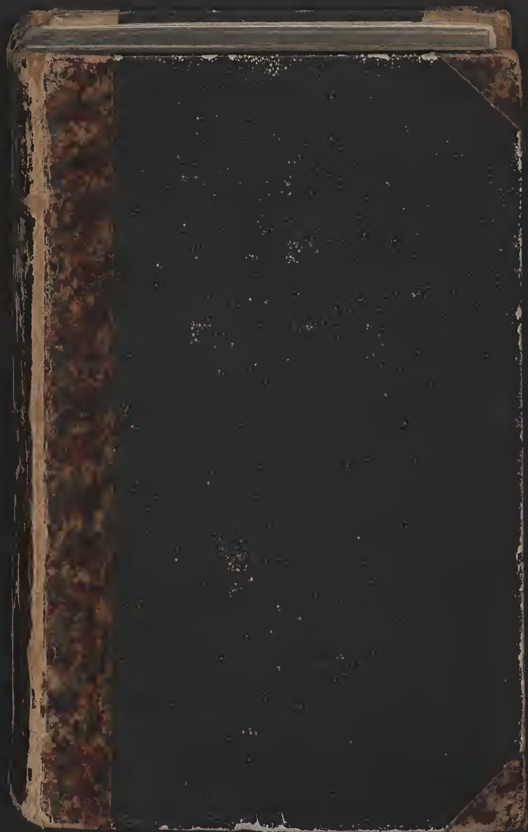

LOVSAMLING FOR ISLAND,

INDEHOLDENDE

UDVALG AF DE VIGTIGSTE ÆLDRE OG NYERE LOVE OG ANORDNINGER, RESOLUTIONER, INSTRUCTIONER OG REGLEMENTER, ALTHINGSDOMME OG VEDTÆGTER, COLLEGIAL-BREVE, FUNDATSER OG GAVEBREVE, SAMT ANDRE AKTSTYKKER,

TIL OPLYSNING OM

ISLANDS RETSFORHOLD OG ADMINISTRATION

I ÆLDRE OG NYERE TIDER.

Samlet og udgivet

af

Oddgeir Stephensen, og **Jón Sigurðsson,**
Etatsraad og Directeur for det islandske Departement.
Archivar og Althingsmand.

ELLEFTE BIND.

1837—1840.

KJÖBENHAVN.
Forlagt af Universitets-Boghandler ANDR. FRED. HÖST.
Trykt hos S. Trier.
1863.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Betingelserne for Opförelsen af Tomthuse paa Vestmannöerne.** Khavn den 7. Januar 1837[1]. — Publiceret paa Vestmannöerne 1837. — Rentek. Isl. Copieb. 12, Nr. 470. 1837. 7. Januar.

Da det ved den med Hr. Stiftamtmandens behagelige Betænkning af 8. August f. A. hertil indkomne Skrivelse fra den som Sysselmand paa Vestmannö fungerende Chirurg Bolbroe er oplyst, at det nuværende Antal Tomthuse sammesteds er ved det tiltagende Fiskerie og den forögede Handel blevet utilstrækkeligt, saa bifalder Kammeret, at saa mange af disse Huse endnu efterhaanden maae opföres, som Hr. Stiftamtmanden til enhver Tid anseer det for hensigtsmæssigt at meddele Samtykke til, dog ikkun under den Betingelse, at alle de nye Huse tækkes med Tömmer og ikke med Grönsvær. Ligeledes bifalder Kammeret, at den aarlige Jordebogsafgift for ethvert af disse nye Huse maa bestemmes til 4 Lpd. Platfisk, og at Afgiften for dem af de ældre, hvis Tag ombyttes og lægges af Træ, maa modereres ligeledes til 4 Lpd. Platfisk. — Rentekammeret den 7. Januar 1837.

Capitelstaxt for **Hunavatns og Skagafjords Sysseler** i Norder-Amtet, **fra Medio Mai 1837 til samme Tid 1838.** Friðriksgáfu den 19. Januar 1837. — Islandsk: Original-Gjenpart i det islandske Departement, trykt som Schema paa et Halvark i Folio, hvori Tallene ere indskrevne ved Udfærdigelsen; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I, 234 ff. 19. Januar.

[1]) *see* Canc. Skriv. 22. Novbr. 1836.

1837. 19. Januar. CAPITULS-TAXTI fyrir Húnavatns og Skagafjarðar sýslur í Íslands norður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1837 til sömu tíðar 1838.

	Silfurmynt		Hundrað		Alin.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Fríður peníngur. lagt í 1 hundrað:					
1. 1 kýr, 3 til 8 vetra gömul, sem beri frá miðjum Oktobri til Novbr. loka, í fardögum . .	32	25	32	25	26
2. 6 ær, 2 til 6 vetra gml., loðnar og lmbd. í fard. 1837, hver á	3	39½	20	45	16½
3. 6 sauðir, 3 til 5 vetra gamlir á hausti . . . . hver á	4	70	28	36	22½
4. 8 sauðir tvævetrir á hausti hver á	3	21	25	72	20½
5. 12 — veturgamlir —	2	25	27	12	21½
6. 8 ær geldar. . . . . —	3	2	24	16	19½
7. 10 do. mylkar . . . . —	1	88	19	16	15½
8. 1 púlshestur taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum . . hver á	11	76	11	76	9½
lagt í 90 álnir:					
9. 1 hryssa, jafngömul í fard.	7	44	9	90½	8
B. Ull, smjör og tólg. lagt í 1 hundrað:					
10. 120 ℔ af hvítri ullu, vel þveginni. . . . . . . 1 pd. á	»	18	22	48	18
11. 120 ℔ af misl. do. do. —	»	16	20	»	16
12. 120 ℔ af súru smjöri, vel verkuðu . . . . —	»	17	21	24	17
13. 120 ℔ af tólg, forsvaranlega bræddri . . . —	»	15	18	72	15
C. Tóvara af ullu. lagt í 1 hundrað:					
14. 30 ℔ hespugarns, 3 til 6 í pundinu, haldi hver hespa 11 skreppur, og hver skreppa 44 þræði . . . . . . 1 pd. á	»	23	7	18	6
15. 60 pör eingirnis sokka, 1 par á	»	17½	10	90	9
16. 30 do. tvíbands gjaldsokka . . . . —	»	21	6	54	5
17. 120 pör tvíþumlaðra sjóvetlínga . . . . . —	»	5	6	24	5
18. 20 eingirnis peisur . hver á	»	47	9	76	8
19. 15 tvíbands gjaldpeisur —	»	68	10	60	8½
20. 120 al. gjaldvoðar vaðmáls, álnar breiðs . . . . 1 alin á	»	21	26	24	21
21. 120 al. gjaldvoðar einskeptu, 1 al. til 5 kv. á breidd 1 alin á	»	11	13	72	11
D. Fiskur. lagt í 1 hundrað:					
22. 6 vættir af saltfiski (klipfiski) . . . . vættin á	3	»	18	»	14½
23. 6 do. af hörðum fiski —	3	37	20	30	16
24. 6 do. af smáfiski . . —	3	23½	19	45	15½
25. 6 do. af ísu . . . . . —	3	18	19	12	15½
26. 6 do. af hákalli hertum —	2	62½	15	87	12½

1837. 19. Januar.

	Silfurmynt Rbd.	Silfurmynt Rbsk.	Hundrað Rbd.	Hundrað Rbsk.	Alin. Rbsk.
E. Lýsi. lagt í 1 hundrað:					
27. 1 tunna hvallýsis; 8 pottar á	»	94	14	66	12
28. 1 do. hákallslýsis —	1	30	19	66	16
29. 1 do. sellýsis —	1	25	18	87	15
30. 1 do. þorskalýsis —	»	»	»	»	»
F. Skinn. lagt í 1 hundrað:					
31. 4 fjórð. nautskinns, 1 fjórð. á	4	22	16	88	13½
32. 6 — kýrskinns . —	3	2	18	12	14½
33. 6 — hrossskinns —	2	43½	14	69	12
34. 8 — sauðskinns, af tvævetrum og eldri —	2	10	16	80	13½
35. 12 fjórð. skinns af ám og veturg. sauðum . —	1	31	15	84	12½
36. 6 fjórð. selskinns . —	2	33	14	6	11
37. 240 lambskinn (vorlamba) einlit . . . . hvert á	»	5	12	48	10
G. Ýmislegt. lagt í 1 hundrað:					
38. 6 ℔ af æðardún, vel hreinsuðum . . . . 1 pd. á	3	32	20	»	16
39. 40 ℔ af do. óhreinsuðum . . . . —	»	19	7	88	6½
40. 120 ℔ af fuglafiðri 10 pd. á	2	20½	26	54	21
41. 480 — af fjallagrösum (*lichen Island.*) . . —	»	»	»	»	»
42. Dagsverk um heysláttar tímann, 5 áln. á	»	73	»	»	14½
43. Lambsfóður 5 áln. á	1	½	»	»	19½
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:					
Eptir Litr. A, eður í friðu	»	»	22	11	17½
— B, — í ullu, smjöri og tólg	»	»	20	60	16½
— C, — íullar-tóvinnu	»	»	11	40	9
— D, — í fiski	»	»	18	54	15
— E, — í lýsi	»	»	17	73	14
— F, — í skinnavöru	»	»	15	55½	12½
En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir: Meðalverð allra meðalverða . . .	»	»	17	65	14½

Friðriksgáfu þann 19. Januar 1837.

B. Thorarensen.

Eptir constitution
H. Thorlacius.

1837. 19. Januar. **Capitelstaxt** for **Öefjords Syssel** i Norder-Amtet, **fra Medio Mai 1837 til samme Tid 1838.** Friðriksgáfu den 19. Januar 1837. — Islandsk: Original-Gjenpart i det islandske Departement, trykt som Schema, hvori Tallene ere indskrevne ved Udfærdigelsen; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I, 234 ff.

Capituls-Taxti fyrir Eyjafjarðar sýslu í Íslands Norður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1837 til sömu tíðar 1838.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr. 1[1]	29	26½	29	26½	23½
— 2	3	47½	20	93	17
— 3	3	80½	23	3	18½
— 4	2	82	22	80	18½
— 5	1	94	23	72	19
— 6	2	65	21	40	17
— 7	1	49	15	10	12
— 8	12	73½	12	73½	10
— 9	9	67	12	89½	10½
B. Nr. 10	»	22	27	48	22
— 11	»	18½	23	12	18½
— 12	»	18	22	48	18
— 13	»	15	18	72	15
C. Nr. 14	»	»	»	»	»
— 15	»	24	15	»	12
— 16	»	28	8	72	7
— 17	»	7	8	72	7
— 18	»	64	13	32	10½
— 19	»	89½	13	94½	11
— 20	»	30	37	48	30
— 21	»	25	31	24	25
D. Nr. 22	»	»	»	»	»
— 23	3	21	19	30	15½
— 24	3	18	19	12	15½

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændig anförte i den næst foran (S. 1—3) anförte Taxt for Hunavatns og Skagafjords Sysseler.

1837.

19. Januar.

	Silfurmynt. Rbd.	Rbsk.	Hundrað. Rbd.	Rbsk.	Alin. Rbsk.
D. Nr. 25	2	73	16	54	13
— 26	2	22	13	36	10½
E. Nr. 27	»	»	»	»	»
— 28	1	32½	20	7½	16
— 29	1	36	20	60	16½
— 30	1	17½	17	70½	14
F. Nr. 31	3	92	15	80	12½
— 32	2	25½	13	57	11
— 33	1	77	10	78	8½
— 34	2	3	16	24	13
— 35	1	28	15	48	12½
— 36	2	44	14	72	12
— 37	»	6½	16	24	13
G. Nr. 38	3	48	21	»	17
— 39	»	»	»	»	»
— 40	2	91	35	36	28½
— 41	»	38	19	»	15
— 42	»	82	»	»	16½
— 43	1	17	»	»	22½

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr. A, eður í fríðu	20.22	16
— B, í ullu, smjöri og tólg	22.93	18½
— C, — ullar tóvinnu . . .	18.35	14½
— D, — fiski	17. 9	13½
— E, — lýsi	19.46	15½
— F, — skinnavöru	14.68½	12

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 18 Rbd. 77½ Sk. [og alin] 15 Sk.

Friðriksgáfu þann 19. Januarii 1837.

B. Thorarensen. Eptir constitution

H. Thorlacius.

Capitelstaxt for **Norder Syssel** i Norder-Amtet, **fra Medio Mai 1837 til samme Tid 1838.** Friðriks- 19. Januar.

1837. 19. Januar. gáfu den 19. Januar 1837. — Islandsk: Original-Gjenpart i det islandske Departement, trykt som Schema, hvori Tallene ere indskrevne ved Udfærdigelsen; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I, 234 ff.

CAPITULS-TAXTI fyrir Norður sýslu í Íslands Norðuramti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1837 til sömu tíðar 1838.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr. 1[1]	20	32	20	32	16½
— 2	2	83½	17	21	14
— 3	3	87	23	42	19
— 4	2	94	23	80	19
— 5	2	14	25	72	20½
— 6	2	68	21	64	17½
— 7	1	68	17	8	13½
— 8	13	9	13	9	10½
— 9	10	17	13	54½	11
B. Nr. 10	»	20½	25	60	20½
— 11	»	18	22	48	18
— 12	»	16	20	»	16
— 13	»	15	18	72	15
C. Nr. 14	»	35	10	90	9
— 15	»	20½	12	78	10
— 16	»	26	8	12	6½
— 17	»	7	8	72	7
— 18	»	64	13	32	10½
— 19	»	90½	14	13½	11½
— 20	»	28	35	»	28
— 21	»	22	27	48	22
D. Nr. 22	»	»	»	»	»
— 23	2	89½	17	57	14
— 24	2	83	17	18	14
— 25	2	58	15	60	12½
— 26	2	29	13	78	11

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændig anförte i den her foran (S. 1—3) anförte Taxt for Hunavatns og Skagafjords Sysseler.

1837. 19. Januar.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
E. Nr. 27	»	»	»	»	»
— 28	1	17½	17	70½	14
— 29	1	21½	18	34½	14½
— 30	1	2	15	30	12
F. Nr. 31	2	44	9	80	8
— 32	2	2½	12	15	9½
— 33	1	23	7	42	6
— 34	»	93	7	72	6
— 35	»	73½	9	18	7½
— 36	1	51½	9	21	7½
— 37	»	6	15	»	12
G. Nr. 38	3	8	18	48	15
— 39	»	31	12	88	10½
— 40	2	58½	31	30	25
— 41	»	37½	18	72	15
— 42	»	72	»	»	14½
— 43	»	95	»	»	19

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr.	A, eður í fríðu	19.53	15½
—	B, í ullu, smjöri og tólg	21.69	17½
—	C, — ullar tóvinnu . . .	16.31	13
—	D, — fiski	16. 5	13
—	E, — lýsi	17.13	13½
—	F, — skinnavöru	10. 8	8

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 16 Rbd. 78 Sk. [og alin] 13½ Sk.

Friðriksgáfu þann 19. Januarii 1837.

B. Thorarensen. Eptir constitution

H. Thorlacius.

Capitelstaxt for **Nordermula og Söndermula Sysseler** i Öster-Amtet, **fra Medio Mai 1837 til samme Tid 1838.** Friðriksgáfu den 19. Januar

19. Januar.

1837. 19. Januar. **1837.** — Islandsk: Original-Gjenpart i det islandske Departement, trykt som Schema, hvori Tallene ere indskrevne ved Udfærdigelsen; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I, 234 ff. — Denne Taxt anföres som publiceret i Norder-Mula Syssel.

CAPITULS-TAXTI fyrir Norður- og Suður-Múla sýslur í Íslands austur-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1837 til sömu tíðar 1838.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr. 1[1]	23	9	23	9	18½
— 2	3	23	19	42	15½
— 3	3	59	21	66	17½
— 4	2	71	21	88	17½
— 5	1	90	23	24	18½
— 6	2	65	21	40	17½
— 7	1	72	17	48	14
— 8	13	59	13	59	11
— 9	10	48	14	»	11
B. Nr. 10	»	19	23	72	19
— 11	»	16	20	»	16
— 12	»	16	20	»	16
— 13	»	13	16	24	13
C. Nr. 14	»	22	6	84	5½
— 15	»	18	11	24	9
— 16	»	27½	8	57	7
— 17	»	6	7	48	6
— 18	»	54½	11	34	9
— 19	»	78	12	18	10
— 20	»	28	35	»	28
— 21	»	22	27	48	22
D. Nr. 22	»	»	»	»	»
— 23	2	86	17	36	14
— 24	2	95	17	90	14½
— 25	2	24½	13	51	11
— 26	2	2	12	12	9½

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændig anförte i den her foran (S. 1—3) anförte Taxt for Hunavatns og Skagafjords Sysseler.

1837.

19. Januar.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
E. Nr. 27	»	84	13	12	10½
— 28	1	25	18	87	15
— 29	1	23½	18	64½	15
— 30	1	10	16	54	13
F. Nr. 31	3	74½	15	10	12
— 32	3	6	18	36	14½
— 33	2	12	12	72	10
— 34	1	45	11	72	9½
— 35	1	8	13	»	10½
— 36	2	38½	14	39	11½
— 37	»	6	15	»	12
G. Nr. 38	3	10½	18	63	15
— 39	»	48	20	»	16
— 40	2	44	29	48	23½
— 41	»	41	20	48	16½
— 42	»	79	»	»	16
— 43	»	78	»	»	15½

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr. A, eður í fríðu	19.52½	15½
— B, — í ullu, smjöri og tólg	20. »	16
— C, — ullar tóvinnu . . .	15. 3	12
— D, — fiski	15.23	12
— E, — lýsi	16.78½	13½
— F, — skinnavöru	14.32½	11½

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 16 Rbd. 79½ Sk. [og alin] 13½ Sk.

Friðriksgáfu þann 19. Januarii 1837.

B. Thorarensen. Eptir constitution
H. Thorlacius.

21. Januar.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **en ny Udgave af den islandske Bibel.** Khavn den 21. Januar 1837. —

1837. Canc. 1. Depart. Brevb. 1837, Nr. 161. — Algreen-Ussings Reskriptsamling for 1837, S. 18—19.

21. Januar.

Hr. Stiftamtmand har, med Deres egen Betænkning af 13. April f. A., og Deres Höiærv.* af 18. Febr. s. A., tilstillet Cancelliet et Andragende fra Forpagteren af Islands Stifts-Bogtrykkerie, Justits-Sekretair Stephensen, der önsker at oplægge paa ny Bibelen efter Vaisenhusets Udgave af 1747, og dertil begjærer Understöttelse af et rentefrit Laan m. m.

Efter at Cancelliet, med Hensyn til Spörgsmaalet om, hvorvidt Stiftsbogtrykkeriet maatte have Ret til at trykke den omhandlede Bibel, eller om saadan maatte tilkomme Vaisenhuset, havde tilskrevet Directionen for denne Stiftelse, har man fra samme modtaget den Erklæring, at Vaisenhuset ikke gjör Paastand paa at udgive Bibelen for Island.

Der haves saaledes ikke Noget imod, at Bibelen for Island der trykkes, dog maatte det skee under Deres Höiærv.* specielle Tilsyn.

Forsaavidt Sekretair Stephensen har andraget paa, at der af Fondet ad usus publicos, som Hjælp til den intenderede Udgivelse af Bibelen, maatte tilstaaes ham et rentefrit Laan af 5000 Rbd. r. S., har man brevvexlet med den kgl. Direction for bemeldte Fond, der i sin Svarskrivelse har yttret, at et saadant Laan af samme ikke kan udvirkes tilstaaet, da det fornödne Belöb ikke er disponibelt; heller ikke seer Cancelliet sig istand til at forskaffe Udgiveren noget Laan eller noget Bidrag fra Kirkerne paa Island.

Hvilket man tjenstl. skulde tilmelde Hr. Stiftamtm. og Deres Höiærv. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Sekretair Stephensen. — Det kgl. Danske Cancellie den 21. Januar 1837.

25. Januar. **Kongelig Resolution** ang. **Tilskud fra Finantskassen til den islandske Jordebogskasse i Aaret**

1835. Khavn den 25. Januar 1837. — Grundet paa Forestilling 6. Decbr. 1836. Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1837 A, Nr. 1b. Jevnf. Ný Fèlagsr. X, 39. 1837. 25. Januar.

Vi tillade allern., at det Tilskud, som i Aaret 1835 er afgivet fra Finantskassen til den islandske Jordebogskasse, passerer til Udgift for den förstnævnte Kasse. — Kjöbenhavn den 25. Januar 1837.

Capitelstaxt for Sönder-Amtet fra Medio Mai 1837 til samme Tid 1838. Reykjavík den 8. Februar 1837. — Islandsk: Original, samt Original-Aftryk, besörget paa offentlig Bekostning. Viðeyjar klaustri 1837, 2 Bl. i 4to. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I, 234 ff. — Denne Capitelstaxt er anfört som publiceret i Arnæs Syssel og paa Vestmannöerne. 8. Febr.

Capituls-Taxti fyrir Borgarfjarðar, Gullbríngu og Kjósar, Árness, Rángárvalla, Vestmannaeyja, Vestur- og Austur-Skaptafells sýslur, samt Reykjavíkur kaupstað, í Íslands suður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1837 til sömu tíðar 1838.

Vöru og aura tegundir.	Silfurverð		á landsvísu hundrað		er þá 1 alin
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Fríður peníngur.					
1. Kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum Oktobri til Nov. loka, sè í fardögum . . . . hver á	25	18¾	25	18¾	20
2. Ær, 3 til 6 vetra, loðin og lembd í fardögum . . . . hver á	2	81½	17	9	13½
3. Sauður, 3 til 5 vetra, á haust —	4	23½	25	45	20½
4. — tvævetur, do. —	3	6½	24	52	19½
5. — veturgamall, do. —	2	20½	26	54	21
6. Ær, geld, do. —	3	6½	24	52	19½
7. — mylk, do. —	2	9½	»	»	»
8. Púlshestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum . . . . hver á	10	73½	10	73½	8½
9. Hryssa, jafngömul . . . . hver á	6	85	9	17	7½

1837.
8. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Silfurverð		á landsvísu hundrað		er þá 1 alin
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
B. Ull, smjör og tólg.					
10. Ull, hvít . . . . pund. á	»	16	20	»	16
11. — mislit . . . . —	»	14	17	48	14
12. Smjör . . . . —	»	18½	23	12	18½
13. Tólg . . . . —	»	14½	18	12	14½
C. Tóvara af ullu.					
14. Hespugarn, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, og hver skreppa 44 þræði . pund. á	»	22	»	»	»
15. Eingirnis sokkar . . . parið á	»	17	10	60	8½
16. Tvíbands gjaldsokkar . —	»	27	»	»	»
17. Sjóvetlíngar . . . . . . —	»	5	9	36	7½
18. Eingirnis peisa . . . . hver á	»	57½	»	»	»
19. Tvíbands gjaldpeisa. . —	1	27½	»	»	»
20. Gjaldvoðar vaðmál, álnar breitt, ein alin á	»	36¾	»	»	»
21. Gjaldvoðar einskepta, 1 al. til 5 kvart. breið. . . . . . ein alin á	»	27¾	»	»	»
D. Fiskur.					
22. Saltfiskur . . . . vættin á	3	23	19	42	15½
23. Harður fiskur . . . . . —	3	68	22	24	18
24. Þyrsklíngur . . . . . . —	3	29	19	78	16
25. Ísa . . . . —	3	18½	19	15	15½
26. Hákall, hertur . . . . . —	3	14½	18	87	15
E. Lýsi.					
27. Hvals lýsi . . . . . . 8 pottará	1	36	20	60	16½
28. Hákalls lýsi . . . . . —	1	31½	19	88	16
29. Sels lýsi . . . . —	1	28	19	36	15½
30. Þorska lýsi . . . . . —	1	20½	18	19	14½
F. Skinnavara.					
31. Nauts-skinn . . . . . 10 pund á	4	1	16	4	13
32. Kýrskinn . . . . —	3	11	18	66	15
33. Hross-skinn . . . . . —	2	34	14	12	11½
34. Sauðskinn, af tvævetrum og eldri, . . 10 pund á	2	23	17	88	14½
35. — af veturgömlum og af ám . . 10 pund á	1	74½	21	30	17
36. Selskinn . . . . —	2	40	14	48	11½
37. Lambskinn (vorlamba), einlit, hvert á	»	5	12	48	10
G. Ýmislegt.					
38. Æðardún, hreinsaður . pundið á	3	57	»	»	»
39. — óhreinsaður —	1	50	»	»	»
40. Fuglafiður . . . . . . 10 pund á	2	2½	»	»	»
41. Fjallagrös . . . . . . —	1	9	»	»	»

1837. 8. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Silfurverð		á landsvísu hundrað		er þá 1 alin
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
42. Dagsverk, um heysláttar tíma .	»	67	»	»	»
43. Lambsfóður	»	79	»	»	»
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:					
Eptir Litr. A, eða fríðu			19	26½	15½
— — B, — ullu, smjöri og tólg			19	66	16
— — C, — ullar-tóvinnu . .			10	»	8
— — D, — fiski			19	87⅗	16
— — E, — lýsi			19	50¾	15½
— — F, — skinnavörum . .			16	42	13
En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, gjörir höfuðmeðalverð allra meðalverða			17	45½	14

þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir Litr. A: hver kýr snemmbær við hundrað:
eins 6 ær, loðnar og lembdar, í fardögum;
líka 6 sauðir þrèvetrir og eldri á haust;
enn þá 8 sauðir tvævetrir eins,
eða 12 veturgamlir,
eða 8 ær geldar.
Púlshestur 5 til 12 vetra eins, í fardögum;
enn þá hryssa á sama aldri, 90 álnir, eða
¾ hundraðs, svo 1⅓ verðs hennar
gjörir hundrað.

Eptir Litr. B: gjöra 12 fjórðúngar af ullu, smjöri eða tólg, hundrað.
— C: — 60 pör eingirnissokka, eða 180 pör sjóvetlínga, hundrað.
— D: — 6 vættir af sèrhverri fiskitegund, þar tilnefndri, hundrað.
— E: — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis, hdr.

1837. 8. Febr. Eptir Litr. F: gjöra 4 fjórðúngar nautaskinna hundrað; eins 6 fjórðúngar af kúa-, hrossa- og sela-skinnum; 8 fjórðúngar sauðskinna og 12 fjórðúngar ærskinna; item 240 stykki lambskinna.

Reykjavík þann 8. Februarii 1837.
Krieger. Steingrímur Jónsson.

9. Febr. **Cancellie - Circulaire** til samtlige Amtmænd, ang. **Omsendelse af Schemata til Lister over Revaccinerede og Koppe-Patienter.** Khavn den 9. Februar 1837. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1837, Nr. 347b jevnf. 2. Depart. Brevb. 1837, Nr. 367—373. Original-Aftryk som „Circulaire", 2 Blade i 4to. Algreen-Ussings Reskriptsaml. for 1837, S. 27—28.

For at tilveiebringe större Orden og Eenhed i Affattelsen af de ved Collegiets Circulairskrivelse af 2. Juli f. A. paabudne Lister, der af alle praktiserende Læger og autoriserede Vaccinateurer til vedkommende Physikus eller Distriktschirurg aarligen blive at indsende: — a) over alle af dem Revaccinerede, med tilföiet Bemærkning, om Vaccinen har været ægte, uægte eller ikke har slaaet an, og om Revaccinationen er foretagen een eller flere Gange; og b) om alle af dem behandlede Syge med Kopper, med Bemærkning, om disse have været ægte, modificerede eller uægte, og om disse Syge för have været revaccinerede eller ikke vaccinerede, — har Cancelliet, efter Sundhedscollegiets Indstilling, i Overeensstemmelse med de fra Samme meddeelte Formularer foranstaltet trykte Blanquetter saavel af de omhandlede Lister, som af de Generallister, der af vedkommende Physikus efter de specielle Lister skulde affattes.

Ved heraf at fremsende et Antal Exemplarer, skulde man tjenstl. anmode (Tit.) om, behageligst at foranstalte

samme uddeelte til Vedkommende i Deres Embeds- 1837.
distrikt. —. Det kgl. Danske Cancellie den 9. Februar 9. Febr.
1837.

[Bilag].

1. Liste over de af Underskrevne i det forlöbne Aar Revaccinerede.

Datum	Navn	Bopæl	Alder	Om oftere revaccineret og hvor ofte	Om Vaccinen har slaaet an eller ikke	Om Vaccinen var ægte eller nægte	Anmærkning.

2. Liste over de af Underskrevne i det forlöbne Aar behandlede Syge med Kopper.

Patientens Navn	Bopæl	Alder	Om forhen vaccineret, revaccineret eller ikke vaccineret	Om Kopperne vare ægte eller modificerede	Anmærkning.

3. Liste over de i N. N. Physikat i det forlöbne Aar Revaccinerede.

Lægernes Navn	Lægernes Bopæl	De Revaccineredes Antal	oftere revaccineret	ikke slaaet an	Vaccinen ægte	Vaccinen nægte	De Revaccineredes Alder						Anm.
							Under 10 Aar	imellem 10—20 Aar	imellem 20—30 Aar	imellem 30—50 Aar	imellem 50—70 Aar	over 70 Aar	

1837. 9. Febr.

4. Liste over de i N. N. Physikat i det forlöbne Aar behandlede Syge med Kopper.

Lægernes Navn	Lægernes Bopæl	De Koppesyges Antal	forhen vaccinerede	forhen revaccinerede	ikke vaccinerede	Kopperne ægte	Kopperne modificerede	De Syges Alder: Under 10 Aar	imellem 10—20 Aar	imellem 20—30 Aar	imellem 30—50 Aar	imellem 50—70 Aar	over 70 Aar	Anm.

13. Febr. **Capitelstaxt for Vester-Amtet fra Medio Mai 1837 til samme Tid 1838.** Vester-Amt. 13. Februar 1837. — Islandsk: Original-Aftryk, trykt som Schema hos Schultz i Kjöbenhavn; Tallene indskrevne ved Udfærdigelsen. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I, 234 ff.

Capituls-Taxti fyrir Mýra og Hnappadals, Snæfellsness, Dala, Barðastrandar, Ísafjarðar og Stranda sýslur í Íslands vestur-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1837 til sömu tíðar 1838.

Vöru og aura tegundir.	Silfur.		á landsvísu hundrað		er því 1 alin
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Fríður peníngur.					
1. Kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum Oktober til Novbr. loka, sè í fardögum . . . . . . hver á	24	79	24	79	20
2. Ær, 2 til 6 vetra, loðin og lembd í fardögum . . . . á	3	53½	21	33	17
3. Sauður, 3 til 5 vetra, á haust —	5	»	30	»	24
4. — tvævetra, do. —	3	54	28	48	22⁴/₅

1837. 13. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Silfur		á landsvísu hundrað		er því 1 alin
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
5. Sauður, veturgamall, á haust	2	43	29	36	23 1/2
6. Ær, geld do.	3	44	27	64	22
7. — mylk do.	2	25	»	»	»
8. Púlshestur, taminn, 5 til 12 vetra í fardögum . . . . á	12	42	12	42	10
9. Hryssa, jafngömul . . . . . . á	9	69	12	92	10 1/3
B. Ull, smjör og tólg.					
10. Ull, hvít . . . . pund. á	»	17 1/2	21	84	17 1/2
11. — mislit . . . . —	»	15	18	72	15
12. Smjör . . . . —	»	18	22	48	18
13. Tólg . . . . —	»	15 1/4	19	6	15 1/4
C. Tóvara af ullu.					
14. Hespugarn, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, og hver skreppa 44 þræði, pundið á	»	»	»	»	»
15. Eingirnis sokkar. . . . parið á	»	15 1/2	9	66	7 3/4
16. Tvíbands gjaldsokkar . —	»	30	»	»	»
17. Sjóvetlíngar . . . . . . —	»	5	9	36	7 1/2
18. Eingirnis peisa . . . . hver á	»	42	»	»	»
19. Tvíbands gjaldpeisa . . —	»	93	»	»	»
20. Gjaldvoðar vaðmál, álnar breitt ein alin á	»	28	»	»	»
21. — einskepta, 1 al. til 5 kv. breið . . . . . . ein alin á	»	21 1/2	»	»	»
D. Fiskur.					
22. Saltfiskur . . . . vættin á	3	50	21	12	17
23. Harður fiskur . . . . . —	3	61 1/2	21	81	17 1/2
24. Þyrsklíngur . . . . . . —	3	15	18	90	15
25. Ísa . . . . —	2	66	16	12	13
26. Hákall, hertur . . . . —	2	72	16	48	13
E. Lýsi.					
27. Hvals lýsi. . . . . . 8 pottar á	1	15	17	33	14
28. Hákalls lýsi. . . . . —	1	25	18	87	15
29. Sels lýsi . . . . . . —	1	24 1/2	18	79	15
30. Þorska lýsi . . . . . —	1	15	17	33	14
F. Skinnavara.					
31. Nauts-skinn . . . . . 10 pund á	4	24	17	»	13 3/5
32. Kýrskinn . . . . . . —	3	27	»	»	»
33. Hross-skinn. . . . . —	2	51 1/2	»	»	»
34. Sauðskinn, af tvævetrum og eldri . . 10 pund á	2	1	»	»	»
35. — af veturgömlum og af ám . . 10 pund á	1	54	»	»	»
36. Selskinn . . . . —	2	42	»	»	»
37. Lambskinn (vorlamba), einlit, hvert á	»	5	»	»	»

1837.
13. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Silfur		á landsvísu hundrað		er því 1 alin
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
G. Ýmislegt.					
38. Æðardún, hreinsaður. pundið á	3	63	»	»	»
39. — óhreinsaður. —	»	57	»	»	»
40. Fuglafiður . . . . . . 10 pund á	1	$85\frac{1}{2}$	»	»	»
41. Fjallagrös . . . . —	1	27	»	»	»
42. Dagsverk, um heysláttar tíma .	»	$60\frac{1}{2}$	»	»	»
43. Lambsfóður	1	2	»	»	»
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:					
Eptir Litr. A, eða fríðu	»	»	23	37	$18\frac{2}{3}$
— — B, — ullu, smjöri og tólg			20	52	$16\frac{1}{2}$
— — C, — ullar-tóvinnu . .			9	51	$7\frac{3}{5}$
— — D, — fiski			18	87	15
— — E, — lýsi			18	20	$14\frac{1}{2}$
— — F, — skinnavörum . . .			17	»	$13\frac{3}{5}$
En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, gjörir höfuð-meðalverð allra meðalverða			17	89	$14\frac{1}{3}$

þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir Litr. A: hver kýr snemmbær við hundrað;
eins 6 ær loðnar og lembdar, í fardögum;
líka 6 sauðir þrèvetrir og eldri á haust;
enn þá 8 sauðir tvævetrir eins,
eða 12 veturgamlir,
eða 8 ær geldar.
Púlshestur 5 til 12 vetra eins, í fardögum;
enn þá hryssa á sama aldri, 90 álnir, eða $\frac{3}{4}$ hundraðs, svo $1\frac{1}{3}$ verðs hennar gjörir hundrað.

Eptir Litr. B: gjöra 12 fjórðúngar af ullu, smjöri eða tólg, hundrað.
— C: — 60 pör eingirnissokka, eða 180 pör sjóvetlínga, hundrað.
— D: — 6 vættir af sèrhverri fiskitegund, þar tilnefndri, hundrað.
— E: — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis, hdr.
— F: — 4 fjórðúngar nautsskinna, hundrað.

Íslands vestur-amts contóri, þann 13. Februar 1837.

Thorsteinson. Jón Guðmundsson,
p. t. fúngerandi prófastur.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Ansættelse af Handelsbetjente og Haandværkssvende til Fattigbidrag.** Khavn den 21. Februar 1837. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1837, Nr. 498. Coll. Tid. for 1837, S. 365—366. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1837, S. 47—48. — Islandsk: Kort Udtog i Sunnanpóst. 1838, S. 89 Anm. 1837. 21. Febr.

Hr. Stiftamtm. har i Anledning af en fra Fattigcommissionen for Reikevig By og Seltjarnarnæs Rep desangaaende indkommen Forestilling, i Skrivelse af 13. Oktobr. f. A. henstillet til Cancelliets Resolution, hvorvidt den i Reglementet for Fattigvæsenets provisoriske Indretning paa Island af 8. Januar 1834 § 10 indeholdte Bestemmelse, at Ligningen til Fattigbidrag bör skee paa Reppens Indvaanere, være sig Embedsmænd, Handelsmænd, Bönder, Husmænd, eller löse og ledige Personer, som lovligen sidde paa egen Haand, kan begrunde nogen Ret for Handelsbogholdere, Assistenter og Haandværkssvende til at paastaae sig fritagne for at yde Bidrag til Fattigvæsenet.

Foranlediget heraf skulde man, ved at remittere hosfölgende Bilage, til Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. yttre: at, ligesom Handelsbetjente og Haandværkssvende vistnok, efter de almindelige Anordninger, kunne ansættes til Fattigbidrag, saaledes skjönnes det heller ikke, at den ovennævnte § af Reglem. 8. Januar 1834 gjör en Undtagelse for Island. Det er hele Reppens Indvaanere, eller, hvad der efter § 1 i Reykevig og Seltjarnarnæs Rep træder i Stedet, dette samlede Distrikts Indvaanere, som skulle være Ligning undergivne, og den specielle Enumeration i Reglementets § 10 behöver, efter dens Hensigt, eller Maaden, hvorpaa den er meddeelt, ikke at omfatte alle dertil hörende Personer (ellers vilde t. Ex. Pensionister eller Capitalister, som ei tillige kunne kaldes Bönder eller Husmænd, blive frie); men den gaaer nærmest ud paa

1837. at udelukke dem, der, som Familiesönner eller egentlige
21. Febr. Tyende, ingen selvstændig Stilling have, og for hvem Familiefaderen maa antages at fyldestgjöre Fattigvæsenet ved sit Bidrag. — De brugte Udtryk: „löse og ledige Personer, som lovligen sidde paa egen Haand", kunne desuden antages at gaae ud paa at betegne alle dem, som ikke ere pligtige at tage fast Tjeneste, og dertil blive efter For. 19. Febr. 1783 at henföre baade de, der ere udenfor Bondestanden, og de der, skjöndt hörende til denne Stand, have erholdt Sysselmandens Beviis for, at de have sögt Aars-Tjeneste, uden at kunne erholde den. -- Det kongel. Danske Cancellie den 21. Februar 1837.

25. Febr. **Cancellie-Plakat** ang. Bekjendtgjörelse af en **kongelig Resolution** om adskillige Punkter, vedkommende Forordningen **om Trykkefrihedens Grændser.** Khavn den 25. Februar 1837. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík (paa Dansk) i Juli 1837 og (med den islandske Oversættelse) anden Gang i Juli 1840. Ligeledes er den publiceret i flere af Landets Jurisdictioner: paa Vestmannöerne 1837 og anden Gang 1840; i Skaptafells, Hunavatns, Öefjords og begge Mula Sysseler 1838; i Rángárvalla, Arnæs, Borgarfjords, Sneefellsnæs, Dala og Skagafjords Syssel 1840. — Den er först forelagt den i 1839 sammentraadte Forsamling af Embedsmænd i Reykjavík til Betænkning, med flere af de i Aarene 1835—1838 udkomne Lovbud, men er af denne Forsamling erklæret for ikke anvendelig (Tíðindi frá nefndarfund. íslenzkra embættism. 1839, S. 68—69). Imidlertid er den dog Aaret efter udkommen paa Dansk og Islandsk, men ikke i noget Tilfælde anvendt paa Island, indtil dens Ophævelse ved For. 24. Marts 1848. — Dansk: Original-Aftryk hos Schultz af den danske Text alene (1837); et andet senere Original-Aftryk hos Schultz (1840) paa Dansk og Islandsk, 16 Sider i 4to. Den förste Side Titelblad: den danske Titel överst, derunder den islandske, Resten af Titelbladet Dansk. Paa de lige Sider 2—14 den danske Text med Cancelliets Underskrift og Sigillatur; paa de ulige

Sider 3—15 den islandske uden Underskrifter; S. 16 er blank. 1837.
— Canc. 2. Dep. Registr. XXXVIII, 53b—58 (1837, Nr. 113b). 25. Febr.
Coll. Tid. for 1837, S. 265—267 med Anmærkning. Qvart-Forr. for 1837, S. 5—10; Schou XXI, 516—521. — Islandsk: Original-Aftryk hos Schultz med den danske Text (anden Udgave, 1840, see ovenfor).

Cancellie-Plakat, hvorved kundgjöres en allerh. Resolution af 4. Oktbr. 1799, der indeholder Afgjörelse af adskillige Spörgsmaal med Hensyn til Forordn. af 27. Septembr. 1799, m. m.

Under 4. Oktbr. 1799 blev der paa adskillige af den daværende Politiemester i Khavn fremsatte Spörgsmaal angaaende Fortolkningen og Anvendelsen af den under 27. Septbr. næstforhen udgivne Forordning afgivet allerh. Resolution, som under 5. Oktbr. næstefter blev fra Cancelliet meddeelt bemeldte Embedsmand til egen Efterretning og offentlig Bekjendtgjörelse. Allerhöistbemeldte Resolution blev ogsaa strax efter af Politiemesteren foranstaltet kundgjort saavel i Kjöbenhavns Adresse-Contoirs Efterretninger, som i den Berlingske Tidende. Men, da det i et enkelt Tilfælde har viist sig, at denne Kundgjörelse ikke er anseet tilstrækkelig til at udelukke Undskyldning om Uvidenhed angaaende Resolutionens Indhold, saa har Cancelliet fundet sig forpligtet til herved yderligere at bringe meerbemeldte allerh. Resolution i Forbindelse med de Spörgsmaal, hvorved samme blev anlediget, til almindelig Kundskab.

Politiemesteren havde indgivet fölgende Forespörgsel: 1) Om det Tilsyn, som paalægges Politiemesteren i Kjöbenhavn i Henseende til der udkommende Skrifter, alene skal strække sig til dem, som udgives i det Danske og Tydske, der begge kunne ansees som Landets Sprog, eller om dette Tilsyn maaskee tillige skal omfatte, hvad der i andre, det være sig döde eller levende Sprog, maatte udkomme. — 2) Om Forordningens Bestemmelser ogsaa maatte være at anvende paa nye og uforandrede Oplag af Skrifter, hvilke för

1837. sammes Bekjendtgjörelse ere udkomne, og i Særdeles-
25. Febr. hed paa de deriblandt, som i förste Udgave bare Forfatternes Navne og altsaa tilforn, ifölge Reskriptet af 3. Decbr. 1790, ikke skulde af Bogtrykkeren indleveres til Politiemesteren. — 3) Om Udladelser i Indlæg til Retterne, naar saadanne Indlæg enten for sig eller i Forbindelse med de Sager, de vedkomme, bekjendtgjöres ved Trykken, kunne betragtes som Gjenstande for Politiemesterens Opsyn, saafremt det med verificerede Udskrifter fra Retterne bevises, at de aftrykkes saaledes, som de ere fremlagte, eller om saadanne Skrifters Bedömmelse og de i Henseende til dem gjörende Foranstaltninger alene bör ansees at vedkomme den eller de Retter, hvorunder Sagens Paakjendelse henhörer. — 4) Om Ansögninger til Hans Majestæt, Hans Collegier eller andre Embedsmænd, hvad enten Originalen dertil foregives at være indleveret paa behörige Steder eller ikke, maae, naar de indeholde Besværinger, tilstedes udgivne ved Trykken, forinden Manuskriptet til vedkommende Departement har været indsendt, eller om disse skulle behandles lige med andre trykte Skrifter. — 5) Om Politiemesteren, naar Forfatter eller Oversætter i det Tilfælde, som Forordningens 8. § omtaler, nævner sin Hjemmel til det af ham Fremförte, er beföiet til at afæske ham Beviis for dette Opgivendes Rigtighed og, indtil denne Hjemmel beviisliggjöres, eller nærmere Forholdsordre er erhvervet, at standse Skriftets Udsalg. — 6) Om det, naar Beskyldninger af saadan Beskaffenhed, som § 10 ommelder, fremföres mod kgl. Embedsmænd, er Pligt for Politiemesteren eller maaskee for Embedsmændenes Foresatte, at indberette det Passerede til vedkommende Collegium, og om Skriftets Udsalg i förste Fald skal standses, indtil nærmere Resolution er falden. — 7) Om det ikke, siden Ingen herefter ifölge Forordningens 15. § maa udöve Bogtrykkerkunsten uden dertil at være privilegeret, og siden Bogtrykkere intet Laug have, hvor-

fra Efterretning kunde indhentes, maatte være nödvendigt, at det i de udfærdigende Privilegier udtrykkeligt paalagdes Vedkommende at melde sig hos det Steds Politiemester, hvor de agtede at nedsætte sig, og at forevise de dem meddelte Privilegier, forinden dem tilstedes at benytte sig af samme. — 8) Om den Befaling, som indeholdes i Forordningens 20. §, skal ansees at gjelde ethvert Manuskript fra de Forfattere, hvilke i Overeensstemmelse med bemeldte Forordning ere kjendte skyldige i Misbrug af Trykkefriheden, endog om det maatte overstige den i 26. § omtalte Störrelse, eller om den ikkun er at anvende paa Afhandlinger, der ei udgjöre mere end 24 Ark. — 9) Om den iflge 21. § offentlig bekjendtgjörende Advarsel om at aflevere Exemplarer af paatalte Skrifter ikke i Almindelighed paaligger den Ret, hvor Sagen paatales. — 10) Om Politiemesteren i Kjöbenhavn paa Grund af Forordningens 23. § kan ansees forpligtet til Opsyn med de uden Landet trykte og hertil indbringende Böger, og om dette efter Analogien af 24. § skal strække sig til Böger i det danske Sprog alene, eller maaskee til flere. — 11) Om det, da Skrifter af nogen Vidtlöftighed, skjöndt de endog kunde udgjöre en sammenhængende Deel, undertiden trykkes i forskjellige Officiner, i Analogie af Forordningens 26. § paaligger enhver Bogtrykker, som maatte have dermed at bestille, paa lige Maade, som i Henseende til andre Skrifter befales, at indlevere det Pensum, der hos ham er blevet fuldfört, naar samme ikke overstiger den fastsatte Störrelse af 24 Ark, eller om i saa Fald denne Pligt ikkun vedkommer Forlæggeren af det Hele, saafremt dette tilsammentaget ikke overgaaer den bestemte Störrelse. — Endelig: 12) Da ikkun nogle Foranstaltninger i de Sager, som reise sig af Trykkefrihedens Misbrug, efter For. af 27. Septbr. 1799 vedkomme Politiet, men Sagens egentlige Behandling, som hidtil, efter Reskr. af 3. Decbr. 1790, henhörer til det ordinaire Forum, om i det mulige Tilfælde, at en

1837. 25. Febr.

1837. Bogtrykker eller Forlægger (som efter Forordningens
25. Febr. 17. § kunde ansees pligtig at indestaae for Forfatterens Tilstedeblivelse) maatte til sin Sikkerhed finde det fornödent at benytte sig af det Beneficium, som Lovens 1—23—7 forunder Den, der er sat til Borgen, ikke den hos Övrigheden reqvirerede Assistance, ifald den endog begjærtes för Sags Anlæg, bör gives af Kongens Foged og ei af Politiemesteren.

Den i Anledning heraf allernaadigste afgivne Resolution lyder saaledes:

1) Da Forordningens 26. § gjör det til Pligt for Politiemesteren at indsende til Cancelliet alle saadanne Skrifter, som kunne vorde Gjenstand for Justitsvæsenets Opmærksomhed, og paalægger Bogtrykkerne at tilstille denne Embedsmand et Exemplar af ethvert Skrift, som ei udgjör mere end 24 Ark, saa er det en Fölge af disse bestemte og klare Ord, at Politiemesterens Tilsyn ikke er indskrænket til det, der trykkes i det danske eller tydske Sprog alene. — 2) Da et Skrift, hvis Indhold er strafværdigt, ikke forandrer sin Natur, fordi det, af Mangel paa fornöden Opsigt, hidindtil har undgaaet Justitiens Paatale, og da det er Bogtrykkerne paalagt at sende Politiemesteren et Exemplar af Alt, hvad der herefter vorder trykt, uden at Lovgivningen gjör nogen Undtagelse i Hensigt til nye Oplag, saa fölger deraf, at Forordningens Bestemmelser ogsaa ere anvendelige paa disse. — 3) Ligesom Forordningen ikke indrömmer nogen Undtagelse i dette Tilfælde, saa vilde det ogsaa aabne Vei til at eludere dens Bestemmelse og dens Öiemærke, dersom det skulde være tilladt, under Navn eller Form af Indlæg til Retterne, at öve Forbrydelse imod hiin Lovs Forskrifter. Især kunde da en Forfatter, som var tiltalt for Misbrug af Trykkefriheden, have Adgang til at lade trykke i sit Indlæg [1] de strafværdigste Perioder af det Skrift, for hvilket han var sat under

---

[1]) i det danske Aftryk: sine Indlæg.

Tiltale, uagtet Skriftet selv var blevet taget under Politiemesterens Bevaring ifölge Forordningens 21. §, paa det at Udbredelsen og Kundgjörelsen af dets Indhold kunde afværges, saafremt samme ved Dom blev kjendt strafværdigt. Heraf flyder altsaa, at Indlæg til Retterne höre under Politiemesterens Opsigt, naar de ved Trykken udgives, og at Forordningens Bestemmelser ogsaa ere anvendelige paa dette Slags trykte Skrifter. — 4) I Henseende til dette Spörgsmaal gjelder den samme Regel, som indeholdes under Nr. 3. — 5) Det fölger af sig selv, at Politiemesteren er berettiget til at handle saaledes, som omspurgt. — 6) I dette Tilfælde bör Politiemesteren strax indsende Skriftet til Cancelliet, men ikke standse Udsalget, inden han dertil faaer nærmere Ordre. — 7) Dette vil blive iagttaget ved saadanne Privilegiers Udfærdigelse. — 8) Forordningens 20. § giver ikke mindste Anledning til at indskrænke Reglen. Det er en Fölge baade af Lovgivningens Aand og dens Bogstav, at Paragraphens Bestemmelse bör efterleves, hvad enten Skriftet er lidet eller stort. — 9) Denne Pligt paaligger Politiemesteren. — 10) Politiemesterens specielle Tilsyn strækker sig i dette Tilfælde ikke til Skrifter, der ere trykkede udenlands i fremmede Sprog. Iövrigt skulle Boghandlerne være pligtige til, dersom der til Forhandling eller Uddelelse fra deres Boglader skulde komme danske Skrifter, der ere trykkede udenlands, strax at sende Politiemesteren det förste Exemplar, som af dem udgives, under den i Forordningens 26. § foreskrevne Straf. — 11) Bogtrykkerne bör bogstaveligen efterkomme Forordningens 26. §, og sende Politiemesteren Alt, hvad der hos dem trykkes, naar Samme ikke udgjör meer end 24 Ark, uden Hensyn til, at der hos Andre kunde trykkes Noget, som stod i Sammenhæng dermed. — 12) Dette vedkommer, efter Sagens Natur, Kongens Fogeds Embede.

Ved, som foranfört, at bekjendtgjöre dette til Efterretning og allerund. Efterlevelse for alle Vedkommende,

1837.
25. Febr.

1837. tilföies med Hensyn til det Tilfælde, at de udenlands trykte
25. Febr. Skrifter i det danske Sprog, som maatte komme i den danske Boghandel, kunde i Commission være tilstillede flere Boghandlere, at der, naar et Exemplar behörig er indleveret til vedkommende Embedsmand, ikke behöve at indleveres Exemplarer af de Flere, der have samme til Forhandling eller Uddeling, men at det dog vil være Enhvers Sag ved Attest fra bemeldte Embedsmand at forvisse sig om, at et Exemplar forhen er afleveret, hvis han ei selv vil aflevere et saadant, da han i modsat Fald vil paadrage sig Ansvar efter For. af 27. Septembr. 1799 § 26. Ligeledes vil den, der, som foranfört, har modtaget et i Udlandet trykt dansk Skrift til Forhandling eller Uddeling, kunne vente det til vedkommende Embedsmand leverede Exemplar sig tilbageleveret, naar denne Embedsmand, efter foretaget Gjennemsyn, ingen Anledning har fundet til i saa Henseende at foranstalte Noget. — Det kgl. Danske Cancellie den 25. Februar 1837.

Opið Cancellí-bréf, hvarmeð auglýsist konúnglegur úrskurður af 4. Oktbr. 1799, sem inniheldur úrlausn aðskiljanlegra spurnínga með tilliti til tilskipunarinnar af 27. Septbr. 1799 m. m.

Þann 4. Oktbr. 1799 var uppá aðskiljanlegar af þáveranda pólitímeistara í Kaupmannahöfn framsettar spurníngar, viðvíkjandi útskýríngu og heimfæríngu þeirrar þann 27. Septbr. sama árs dagsettu tilskipunar, útgefinn konúnglegur úrskurður, sem þann 5. Oktbr. næsteptir var af Cancellíinu meðdeildur nefndum embættismanni til eigin eptirbreytíngar og opinberrar auglýsíngar. Allrahæstnefndur úrskurður var líka strax þareptir að pólitímeistarans tilhlutan kunngjörður bæði í Kaupmannahafnar Adresse-kontórs fréttablöðum og í þeim Berlíngsku tíðindum. En, þar það í einstöku tilfelli er bert orðið, að þessi auglýsíng ekki hefir verið álitin nægileg til að

útiloka afsökun um vankunnáttu viðvíkjandi úrskurðarins innihaldi, svo hefir Cancellíið álitið sig skyldað til enn ítarlegar að gefa optarnefndan allrahæsta úrskurð, í sameiníng við þær spurníngar, er voru hans tilefni, almenníngi til vitundar. 1837. 25. Febr.

Pólitímeistarinn hafði framsett eptirfylgjandi spurníngar: 1) Hvort sú tilsjón, sem uppáleggst pólitímeistaranum í Kaupmannahöfn, í tilliti til þar útkomandi rita, einúngis skuli ná til þeirra er útgefast á Dönsku eður Þýzku, er báðar geta álitizt fyrir landsins túngumál, eður hvort þessi tilsjón máske undir eins skuli ná til þess, sem í öðrum, hvort heldur útdauðum eður lifandi málum, kynni að útkoma. — 2) Hvort tilskipunarinnar ákvarðanir líka ættu að heimfærast til nýrra og óumbreyttra útgáfna af ritum, sem útkomin voru fyr en hún var útgefin, og sèrílagi til þeirra þaráméðal, sem í fyrstu útgáfu báru höfundanna nöfn, og þessvegna áður, eptir konúngsbrèfi af 3. Decbr. 1790, ekki áttu af prentaranum að fást pólitíinu í hendur. — 3) Hvort orðatiltæki í innleggjum til rèttanna, þegar slík innlegg annaðhvort útaf fyrir sig eður í sameiníng með þeim málum, hverjum þau viðvíkja, auglýsast á prenti, eiga að álítast að vera undirgefin pólitímeistarans tilsjón, nær það sannprófast með sönnuðum afskriptum frá rèttunum, að þau prentast svo hljóðandi, sem þau voru fram lögð, eður hvort dómsatkvæði um slík rit, eður þær ráðstafanir, sem í tilliti til þeirra verða gjörðar, einúngis eiga að álítast að viðkoma þeim rètti eður rèttum, er dóm eiga að afsegja í sjálfu málinu. — 4) Hvort bónarbrèfum til Hans Hátignar konúngsins, hans stjórnarráða eður annara embættismanna, hvort heldur sagt er að frumrit þeirra sèu afhent á rèttum stað eður eigi, megi, þegar þau innihalda klaganir, veitast leyfi til að útgánga á prent áður en handritið hefir verið innsent til hlutaðeiganda departements, ellegar hvort þau skuli meðhöndlast eins og önnur prentuð rit. — 5) Hvort pólitímeistarinn, þegar höfundur eða útleggjari í því tilfelli,

1837. sem tilskipunarinnar § 8 umtalar, nefnir sína heimild
25. Febr. fyrir því af honum framfærða, hafi myndugleika til að krefjast þess af honum, að hann sanni þá sögn, og, þángað til þessi heimild sannprófast, að fyrimuna sölu ritsins. — 6) Hvort það, þegar ásakanir af slíku ásigkomulagi, sem § 10 umgetur, framfærast mót konúnglegum embættismönnum, sè skylda pólitímeistarans, eður máske embættismannanna yfirboðara, að skýra hlutaðeigandi stjórnarráði frá því sem við hefir borið, og hvort sala ritsins í fyrumgetnu tilfelli eigi að fyrimunast, þángað til nákvæmari úrskurður er gjörður. — 7) Hvort það ekki, þar enginn hèreptir, samkvæmt tilskipunarinnar 15. §, má æfa bókþrykkjarakonst án þess að hafa sèrlegt leyfi þartil, og þar bókþrykkjarar ekki hafa neitt samlag, frá hverju skýrslur kynnu að útvegast, muni vera nauðsynlegt, að það í þeim leyfisbrèfum, sem útgefin verða, útþrykkilega uppáleggist hlutaðeigendum, að vitja pólitímeistara þess staðar, hvar þeir ætla að fá bólfestu, og að sýna honum þau þeim gefnu leyfisbrèf, áður en þeim eptirlátist að nota sèr af þeim sömu. — 8) Hvort sú skipun, sem inniheldst í tilskipunarinnar 20. §, skuli álítast að gilda um sèrhvert handrit frá þeim rithöfundum, sem samkvæmt nefndri tilskipan eru sekir fundnir í vanbrúkun prentfrelsisins, jafnvel þótt það væri stærra en ákveðið er í 26. §, ellegar hvort hún einúngis eigi að heimfærast til ritgjörða, sem ekki eru uppá fleiri en 24. arkir. — 9) Hvort sú aðvörun um að afhenda exemplör af ákærðum ritum, sem eptir 21. § á opinberlega að auglýsast, ekki almennt uppáliggi þeim rètti, fyrir hverjum málið er ákært. — 10) Hvort pólitímeistarinn í Kaupmannahöfn, eptir tilskipunarinnar 23. §, geti álitist vera skyldaður til tilsjónar með þeim utanlands prentuðu bókum, sem híngað innfærast, og hvort þetta, í meðmælum hins 24. §'s einúngis skuli ná til bóka í dönsku máli, eður máske til fleiri. — 11) Hvort það, þar rit, sem eru nokkurnvegin stór, þótt þau jafnvel geti samsett orðið í einn

samanhángandi part, stundum þrykkjast í ymsum prent- 1837.
verkum, í meðmælum tilskipunarinnar 26. §, uppáliggi 25. Febr.
sèrhverjum bókþrykkjara, sem kynni hafa nokkuð þarvið að sýsla, á sama hátt sem skipað er með tilliti til annara rita, að innsenda allt það prent, sem hjá honum hefir verið fullgjört, nær það ekki yfirstígur þá ákveðnu stærð af 24 örkum, ellegar hvort þessi skylda í slíku tilfelli einúngis viðkemur þeim manni, á hvers kostnað það heila er prentað, ef það tilsamans ekki yfirgengur þá ákveðnu stærð, og loksins: 12) þar einúngis nokkrar ráðstafanir í sökum, sem rísa af prentfrelsisins misbrúkun, eptir tilskipuninni af 27. Septbr. 1799 koma pólitíinu við, en málsins eiginlega meðferð, eins og híngaðtil eptir kóngsbrèfi af 3. Decbr. 1790, heyrir til hins reglulega varnarþíngs, — hvort, í því mögulega tilfelli, að bókþrykkjari eður kostnaðarhöfundur (sem eptir tilskipunarinnar 17. § gæti álitizt skyldugur til að ábyrgjast rithöfundarins náveru) kynni, sèr til varnar, ætla það nauðsynlegt að nota sèr af þeirri vilnan, er laganna 1—23—7 unnir þeim, er í borgun hlýtur að gánga, — ekki sú af yfirvaldinu krafða hjálp, þótt hennar jafnvel væri beiðzt áður en málssókn er höfðuð, eigi að veitast af konúngsins fógeta en ekki af pólitímeistaranum.

Sá í tilliti hèrtil allranáðugast gefni úrskurður hljóðar þannig:

1) Þar tilskipunarinnar 26. § gjörir það til pólitímeistarans skyldu að innsenda til Cancellíisins öll slík rit, sem gætu orðið eptirtektar efni fyrir stjórn rèttvísinnar, og uppáleggur bókþrykkjurunum að fá nefndum embættismanni í hendur eitt exemplar af sèrhverju riti, sem ei hleypur til fleiri en 24 arka, svo fylgir það af þessum skilmerkilegu og beru orðum, að pólitímeistarans tilsjón er ekki takmörkuð til þess, er einúngis prentast í dönsku eður þýzku máli. — 2) Þar eitt rit, hvers innihald er straffsvert, ekki umbreytir sinni náttúru þarmeð, að það, vegna þess að nauðsynlega tilsjón hefir

1837. vantað, híngaðtil hefir komizt hjá rèttlætisins ákærum,
25. Febr. og þar það er bókþrykkjurunum uppálagt, að senda pólitímeistaranum eitt exemplar af öllu, sem hèreptir verður prentað, án þess að lagasetníngin gjöri neina undantekníng í tilliti til nýrra útgáfna, svo fylgir þaraf, að tilskipunarinnar ákvarðanir líka mega heimfærast til þessara. — 3) Eins og tilskipunin ekki eptirgefur neina undantekníng í þessu tilfelli, svo mundi hún líka opna veg til að hnekkja hennar tilætlun og augnamiði, ef það skyldi vera leyft, undir nafni eður formi af innleggjum til rèttanna, að fremja afbrot mót tèðrar lagasetníngar fyriskriptum. Sèrílagi gæti þá sá rithöfundur, sem saksóktur er fyrir misbrúkun prentfrelsisins, haft aðgáng til að prenta í sínu innleggi þau straffsverðustu atriði úr því riti, fyrir hvert málssókn var móti honum höfðuð, þótt ritið sjálft hafi verið tekið í geymslu pólitímeistaraus eptir tilskipunarinnar 21. §, til þess að útbreiðsla og auglýsíng þess innihalds gæti hindrazt, ef það með dómi verður straffsvert álitið. Hèraf fylgir þannig, að innlegg til rèttanna eru undirgefin pólitímeistarans tilsjón, þegar þau útgefast á prent, og að tilskipunarinnar ákvarðanir líka eru heimfæranlegar til þessháttar prentaðra rita. — 4) Í tilliti til þessarar spurníngar gildir hin sama regla, sem innihelzt í Nr. 3. — 5) það er sjálfsagt, að pólitímeistarinn hefir rètt til að breyta þannig sem um er spurt. — 6) Í þessu tilfelli á pólitímeistarinn strax að innsenda ritið til Cancellíisins, en ekki tefja sölu þess, þángað til hann fær þarum nákvæmari skipun. — 7) þetta mun verða aðgætt við útgefníngu slíkra leyfisbrèfa. — 8) Tilskipunarinnar 20. § gefur ekki minnsta ádrátt til að takmarka regluna. það fylgir bæði af lagasetníngarinnar anda og af hennar bókstaf, að greinarinnar ákvörðun á að framkvæmast, hvort heldur ritið er lítið eða stórt. — 9) þessi skylda uppáliggur pólitímeistaranum. — 10) Pólitímeistarans sèrlega tilsjón nær í þessu tilfelli ekki til rita, sem prentuð eru utanlands

í framandi túngumáli. Annars skulu bókhöndlararnir vera skyldugir til, ef dönsk rit, sem prentuð eru utanlands, kunna að koma þeim í hendur til sölu eður útbýtíngar frá þeirra bókhlöðum, strax að senda pólitímeistaranum það fyrsta exemplar, sem útgefst af þeim, að viðlögðu því í tilskipunarinnar 26. § fyrirskrifaða straffi. — 11) Bókþrykkjararnir eiga að breyta bókstaflega eptir tilskipunarinnar 26. §, og senda pólitímeistaranum allt, sem hjá þeim prentast, þegar það ekki hleypur til fleiri en 24 arka, án tillits til þess, að nokkuð, sem væri í einhverju samanhengi þarvið, kynni að prentast hjá öðrum. — 12) Þetta viðkemur, eptir sakarinnar eðli, konúngsins fógeta.

1837.
25. Febr.

Undir eins og þetta, eptir ofanskrifuðu, auglýsist öllum hlutaðeigendum til vitundar og allraundirgefnustu eptirbreytíngar, eykst því við, með tilliti til þess tilfellis, að þau utanlands prentuðu rit í dönsku máli, sem koma í danska bókhöndlun, kynnu til sölu að vera send ymsum bókhöndlurum, að þegar eitt exemplar tilheyrilega er afhent hlutaðeigauda embættismanni, þurfa ekki exemplör af þeim fleirum, sem þeir hafa til verzlunar eður útbýtíngar, að innsendast, en að sérhver þó sjálfur á að útvega sér, með attesti frá nefudum embættismanni, vissu þarum, að eitt exemplar áður sè afhent, ef hann ekki sjálfur vill afhenda eitt slíkt, þar hann, ef út af því ber, mun setja sig í ábyrgð eptir tilskipunarinnar af 27. Septbr. 1799 § 26. Sömuleiðis mun sá, sem eptir ofanskrifuðu hefir meðtekið eitt utanlands prentað danskt rit til sölu eður útbýtíngar, mega vænta þess, að því af honum til hlutaðeigandi embættismanns senda exemplari verði honum aptur skilað, þegar þessi embættismaður, að loknum þess yfirlestri, enga orsök hefir fundið í því tilliti til neiunar ráðstöfunar. — Hið konúnglega Danska Cancellí þann 25. Februarí 1837.

1837. **Rentekammer-Skrivelse** til det Slesvig-Holstein-
11. Marts. Lauenburgske Cancellie, ang. **Udstedelse af de til Erhvervelse af islandske Söpasser nödvendige Attester.** Khavn den 11. Marts 1837. — Rentek. Isl. Copieb. 12, Nr. 572.

Det Kongelige Slesvig-Holstein-Lauenburgske Cancellie har, ved at tilbagesende et Andragende, hvori Kjöbmand N. Petersen i Flensborg anholder om Tilladelse til deels at lade de for at erholde islandsk Söpas udfordrende Beviisligheder udfærdige ved og beedige for en Notar istedetfor for vedkommende Övrighed, og deels til at maatte indsende Söpasset direkte til Rentekammeret, efterat samme er afbenyttet, under 4. i f. M. tilskrevet os, at om det endogsaa efter Plakat af 20. Marts 1787 kan synes tvivlsomt, om ikke Udfærdigelsen af de til det ovennævnte Öiemed fornödne Attester kunne udfærdiges ved en Notar, saa er dog Edens Aflæggelse for dem efter Plakatens Bestemmelser i ethvert Tilfælde utilladelig, ligesom det ogsaa i det Hele taget fölger af Lovgivningens Forskrifter om Söpasse, at Edens Aflæggelse maa skee for Övrigheden; hvad derimod angaaer Passenes direkte Indsendelse til Kammeret, efterat de ere afbenyttede, formener velbemeldte Cancellie, at desangaaende ikke kan være Noget at erindre, saaledes som ogsaa af os i Skrivelse af 13. Februar d. A. er foreslaaet.

Da det kgl. Slesvig-Holstein-Lauenburgske Cancellie derhos har behaget at forlange Kammerets nærmere Betænkning herover, forinden Supplikanten tilkjendegives det Fornödne, skulle vi ikke undlade, ved Tilbagesendelsen af fornævnte Andragende, tjenstligst at melde, at vi i det Hele maae tiltræde den af velbemeldte Cancellie yttrede Mening. — Rentekammeret den 11. Marts 1837.

Kongelig Resolution ang. Bestemmelse om **Politiebetjentes** og **Jordemödres Antagelse og Entledigelse** i Island. Khavn den 22. Marts 1837. — Canc. 3. Depart. Forest. 1837, Nr. 34. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1837, S. 88. 1837. 22. Marts.

Vi bevilge allern.: 1) at Politiebetjent i Reikevig Lars Johan Möller entlediges fra sin Bestilling med en aarlig Pension af 100 Rigsbankdaler af den islandske Jordebogskasse. — 2) at det overlades til Stiftamtmanden paa Island, paa nærmere Ansögning og efter de befindende Omstændigheder, at entledige Jordemoder i Reikevig, C. E. Möller, saaledes, at der, uden Fölger for Andre, tillægges hende en aarlig Pension af 100 Rigsbankdaler af den islandske Jordebogskasse fra den Tid hun maatte blive entlediget fra sin Bestilling. — 3) at Stiftamtmanden over Island for Fremtiden maa besætte Politiebetjent-Posten i Reikevig, saaledes at den Ansatte, naar denne senere af en eller anden Grund findes uduelig eller uskikket til Postens forsvarlige Bestridelse, uden videre af ham kan afskediges; samt — 4) at der, forsaavidt der herefter maatte opstaae Spörgsmaal om Afskedigelse af den i Reikevig ansatte Jordemoder, maa forholdes overeensstemmende med Plakaten af 27. April 1832. — Kjöbenhavn den 22. Marts 1837[1].

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Consistorium ved Kjöbenhavns Universitet, ang. **Uddeling af det Skulasonske Legat til islandske Studerende.** Khavn 1. April.

[1] Meddeelt Stiftamtmanden over Island og Rentekammeret ved Canc. Skrivelser 4. April 1837. Canc. 3. Depart. Brevb. 1837, Nr. 1032—1033.

1837. den 1. April 1837. — Copieb. for Univ. og Skolerne
1. April. 1837, Nr. 515.

Fra det kgl. Rentekammer har Directionen modtaget Underretning om, at Renterne af den Capital 266 Rbd. Sölv, der udgjör Kjöbesummen for Gaarden Aas inden Öefjords Syssel i Island, hvilken Jord i sin Tid er legeret af Biskop Thorlak Skulesen til Understöttelse for en trængende og værdig islandsk Student, ere, da de ei ere oppebaarne siden 31. Juli 1822, paa hvilken Tid de da uoppebaarne Renter til Belöb 111 Rbd. 10 Sk. Repræs. bleve udbetalte til den ved Consistorii Skrivelse af 18. Oktbr. s. A. til at nyde samme denominerede Stud. Theol. Th. Gudmundsen, opvoxen for 1. August 1822 — 11. Decbr. 1836, eller for 14 Aar og 136 Dage til 152 Rbd. 71 Sk. Sölv.

I Anledning heraf skulde Directionen, ved indsluttet at lade fölge en af Stud. juris Christjansen indgiven Ansögning om at forundes bemeldte Rentebelöb, tjenstl. anmode Consistorium om, behageligen at denominere een, eller om det, med Hensyn til at den ovenanförte Sum er opvoxen ved saa mange Aars Renter og det mindre Billige i, at et saa stort Belöb engang imellem tilflyder een eneste Studerende, skulde findes mere passende, flere trængende islandske Studenter, hvis Flid her ved Universitetet gjör dem værdig til saadan Understöttelse, hvorefter Directionen vil foranstalte det videre Fornödne, for at ovennævnte Sum til dem kan blive udbetalt.

Directionen önsker tillige at modtage DHrr. Rectors og Professorers behagelige Yttringer om, hvorvidt det maatte findes hensigtsmæssigt ved Brevvexling med det kgl. Rentekammer at bevirke, at ovennævnte Sum, der for Tiden indestaaer i den islandske Jordebogskasse, blev fra samme indbetalt i Universitetets Kasse til Forvaltning under Universitetets övrige Legater. — Den

kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 1. April 1837. 1837. 1. April.

Kongelig Resolution ang. Udlæggelse af Jorden Fell istedenfor Götur til **Mensaljord for Præsten til Dyrhólar.** Khavn den 5. April 1837[1]. — 5. April.

I Rentekammerets Forestilling 28. Marts bemærkes, at det er ved Norske Lovs 2—12—1 befalet, at Præsterne skulle boe indensogns. Da det imidlertid i sin Tid var oplyst, at Præster i Island, som ikke havde en fast udlagt Bojord, havde megen Besvær med at forskaffe sig bekvemme Gaarde til Beboelse, blev det ved Reskr. 18. April 1761 tillagt saadanne Præster under visse bestemte Former at faae udlagt en Gaard til Beboelse, som siden skulde være fast Præstegaard.

I Præstekaldet Solheimar og Dyrholar i Skaptafells Syssel laae Mensaljorden Götur udenfor Sognene. Præsterne havde derfor maattet tilbygsle sig Jorden Fell af Thykkebæ Klosters Gods, og havde nu i over 100 Aar haft denne i Besiddelse Mand efter Mand. Præsten havde allerede i 1813 sögt om, at Kaldet maatte ved Mageskifte med Götur faae den udlagt til Mensalgaard, men den daværende Stiftamtmand havde ikke indsendt Andragendet, da han var imod det, og fandt Jorden Götur slettere dyrket end Fell, men derimod gav han Ordre til Administrator for Klostergodset, at udlægge Jorden Fell til Præsten som fast Bopæl. Nu var imidlertid Götur i en bedre Forfatning, og Stiftsövrigheden androg derfor paa, at Mageskiftet maatte gaae for sig. Fell laa omtrent midt imellem begge Sognekirker, den anföres til Dyrhed 12 Hdr., med Landskyld 100 Al. og 4 Qvilder; Götur derimod havde 6 Qvilder, men iövrigt ansaaes begge af lige Godhed.

Da den kgl. Kasse saaledes antoges for ikke at lide noget Tab ved Mageskifte, anbefalede Rentekammeret det, dog uden at Præstens eventuelle Enke kunde ved Mandens Död beholde Gaarden. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1837 A, Nr. 82.

Vi tillade allern., at den Os tilhörende Jord Fell, af Thykkebai Klosters forrige Gods, maa enten strax, eller naar den nuværende Sognepræst i Solheime og

[1]) Rentek. Skriv. 29. April 1837.

1837. 5. April. Dyrhole Kald afgaaer, mageskiftes med den til nysnævnte Kald henlagte Mensaljord Götur, saaledes at Jorden Fell for Fremtiden bestemmes til Boesjord for Sognepræsten for bemeldte Kald. — Kjöbenhavn den 5. April 1837[1].

5. April. **Kongelig Resolution** ang. **Afskaffelsen af Eleemosynarii ved Præstekaldene i Island.** Khavn den 5. April 1837. — Canc. 1. Depart. Forestill. 1837, Nr. 47; *see* Canc. Skriv. 11. April 1837.

8. April. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Bevilling til tvende Disciplers Optagelse i Bessastad Skole.** Khavn den 8. April 1837. — Copieb. for Univ. og Skolerne 1837, Nr. 609.

Efter hvad af Deres Höiærv. i Skrivelse af 18. Febr. og 3. Marts d. A. er indstillet, i Anledning af tvende hertil indsendte Andragender, bevilger Directionen, at Thorlev Thordersen og Finn Thorsteinsen maae, under Forudsætning af, at de ved Kundskaber findes modne og iövrigt qvalificerede dertil, i sin Tid optages som Disciple i Bessestad lærde Skole, uagtet den Förstnævnte allerede har fyldt sit 20. Aar, og Sidstnævnte ved den Tid, han kan optages, vil have opnaaet samme Alder.

Dette meldes tjenstl. Deres Höiærv. til behagelig Efterretning og videre fornöden Bekjendtgjörelse. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 8. April 1837.

11. April. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Ophævelse af Eleemo-**

[1]) Ved Rentek. Skriv. 29. April 1837 meddeelt Stiftamtmanden og Biskoppen over Island. Rentek. Isl. Copieb. 12, Nr. 699.

synarii eller Degne-Embederne i Island. Khavn den 11. April 1837. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1837, Nr. 994. P. Pètursson Hist. Eccl. Island. S. 280—281. 1837 11. April.

I behagelig Svarskrivelse af 28. Septbr. f. A. have Stiftamtet og Deres Höiærv., foranledigede ved dette Collegii Skrivelse af 1. Marts s. A., hvorved man udbad sig motiveret Forslag til Forandring i Bestemmelserne angaaende Degnekaldene paa Island, — meddeelt Cancelliet et Forslag til Ophævelsen af de endnu tilbageværende Degnekald paa Island m. v.

Efterat Cancelliet i denne Anledning har corresponderet med det kgl. Rentekammer, der har tiltraadt hvad Stiftamtet og Deres Höiærv. have yttret, saavel angaaende det Unyttige i, at saadanne Degnekald længere vedblive, som angaaende Önskeligheden af at forbedre de islandske Præsters Forfatning, har Cancelliet nedlagt allerund. Forestilling i Sagen, hvori man har indstillet:

a) at Degnekaldene paa de kgl. Klostergodser Mödrevalle (Möðruvellir) og Thingöre (þíngeyrar), efterhaanden som Vacance indtræffer, maae nedlægges, og at vedkommende Sognepræster derefter erholde udbetalt til hvert Aars Fardag af Administrationerne over disse kgl. Godser de hidtil Degnene i hvert Kald tillagte 4 Hundreder paa Landsviis, enten in natura eller efter Capitelstaxtens Middelpriis. — b) at Degnekaldene paa Grenjadarstad og Hyterdal Præstekald strax maae ophæves, til Fordeel for disse Præstekald. — c) at Bredebolstad og Odde Præstekald maae fritages for at erlægge de hidtil[1] som Bidrag til Chirurgernes Lönning i den kgl. Jordebogskasse indbetalte Degnepenge. — d) at Bestemmelsen om, at Degnepengene fra Stadestad Præstekald, som efter nærværende Beneficiarii Död

[1]) Reskr. 20. Juni 1766; kgl. Resol. 21. April 1777; Reskr. 4. Oktbr. 1799.

1837. igjen skulde indbetales i Jordebogskassen til Lönning
11. April. for en Observator[1], i Fremtiden maa bortfalde, og dette Kald fritages for denne Afgift, og — e) at den Capital, som er i Behold af de opsparede Degnepenge fra Mödrevalle Kloster for den Tid, da Degne-Embedet var vacant, ialt 336 Rbd. 48 Sk. r. S. og 42 Rbd. 48 Sk. Sedler og Tegn, maa, ved Stiftsövrighedens Foranstaltning, gjöres frugtbringende paa sikker Maade, og Renterne deraf tilfalde Sognepræsten til Mödrevalle Klosterkirke.

Hans Majestæt har derefter under 5. d. M. allern. resolveret saaledes:

„Vi bifalde allernaadigst Vort Cancellies allerund. Indstillinger".

Hvilket herved tjenstl. tilmeldes Stiftamtet og Deres Höiærv. til behagelig Efterretning, med Tilföiende, at det kgl. Rentekammer, som Cancelliet ligeledes under D. D. herom har tilskrevet, har lovet at tilskrive vedkommende Embedsmænd og Administratorer det Fornödne, forsaavidt angaaer den islandske Jordebogskasse og Klostergodsernes Regnskaber.

Endelig skulde Cancelliet, næst at bemærke, at den med Deres Höiærv.' Erklæring af 3. f. M. hertil indkomne Ansögning fra Sognepræsten for Bredebolstad Menighed, Sæmundsen, om Fritagelse for de paa Kaldet hvilende Degnepenge, er afgjort ved bemeldte allerh. Resolution, tjenstl. anmode Stiftamtet og Deres Höiærv. om, behageligen at meddele dette Collegium Underretning: om Mödrevalle og Thingöre Klosterkald paa Grund af ovennævnte Forandring for Fremtiden blive umiddelbart at bortgive af Hans Majestæt. — Det kgl. Danske Cancellie den 11. April 1837[2].

---

[1]) Reskr. 10. Januar 1800.

[2]) Cancelliets Skrivelse s. D. til Rentekammeret, af samme Indhold. Canc. 1. Depart. Brevb. 1837, sst. — trykt i Algreen-Ussings Reskriptsamling 1837, S. 110—111.

Rentekammer-Plakat ang. **Repartition af de til Provindsialstændernes Forsamling forskudsviis udbetalte Summer.** Khavn den 12. April 1837. — Originalen i Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1837 A, Nr. 91. Original-Aftryk hos Schultz, 4 Blade i 4to. Colleg. Tid. for 1837, S. 377—382. Qvart-Forr. for 1837, S. 25—28; Schou XXI, 532—536. — **Uddrag.** 1837. 12. April.

Plakat angaaende Repartition efter Plakaten af 1. Juni 1836 af de i Anledning af de raadgivende Provindsialstænders Forsamling i Roeskilde i Aarene 1835—1836 forskudsviis udbetalte Summer.

Til Dækning af de Udgifter, til Belöb ialt 54,751 Rbd. 31 Sk. Sedler og Tegn, som af den kgl. Kasse forskudsviis ere udredede i Anledning af den i Aarene 1835—1836 i Roeskilde afholdte Forsamling af Provindsialstænderne for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter samt for Island og Færöerne, ville, ifölge allerh. Plakat af 1. Juni f. A., efter Fradrag af 3/63, eller 2,607 Rbd. 20 Sk., der udgjöre Islands og Færöernes Andeel i bemeldte Udgifter, Kjöbenhavn have at betale. — — Rentekammeret den 12. April 1837.

Cancellie-Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Myndighedsbevilling for en Student til at ordineres.** Khavn den 15. April 1837. — Orig. i Bispe-Archivet i Island. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1837, Nr. 1032. 15. April.

Efterat have med Deres Höiærv.* behagelige Betænkning af 2. f. M. modtaget en Ansögning, hvori Guttorm Paulsen, Herredsprovst i Sönder-Mule Syssel og Sognepræst til Vallanæs Menighed, anholder om, at hans Sön, Studiosus Theologiæ Vigfus Guttormsen, maa blive ordineret til personel Capellan hos ham, uagtet han ei har fyldt sit 25. Aar, — har Cancelliet derom nedlagt allerund. Forestilling, og det har derefter under

1837. 15. April. Dags Dato behaget Hans Majt. Kongen allern. at resolvere saaledes:

„Vi ville allernaadigst have tilladt, at indbemeldte Vigfus Guttormsen maa ordineres til Capellan, uagtet han ikke har fyldt sit 25. Aar".

Hvilket herved tjenstligst tilmeldes Deres Höiærv. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 15. April 1837.

15. April. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet i Island, ang. **Berettigelse til Fattigforsörgelse.** Khavn den 15. April 1837. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1837, Nr. 1126.

Hr. Amtmand har i Skrivelse af 30. Januar sidstl. andraget, at en Person, ved Navn Thoraren Thorarensen, der fra sit 11. til sit 26. Aar havde opholdt sig i Arnæs Rep under Strande Syssel i Islands Vestamt, i Foraaret 1834, paa Grund af Sygelighed, blev transporteret til hans Föde-Egn, Stads Rep under Hunevands Syssel i Nord- og Öst-Amtet, som hans Forsörgelseshjem, og at han her i nogen Tid blev underholdt, dog ikke af Fattigvæsenet, men af sine egne Midler, men at, da det paa Grund af den i § 6 af det senere publicerede Reglement af 8. Januar 1834 indeholdte Bestemmelse, at den, som i 5 Aar efter at have opnaaet 16 Aars Alder har været bosat eller tjenende i et Fattigdistrikt, uden der at have erholdt nogen Understöttelse af Fattigvæsenet, sammesteds bör være berettiget til Forsörgelse, formentes, at han maatte blive at forsörge i Arnæs Rep, blev Amtmanden over Vest-Amtet af Dem tilskrevet om at foranstalte ham modtaget i sidstnævnte Rep. Da imidlertid bemeldte Amtmand har anseet det tvivlsomt, om ikke Thorarensen ved sit Ophold i Stads Rep maa antages inden Reglementets Publication at have vundet fast Forsörgelse i denne Rep, i hvilket Tilfælde han, ifölge den ovenanförte §,

fremdeles der maa blive at forsörge, og han paa Grund heraf ikke har fundet sig beföiet til at give Arnæs Rep det attraaede Paalæg, — har De, i Overeensstemmelse med hans Begjæring, indstillet Sagen til Cancelliets Afgjörelse. 1837. 15. April.

Foranlediget heraf skulde man, ved at remittere hosfölgende Bilage, til Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstligst melde, at Forsörgelsespligten i nærværende Tilfælde maa paahvile Arnæs Rep, da det efter de oplyste Omstændigheder ikke kan antages, at Thorarensen forinden Reglementets Publication har været antaget til fast Forsörgelse af Fattigvæsenet i Stads Rep. — Det kgl. Danske Cancellie den 15. April 1837.

Kongelig Resolution ang. Kjöbenhavns Universitets **Legater og Fonds.** Khavn den 20. April 1837. — Hvorved Kongen bifalder, at den ham af Directionen for Universitetet og de lærde Skoler forelagte Fortegnelse over de under Universitetets Qvæstur staaende Legater og særlige Fonds, hvis Totalbelöb den 1. Januar 1837 udgjorde 835,358 Rbd. 40 Sk., maa lægges til Grund for den Hovedbog, som ifölge allerh. Resolution af 2. Decbr. 1836 skal anlægges for disse Legater og Fonds. — Univ. Direct. Forestill. Prot. 1837, Nr. 1762. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1837, S. 119-122. Jevnf. Selmer, Khavns Universitets Aarbog for 1837, S. 120—122. — **Uddrag.** 20. April.

Fortegnelse over Kjöbenhavns Universitets Legaters og særskilte Fonds Status den 1. Januar 1837.

Legaters og Fonds Navne	Kapital. Sölv.
. . . . Legatum Arnæ Magnæi . . .	24,273 Rbd. 89 Sk.

— — — — Kjöbenhavn den 20. April 1837.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Oprettelsen af en Postforbindelse mellem Skaptafells og Mula Sysselerne.** Khavn 22. April.

1837. 22. April. den 22. April 1837. — Rentek. Isl. Copiebog 12, Nr. 656.

Stiftamtmand Krieger har ved en Skrivelse til Kammeret af 13. Februar d. A. omhandlet det Savn, der hidtil har været en Fölge af den sjeldne Forbindelse imellem den Deel af Vester-Skaptafells Syssel, hvor Sysselmand Stephensen boer, og Öster-Skaptafells Syssel, hvorhos han har anholdt om Bemyndigelse til at indrette en Post, som 4 Gange om Aaret skulde gaae fra förstnævnte Syssel igjennem Öster-Skaptafells Syssel til det Sted, hvor Sysselmanden i Söndermule Syssel boer, samt igjen tilbage. Disse 4 Posttoure vilde ifölge fornævnte Skrivelse tilsammen medföre en aarlig Bekostning af omtrent 56 Rbd. r. S., men antages i Forhold til denne Sum at ville medföre en betydelig Nytte, saavel for Embedscorrespondencen, som for den private og i Særdeleshed Handelsstandens Brevvexling.

Paa Grund heraf skulde vi tjenstligen anmode Hr. Stiftamtmanden om, behageligen at ville föie den fornödne Foranstaltning til at oprette en saadan Postgang paa den mest hensigtsmæssige Maade, dog for det förste ikkun til en Pröve for 2 til 3 Aar. De derved foranledigede Udgifter ville, efter Fradrag af den for de private Breve erlagte Porto, være at afholde af Islands Jordebogskasse, men for at de fornödne Udgiftsordrer herfra kunne blive meddelte, vilde De behageligen hvert Aar hertil indsende behörige Regninger. — Angaaende hvorvidt denne nye Postindretning viser sig hensigtsmæssig og fortjener at fortsættes, skulde vi udbede os til sin Tid Underretning meddeelt. — Den hertil indsendte Skrivelse fra Sysselmand Stephensen af 4. Januar d. A. fölger herhos tilbage. — Rentekammeret den 22. April 1837.

25. April. **Cancellie-Skrivelse** til Biskoppen over Island, ang. **Enke-Pension af Reykholt Præstekald.** Khavn

den 25. April 1837. — Original i Bispe-Archivet i Island. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1837, Nr. 1141. 1837. 25. April.

Som Deres Höiærværdighed bekjendt, har Sognepræst Gudmundsen til Lund i et hertil indgivet Andragende forespurgt, hvorledes den 1/10 Deel skal beregnes, som tilkommer hans Moder, afgangne Provst Eggert Gudmundsens Enke, Gudrun Bogedatter, som Pension af Reykjaholt Præstekald, idet han nemlig formener, at denne 1/10 Deel ikke blot skal beregnes efter Kirkens Qvilder, Landskylden og Jordegodstienden, hvortil Eftermanden, Sognepræst Helgesen, har villet indskrænke samme, men ogsaa af Lammefoder og Lösegodstienden, hvilken Formening han troer at finde bestyrket ved det allerh. Reskript af 3. Marts 1758, hvortil D. Höiærv. paa hans Forespörgsel har henviist ham.

Efterat Cancelliet herover har modtaget D. Höiærv.' behagelige Betænkning af 28. Decbr. sidstl. og dermed indsendte Oplysninger, hvoraf navnlig erfares, at den Andeel af Kaldets Indtægter, som Præsten Helgesen har vedtaget at udrede som Pension til sin Formands Enke, sikkert overstiger 1/10 Deel af de 68 Rbd. 4 Mk., hvortil Reykjaholt Præstekald efter Specificationen af 1736 er anslaaet, skulde man tjenstlig tilmelde Deres Höiærv. til videre behagelig Bekjendtgjörelse, at dersom Enken ikke er tilfreds med den hende af Præsten i Embedet udbetalte Pension, vil der ifölge Reskr. af 5. Juni 1750 og 3. Marts 1758 tilkomme hende 1/10 Deel af Kaldets specificerede Indtægt med 6 Rbd. 5 Mk. 3 1/5 Sk.

Forsaavidt Deres Höiærv. ved denne Leilighed tillige har foreslaaet, at den Præsteenkerne (deres Ret til at udvælge en Gaard til Beboelse uforkrænket) tilkommende Pension herefter maa bestemmes til 1/8, 1/10 eller 1/12 Deel af Præstekaldenes Landskylder, Smörleier samt Tiende saavel af Faste- som Lösegods, men at Præsterne forresten skulde beholde deres Hötolde, Dagsværker og alle Accidentser ubeskaarne, — skulde

1837. 25. April. man lige tjenstlig tilmelde Dem til behagelig Efterretning, at det i denne Henseende vil forblive ved Lovgivningen. — Det kgl. Danske Cancellie den 25. April 1837.

28. April. **Kongelig Resolution** ang. **Opförelse af en ny Kirkegaard og Lighus i Reykjavik.** Khavn den 28. April 1837. — I Rentekammerets Forestilling 25. April bemærkes, at Stiftamtmand Krieger allerede i 1832 havde andraget, at den til Reykjavík Domkirke hörende Kirkegaard, der laa midt i Byen, paa det Sted, hvor den ældre Kirke stod, var for liden, men kunde ikke for Byens Skyld udvides. Det ansaaes derfor nödvendigt, at anlægge en Assistents-Kirkegaard udenfor Byen, men dertil krævedes Bekostninger, saavel til Hegn som til Opförelse af Lighus. Da Forordn. 22. Febr. 1805 § 9 bestemmer, at enhver Kjöbstadkirke, som ikke har en Kirkegaard udenfor Byen, skal anskaffe sig en saadan, og Canc. Skriv. 23. Septbr. 1817 antager, at Kirkerne skulle udrede Omkostningerne, forespurgte Stiftamtmanden, der antog disse Bestemmelser for gjeldende ogsaa for Reykjavík, om en saadan Kirkegaard maatte indrettes, og om Udgifterne derved maatte udredes af Jordebogskassen, saavidt Kirkens Midler ikke maatte strække til, da Kirken tilhörte Kongen. Cancelliet havde yttret, at Kirkegaardens Anlæggelse maatte paahvile Kirke-Eieren, som her var Hans Majt. Kongen, og Stiftamtmanden fik derfor i 1833 et Brev om at tilveiebringe nogle Oplysninger. Disse Oplysninger bleve ved forskjellige Omstændigheder forsinkede indtil Efteraaret 1836, da Stiftamtmanden berettede at have udseet til Assistents-Kirkegaard en Plads omtrent 1000 Skridt vestenfor Byen, med 4 à 4½ Alens dyb Jord, Areal 16,900 Qvadratalen, der i Forhold til den sædvanlige Mortalitet vilde være tilstrækkeligt for 50 Aar. Bekostningen til Kirkegaardens Indretning ansloges til 500 à 600 Rbd., desuden vilde et Lighus efter de til Rentekammeret givne Overslag koste 820 til 920 Rbd., foruden Transport til Island og Opsættelse. Kammeret vil for Oeconomiens Skyld vælge en firkantet Bygning uden Taarn, istedetfor en ottekantet med Taarn. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1837 A, Nr. 120.

Vi bifalde allern., at ved Reikevig Kjöbstad for Vor

Regning indrettes en Assistents-Kirkegaard udenfor Byen, i Overeensstemmelse med det af Stiftamtmand Krieger derom nedlagte Forslag, imod at Omkostningerne indskrænkes saa meget som muligt, og at Vor allerhöieste Approbation paa disses Udredelse af den islandske Jordebogskasse nærmere erhverves. Derhos tillade Vi, at der til Indretningen af et Lighus med Klokke, efter den af Vort Rentekammer allerund. fremlagte Tegning Nr. 1[1], hvilket Lighus bliver at opsætte paa nysnævnte Assistents-Kirkegaard, maa af bemeldte Jordebogskasse udredes en Sum af indtil 826 Rbd. 32 Sk. S. og T., foruden Bekostningen ved Bygningens Overförsel til Island og dens Opsættelse paa det bestemte Sted. — Kjöbenhavn den 28. April 1837[2]. 1837. 28. April.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Mensaljord for Sognepræsten til Sólheimar og Dyrhólar.** Khavn den 29. April 1837. — Original i Bispe-Archivet i Island. Rentek. Isl. Copieb. 12, Nr. 699. 29. April.

Ved i behagelig Skrivelse af 6. Septbr. f. A. at meddele os Betænkning over et Andragende fra Præsten til Solheimar og Dyrhole i Island, Hr. Thord Brynjulvsen, om at tilstaaes Livsfæste paa Gaarden Fell af Thykkebay Klostergods, har Hr. Stiftamtmand Krieger og Deres Höiærv. formeent det hensigtsmæssigt, at denne Gaard enten mageskiftes med Kaldets Mensalgaard Götur, eller bestemmes til at være bestandig Bygsels- og Brugsjord for Sognepræsten til fornævnte Kald. Efter desangaaende at have corresponderet med det kgl. Danske Cancellie, er Kammeret indgaaet med allerunderd. Fore-

[1]) den i Forestillingen nævnte firkantede uden Taarn.

[2]) communiceret Stiftamtmanden over Island ved Rentek. Skriv. 27. Mai 1837. Rentek. Isl. Copieb. 12, Nr. 801.

1837. stilling, hvorpaa det under 5. i d. M. allernaad. har be-
29. April. haget Hans Majestæt at resolvere saaledes:

„Vi tillade allern. ... [osv. see ovenf. S. 35—36] ... for bemeldte Kald".

Denne allerh. Resolution skulle vi ikke undlade tjenstligen at communicere Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Vedkommende, idet vi derhos maae udbede foranstaltet, at Mageskiftet skeer ved en lovlig Syns- og Overleveringsforretning, der bliver at afholde paa Kaldets Bekostning, hvorhos af Hr. Stiftamtm. bedes paaseet, at Gaarden Götur med Tilliggende og Qvilder bliver afleveret i aabodsfri Stand, i hvilken Kongsgaarden Fell bör fratrædes af dens nuværende Fæster, Præsten Hr. Th. Brynjulvsen.

Efter befunden Rigtighed blive behörige Mageskifteskjöder at udstede, i hvilken Henseende Stiftsövrigheden i Island bemyndiges til at foranledige det Fornödne, og ville Hr. Stiftamtm. derefter behage at tillægge Administrator for Thykkebay Klosters Jordegods Ordre om at indtage Jorden Götur under den ham anbetroede Administration, og paa sædvanlig Maade at bortfæste den, samt at opkræve Afgiften, hvorfor bliver at aflægge Rigtighed ved Administrations-Regnskaberne for bemeldte Jordegods.

Ligesom vi i sin Tid forvente os underrettede om den Foranstaltning, som i Overeensstemmelse hermed föies, udbede vi os ogsaa ved samme Leilighed tilstillede bekræftede Gjenparter, saavel af den afholdte Forretning over Gaardene, som af de udstedte Skjöder, hvis Originaler forblive i Island, og navnlig det paa Gaarden Götur, at tage i Forvaring i Sönder-Amtets Archiv. — Rentekammeret den 29. April 1837.

29. April. **Cancellie-Skrivelse** til Justitiarius i den islandske Landsoverret, ang. **Udfærdigelsen af Doms-**

akter ved Landsoverretten. Khavn den 29. April 1837. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1837, Nr. 1294. 1837. 29. April.

I Anledning af Hr. Justitiarii Skrivelse af 6. Febr. sidstl., hvori De anholder om Approbation paa den af Dem trufne Foranstaltning, hvorefter De med Hensyn til Anordn. af 11. Juli 1800 § 8 har fundet Dem foranlediget til at paalægge Justitssekretairen ved den islandske Landsoverret, ved Udfærdigelsen af Overrets-Akter at afskrive ogsaa Underrets-Akterne, for at disse in originali kunne beroe ved Archivet til Efterretning og Benyttelse i forekommende Tilfælde, undlader man ikke tjenstl. at tilmelde Dem, at Collegiet ikke kan bifalde den saaledes trufne Foranstaltning. — Det kgl. Danske Cancellie den 29. April 1837.

Cancellie - Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Forældres Ret til Disposition som Lön for et Barns Tjeneste.** Khavn den 29. April 1837. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1837, Nr. 1324. 29. April.

I Anledning af den med Hr. Stiftamtm.s Erklæring af 27. Oktbr. f. A. hertil indkomne Ansögning fra afgangne Dannebrogsmand Berg Benediktsens Enke, Gudrun Jonsdatter af Arnanæs, om Confirmation paa en af hende oprettet Disposition, i hvis Fölge hendes Sön Benedikt Bergsen efter hendes Död skal have forlods ni Hundreder i hendes Eiendomsjord, foruden den ham efter Loven tilkommende Arvelod, skulde man, ved at remittere hosfölgende Bilage, til Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at der, forsaavidt den Sönnen tillagte særlige Lod skal være Vederlag for den Tid, han har tjent hos Supplikantinden og Mand, ikke behöves Confirmation paa berörte Disposition. — Det kongel. Danske Cancellie den 29. April 1837.

1837. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-
2. Mai. Amtet, ang. **Udredelse af Omkostningerne i offentlige Sager.** Khavn den 2. Mai 1837. — Publiceret i Myra og Hnappadals samt i Dala Syssel. Canc. 3. Depart. Brevb. 1837, Nr. 1376.

I Anledning af Hr. Amtmands Skrivelse af 2. Febr. d. A., hvori De har begjært Cancelliets Resolution for, hvorledes der skal forholdes i Henseende til Executionen af Omkostningerne i offentlige, især Delinquentsager, naar den Domfældte er gift, om de nemlig skulle udredes blot af den Skyldiges Andeel af Boet, eller af dettes hele Masse[1], skulde man herved tjenstl. tilmelde Dem, at Omkostningerne i det omspurgte Tilfælde maae blive at udlægge af det hele Bo.

Forsaavidt De iövrigt har anholdt om Resolution paa den af Dem under 21. Novbr. 1835 indgivne Forespörgsel, angaaende Udredelsen af forskjellige Udgifter i offentlige Sager, undlader man ikke lige tjenstl. at bemærke, at man i denne Anledning har anmodet den kongel. islandske Landsoverret, samt Amtmanden over Sönder-Amtet og Nord- og Öst-Amtet, om at meddele Collegiet deres Betænkninger, hvilke endnu ikke ere modtagne. — Det kongl. Danske Cancellie den 2. Mai 1837.

6. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Bevilgelse af Portofrihed med Posterne**

[1]) ifölge Amtmandens Underretning var den almindeligste Fremgangsmaade den, af det registrerede Boes hele Masse at udlægge al vitterlig Gjæld, dernæst dele det Övrige i to lige Parter mellem Ægtefællerne, og siden at udlægge Omkostningerne af den Skyldiges Andeel i Boet, hvorimod den Uskyldige beholder den övrige Halvdeel som sin Hovedlod. Dette stöttede man paa For. 6. Decbr. 1743 § 21. Andre derimod udlagde Omkostningerne af Boets Masse efter fradragen Gjæld, stöttende sig tildeels paa Canc. Skriv. 18. Juli 1829.

for Maanedskriftet Sunnanpóstur. Khavn den 6. Mai 1837. — Rentek. Isl. Copieb. 12, Nr. 719. 1837. 6. Mai.

I Anledning af den med Stiftamtmand Kriegers Anbefaling i Skrivelse af 21. Februar d. A. hertil indkomne Ansögning fra Stiftsprovst Helgesen paa Garde, undlade vi ikke herved tjenstligen at melde til behagelig Efterretning for Hr. Stiftamtmanden og videre Bekjendtgjörelse for Vedkommende, at Kammeret ikke har Noget imod, at det af nogle af det islandske literaire Selskabs Medlemmer udgivne Maanedsskrift Sunnanposten indtil videre forsendes uden Betaling med Posterne i Island. — Rentekammeret den 6. Mai 1837.

Kongelig Resolution ang. **Bestemmelse om Gage for en constitueret Byfoged i Reykjavík.** Khavn den 6. Mai 1837. — I Cancelliets Forestilling 3. Mai bemærkes, at Justitiarius i Landsoverretten, Sveinbjörnsen, som havde bestyret Landfoged-Embedet i Island og Byfoged-Embedet i Reykjavík fra 1. August 1835 til 31. Juli f. A., havde anholdt om den fulde Gage fra den afgangne Byfoged, Cancellieraad Ulstrups Död. Da Cancelliet fandt, at Embedets Vigtighed ikke stod i Forhold til den Halvdeel af Gagen, som kongl. Resol. 14. Marts 1826 gav Adgang til, indstilles Ansögningen med Finantsbestyrelsens Bifald. — Canc. 3. Dep. Forestillinger 1837, Nr. 55. 6. Mai.

Vi ville allernaad. have Justitiarius i den islandske Landsoverret, Sveinbjörnsen, for at have under den ved Cancellieraad Ulstrups Död i Byfoged-Embedet i Reikevig indtrufne Vacance bestyret dette Embede, tilstaaet den samme tillagte hele Gage, efter Fradrag af hvad deraf tilkommer Fonden ad usus publicos, for Tidsrummet fra Cancellieraad Ulstrups Död indtil han fratraadte Embedets Bestyrelse den 31. Juli f. A. — Kjöbenhavn den 6. Mai 1837[1].

[1]) Resolutionen er meddeelt Justitiarius i Landsoverretten i Island, Sveinbjörnsson, samt Rentekammeret og de Depu-

1837. 6. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Fremgangsmaaden ved Ombytning af Obligationer fra Sedler til rede Sölv.** Khavn den 6. Mai 1837. — Rentek. Isl. Copieb. 12, Nr. 722.

Den kgl. Direction for Statsgjælden og den synkende Fond har under 11. i f. M. tilskrevet Kammeret saaledes:

„Under 25. Februar d. A. har det kongel. Rentekammer, forinden nogen Foranstaltning af Samme bliver föiet angaaende den i Værk værende Forandring med de, offentlige Stiftelser og Umyndige i Island tilhörende, i Jordebogskassen der paa Öen til Forrentning af Statsgjældskassen indbetalte Capitaler i Sedler, forlangt Statsgjælds-Directionens nærmere Betænkning, om ei den Vidtlöftighed, som vilde flyde af, at de benævnte Capitaler, i Overeensstemmelse med Directionens Skrivelse af 5. Novbr. f. A., bleve udbetalte i indeværende Aars 11. Juni Termin, for derefter at omsættes til rede Sölv, og i denne Valuta igjen at indbetales til Forrentning, kunde undgaaes derved, at Obligationerne gaves af vedkommende Övrighed en Paategning om, at Statsgjældskassen tilsvarer de Summer, hvorpaa Obligationerne lyde, i rede Sölv, og udbetaler Renterne i samme Valuta, som den eneste i Island gængse Pengesort, hvorhos velbemeldte Rentekammer tillige har anfört, at de Deputerede for Finantserne have givet deres Minde til, at det Tilskud, som Statsgjældskassen vil faae at fordre ved Obligationernes Omskrivning fra Repræsentativer til Sölvmynt, maa udredes af Finantskassen.

terede for Finantserne ved Canc. Skriv. 13. Mai 1837. Canc. 3. Depart. Brevb. 1837, Nr. 1470—1472. — Ved Rentek. Skriv. 10. Juni 1837 anvises Gagen fra Ulstrups Dödsdag, 9. Juni 1836, til 31. Juli s. A. (Landfoged-Gage 113 Rbd. 93 Sk. r. S. + Byfoged-Gage, efter Fradrag af 9 Rbd. 72 Sk. til Fond. ad usus publicos: 32 Rbd. 95 Sk.). Rentek. Isl. Copieb. 12, Nr. 856.

Foranlediget heraf undlader man ikke tjenstligst at melde, at man ikke kan give sit Samtykke til, at de omtalte Obligationer af Övrigheden gives Paategning om, at Capitalerne og de deraf faldende Renter ville blive betalte i rede Sölv, da dette kunde medföre Usikkerhed for den kongl. Kasse; men da Capitalernes Udbetaling samt deres Omsætning til rede Sölv efter det kgl. Rentekammers Formening vil være forbunden med Vidtlöftighed, vil Directionen være villig til at ombytte bemeldte Obligationer med nye Statsforskrivelser, lydende paa rede Sölv. — Til den Ende maatte samtlige paa Sedler lydende kgl. Obligationer, som desuden alle lyde paa Navn, bertil indsendes, og, for at Nedsendelsen kan skee uden Risico eller forögede Udgifter for vedkommende Eiere, hvis Obligationerne underveis skulde forkomme, troer man at fölgende Fremgangsmaade kunde iagttages:

1837. 6. Mai.

Det antages, at samtlige Obligationer blive producerede ved Jordebogskassen i forestaaende 11. Juni Termin til Renters Hævelse, og det kunde da overdrages Stiftamtmanden og Landfogden, naar alle indtil 11. Juni 1837 forfaldne Renter, samt de Capitalafdrag, som Vedkommendes Mindreaarighed, Giftermaal eller Dödsfald maatte kræve, ere betalte og afskrevne paa Obligationerne, at modtage disse af Eierne, og derfor meddele dem Interimsbeviis, hvornæst de tvende nævnte Embedsmænd havde at cassere Obligationerne ved at gjennemstryge Underskrifterne med en Streg, uden at Navnene derved blive ukjendelige, samt ved at give Obligationerne Paaskrifter om deres Annullering, saaledes, at Obligationerne, i hvis Hænder de end maatte falde, ingen Værdie kunne have for Besidderne. Over denne Cassations- og Annullations-Handling blev en formelig Notarial-Akt at udstede, som, foruden at indeholde en over Obligationerne fuldkommen paalidelig Fortegnelse, der viste disses Löbenummer, Datum, paalydende Sum og Eierens Navn, tillige maatte opgive

1837. den Skippers Navn, til hvilken Obligationernes Over-
6. Mai. förelse hertil blev betroet. — Akten selv maatte afsendes med en anden Skipper. — Indkom nu formedelst Skibets Forliis Obligationerne ikke, vilde man, efter den i Notarialakten indeboldte Forklaring, uden at Obligationernes Mortification var nödvendig, kunne meddele de fornödne nye Obligationer, lydende paa Sölvmynt, med Renter fra 11. Juni 1837, hvilke Obligationer derefter skulle blive det kgl. Rentekammer tilstillede, for ved sammes gode Foranstaltning at opsendes til Stiftamtmanden, som kunde drage Omsorg for, at de blive de Vedkommende tilstillede, imod at disse tilbagelevere de dem givne Interimsbeviser. De af Landfogden udstedte Tertiaqvitteringer for Capitaler i Sedler, som kunde egne sig til at indlemmes i een eller anden af de nye Obligationer med lige Belöb i rede Sölv, maatte af Stiftamtmanden og Landfogden indkaldes og behandles paa samme Maade, som de paa Sedler lydende kgl. Obligationer, samt nedsendes tilligemed disse. — Skulde derimod en saadan Qvitterings Indlemmelse ikke finde Sted, maatte Stiftamtmanden autorisere Landfogden til at indfrie Tertiaqvitteringen, uden at dog contant Udbetaling af Capitalen fandt Sted, ved at anföre Qvitteringens paalydende Sum til Udgift i sit Regnskab, imod at tage et lige Belöb i rede Sölv, som indbetalt til Forrentning, til Indtægt, og for sidstnævnte Sum at meddele nye Prima-, Secunda og Tertia-Qvittering, af hvilke Prima og Secunda paa sædvanlig Maade bleve at nedsende, tilligemed den ældre, paa Sedler lydende, indfriede Tertiaqvittering. — For at dette Anliggende uden længere Henstand kan komme til Afgjörelse, maa Operationen skee i forestaaende 11. Juni Termin 1837, og de berombandlede Seddelcapitaler med deraf betalte Renter af Landfogden anföres i bans Regnskab over de for Statsgjældskassens Regning besörgede Udtællinger for sidste Gang til 11. Juni Termin 1837. De Obligations-Eiere, som ikke til Terminen ere fremkomne

med deres Obligationer og Tertiaqvitteringer, maae da tilskrive sig selv, at Ombytningen af deres ihændehavende Effecter, samt Betalingen af de dem tilkommende Renter, först senere kan finde Sted." 1837. 6. Mai.

Da Kammeret, efter hvad fornævnte Direction saaledes har yttret, ikke kan andet end finde det rigtigst, at de omhandlede Capitalers Omsætning fra Sedler og Tegn til rede Sölv foregaaer aldeles paa den af Directionen angivne Maade, saa anmodes Hr. Stiftamtmanden herved tjenstligen om, at ville tillægge Landfogden den fornödne Ordre, og derefter i Forening med ham behageligen udföre det videre Fornödne i Overeensstemmelse med de i Directionens Skrivelse indeholdte Forskrifter. — Foruden den ommeldte formelige Notarial-Akt, der bliver at nedsende med et andet Skib end det, hvormed de annullerede Obligationer afgaae, maa Kammeret endvidere udbede sig tilstillet en verificeret Copie af samme Akt. — Til behagelig Afbenyttelse fölger herhos en fra oftnævnte Direction modtaget Fortegnelse, deels over kgl. Obligationer, deels over Tertiaqvitteringer, meddelte for Seddelcapitaler, der ere indbetalte i Islands Jordebogskasse til Forrentning. — Rentekammeret den 6. Mai 1837.

Cancellie-Skrivelse til Landsoverretten i Island, ang. en paatænkt **Forandring i Lovgivningen om Hævd og Præscription.** Khavn den 9. Mai 1837. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1837, Nr. 1461—63. 9. Mai.

Fra Amtmanden over Islands Vest-Amt har Cancelliet modtaget en Forestilling, hvori han andrager paa, at de i de islandske Love indeholdte Forskrifter om Hævd og Præscription maae ophæves, og D. L. 5—5. Cap. og 5—14—4. Art. i deres Sted gjöres gjeldende paa Island.

1837. 9. Mai. Forinden videre i denne Anledning foretages, skulde man tjenstl. anmode (Tit.) om, herover at meddele Collegiet Deres Betænkning, og derhos at tage under Overveielse, om ikke i alt Fald de i de danske Love forekommende Bestemmelser angaaende Hævd maatte behöve en og anden Modification, samt om ikke særegne Bestemmelser maatte være fornödne med Hensyn til Tiden, til hvilken de nye Love om denne Gjenstand skulde træde i Kraft paa Island, og Maaden, paa hvilken de alt bestaaende Forhold bör behandles. — Det kgl. Danske Cancellie den 9. Mai 1837[1].

9. Mai. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Beneficia paupertatis.** Khavn den 9. Mai 1837. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1837, Nr. 1457—58.

I Anledning af Hr. Amtmands Skrivelse af 28. Januar f. A. skulde man, forsaavidt De deri har forespurgt,

---

[1]) Ligelydende Skrivelser ere under samme Dato afgaaede til Stiftamtmanden over Island og Amtmanden i Nord- og Öster-Amtet. Generalprocureuren yttrede, i Anledning af Forslaget, blandt Andet Fölgende: „Det er vist nok, at de Bestemmelser, som de islandske Love indeholde om Hævd og Præscription, ere höist ufuldkomne; men Bestemmelserne i Danske Lov ere og for en stor Deel baade meget tvivlsomme og lidet hensigtsmæssige. Navnlig er der megen Tvivl om Betingelserne og Grændserne for Servituters Erhvervelse og Fortabelse ved Præscription; og at den Hævd og Præscription, der endog kan finde Sted imod Indholdet af de thinglæste Documenter, betager vort ellers saa vel indrettede Hypothekvæsen en Deel af den Sikkerhed, som det skulde give, er ogsaa erkjendt. Ligefrem at fölge Thorst.s Forslag turde derfor ei være tilraadeligt. Men hertil kommer endnu, at en Reform i den islandske Lovgivning om denne Gjenstand vilde gjöre adskillige Bestemmelser fornödne med Hensyn til den alt löbende Præscription."

i hvilken Form Beneficia paupertatis for Underretterne blive at udstede, til fornöden Efterretning tjenstligst melde, at de omspurgte Beneficia blive at meddele ved Skrivelse. 1837. 9. Mai.

Hvad de tvende andre Punkter angaaer, med Hensyn til hvilke De har begjært Resolution, da har Collegiet desangaaende indledet Brevvexling med det kgl. Rentekammer, og vil der om Udfaldet af samme i sin Tid blive meddeelt Dem Underretning. — Det kongel. Danske Cancellie den 9. Mai 1837[1].

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Betaling i Rede-Sölv af Renter af Statsgjæld** i Sölv. Khavn den 13. Mai 1837. — Rentek. Isl. Copieb. 12, Nr. 762. 13. Mai.

Directionen for Statsgjælden og den synkende Fond har i Skrivelse af 27. i f. M. tilskrevet Kammeret, at det under 29. Novbr f. A. allernaad. har behaget Hans Majestæt at resolvere saaledes:

„Vi bifalde allern. .... [o. s. v. see kgl. Resol. 29. Novbr. 1836 i denne Samling X, 814] .... afgjöres med rede Sölv."

Hvilken allerhöieste Resolution herved tjenstligen communiceres Hr. Stiftamtm. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Vedkommende, navnlig Landfogden i Island. — Velbemeldte Direction har derhos tilskrevet os, at efter Landfogdens for Statsgjældskassens Vedkommende aflagte Regnskab til 11. Juni 1836 ere nogle uaffordrede Renter af kgl. Obligationer, som henhöre til den uopsigelige Statsgjæld i Sölv, udbetalte i rede

[1] Canc. Skriv. til Rentek. af s. D., hvori Kammerets Betænkning forlanges med Hensyn til, om der burde andrages paa en Bemyndigelse for Stiftamtmanden i Island til at give fri Proces for Landsoverretten sammesteds. — Canc. 3. Dep. Brevb. sst. — *see* Reskr. 1. Novbr. 1837.

1837. Sölv med det Belöb i Sedler og Tegn, hvortil de vare
13. Mai. reducerede efter den i Terminerne gjeldende Cours, istedetfor med Renternes oprindelige Belöb i Sölv, samt at lignende Fremgangsmaade er fulgt med de Rentebelöb, der ere förte til Restance, som ei affordrede til formeldte Termin.

Til Berigtigelse af denne Sag har Statsgjældsdirectionen ladet udfærdige medfölgende tvende Fortegnelser, hvoraf den ene viser de Obligationer, hvis resterende Renter ere erlagte med et for stort Belöb, og hvormeget der vil blive at decourtere i hver Obligations Renter til 11. Juni 1837, og den anden viser Restancebelöbene, med hvilke de ovennævnte uaffordrede Renter ville være at optage i Regnskabet for Aaret 1837. Bemeldte Fortegnelser ville De behage at tilstille Landfogden i Island til Afbetjening, samt i Overeensstemmelse med Foranförte meddele ham den fornödne Underretning med Hensyn til sammes Afbenyttelse. — Endelig fremsendes hoslagt nogle Antegnelser, der ere tilstillede Kammeret fra Directionen for Statsgjælden og den synkende Fond, hvilke Antegnelser ved Revisionen ere faldne i det af Landfogden i Island til 11. Juni f. A. aflagte Regnskab over de for Statsgjældskassens Regning betalte Renter af og Afdrag paa kgl. Obligationer, tilhörende forskjellige Eiere i Island, idet vi derhos maae anmode Dem om at drage Omsorg for, at de gjorte Udsættelser, behörigen besvarede og opfyldte, in originali vedlægges næste Regnskab for bemeldte Renter og Obligationer. — Rentekammeret den 13. Mai 1837.

13. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Jordafgifterne i Gullbringa Syssel.** Khavn den 13. Mai 1837. — Rentek. Isl. Copieb. 12, Nr. 745.

Foranlediget af hvad der i den med Stiftamtmand

Kriegers Betænkning af 27. Decbr. f. A. hertil indkomne Skrivelse fra Sysselmand Gunlögsen er anført om det Utilraadelige i for nærværende Tid at betage Leilændingerne paa de kongel. Jorder i Guldbringe og Kjose Sysseler den dem Tid efter anden, og sidste Gang ved vor Skrivelse af 19. Decbr. 1835 for Aaret til Fardag 1837 tilstaaede Lettelse, at kunne betale deres Qvildeleier med 90 Sk. r. S., undlade vi ikke tjenstligen at melde til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse for Vedkommende, at Kammeret ikke har Noget imod, at bemeldte Qvildeleier endnu fremdeles i 2 Aar maae erlægges paa den anförte Maade, ligesom vi og efter de oplyste Omstændigheder tillade, at denne Ydelsesmaade maa fölges i samme Tidsrum for de saakaldte Arnæs og Kjose Syssels Jorder. — Förend Udgangen af disse 2 Aar vilde Hr. Stiftamtmanden behage at meddele os Deres Betænkning om, hvorvidt Omstændighederne fremdeles maatte gjöre en saadan Moderation nödvendig, eller om ikke Qvildeleierne for Fremtiden kunne opkræves in Natura eller med Penge efter Capitulstaxten. — Paa Grund af hvad i Sysselmandens fornævnte Skrivelse er anfört om den vanskelige Afsætning af Fride, anmodes De derhos tjenstligen om, behageligen at ville paasee, at den Landskyld, som paa de ommeldte Jorder for nærværende Tid er fastsat i Fride, ved indtræffende Fæsteforandringer bestemmes erlagt med Fisk. — Rentekammeret den 13. Mai 1837. 1837. 13. Mai.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Jordafgifternes Betaling af de kgl. Godser i Skaptafells Sysseler.** Khavn den 13. Mai 1837. — Rentek. Isl. Copieb. 12, Nr. 746. 13. Mai.

Stiftamtmand Krieger har ved Skrivelse af 27. Decbr. f. A. hertil indberettet, at han har meddeelt fornöden Ordre til, at den ene Halvdeel af Landskylden paa Thykkebai, Kirkebai og Bjarnanæs Godser, samt de

1837. 13. Mai. övrige kgl. Jorder i Skaptafells og Rangarvalla Sysseler, hvilken tidligere har været nedsat til $4^1/_2$ Sk. pr. Alen, herefter bliver, fra indeværende Aars Fardag at regne, erlagt med 8 Sk. r. S. pr. Alen, saavel som at han har tilladt Leilændingerne paa fornævnte Jorder for Fremtiden at betale deres Qvildeleie med Penge efter Capitelstaxten paa Smör, istedetfor at erlægge samme med Smör in natura.

I Anledning heraf tilmeldes Dem herved tjenstligen, at Kammeret efter de oplyste Omstændigheder bifalder de fornævnte Foranstaltninger. — Rentekammeret den 13. Mai 1837.

17. Mai. **Kongelig Resolution** ang. **Tilladelse til at beseile og handle paa Seyðisfjord.** Khavn den 17. Mai 1837. — I Rentekammerets Forestilling 9. Mai gjentages Indholdet af de i 1832 indkomne Andragender angaaende Anlæg af et Udliggersted paa Seydisfjord i Mula Syssel, som foranledigede kongl. Resol. 9. Mai 1832. Denne Resolution kom for seent, for at kunne komme til Anvendelse i Aaret 1832, men i Aarene 1833 og 1834 yttrede den saa gavnlige Virkninger, at kgl. Resol. 22. April 1835 forlængede Terminen endnu i 2 Aar. I Anledning af Resol. 28. Decbr. 1836, som bestemte en eventuel Forlængelse og Udvidelse af Handelsrettigheden paa Seydisfjord, i Lighed med Portland, havde man indhentet Oplysninger fra Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, om den Handel, som havde fundet Sted i Aarene 1835 og 1836. Disse Oplysninger vare nu vel ikke ankomne, men da det ansaaes af Vigtighed, at Beboerne ikke kom til at savne de Fordele, de kunde have af Seydisfjords Beseiling, foreslaaer Rentekammeret, at forlænge Handels-Tilladelsen interimistisk paa 1 Aar. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1837 B, Nr. 150.

I Betragtning af de allerunderd. oplyste Omstændigheder tillade Vi allern., at Seydisfjord i Islands Nord- og Öster-Amt maa, dog uden at autoriseres som Handelsted, endnu i indeværende Aar beseiles, og at derpaa i dette Aar maa drives Handel, dog kun af de faste

Handlende i det autoriserede Handelssted Eskefjord, iövrigt under de Vilkaar og Betingelser, som Vor Plakat af 28. Decbr. f. A. indeholder for Handel paa de autoriserede Handelsteder. — Kjöbenhavn den 17. Mai 1837[1]. 1837. 17. Mai.

Rentekammer-Skrivelse til Handelshuset Suhr & Sön, ang. **Tilförsel af Tömmerlast til Island.** Khavn den 23. Mai 1837. — Rentek. Isl. Copiebog 12, Nr. 792. 23. Mai.

I Anledning af Handelshusets Andragende af 19. i d. M., er herfra under D. D. udfærdiget Söpasse til at overföre, uden deraf at erlægge den ved Forordn. af 11. Septbr. 1816 paabudne Afgift, Tömmer og anden Trælast til Island i indeværende Aar for trende Kjöbmand J. C. Knudsen i Arendal tilhörende Skibe, Hermoder, Ægir og Haabet, hvilke Passe blive at indlöse her ved Kammeret mod anordnet Gebyr, 36 Sk. r. S. pr. Commercelæst af Skibenes Drægtighed. — Forsaavidt Handelshuset tillige paa bemeldte Kjöbmand Knudsens Vegne har andraget paa, at det maatte tillades ham at anlöbe Thorlakshavn, og der at losse den Ladning, som er bestemt til at afskibes til Handelsstedet Örebak, for det Tilfælde, at Havneleiet sammesteds ei maatte kunne benyttes, da vil dette, efter de gjeldende Bestemmelser for Islands Handel og Skibsfart, ikke kunne bevilges. Hvilket herved meddeles til Efterretning, ved derhos at tilföie, at efter en fra Amtmand Thorsteinson hertil med Postskibet fra Island i dette Aar indkommen Indberetning, skal der i Isafjords Syssel være Mangel af Tömmer, især til Baadebygning, og maae vi derfor

[1] Resolutionen er communiceret Amtmanden i Nord- og Öster-Amtet og Sysselmanden i Norder-Mule Syssel Walsö, samt Handelshusene Örum & Wulf og Grosserer Magnus, ved Rentekammer-Skrivelser 18. Mai 1837. — Rentek. Isl. Copieb. 12, Nr. 774—777.

1837. overlade til Kjöbmand Knudsen, hvorvidt han i Anled-
23. Mai. ning heraf maatte finde sig foranlediget til at lade Skibet, som er bestemt til at afgaae til Vesterlandet, anlöbe et af de i bemeldte Syssel autoriserede Handelssteder, for der at afsætte de Træmaterialier, det medbringer. — Rentekammeret den 23. Mai 1837.

27. Mai. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Rentekammeret, ang. det **Skulasonske Legat for islandske Studerende.** Khavn den 27. Mai 1837. — Copieb. for Univ. og Skolerne 1837, Nr. 874.

Efter at Directionen ved det kgl. Rentekammers behagelige Skrivelse af 18. Marts d. A. var underrettet om, at Renterne af den Sum, hvortil Gaarden Aas med Tilliggende, der af Biskop Thorlak Skulesen er legeret til Understöttelse for en trængende islandsk Student, i Aaret 1805 er udbragt, nu kunne udbetales for Tidsrummet fra 1. August 1822 til 11. Decbr. f. A., med 152 Rbd. 71 Sk. Sölv, har man tilskrevet Consistorium om, at denominere Een, eller, om det med Hensyn til at den ovenanförte Sum er opvoxen ved saa mange Aars Renter, og det mindre billige i, at et saa stort Belöb engang imellem tilflyder een eneste Studerende, skulde findes mere passende, — flere trængende islandske Studenter, hvis Flid her ved Universitetet gjör dem værdige til saadan Understöttelse, hvorefter Consistorium har denomineret de Studerende: Konrad Gislesen, Christian Christiansen, Gisle Hjalmarsen og Johan (Jón) Petersen, til at nyde hver ¼ Deel af det oplagte Rentebelöb, eller 38 Rbd. 17¾ Sk. Sölv.

Idet Directionen paa Grund heraf tjenstl. anmoder det kgl. Rentekammer om, behageligen at lade foranstalte det ovennævnte Belöb af Stipendiet for hver af de anförte Studerende anvise paa Zahlkassen, hvorom man udbeder sig nærmere underrettet, skulde man lige

tjenstl. henvende velbemeldte Collegii Opmærksomhed paa, om det, da fornævnte Legat skal bortgives til islandske Studerende, som opholde sig her ved Universitetet, hvilket altsaa bedst kan bedömme, hvem der hör komme i Betragtning til at nyde sàmme, og der kan antages, at det regelmæssigere end hidtil bliver bortgivet, naar det inddrages under Universitetets Bestyrelse, ikke vilde findes hensigtsmæssigt, om Legatets Capital kunde overföres fra den islandske Jordebogskasse, i hvilken det nu henstaaer, til Universitetets Kasse, og bestyres under dettes övrige Legater, hvorom man udbeder sig det kgl. Rentekammers nærmere behagelige Yttringer. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 27. Mai 1837. 1837. 27. Mai.

Rentekammer - Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Postgangen i Öster-Amtet.** Khavn den 27. Mai 1837. — Rentek. Isl. Copieb. 12, Nr. 797. 27. Mai.

Ved behagelig Skrivelse af 11. Januar d. A. har Hr. Amtmanden tilstillet os en Ansögning fra Österlands Postbud Benedikt Björnsen, hvori han anholder om, at fritages for herefter at tage den besværlige Omvei over Hofe i Vopnafjorden, paa den Reise, han foretager hvert Aars November Maaned, fra Sysselmanden i Söndermule Syssel til Frederiksgave og tilbage, hvorhos De, ved at andrage paa, at det Ansögte maatte indvilges, har formeent, at det i saa Fald maatte betydes Provst Thorsteinsen, samt de Handlende i Vopnefjorden, at de paa egen Bekostning have at besörge de Breve, som de önske afsendte med Posten, der afgaaer i November Maaned, til Hofteig i Jökulsdalen, ligesom de pleie at gjöre i Vintertouren. — Tillige har Hr. Amtm. bragt i Forslag, at der, foruden de tre Posttoure, som nu have Sted i Österlandet, maatte oprettes en fjerde, der skal afgaae i September Maaned, da en saadan vilde befordre

1837. 27. Mai. en gavnlig Forbindelse med Sönder- og Nordlandet, paa hvilken Tour Posten da kunde tage den samme Vei over Hofe, som hidtil er skeet paa Reisen i November Maaned.

Da Kammeret efter de meddelte Oplysninger ikke kan have Noget imod det gjorte Forslag at erindre, skulle vi ikke undlade at anmode Dem om, i saa Henseende at foranledige det Fornödne i Overeensstemmelse med den af Dem gjorte Indstilling. — Rentekammeret den 27. Mai 1837.

27. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Nord- og Öst-Amt, ang. **Postgangen over Hunavatns Syssel.** Khavn den 27. Mai 1837. — Rentek. Isl. Copieb. 12, Nr. 805.

Formedelst at Nordlandsposten paa Sommertouren til Reykjavík hidtil er gaaet over Miklabæ i Skagafjords Syssel directe over Fjeldene til bemeldte Sted uden at beröre Hunavatns Syssel, som saaledes ei ved denne Tour har erholdt nogen Communication med Sönderlandet, har Hr. Amtmanden i behagelig Skrivelse af 26. Januar d. A. andraget paa, at Nordlandspostens Sommertour herefter maatte bestemmes til at gaae over Miklabæ i Skagafjords Syssel og Hvam i Vatnsdal inden Hunavatns Syssel til Reykjavík, og derfra den samme Vei tilbage.

At Kammeret bifalder den af Hr. Amtmanden foreslaaede Forandring med Nordlandspostens Reiseroute om Sommeren, skulle vi ikke undlade tjenstligen at melde Hr. Amtmanden til behagelig Underretning og videre Foranstaltning. — Rentekammeret den 27. Mai 1837.

27. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Udredelse af Trykings-Omkostninger**

for Capitelstaxten af Amtsrepartitionsfondet. 1837.
Khavn den 27. Mai 1837. — Rentek. Isl. Copieb. 27. Mai.
12, Nr. 819.

Under 16. Februar d. A. har Hr. Stiftamtmanden hertil indberettet, at De har ladet Forpagteren af Stiftsbogtrykkeriet i Island anvise til Udbetaling af Islands Jordebogskasse 8 Rbd. r. S. for Trykningen af Sönder-Amtets Capitulstaxt for Aaret fra Medio Mai 1837 til samme Tid 1838.

I Anledning heraf skulde vi ikke undlade tjenstligen at melde, at vi under D. D. have tilkjendegivet Landfogden i Island, at fornævnte 8 Rbd. r. S. maae paa forventet allernaadigst Approbation passere til formelig Udgift i Islands Jordebogskasse-Regnskab, imod at Hr. Stiftamtmandens Ordre og Vedkommendes Qvittering derved fremlægges. — Iövrigt finder Kammeret, at de Udgifter, som flyde af, hvert Aar at lade Capitulstaxten for Sönder-Amtet trykke og sætte, for Fremtiden bör udredes af Amtets Repartitionsfond. I hvilken Henseende De ville bebage at iagttage det Fornödne. — Rentekammeret den 27. Mai 1837.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over 27. Mai.
Islands Vestamt, ang. **Indretning af Postgangen i Vester-Amtet.** Khavn den 27. Mai 1837. — Rentek. Isl. Copieb. 12, Nr. 803.

Efter at have modtaget Hr. Amtmandens og Stiftamtmand Kriegers Betænkninger over en hertil indkommen Besværing fra flere Handlende i Vesterlandet, angaaende Postindretningens Ufuldkommenhed sammesteds, skulle vi ikke undlade at melde Hr. Amtmanden til behagelig Underretning og Bekjendtgjörelse for Vedkommende, at man ikke finder Anledning til at oprette Biposter udenfor de almindelige Poststationer i Island, men at der, saafremt de Handlende önske det, vil blive

1837. 27. Mai. foranstaltet, at Postföreren, som efter Postskibets Ankomst til Island om Efteraaret bringer Breve fra Reykjavík til Vesteramtet, aflægger Brevene til de nordvestlige Handelssteder sammesteds paa en for den ordinaire Posttour bekvemt situeret Gaard i Vesterlandet, forinden han tager Veien til Stappen, fra hvilken Gaard de Handlende selv paa egen Bekostning have at besörge Brevene til deres Bestemmelsessteder. — I Overeensstemmelse hermed anmodes Hr. Amtmanden om, paa vedkommende Kjöbmænds nærmere Begjæring at föie den fornödne Foranstaltning, samt tillige at afhandle det videre i saa Henseende med Stiftamtmanden over Island. — Rentekammeret den 27. Mai 1837 [1].

27. Mai. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Godtgjörelse og Gratification til en Præst for Udflytning af en Gaards Bygninger.** Khavn den 27. Mai 1837. — Orig. i Bispe-Archivet i Island. Canc. 1. Departem. Brevb. 1837, Nr. 1507.

Deres Höiærværdighed og Amtmanden over Nord- og Öst-Amtet paa Island have i behagelig Forestilling af 2. Marts og 7. Februar sidstl. andraget, at forhenværende Sognepræst til Skinnestad under Norder Syssel, Vernhard Thorkelsen, har anvendt endeel Bekostninger paa at udflytte Bygningerne paa den Kirken tilhörende Gaard Akursel, der stode Fare for at ödelægges af Flyvesand, hvilke Bekostninger de formene i det Hele at kunne anslaaes til 50 Rbd. r. S., og de have derhos indstillet, at ³/₄ Dele af denne Sum, eller 37 Rbd. 48 Sk., maae, under Navn af Præmie, tilstaaes ham som Godtgjörelse herfor, saaledes at Halvdelen af denne Præmie, eller 18 Rbd. 72 Sk. r. S., udredes af Renterne af Nord-

[1]) s. D. Skrivelse af samme Indhold til Stiftamtmanden. — Copieb. sst. Nr. 802.

Amtets oeconomiske Midler, og at den anden Halvdeel tilstaaes ham som Gratification. 1837. 27. Mai.

Foranlediget heraf skulde Cancelliet, efter desangaaende at have corresponderet med det kgl. Rentekammer, tjenstligst tilmelde Stiftamtet og Deres Höiærv. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, at det bifaldes, at den halve Deel af den foreslaaede Præmie udbetales bemeldte Sognepræst V. Thorkelsen med 18 Rbd. 72 Sk. r. S. af Renterne af Nord-Amtets oeconomiske Fonds Midler, samt at Cancelliet har anmodet det kongel. Rentekammer om at foranstalte den anden Halvdeel udbetalt af den kgl. islandske Jordebogskasse, imod at dette Belöb igjen bliver refunderet herfra. — Det kgl. Danske Cancellie den 27. Mai 1837.

Cancellie-Skrivelse til Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, ang. **Lösning af Testimonia publica.** Khavn den 3. Juni 1837. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1837, Nr. 1570. — **Uddrag.** 3. Juni.

Den kongl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler har, ved under 29. April sidstl. at tilstille Cancelliet en Fortegnelse over de Candidater, som fra Begyndelsen af Aaret 1831 til Udgangen af Aaret 1836 under dette Collegium ere ansatte i kongeligt Embede, uden at have löst Testimonia publica, blandt Andet anmodet Cancelliet om at træffe Foranstaltning til, at de Paagjeldende opfylde deres Forpligtelse til at löse Testimonia publica.

Foranlediget heraf skulde man, forsaavidt angaaer de paa Fortegnelsen anförte theologiske Candidater, tjenstl. yttre ... [det Udeladte angaaer danske Candidater] ... endelig henhörer Breidebolstad og Narföre Sognekald paa Island, hvor Asmund Johnsen for Tiden er Præst, ikke til de Kald, som besættes umiddelbar af H. Majt., hvorimod samme besættes af Stiftamtmanden

1837. 3. Juni. paa Island, som meddeler Vedkommende et saakaldet Collationsbrev, hvilket derefter skal forsynes med Hans Majts allerhöi. Confirmation; men en saadan Confirmation kan formeentlig ikke sættes i Klasse med kongelige Bestallinger. Paa samtlige Foranförte kan saaledes efter Cancelliets Formening Bestemmelsen i Universitetets Fundats af 7. Mai 1788 Cap. 4 § 6 ikke komme til Anvendelse, hvorimod de övrige paa Fortegnelsen anförte theologiske Candidater igjennem vedkommende Autoriteter er givet Tilhold at indlöse deres Testimonia publica. — Det kgl. Danske Cancellie den 3. Juni 1837[1].

6. Juni. **Cancellie-Skrivelse** til Biskoppen over Island, ang. Forslag til Forbedring af **Stad Præstekald i Grindavik.** Khavn den 6. Juni 1837. — Orig. i Bispe-Archivet i Island. — Canc. 1. Departem. Brevb. 1837, Nr. 1587.

Deres Höiærværdighed har med behagelig Betænkning af 27. Decbr. 1834 tilstillet Cancelliet en Forestilling fra Stiftsprovst Helgesen, hvori han andrager paa, at der, for at lette Sognepræsten til Stad i Grindevig Byrden med Stad Kirkes Vedligeholdelse, og navnlig sætte ham i Stand til at give Kirken et Bræddetag, maa bevilges Kirken den samme Ret, som forhen er tilstaaet Utskale og Hvalsnæs Kirker, nemlig til af de fremmede Fiskere, som i Værtiden fiske der paa Stedet, at oppebære den saakaldte Sædesfisk.

Efterat Cancelliet herom har corresponderet med det kgl. Rentekammer, som har indhentet yderligere Oplysninger desangaaende fra Stiftamtmand Krieger og Stiftsprovst Helgesen, skulde man tjenstlig tilmelde

[1]) i Forbindelse hermed er afgaaet en Skrivelse til Biskoppen over Island, at paalægge den under 4. Juni 1834 til Sognepræst for Breiðabólstað i Fljótshlíð beskikkede Cand. Theol. Thomas Sæmundsson at indlöse Testimonium publicum.

Deres Höiærv. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, at det Ansögte ikke kan bevilges. 1837. 6. Juni.

Forövrigt tilföies, at det kgl. Rentekammer efter Stiftamtmandens Forslag, for i dette Tilfælde at forskaffe Sognepræst Bachmann nogen Hjælp, har for denne Gang bevilget ham en Understöttelse af 50 Rbd. r. S., og foranlediget, at dette Belöb bliver ham udbetalt af den kongl. islandske Jordebogskasse. — Hvorom Deres Höiærv. ville behage at underrette ham. — Det kongl. Danske Cancellie den 6. Juni 1837.

Cancellie-Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Formindskelse af Stöd Præstekalds Inventarii-Qvilder.** Khavn den 6. Juni 1837. — Orig. i Bispe-Archivet i Island. Canc. 1. Dep. Brevb. 1837, Nr. 1588. 6. Juni.

I en til Cancelliet indkommen allerunderd. Ansögning, som er forsynet med Deres Höiærv.* behagelige Erklæring af 2. Marts d. A., har forhenværende Sognepræst til Stöd Præstekald inden Söndermule Syssel, Jon Einarsen, anholdt om, at et i næstsidste haarde Vinter bortdöd Inventarii-Qvilde allernaad. maa eftergives ham, og enten udstryges af Præstekaldets Inventarii-Liste, eller og at Præstekaldet maa tillægges af Islands Collect eller andetsteds fra Hjælp til at faae samme Qvilde indkjöbt.

Efterat Cancelliet herover har indhentet det kgl. Rentekammers Betænkning, har man nedlagt allerund. Forestilling, og deri indstillet:

at forhenværende Sognepræst til Stöd Præstekald i Söndermule Syssel paa Island, Jon Einarsen, allernaadigst maa fritages for at tilsvare det, formedelst Fodermangel i den haarde Vinter 1835—1836 nedslagtede, Præstekaldet tilhörende Inventarii-Qvilde, og at dette saaledes maa udgaae af Præstekaldets Inventarium.

1837. Hans Majestæt har derpaa under 31. f. M. allern.
6. Juni. resolveret saaledes:

„Vort Danske Cancellies allerunderdanigste Indstilling bifaldes allernaadigst".

Hvilket Cancelliet herved tjenstligst skulde tilmelde Deres Höiærv. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Supplikanten. — Det kgl. Danske Cancellie den 6. Juni 1837.

7. Juni. **Reskript** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Nedlæggelse af Kirken paa Gunnarsholt.** Khavn den 7. Juni 1837. — Orig. i Bispe-Archivet paa Island. Canc. 1. Depart. Registr. 1837, Nr. 677. Coll. Tid. for 1837, S. 526. Algreen-Ussings Reskriptsamling for 1837, S. 176—177.

Frederik den Sjette &c. V. S. B. Os er af Vort Danske Cancellie allerunderd. foredraget et af forhenværende Stiftamtmand over Vort Land Island, nu Stiftamtmand over Aalborg Stift og Amtmand over Aalborg Amt i Vort Land Nörre-Jylland, Os elskelige Lorentz Angel Krieger, og af Dig, Os elskelig Hr. Steingrim Johnsen, Vor Biskop over Island, Ridder af Dannebr. og Dannebrogsmand, indgivet Forslag om, at Proprietairkirken i Gunnarsholt inden Rangarvalle Syssel og Sönder-Amtet paa bemeldte Vort Land Island, hvilken Kirke er aldeles ödelagt ved Flyvesand, maa nedlægges og dens Sogn henlægges til Keldum Kirke, og at denne til dette Öiemed maa udvides.

Efter at Vi allernaad. have overveiet dette Forslag, tilligemed den af Vort Rentekammer derover afgivne Betænkning, give Vi Eder hermed tilkjende, at Vi allernaad. ville have bifaldet og fastsat:

1) at Proprietairkirken i Gunnarsholt nedlægges, og med alle dens faste og löse Eiendomme, 6 Kirkeqvilder iberegnede, Rettigheder og Herligheder, combineres med Keldum Kirke, samt at Sognet henlægges til samme. —

2) at Proprietairen til Gunnarsholt (hvis Kirke og Sogn saaledes blive forenede med Keldum Kirke og Sogn), der for nærværende Tid tillige er Proprietair til en Trediedeel af Keldum, skal være pligtig, ene — medmindre de övrige Medeiere af Keldum Kirke ville forholdsmæssigen tage Deel i den Gunnarsholtske Kirkes Eiendom og den paahvilende Byrder — at besörge Bygningen af den for Menigheden af Gunnarsholt Sogn fornödne Udvidelse af Keldum Kirke udfört, og i Fremtiden vedligeholdt, samt at udrede aarlig til vedkommende Sognepræst de halve Qvildeleier 60 Pd. Smör, og — 3) at det af Gunnarsholts Kirkes Ornamenter og Instrumenter, som in natura ansees tjenligt og passende til at bruges i den udvidede Keldum Kirke, skal transporteres derhen og indföres i Kirkestolen, men at alt det övrige Upassende og Unyttige, saavel som Kirkebygningen selv, maa realiseres, og Belöbet deraf, tilligemed nærværende Portions-Beholdning, beregnes som Indtægt i det herefter aflæggende Keldum Kirke-Regnskab. — Derefter I Eder allerund. have at rette og Vedkommende Saadant til Efterretning at tilkjendegive. — Befalende Eder Gud. — Skrevet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 7. Juni 1837. 1837. 7. Juni.

Reskript til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Forening af Præstekaldene Ofanleiti og Kirkjubær paa Vestmannöerne.** Khavn den 7. Juni 1837. — Orig. i Bispe-Archivet i Island. Canc. 1. Departem. Registrant 1837, Nr. 678. Coll. Tid. for 1837, S. 550. Algreen-Ussings Reskriptsamling 1837, S. 177. 7. Juni.

Frederik den Sjette &c. V. S. B. Vi give Eder hermed tilkjende, at da Os af Vort Danske Cancellie allerunderd. er blevet foredraget et af forhenværende Stiftamtmand over Vort Land Island, nu Stiftamtmand over Aalborg Stift og Amtmand over Aalborg Amt, Os

1837. elskelig Lorentz Angel Krieger, og af Dig, Os elskelig
7. Juni. Hr. Steingrim Johnsen, Vor Biskop over Island, Ridder af Dannebrogen og Dannebrogsmand, indgivet Forslag om, at Sognekaldet for Kirkebai Menighed paa Vestmannöe ved Vort Land Island ved nærværende Vacance i bemeldte Embede maatte combineres med Ofanleiti Sognekald paa bemeldte Ö til eet Sognekald, under Navn af Vestmannöe Sognekald, og at dette Kald maatte confereres den nuværende Sognepræst til Ofanleite Menighed John Austmann, saa ville Vi, efter at have overveiet denne Sag med den af Vort Rentekammer derom meddelte Betænkning, herved allern. have bifaldet og fastsat: at de tvende paa Vestmannöe ved Vort Land Island værende Sognekald, Ofanleite og Kirkebai, skulle forenes under Navnet Vestmannöe Sognekald, og saaledes herefter ikkun skulle udgjöre eet Sognekald, hvilket maa forundes den nuværende Sognepræst til Ofanleite, John Austmann. — Derefter I Eder allerunderd. have at rette, og Vedkommende Saadant til Efterretning at tilkjendegive. Befalende Eder Gud. — Skrevet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 7. Juni 1837[1].

10. Juni. **Rentekammer-Skrivelse** til Biskoppen over Island, ang. **Forslag om Nedlæggelse af Munkathveraa Kirke.** Khavn den 10. Juni 1837. — Original i Bispe-Archivet i Island. Rentek. Isl. Copieb. 12, Nr. 835.

I Anledning af en i Aaret 1795 hertil indkommen

[1]) Ved Skriv. 10. Juni s. A. til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island önsker Cancellier Oplysning, „om Vestmannöe Sognekald, med Hensyn til Beskaffenheden af sammes Indtægter, for Fremtiden vil komme til at henhöre til de Sognekald paa Island, som af Hans Majt. umiddelbart bör besættes". — Canc. 1. Departem. Brevb. 1837, Nr. 1614.

Ansögning fra den daværende Provst i Öefjords Syssel og Sognepræst til Hrafnagil og Kaupang, Erlend Johnsen, kom det her ved Kammeret under Overveielse, om ikke Munkethveraae Kirke kunde ved indtræffende Vacance nedlægges og Sognet henlægges til de tvende förstnævnte Kirker, hvorved iblandt Andet vilde opnaaes, at Præsten til Hrafnagil, hvorunder Handelsstedet Öefjord ligger, erholdt en til hans Stilling passende Forögelse i Indtægter, og med Hensyn hertil udbad Kammeret sig af det kgl. Danske Cancellie Underretning meddeelt, naar en indtruffen Vacance maatte begunstige den paatænkte Forandring Cancelliet meddelte os som Fölge heraf i forrige Aar en fra Deres Höiærv. indlöben Beretning om, at Provsten i ovennævnte Syssel, Magnus Erlendsson, der i en meget lang Række af Aar har været Præst, först til Munkethveraae Kirke alene, og senere til denne tilligemed de to andre fornævnte Kirker, er död i forrige Aar, hvorhos Cancelliet begjærte sig underrettet om, hvad Kammeret nu i fornævnte Anledning maatte beslutte. Amtmand Thorarensen blev derefter herfra anmodet om at afgive sin Betænkning over Sagen, og af denne nu hertil indkomne Betænkning, som hoslagt medfölger, vil Deres Höiærv. erfare, at Amtmanden aldeles fraraader Munkethveraae Kirkes Nedlæggelse, deels fordi Hrafnagil og Kaupang Kirker ere for smaae til at optage alle de Kirkesögende fra Munkethveraae Sogn, og deels paa Grund af andre locale Omstændigheder. At derimod den samme Combination vedbliver af alle tre Kirker under een Præst, som allerede i lang Tid har fundet Sted, vil, naar ingen Kirke nedlægges, efter Amtmandens Formening ikke foranledige nogen betydelig Uleilighed eller Misnöie, og at en saadan Combination af disse Præstekalde ogsaa for Fremtiden maa finde Sted, indstilles af ham. — Dette Forslag begrundes dog ikke saa meget paa den Præsten til Hrafnagil og Kaupang ved denne Foranstaltning forskaffede Forögelse i Indtægter, til hvilken han,

1837. 10. Juni.

1837. 10. Juni. efter Kaldets Beskaffenhed, ifölge Amtmandens Formening, ikke i höi Grad kan ansees at trænge, men paa den Betragtning, at, naar denne Combination fremdeles vedbliver, saa kunde det Salair, som af Munkethveraaes Klostergodses Intrader nu udredes til Sognepræsten, bespares og anvendes til Understöttelse for en Chirurg, hvis Nedsættelse i Hunevands Syssel af Amtmanden er anseet som særdeles magtpaaliggende. Hvad nu dette Salair angaaer, da kan Kammeret ikke billige, at samme beröves vedkommende Præstekald, og det er allerede paatænkt paa anden Maade at tilveiebringe den fornödne Understöttelse til bemeldte Chirurg; men med Hensyn til, at det af de herhos til fornöden Oplysning endvidere fölgende 5 Stkr. Bilage sees, at det i ældre Tider gjentagne Gange er bragt i Forslag, at afskaffe nogle af de islandske Præstekalde, for at foröge de tilbageværendes Indtægter, skulde vi ikke undlade, forinden videre i den her omhandlede Sag foretages, over samme at udbede os Deres Höiærværdigheds Betænkning, hvormed det Indsluttede önskes behageligen tilbagesendt. — Rentekammeret den 10. Juni 1837.

10. Juni. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Ombytning af Dansk Courant Skillemynt.** Khavn den 10. Juni 1837. — Rentek. Isl. Copieb. 12, Nr. 836.

Stiftamtmand Krieger har ved Skrivelse af 7. Januar d. A. meddeelt Kammeret Underretning om, at han i Slutningen af f. A., paa Grund af forskjellige Anskuelser hos ham og Landfogden angaaende Forstaaelsen af § 6 i Forordn. af 30. Marts 1836 om Pengevæsenet i Island, tillagde denne Embedsmand Ordre til, for Alle og Enhver at omvexle D. C. Skillemynt efter det gamle Forhold, 60 Sk. D. Cour. med 1 Rbd., indtil Udgangen af 1836.

Efterat vi i Anledning heraf have confereret med de Deputerede for Finantserne, undlade vi ikke tjenstligen at melde til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse for Landfogden, at endskjöndt den af Sidstnævnte yttrede Formening maa gives Medhold, saa kan det dog, da det erfares, at der ifölge den af Stiftamtmanden föiede Foranstaltning ved Jordebogskassen ikke er omvexlet et större Belöb end 964 Rbd. 12 Sk., og den kongl. Kasse altsaa ikke derved er tilföiet noget betydeligt Tab, have sit Forblivende ved hvad der i saa Henseende er skeet. — Rentekammeret den 10. Juni 1837.

1837. 10. Juni.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Indberetninger om fremmede Skibe, der komme til Landet for at drive Handel.** Khavn den 10. Juni 1837. — Rentek. Isl. Copieb. 12, Nr. 843. — Stiftamts Skriv. 14. Aug. 1837, „ang. fremmede Fiskerskibe", anföres som publiceret i Borgarfjords Syssel 1838.

10. Juni.

Ved en Skrivelse fra Stiftamtmand Krieger af 13. Februar d. A. har Kammeret deels modtaget Underretning om, at det i Overeensstemmelse med en Skrivelse af 11. Juni f. A. er blevet paalagt Vedkommende at indskjærpe Indbyggerne i Sönderamtet de gjeldende Forbud imod at drive Handel med Fremmede, og deels Stiftamtmand Kriegers Betænkning, ledsaget af adskillige Erklæringer fra Sönderamtets Sysselmænd, angaaende hvilke Midler der maatte ansees at være de hensigtsmæssigste til at forebygge slig ulovlig Handel for Fremtiden. — Ligeledes har Kammeret fra de övrige tvende Amter i Island modtaget lignende Beretninger og Betænkninger.

Da det ved adskillige af disse bekræftes, at et ikke ubetydeligt Antal fremmede Fiskere, saaledes som ommeldt er i den af nogle islandske Handlende hertil indgivne Klage, hvoraf en Afskrift fulgte med vor for-

1837. nævnte Skrivelse, aarligen uden Nödvendighed löbe ind
10. Juni. i de islandske Fjorde og Bugter, samt ikke sjelden af Indbyggerne tilforhandle sig Uldgods og andre af Landets Produkter, saa finde vi os, paa Grund af en foregaaende Brevvexling med det kgl. Departement for de udenlandske Sager, foranledigede til at anmode Hr. Stiftamtmanden om, i Forbindelse med de allerede i denne Henseende trufne Foranstaltninger, behageligen at ville paalægge Sysselmændene i Sönderamtet at drage Omsorg for, at Navnene paa de Skibe, der udenfor de i Forordn. af 13. Juni 1787 nævnte Nödstilfælde enten nærme sig Landet indenfor 1 Miils Afstand eller drive Handel med Indbyggerne, blive, saavidt som muligt, tilligemed Skibsförernes Navne og Navnet paa de Steder, hvorfra de ere udredte, opgivne og derefter meddelte Kammeret. — Rentekammeret den 10. Juni 1837[1].

13. Juni. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Realisation af Hruna Kirkes unödvendige Inventarium.** Khavn den 13. Juni 1837. — Original i Bispe-Archivet i Island. Canc. 1. Depart. Brevb. 1837, Nr. 1652.

Med behagelig Betænkning af 28. Novbr. f. A. har Stiftamtet og D. Höiærv. tilstillet Cancelliet en Ansögning fra Sognepræsten til Hrune Præstekald inden Arnæs Syssel under Sönder-Amtet paa Island, John Steingrimsen, om at noget Præstekaldet tilhörende unödvendigt Inventarium, som, efter den med Ansögningen indsendte Specifications- og Vurderings-Forretning, belöber til 138 Rbd. 16 Sk. rede Sölv, maa overlades ham til Afdrag paa den Gjæld, Kirken skylder ham, — eller at bemeldte Inventarium maa overlades ham for oven-

---

[1]) s. D. ligelydende Rentekammer-Skrivelser til Amtmændene over Vester-Amtet, samt Nord- og Öster-Amtet. Copieb. sst. Nr. 844—845.

anförte Vurderings-Sum, imod at denne indbetales i den kgl. islandske Jordebogskasse, og der forrentes til Fordeel for Embedet. 1837. 13. Juni.

Efter at Cancelliet i denne Anledning har correspondéret med det kgl. Rentekammer, har man allerunderd. foredraget H. Majt. Sagen, og Allerhöistsamme har derpaa under 7. d. M. allern. resolveret saaledes:

„Vi bevilge allernaadigst, at det i denne Vort Danske Cancellies allerunderd. Forestilling specificerede Inventarium ved Hrune Præstekald inden Arnæs Syssel paa Island, som er taxeret til en Værdie af 138 Rbd. 16 Sk. rede Sölv[1], maa overlades Sognepræsten ved bemeldte Kald, John Steingrimsen, for Vurderingssummen, imod at denne Sum indskydes i den islandske Jordebogskasse til Forrentning for Sognekaldet."

Hvilken allerhöieste Resolution Cancelliet, ved at remittere den ovennævnte Specifications- og Vurderings-Forretning, tjenstligst skulde tilmelde Stiftamtet og D. Höiærv. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Supplikanten, med Anmodning om, at De behageligen vil drage Omsorg for Pengenes Indbetaling i Jorde-

[1]) I den af Præsten indsendte Specifications-Forretning er det ommeldte Inventarium specificeret og taxeret saaledes:

1) 3 Hundreder i Beder, hvert Hdr. à 13 Rbd. r. S.	39	Rbd.	» Sk.
2) 5 Hdr. i Heste, hvert Hdr. à 9 Rbd.	45	—	» —
3) 12 Föringer (120 Pd.) Smör	18	—	» —
4) 1 Underdyne med Pude, Sengetæppe og uldne Lagener, Aar 1819 vurderet for 30 Alen	5	—	» —
5) 1 Hdr. i Gryder	6	—	» —
6) 1 Hdr. i Bohave, 45 Alen	11	—	» —
7) For bortsolgte 4 Malkeqvilder Aar 1811 fölge ligeledes Kirken i Penge	5	—	16 —
8) For solgte 2 Hdr. i Kogeredskaber, Aar 1818, fölge ogsaa	9	—	» —
Summa	138	Rbd.	16 Sk.

1837. 13. Juni. bogskassen. — Det kgl. Danske Cancellie den 13. Juni 1837.

17. Juni. **Cancellie - Skrivelse** til Rentekammeret, ang. **Brandvæsenet i Reykjavík** m. m. Khavn den 17. Juni 1837. — Canc. 3. Departem. Brevbog 1837, Nr. 1919.

Under 4. Mai 1833 tilstillede det kgl. Rentekammer Cancelliet til Afgjörelse en Forestilling fra Stiftamtmanden over Island, hvori han, med Hensyn til Forordn. 6. April 1832, som indeholder nærmere Bestemmelser angaaende Brandvæsenet i Kjöbstæderne i Danmark, Kjöbenhavn dog ei derunder indbefattet, androg paa, at nogle dertil hörende Bestemmelser maatte gjöres gjeldende for Kjöbstaden Reykevig paa Island.

Da Collegiet, med Hensyn til Sagens Vigtighed for Byen, ansaae det for önskeligt, at meddeles Betænkning over Sagen fra Byfogden og de eligerede Borgere, samt fra de flere Mænd, som Stiftamtmanden eller Byfogden og de eligerede Borgere maatte finde, efter deres Eiendommes Betydenhed og deres Bekjendtskab med Byens Interesser, at egne sig fortrinlig til ved denne Leilighed at yttre deres Mening, anmodede man Stiftamtmanden om at indhente og hertil indsende Vedkommendes Erklæringer.

Tillige henledede man Stiftamtmandens Opmærksomhed paa nogle særdeles Punkter, hvorom man, efter at de vare bragte under Overveielse paa den forommeldte Maade, önskede at modtage hans Betænkning. Stiftamtmanden havde saaledes antaget, at der, da Grundene ere Byens Indvaanere frit anviste til Bebyggelse, ikke i Almindelighed behövede at gives Erstatning, naar Indrykning og Afgivelse af Grundene maatte behöves til Byens större Sikkerhed eller Færselens Bekvemmelighed. Dette kunde, efter Cancelliets Formening, ikke bifaldes, da Grunden, efter engang at være anviist, er, om den end ei kan

kaldes Eiendom, saa dog kommet under den Paagjeldendes vedvarende og uigjenkaldelige Raadighed, saa at den, naar det Offentliges Tarv kræver at den igjen skal afstaaes, maa behandles som Eiendom. Da Erstatningen vel i mange Tilfælde vilde kunne gives ved Anviisning af en anden Plads, men ofte, in specie naar den anviste Grund allerede for en Deel er bebygget, og den Deel, som fordres afstaaet, hörer til Bygningens Gaard- eller Haugeplads, vilde falde paa Byens Kæmnerkasse, fandt Cancelliet, at det maatte overveies, hvorvidt den kunde taale saadan eventuel Byrde. 1837. 17. Juni.

Forsaavidt et af Forslagspunkterne gik ud paa, at visse Professionister, naar de faae Bygningsplads anviist, skulle have samme paa et afsides Sted, formente Cancelliet, at det burde tages under Overveielse, om det kunde gjöres til Regel, at slige Professionister ikke kunne etablere sig i andre Dele af Byen, naar de ved Kjöb eller paa anden Maade kom i Besiddelse af der opförte Bygninger.

Collegiet har nu fra Stiftamtmanden modtaget indsluttede Skrivelse af 10. Decbr. f. A., hvorved han fremsender de attraaede Betænkninger og et nyt Udkast til Bestemmelser for en Bygnings-Commission i Reykevig. Dettes § 3 Litr. C, hvorefter Commissionen, naar en ny Bygning skal opföres, har paa Amtets nærmere Approbation at bestemme den Plads, hvorpaa Bygningen skal opföres, bör formentlig, navnlig forsaavidt der maatte opstaae Spörgsmaal om Reglens Anvendelse ved Bebyggelsen af allerede anviste, skjöndt ei endnu bebyggede eller dog ei fuldstændig benyttede Grunde, undergaae nogen Modification, saaledes, at det istedetfor: „den Plads, hvor Bygningen skal opföres", kommer til at hedde: „den Linie, som bör gives Bygningen til Gaden" (cfr. For. 6. April 1832 § 14 C).

Hvad angaaer Udkastets § 4, i hvis Fölge de inden Byens Jurisdiction værende Tomthuse (islandske Jordhuse) og de dertil hörende Haugepladser tillige

1837. skulle være Gjenstand for Commissionens Omhu, da
17. Juni. mangler Bestemmelse for, hvori denne Omhu skal bestaae og hvilken Myndighed dermed er forenet; og den Omstændighed, at Jordhuse ere mindre udsatte for at antændes udenfra, ligesom de ogsaa mindre end andre Bygninger bidrage til Ildens Udbredelse, synes at gjöre denne § mindre nödvendig: men da deres Opförelse paa upassende Steder dog kan være til Hinder for en hensigtsmæssig Regulering af Gaderne og de offentlige Pladser, bör Paragraphen neppe udgaae, hvorimod den maaskee kunde modificeres, navnlig saaledes, at Omfanget af Commissionens Virksomhed i Henseende til de ommeldte Tomthuse betegnedes som mere circumstantiel. Paragraphen kunde da redigeres saaledes: „De i nærværende Reglement indeholdte Forskrifter bör ogsaa gjelde i Henseende til Tomthuse og dertil hörende Hauger, der ere beliggende indenfor Grændserne af Byens Jurisdiction, forsaavidt de paa samme ere anvendelige".

Ved at meddele det kgl. Rentekammer Forestaaende, skulde man tjenstligst udbede sig Sammes Yttringer i Sagen, og forventes dermed det Indsluttede remitteret. — Det kgl. Danske Cancellie den 17. Juni 1837.

17. Juni. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, ang. **Lönnen for Oeconomus ved Bessastad Skole.** Khavn den 17. Juni 1837. — Copieb. for Universitetet og Skolerne 1837, Nr. 967.

Ved behagelig Skrivelse af 5. Novembr. f. A. har Stiftsövrigheden deels indberettet, at have i Anledning af et af Oeconomus ved Bessestad lærde Skole, Guldsmed Thomsen, indgivet Andragende, paa Grund af at Prisen paa alle Födevarer i Island i den senere Tid er betydeligt steget, bevilget ham for sidstafvigte Skoleaar en Godtgjörelse af 200 Rbd. r. S. for det Tab, han ved Oeconomien i bemeldte Aar skal have lidt, paa hvilken

Udbetaling Stiftsövrigheden har anholdt om Directionens Approbation; deels i Anledning af et af Guldsmed Thomsen senere indsendt Andragende indstillet, at der fra Begyndelsen af Skoleaaret 1837—1838 maatte tilstaaes fornævnte Oeconomus, som hidtil i Henhold til Directionens Skrivelse af 14. April 1821 har nydt en Pengelön af 217 Rbd. 19 Sk. Sölv, en aarlig Lön af 300 Rbd. r. S., imod at den ham hidtil tilstaaede aarlige Godtgjörelse af 17 Rbd. 48 Sk. for Vadsk af Disciplenes Lagener bortfalder, samt imod at han forpligter sig til i Fremtiden, uden Godtgjörelse, at opvarme den for de ældre Disciple indrettede Læsestue. 1837. 17. Juni.

I denne Anledning, og efter at Directionen desangaaende har brevvexlet med det kgl. Rentekammer, meldes tjenstl., at Directionen approberer den af Stiftsövrigheden for afvigte Skoleaar anviste Godtgjörelse til Oeconomus af 200 Rbd. r. S., samt at man ligeledes bifalder, at den Oeconomus hidtil tillagte Pengelön, dog for det förste ikkun for Skoleaaret 1837—1838, forhöies til 300 Rbd. r. S., under de af Stiftsövrigheden foreslaaede Betingelser. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 17. Juni 1837[1].

Cancellie-Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Gratiale til en Præst for Opbyggelse af Præstegaarden.** Khavn den 17. Juni 1837. — Original i Bispe-Archivet i Island. Canc. 1. Depart. Brevb. 1837, Nr. 1681 (blank i Brevbogen). 17. Juni.

I en til Cancelliet med D. Höiærv.* behagelige Erklæring af 3. Marts d. A. indkommen Ansögning har Sognepræsten for Skinnestader Menighed inden Skagefjords Syssel (*rett.* Norder Syssel) paa Island, Stephan Thorarensen, anholdt om et Gratiale paa Grund af de Bekostninger, han har anvendt til at opbygge sin forrige Præstegaard ved Bards Præstekald.

[1]) s. D. Underretning herom til Rentekammeret. Copiebog sst. Nr. 968.

1837. 17. Juni. Efter at denne Ansögning har været H. Majt. allerunderd. foredraget, har Allerhöistsamme ved allerh. Resolution af 13. d. M. allern. bevilget Sognepræst Thorarensen en Gratification af 69 Rbd. 56 Sk. Sölv, med Betydende, at han ikke oftere kan gjöre sig Haab om en lignende Understöttelse.

Hvilket Cancelliet tjenstl. skulde tilmelde D. Höiærv. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Sognepræst Thorarensen, med Tilföiende, at det kgl. Rentekammer under D. D. er tilskrevet om, at foranstalte, at den nævnte Sum bliver ham anviist til Udbetaling af den kgl. islandske Jordebogskasse. — Det kgl. Danske Cancellie den 17. Juni 1837.

24. Juni. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Consistorium ved Kjöbenhavns Universitet, ang. **Uddelingen af det Skulasonske Legat** for islandske Studerende. Khavn den 24. Juni 1837. — Copiebog for Universitetet og Skolerne 1837, Nr. 993.

Efter at Directionen ved DHrr. Rektor og Professorers behagelige Skrivelse af 20. f. M. havde modtaget Underretning om, at de Studerende Konrad Gislesen, Christian Christiansen, Gisle Hjalmarsen og John Petersen vare blevne udnævnte til at nyde hver 1/4 Deel af de oplagte Renter 158 Rbd. 71 Sk. r. S. af det af den islandske Biskop Skulesen for en trængende islandsk Student stiftede Legat, anmodede man det kgl. Rentekammer om at foranstalte fornævnte Rentebelöb Vedkommende anviist.

Rentekammeret har nu i Skrivelse af 10. d. M. tilmeldt Directionen, at af bemeldte Rentebelöb er anviist til enhver af ovennævnte 4 Studerende 38 Rbd. 17 3/4 Sk. r. S. til Udbetaling af Zahlkassen her i Staden.

Ved tjenstl. at melde DHrr. Rector og Professorer dette til egen behagelig Efterretning og til videre Be-

kjendtgjörelse for forbemeldte Studerende, tilföier Directionen, at den har tilskrevet det kgl. Rentekammer om, at fornævnte Legats Capital kunde blive udbetalt af den islandske Jordebogskasse for at indsættes i Universitets-Quæsturen til Bestyrelse i Forbindelse med Universitetets övrige Legater, men at en saadan Adskillelse af bemeldte Capital fra de Midler, som tilhöre Bessestæds lærde Skole og indestaae i Islands Jordebogskasse, ikke vil kunne finde Sted forinden det hele Mellemværende mellem bemeldte Skole og den kongl. Jordebogskasse er bleven opgjort, hvorom just nu de fornödne Forhandlinger ere indledede. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 24. Juni 1837. 1837. 24. Juni.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet i Island, ang. **Udredelsen af Omkostningerne i beneficerede Sager.** Khavn den 27. Juni 1837. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1837, Nr. 2082. Algreen-Ussings Reskriptsamling 1837, S. 201. 27. Juni.

Efter at have brevvexlet med det kgl. Rentekammer i Anledning af et i Slutningen af forrige Aar fra daværende Stiftamtmand over Island indkommet Andragende om, at Omkostningerne ved beneficerede Sager maae, istedetfor, som hidtil har været Tilfældet, at afholdes af den islandske Justitskasse, udredes af vedkommende Amts Repartitionsfond, saafremt de ikke kunne erholdes hos den paagjeldende Part, skulde Cancelliet tjenstl. tilmelde Hr. Amtmand til behagelig Efterretning, at de omhandlede Udgifter herefter, naar de ikke kunne erholdes hos vedkommende Part, ville være at udrede af det Amts Repartitionsfond, hvor Beneficiet i Sagen er meddeelt. — Det kgl. Danske Cancellie den 27. Juni 1837[1].

[1]) s. D. Canc. Skriv. af samme Indhold til Stiftamtmanden og Amtmanden i Vester-Amtet. Brevb. sst. Nr. 2080—81.

1837. 27. Juni. **Cancellie-Skrivelse** til det kongel. Sundheds-Collegium, ang. **Forslag om Vaccinationsvæsenet.** Khavn den 27. Juni 1837. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1837, Nr. 2039. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1837, S. 201.

Ved at remittere hosfölgende med det kgl. Sundheds-Collegii Skrivelse af 25. f. M. modtagne Beretning fra Amtmanden over Islands Nord- og Östamt, om Vaccinationsvæsenets Fremgang i bemeldte Amter i forrige Aar, skulde Cancelliet tjenstl. melde, at man finder det betænkeligt at andrage paa, at der maa meddeles Amtmændene paa Island den i bemeldte Beretning omhandlede Bemyndigelse til at mulktere de Præster, der enten vise sig efterladne i Opfyldelsen af deres Pligter som Vaccinateurer, eller ikke i rette Tid indkomme med Beretninger angaaende Vaccinationen i deres respective Sogne. — Det kgl. Danske Cancellie den 27. Juni 1837.

1. Juli. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Tomthusmænd og Strandsiddere i Reykjavik By og Seltjarnarnæs Rep.** Khavn den 1. Juli 1837. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1837, Nr. 2106. Algreen-Ussings Reskriptsamling 1837, S. 214.

Under 16. Decbr. f. A. har Stiftamtet andraget, at den i Reglementet for Fattigvæsenets provisoriske Indretning og Restyrelse i Island af 8. Januar 1834 § 21 indeholdte Bestemmelse, at Tilladelse til at nedsætte sig som Tomthusmand eller Strandsidder skal meddeles af vedkommende Sysselmand, ikke er ligefrem anvendelig i Reikavig Byes og Seltjarnarnæs Reps Fattigdistrikt, da dette, foruden hele Reikavigs Jurisdiction, ogsaa omfatter en Deel af Guldbringe Syssel, og at paa Grund heraf Byfogden og Sysselmanden hver for sig have meddeelt forbemeldte Tilladelse, hvilket har haft til Fölge, at der nu i dette Distrikt findes et ufor-

holdsmæssigt stort Antal Tomthusmænd, som efterhaanden falde Fattigvæsenet til Byrde. Til Forebyggelse af denne Ulempe har Stiftamtet, overeensstemmende med et fra Reikevig Byes Repræsentanter desangaaende indkommet Andragende, indstillet, at der maa gjöres Forandring i den Maade, hvorpaa den omhandlede Tilladelse til at nedsætte sig i Reikavig og Seltjarnarnæs for Tiden meddeles. 1837. 1. Juli.

I Anledning heraf skulde Cancelliet, efter at have brevvexlet med det kongl. Rentekammer, til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at Tilladelsen til at nedsætte sig som Tomthusmand eller Strandsidder i det ovennævnte Distrikt, istedetfor som nu at meddeles af Byfogden og Sysselmanden, hver for sin Jurisdictions Vedkommende, herefter bör meddeles af begge disse Embedsmænd i Forening, dog saaledes, at de, i Tilfælde af ulige Meninger, have at foredrage Amtet Sagen til Afgjörelse. — Det kongl. Danske Cancellie den 1. Juli 1837.

Rentekammer-Skrivelse til Directionen for Statsgjælden, ang. **Opgjörelsen af den islandske Collect.** Khavn den 1. Juli 1837. — Rentek. Isl. Copieb. 12, Nr. 910. 1. Juli.

Som den kgl. Direction for Statsgjælden og den synkende Fond bekjendt, har det været Kammerets Önske at erholde en fuldstændig Opgjörelse over de i Anledning af Jordbranden i Island i Aarene 1783 og 1784, ifölge allerh. Resolutioner af 10. Novbr. 1783 og 9. Februar 1785 indhentede frivillige Gaver og disses Anvendelse, i hvilken Henseende velbemeldte Direction efter vor Anmodning har ladet affatte og ved behagelig Skrivelse af 7. Februar 1835 tilstillet os en Afskrift af den Conto, der er fört over disse saakaldte islandske Collectpenge i Finantskasse-Directionens Böger, fra Collectens Oprindelse indtil denne Direction ved allerh.

1837. Bekjendtgjörelse af 9. Februar 1816 blev ophævet, og
1. Juli. fra den Tid i Statsgjælds-Directionens Böger.

Denne Afregning have vi ladet sammenholde med den Opgjörelse over bemeldte Collectpenge, som er foranstaltet udarbeidet her i Kammeret, ved hvilken sidste der, ved Siden af Hovedhensigten, som maatte blive den, at bringe under Afregning, hvormeget af Collectpengenes Capital og Renter der indestod i den kgl. Kasse, er sögt hævet den Forbindelse, som har Sted imellem Collectpengene, Statsgjældskassen og Finantskassen, af hvilken sidste Kasse flere fra Aaret 1816 af Collectpengene beordrede Udbetalinger ere afholdte, uden at denne derfor har modtaget Refusion.

Hertil er taget Hensyn ved Beregningen over den islandske Collect, i hvilken saaledes er optaget Alt, hvad der er befunden anviist i Anledning af Jordbranden i Island, saavel af den kongel. Kasse, som af oftnævnte Collectpenge.

Det forskjellige Resultat, som viser sig efter fornævnte os fra Statsgjælds-Directionen meddelte Afregning og den her forfattede Opgjörelse, hidrörer fornemlig fra den Forbindelse, som har haft Sted imellem Administrationen for den islandske Handel, medens denne var kongelig monopoliseret, og efter Handelens Frigivelse i Aaret 1786 den islandske Handels Realisations-Commission, Finantskassen samt Jordebogskassen i Island, hvorigjennem befandtes effectuerede adskillige Ind- og Udbetalinger i Anledning af Collectpengene, som ikke findes indbefattede i Statsgjælds-Directionens Afregning.

Ved at tilstille den kgl. Direction for Statsgjælden og den synkende Fond ovennævnte her forfattede Opgjörelse, vedföies nogle Bemærkninger til nærmere Oplysning i Henseende til de væsentligste Uovereensstemmelser imellem meerbemeldte tvende Afregninger, der, forsaavidt velbemeldte Direction ei maatte finde noget

Specielt at erindre, ved hosfölgende Opgjörelse vil indbefatte efternævnte tvende Hovedposter i samme, nemlig: 1837. 1. Juli.

1) de Fol. 62 opförte, af Finantskassen afholdte Forskud i Anledning af den islandske Collect, til Belöb 22,772 Rd. 62 Sk. D. Cour.

2) Fol. 83 af Collectpengenes Restcapital i Statsgjældskassen indestaaende 28,049 Rbd. 88 Sk. Sölv i uopsigelig Statsgjæld, hvilken Capital udgjör 13,396 Rbd. 5 Sk. Sölv mere, end der efter velbemeldte Directions Afregning skulde indestaae i Statsgjældskassen.

Betræffende det Fol. 62 under Navn af urefunderet Forskud opförte Belöb 22,772 Rd. 62 Sk. D. Cour. bemærkes, at den ödelagte Tilstand, hvori Island ved Jordbranden blev sat, og Landets fjerne Beliggenhed, havde Krav paa en öieblikkelig Bistand, der ikke tillod at oppebie Collectens Organisation, og da derhos ei heller kunde gjöres Regning paa, hvor stort et Bidrag der fra Private vilde indkomme, ansaaes det nödvendigt, betimeligen at træffe saadanne Foranstaltninger, der medförte Udgifter, deels som directe skulde afholdes af Statskassen, deels som Forskud til senere Refusion af de frivillige Gaver, som bleve indsamlede.

Det, som saaledes blev forskudt af Statskassen, udgjorde oprindelig 23,150 Rd. 33 Sk. D. C., nemlig:

Fol. 1) Bekostningen ved Expeditionen med en Ladning Baadebygningstömmer m. m. til Olufsvig og Havnefjords Havne i Island, anviist den islandske Handels Administration den 24. Decbr. 1785 . . .	2,867 Rd. 79 Sk. D. C.
Fol. 8) Tab og Omkostninger, som den kgl. Handel havde ved Expeditionen af 3 Ladninger Fisk m. m., til Udsalg i Island efter Indkjöbspriis, anviist Handels-Administrationen den 4. Novbr. 1786	6,724 — 10 — —
Lateris	9,588 Rd. 89 Sk. D. C.

1837.	Transp.	9,588 Rd. 89 Sk. D. C.
1. Juli.	Fol. 11,3. Til Creatures Indkjöb m. m. for de Indvaanere i Island, der havde lidt Tab i Besætningen paa deres Gaarde, anviist Handels-Administrationen den 24. Mai 1788	7,500 — » — —
	Fol. 12,14.4 for i lignende Anledning betalt: a) til Amtmand Olav Stephensen . . . . 1000 Rd. b) til Amtmand St. Thorarensen . . . . 600 —	1,600 — » — —
	Fol. 13,5. Rest af Bekostningen ved foranmeldte Expedition med en Ladning norsk Baadetömmer til Olufsvig og Havnefjords Havne, anviist Handels-Administrationen den 6. Juni 1789 under Sum 13,000 Rd. D. Cour.	18 — 10 — —
	Fol. 22,6 for til de Brandlidte i Island fra de kongel. Handeler sammesteds i Aarene fra 1785 til 1788 forskudte Föde- og andre Varer	4,443 — 30 — —
	Tilsammen	23,150 Rd. 33 Sk. D. C.
	Paa de 2,867 Rd. 79 Sk. og 18 Rd. 10 Sk. D. C., tilsammen 2,885 Rd. 89 Sk. D. C., som Expeditionen med en Ladning Baadebygningstömmer til Olufsvig og Havnefjords Havne i Island kostede, befindes at være tilbagebetalt for noget til daværende islandsk Kjöbmand Paus solgt Tömmer	377 — 67 — —
	Det hele Belöb, som er godskreven Finantskassen under Navn af urefunderet Forskud, udgjör saaledes de fornævnte ialt	22,772 Rd. 68 Sk. D. C.

Forinden Collectpengenes endelige Beholdning nu kan bestemmes, vil blive at afgjöre, om, og da hvormeget disse bör bære af forberörte Forskudssummer, og for at sætte den kgl. Direction for Statsgjælden og den synkende Fond istand til at bedömme dette, troe vi at burde meddele fölgende Oplysninger: 1837. 1. Juli.

Blandt flere Foranstaltninger, hvorved der sögtes afhjulpen den Mangel i Island, som var en Fölge af Jordbranden der i Landet, ansaaes det hensigtsmæssigt, deels at give de Indvaanere fra Oplandet, hvis Jordbrug var ödelagt, og som derhos maatte formodes at være tyede til Södistrikterne i Guldbringe og Sneefjeldsnæs Sysselerne, Midler til at erhverve deres Underhold ved Fiskerie, deels ved Tilförsel til Udsalg efter Landtaxtens Priis, af Fisk fra Vester- og Sönder- til Nord- og Österlandet, hvor Qvægavl er Indbyggernes fornemste Næringsgreen, og Creaturstandens betydelige Forringelse lod befrygte Mangel paa Næringsmidler. Denne Forsyning saavel som Transporten af samme blev iværksat ved Medvirkning af den kgl. islandske Handels-Administration, og Overövrighederne i Island committeredes til, efter foregaaende Undersögelse, at fordele mellem Indvaanerne hvad der opsendtes til Landet, efter Enhvers Trang, og Handelen til at modtage, hvad der indkom til Betaling derpaa. Ved kgl. Resolution af 22. Juni 1785, hvoraf hoslagt vedlægges Extract, ere disse Foranstaltninger approberede, og derhos anordnet, at det, som ikke paa foranförte Maade indkom, skulde bestrides af de islandske Collectpenge, men i manglende Fald af den kgl. Kasse, hvorom Kammeret blev bemyndiget til at correspondere med Finantscollegiet, ligesom ogsaa af den kgl. Kasse at forskyde Handelen Belöbet af Bekostningerne i Anledning af Expeditionerne. Dette skete ifölge Handels-Directionens Anmodning i dens Skrivelser til Kammeret af 10. Decbr. 1785 og 31. Oktbr. 1786. — Saaledes blev Finantskasse-Directionen under 24. Decembr. 1785 til-

1837. 1. Juli. stillet den til Kammeret indsendte Regning over Bekostningerne ved Afskibningen af Baadetömmeret til Olufsvig og Havnefjord, hvilken Regnings Belöb, 2,867 Rd. 79 Sk. D. Cour., den blev anmodet om at foranstalte Handelen forskudsviis udbetalt af den kgl. Kasse. Endvidere er den islandske Handel under 6. Juni 1789 anviist 13000 Rd. D. Cour., hvorunder er indbefattet 18 Rd. 10 Sk. D. Cour., som Handelen efter Continuations-Regning kom tilgode i Anledning af oftmeldte Expedition, hvilken saaledes kostede ialt 2,885 Rd. 89 Sk. D. Cour.

I Henseende til Rigtigheden for Baadetömmeret og övrige dertil hörende Materialier, da kunde der, efter de Indberetninger, som modtoges fra Island, ikke ventes Meget deraf afsat der i Landet til det tilsigtede Brug, hvorfor Administrationen for den kongl. Handel under 24. Decembr. 1785 blev tilskrevet, om ikke Handelen kunde overtage hvad deraf maatte være i Behold til Værtidens Udlöb i Aaret 1786, og da erlægge dets Belöb i den kgl. Kasse efter Indkjöbsprisen, da der kunde udsendes saa meget mindre af saadanne Materialier til de Steder, hvor dette var oplagt.

Handels-Administrationen vilde imidlertid ikkun modtage en Deel af Materialierne, hvormed den lovede at drage Omsorg for Realisationen af det Övrige for Kammerets Regning.

Den Correspondence, som angaaende denne Sag senere er fört med Handels-Administrationen og Over-Övrighederne i Island, giver ingen Oplysning om Materialiernes Anvendelse, hvilket vel tildeels kan tilskrives de forviklede Forhold, som opstode ved den islandske Handels Frigivelse.

Paa de 2,885 Rd. 89 Sk. D. Cour., som Expeditionen kostede, er, som foranfört, afbetalt 377 Rd. 67 Sk. D. Cour. I Henseende til Restbelöbet 2,508 Rd. 22 Sk. D. Cour., da er det nu anseet tvivlsomt, om dette kan belastes Collectpengene, og det saameget mere, som

det er evident, at en Deel af Materialierne er overtaget af den kgl. Handel. Derimod antages det, at Collectpengene komme til at bære de 6,721 Rd. 10 Sk. D. C., som Transporten af de 3 Ladninger Fisk til Nord- og Österlandet kostede. 1837. 1. Juli.

Angaaende den Sum af 7,500 Rd. D. Cour., der under 24. Mai 1788 er anviist Handels-Administrationen, maa bemærkes, at Kammeret ved kongl. Resolution af 15. August 1787 blev bemyndiget til, af den islandske Handels Midler at foranstalte udleveret daværende Stiftamtmand sammesteds Levetzow 3000 Rd. til saadanne Udgifters Bestridelse, som ei af Jordebogskassen kunde udredes, og tillader Resolutionen derhos, at der for Fremtiden aarlig med Postskibet fra Kjöbenhavn oversendes en saa stor Sum, som efter Stiftamtmandens Formening behövedes til Udgiftens Bestridelse i Island.

Den i Aaret 1785 iværksatte Forandring med Skalholts Domkirke og Skole, Udbetalingen af paalöbne Renter af nogle Tugthuset og Justitskassen i Island tilhörende Capitaler i kongelige Obligationer, Indkjöb af Creaturer til Besætning paa de Jorder, der havde lidt ved Jordbranden i Island i Aaret 1783, medförte overordentlige Udgifter, til hvis Dækning det befandtes nödvendigt at oversende til Stiftamtmanden i Island en Sum af 7,500 Rd. D. Cour., hvilken i Henhold til fornævnte allerhöieste Bestemmelse blev foranstaltet anviist Administrationen for den islandske Handel ved Rentekammerets Skrivelse af 24. Mai 1788. Med Hensyn til, at denne Stiftamtmand Levetzow tilstillede Sum var bestemt til forskjellige Udbetalinger, og der i nærværende Sag ikkun kunde blive Spörgsmaal om, hvormeget der var anvendt til Besætnings Indkjöb paa de Gaarde, hvor Creaturerne vare döde, fandtes det nödvendigt, herom at lade anstille nærmere Undersögelse. Resultatet heraf er, at fornævnte Sum, 7,500 Rd. D. Cour., findes at være beregnet til Indtægt i et af Stiftamtmand Levetzow under 3. Febr. 1789 hertil indsendt Regnskab

1837. 1. Juli. for de ham anbetroede Penge, men at deri tillige er optaget flere contante Summer, som han hævede ved de kgl. Handeler i Island, tildeels for dermed at bestride adskillige Udgifter for den islandske Realisations-Commission. Af den derved opstaaede Forbindelse imellem de Stiftamtmand Levetzow anbetroede Summer lader det sig ei afgjöre, til hvilket bestemt Brug den ovenmeldte Sum af 7,500 Rd. D. Cour. er anvendt. Da imidlertid den kgl. Kasse og Realisations-Commissionens Kasse i det Væsentlige er een og den samme, er formeent, at det i Realiteten ikkun er af Vigtighed at vide, at Stiftamtmanden har aflagt Rigtighed for de Penge, som vare stillede til hans Disposition, og at der saaledes ikkun i nærværende Sag blev at tage Hensyn til de Udgifter, for hvilke Statskassen efter deres Beskaffenhed kunde tilkomme Refusion af Collectpengene.

Til saadanne Summer er formeent at henhöre: Efter Stiftamtmand Levetzows Regnskab for Aaret 1788:

1) De ifölge Kammerets Skrivelse af 24. Mai 1788 til Stiftamtmand Levetzow og Biskop Finsen til Beholdningshjælp for de Geistlige i Sönder-Amtet betalte . . . . 2,276 Rd. 24 Sk. D. C.

2) De Amtmand Stephensen efter en anden Skrivelse fra Kammeret af samme Dato til Indkjöb af Creaturer i Vester-Amtet udbetalte . . . . 500 — » — —

3) Hvad der endvidere efter Kammerets Skrivelse af 24. Mai 1788 er udbetalt til Besætningshjælp i Sönder-Amtet, nemlig:

a) til Landf. Magnusen 200 Rd. D. C.
b) - Sysselmand Thorarensen 100 — —
c) - — Sivertsen 200 — —

500 — » — —

Lateris 3,276 Rd. 24 Sk. D. C.

Transp. 3,276 Rd. 24 Sk. D. C. 1837. 1. Juli.

Efter Stiftamtmand Levetzows Regnskab for Aaret 1789:

4) Den til Leilændingerne paa Jorderne Thveraa og Skaptárdalr ifölge Kammerets Skrivelser af 2. Mai og 13. Juni 1786 betalte Undsætningshjælp . . . . . . , ... 42 — » — —

5) Ligeledes ved Kammerets Skrivelse af 21. Marts 1789 til Besætningshjælp for Arnæs Syssel til Sysselmand Finsen betalte . . . . 600 — » — —

Tilsammen 3,918 Rd. 24 Sk. D. C.

Disse 3,918 Rd. 24 Sk. D. Cour. bliver altsaa den Sum, som det kan paahvile Collectpengene at udrede, hvorimod de övrige 3,581 Rd. 72 Sk. af de 7,500 Rd. D. Cour., som ifölge Kammerets Skrivelse af 24. Mai 1788 ere udbetalte Handels-Administrationen af den kgl. Kasse, ere anvendte til andre Udtællinger i Island, som efter deres Beskaffenhed ei vedkomme Afregningen med den islandske Collect.

De til Amtmændene Stephensen og Thorarensen i Aarene 1788 og 1789 fra Handels-Administrationen og Realisations-Commissionen opsendte 1,600 Rd. D. Cour., ville, som anvendte til Besætnings Indkjöb for Gaarde i Island, blive at erstatte af Collectpengene; hvorimod de 4,443 Rd. 30 Sk. D. Cour., der udgjör Værdien af nogle Födevarer, som bleve forstrakte Indvaanerne i Island strax efter at Jordbranden havde haft Sted, skulde, ifölge kgl. Resolution af 23. Oktbr. 1783, hvoraf hoslagt fremsendes Gjenpart, udredes af den kongelige Kasse.

Ifölge Forestaaende vil den islandske Collect af fornævnte som urefunderet Forskud opförte Sum: 22,772 Rd. 62 Sk. D. Cour., have at udrede:

1) Tab og Omkostninger i Anledning af Expedi-

1837. tionen af 3 Ladninger Fisk til Nord-
1. Juli. og Öster-Amtet . . . . 6,721 Rd. 10 Sk. D. C.

2) Af de Stiftamtmand Levetzow i Aaret 1788 tilstillede 7,500 Rd. D. Cour. . . . . 3,918 — 24 — —

3) De til Besætnings-Indkjöb Amtmændene Stephensen og Thorarensen tilstillede . . . . 1,600 — » — —

Tilsammen ialt 12,239 Rd. 34 Sk. D. C.

hvorhos tilföies, at under Opgjörelsen ere de nævnte Forskudssummer betragtede som et Regningskrav, den kgl. Kasse havde paa den islandske Collect, og at disse saaledes nu vilde blive at erstatte Statskassen med Rigsbankpenge, efter Indlösningsforholdet 1 Rbd. Sedler for hver 6 Rd. Dansk Courant, eller ialt med 2,039 Rbd. 86 Sk. Sedler og Tegn.

Den anden Hovedpost af de Uovereensstemmelser, som have Sted imellem den os fra den kgl. Direction for Statsgjælden og den synkende Fond tilstillede Afregning over de islandske Collectpenge og den Opgjörelse over samme, vi have ladet udarbeide, angaaer Collectens Capitalbelöb i uopsigelig Statsgjæld, der indestaaer i den kgl. Kasse, i hvilken Henseende vedföies Fölgende til Oplysning om, hvorfra Forskjellen formenes at hidröre. Efter den os fra den kongel. Direction for Statsgjælden og den synkende Fond tilstillede Beregning stod Collectpengenes Capitalconto crediteret den 1. Januar 1835, altsaa ogsaa, da Renterne ei oplægges, den 1. Januar 1836 . . . . 14,653 Rbd. 83 Sk. Sölv.
I vedfölgende Opgjörelse derimod med . . . . 28,049 — 88 — —

Til nærmere Oplysning om denne Forskjel udhæves fölgende, i vedlagte Opgjörelse opförte, Poster:

1) I den os fra den kgl. Direction for Statsgjælden og den synkende Fond tilstillede Beregning findes Collecten ei godskreven nedenanförte Summer, der ere indbetalte i den kgl. Kasse i Afdrag paa Udgiften ved

Handelsexpeditionen med Brigskibet Justitia, saaledes nemlig: 1837. 1. Juli.

A. I Islands Jordebogskasse:

den 31. Juli 1809	D. Cour.	222 Rd.	71 ½ Sk.	
- 15. Febr. 1810	—	215 —	34½	-
- 30. Juni 1810	—	1,700 —	»	-
- 20. Nov. 1811	—	1,316 —	26	-
- 17. Dec. 1811	—	4,212 —	26	-
- 21. Juni 1812	—	7,470 —	30	-
- 29. Jan. 1813	—	604 —	47	-
- 11. Nov. 1813	—	1,845 —	53	-
- 28. Febr. 1814	—	892 —	80	-

B. I Zahlkassen i Kjöbenhavn:

den 31. Dec. 1812 efter vedfölgende Gjenpart af en Balanceregning fra Directionen for den grönlandske og færöiske Handel — 3,342 — 49

Tilsammen D. Cour. 21,822 Rd. 33 Sk.

2) Derimod er Collecten ei heller i fornævnte Afregning belastet med den Andeel, bemeldte Skibsexpedition bör tage i den Sum af 14,678 Rd. 2 Sk. D. C., der under 17. Oktbr. 1809 befindes at være anviist Handels-Directionen for Udlæg i Anledning af adskillige Skibsexpeditioner til Island, efter ligeledes i Gjenpart vedlagte Balanceregning, dateret 11. Aug. 1809 . . — 9,228 — 20 -

Igjen D. Cour. 12,594 Rd. 13 Sk.

Disse 12,594 Rd. 13 Sk. D. C., der ere godskrevne Collecten i vedfölgende Opgjörelse, antages ved Pengevæsenets Forandring overgaaede Daler for Daler til uopsigelig Statsgjæld i Sölv . . . . 12,594 Rbd. 13 Sk.

Differencen udgjör derefter i Sölv. 801 Rbd. 88 Sk.,

1837. 1. Juli. hvilken Uovereensstemmelse reiser sig fra, at de efter Statsgjældens Balance for Aaret 1786 besparede Renter, D. Cour. 847 Rd. 86 Sk., ere i vedlagte Opgjörelse anvendte til Dækning af de i bemeldte Aar beordrede Udgifter, forinden Capitalen er forbrugt, og derved overgaaede paa Capital-Conto, hvorimod Statsgjælds-Directionens Afregning viser, at der er optaget af Capitalen, uagtet der var fornævnte Rentebelöb, som formeentlig först skulde benyttes. I Henseende til Forskjellen mellem Rentebelöbet efter meerbemeldte tvende Afregninger, da formenes dette at være en ligefrem Fölge af den större Capital, der skal indestaae i Statsgjældskassen efter den her i Kammeret affattede Opgjörelse over Collectpengene, ligesom Opgjörelsen ogsaa indbefatter Tidsrummet indtil 31. Decembr. 1835, istedetfor til Decembr. 1834, til hvilken Tid den os fra den kongelige Direction for Statsgjælden og den synkende Fond tilstillede Udskrift af Collectpengenes Conto er affattet.

Med Hensyn til de 692 Rd. D. Cour., der efter vedfölgende Opgjörelse under 27. Febr. 1817 befindes at være indbetalte til Islands Jordebogskasse, som den endelige Rest, der kunde forventes i Afdrag paa Brigskibet Justitias Gjæld, bemærkes, at disse, reducerede efter Indlösningsforholdet: 6 Rd. D. Cour. mod 1 Rbd. N. V., ere debiterede Financerne med 115 Rbd. 32 Sk. S. og T., fordi at Statsgjælds-Directionen alt var oprettet ved kgl. Bekjendtgjörelse af 9. Febr. 1816, og Belöbet ei senere befindes at være afgivet til den kgl. Direction for Statsgjælden og den synkende Fond; ligesom ogsaa Renterne til 11. Decbr. 1820 af disse 115 Rbd. 32 Sk. S. og T. ere anvendte til Dækning af de for Collectpengenes Regning anviste Udgifter, men fra 11. Decbr. 1820 til ult. Decbr. 1835 i Opgjörelsen crediterede Collectpengene med 69 Rbd. 21 Sk. S. og T.

Med disse Bemærkninger undlade vi ikke hoslagt at lade fölge ovennævnte Opgjörelse til Bedömmelse,

og udbede vi os derover meddeelt Betænkning af den kgl. Direction for Statsgjælden og den synkende Fond, hvorved man, foruden at underrettes om, hvad til samme muligen maatte falde at erindre, tillige önsker at modtage velbemeldte Directions Formening om, hvorledes den endelige Afgjörelse af Sagen kan iværksættes, og den Forbindelse, som hidtil har bestaaet imellem Collectpengene og Statskassen, bevirkes ophævet. Med Directionens behagelige Svar forventes det Indsluttede tilbage. — Rentekammeret den 1. Juli 1837. 1837. 1. Juli.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, ang. **Stiftamtmandens Control med Landfogdens Regnskabsvæsen.** Khavn den 4. Juli 1837. — Rentek. Isl. Copieb. 12, Nr. 916. 4. Juli.

Det vil være Hr. Amtmanden bekjendt, at der ifölge kgl. Resolution af 27. Novembr. 1833 skal jevnligen til ubestemte Tider anstilles Kasse-Undersögelser hos de under Kammerets Ressort hörende Oppebörselsbetjente. At udvide denne Foranstaltning til Landfogden i Island, har man imidlertid hidtil anseet mindre nödvendigt, med Hensyn til, at Islands Jordebogskasse er sat under speciel Control og Tilsyn af Stiftamtmanden sammesteds, som det paa Grund af kgl. Resolution af 16. Septbr. 1796 paahviler, maanedlig at lade sig forevise Kassebeholdningen, og forsaavidt samme overstiger det til den da stillede Caution af 1000 Rbd. svarende Belöb, da at henlægge det Overskydende i den hos Stiftamtmanden staaende Kasse, hvortil saavel Stiftamtmanden som Landfogden hver har særskilt Laas og Nögel.

Foruden dette Kasse-Eftersyn, samt Modtagelsen og Attestationen af de derhos ved allerhöistbemeldte Resolution paabudne maanedlige Extracter, er det endvidere ved Kammerets Skrivelser af 12. Juni 1790, 17. Januar 1818, 4. Mai 1819 og 15. Januar 1825 overdraget Stiftamtmanden nöie at controllere Landfogdens

1837. 4. Juli. Regnskabsförelse, og at have Omsorg for, at Regnskaberne og Extracterne i behörig Tid blive aflagte, ligesom ham og er meddeelt Bemyndigelse til i saa Henseende at föie hvilkensomhelst Foranstaltning, som til Hensigtens Opnaaelse maa ansees tjenlig og passende. Naar Hr. Amtmanden iövrigt behagelig vil paasee, at de Restancer, som i enkelte Tilfælde maatte paadrages med Hensyn til Indbetalinger til bemeldte Kasse, saasnart som muligt igjen vorde berigtigede, saa maae vi antage, at denne Kasse har al den Control, som der efter sammes Omfang behöves og som der efter Omstændighederne er Anledning til at give den, hvilket vi ikke undlade herved at meddele Dem, for yderligere at henlede Deres Opmærksomhed paa denne Stiftamtmands-Embedet i Island in specie underlagte Function. — Rentekammeret den 4. Juli 1837.

15. Juli. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Godtgjörelse for constituerede Assessorer i Landsoverretten.** Khavn den 15. Juli 1837. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1837, Nr. 2250. Resolutionen i Canc. 3. Depart. Forestill. 1837, Nr. 81.

I Anledning af Stiftamtets Skrivelse af 29. Novbr. f. A., hvori var andraget paa Godtgjörelse til Sekretair Stephensen og Sysselmand Gunlögsen for den Tid, hvori de have været constituerede som Assessorer i den islandske Landsoverret[1], har Cancelliet, efter at have correspondereret med de Deputerede for Finantserne, nedlagt allerunderd. Forestilling, og det har derefter

[1]) efter anden Assessor og Justitssekretair O. Finsens Död blev Sekretair Stephensen under 17. Marts 1836 constitueret af Stiftamtmanden, og da Rettens Justitiarius, Etatsraad Isl. Einarsson, ogsaa var död, og förste Assessor derfor overtog hans Funktion, blev Sysselmand Gunlögsen under 25. Juli s. A. constitueret som tredie Voterende.

behaget H. Majt. Kongen under 8. d. M. at bifalde, at Sekretair Stephensen og Sysselmand Gunlögsen for den Tid, hvori de have været constituerede i den islandske Landsoverret, respective fra 17. Marts og 25. Juli f. A. indtil 15. Septbr. næstefter, allern. forundes hver for sig Halvdelen af den Gage, der er reglementeret for anden Assessor ved bemeldte Ret. 1837. 15. Juli.

Hvilken allerhöieste Resolution man ikke undlader herved tjenstl. at meddele til behagelig Bekjendtgjörelse for de Vedkommende. — Det kgl. Danske Cancellie den 15. Juli 1837.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Sönderamt, C. E. v. Bardenfleth, ang. **fremmede gamle Mynter.** Khavn den 22. Juli 1837. — Rentek. Isl. Copieb. 12, Nr. 947. 22. Juli.

I Anledning af, at Stiftamtmand Krieger ved Skrivelse af 28. Febr. d. A. til Kammeret har indsendt 40 Stkr. Sölvpenge, som Pröve paa nogle gamle, for det meste tydske Mynter, af hvilke en Deel endnu skulle circulere i Island, samt indstillet, om Landfogden maatte bemyndiges til efter en vis Cours at modtage saadanne Mynter ved Indbetalinger til Jordebogskassen, skulde vi ikke undlade tjenstlig at melde, at der, efter at vi om denne Sag have confereret med de Deputerede for Finantserne, ikke findes at være Anledning til at træffe en saadan særegen Foranstaltning angaaende disse Mynter. — Rentekammeret den 22. Juli 1837.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Sönderamt, C. E. v. Bardenfleth, ang. **Betaling for Oplærelsen af en Jordemoder** fra Island. Khavn den 22. Juli 1837. — Rentek. Isl. Copieb. 12, Nr. 944. 22. Juli.

I forrige Aar blev ved Stiftamtmand Kriegers Foranstaltning en Kone, ved Navn Ragnheidur Olafsdatter,

1837. nedsendt fra Reykjavík, for her i Staden at oplæres paa
22. Juli. Födselsstiftelsen og derefter igjen at vende tilbage til Island for at ansættes som Jordemoder. — De med hendes Reise og Underviisning forbundne Omkostninger skulde, efter Stiftamtmandens Indstilling i Skrivelse af 23. Juli f. A., ifölge Analogie af Forordn. af 21. Novbr. 1810 § 32, udredes af Sönder-Amtets Repartitionsfond, hvorhos Kammeret blev anmodet om, forskudsviis at udbetale disse Omkostninger til Directionen for fornævnte Stiftelse.

Fra denne Direction have vi nu modtaget Underretning om, at bemeldte Fruentimmer har været antaget til Oplærelse paa Födselsstiftelsen, men at hun formedelst Sygdom og Hjemvee er bleven indlagt til fri Cuur og Pleie i det kgl. Frederiks Hospital, hvorfra hun ved forekommende Leilighed agtede sig tilbage til Island, samt at der, da hun ikkun en kort Tid har nydt Underviisning paa Stiftelsen, til denne ikke vil være anden Betaling at erlægge end 21 Rbd. 48 Sk. S. og T. for hendes Kost i 86 Dage. Disse 21 Rbd. 48 Sk. S. og T. have vi foranstaltet udbetalte Vedkommende af Zahlkassen, som en Udgift for den islandske Jordebogskasses Regning, og skulde vi derfor tjenstligen anmode Hr. Amtmanden om, behageligen at ville foranstalte dette Belöb refunderet bemeldte Jordebogskasse af det ovennævnte Repartitionsfond, samt behagelig at meddele Landfogden i Island Ordre til at tage Belöbet til Indtægt i sit Regnskab som en Indbetaling fra Zahlkassen. — Rentekammeret den 22. Juli 1837.

12. August. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Fattigvæsenet paa Island.** Khavn den 12. August 1837. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1837, Nr. 2526. Algreen-Ussings Reskriptsamling 1837, S. 243. En Skrivelse fra Nord- og Öster-Amtet af 26. Septbr. 1837, ang. „nogle Spörgsmaal i Fattigreglementet", anföres som publiceret i Thingö Syssel 1838.

Under 10. Decembr. 1834 har Hr. Amtmand, ved hertil at indsende en Forestilling fra Sysselmanden for Hunevands Syssel, hvori han blandt Andet andrager paa, at det ved Lov maa bestemmes, at enhver Fattigcommune paa Island i bedre Aar, eller naar den kun har faae Fattiglemmer at forsörge, skal oplægge saa meget af Fattigkassens Indtægter hvert Aar, som kan svare til et Fattiglems fuldkomne Forsörgelse i eet Aar, henstillet, om det ikke maatte være hensigtsmæssigt at bestemme, at der til uforudsete Udgifter og til de respective Fattigkassers Forögelse skal, efter foregaaende Correspondence mellem vedkommende Sysselmand og Amtmanden, foruden det til de visse Udgifter Fornödne, paalignes ethvert Rep, i Forhold til dets Störrelse og Forfatning, saa meget i aarligt Extrabidrag til uforudsete Udgifter ved Fattigvæsenet, og i al Fald til at oplægges i Fattigkassen, som kunde medgaae til eet eller to Fattiglemmers aarlige Underholdning. 1837. 12. August.

Cancelliet, som har indhentet Erklæring over Sagen fra Amtmanden over Vest- og Sönder-Amtet, og brevvexlet desangaaende med det kgl. Rentekammer, maa vel i det Væsentlige bifalde det af Dem gjorte Forslag, men man har ikke troet det nödvendigt i den omhandlede Henseende at udvirke noget nyt Lovbud, der i al Fald ikke kunde give nogen overalt gjeldende Bestemmelse, angaaende Extrabidragets Störrelse, da samme for en stor Deel maa være afhængig af Forholdene i de forskjellige Distrikter, navnlig af Reppens Beliggenhed, Beboernes Forfatning, Belöbet af den allerede samlede Fond o. s. v., saa at selv Fastsættelsen af et Maximum og et Minimum vilde have Vanskeligheder. Men idet man saaledes ikke finder sig foranlediget til at andrage paa nogen ny Lovbestemmelse, skulde Cancelliet tjenstl. tilmelde Hr. Amtmand, til behagelig Efterretning og fornöden Bekjendtgjörelse for Vedkommende, at Collegiet i Betragtning af de locale Forhold paa Island anseer det for hensigtsmæssigt, at der i de for-

7*

1837. 12. August. skjellige Fattigdistrikter successive samles et Reservefond til Anvendelse i Uaar (i hvilke de samme Aarsager, der foröge de egentlige Trængendes Antal, ogsaa maa antages at indskrænke de övrige Beboeres Evne til at komme dem til Hjælp), og at man derfor, i den Forudsætning, at de Afgiftsydende selv erkjende en saadan Foranstaltnings Gavnlighed, ikke blot Intet har imod, at tilfældige Besparelser i de calculerede aarlige Udgifter henlægges i det ovenanförte Öiemed, istedetfor at bringes til Liquidation i det Belöb, der maatte ansees fornödent for det fölgende Aar, men at det under den anförte Forudsætning ogsaa bifaldes, at vedkommende Repstyrere, efter Raadförsel med Sognepræsten, i gode Aar bestemme det i Reglement 8. Januar 1834 § 10 hjemlede Bidrag saaledes, at der sandsynligviis kan blive et lidet Overskud, der kan henlægges til en Hjælpefond for haarde Aar.

Forsaavidt i et eller andet Tilfælde imod en saadan Foranstaltning maatte yttres Misfornöielse, har Repstyreren, i Medför af bemeldte §, at indstille Sagen til Sysselmanden. — Det kongl. Danske Cancellie den 12. August 1837 [1].

12. August. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Sönderamt, C. E. v. Bardenfleth, ang. **Stiftamtmandens Bemyndigelse til at tilstaae Gageforskud.** Khavn den 12. August 1837 [2]. — Rentek. Isl. Copieb. 12, Nr. 948.

Efter en foregaaende Conference imellem Kammeret og de Deputerede for Finantserne blev Stiftamtmand

[1]) s. D. Cancellie-Skrivelser til Amtmændene i Vester-Amtet og i Sönder-Amtet af samme Indhold. Canc. 3. Depart. Brevb. 1837, Nr. 2527—2528. Den förstmeldte er anfört som publiceret i Dala Syssel 1838, den sidstmeldte i Skaptafells Syssel 1839.

[2]) Plak. 31. Mai 1855 § 5.

Krieger ved vor Skrivelse af 26. April f. A. bemyndiget til: i enkelte særdeles paatrængende Tilfælde at lade Embedsmændene i Island af Jordebogskassen udbetale Forskud af indtil Belöbet af et halvt Aars Gage, imod at disse Forskud strax liqvideredes i den löbende Gage, samt at Kammeret hver Gang erholdt Underretning om de Omstændigheder, der havde foranlediget samme. — Under 21. Februar d. A. modtoge vi fra Stiftamtmand Krieger Indberetning om, at Biskop Johnsen havde erholdt et saadant Gageforskud paa 800 Rbd. r. S., med Tilladelse til at afdrage samme med 100 Rbd. qvartaliter. — Biskoppen var saaledes tilstaaet en længere Henstand, end den, som hjemles ved fornævnte vor Skrivelse, og Kammeret fandt efter Omstændighederne Anledning til desangaaende at indgaae med allerund. Forestilling til Hans Majestæt, hvem det derefter allern. har behaget under 16. Mai d. A. at resolvere som fölger:

1837. 12. August.

„Vi approbere allernaadigst, at Biskoppen over Island, Steingrim Johnsen, er af den islandske Jordebogskasse udbetalt et Gageforskud af 800 Rbd. r. S., imod at dette indeholdes i indeværende og næstfölgende Aar med 100 Rbd. qvartaliter."

Ved tjenstligen at communicere Hr. Amtmanden denne allerhöieste Resolution til behagelig Underretning, skulde vi, efter nærmere at have confereret med de Deputerede for Finantserne, ikke undlade at tilföie, at forsaavidt de vedkommende Embedsmænd i Island af Jordebogskassen sammesteds bevilgede Gageforskud ei afdrages paa den i fornævnte vor Skrivelse til Stiftamtmanden over Island af 26. April 1836 bestemte Maade, vil det i al Fald være den höieste Dilation, som kan gives Vedkommende, at Forskud som de ovenmeldte af indtil Belöbet af ½ Aars Gage, blive at liqvidere i de næste 4 paa hinanden fölgende Qvartaler, hver Gang med en Fjerdedeel. — Rentekammeret den 12. August 1837.

1837. 18. August. **Kongelig Resolution** ang. Bestemmelser med Hensyn til **Privat-Dimissioner i Island.** Khavn den 18. August 1837[1]. — I allerunderd. Forestilling af 17. August bemærker Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, at de Bestemmelser, som ifölge For. 7. Novbr. 1809 § 100 og i kgl. Resol. 22. Novbr. 1833 vare gjeldende for Privat-Dimissioner i Danmark og Hertugdömmene, havde ikke været iagttagne for Islands Vedkommende; „derimod er det jevnligen indtruffet, at enkelte Embedsmænd i Island ifölge gammel Skik have dimitteret Studerende til Universitetet, uden dertil at have sögt eller erholdt Tilladelse hos Directionen". Ved Universitetet bleve de saaledes Dimitterede uden videre Undersögelse antagne, men Directionen var nu af den Mening, at en stærkere Control ogsaa med de islandske Dimissorer var mere nödvendig end forhen, efter kgl. Resol. 22. Novbr. 1833, og vilde derfor have den samme Regel overalt gjeldende. For imidlertid at tage Hensyn til de locale Forhold, vare Betænkninger indhentede fra Stiftsövrigheden i Island (samt Lærerne ved Skolen paa Bessastad) og fra Consistorium (det philosoph. og theolog. Fakultet).

Stiftsövrigheden i Island yttrede, at foruden Doctores Philosophiæ og Magistri Artium burde kun de kunne dimittere, som havde erholdt bedste Charakteer til anden Examen ved Universitetet i Khavn, dog kun med speciel Tilladelse fra Directionen; Stiftsövrigheden formente derhos, at Ansögningerne bör hvergang ledsages med Stiftsövrighedens Erklæring om vedkommende Dimissorers udviste eller almeenerkjendte Duelighed og fornödne Bog-Apparat, ligesom temporaire Forhold maatte antages at ville gjöre det fornödent, at Stiftsövrigheden bemyndigedes til paa Directionens forventende Approbation at meddele Privatlærere Tilladelse til at dimittere til Universitetet. Den hidtidige stedsevarende Praxis, stemmende med ældre Anordninger, at Candidati Theologiæ havde Ret til uden Tilladelse at dimittere til Universitetet, önskede Stiftsövrigheden at maatte vedblive, i det mindste for Laudabilister.

Consistorium havde indstillet, at Stiftsövrigheden i Island maatte blive bemyndiget til, under de samme Betingelser som vare gjeldende i Danmark, navnlig ifölge kgl. Resol. 22. Novbr. 1833 § 4, at meddele Dimissions-Tilladelse til alle dem, der

[1]) Univ. Dir. Skriv. 9. Septbr. 1837.

enten i de to förste Examina eller i theologisk Embeds-Examen havde Laudabilis, naar de anholde derom inden et Aar för den Examen, til hvilken de önske at dimittere. Stiftsövrigheden skulde da indberette til Directionen om de af den meddelte Tilladelser, og iövrigt indsende med Erklæringer de Andragender, der maatte indkomme fra Andre om Tilladelse til Dimission. — Adgang til academiske Beneficier mentes at burde være den samme for de fra Island privat Dimitterede, som for Andre. 1837. 18. August.

Directionen yttrer, idet den tiltræder Consistorii Forslag, at de, der havde taget philologisk Embeds-Examen, burde ogsaa kunne erholde Dimissions-Tilladelse hos Stiftsövrigheden, selv om de ikke havde erholdt bedste Charakteer til anden Examen. Paa den anden Side vilde Directionen udelade af de Berettigedes Tal Candidater med Non contemnendus, uden Hensyn til, om de havde erholdt bedste Charakteer til de förste Examina. Directionen mente ogsaa, at Forholdene paa Island talte for, at give theologiske Candidater med bedste Charakteer saavel til denne som de forelöbige Examina, eller i det mindste ikke ringere end Haud til anden Examen, en almindelig Dimissionsret, og tillige, at philologiske Candidater burde nyde samme Ret, dog saaledes, at hvis de i Resol. 22. Novbr. 1833 §§ 3 og 4 omtalte Tilfælde maatte indtræffe, vilde de der fastsatte Bestemmelser indtræde. — Univ. Dir. Forestillinger 1837, Nr. 1791. Algreen-Ussings Reskriptsaml. for 1837, S. 249—250; jevnf. Selmers Universitets-Aarbog for 1837, S. 137—139. P. Pètursson, Hist. Eccl. Island. S. 281—282. Stiftsövrighedens Circulaire „angaaende Dimissionsret til Universitetet" er udgaaet under 19. April 1838 og publiceret i Rangarvalla Syssel i samme Aar og i Skaptafells Syssel Aaret efter (1839); ligeledes er i Nord- og Öster-Amtet under 18. Oktbr. 1838 udgaaet en Amts-Skrivelse „angaaende Tilladelse til at dimittere til Universitetet", publiceret i Thingö Syssel 1839.

Vi ville allern. have Vor Direction for Universitetet og de lærde Skoler bemyndiget til herefter at meddele saadanne paa Island sig opholdende Privatlærere, der enten have underkastet sig den for overordnede Skolemænd foreskrevne Embeds-Examen, eller med bedste Charakteer have absolveret theologisk Embeds-Examen, naar de i sidste Tilfælde tillige have taget en af de

1837. to foregaaende Examina med bedste Charakteer og ikke
18. August. have opnaaet ringere Charakteer end Haud illaudabilis ved den anden, paa deres derom indgivne Ansögning, en almindelig Tilladelse til at dimittere til Kjöbenhavns Universitet, dog at de i Vor allerhöi. Resolution af 22. Novbr. 1833 §§ 3 og 4 indeholdte Bestemmelser[1] paa dem blive anvendelige.

[1]) Den her anförte kgl. Resolution 22. Novbr. 1833 er bragt til almindelig Kundskab ved Universitets-Directionens Bekjendtgjörelse 20. Decbr. s. A., der er saaledes lydende [Resolutionen i Univ. Direct. Forestill. 1833, Nr. 1495. Original-Aftryk af Bekjendtgjörelsen hos Schultz, 2 Blade i 4to. Qvart-Forr. for 1833, S. 130—132; Schou XX, 618—619. Colleg. Tid. for 1834, S. 2—7. — P. Pèturss. Hist. Eccl. Isl. S. 282—283]:

„Bekjendtgjörelse angaaende Bestemmelser i Henseende til Rectorer og Andre, som dimittere til Universitetet Saadanne, der befindes ikke at have den tilstrækkelige Modenhed:

Da de i Forordn. af 7. Novbr. 1809 §§ 104 og 105 foreskrevne Straffe for dem, der dimittere Nogen til Universitetet, som ved Examen artium faaer saa slet Charakteer, at han maa afvises fra mundtlig Examen, ikke længere ere fundne passende, har det behaget Hans Majestæt Kongen ved allerhöieste Resolution af 22. Novbr. d. A. allern. at ophæve disse Bestemmelser, og i deres Sted at anordne Fölgende:

1) Rectorer ved de lærde Skoler eller Lærere, hvilke fungere i disses Sted, som dimittere Nogen til Universitetet, der formedelst slet Charakteer afvises fra den mundtlige Pröve ved Examen artium eller erklæres immaturus, skal förste Gang tildeles en Advarsel af Directionen for Universitetet og de lærde Skoler; anden Gang blive de, efter Omstændighederne, enten at irettesætte af Directionen, eller af denne at paalægge en Mulkt fra 10 til 30 Rbd. Sölv til Skolens Bibliothek; tredie Gang erlægge de en Mulkt fra 20 til 60 Rbd. Sölv til samme Bibliothek, og, saafremt Tilfældet indtræffer oftere, har Directionen at nedlægge allerunderd. Forestilling, om den paagjeldende Rector eller dimitterende Lærer skal removeres fra Embedet eller paa anden Maade ansees. — 2) Forstandere for de til Dimission berettigede Underviisningsinstituter blive, i lige Til-

Ligeledes bemyndige Vi allern. Directionen til at overdrage Stiftsövrigheden paa Island at meddele alle 1837. 18. August.

fælde, förste Gang at tildele en Irettesættelse af Directionen; anden Gang have de at erlægge en Mulkt af 30 Rbd. Sölv til nærmeste offentlige lærde Skoles Bibliothek; tredie Gang have de forbrudt deres Dimissionsret, og blive derefter at behandle efter de i § 4 fastsatte Regler med Hensyn til dem, der skulle ansöge om Dimissionstilladelse. — 3)Naar Doctores Philosophiæ og Magistri artium dimittere Nogen, som formedelst slet Charakteer afvises fra Examen artium, eller ikkun erholder Hovedcharakteer Non contemnendus, tabe de den dem ved Forordn. af 7. Novbr. 1809 § 98 og Forordn. af 9. Januar 1824 §§ 7 og 8 tilstaaede Dimissionsret, i förste Tilfælde paa 4 Aar, i sidste paa 2 Aar; ved anden Gang at dimittere Studerende, som erholde Hovedcharakteer Non contemnendus, tabe de Dimissionsret i 4 Aar, og ved tredie Gang at dimittere Nogen, der erholder ringeste Charakteer, eller ved anden Gang at dimittere Nogen, som formedelst slet Charakteer afvises fra Examen artium eller erklæres umoden, tabe de ganske deres Dimissionsret, og have alene, efter 4 Aars Forlöb, Adgang til efter Ansögning at erholde Tilladelse til at dimittere, dog saaledes, at ogsaa denne Adgang skal være tabt, saafremt noget af ovennævnte Tilfælde atter maatte indtræffe. — 4) Privatlærere, som ikke kunne dimittere, förend de dertil paa indgiven Ansögning have erholdt Tilladelse, have, saafremt Nogen af deres Dimissi formedelst slet Charakteer afvises fra Examen artium eller erklæres immaturus, förste Gang tabt Adgang til i de nærmeste 4 Aar at erholde Dimissionstilladelse, og hvis samme Tilfælde anden Gang maatte indtræffe, tabe de denne Adgang for bestandigt. Naar Nogen af saadanne Privatlæreres Dimissi ved Examen artium ikkun erholder Hovedcharakteer Non contemnendus, tabe bemeldte Lærere, förste Gang, i de 2 næste Aar Adgang til at erholde Dimissionstilladelse, anden Gang udelukkes de fra denne Adgang i de næste 4 Aar, og, naar Tilfældet indtræffer tredie Gang, udelukkes de ganske fra saadan Adgang. — Hvilket herved, efter allerhöieste Befaling, bekjendtgjöres til samtlige Vedkommendes Efterretning. — Den kongelige Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 20. Decembr. 1833."

1837. andre Privatlærere sammesteds, naar de med bedste
18. August. Charakteer have absolveret de to förste Examina ved Universitetet, og forsaavidt de ikke senere maatte have taget nogen Embeds-Examen med Charakteren Non contemnendus, Tilladelse til at dimittere til Universitetet, naar de derom i hvert enkelt Tilfælde indgive, inden et Aar för den Tid, da de agte at benytte Tilladelsen, behörig Ansögning, om hvis Bevilgelse Stiftsövrigheden da vil have at gjöre Indberetning til Directionen. — Kjöbenhavn den 18. August 1837.

2. Septbr. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Nord og Öster Amt, ang. **Grundene i Öefjord Kjöbstad.** Khavn den 2. Septbr. 1837. — Rentek. Isl. Copieb. 12, Nr. 959.

Ved behagelig Skrivelse af 7. September f. A. har Hr. Amtmand Thorarensen tilstillet os et Andragende, hvori Kjöbmand O. Christensen, som Bestyrer af det Handelshuset Örum & Wulff paa Öefjord tilhörende Handels-Etablissement, har besværet sig over, at den til dette Etablissement i sin Tid udlagte Grund er utilstrækkelig, og derhos anholdt om, at det maa blive Kjöbmand Gudmann paalagt, at nedrive tvende paa hans Grund staaende og til fornævnte Etablissement stödende Huse og afstaae til Etablissementet saavel den Grund, hvorpaa de omhandlede Huse ere opförte, som Grunden i lige Linie med den östlig ned til Söen.

Efter at have i Anledning heraf brevvexlet med det danske Cancellie skulde vi ikke undlade, til videre Bekjendtgjörelse for Vedkommende herved tjenstligen at melde, at bemeldte Collegium med Kammeret er enigt i, at da det Grundstykke, som Handelshuset Örum & Wulff attraaer afstaaet til sig, ved den i sin Tid stedfundne Anviisning af Byggepladse i Öefjord, er overdraget til det Gudmann tilhörende Etablissement, og sammes Besiddelse er hjemlet de Paagjeldende ved

de af Övrigheden udstedte Overdragelses-Documenter, saa kan Kjöbmand Gudmann ikke ved Resolution tilpligtes at afstaae den omhandlede Grund, hvorimod Spörgsmaalet om, hvorvidt der i saa Henseende paahviler ham nogen Forpligtelse, egner sig til Afgjörelse ved Domstolene, dog taler under alle Omstændigheder Billighed for, at Kjöbmand Gudmann aabner Handelshuset Örum & Wulff friere Passage imellem dets Pakhuse og Stranden. — Rentekammeret den 2. September 1837.

1837. 2. Septbr.

9. Septbr.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Islands Stiftsövrighed, ang. **Reglerne for Privat-Dimissioner i Island.** Khavn den 9. Septbr. 1837. — Copieb. for Univers. og Skolerne 1837, Nr. 1435.

Efter at Directionen havde nedlagt allerunderd. Forestilling ang. Bestemmelser med Hensyn til Dimissions-Tilladelse for Dimissorer paa Island, har det behaget Hs. Maj. Kongen under 18. f. M. allern. at resolvere saaledes:

„Vi ville allern. have Vor Direction . . . [o. s. v. see ovenf. S. 103—106] Indberetning til Directionen."

Ved tjenstl. at communicere Stiftsövrigheden denne allerhöieste Resolution, som herfra under D. D. er meddeelt saavel Consistorium som det philosophiske Facultet til behagelig Underretning og til videre fornöden Bekjendtgjörelse, skulde Directionen herved have Stiftsövrigheden i Henhold til Resolutionens anden Passus overdraget, at meddele de Privatlærere, som have de sammesteds fastsatte Qualificationer, og med de iövrigt fastsatte Bestemmelser, Tilladelse til at dimittere til Universitetet, hvorved iövrigt stedse maatte iagttages, at den fornödne Reservation bliver taget med Hensyn til Bestemmelserne i den kgl. Resolution af 22. Novembr. 1833 § 3 og 4, da Studerende, der dimitteres af Di-

1837. missorer, som ere i noget af de i bemeldte §§ omtalte
9. Septbr. Tilfælde, stedse vil blive afviste fra Examen Artium.

Directionen tilföier, at alle Privatlærere paa Island, som ikke have opfyldt de i fornævnte kgl. Resolution foreskrevne Betingelser, herefter, forsaavidt de önske at dimittere Nogen til Universitetet, ville have dertil at ansöge om Tilladelse hos Directionen for hver enkelt Studerende, de saaledes agte at dimittere, hvilken Ansögning bliver gjennem Stiftsövrigheden, og ledsaget af sammes Erklæring, hertil at indsende, inden et Aar för den Tid, da Dimissionen önskes foretaget. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler, den 9. Septbr. 1837.

9. Septbr. Cancellie Circulaire til samtlige Biskopper i Danmark og Island, ang. **Bön i Kirkerne for Kongen og de kongelige Personer.** Khavn den 9. Septbr. 1837. — Orig. i Bispe-Archivet i Island. Canc. 1. Depart. Brevb. 1837, Nr. 2517. Algreen-Ussings Reskriptsaml. for 1837, S. 286.

Det har behaget Hs. Majt. under 7. d. M. allern. at rescribere Cancelliet saaledes:

„Vi ville allern. at der, ved den sædvanlige Bön efter Prædiken for Os og Vort kongl. Huus, fremtidig skal forholdes saaledes: at, efter at der fra Prædikestolen er bedet for Vor egen Person, skal bedes for Hds. Maj. Dronningen, Vor elskelige Gemalinde Marie Sophie Frederikke, Hs. kgl. Höihed Prinds Christian Frederik og Gemalinde Hds. kgl. Höihed Prindsesse Caroline Amalie, og dernæst for de kgl. Prindser og Prindsesser og det hele kongelige Huus, uden videre Navnes Nævnelse."

Hvilken allerh. Befaling man herved tjenstlig skulde meddele D. Höiærv. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse. — Det kongel. danske Cancellie den 9. September 1837.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Sönder-Amtet i Island, ang. **Udbetaling af de Fattigvæsenet tilhörende Obligationer.** Khavn den 23. Septbr. 1837. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1837, Nr. 3030. 1837. 23. Septbr.

Under 10. f. M. har Hr. Amtmand indberettet, at De, paa Grund af et Andragende fra Pastor Helgesen, hvori han paa Reykholtsdals Reps Fattigvæsens Vegne anholdt om, at Belöbet af den bemeldte Fattigvæsen tilhörende kongelige Obligation, Nr. 150, dateret 28. Februar 1835, stor 100 Rbd. r. S., maatte udbetales af den islandske Jordebogskasse, da Capitalen var nödvendig til Anskaffelsen af et for Communen fornödent Oplag af Kornvarer, har i Forventning af Cancelliets Approbation tillagt Landfogden den i saa Henseende fornödne Ordre, uagtet Obligationen var meddeelt Paategning om, at den ikke maatte quitteres uden dette Collegii Samtykke.

I Anledning heraf skulde man tjenstlig tilmelde Dem, at den saaledes af Dem trufne Foranstaltning herved approberes.

Forsaavidt Hr. Amtmand, med Hensyn til at liggende Tilfælde muligen oftere kunde indtræffe, har indstillet, at de vedkommende Fattigcommuner tilhörende Obligationer herefter alene maae forsynes med en Paategning om, at der ikke maa foretages nogen Disposition over samme uden Amtets Samtykke, meldes tjenstlig, at der i denne Henseende herefter vil blive forholdt i Overeensstemmelse med Deres Indstilling. — Det kgl. danske Cancellie, den 23. September 1837.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Sönder-Amtet i Island, ang. **Afgjörelsen af Fattiges Berettigelse til Forsörgelse för deres Flytning.** Khavn den 26. Septbr. 1837. — Publiceret i Snæfellsnes Syssel 1838 og i Skaptafells Syssel 1839. En Skrivelse fra 26. Septbr.

1837. Nord- og Öster-Amtet anföres som publiceret i Thingö Syssel
26. Septbr. 1838. Canc. 3. Depart. Brevb. 1837, Nr. 3103. Algreen-Ussings Reskriptsaml. for 1837, S. 308—309.

Da det oftere er Tilfældet, at Sysselmænd, naar de antage en Fattig for forsörgelsesberettiget i et District under et andet Syssel, i Henhold til Reglem. 8. Januar 1834 § 8 henvise ham til dette, uden i Forveien at indhente vedkommende Sysselmands Erklæring om, hvorvidt han erkjendes forsörgelsesberettiget der, eller i Tilfælde af Menings-Ulighed Amtets Resolution desangaaende, hvilket, foruden andre Uleiligheder, ofte har til Fölge at den Paagjeldende, naar han er ankommen til det Sted, hvortil han er henviist, maa föres tilbage til det Distrikt, hvorfra han er transporteret, og saadan Fremgangsmaade endog er bleven brugt mellem to under forskjellige Amter beliggende Sysler, har Hr. Amtmand under 4. f. M. andraget paa, at det maa blive indskjærpet samtlige Sysselmænd, at de, förend de beordre en Fattigs Flytning til et andet Syssel, forud forvisse dem om, at han her uden Indsigelse vil blive modtaget, eller i al Fald Spörgsmaalet om Forsörgelsespligten i Tilfælde af Meningsforskjellighed er afgjort paa den i det ovennævnte Reglem. § 3 fastsatte Maade ved Amtets eller Cancelliets Resolution.

Foranlediget heraf skulde man, næst at anmode Hr. Amtmand om at ville give Sysselmændene under Sönder-Amtet det i den omhandlede Henseende fornödne Paalæg, tjenstl. tilföie, at Collegiet under D. D. har tilskrevet Amtmændene over saavel Vestamtet som Nord- og Östamtet, om at meddele Sysselmændene under deres respektive Amter lignende Tilhold. — Det kongl. Danske Cancellie den 26. September 1837.[1]

---

[1]) s. D. Canc. Skriv. til begge de andre Amtmænd af samme Indhold. Canc. 3. Depart. Brevb. sst. Nr. 3104—3105.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Sönderamt, ang. **Termin for Indsendelse af General-Extrakt af Jordebogskasse-Regnskabet.** Khavn den 30. September 1837. — Rentek. 'Isl. Copieb. 12, Nr. 1047. 1837. 30. Septbr.

General-Extrakten af Regnskabet for Islands Jordebogskasse for Aaret fra 1. Aug. 1836 til 31. Juli d. A. er ikke indkommen til Kammeret, hvorfor vi, forsaavidt samme ei maatte være indsendt med et af de Skibe, som endnu i dette Efteraar kunde ventes at retournere fra Island her til Staden, i Henhold til vore Skrivelser af 9. April 1814 og 4. Mai 1819 tjenstligen maae have Hr. Amtmanden anmodet om at drage Omsorg for, at berörte Extrakt bliver os tilstillet saasnart Leilighed dertil gives, samt at General-Extrakten af Regnskabet for fornævnte Kasse for Fremtiden hvert Aar til behörig Tid aflægges, og derefter, forsynet med Deres Attestation, afsendes med et af de i Efteraaret fra Island tilbagevendende Skibe, om muligt saa betimeligen, at Extrakten kau indkomme her til Kammeret forinden Postskibets Afgang. — Forövrigt forvente vi os snarest muligt tilstillet Regnskabet for de saakaldte Östfjords, Skaptafells og Hængegodsets Jorder for Aaret fra Fardag 1833 til Fardag 1834, som efter vor Skrivelse til Stiftamtmand Krieger af 12. Marts f. A. endnu mangler for Indtægterne af nysmeldte Jorder i berörte Fardagsaar, ligesom vi, ifölge Hr. Amtmandens Indberetning i behagelig Skrivelse af 1. Aug. d. A., ei heller paatvivle, at De paaseer, at Besvarelsen af Antegnelserne i de af Cancellieraad Ulstrup, og efter hans Död af Justitiarius Sveinbjörnsson paa hans Vegne aflagte Regnskaber, bliver berigtiget i Löbet af næste Vinter, saaledes at Antegnelserne kunne blive nedsendte hertil med Postskibet, som afgaaer fra Island i Marts Maaned næste Aar. — Rentekammeret den 30. September 1837.

1837. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, ang. **Delingen af de for Retsakters Oversættelser bestemte Belöb ved Landsoverretten i Island.** Khavn den 3. Oktober 1837. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1837, Nr. 3199.

3. Oktbr.

Da der mellem Assessor i den kongel. islandske Landsoverret Jonassen og Sekretair Stephensen, der ifölge meddeelt Constitution fungerede for Förstnævnte indtil han tiltraadte sit Embede som Assessor i bemeldte Ret, er opstaaet Meningsulighed ang. Delingen af de 150 Rbd. r. S., som ved allerh. Resolution af 12. April 1834 ere tillagte Embedet for Oversættelse af Retsakter, i det Sekretair Stephensen formener, at denne Deel af Embedets Indtægter bör tilfalde ham udeelt, hvorimod Assessor Jonassen holder for, at Plak. 23. April 1813 bör afgive Reglen i Henseende til denne Embedet tillagte Indkomst, har Hr. Amtmand i Skrivelse af 3. f. M. indstillet Sagen til Afgjörelse ved Cancelliets Resolution.

Foranlediget heraf skulde man, til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at Plak. 23. April 1813 ogsaa maa komme til Anvendelse i Henseende til den omhandlede Deel af Assessoratets Indtægter. — Det kongelige Danske Cancellie den 3. Oktober 1837.

3. Oktbr. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Bestemmelse af Enkepensionen af Vestmannöe Præstekald.** Khavn den 3. Oktober 1837. — Bekjendtgjort (under dette Datum) i Synodalforsaml. i Reykjavik i Juli 1838. Canc. 1. Depart. Brevb. 1837, Nr. 2773. Uddrag i P. Péturss. Hist. Eccl. Island. S. 353 (med urigtigt Datum: 30. Oktbr.; jevnf. Johnsens Jarðatal á Íslandi, S. 22).

I Anledning af, at det ved allerh. Reskr. af 7. Juni

d. A. er bestemt, at de tvende paa Vestmannöe værende Sognekald, Ofanleite og Kirkebai, skulle forenes til eet Kald, under Navn af Vestmannöe Sognekald, som overdrages den hidtilværende Sognepræst til Ofanleite, John Austmann, have Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv., ved under 19. f. M. at indberette, at den aarlige Indtægt af det saaledes samlede Kald efter den ældre Specification vil være at ansætte til 76 Rbd. r. S.[1], saa at Kaldet bliver at besætte af Stiftamtmanden, tillige indstillet: 1) at Enkepensionen af bemeldte Vestmannöe Sognekald, i Overeensstemmelse med allerh. Reskr. 5. Juni 1750, maa bestemmes til 1/10 Deel af Kaldets visse Indtægt, 76 Rbd. r. S., og: 2) at der, naar ingen Præste-Enke er paa Kaldet, herefter, ifölge bemeldte Reskript, bliver at svare 4 Mk. Specie eller 72 Sk. r. S. aarlig til de fattigste Præste-Enker, og i Analogie af Reskr. 14. Mai 1705, 2 Rbd. 24 Sk. r. S. aarlig til Pastores emeritos. — 1837. 3. Oktbr.

Foranlediget heraf skulde man tjenstl. tilmelde Hr. Stiftamtmand og D. Höiærv. til behagelig Efterretning, at denne Deres Indstilling bifaldes. — Det kgl. Danske Cancellie den 3. Oktober 1837.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Enkepensionerne af** — 3. Oktbr.

[1]) ifölge den ved Reskr. 3. Marts 1758 (III, 295—297) kgl. authoriserede Specification af 1736 (1737: see II, 260—67), hvor hvert af de to Kald paa Öerne skulde være anslaaet til 38 Rd., eller begge tilsammen 76 Rd., „hvoraf fölger, at det af begge disse til eet forenede Vestmannöe Sognekald kan ansees for aarlig at rendere forbemeldte Sum 76 Rbd. r. S., og ikke at henhöre til de Sognekald, som Hs. Maj. har forbeholdt sig umiddelbart at besætte, men er derimod et af de bedste middelmaadige Kald, til hvilke Stiftamtmanden collationerer, og hvorpaa der ansöges allern. Confirmation, overeensstemmende med Reskr. 29. Januar 1740" (Stiftsövr. Skriv. 19. Aug. 1837).

1837. **Thingeyra og Mödruvalla Klosterkald m. v.** Khavn
3. Oktbr. den 3. Oktober 1837. — Orig. i Bispe-Archivet i Island. Canc. 1. Depart. Brevb. 1837, Nr. 2774.

Hr. Stiftamtmand og D. Höiærv. have, ved under 23. August sidstl. at indberette, hvad Forbedring der er skeet i Thingöre og Mödrevalle Klosterkalds Indtægter derved, at den samme forhen paahvilende Forpligtelse, at underholde en Degn, ved allerh. Resolution af 5te April d. A. er bleven ophævet, hvorefter Thingöre Kald efter den gamle Ansættelse bliver at anslaae til en aarlig Indtægt af 53 Rbd. 40 Sk. og Mödrevalle Kald paa samme Maade til 63 Rbd. 64 Sk. tillige indstillet: 1) at Enkepensionen af Thingöre Kald, i Overeensstemmelse med allerh. Reskript af 5te Juni 1750, maa bestemmes til 1/12 Deel af Kaldets saaledes specificerede Indtægt 53 Rbd. 40 Sk., og af Mödrevalle Kald til 1/10 Deel af Indtægten 63 Rbd. 64 Sk.; samt — 2) at naar ingen Præste-Enke er i disse Kald, der da, ifölge det ommeldte Reskript, maa svares til de fattigste Præste-Enker: af Thingöre Kald 3 Mk. Specie eller 54 Sk. r. S., og af Mödrevalle Klosterkald 4 Mk. Specie eller 72 Sk. r. S., og desuden af sidstnævnte Kald, i Analogie af Reskriptet af 14. Mai 1705, aarlig 2 Rbd. 24 Sk. r. S. til Pastores emeritos.

Foranlediget heraf skulde man tjenstlig tilmelde Dem til behagelig Efterretning, at bemeldte Deres Indstilling herved bifaldes. — Det kongel. danske Cancellie den 3. Oktober 1837.

7. Oktbr. **Kongelig Resolution** ang. **Forandring med Hensyn til Afgifterne af Dala Syssel.** Khavn den 7. Oktober 1837. — 1 Rentekammerets Forestilling 26. Septbr. indstilles Dala Syssel, der var ledig ved Kammerraad Skule Magnussons Död den 14. Juni 1837, til Besættelse. Dens Indtægter anslaaes til 600 à 700 Rbd., og foreslaaes tillige, at Jorden Þorgeirstaðahlíð, som havde været forundt Sysselmanden, fratages Embedet og sælges, ligesom

ogsaa, at den Eftergivelse i Afgiften, som i længere Tid havde fundet Sted, nu skulde bortfalde. — Ved samme Leilighed foreslaaes ogsaa Besættelse af Snæfellsnæs Syssel, hvis Overskuds-Indtægt anslaaes til mellem 400 og 500 Rbd. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1837. D, Nr. 348.

1837. 7. Oktbr.

Vi ville allern. have Sysselmand for Sneefjeldsnæs Syssel i Islands Vester-Amt, Christian Magnussen, beskikket til herefter at være Sysselmand for Dale Syssel i samme Amt, samt derhos have Candidatus Juris Sigfus Schulesen udnævnt til Sysselmand for Sneefjeldsnæs Syssel fra den 6. Juni næste Aar at regne, saaledes, at dem overdrages Sysselets Afgifter i Forpagtning indtil videre, mod den i sin Tid bestemte Forpagtnings-Afgift, men uden at de erholde nogen Godtgjörelse for de Repstyrerne ved Vor allerh. Resol. af 21. Juli 1808 bevilgede Skattefrihed, samt iövrigt paa Vilkaar, at dem, i Overeensstemmelse med hvad der i Almindelighed er bevilget dem, der beskikkes til Sysselmænd i Island, forundes Fritagelse for at erlægge förste Fæste, hvorimod de blive pligtige til, dersom under Sysselernes Forpagtning maatte være kongelige Jorder indbegrebne, da at fratræde disse imod passende Afslag i Forpagtnings-Afgiften, naar Vi maatte finde for godt derover anderledes at disponere, samt at de ville have at underkaste sig hvilkensomhelst Forandring, der i Tiden i Henseende til denne Tjeneste, eller Forpagtnings-Afgiftens Störrelse, eller Embeds-Distriktets Grændser, muligen maatte finde Sted.

Derhos ville Vi allern. have bestemt, at den til Dale Sysselmands-Embede henlagte Halvgaard Thorgeirsstadahlid ikke længere bliver at anvende til denne Brug, og at den ved Resol. af 22. April 1766 bevilgede Lettelse for Sysselmanden i bemeldte Syssel i Vadmelsafgiften for den nye Sysselmand skal bortfalde. — Kjöbenhavn den 7. Oktober 1837.[1]

[1]) Ved Rentekammer-Skrivelser 4. Novbr. 1837 er denne Resol. communiceret de Udnævnte, samt Amtmændene i

1837. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Is-
17. Oktbr. lands Sönderamt, ang. **Beskikkelse af Sagförere for Overretten.** Khavn den 17. Oktober 1837. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1837, Nr. 3383. Algreen-Ussings Reskriptsamling for 1837, Side 342.

Med Hensyn til den i Forordn. om Landsoverretten paa Island af 11. Juli 1800 § 22 indeholdte Bestemmelse, at der, saafremt en Part ikke kan möde eller selv procedere sin Sag, skal af Stiftamtmanden constitueres ham, imod billig Betaling, en lovkyndig Mand til at udföre Sagen, har Hr. Amtmand i Skrivelse af 19. August d. A. forespurgt, om ikke denne Forskrift alene gaaer ud paa at den, der ifölge foregaaende Overeenskomst med vedkommende Part er villig til at före hans Sag, behöver Stiftamtmandens Authorisation, men derimod ikke medförer, at Stiftamtmanden er pligtig til, naar en Part ikke selv kan procedere sin Sag, at constituere ham en lovkyndig Mand til at udföre den.

Cancelliet skulde i Anledning heraf tjenstl. melde, at den omhandlede Bestemmelse, efter dens Sammenhæng med Paragraphens övrige Forskrifter, ikke kan forstaaes anderledes, end at Stiftamtmanden i Tilfælde som de omspurgte, bör paa Vedkommendes Begjæring beskikke ham en Sagförer, hvilket ogsaa fremgaaer deraf; at der siges, at Sagföreren skal constitueres ham imod billig Betaling, da det havde været aldeles overflödigt at tilföie denne Bestemmelse, hvis der alene sigtedes til det Tilfælde, hvor Vedkommende i Forveien var bleven enig med Parten om at ville udföre hans Sag. — Det kgl. danske Cancellie den 17. Oktbr. 1837.

24. Oktbr. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Andragende om Frita-**

Island og det Danske Cancellie. Rentek. Isl. Copieb. 12, Nr. 1133—1143.

gelse for Tilsvar for Helgafell Kirkes Inventarii-penge. Khavn den 24. Oktober 1837. — Orig. i Bispe-Archivet i Island. Canc. 1. Departem. Brevb. 1837, Nr. 2985. 1837. 24. Oktbr.

Hr. Stiftamtmand og D. Höiærv. have med behagelig Betænkning af 28. Aug. sidstl. tilstillet Cancelliet en Ansögning fra forhenværende Sognepræst for Helgafells Menighed inden Sneefellsnæs Syssel inden Vesteramtet paa Island, Pastor emeritus Grim Paulsen, hvori han, med Hensyn til at saavel Præstegaarden som Kirken ved hans Tiltrædelse af Kaldet i Aaret 1820 vare i forfalden Tilstand, anholder om Fritagelse for at tilsvare 6 Kirken tilhörende Qvilder, som han ikke har modtaget efter sin Formand, nu afgangne Sognepræst Holm, og heller ikke erholdt Erstatning for, da Formandens Bo var fallit, saa at han af de 193 Rbd. 69½ Sk., hvortil Præstegaardens Fæld var anslaaet, kun fik 83 Rbd. 7 Sk. godtgjorte, men Intet for Manglerne paa Kirken eller de manglende Qvilder. Hr. Stiftamtmand og D. Höiærv. have derhos forklaret, at Kaldet blev ham overdraget paa det af ham selv tilbudte Vilkaar, at han selv skulde besörge Kirken og Præstegaarden istandsatte, saa at han end ikke havde retligt Krav paa nogen Aabod for deres Mangler, og at fölgelig de ham af Formandens Bo udbetalte 83 Rbd. 7 Sk. kunde betragtes som et Slags Godtgjörelse for de manglende Qvilder, samt at han ikke tidligere har paatalt denne Mangel, og heller ikke appelleret den ved Synsforretningen den 4de Juli d. A. afsagte Kjendelse, hvorved han er tilpligtet at tilsvare disse 6 Qvilder.

Foranlediget heraf skulde Man tjenstl. tilmelde Hr. Stiftamtmand og D. Höiærv. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Supplikanten, at det Ansögte ikke kan bevilges. — Det kongel. Danske Cancellie den 24. Oktober 1837.

1837. 31. Oktbr. **Cancellie-Skrivelse** til Biskoppen over Island, ang. **Schemata til Tabeller over Ægteviede, Födte og Döde.** Khavn den 31. Oktober 1837. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1837, Nr. 3021[b]. Schemaet er beskrevet under Canc. Circ. 8. Decbr. 1835.

I Henhold til dette Collegii Circulair-Skrivelse af 8. Decbr. 1835 skulde Cancelliet herved tjenstl. fremsende det fornödne Antal Exemplarer af det deri omhandlede Schema til Beretninger om Ægteviede, Födte og Döde. — Det kongel. Danske Cancellie den 31. Oktober 1837.

1. Novbr. **Reskript** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Bemyndigelse for ham til at bevilge fri Proces for Overretten.** Khavn den 1. November 1837. — Publiceret i nogle Jurisdictioner i Island, nemlig 1838 paa Vestmannöerne og i Arnæs, Gullbringu og Kjosar Sysseler; 1839 i Skaptafells Syssel, samt i Hunavatns og Sönder-Mula Sysseler. Canc. 3. Depart. Registr., 1837—39 fol. 162[b] (1837, Nr. 552[a]); jevnf. Canc. 3. Depart. Forestillinger 1837, Nr. 109, hvor den kongl. Resol. af s. D. er at finde. Denne Resol. er meddeelt i Coll. Tid. for 1837, S. 1099—1100. Algreen-Ussings Reskriptsaml. for 1837, S. 356. Den kongel. Resol. er communiceret Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ligeledes Amtmanden over Vester-Amtet samt den islandske Landsoverret ved Canc. Skriv. 11. Novembr. 1837. Canc. 3. Depart. Brevb. 1837, Nr. 3701—3703.

Frederik den Sjette &c. V. s. B. Vi give Dig hermed tilkjende, at Vi, efter Dit derom allerund. gjorte Andragende, samt de Os af Vort Danske Cancellie i denne Anledning allerunderd. foredragne Omstændigheder, allern. ville have Dig bemyndiget til at meddele dem, som dertil ere qualificerede, fri Proces for Vor islandske Landsoverret. — Kjöbenhavn den 1. November 1837.

Plakat ang. nærmere **Bestemmelser om Trykkefrihedens Grændser.** Kbavn den 1. Novbr. 1837. 1837. 1. Novbr.

— Denne Plakat er anført som publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1838, og i nogle af Islands Jurisdictioner: Vestmannöerne, Arnæs og Borgarfjords Syssel (1838); Skaptafells, Myra og Hnappadals, Hunavatns, Öefjords og begge Mula-Sysselerne (1839). Den er forelagt den islandske Forsamling af Embedsmænd 1839 og antaget af den som gjeldende, „forsaavidt den maatte kunne komme til Anvendelse" (Tíðindi frá nefndarfundum íslenzkra embættismanna 1839, S. 68—69), men er aldrig udgivet eller publiceret i en islandsk Text overeensstemmende med For. 21. Decbr. 1831. Den er senere ophævet ved For. 24. Marts 1848. — Canc. 2. Depart. Registr. XXXVIII, 332–334 (1837, Nr. 702[a]). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1837. S. 921—932. Qvart-Forr. for 1837, S. 136–138. Schou XXI, 602; jevnf. Stændertid. fra Roesk. S. 1629 ff., og fra Viborg I, 55 og II, 462.

Plakat, indeholdende nogle nærmere Bestemmelser i Forordningen om Trykkefrihedens Grændser af 27. Septembr. 1799.

Vi Frederik den Sjette &c. G. V., at da Vi havde erfaret, hvorledes Trykkefriheden i en Deel af Dagens Skrifter blev brugt paa en Maade, der ikke svarede til denne Friheds velgjörende Formaal, men derimod efterhaanden kunde undergrave den Tillid til Regjeringen, der for Borgersamfundet er saa vigtig, uden at de hidtil givne Straffebestemmelser ere fundne tilstrækkelige til at hæmme dette Onde, saa have Vi været betænkte paa, hvorledes denne Mangel kunde afhjælpes. I dette Öiemed have Vi ladet udarbeide et Lovudkast, som Vi have ladet begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder forelægge. Vel have nu Vore Provindsialstænder, skjöndt de have yttret levende Uvillie over den Retning i en Deel af Dagslitteraturen, som bemeldte Lovudkast gik ud paa at modarbeide, allerunderd. fremsat det Önske, at der ikke for Tiden maatte gives nye Straffebestemmelser med Hensyn til slige Misbrug, idet de forventede, at disse, ved den offentlige

1837. Menings Magt, vilde hæmmes uden nogen ny Indvirk-
1. Novbr. ning fra Lovgivningens Side. Men da denne Forventning ikke ved den senere Tids Erfaring er bleven bekræftet, saa have Vi ikke fundet det overeensstemmende med Vore Regentpligter, derved at lade det beroe, men have besluttet at give fornævnte Udkast Lovskraft, dog med saadan Forandring i sammes Affatning, at al Anledning til Mistydning deraf bortfalder. Og da Vi derhos have fundet, at de Bud, som indeholdes i Forordningen af 27. Septbr. 1799 §§ 7 og 20, kunne, saaledes som Provindsialstænderne endvidere have andraget, for visse Tilfælde taale nogen Formildelse, saa have Vi tillige besluttet at give disse Paragrapher saadan Lempelse. — Thi byde og befale Vi herved allernaadigst som fölger:

1) Dersom Nogen tiltales for, ved sine i et trykt Skrift eller Blad fremsatte Yttringer angaaende Rigets Forfatning eller dets Love eller Regjeringens Handlinger, at have overtraadt de lovbestemte Grændser for Trykkefriheden, og det befindes, at de paatalte Yttringer, efter den Mening, som de nærmest og naturligst frembyde, indeholde en Overtrædelse af Forordn. af 27. Septbr. 1799 §§ 2, 3 eller 7, men Domstolene dog, imod Forfatterens Benægtelse og den af ham selv givne Forklaring over disse Yttringer, maatte finde det tvivlsomt, om de af ham ere brugte i foranförte Mening, medens det dog maa erkjendes, at han i al Fald har gjort sig skyldig i en uforsvarlig Tilsidesættelse af pligtskyldig Opmærksomhed, bliver han derfor at ansee med Böder til vedkommende Fattigvæsen, fra 100 til 500 Rbd. Sölv. — 2) Naar en Forfatter findes skyldig i at have indklædt sine Anmærkninger over Rigets Forfatning, dets Love eller Regjeringens Handlinger i utilbörlige og usömmelige Udtryk, uden at han tillige har forseet sig mod Forordn. af 27. Septbr. 1799 § 2, saa skulle Domstolene, under formildende Omstændigheder, være bemyndigede til, i Stedet for den i Forordningens § 7

fastsatte Straf, at idömme ham simpelt Fængsel fra 1 til 3 Maaneder, eller Böder til vedkommende Fattigkasse fra 100 til 500 Rbd. Sölv. — 3) Da denne Vor Anordnings § 1 kun indeholder et efter Omstændighederne nödvendigt Tillæg til de i Forordningen af 27. Septbr. 1799 fremsatte Straffebud imod Trykkefrihedens Misbrug, saa ville de Forskrifter, som fornævnte Anordning indeholder angaaende Virkningen af sammes Overtrædelse, ogsaa være anvendelige, naar Forseelse mod foranförte nye Straffebestemmelse er begaaet. Dog ville Vi have tidtmeldte Forordnings § 20 saaledes formildet, at den, som enten findes skyldig efter nærværende Anordniugs § 1, eller som dömmes til en af de i sammes § 2 hjemlede mildere Straffe for Overtrædelse af Forordn. af 27. Septbr. 1799 § 7, eller som ansees med Böder efter samme Forordnings § 12, eller som, ifölge Slutningen af dens § 13, dömmes til Advarsel, skal, naar han ei forhen er befunden i nogen lige Forseelse, kun være den i ovennævnte § 20 fastsatte Censur undergiven i en Tid fra 1 til 5 Aar, og at, saafremt den, som forhen engang er dömt for nogen af bemeldte Forseelser, atter maatte gjöre sig skyldig i en af disse, skal han være saadan Censur underkastet i 5 til 10 Aar; hvorimod Forordningens § 20 i sin hele Strækning skal være anvendelig, naar Nogen tredie Gang maatte findes skyldig i forommeldte Forseelser. Som Fölge heraf vil det, i alle de foranförte Tilfælde, ved Dommen være at bestemme, paa hvor lang Tid Forfatteren skal være hiin Censur undergivet.

1837. 1. Novbr.

Iövrigt ville Vi paany have de Embedsmænd, som det paaligger at virke mod Trykkefrihedens Misbrug, paa det alvorligste opfordrede til med Iver og Kraft at holde over alle Vore i saa Henseende givne Befalinger. Hvorefter de Vedkommende sig allerunderd. have at rette. — Givet i Vor kongel. Residentsstad Kjöbenhavn den 1. Novembr. 1837.

1837. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over
4. Novbr. Islands Sönderamt, ang. **Erlæggelsen af befalede Afgifter af de fra Island til Udlandet expederede Skibe.** Khavn den 4. Novembr. 1837. — Rentek. Isl. Copieb. 12, Nr. 1132.

Ifölge hertil indkomne Beretninger fra Sysselmand Gunlögsen, som constitueret Landfoged, og Kammerraad og Landfoged Tvede, er den ved Plakaten af 28. Decbr. f. A. § 13 bestemte Afgift ikke bleven erlagt for Skibe, der i Löbet af sidstafvigte Sommer bleve expederede fra Reykjavík og Guldbringe Syssel til udenrigske Steder.

Med Hensyn hertil maae vi tjenstligen anmode Hr. Amtmanden om, behageligen at ville tilkjendegive Kammerraad Tvede og Sysselmand Gunlögsen, at der med Indfordringen af bemeldte Afgift fremdeles maa blive at forholde efter Bestemmelserne i den 17. § af Forordn. af 11. Septembr. 1816, og at Kammeret derfor ugjerne har erfaret, at den fornödne Rigtighed i saa Henseende ikke er bleven aflagt. — Rentekammeret den 4. Novembr. 1837.

11. Novbr. **Cancellie-Skrivelse** til Rentekammeret, ang. **Udredelsesmaaden af Omkostningerne i en Retssag.** Khavn den 11. Novembr. 1837. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1837, Nr. 3675.[1]

Som det kgl. Rentekammer behageligen vil erfare af indsluttede Forestilling med Bilage fra Amtmanden over Islands Sönder-Amt, finder Meningsforskjellighed Sted imellem ham og Amtmanden over Vester-Amtet, angaaende Maaden, hvorpaa Omkostningerne ved en Justits-Sag, der efter Stiftsövrighedens Foranstaltning har været anlagt imod Capellan Bjarnesen, for ulovligen

[1]) For. 24. Januar 1838.

at have sammenviet to Personer, skulle udredes, idet den Förstnævnte antager, at de skulle afholdes af Vest-Amtets Repartitionsfond, hvorimod Amtmanden over sidstmeldte Amt holder for, at de skulle udredes enten af den kgl. Jordebogskasse eller af Justitskassen. 1837. 11. Novbr.

Vel nævner Reskr. 25. Juli 1808 § 3 i Slutningen uden videre offentlige Sager som saadanne, hvori Omkostningerne ere Gjenstande for Repartition paa Landet, men Cancelliet holder for, at der efter Paragraphens hele Sammenhæng dog er endeel Grund til blot at forstaae samme om de Sager, hvori Arrest finder Sted. Da til hiin Tid heller ikke i Danmark Udgifterne i alle paa Justitiens Vegne forfulgte Sager kunde lignes paa Almuen, men dette kun gjaldt med Hensyn til enkelte Misgjerninger, der paa en særdeles Maade angreb Indbyggernes Sikkerhed, hvorimod först For. 15. Sept. 1832 § 3, og det kun imod at give Amterne og Kæmnerkassen en Refusion derfor, har gjort det til en almindelig Regel, at Amterne og Kjöbstæderne skulle bekoste Forfölgningen af alle Justitsvæsenets Sager; da fremdeles For. 11. Juli 1800 § 22, sidste Membrum, synes at bekræfte den Mening, at det i de Justitssager, som i förste Membrum modsættes Delinquentsager, skulde være Justitskassen, der havde at bære Udgifterne, og da det, efter hvad Amtmanden over Vest-Amtet har anfört, maa antages, at Udgifterne i Sager som den omhandlede ei forhen ere faldne Almuen til Byrde, saa turde der efter Collegiets Formening være Anledning til at lade Udgifterne i bemeldte Sag udredes enten af Justitskassen eller af den islandske Jordebogskasse.

Ved tjenstl. at meddele det kgl. Rentekammer Forestaaende, og næst at bemærke, at det for Fremtiden, naar den Anordning angaaende det islandske Criminalvæsen, som har været de raadgivende Provindsialstænder for Sjællands m. fl. Stifter samt for Island og Færöerne forelagt, og hvorom man i sin Tid har correspondered med velbemeldte Kammer, udkommer, ved

1837. sammes § 17 vil blive sanctioneret, at alle Udgifter,
11. Novbr. som foranlediges ved de Sager, der paa Justitiens Vegne forfölges, skulle, forsaavidt de ikke hos de Paagjeldende selv kunne erholdes, lignes paa Amtet, skulde Collegiet tjenstl. udbede sig det kgl. Rentekammers Betænkning over Sagen behageligen meddeelt, og forventes dermed det Indsluttede remitteret. — Det kgl. Danske Cancellie den 11. Novembr. 1837.

14. Novbr. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Revaccination paa Island.** Khavn den 14. Novembr. 1837. — Publiceret i nogle Jurisdictioner, nemlig: 1838 i Arnæs, samt Gullbringu og Kjosar Sysseler; 1839 i Skaptafells Syssel. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1837, Nr. 3751. Algreen-Ussings Reskriptsamling for 1837, S. 368—369.

Efter at Hr. Amtmanden i Forestilling af 10. Febr. f. A. havde andraget paa, at der i Nord- og Östamtet maatte foranstaltes en almindelig Revaccination ved Distriktslægerne og andre Personer, som dertil maatte findes duelige, uden anden Udgift for det Offentlige, end Diætpenge og Befordringsudgifter, indberettede De under 27. Juli næstefter, at det var lykkedes Dem uden nogen Tvang og uden Omkostninger for det Offentlige, at bringe den paatænkte almindelige Revaccination istand, hvilket var blevet lettet derved, at flere Geistlige havde understöttet Sagen. Da de Grunde, som talte for en almindelig Revaccination i Nord- og Östamtet, ogsaa maae ansees anvendelige i de andre islandske Amter, overlod man efter foregaaende Correspondence til Amtmændene over disse, forsaavidt de dertil maatte finde dem foranledigede, at foranstalte en lignende Revaccination, og tilmeldte dem, at det kgl. Rentekammer under denne Forudsætning havde samtykket i, at de derved foranledigede Omkostninger, som man iövrigt formente ikke ubetydeligen vilde formindskes, naar den

Foranstaltning kunde föies, at Revaccinateurerne under deres Ophold paa de respective Steder tillige kunde vaccinere de sammesteds værende Ikke-Vaccinerede, afholdte af Amts-Repartitionsfonden. 1837. 14. Novbr.

Man modtog derefter tvende Skrivelser fra bemeldte Amtmænd, hvori de yttrede, at de ikke have fundet sig foranledigede til at foranstalte nogen almindelig Revaccination, hvorimod Amtmanden over Sönder-Amtet, i Overeensstemmelse med Landphysikus Thorstensens Forslag, for at opmuntre de ordinaire Vaccinateurer til Revaccinationens Fremme, har for det Förste for 2 Aar tilstaaet dem samme Betaling for hver Revaccineret, som ved Reskr. 24. Marts 1830 § 6 er tilstaaet for hver Vaccineret, medens Amtmanden over Vestamtet har formeent, at Alt, hvad der kan være at foretage i Sagens nærværende Stilling, er at paalægge Districtschirurgerne at instruere Vaccinateurerne om at iværksætte ogsaa Revaccination imod den i meerbemeldte Reskript bestemte Betaling, hvorhos han tillige yttrede, at Chirurgernes Omreisen alene for Revaccinationens Skyld ikke synes fornöden, da Revaccinationen ikke skjönnes at forudsætte andre Egenskaber end dem, af hvilke de ordinaire Vaccinateurer ere i Besiddelse.

Da Cancelliet ikke kunde Andet end ansee det for önskeligt, at der i de forskjellige Amter finder Ensformighed Sted i den omhandlede Henseende, begjærede man det kgl. Sundheds-Collegii Betænkning om, paa hvilken Maade Sagen i det Hele bedst kunde være at ordne, og in specie dets Formening, om det ikke maatte være rettest, at der i Henseende til Betalingen for Revaccinationen gjöres Forskjel paa, om Vaccinen slaaer an eller ikke.

Sundheds-Collegiet har nu svaret Cancelliet, at det, i Overeensstemmelse med hvad ogsaa Landphysikus Thorstensen har antaget, holder for, at Revaccinationen i alle Henseender bedst vil fremmes ved at tilstaae den samme Betaling for hver Revaccination, der slaaer

1837. 14. Novbr. an, som for en Vaccination, og at det ikke vil være fornödent yderligere at paabyde en almindelig Revaccination, da dette nye Betryggelsesmiddel maa antages ved de allerede bestaaende Forholdsregler og Opmuntring fra Lægernes Side at ville fremdeles blive mere og mere anvendt; i hvilken Henseende Sundheds-Collegiet i Særdeleshed har bemærket, at Revaccinationen, hvor stor end dens Værd er, dog altid har en mindre Betydning end Vaccinationen, eftersom Erfaringen har lært, at de engang Vaccinerede sjeldent angribes af Kopperne i en livsfarlig Grad, selv om Vaccinationen er skeet for mange Aar siden, og man dog ikke tör haabe at kunne, selv ved Revaccination, bevirke en fuldkommen Udryddelse af Modtageligheden for Koppesmitten. Da Cancelliet tiltræder Sundheds-Collegiets Formening, at man for Tiden bör indskrænke sig til den af Samme proponerede Foranstaltning til Revaccinationens Fremme, vil der indtil videre være at forholde i Overeensstemmelse dermed, i hvilken Henseende man ogsaa under Dags Dato har tilskrevet Amtmændene over Sönder- og Vest-Amtet det Fornödne. Men medens Collegiet har fundet Paabydelse af en almindelig Revaccination som Tvangspligt utilraadelig, og derhos har formeent, at Betalingen for dens Udförelse bör betinges og indskrænkes paa foranförte Maade, er det iövrigt en Selvfölge, at den störst mulige Udbredelse af Revaccinationen, naar Vedkommende underkaste sig den frivillig, og uden at större Udgifter for det Offentlige derved anlediges, i og for sig betragtet maa ansees önskelig, og de heldige Bestræbelser, Hr. Amtmand med Geistlighedens Bistand i denne Henseende har viist i Deres Embedsdistrikt, kan Cancelliet ikke Andet end paaskjönne. — Det kgl. Danske Cancellie den 14. Novembr. 1837[1].

[1]) s. D. Skrivelser af lignende Indhold til Amtmændene i Sönder-Amtet og i Vest-Amtet. Canc. 3. Depart. Brevb. sst. Nr. 3752—3753.

Forordning ang. **Selveierbönders Testationsfrihed.** Khavn den 22. Novembr. 1837. — Denne „Forordning, indeholdende nærmere Bestemmelser angaaende den Selveierbönder ved Forordningen af 13. Mai 1769 hjemlede Testationsfrihed" er publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1838, samt i flere af Islands Jurisdictioner, nemlig: 1838 i Vestmannöe, Arnæs og Borgarfjords Sysseler, og 1839 i Skaptafells, Myra, Hunavatns og begge Mula Sysselerne. I dette sidstnævnte Aar er den forelagt den i Reykjavík sammentraadte Forsamling af Embedsmænd til Betænkning (*see* Tíðindi frá nefndarfundum íslenzkra embættismanna 1839, S. 69—70), men ikke udvidet til at gjelde i Island. — Canc. 3. Dep. Registr. 1837—39, fol. 174 (1837, Nr 581[b]). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. 1837, S. 1025—1051. Qvart-Forr. for 1837, S. 156—162. Schou XXI, 616—621. Jevnf. Roesk. Stændertid. 1836, S. 769; Viborg Stændertid. I, 29; II, 355. 1837. 22. Novbr.

Forordning ang. **Jurisdictionsforholdene i criminelle Sager** m. v. Khavn den 29. Novembr. 1837. — Denne „Forordning, indeholdende nærmere Bestemmelser angaaende Jurisdictionsforholdene i criminelle Sager m. v." er publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli Maaned 1838, og i nogle af Islands Jurisdictioner, nemlig: 1838 i Vestmannöe, Arnæs og Borgarfjords Sysseler, og 1839 i Skaptafells, Myra, Hunavatns og begge Mula Sysselerne. Samtidig dermed er den forelagt den i 1839 sammentraadte Forsamling af islandske Embedsmænd i Reykjavík til Betænkning, men af den fraraadet (*see* Tíðindi frá nefndarfundum íslenzkra embættismanna 1839, S. 69—71), og er heller aldrig bleven udvidet. Den er dog paaberaabt i en Landsoverretsdom 27. Juni 1853 (Bladet Íngólfur, Nr. 25). -- Canc. 3. Dep. Registr. 1837—39, fol. 172 (1837, Nr. 591[b]). Original-Aftryk hos Schultz, 8 Sider i 4to. Coll. Tid. 1838, S. 1—16. Qvart-Forr. 1837, S. 185—188. Schou XXI, 624—628; jfr. Roesk. Stændertid. 1836, S. 437—458; Viborg Stændertid. I, 33; II, 118—132. 29. Novbr.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden i Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Indsættelse af Leie-** 9. Decbr.

1837. **qvilder paa Reynistad Klosters Gods.** Khavn
9. Decbr. den 9. Decembr. 1837. — Rentek. Isl. Copiebog 12, Nr. 1173.

Med behagelig Skrivelse af 15. Septbr. sidstl. har Hr. Amtmand Thorarensen hertil indsendt et Andragende, hvori Administrator ved Reynistads Klostergods, E. Gudmundsen, deels har udbedet sig Forholdsordre angaaende de efter Jordebogen manglende Qvilders Indsættelse paa Godset, deels har anholdt om, at vedkommende Leilændinger, under nærværende Tidsomstændigheder, maatte fritages for at modtage disse.

I denne Anledning skulde vi, i Henhold til vor Skrivelse af 13. Septembr. f. A., ikke undlade herved tjenstligen at melde til videre Bekjendtgjörelse for Administrator Gudmundsen, at Kammeret med Hr. Amtmanden er enigt i, at endskjöndt Retableringen af faste Qvilder paa Reynistads Klostergods til det i Jordebogen af 1760 bestemte Antal ikke i Almindelighed, under nærværende, for den islandske Landmand ugunstige Conjuncturer, kan ansees tilraadelig, maa dog disses Indsættelse, forsaavidt Omstændighederne tillade det, i Særdeleshed ved forefaldende Bygselforandringer, ikke forbigaaes, og paatvivle vi derfor heller ikke, at Hr. Amtmanden fremdeles drager Omsorg for, at dette bliver iagttaget. — Rentekammeret den 9. Decembr. 1837.

9. Decbr. **Kongelig Confirmation** paa Jón Sveinssons **Gavebrev** til Vallna Rep, **til Understöttelse for fattige Bönder-Enker eller Bönder** i Reppen. Khavn den 9. Decembr. 1837. — Canc. 3. Dep. Reg. 1837—39, fol. 176 (1837, Nr. 604), med tilföiet Afskrift af den nedenfor fölgende notariale Oversættelse. — Rubr. af Confirmationen, samt Gavebrevet i Dansk Oversættelse i Algreen-Ussings Reskriptsamling 1837, S. 387—389. Her er den islandske Original af Gavebrevet trykt som Bilag, efter en af

Sysselmand Eggert Briem verificeret Afskrift. — Ved Cancellie-Skrivelse 9. Decbr. 1837 til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet tilstilles ham den gratis udfærdigede Confirmation, med Anmodning om: „behageligen at ville tilkjendegive fornævnte Jon Sveinsson Cancelliets Tilfredshed med den velvillige Maade, hvorpaa han ved den omhandlede Disposition har virket til Gavn for vedkommende Fattigvæsen". — Canc. 3. Departem. Brevb. 1837, Nr. 3989. 1837. 9. Decbr.

Vi Frederik den Sjette &c. G. V.: At eftersom hos Os allerunderd. er bleven ansögt og begjært Vor allernaad. Confirmation paa det af Jon Sveinsson af Urdum i Svarfadardal i Öefjords Syssel under Islands Nord- og Östamt under 8. Oktobr. f. A. oprettede og herhos in originali heftede Gavebrev, hvorved han bortskjænker Jorden Auðnir til Vallne Reps Fattigvæsen, af hvilket Gavebrev i Vort Danske Cancellie er indleveret en ligelydende verificeret Gjenpart, saa ville Vi dette Gavebrev i alle dets Ord, Clausuler og Punkter, saaledes som det her findes, allernaadigst have confirmeret og stadfæstet, saa og hermed confirmere og stadfæste samme. — Forbydende Alle og Enhver imod det, som foreskrevet staaer, Hinder at gjöre. — Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 9. Decembr. 1837. [ad mandatum].

[Bilag].

Eg undirskrifaður, Jón Sveinsson, búandi á Urðum í Svarfaðardal, gjöri hèrmeð kunnugt, að eg í tilliti minna breytilegu kríngumstæða, nú á sjötugs aldri, sem og af yfirvegun þeirrar kristindóms skyldu, að uppljúka hjarta og hendi til aðstoðar hjálparþurfandi meðbræðrum, meðal hverra fátækar ekkjur og munaðar- og föðurlaus börn mega teljast í fyrirrúmi, og jafnframt til að fullnægja síðustu ósk og bón minnar elskuðu og nýsáluðu einkadóttur, Önnu: „að eg vildi minnast fátækra", hvað

1837. 9. Decbr. húa í lífinu hafði í orði og verki látið ásannazt, hefi ályktað og staðfest, einsog eg hèrmeð álykta og staðfesti, að eg hèrmeð afsala og gef frá mèr og mínum erfíngjum eignarjörð mína Auðni í Svarfaðardal og Urða sókn innan Vaðla sýslu, 20 hdr. (tuttugu hundruð) að dýrleika og 100 álna landskuld en 1 ½ kúgildi, til Vallna hrepps, hvers eign og óðal hún æfinlega skal vera, með öllum þeim gögnum og gæðum, sem henni nú fylgja og fylgja bera að rèttu lagi, samkvæmt jarðarinnar máldaga. — Landskuld af jörðinni tilheyrir mèr fyrir yfirstandandi fardagaár, en fyrir það næstkomandi ár fellur landskuld og leigur til hreppsins, er svo greind jörð, sem af minni fasteign sýnist minnst skemdum undirorpin, gefin og afsöluð til Vallna hrepps, þó með eptirfylgjandi nákvæmari skilmálum:

1) Jörðin má ekki seljast nokkurntíma frá hreppnum. — 2) Afgjald hennar skal brúkast til aðstoðar hjálparþurfandi bændaekkjum, sem eiga þrjú eður fleiri börn í ómegð, og vilja veita þeim gott og kristilegt uppeldi, en megna því ekki sökum ósjálfráðs fátækdóms og örbyrgðar, einsog það er sjálfsagt, að þetta veitist þeim einum, er brúka kristilegt og ráðvant framferði; ekki skal nema ein eður mest tvær ekkjur njóta styrks þessa í senn, og hver um sig ekki lengur en 5 ár. Finnist slík ekkja ekki í hreppnum, leyfist fyrirráðendum að veita tèðan styrk ráðvöndum og þurfandi bændamönnum, undir sama skilyrði og um ekkjurnar var ákveðið. — 3) Innfærist þetta brèf í hreppsbókina í afdeildu plázi, án þess að jarðarinnar eptirgjald samanblandist við þann almennilega hreppsins útgipta reikníng, heldur gjörist grein fyrir því útaf fyrir sig hverir njótendur sèu, einsog þeim er njóta ber árlega að kvittera fyrir það móttekna í þessu tilliti. — 4) Til að fyrirbyggja misklíð alla um það, hverir hæfilegastir sèu til þessarar aðstoðar, skal viðkomandi sýslumaður, með ráði þess merkari sveitarinnar hreppstjóra, skera úr því atriði, og líka skulu þessir menn báðir umannast að jörðin sè bygð og setin for-

svaranlega, og yfirhöfuð veita málefni þessu þá forstöðu og umsjón, er þeir geta fyrir samvizku sinni og sèr æðri yfirvöldum forsvarað. — 5) Kostnað uppá þínglýsíngu þessa gjafabrèfs og hálfprocentu af jarðarinnar verði m. m. annast eg sjálfur að öllu leyti. 1837. 9. Decbr.

þetta mitt gjafabrèf, sem, þar eg ekki nú á börn eður lífserfíngja, og er nú á 71. aldurs ári, eptir Jónsbókar arftökum 28. kap. og N. L. 5—4—14 ekki þarf konúnglegrar staðfestíngar við, og sem má þínglýsa án þess eg sè þartil kallaður, hefi eg með eigin hendi undirskrifað og innsiglað í undirskrifaðra votta viðurvist, nefnilega Herra fjórðúngslæknis Eggerts Jónssonar og Herra Ólafs Briem, einsog eg líka mun gángast við minni undirskript fyrir notarius publicus, ef þess þykir viðþurfa. — Staddur á Eyjafjarðar kaupstað 8. Oktbr. 1836.

Jón Sveinsson.

(L. S.)

Sem vitundarvottar

E. Johnsen. O. G. Briem.

(L. S.) (L. S.)

[Notarial-Oversættelse].

Jeg Underskrevne John Sveinsson, boende paa Urdir udi Svarfadardal, gjör herved vitterligt, at jeg, saavel med Hensyn paa min usikkre Stilling, i en Alder af 70 Aar, som i Betragtning af den Christendomspligt, at oplade Haand og Hjerte til nödlidende Medbrödres Understöttelse, hvortil fattige Enker og forældrelöse Börn fortrinligviis bör henregnes, som især for at fyldestgjöre min eneste og elskede nylig hensovede Datters [Anna's] sidste Önske: „at jeg skulde erindre de Trængende", hvilket hun i levende Live havde udviist i Ord og Gjerning, har besluttet og bestemt, ligesom jeg herved beslutter og bestemmer, at afhænde og bortgive fra mig og mine Arvinger min Eiendomsjord „Auðnir" udi Svarfadardal, og inden Urde Kirkesogn og Öefjords Syssel, 20 Hdr.

1837. af Dyrhed, Landsk. 100 Al., Smörleie 30 Pd., til Vallne
9. Decbr. Rep, hvis Eiendom og Odel den herefter stedse skal være med alle de Herligheder og Tilliggende, som indbemeldte Jord tilhöre og bör at tilhöre, overeensstemmende med dens Maldage. Landskyld af Jorden tilhörer mig for indeværende Fardagaar, men for det fölgende tilfalder Reppen baade Landskyld og Smörleie. — Saaledes er indbemeldte Jord, der af mine faste Eiendomme er den, som mindst synes at være udsat for Natur-Ödelæggelser, bortskjænket og afhændet til Vallne Rep, dog paa fölgende nærmere Vilkaar:

1) Indbemeldte Jord maa aldrig bortsælges fra Reppen. — 2) Dens Afgift eller Intraderne af samme skulle anvendes til at understötte trængende Bönder-Enker, som have 3 eller flere umyndige Börn, og önske at give disse en god og christelig Opdragelse, men der findes hertil uformuende formedelst uforskyldt Armod og Fattigdom; ligesom det ogsaa er en Selvfölge, at Understöttelsen kun forundes dem, der före et retskaffent og christeligt Liv og Levnet. Kun 1 eller höist 2 Enker skal ad Gangen nyde indbemeldte Understöttelse, og hver for sig ikke længere end 5 Aar; dersom ingen saadan Enke skulde findes i Reppen, er det Bestyrerne tilladt at tildele retskafne og trængende Bönder i Reppen bemeldte Understöttelse, under de samme Vilkaar, som næst foran er blevet bestemt i Henseende til Enkerne. — 3) Indföres dette Gavebrev i Repsprotokollen i en særskilt Rubrik, og bör Intraderne af Jorden aldrig blandes sammen med Reppens andre Indtægter, men særskilt gjöres Rede og Rigtighed for, hvilke Understöttelsen tilfalder, og disse aarligen qvittere for det saaledes Oppebaarne. — 4) For at forebygge enhver Tvist i Henseende til det Punkt, hvem der turde være den værdigste til at nyde indbemeldte Understöttelse, skal vedkommende Sysselmand i Forbindelse med den förste Repstyrer i Distriktet afgjöre dette, ligesom disse 2 Mænd skulle bære Omsorg for indbemeldte Jords

Bygsel og forsvarlige Drift, og overhovedet yde dette Anliggende den Omhu og Forsorg, som de for deres Foresatte og deres Samvittighed agte at til- og forsvare. — 5) Gebyrerne for dette Gavebrevs Thinglæsning, ½ pCt. Afgiften af Jordens Værdie m. m., afholder jeg selv i enhver Henseende. 1837. 9. Decbr.

Dette mit Gavebrev, som, da jeg ingen Börn eller Livsarvinger har, og nu er 71 Aar gammel, ifölge Jonsbogens Bestemmelser om Arv 28. Cap. og N. L. 5—4—11 ikke behöver kongelig Confirmation, og som kan thinglæses uden at jeg dertil indvarsles, har jeg med egen Haand underskrevet og mit Segl paatrykt, i underskrevne Vitterlighedsvidner, navnlig Distriktschirurg E. Johnsens og Tömmermester Olav Briems Overværelse.

p. t. Öefjords Kjöbstad 8. Oktobr. 1836.

John Sveinsson.
(L. S.)

Som Vitterlighedsvidner
E. Johnsen. O. Briem.
(L. S.) (L. S.)

At denne Oversættelse er overeensstemmende med den islandske Original, det bekræftes af mig i Egenskab af Stedets Notarius publicus.

Öefjords Kjöbsted 6. Februar 1837.

Jonassen.
(L. S.)

Kongelig Resolution ang. **Lönningsforholdet for en Læge i Hunavatns Syssel.** Khavn den 15. December 1837. — I Cancelliets Forestilling 13. Decbr. anföres, at Sysselmand i Hunavatns Syssel, Blöndal, havde i en Ansögning paa Sysselets Vegne anholdt om, at 100 Rbd. aarlig maatte blive bevilgede af Kongens Kasse som Bidrag til Lön for en Læge i Sysselet, som Indbyggerne havde forenet sig om at ville honorere med noget Vist aarlig. Veien til den ansatte Læges Bopæl paa Öefjord var over 20 Mile, og Reisen derhen kunde tage 14 Dage frem og tilbage. I epi- 15. Decbr

1837. demiske Sygdomme tænkte derfor Ingen paa at söge Læge,
15. Decbr. men i 1835 bleve Sysselets Beboere enige om at udrede 200 Rbd. aarlig til Lön for en Læge, der skulde boe i Sysselet, og hvortil de havde udseet en som retsindig og brav Mand bekjendt Islænder (Josep Skaptason), der havde erklæret sig villig til at modtage dette Engagement. Imidlertid vare nu ved Nogles Död, Andres Bortflytning og som Fölge af Uaaret 1836, Bidragene indskrænkede til det Halve. Amtmanden, som var enig i at bekræfte Nödvendigheden af at have en Læge i Hunavatns Syssel, havde foreslaaet at supplere Mangelen i de 200 Rbd. med Præste-Salairet af Múnkaþverá Kloster, 5 Hdr. paa Landsviis, hvilket han mener at Hrafnagil Præstekald godt kan undvære. Dertil mente Amtmanden at kunne lægges Degnelönnen fra Thingöre Kloster. Cancelliet bemærker imidlertid, at dette ikke vilde kunne beröves Geistligheden, og havde erhvervet Rentekammerets Bifald til at foreslaae et Bidrag af 100 Rbd. r. S. af den kgl. Kasse, dog uden subsidiairt Ansvar, for saavidt et lige Belöb ikke maatte indkomme af Sysselet. Endvidere foreslaaes, at denne eventuelle Læge faaer ⅓ Deel af den for Nord-Amtet bestemte Fattigmedicin, og Tilladelse til at dispensere saalænge intet Apothek fandtes i Nord- og Öster-Amtet. — Canc. 3. Departem. Forestill. 1837, Nr. 135. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1837, S. 401—402.

Vi bevilge allern., at der af den islandske Jordebogskasse maa udredes aarlig 100 Rbd. r. S. til den behörig qvalificerede Person, som Hunevands Syssels Beboere önske antaget til at praktisere som Læge i bemeldte Syssel, og ved eget Tilskud ville forskaffe i det mindste andre 100 Rbd. r. S. aarlig, — imod at han skal være pligtig til om Vinteren tillige at fungere som Læge i hele Skagefjords Syssel, og om Sommeren i den Deel af sidstnævnte Syssel, der ligger vesten for Elven Heratsvötn (= Héraðsvötn), hvilket Tilskud fra Jordebogskassen for det Förste kun skal gjelde, saa længe det er den saaledes antagne Chirurg, der forbliver i denne Stilling; ligesom Vor Kasse ikke paatager sig noget subsidiairt Ansvar for det Tilfælde, at den af Beboerne i Hunevands Syssel tilstaaede aarlige Lönning ikke rigtig maatte indkomme. Saa tillade Vi

og, at den Læge, som saaledes kommer til at etablere sig i nysnævnte Syssel, maa selv dispensere Medicin, og saa længe der ikke i Nord-Amtet findes noget eget Apothek, forskrive Medicamenter til sin private Praxis directe fra Kjöbenhavn. — Kjöbenhavn den 15. December 1837. 1837. 15. Decbr.

Kongelig Resolution ang. **Afhændelse af nogle Thorchilii Börneskole-Legat tilhörende Jorder.** Khavn den 15. December 1837. — Canc. 1. Dep. Forestill. 1837, Nr. 200; *see* Canc. Skriv. 30. Januar 1838. 15. Decbr

Kongelig **Confirmation** paa Provst Guttorm Thorsteinsons Gavebrev paa et **Legatfond til Præmier for almeennyttige Skrifter.** Khavn den 29. December 1837. — Canc. 1. Dep. Reg. 1835—1838, fol. 281 (1837, Nr. 820) med Afskrift af Gavebrevet. Gavebrevets Original er opbevaret i Bispe-Archivet i Island, og en Udgiverne velvilligen meddeelt Afskrift deraf er her benyttet, idet dog en af Giveren egenhændig skreven og verificeret Gjenpart i Cancelliets Archiv paa ovenanförte Sted er lagt til Grund for Aftrykket. Udtog i Collegial-Tidenden for 1838, S. 118—119. Rubr. af Confirmationen samt af Gavebrevet i Algreen-Ussings Reskriptsamling for 1837, S. 418—420. — Islandsk: Anmeldelse i Sunnanpóst. 1838, S. 124; Beretning i Skírnir 1843, Viðbætir S. 13; Indbydelse til at indsende Præmieskrifter (Fondens daværende Störrelse 341 Rbd. 40 Sk.) i „Lanztíðindi" 1851, 10. Januar, S. 155; „Guttormsgjöfin" i Ingólf. 1853, Nr. 9 (gjentagen Indbydelse); endnu en gjentagen Indbydelse i „Þjóðólfur" 1857, Nr. 13 (Fond: 341 Rbd. 40 Sk. foruden endeel Renter); Indbydelse paany i „Þjóðólfur" 1858, Nr. 18, efter at Præmie var vunden for en Afhandling „um nautpenings rækt" (om Qvægavl) af Guðmund Einarsson, Præst til Kvennabrekka (Rvík 1859, 71 Sider. 12.). 29. Decbr.

Vi Frederik den Sjette &c. G. V., at eftersom Sognepræst for Hof Menighed samt Provst for Norder-Mule Syssel i Vort Land Island, Hr. Guttorm Thorsteinsen,

1837. 29. Decbr. har ansögt om og begjært Vor allerhöieste Confirmation paa vedheftede Gavebrev, hvorved 200 Rbd. r. S. skjænkes saaledes, at Renterne af denne Sum efter Giverens Död skulle anvendes til Præmier for dem, som paa Islandsk forfatter gode og for Almuen nyttige Skrifter, saa ville Vi allern. have dette Gavebrev, saaledes som det her vedheftet findes, i alle dets Ord, Punkter og Clausuler confirmeret og stadfæstet, som og herved confirmere og stadfæste samme. Forbydende &c. Kjöbenhavn den 29. December 1837. [ad mandatum].

[Bilag].

Jeg Guttorm Thorsteinsen, Sognepræst til Hof i Island, samt Provst i Norder-Mule Syssel, opretter herved saaledes et bestandigt Legat til offentlig Brug: at jeg skjænker og giver 200 Rbd. r. S., siger og skriver To Hundrede Rigsbankdaler rede Sölv, som skulle indsættes paa Rente til evig Tid i en offentlig Kasse, med den Bestemmelse, at Renterne oplægges saa længe jeg lever, men efter min Död skulle de, efter Tidernes Leilighed, anvendes til Præmie, som udsættes til dem, der paa Islandsk forfatte gode og for Almuen nyttige Skrifter, i Physik, Naturhistorie, Landhusholdning, og i den kristelige Moral. — Intet Skrift, som skrives for at vinde denne Præmie, maa være mindre end 3 Ark (hvis dets Indhold ikke er af særdeles Vigtighed og oeconomisk Nytte for Landet), men ikke större end fra 8 til 12 trykte Ark, og Præmien uddeles kun under den sikkre Betingelse, at Skriftet kommer ud paa Tryk og sælges til Islands Almue for billig Priis. — Et saadant Hefte kan indeholde adskillige Opsatser af de forskjellige ovennævnte Videnskabsfag, kun maa enhver af Artiklerne af Censorerne ansees for at medföre nogen særdeles Nytte for Landets Almue med Hensyn til Tids-Omstændighederne.

Jeg önsker, at Islands Biskop, Præsten til Reikevigs Domkirke og Præsten til Garde paa Alptenæs skulle i Forening udsætte Præmierne, fastsætte den Termin, inden hvilken Priisafhandlingerne skulle være til dem indkomne, besörge Bekjendtgjörelser derom udfærdigede til almindelig Kundskab og endelig tilkjende den bedst skrevne eller almeennyttigste Afhandlings Forfatter den udsatte Priis. Afhandlingerne skulle være anonyme og forsynede med Motto eller Devise, tillige skal med enhver af dem fölge forseglet Seddel, som indeholder Forfatterens Navn, Stand og Bopæl. — Naar Præmien er tilkjendt en Afhandling, aabnes den med samme fölgende Seddel af Censorerne, som da strax tilmelde Forfatteren det Fornödne. — Skulde nogen uundgaaelige Omkostninger udfordres til Bekjendtgjörelsens Trykning eller Publication m. m. (hvilket dog saavidt muligt maa undgaaes), udredes de af den skjænkede Kapitals Renter.

1837. 29. Decbr.

Jeg befuldmægtiger Herr Professor og Geheime-Archivarius Finn Magnusen, Ridder af Dannebr., i Kjöbenhavn, til at ansöge om, at ovennævnte Kapital, som af mig i den Hensigt er stillet til hans Disposition, fra 11. Juni 1837 maa indsættes i en offentlig Kasse i Kjöbenhavn, som fra den Termin, som den bliver indbetalt, erlægger Renter deraf paa ovenmeldte Maade; — samt tillige ansöge derom, at Kapitalens Rente og Renters Rente maa, efter Islands Stiftsövrigheds Begjæring, grundet paa de ovennævnte Priisbedömmeres Reqvisition, naar samme af dem findes fornöden, anvises udbetalt til Vedkommende i Island af den kgl. Jordebogskasse.

Dette Gavebrev fremsendes til forventende af mig nu ansögt kgl. allern. Stadfæstelse, til det kgl. Danske Cancellie, hvorefter det tilstilles Islands Stiftsövrighed til Bekjendtgjörelse for övrige Vedkommende, og fremtidig Bevarelse i dens eller Islands Biskops Archiv.

Den Obligation, som udstedes af vedkommende Kasse i Kjöbenhavn for den ovenmeldte Kapital, befuldmægtiger jeg Hr. Professor Finn Magnusen til at

1837. modtage, samt derefter, saasnart muligt, til at sende
29. Decbr. den, efterat Gjenpart deraf, som tilstilles mig, er taget, til Stiftsövrigheden over Island, eller efter Omstændighederne til det kgl. Danske Cancellie eller Rentekammer, hvis Saadant skulde findes fornödent.

Til Bekræftelse under min Haand og Segl.

Hof (i Vapnefjorden i Island) den 23. December 1836.

G. Thorsteinsen.
(L. S.)

30. Decbr. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til det theologiske Fakultet, ang. hvorvidt **islandsk-födte Studenter ere berettigede til Communitets-Stipendiet.** Khavn den 30. Decbr. 1837. — Copieb. for Universitetet og Skolerne 1837, Nr. 2076.

Efter at have modtaget det theologiske Fakultets Betænkning i behagelig Skrivelse af 17. d. M., bevilger Directionen, at Islænderen, Stud. Philol. (N. N.), i Betragtning af de særdeles gode Anbefalinger, han har erhvervet fra sine academiske Lærere, endnu i et halvt Aar maa beholde det Tillæg, som foruden det enkelte Communitets-Stipendium i flere Aar har været ham tilstaaet. — — — [Det Udeladte angaaer en Student fra Færöerne] — — — ligesom man med velbemeldte Fakultet maa være enig i, at Stud. C. L. Mohr, da han, skjöndt födt paa Island, i flere Aar forinden hans i dette Aar skete Dimission har opholdt sig her i Staden, ikke kan som privilegeret tillægges Communitets-Stipendiet umiddelbart efter Examen Artium.

Hvilket herved tjenstl. meldes det theologiske Fakultet til egen behagelige Efterretning og videre Bekjendtgjörelse. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 30. December 1837.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Provst Guttorm Thorsteinsons Fond til Præmier for nyttige Skrifter.** Khavn den 30. December 1837. — Orig. i Bispe-Archivet i Island. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1837, Nr. 3468. 1837. 30. Decbr.

Efter Begjæring fra Sognepræsten for Hof Menighed, samt Provst for Norder-Mule Syssel, Guttorm Thorsteinsen, skulde Cancelliet herved tjenstligst tilstille Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. vedlagte af denne udstedte Gavebrev paa 200 Rbd. r. S., hvis Renter efter Giverens Död skulle anvendes til Præmier for dem, som paa Islandsk forfatte gode og for Almuen nyttige Skrifter, hvilket nu aldeles gratis er forsynet med allern. Confirmation; og skulde man derhos lige tjenstligst tilmelde Dem, til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for bemeldte Provst Thorsteinsen, at der for Gavebrevets paalydende Sum, der af hans Fuldmægtig i denne Sag, Geheime-Archivarius Finn Magnussen, har været anbragt i fire kgl. Obligationer, der, evaluerede til 4 pCt., belöbe 218 Rbd. 13 Sk. Sölv, efter dennes Ansögning vil blive meddeelt en ny 4 pCt. Rente bærende uopsigelig kgl. Obligation paa 218 Rbd. 13 Sk. Sölv, hvis Renter til hvert Aars 11. Juni Termin ville blive anviste paa Islands Jordebogskasse, hvorfra de, hvis de ikke hæves inden Giverens Död, til den Tid ville kunne erholdes udbetalte efter Gavebrevets Bestemmelse. Obligationen vil herfra blive tilstillet bemeldte Geheimearchivarius Finn Magnussen. — Det kongel. Danske Cancellie den 30. December 1837[1].

---

[1]) s. D. Underretning til Directionen for Statsgjælden og den synkende Fond, at Cancelliet modtager dens Tilbud om at udstede en uopsigelig kongl. Obligation af ovennævnte Belöb, 218 Rbd. 13 Sk. Sölv, samt at anvise sammes Renter, 4 pCt. aarlig, til Udbetaling af Islands Jordebogskasse til hvert Aars 11. Juni Termin.

1838. 2. Januar. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Ansættelse af en Læge i Hunavatns Syssel.** Khavn den 2. Januar 1838. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1838, Nr. 10—11.

Hr. Amtmand har med behagelig Skrivelse af 23. Januar d. A. tilstillet Cancelliet en Ansögning, hvori Sysselmand i Hunevands Syssel Blondal paa Sysselets Vegne anholder om, at der af den kgl. Kasse maa udredes 100 Rbd. r. S. aarlig, som Bidrag til Lönnen for en Læge, som bemeldte Syssels Indbyggere ville formaae til at nedsætte sig der, og til hvem adskillige af Beboerne have forenet sig om at ville erlægge noget Vist aarligt i Penge.

Efter at have i denne Anledning correspondered med det kgl. Rentekammer, har man nedlagt allerund. Forestilling for Hans Maj[t]. Kongen, hvorefter det har behaget Allerhöistsamme under 15. f. M. at resolvere saaledes:

„Vi bevilge allernaadigst .... [see kongl. Resol. 15. Decbr. 1837, ovenf. S. 133-135] ... directe fra Kjöbenhavn".

Ved at communicere Hr. Amtmand denne allerhöieste Resolution til Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, skulde man, forinden Videre foretages i Anledning af det af Dem i fornævnte Deres Skrivelse fremsatte Forslag om, at ⅓ Deel af de Nord-Amtet forundte Fattig-Medicamenter maa anvises til den Læge, der kommer til at nedsætte sig i Hunevands Syssel, tillige tjenstl. anmode Dem, angaaende dette Punkt at indhente og hertil fremsende Betænkning fra Landphysikus paa Island. — Det kongl. Danske Cancellie den 2. Januar 1838[1].

---

[1]) s. D. Skrivelse til Rentekammeret, hvorved Resolutionen meddeles dette Collegium. Brevb. sst.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, ang. Approbation paa Instrux for Borgerrepræsentanterne i Reykjavik. Khavn den 16. Januar 1838. — Canc. 3. Depart. Brevbog 1838, Nr. 227. 1838. 16. Januar.

Cancelliet skulde tjenstl. tilmelde Hr. Amtmand, til behagelig Efterretning og videre Foranstaltning, at den under 4. Novbr. 1836 udfærdigede Instrux for Reykjavig Byes Borgerrepræsentanter, af hvilken en Gjenpart under fornævnte Datum er hertil indsendt, herved approberes som gjeldende indtil videre, dog med fölgende tvende Modificationer: at den Alder, under hvilken Ingen kan blive eligeret Borger, fastsættes til 25 Aar, istedetfor at den i Instruxens § 1 er bestemt til 24 Aar, og at de eligerede Mænd skulle mellem sig selv med fleste Stemmer vælge en Formand, der indkalder til Forsamlinger, leder Forhandlingerne, og hvis Stemme i Tilfælde af Stemme-Ulighed begrunder Pluralitet. — Det kgl. Danske Cancellie den 16. Januar 1838.

Capitelstaxt for Hunavatns og Skagafjords Sysseler i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1838 til samme Tid 1839. Frederiksgave den 18. Januar 1838. — Islandsk: Original-Aftryk paa et Halvark i Folio, trykt som Schema og udfyldt med Tallene ved Udfærdigelsen; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. 18. Januar.

Capituls-Taxti fyrir Húnavatns og Skagafjarðar sýslur í Íslands norður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1838 til sömu tíðar 1839.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr. 1[1]	39	24	39	24	31½

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Hunavatns og Skagafjords Sysseler af 19. Januar 1837 (ovenf. S. 1—3).

1838.
18. Januar.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr. 2 (ífard. 1838)	3	92	23	72	19
— 3	5	43	32	66	26
— 4	3	86	31	16	25
— 5	2	64½	32	6	25½
— 6	3	68	29	64	23½
— 7	2	49	25	10	20
— 8	12	44½	12	44½	10
9	8	55½	11	41½	9
B. Nr. 10	•	21	26	24	21
— 11	•	18	22	48	18
— 12	•	20½	25	60	20½
— 13	•	16	20	•	16
C. Nr. 14	•	26	8	12	6½
— 15	•	20	12	48	10
— 16	•	24	7	48	6
— 17	•	8	10	•	8
— 18	•	51½	10	70	8½
— 19	•	71	11	9	9
— 20	•	32	40	•	32
— 21	•	12	15	•	12
D. Nr. 22	•	•	•	•	•
— 23	3	81	23	6	18½
— 24	3	76	22	72	18
— 25	3	52	21	24	17
— 26	3	40	20	48	16½
E. Nr. 27	1	16	17	48	14
— 28	1	43	21	69	17½
— 29	1	32	20	•	16
— 30	1	32	20	•	16
F. Nr. 31	4	27½	17	14	13½
— 32	3	20	19	24	15½
— 33	2	53	15	30	12
— 34	2	10	16	80	13½
— 35	1	44	17	48	14
— 36	2	38	14	36	11½
— 37	•	6	15	•	12
G. Nr. 38	3	•	18	•	14½
— 39	•	20	8	32	6½
— 40	2	20	26	48	21
— 41	1	84	90	•	72
— 42	•	77½	•	•	15½
— 43	1	3	•	•	20

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður: 1838. 18. Januar.

Eptir Litr. A,	eður í fríðu	26.38	21
— B,	í ullu, smjöri og tólg	23.57	19
— C,	- ullar tóvinnu	14.35½	11½
— D,	- fiski	21.85½	17½
— E,	- lýsi	19.77½	16
— F,	- skinnavöru	16.47	13

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 20 Rbd. 41 Sk. [og alin] 16½ Sk.

Friðriksgáfu þann 18. Januarii 1838.

B. Thorarensen. Eptir constitution H. Thorlacius.

Capitelstaxt for Öefjords Syssel i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1838 til samme Tid 1839. Frederiksgave den 18. Januar 1838. — 18. Januar.

Islandsk: Original-Gjenpart paa et Halvark i Folio, trykt som Schema og udfyldt med Tallene ved Udfærdigelsen; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

Capituls-Taxti fyrir Eyjafjarðar sýslu í Íslands Norður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1838 til sömu tíðar 1839.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr. 1[1]	36	32	36	32	29
— 2 (í fard. 1838)	3	93	23	78	19
— 3	4	64	28	»	22½
— 4	3	43	27	56	22
— 5	2	29	27	60	22
— 6	3	30	26	48	21

¹) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Hunavatns og Skagafjords Sysseler af 19. Januar 1837 (ovenf. S. 1—3).

1838.
18. Januar.

	Silfurmynt. Rbd.	Rbsk.	Hundrað. Rbd.	Rbsk.	Alin. Rbsk.
A. Nr. 7	2	23	22	38	18
— 8	13	70½	13	70½	11
— 9	10	34	13	77½	11
B. Nr. 10	»	22	27	48	22
— 11	»	18½	23	12	18½
— 12	»	19	23	72	19
— 13	»	15	18	72	15
C. Nr. 14	»	»	»	»	»
— 15	»	22½	14	6	11
— 16	»	25½	7	93	6½
— 17	»	9	11	24	9
— 18	»	64	13	32	10½
— 19	»	75	11	69	9½
— 20	»	30	37	48	30
— 21	»	26	32	48	26
D. Nr. 22	»	»	»	»	»
— 23	3	70	22	36	18
— 24	3	64	22	»	17½
— 25	3	43	20	66	16½
— 26	2	58	15	60	12½
E. Nr. 27	»	»	»	»	»
— 28	1	30	19	66	16
— 29	1	30	19	66	16
— 30	1	20½	18	19½	14½
F. Nr. 31	3	75	15	12	12
— 32	3	3	18	18	14½
— 33	2	40	14	48	11½
— 34	2	13	17	8	13½
— 35	1	47	17	84	14½
— 36	2	90	17	60	14
— 37	»	7	17	48	14
G. Nr. 38	3	64	22	»	17½
— 39	»	»	»	»	»
— 40	3	16	38	»	30½
— 41	»	45	22	48	18
— 42	»	85½	»	»	17
— 43	1	13	»	»	22

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

					1838.
Eptir Litr.	A, eður í fríðu	24.40½	19½		18. Januar.
—	B, í ullu, smjöri og tólg	23.27	18½		
—	C, — ullar tóvinnu . . .	18.32	14½		
—	D, — fiski	20.16½	16		
—	E, — lýsi	19.18½	15½		
—	F, — skinnavöru	16.81	13½		

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 20 Rbd. 36 Sk. [og alin] 16 Sk.

Friðriksgáfu þann 18. Januarii 1838.

B. Thorarensen. Eptir constitution
H. Thorlacius.

Capitelstaxt for Thingöe Syssel i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1833 til samme Tid 1839. Frederiksgave den 18. Januar 1838. — Islandsk: Original-Gjenpart paa et Halvark i Folio, trykt som Schema og udfyldt med Tallene ved Udfærdigelsen; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. 18. Januar.

Capituls-Taxti fyrir þíngeyjar sýslu í Íslands Norðuramti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1838 til sömu tíðar 1839.

		Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
		Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr.	1[1]	28	35½	28	35½	22½
—	2 (í fard. 1838)	3	56	21	48	17
—	3	4	52	27	24	22
—	4	3	43	27	56	22
—	5	2	22½	28	78	23
—	6	3	35	26	88	21½
—	7	2	20	22	8	17½

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Hunavatns og Skagafjords Sysseler af 19. Januar 1837 (ovenf. S. 1—3).

1838.
18. Januar.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr. 8	14	36	14	36	11½
— 9	11	33	15	12	12
B. Nr. 10	»	22	27	48	22
— 11	»	17½	21	84	17½
— 12	»	17	21	24	17
— 13	»	15	18	72	15
C. Nr. 14	»	39	12	18	10
— 15	»	20	12	48	10
— 16	»	26	8	12	6½
— 17	»	8½	10	60	8½
— 18	»	58	12	8	9½
— 19	»	73	11	39	9
— 20	»	30	37	48	30
— 21	»	24	30	»	24
D. Nr. 22	»	»	»	»	»
— 23	3	33	20	6	16
— 24	3	45	20	78	16½
— 25	2	60	15	72	12½
— 26	2	41	14	54	11½
E. Nr. 27	»	»	»	»	»
— 28	1	29	19	51	15½
— 29	1	26½	19	13½	15½
— 30	1	8	16	24	13
F. Nr. 31	2	82	11	40	9
— 32	2	42	13	60	11
— 33	1	52	9	24	7½
— 34	1	22	9	80	8
— 35	»	91	11	36	9
— 36	2	12	12	72	10
— 37	»	7	17	48	14
G. Nr. 38	3	47	20	90	17
— 39	»	48	20	»	16
— 40	2	62½	31	78	25½
— 41	»	58	29	»	23
— 42	»	74	»	»	14
— 43	1	6	»	»	20½

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr. A, eður í friðu 23.53½ 19

— B, í ullu, smjöri og tólg 22.33 18

Eptir Litr. C, í ullar tóvinnu . . .	16.77	13½	1838.
— D, — fiski	17.76½	14	18. Januar.
— E, — lýsi	18.29½	14½	
— F, — skinnavöru	12.24	10	

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 18 Rbd. 49 Sk. [og alin] 15 Sk.

Friðriksgáfu þann 18. Januarii 1838.

B. Thorarensen. Eptir constitution
H. Thorlacius.

Capitelstaxt for Nordermula og Söndermula Sysseler i Öster-Amtet, fra Medio Mai 1838 til samme Tid 1839. Frederiksgave den 18. Januar 1838. — Islandsk: Original-Gjenpart paa et Halvark i Folio, trykt som Schema og udfyldt med Tallene ved Udfærdigelsen; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. 18. Januar.

Capituls-Taxti fyrir Norður- og Suður-Múla sýslur í Íslands austur-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1838 til sömu tíðar 1839.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr. 1[1]	25	32	25	32	20
— 2 (ífard. 1838)	3	95	23	90	19
— 3	4	63½	27	93	22½
— 4	3	57½	28	76	23
— 5	2	35	28	36	22½
— 6	3	48	28	»	22½
— 7	2	24	22	48	18
— 8	14	23	14	23	11½
— 9	11	34	15	13½	12

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Hunavatns og Skagafjords Sysseler af 19. Januar 1837 (ovenf. S. 1—3).

1838.
18. Januar.

	Silfurmynt. Rbd.	Rbsk.	Hundrað. Rbd.	Rbsk.	Alin. Rbsk.
B. Nr. 10	»	22	27	48	22
— 11	»	19	23	72	19
— 12	»	21	26	24	21
— 13	»	16	20	»	16
C. Nr. 14	»	29	9	6	7
— 15	»	24	15	»	12
— 16	»	34	10	60	8½
— 17	»	7½	9	36	7½
— 18	»	65	13	52	11
— 19	1	20	18	12	14½
— 20	»	35	43	72	35
— 21	»	28	35	»	28
D. Nr. 22	4	4	24	24	19½
— 23	3	86½	23	39	18½
— 24	3	67	22	18	18
— 25	3	3	18	18	14½
— 26	2	43½	14	69	12
E. Nr. 27	»	»	»	»	»
— 28	1	52½	23	19½	18½
— 29	1	47½	22	40½	18
— 30	1	35	20	45	16½
F. Nr. 31	3	91	15	76	12½
— 32	3	32	20	»	16
— 33	2	41	14	54	11½
— 34	1	66½	13	52	11
— 35	1	55	18	84	15
— 36	2	79	16	90	13½
— 37	»	7	17	48	14
G. Nr. 38	3	68½	22	27	18
— 39	»	88	36	64	29½
— 40	3	8	37	»	29½
— 41	»	46	23	»	18½
— 42	»	91	»	»	18
— 43	»	95½	»	»	19

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr. A, eður í fríðu	23.77½	19
— B, — í ullu, smjöri og tólg	24.36	19½
— C, — ullar tóvinnu . . .	19.30	15½

Eptir Litr. D,	í fiski	20.53	16½	1838.
— E,	— lýsi	22. 3	17½	18. Januar
— F,	— skinnavöru	16.71½	13½	

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 21 Rbd. 13 Sk. [og alin] 17 Sk.

Friðriksgáfu þann 18. Januarii 1838.

B. Thorarensen. Eptir constitution

H. Thorlacius.

Forordning ang. Criminalvæsenet paa Island. 24. Januar.

Khavn den 24. Januar 1838. — Bekjendtgjort i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1838, samt i Islands forskjellige Jurisdictioner: 1838 i Reykjavík, Vestmannöe, Arnæs, Gullbringu og Kjósar samt Borgarfjords Syssel; 1839 i Skaptafells og Rángárvalla Syssel, alle Vester-Amtets Sysseler undtagen i Stranda Syssel, og alle Sysseler i Nord- og Öster-Amtet. Canc. 3. Depart. Registr. 1837—1839, fol. 191[b] (1838, Nr. 655[a]). Original-Aftryk hos Schultz 32 Sider i 4to. Förste Side Titelblad, den danske Titel överst, nedenfor den islandske, det Övrige af Titelbladet Dansk. Paa de lige Sider 2—30 den danske Text med Underskrifter og Sigillatur, paa de ulige Sider 3—31 den islandske Text uden Underskrifter; den sidste Side blank. Coll. Tid. for 1838, S. 401—413, 417—427, 433—442, 449—457, 465—476 (med Motiver). Qvart. Forr. for 1838, S. 5—16; Schou XXII, 3—14. Jevnf. Roesk. Stændertid. S. 906—955. — Islandsk: Original-Aftryk hos Schultz med den danske Text (see ovenfor).

Forordning angaaende Criminalvæsenet paa Island.

Vi Frederik den Sjette, &c. G. v. Ligesom det ved Reskript af 19. Februar 1734 er befalet, at alle i Island forefaldende Sager om Drab og Tyverie skulle paakjendes efter Kong Christian den Femtes Norske Lov, der i Henseende til disse Materier stemmer med samme Konges Danske Lov, og den i Aaret 1565 confirmerede saakaldte Store-Dom, der i benævnte Reskript benævnes som den vigtigste særegne islandske Anordning Misgjerningssager angaaende, der indtil videre

1838. 24. Januar. skulde blive i Kraft, ved senere Anordninger er blevet næsten aldeles afskaffet, saaledes er det befundet, at hvad Jonsbogen, fornemmelig i sammes Mannhelge- og Tyvebalk, saavelsom andre gamle islandske Love indeholde om Misgjerningers Afstraffelse, saa godt som ganske er gaaet af Brug, og at det derhos i sig selv deels er dunkelt og uforstaaeligt, deels upassende til de nuværende Forhold, og uovereensstemmende med de Love, som ere blevne indförte paa bemeldte Land angaaende Straffene for nogle af de vigtigste Forbrydelser, saavelsom med den nu sammesteds gjeldende Rettergangsmaade, men at det derimod, saavel med Hensyn til Lovenes indvortes Beskaffenhed, som for at gjöre Ende paa den Uvished, som den nuværende Retsforfatning fører med sig, vil være særdeles tjenligt for Vore kjære og troe Undersaatter paa Island, i fornævnte Henseende fuldstændigen at deelagtiggjöres i den almindelige for Vort Rige Danmark gjeldende Lov og Ret. Vi have derfor besluttet, at gjöre de her i Danmark gjeldende Straffelove gjeldende paa Island, dog med nogle Undtagelser og nærmere Bestemmelser, som de særegne Forhold paa dette Land kræve. I Forbindelse hermed have Vi end videre været betænkte paa med Hensyn til Misgjerningssagers Forfölgelse, hvorved der allerede, i Fölge forhen udgivne Befalinger, paa Island forholdes efter de her i Riget i Almindelighed gjeldende Love, dog under Iagttagelse af enkelte særegne for bemeldte Land givne Forskrifter, at indföre nogle hensigtsmæssige Forbedringer i de for Tiden sammesteds gjeldende Regler.

Efter at Vi om alt dette have indhentet allerunderd. Betænkning fra Vore troe Provindsialstænder for Sjælland, Fyens og Lollands-Falsters Stifter samt for Islands og Færöerne, byde og befale Vi allernaad. som fölger:

1) Kong Christian den Femtes Danske Lov skal, i Forbindelse med de senere Anordninger, hvorved

samme er blevet forandret eller nærmere bestemt, og under Iagttagelse af de særlige Regler, som indeholdes i de fölgende §§, for Fremtiden være den almindelige Regel, hvorefter alle paa Island forefaldende Forbrydelser skulle behandles og straffes, saa at den samme Ret, der med Hensyn til Misgjerninger, disses Behandling og Afstraffelse, i Almindelighed gjelder i Vort Rige Danmark, med de Undtagelser og nærmere Bestemmelser, som i det fölgende ville blive fremsatte, ogsaa skal være gjeldende paa Vort Land Island, hvis ældre særegne Love om disse Gjenstande fra nu af skulle være ophævede. — 2) Foranförte Vor Befaling har dog alene Hensyn til de almindelige Straffelove, der ere grundede paa de Egenskaber ved de forbudne Handlinger, som disse have tilfælles, hvad enten de begaaes paa Vort Land Island eller i Vort Kongerige Danmark. Den strækker sig saaledes ingenlunde til de Straffebestemmelser, som ere givne, for at omhegne en eller anden i bemeldte Vort Rige eller et enkelt Sted i samme indfört særdeles borgerlig Indretning, som enten aldeles ikke finder Sted paa Island, eller som der har faaet en egen anordningsmæssig Forfatning. Saadanne Straffebestemmelser kunne i Island aldrig have en umiddelbar Anvendelse, hvorimod de dog kunne komme i Betragtning som Analogie, naar en særegen Lov sammesteds mangler, men en saadan Aarsagers Lighed finder Sted, som kan hjemle analogisk Anvendelse af Lovene. Iövrigt vil det, hvad forbemeldte særegne Indretninger angaaer, i et og alt forblive ved de for Island givne særdeles Anordninger, saalænge indtil Vi finde for godt deri at gjöre nogen Forandring. Saaledes ville t. Ex. de Straffebestemmelser, som indeholdes i de islandske Handelsanordninger, blive ved Magt, uden at de Danske Anordninger forsaavidt kunne blive at fölge. Endelig skulle og de særegne Politieanordninger, som ere givne for Island, t. Ex. angaaende Lösgjængere, fremdeles beholde deres

1838. 24. Januar.

1838. 24. Januar. Gyldighed. — 3) Da Pengestraffe af lige Störrelse, paa Grund af den ringere Formue som findes paa Island, der ville være mere fölelige, end andetsteds i Vore Lande, saa blive alle Pengeböder, som findes bestemte i de for Danmark givne Love, naar de skulle anvendes paa Island, at nedsætte til det halve Belöb af det, der i bemeldte Love er fastsat; hvilket, naar disse kun have foreskrevet den höieste og ringeste Grad af Böderne, men iövrigt overladt den nærmere Bestemmelse til Domstolene, bliver at forstaae saaledes, at Böderne, under de mest formildende Omstændigheder, kunne paa Island nedsættes til det Halve af den lovbestemte Mulkts ringeste, og, under de mest skjærpende, ikke maa overstige det Halve af dens höieste Grad. — 4) Hvor de for Danmark gjeldende Love foreskrive Straf af Friheds Tab paa en Tid, som ikke er længere end 2 Aar, bliver istedetfor saadan Straf corporlig Revselse af Riis at anvende paa Island, saalænge til hensigtsmæssige Fængsler og Straffeanstalter kunne indrettes sammesteds. a) Denne Revselse skal, hvor den i hine almindelige Love hjemlede Straf vilde udgjöre 2 Aars Arbeide i en Straffeanstalt, være 3 Gange 27 Slag, tildeelte den Skyldige inden lukte Döre, i Sysselmandens og tvende Retsvidners Paasyn, men, hvis Straffetiden vilde have været under 2 Aar, bliver Slagenes Antal forholdsmæssig at formindske, saaledes at de dog aldrig blive færre end 27 Slag. b) Hvor den almindelige Straf i Overeensstemmelse med Forordningen af 12. Juni 1816 § 5 eller andre Anordninger blot vilde have bestaaet i Fængsel paa Vand og Bröd, bliver lige Revselse, men i en forholdsmæssig ringere Grad, at anvende, dog skal Slagenes Tal i intet Tilfælde være ringere end 10. c) Saafremt endelig kun simpelt Fængsel, efter de almindelige Danske Love, vilde have været forskyldt, bliver den Skyldige enten at ansee med en Mulkt fra 5—30 Rbd. efter Sagens Beskaffenhed og den Paagjeldendes Vilkaar, eller, hvis en saadan Mulkt

efter Omstændighederne og i Særdeleshed den Skyldiges Forfatning ei er anvendelig, bliver ogsaa i dette Tilfælde den ovenanförte legemlige Revselse at anvende, dog at Slagenes Antal efter Omstændighederne kan nedsættes til 6. — 5) Ingen af de ovenmeldte Revselser skal betage den Straffede sin borgerlige Ære, dog bör den, der træder istedetfor Hensættelse til Arbeide i Straffeanstalterne, have til Fölge at den Skyldige, for en saa lang Tid, som dette Straffearbeide skulde have varet, hvilken derfor ogsaa bliver at bestemme i Dommen, bliver under Politiets særdeles Tilsyn, saa at han ikke uden foregaaende Anmeldelse for Repstyreren maa forlade Reppen, eller, uden lige Anmeldelse for Sysselmanden, Sysselet. Forövrigt skal, naar en Saadan flytter fra et Syssel til et andet, den Sysselmand, fra hvis Jurisdiction han flytter, naar han udfærdiger Passet for ham, underrette Sysselmanden i det Syssel, hvor den Paagjeldende tager Bopæl, om Flytningen, for at der strax, ved dennes Ankomst til Jurisdictionen, kan meddeles vedkommende Repstyrere de fornödne Forholdsregler; naar den Paagjeldende derimod ikkun flytter fra Rep til Rep, skal Repstyreren herom underrette Sysselmanden. — 6) I de Tilfælde, hvor, efter de for Danmark gjeldende Love, Börn under 15 Aar skulle straffes med Riis, kan Straffen, hvor ikke Forseelsens Grad eller andre Omstændigheder skulde tale derimod, under behörig Opsigt fuldbyrdes af Forældre eller Værger; men i modsat Fald bliver der at forholde efter § 4 Litr. c. — Hvilket af disse Alternativer, der i det givne Tilfælde skal finde Sted, bliver at bestemme i Dommen. — 7) Naar det herefter maatte behage Os at gjöre nogen Forandring i de almindelige Danske Straffelove, skal denne Forandring og være gjeldende for Island, saafremt Vi ikke, paa Grund af særdeles Omstændigheder, i saa Henseende maatte gjöre en séregen Undtagelse. Dog blive med Hensyn til slige nye Straffebestemmelsers Anvendelse, de samme Reg-

1838.
24. Januar.

1838. 24. Januar. ler at iagttage som foreskrives i §§ 2—6. — 8) Skjöndt de almindelige nu for Danmark gjeldende Tyvslove, saalænge indtil Vi maatte finde for godt deri at gjöre en Forandring, ogsaa med de i § 4 hjemlede Modificationer fremdeles skulle gjelde for Island, saa skulle dog de, som paa Island stjæle Faar paa Marken, samt de, der udtage og stjæle af Folks Fæ- og Faarehuse enten Faar eller nogen af de i Forordningen af 4. Marts 1690 nævnte Kreaturer, ansees efter Omstændighederne med Straf fra 3 Gange 27 Slag af Riis indtil 5 Aars Arbeide i Kjöbenhavns Rasphuus for Mandspersoner, eller i Sammes Forbedringshuus, hvis den Skyldige er en Qvindesperson. For anden Gang begaaet Tyverie af de fornævnte Slags bliver lige Arbeide fra 4—8 Aar at anvende. — 9) Naar Nogen, som er fundet skyldig til at udrede Böder, ikke seer sig istand til strax at udrede samme, bör Amtmanden give ham en efter Omstændighederne passende Frist, som dog ei maa overstige ½ Aar, for at han i dette Tidsrum kan skaffe det fornödne Belöb tilveie; dog bör saadan Frist ei tilstaaes ham, med mindre han enten kan gjöre tilfredsstillende Forklaring om et Arbeide, hvormed han, efter Rimelighed, kan erhverve det fornödne Belöb, eller der iövrigt er en anden sandsynlig Udvei for ham til at tilveiebringe samme. Övrigheden bör endog saavidt muelig være den Skyldige behjelpelig til at erholde Leilighed til, ved Arbeide for det Offentlige eller for privat Mand, at fortjene hvad der til Udredelse af Böderne behöves. Men forsaavidt den Paagjeldende ikke, i Medhold af det Foranförte, kan tilveiebringe de skyldige Böder, bliver han efter Amtmandens Resolution at ansee med 6—20 Slag af Riis i Forhold til Mulktens Störrelse og de övrige Omstændigheder. — 10) I alle Tilfælde, hvor en Forseelse ei kan udfalde til höiere Straf end Böder, kan Sagens Forfölgning til Dom, med Amtmandens Samtykke, bortfalde, naar den Paagjeldende mindelig vil erlægge den Mulkt

hvortil han, efter de gjeldende Love, har gjort sig skyldig, og derhos de Bekostninger, som maatte være paalöbne i Anledning af Undersögelsen. Om end Mulktens Störrelse ikke er aldeles lovbestemt, kan dog denne Afgjörelsesmaade finde Sted, naar vedkommende Amtmand skjönner, at den tilbudne Mulkt staaer i et passende Forhold til Forseelsens Beskaffenhed og de övrige Omstændigheder, der ved Bestemmelsen af Mulktens Störrelse vilde være at tage i Betragtning. Iövrigt er det en Selvfölge, at den Mulkt, som Nogen i de foranförte Tilfælde, med Overövrighedens Approbation, har at erlægge, baade med Hensyn til Afsoning efter § 9, og til Straffens Skjærpelse i Tilfælde af Forseelsens Gjentagelse, skal have samme Virkning, som om saadan Mulkt var ham paalagt ved Dom. — 11)[1] Hvad i Særdeleshed Hors-Forbrydelsen angaaer, da ville Vi, at Straffen, i det Væsentlige i Overeensstemmelse med de for Tiden gjeldende Anordninger, skal være förste Gang Böder fra 8—15 Rbd. til Justitskassen, og anden Gang fra 16—30 Rbd., men findes Nogen oftere i slig Forseelse vil Straffen blive 27 til 2 Gange 27 Slag Riis, dog at, naar Omstændighederne tale derfor, en Mulkt fra 32—60 Rbd. kan træde i Stedet. Og ligesom § 10 vil finde Anvendelse i Henseende til Bestemmelsen af fornævnte Böder, saaledes vil der, naar disse skulle afsones, være at forholde efter § 9. Saa skal og Amtmanden fremdeles være bemyndiget til efter Omstændighederne at eftergive Hor-Straffen, naar den fornærmede Ægtefælle, som vil fortsætte Ægteskabet, derom nedlægger Forbön, dog kun hvor der ingen Anledning er til at antage, at hin Forbön har sin Grund i en lastværdig Overeenskomst om, med Ligegyldighed at ansee Brud paa den ægteskabelige Troskab, og heller ikke nogen anden særdeles forargerlig Omstændighed har været forbunden med Forseelsen.

1838.
24. Januar.

---

[1]) Canc. Skriv. 29. Septembr. 1842.

1838. Saa bör den fuldkomne Eftergivelse ikke heller kunne
24. Januar. finde Sted, uden for förste Gang begaaet Forseelse, hvorimod den fornærmede Ægtefælles Forbön med Hensyn til den, som findes skyldig i anden Gang begaaet Forseelse, ei kan have videre Virkning, end at Mulkten kan nedsættes indtil 8 Rbd., og naar Forseelsen oftere er begaaet, kan Övrigheden ingen Nedsættelse bevilge i den derfor oven fastsatte Straf. I övrigt kan hverken den Eftergivelse af Straffen for förste Gang begaaet Hoer, eller den Nedsættelse i Mulkten for anden Gang begaaet Forseelse, som Övrigheden i Medhold af det Foranförte er bemyndiget til at forunde, betage Forseelsen noget af den Virkning, den skal have paa Straffen i Gjentagelses Tilfælde. — 12)[1] Den som 3 Gange har gjort sig skyldig i Leiermaal med forskjellige Personer, straffes med Böder som for förste Gang begaaet Hoer; for fjerde Gang begaaet Leiermaal med forskjellige Personer anvendes den for anden Gang begaaet Hoer fastsatte Bod, og for end yderligere gjentaget Leiermaal med forskjellige Personer straffes den Paagjeldende som for tredie Gang begaaet Hoer. Hvad det Slags Leiermaal angaaer, som de hidtil gjeldende Love, paa Grund af skjærpende Omstændigheder, have gjort til Gjenstand for nogen særdeles Straf, da bliver den Skyldige, om det end er dens förste Forseelse, at ansee med den ovennævnte for tre Gange begaaet Leiermaal med forskjellige Personer bestemte Straf; dog indbefattes herunder ikke Blodskam, saalidet som Voldtægt, ei heller de Leiermaal, paa hvilke Lovens 2. B. 2. C. 5. Art. enten umiddelbar eller analogice kan anvendes, eller det der omhandles i Forordningen af 9. Juli 1745, thi med Hensyn til alle slige Forbrydelser skal der uden videre forholdes efter de for Danmark gjeldende Love. Iövrigt bliver Lovens 6. B. 13. C. 3. Art. sammenholdt med

[1]) Canc. Skriv. 13. Mai 1841.

Forordningen af 12. Juni 1827 nöie at overholde, den 1838.
sidste dog med den Forandring i Straffen, som flyder 24. Januar.
af nærværende Anordnings § 4, hvorimod Budet i Anordningen angaaende et og andet i Ægteskab og imod Lösagtighed, m. v., dateret 3. Juni 1746, § 12 sidste Membrum, bortfalder. Det er derhos en Selvfölge, at vedkommende Overövrighed bör fjerne de Personer, i Henseende til hvilke Lovens 6. B. 13. C. 3. Art. og Forordningen af 12. Juni 1827 bringes i Anvendelse, saa langt fra hinanden i et Syssel, som efter Omstændighederne maatte findes fornödent. — 13) I Henseende til Arrest paa Personer, der ere sigtede for Misgjerninger, bör vel de i Danske Lov og tilhörende Anordninger herskende Grundsætninger for Fremtiden tjene til Regel. Men da Fangeholdet paa Island er forbunden med særdeles Besværlighed og Bekostning for det Offentlige, saa bliver det dog saa meget som muligt at indskrænke. Dommeren skal derfor, efterat Præliminair-Forhöret er sluttet, være bemyndiget til, saafremt der, efter samtlige Sagens Omstændigheder, ingen Anledning er til Frygt for Undvigelse, at fritage den Sigtede for den Arrest, som han, efter Beskaffenheden af den Forbrydelse, hvorfor han er sigtet, i Forbindelse med de Oplysninger, som desangaaende ere fremkomne, kunde være undergivet, og det enten mod, eller, efter Omstændighederne, endog uden Caution. Dog bör heraf ikke gjöres Brug, hvis Forbrydelsen er af det Slags, hvorfor Loven fastsætter Livsstraf, eller nogen af de Straffe, der komme Livsstraf nærmest. Saa bör Dommeren og, hvor den Paagjeldende, i Medhold af den foranförte Regel, indtil videre befries for personlig Heftelse, tilkjendegive denne, at han ikke maa forlade Sognet eller hvilketsomhelst Distrikt, hvortil det, efter Omstændighederne, findes fornödent at indskrænke ham, men at han derimod uden Ophold har at indfinde sig, naar han af Dommeren kaldes, og at han, hvis han sidder Dommerens i saa Henseende givne

1838. Befalinger overhörig, strax kan vente at blive heftet.
24. Januar. Dommeren kan endvidere, hvis han, efter Omstændighederne, finder det tjenligt, paalægge den Sigtedes Husbond eller en eller flere andre paalidelige Mænd, at have vaagent Öie med ham, og strax at gjöre Anmeldelse, naar han egenmægtig forlader sit Opholdssted, eller der opstaaer Mistanke om at han vil undvige. Iövrigt blive Fangerne fremdeles at bevogte hos den Repstyrer eller anden Mand, hos hvem Sysselmanden finder, at Fangen, saavel med Hensyn til Localet, som Mandens Paalidelighed, kan være sikkrest bevaret. Til farlige Fangers Bevogtning skulle Reppens Bönder tilsiges efter Omgang og Sysselmandens Bestemmelse. For Bevogtning, saavel for Localet som for Vagtholdet, tilkommer Vedkommende, i Overeensstemmelse med Sportelreglementet af 10. September 1830 § 72, 1 Rbd. ugentlig. For Fangernes Forpleining maa, alt eftersom disse arbeide hos Arrestholderen eller ikke, betales fra 8 Skilling daglig indtil 1 Rbd. ugentlig efter Amtmandens nærmere Bestemmelse. — 14) Dommeren bör og, om end den Paagjeldende skaanes for personlig Arrest, hvor Omstændighederne fordre det, seqvestrere dennes Eiendele, eller saameget deraf, som findes fornödent til Sikkerhed for Omkostninger og Skades Erstatning, samt hvad der ellers kan blivo at udrede af ham. Det saaledes Seqvestrerede maa ikke uden Dommerens Samtykke afhændes, pantsættes eller bortflyttes, inden alt hvad der i fornævnte Ilenseende paaligger den Sigtede er udredet, hvormed det naturligviis og maa staae ved Siden, dersom han ved endelig Dom vorder fritaget for alt saadant Ansvar. — 15) Forfölgningen af Forbrydelser kan paa Island iværksættes af Sysselmanden, uden at nogen Ordre hertil fra Amtmanden er fornöden, dog bör der snarest muligt gjöres Indberetning til denne Övrighed angaaende Sagens Beskaffenhed, og hvad der i samme er foretaget. Saa skal og Aktors Udnævnelse for Frem-

tiden bortfalde ved Underretterne, hvorimod det ikke skal nægtes den Tiltalte at faae en god Mand beskikket til sit Forsvar, naar han attraaer det, hvorom hans Erklæring altid bör afgives. Derimod har enhver Dommer paa det omhyggeligste at sörge for, at Intet efterlades, som kan tjene til Sagens fuldstændige Oplysning, og derved ikke lade det sig være mindre magtpaaliggende at fremskaffe enhver Oplysning, som kan tjene til den Sigtedes Frifindelse eller til Nedsættelse i den Straf, der kan blive ham at idömme, end at tilveiebringe Beviserne om hans Skyld, hvilket og Vor Landsoverret haver at iagttage, ligesom det og af Vor Höiesteret vil blive nöie paaseet. Sysselmanden har selv at foranstalte det Fornödne til Underretsdommens Indankning for Landsoverretten, naar den Dömte det begjærer, og Sagen ikke efter Forordningen af 11. Juli 1800 § 10 er inappellabel. Det samme haver Sysselmanden og at iagttage, naar Dommen gaaer ud paa Strafarbeide for Livstid eller höiere Straf, om endog den Domfældte ei begjærer Appel. Men hvor ingen saadan Straf er fastsat ved Dommen, og den Dömte ei begjærer Appel, bliver dog Underrettens Dom ikke at fuldbyrde förend det til Amtmanden er indstillet og ved dennes Resolution afgjort, om den, paa Justitiens Vegne, bör indstævnes, og naar Amtmanden dertil finder Anledning, gjör han fornöden Indstævnings Paategning, som Sysselmanden foranstalter forkyndt. Iövrigt bliver det herved at iagttage, at Dommen ei alene bör indstævnes paa Justitiens Vegne til höiere Ret, naar Amtmanden antager at den Sigtede urettelig er frifunden, eller at Straffen er mindre, end den efter Loven burde være, men og naar han maatte skjönne at Dommen, uagtet den Domfældte erklærer sig tilfreds, maatte være gaaet denne for nær. — 16) Naar en Landsoverretsdom kun tilkjender den Paagjeldende en Straf af det Slags, som omhandles i denne Anordnings § 4 Littr. b og c, skal denne ikke være berettiget til at forlange Sagen ind-

1838.
24. Januar.

1838. stævnet for Höiesteret. Derimod bör dette ikke næg-
24. Januar. tes Nogen, der er dömt til Straf efter sammes Litr. a, ligesom det og iövrigt, i Henseende til Dommens Appellabilitet, skal forblive ved de almindelige Anordninger. — 17) De ifölge Reskriptet af 25. Juli 1808 § 4 oprettede særskilte Sagefaldskasser skulle for Fremtiden ophöre, hvorimod de til Delinqventomkostningers Bestridelse fornödne Summer forelöbig skulle udredes af vedkommende Amtsrepartitionsfond, dog at der, hvad i Særdeleshed det Aktorerne ved Vor Höiesteret i islandske Sager tilkommende Salair angaaer, forholdes efter Vort allerhöieste Reskript af 21. December 1831. Iövrigt bör de i Delinqventsager medgaaende Udgifter, efterat de derover indgivne Regninger ere reviderede og approberede af Amtmanden, efter denne Embedsmands Foranstaltning, inddrives hos Delinqventen, eller hvem der ellers efter Dommen haver at erstatte samme, men, forsaavidt Erstatning ei saaledes kan faaes, bæres Byrden af vedkommende Amtsrepartitionsfond, hvis Udgifter lignes paa Amtets Beboere indtil videre paa den hidtil brugelige Maade. Hvorledes der skal forholdes, med fornævnte Sagefaldskasses Beholdninger og sammes fremtidige Indtægter, forbeholde Vi Os nærmere at bestemme. — 18) Da Indholdet saavel af Vort Reskript af 25. Juli 1808, som af det senere under 3. Mai 1816 udgivne, forsaavidt det endnu skal blive ved Magt, deels fölger af denne Vor Anordnings almindelige Regler, deels særlig er optaget i samme, saa ville disse Reskripter for Fremtiden ikke komme i Betragtning.

Hvorefter de Vedkommende sig have allerunderdanigst at rette. Givet i Vor kongelige Residentsstad Kjöbenhavn den 24. Januar 1838.

Tilskipan viðvíkjandi misgjörníngamálum á Íslandi.

Vèr Friðrik hinn Sjötti, &c. G. v.: Eins og það með konúngsbrèfi af 19. Febrúarí 1734 er skipað, að

öll í Íslandi tilfallandi mál um manndráp og þjófnað skuli dæmast eptir Christiáns konúngs hins fimta Norsku Lögum, sem í tilliti til þessara efna eru samkvæm sama konúngs Dönsku Lögum, og sá á árinu 1565 staðfesti svokallaði stóri Dómur, er í því fyrrtèða kóngsbrèfi nefnist sem hin vigtugasta sèrlega íslenzka tilskipun, misgjörðamálum viðvíkjandi, með síðar útgefnum tilskipunum er nær því að öllu leyti af tekinn, svo er það og sömuleiðis prófað, að það sem Jónsbók, sèrílagi í hennar Mannhelgis- og þjófabálkum, ásamt öðrum gömlum íslenzkum lögum, innihalda um misgjörnínga refsíng, nú að kalla sè öldúngis óbrúkanlegt orðið, og að það þaraðauki í sjálfu sèr að nokkru leyti sè myrkt og óskiljanlegt, en að öðru leyti sè óhagkvæmt nærveranda ástandi og ósamkvæmt við þau lög, sem fyri nefnt land eru útgefin viðvíkjandi straffi nokkurra af þeim helztu glæpum, og líka við þann nú samastaðar gildandi rèttargángsmáta, en að það þarámóti, svovel með tilliti til laganna innvortis ásigkomulags, sem til að enda þá óvissu, er flýtur af því núveranda rèttar ástandi, muni vera mjög gagnlegt fyri Vora kæru og trúu undirsáta á Íslandi, að þeir í fyrgreindu tilliti verði fullkomlega hluttakandi í þeim almennilegu fyri Vort ríki Danmörk gildandi lögum og rètti. Vèr höfum þessvegna álýktað að gjöra þau straffslög, er gilda hèr í Danmörk, gildandi á Íslandi, þó með nokkrum undantekníngum og nákvæmari ákvörðunum, er þess síðarnefnda lands sèrlega ásigkomulag krefur. Í sameiníngu hèrmeð höfum Vèr enn fremur fyrirhugað, í tilliti til misgjörníngamála rekstrar, — hver nú, eptir fyr útgefnum skipunum, á Íslandi plagar að ske eptir þeim hèr í ríkinu almennt gildandi lögum, þó með aðgæzlu einstakra sèrlegra fyri nefnt land útgefinna fyriskripta, — að auka nokkrum tilhlýðilegum forbetrunum við þær reglur, er nú sem stendur eru samastaðar gildandi. 1838. 24. Januar.

Eptir að Vèr um allt þetta höfum útvegað allraundirgefnast álit Vorra trúu umdæmisstanda fyri Sjálands,

1838. Fjóns og Lálands-Falsturs stipti svo og fyrir Ísland og
24. Januar. Færeyjar, bjóðum og skipum Vèr allranáðugast sem eptir fylgir:

1) Christjáns konúngs hins fimta Dönsku Lög skulu, í sambandi við þær seinni tilskipanir, hvar með þau eru orðin umbreytt eður nákvæmar ákvörðuð, og með aðgæzlu á þeim sèrlegu reglum, er innihaldast í þeim hèreptir fylgjandi §§, eptirleiðis vera sú almenna regla, hvareptir allir á Íslandi tilfallandi misgjörníngar skulu meðhöndlast og straffast, svo að sá sami rèttur, sem í tilliti til misgjörnínga, þeirra meðferðar og refsíngar, almennt gildir í Voru ríki Danmörk, með þeim undantekníngum og nákvæmari ákvörðunum, er síðar í þessari tilskipun munu tilteknar verða, líka skulu vera gildandi á Voru landi Íslandi, hvers eldri sèrlegu lög um þessi efni hèðan af skulu aftekin vera. — 2) Vor fyrskrifaða skipun lítur þó einúngis til þeirra almennu straffslaga, sem eru grundvölluð á þeim eiginlegleikum við forboðin verk, sem þessi sameiginlega hafa, hvort heldur sem þau framin eru á Voru landi Íslandi eður í Voru konúngsríki Danmörk. Hún nær því enganveginn til þeirra straffsákvarðana, sem gjörðar eru til að verja eina eður aðra í nefndu Voru ríki, eður á einhverjum einstökum stað í því, innfærða sèrlega borgaralega innrèttíng, sem annaðhvort öldúngis ekki er til á Íslandi, ellegar sem þar hefir sèrlegt form út af fyri sig, eptir lagaboða fyrirmælum. Slíkar straffsákvarðanir mega enganveginn í Íslandi einmitt takast til greina, hvarámót þær mega yfirvegast til samlíkíngar, ef þar kynni að vanta einhverja sèrlega lagaákvörðun, en slík líkíng orsakanna er fyrir hendi, sem geti heimilað laganna analogisku brúkun. Annars á það, sem þeim fyrnefndu sèrlegu innrèttíngum viðvíkur, í einu og öllu að meðhöndlast eptir þeim fyrir Ísland gefnu sèrlegu tilskipunum, þángað til Oss þóknast kynni að gjöra þará einhverja umbreytíng. Þannig skulu, til dæmis, þær straffsákvarðanir, sem innihaldast í þeim íslenzku höndlunar-tilskipunum, vera

í gildi, án þess að þeim dönsku tilskipunum að því leyti 1838.
fylgja megi. Loksins skulu og þær sèrlegu polití-tilskip- 24. Januar.
anir, sem gefnar eru fyrir Ísland, t. d. áhrærandi lausgángara, framvegis gildandi vera. — 3) þar peníngasektir af jafnri stærð, af þeirri orsök að formegunin er minni á Íslandi, þar mundu vera tilfinnanlegari en annarsstaðar í Vorum löndum, svo eiga allar peníngasektir, sem ákvarðaðar eru í þeim fyri Danmörk gefnu lögum, þegar þessi eiga að heimfærast til Íslands, að lækkast til helmíngs þeirrar upphæðar, sem tiltekin er í nefndum lögum; hvað þó, þegar þessi hafa einúngis fyriskrifað þá hæstu og minnstu stærð sektanna, en annars yfirlátið dómstólunum þeirra nákvæmari ákvörðun, á að skiljast svoleiðis, að sektirnar, þegar kríngumstæður gefa sem bezta bót í máli, megi á Íslandi lækkast til helmíngs lagasektarinnar minnstu upphæðar, og ei megi stíga, þegar flest miðar þeim ákærða til áfellis, yfir helmíng þeirrar hæstu. — 4) Hvar sem þau fyri Danmörk gildandi lög fyriskrifa straff af frelsistjóni um visst tímabil, sem ekki er lengra en 2 ár, á í staðinn fyri slíkt straff líkamleg refsíng með vendi að uppáleggjast í Íslandi, þángað til að tilhlýðileg fángelsi og ströffunarhús geta þar innrèttuð orðið. a) þessi refsíng skal, hvar það í tèðum almennilegu lögum heimilaða straff mundi hlaupa til tveggja ára erfiðis í ströffunarhúsi, vera þrisvar sinnum 27 vandarhögg, hver hinn seki skal líða innan luktra dyra, að sýslumanninum og tveimur þíngvottum ásjáandi, en ef straffstíðin annars hefði orðið lægri en 2 ár, á tal höggvanna að mínkast að rèttri tiltölu, þó svo, að þau aldregi verði færri en 27 högg. b) Hvar hið almennilega straff, samkvæmt Tilskipaninni af 12. Juni 1816 § 5 ellegar öðrum lagaboðum, einúngis mundi hafa verið fángelsi til vatns og brauðs, á lík refsíng, en að rèttri tiltölu vægari, að uppáleggjast, þó svo, að tala höggvanna í engu tilfelli sè lægri en 10. c) Ef hinn seki loksins einúngis hefði unnið til einfalds fángelsisstraffs eptir þeim almennilegu Dönsku lögum, svo á

1838. hann annaðhvort að álítast með sektum, frá 5—30 rík-
24. Januar. isbánkadala, eptir málsins ásigkomulagi og sjálfs hans ástandi, en ef slíkum sektum eptir kríngumstæðunum, og sèrílagi ástandi hins seka, ekki verður við komið, svo á einnig í þessu tilfelli sú fyr umgetna líkamlega refsíng að uppáleggjast, þó svo, að vandarhagganna tala, eptir kríngumstæðunum, geti lækkast til 6. — 5) Engin af þeim fyrnefndu refsíngum má svipta hinn straffaða sinni borgaralegu æru; þó á sú, er sezt í staðinn fyrir annars verðskuldað erfiði í ströffunarhúsum, að leiða það af sèr, að hinn seki, um svo lángan tíma, sem þetta ströffunar erfiði skyldi hafa varað, og sem þessvegna líka á að ákvarðast í dóminum, sè undirgefinn politíisins sèrlegu tilsjón, svo að hann ekki, án þess fyrifram að láta hreppstjórann vita það, má víkja úr hreppnum, og ekki heldur úr sýslunni, án þess að hafa gefið sýslumanninum hið sama til vitundar. Annars á, þegar slík persóna fer bygðum úr einni sýslu í aðra, sá sýslumaður, úr hvers umdæmi hann víkur, undir eins og hann útgefur passana fyrir hinn seka, að tilkynna sýslumanninum í þeirri sýslu, hvar hann fær sèr aðsetu, þessi bólstaðaskipti, til þess að hlutaðeigandi hreppstjóri geti fengið nauðsynlega ávísun í því tilliti, undir eins og sakamaðurinn kemur í umdæmið. Ef þar á mót hinn síðast nefndi einasta þannig víkur úr einum hrepp í annan, svo á hreppstjórinn að gefa sýslumanninum það til vitundar. — 6) Í þeim tilfellum, hvar börn, ýngri en 15 ára, eiga, eptir þeim fyri Danmörk gildandi lögum, að straffast með vendi, má straffið, þegar ekki yfirsjónarinnar stærð eður aðrar kríngumstæður ráða þar frá, með tilhlýðilegri tilsjón að framkvæmast af foreldrum eður formyndurum, en ef öðruvísi á stendur skal hèrmeð fara eptir § 4 Litr. c. — Í dóminum á það að ákvarðast, hvor af þessum tveimur mátum í því umdæmda tilfelli veljast eigi. — 7) Þegar það eptirleiðis kann að þóknast Oss, að gjöra nokkra umbreytíng í þeim almennilegu dönsku straffslögum, svo á þessi

umbreytíng líka að vera gildandi á Íslandi, ef Vèr ekki knúðir þartil af sèrlegum kríngumstæðum, í slíku efni kunnum að gjöra einhverja sèrlega undantekníng; þó eiga, í tilliti til slíkra nýrra straffsákvarðana heimfæríngar, þær sömu reglur að aðgætast, sem fyriskrifaðar eru í §§ 2 til 6. — 8) Þótt þau almennilegu nú fyri Danmörk gildandi þjófnaðarlög, þángað til oss kann að þóknast að gjöra einhverja umbreytíng á þeim, skuli líka framvegis gilda fyrir Ísland með þeim í § 4 heimiluðu lempunargreinum, svo eiga samt þeir sem á Íslandi stela sauðum úti, og sömuleiðis þeir, er ná og stela úr fjár eður fènaðarhúsum manna, annaðhvort sauðkindum eður einhverjum af þeim í tilskipuninni af 4. Martsí 1690 nefndu skepnum, að álítast eptir kríngumstæðunum með straffi frá þrisvarsinnum 27 vandarhöggum til 5 ára erfiðis í Kaupmannahafnar rasphúsi fyri karlmann, eður í sama staðar betrunarhúsi, ef sá seki er kvennmaður. Fyrir samaslags þjófnað, framinn í annað sinn, á sama erfiði, frá 4—8 ára, að uppáleggjast þeim seka. — 9) Þegar einhver, hverjum löglega hefir verið uppálagt að gjalda sekta útlát, ekki sèr sig færan til strax að borga þau, á amtmaðurinn að setja honum, eptir kríngumstæðunum, tilhlýðilegan frest, sem þó ekki má vera hálfu ári lengri, til þess að hann á því tímabili geti útvegað sektagjaldið; samt á slíkur frestur ekki að veitast honum, nema að hann annaðhvort geti gefið nægilega skýrslu um einhverja vinnu, með hverri hann, að líkindum, geti innunnið sèr nauðsynlega upphæð sektanna, eður líklegt sè að honum auðnist annar útvegur til að ná hinni sömu. Yfirvaldið á jafnvel, að svo miklu leyti sem mögulegt er, að aðstoða hinn seka til að ná hentugleikum til að innvinna sèr það, er við þarf til lúkníngar sektagjaldsins, annaðhvort með vinnu á almenníngs eður einhverrar vissrar persónu kostnað. En að svo miklu leyti sá hlutaðeigandi ekki, í meðhaldi þess hèr framfærða, getur útvegað þær sektir, er hann á í tè að láta, hlýtur hann, eptir amtmannsins úrskurði, að álítast með

1838.
24. Januar.

1838. 24. Januar. 6—20 vandarhagga straffi, eptir tiltölu sektanna stærðar og annara kríngumstæða. — 10) Í öllum tilfellum, hvar yfirsjónin ei getur unnið til bærra straffs en sektagjalds, má málsins sókn til dóms, með amtmannsins samþykki, undanfellast, þegar hinn seki góðviljuglega vill lúka þá sekt, hverja hann, eptir þeim gildandi lögum, hefir verðskuldað,* og þar að auki þann kostnað, sem þegar kynni af rannsókninni að hafa orsakazt. Þótt sektanna stærð ekki sè algjörlega ákvörðuð með lögum, má samt þessi úrlausnar-máti brúkast, þegar hlutaðeigandi amtmaður skynjar, að þær tilboðnu sektabætur svari, að rèttri tiltölu, til yfirsjónarinnar ásigkomulags og annara kríngumstæða, sem ættu að koma til yfirvegunar við ákvörðun bótanna upphæðar. Að öðru leyti er það sjálfsagt, að þær bætur, sem nokkur í fyrgreindum tilfellum, með hins bærra yfirvalds samþykki, á að borga, bæði með tilliti til afplánunar straffsins, eptir § 9, og til refsíngarinnar skerpíngar, þegar yfirsjónin er framin að nýju, á að hafa sömu verkun, sem slíkar bætur hefðu verið honum uppálagðar með dómi. — 11) Að því leyti sem hórdómsbrotum sèrílagi viðvíkur, viljum Vèr að straffið eiginlegast, samkvæmt þeim nú sem stendur gildandi lagaboðum, skuli vera í fyrsta sinn bætur, frá 8—15 ríkisbánkadala, til jústizkassans, og í annað sinn frá 16—30 rbdla., en finnist nokkur optar sekur í slíkri yfirsjón, á straffið að vera frá 27 til tvisvar 27 vandarhagga, þó svo, að þegar kríngumstæðurnar ráða þartil, bætur, frá 32—60 ríkisbánkadala, komi í stað refsíngarinnar. Eins og § 10 á að takast til greinar í tilliti til ákvarðanar fyrnefndra sekta, svo á og, ef þær eiga að afplánast með refsíngu, að breyta eptir § 9. Svo skal og amtmaðurinn eptirleiðis hafa myndugleika til, eptir kríngumstæðunum, að eptirgefa hórstraffið, þegar það hjónanna, mót hverju brotið er framið, og sem vill framhalda hjúskapnum, gjörir fyribón þarum, — þó einúngis þegar svo stendur á, að engar líkur sèu til þess, að tèð fyribón sè grundvölluð

á því lastverða samkomulagi, að skipta sèr ekkert af slíkum hjúskapar brotum, og heldur ekki nein önnur sèrlega hneixlanleg kríngumstæða hefir verið sameinuð yfirsjóninni. Svo á og ekki heldur hin fullkomna eptirgjöf sektanna að veitast, nema fyri það hórdómsbrot, sem framið er í fyrsta sinn, hvarámót fyribón þess hjónanna, sem saklaust er, með tilliti til þess, er í annað sinn er sekur orðinn, ekki getur haft frekari verkun en þá, að sektirnar mega lækkast til 8 rbdla, en þegar yfirsjónin er optar drýgð, má yfirvaldið ekki veita neina lækkun á því fyrir hana að framan tiltekna straffi. Annars getur hvorki tèð uppgjöf á straffinu fyrir hórdómsbrot í fyrsta sinn, nè sú lækkun á sektunum fyrir það, sem annað sinn er framið, hverja yfirvaldið, í meðhaldi þess fyrgreinda, hefir myndugleika að veita, svipt yfirsjónina því minnsta af þeirri verkun, sem hún á að hafa á straffið, ef hún optar drýgð verður.

1838.
24. Januar.

— 12) Sá sem þrisvar hefir gjört sig sekan í legorðsmálum með aðskiljanlegum persónum, straffist með sömu sektum sem fyrir hórdómsbrot í fyrsta sinn; fyri legorðsbrot í fjórða sinn með aðskiljanlegum persónum gjaldist sú fyrir hórdómsbrot í annað sinn ákvarðaða sekt, en sè legorðsbrotið optar drýgt með aðskiljanlegum persónum, straffist hinn seki sem fyrir hórdómsbrot í þriðja sinn. Að svo miklu leyti þeim legorðssökum viðvíkur, fyri hver þau híngað til gildandi lög, vegna skerpandi kríngumstæða, hafa ákveðið nokkurt sèrlegt straff, þá á sá seki, þótt það sè hans fyrsta yfirsjón, að álítast með því fyrnefnda fyri legorðsbrot í þriðja sinn með aðskiljanlegum persónum ákvarðaða straffi; — samt er þetta enganveginn að skilja um blóðskömm, eður nauðgun, eður þau legorðsbrot, til hverra Laganna 2. B. 2. K. 5. A. annaðhvort einmitt eður analogice getur heimfærzt, eður það sem umgetið er í tilskipaninni af 9. Juli 1745, því með tilliti til allra slíkra afbrota á að öllu leyti að breyta eptir þeim fyri Danmörk gildandi lögum. Annars eiga boð Laganna í 6. B. 13. K. 3. A., saman-

1838. 24. Januar. borin við tilskipan af 12. Juni 1827, nákvæmlega að haldast, hin síðarnefnda þó með þeirri umbreytíng á straffinu, sem flýtur af nærverandi tilskipunar § 4, hvarámót boð tilskipunarinnar af 3. Juni 1746 § 12 í síðustu grein, um eitt og annað viðvíkjandi hjónabandi og legorðsmálum m. fl., gánga úr gildi. Það er hèr að auki sjálfsagt, að hið hlutaðeigandi hærra yfirvald á að sorga fyrir, að þær persónur, til hverra Laganna 6. B. 13. K. 3. A. og tilskipunin af 12. Juni 1827 eiga að heimfærast, fjarlægist svo lángt hvor frá annari í sömu sýslu, sem eptir kríngumstæðunum kann að álítast nauðsynlegt. — 13) Í tilliti til varðhalds þeirra persóna, sem ásakaðar eru fyri misgjörnínga, eiga þær í Dönsku Lögum og tilheyrandi tilskipunum drottnandi grundvallarreglur eptirleiðis að takast til greina. En þar fángahaldið á Íslandi er mjög örðugt og kostnaðarsamt fyrir almenníng, hlýtur það samt að takmarkast, að svo miklu leyti sem mögulegt verður. Dómarinn skal þessvegna, eptir að frumprófið er til lykta leidt, hafa myndugleika til, þegar annars, eptir gjörvöllum málsins kríngumstæðum, engin orsök er til að óttast fyri burtstroku, að vægja þeim ásakaða fyri því varðhaldi, sem hann, eptir ásigkomulagi þess afbrots, hvarfyrir hann er ákærður, í sameiníng með þeim skýrslum, sem þar um eru fram komnar, annars líða ætti, annaðhvort mót vörzlum, eður jafnvel, eptir kríngumstæðunum, án þeirra. Samt má enginn nota sèr af þessu leyfi, ef afbrotið er þesskonar, sem lögin leggja lífsstraff við, eður nokkurt af þeim ströffum, sem gánga næst lífsstraffi. Líka á dómarinn, þegar sá ákærði, í meðhaldi fyrgreindrar reglu, fyrst um sinn fríast frá persónulegu fángelsi, að tilkynna þessum, að hann ekki megi víkja úr sókninni, eður neinu því bygðarlagi, innan hvers hans vera, eptir kríngumstæðunum, álízt nauðsynlega að hljóta takmarkast, en að hann þarámót, án dvalar, eigi að mæta, þegar hann af dómaranum kallast, og að hann, ef hann ekki hlýðir dómarans skipunum í því

tilliti, megi fángelsis vænta. Dómarinn má enn fremur, 1838.
ef hann, eptir kríngumstæðunum, álítur það gagnlegt, 24. Januar.
uppáleggja húsbónda hins ákærða, ellegar einum eður fleiri öðrum áreiðanlegum mönnum, að gæta vel að honum, og strax að gefa hlutaðeigendum til kynna, ef hann af sjálfsdáðum yfirgefur sinn aðsetustað, eður grunsemd gefst um það, að hann muni ætla að strjúka. Annars eiga fángarnir framvegis að vaktast af þeim hreppstjóra, eður öðrum manni, hjá hverjum sýslumanni virðist að fánginn, bæði í tilliti til húsakynna og mannsins áreiðanlegleika, sè vissast geymdur. Til fárlegra fánga vöktunar eiga hreppsins bændur að kallast, til skiptis, eptir sýslumannsins ákvörðun. Fyrir vöktunina, svovel fyrir húsnæðið sem fyrir varðhaldið, á hlutaðeigandi, samkvæmt aukatekjureglugjörðinni af 10. September 1830 § 72, að fá 1 rbdl. um víkuna. Fyri viðurværi fánganna má, að tiltölu til þess, hvort þeir vinna hjá varðhaldsmanninum eða ekki, borgast frá 8 sk. um daginn til 1 rbdls. um víkuna, eptir amtmannsins nákvæmari ákvörðun. — 14) Dómarinn á einnig, þótt hinum ákærða sè hlíft fyri persónulegu fángelsi, þegar kríngumstæðurnar krefja þess, að kyrsetja hans eignir, eður svo mikið af þeim, sem álízt nauðsynlegt til vissu fyrir endurgjaldi kostnaðar og skaðabóta, og alls annars, er honum ber að útsvara. Hið þannig kyrsetta má ekki, án dómarans samþykkis, afhendast, pantseljast eður burtflytjast, fyr en allt, sem í áðurgreindu tilliti gjaldast á af þeim ásakaða, er borgað, ellegar hann, sem hlýtur að hafa sömu verkun, með endilegum dómi verður fríaður frá allri slíkri ábyrgð. — 15) Sókn misgjörníngsmála má, á Íslandi, framkvæmast af sýslumanni, án þess að þartil þurfi neinnar skipunar frá hlutaðeiganda amtmanni; samt á þarum, svo fljótt sem mögulegt er, skýrsla að gjörast til þessa yfirvalds um málsins ásigkomulag, og það sem í því hefir sýslað verið. Líka á aktors skikkun framvegis að undanfellast við undirrèttina, hvarámót ekki má neita þeim ákærða um, að fá góðan mann

1838. 24. Januar. settan sèr til talsmanns, ef hann óskar þess, hvarum hann sjálfur ætlíð á að auglýsa sinn vilja. þarámót á sèrhver dómari sem ítarlegast að bera umhyggju fyri því, að ekkert forsómist, er þènað geti til málsins fullkomnu upplýsíngar, og þar hjá ekki láta sèr það vera miður umhugað, að útvega sèrhverja skýrslu, er miðað gæti til sýknu hins ákærða, eður linunar þess straffs, til hvers hann dæmast kynni, en hitt, að útvega bevísíngar fyrir afbrotum hans, hvers og Vor landsyfirrèttur á að gæta, eins og þess af Vorum hæsta rètti mun nákvæmlega gætt verða. Sýslumaðurinn á sjálfur að ráðstafa því nauðsynlega til áfríunar undirrèttardómsins fyri landsyfirrètti, þegar sá dæmdi beiðist þess, og málið annars ekki er meðal þeirra, sem eptir tilskipuninni af 11. Juli 1800 § 10 ekki mega appellerast. Hins sama á sýslumaðurinn líka að gæta, þegar dómurinn hljóðar um straffserfiði uppá lífstíð, eður þýngra straff, jafnvel þótt hinn dómfelldi ekki beiðist appells. En hvar ekkert slíkt straff er fastsett með dóminum, og sá dæmdi ekki beiðist appells, á samt undirrèttarins dómur ekki að framkvæmast fyr en það er sett til amtmannsins aðgjörða, og með hans úrskurði afgjört, hvort dómurinn eigi, rèttlætisins vegna, að innstefnast, — og þegar amtmaðurinn finnur orsök vera þartil, semur hann þá þartil nauðsynlegu stefnufars áteiknun, hverja sýslumaðurinn lætur auglýsa. Annars skal það hèrvið aðgætast, að dómurinn ekki einúngis á að innstefnast, rèttlætisins vegna, til æðri rèttar, þegar amtmanninum virðist að hinn ásakaði sè ránglega sýkn saka dæmdur, ellegar að straffið sè minna, en það eptir lögunum ætti að vera, heldur og líka þegar honum lízt svo, sem að dómurinn, þótt hinn dómfelldi játi sig vera ánægðan með hinn sama, sè honum harðari en skyldi. — 16) þegar landsyfirrèttarins dómur einúngis dæmir hinn ásakaða til slíks straffs, sem umhöndlað er í þessarar tilskipunar § 4 Litr. b og c, á hann ekki að hafa rètt til að beiðast

þess, að málinu sè stefnt til hæsta rèttar. þarámót á 1838.
það ekki að meinast neinum, sem dæmdur er eptir 24. Januar.
sama § Litr. a, eins og allt annars, í tilliti til þess, hvort appellera megi frá dómum, á að standa við það, sem ákvarðað er í almennilegum tilskipunum. — 17) þeir eptir kóngsbrèfi af 25. Juli 1808 § 4 stiptuðu sakafallskassar skulu framvegis afteknir vera, hvarámót þeir til sakamálakostnaðar útgjalds nauðsynlegu peníngar fyrirfram skulu borgast af hlutaðeigandi amts-repartitiónar sjóð, þó svo, hvað sèrílagi viðvíkur þeim launum, er aktórum fyrir Vorum hæstarètti bera í íslenzkum málum, að þarmeð sè breytt eptir Voru allrahæsta konúngsbrèfi af 21. December 1831. Annars á það til sakamála kostnaðar nauðsynlega útgjald, eptir að þeir þaryfir inngefnu reikníngar eru yfirskoðaðir og samþykktir af amtmanni, eptir þessa embættismanns ráðstöfun að heimtast af sakamanninum, eður sèrhverjum öðrum, sem eptir dóminum á að endurgjalda hið sama, — en að svo miklu leyti endurgjaldið eigi þannig getur útvegazt, á sú byrði að leggjast á hlutaðeigandi amtsrepartitiónar sjóð, hvers útgjöld, eptir gjörðum jafnaðarreikníngi, borgast eiga af amtinu uppá þann híngaðtil brúkanlega máta. Hvernig fara skuli með fyrnefndra sakafallskassa eptirstöðvar og tekjur framvegis, tilskiljum Vèr Oss nákvæmar að ákvarða. — 18) þar innihaldið, svovel af Voru konúngsbrèfi af 25. Juli 1808, sem af því seinna, þann 3. Mai 1816 útgefna, svo framarlega sem það enn gildir, að nokkru leyti fylgir af þessarar Vorrar tilskipunar almennilegu reglum, og að öðru leyti sèrlega er innfært í hana, svo eiga þessi konúngsbrèf eptirleiðis ekki að koma til yfirvegunar.

Hvareptir hlutaðeigendur sèr allraundirgefnast eiga að hegða. Gefið í Vorum konúnglega aðseturstað Kaupmannahöfn, þann 24. Januarii 1838.

1838.
24. Januar.

Reskript til Stiftamtmanden over Island, ang. **Indretning af et Fængsel i Reykjavík,** m. m. Khavn den 24. Januar 1838. — Publiceret i Skaptafells Syssel og i Reykjavík, samt ligeledes i Hunavatns og Sönder-Mula Syssel 1839. — Canc. 3. Dep. Reg. 1837—1839, 202ᵇ—203 (1838, Nr. 655ᵈ). Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk hos Schultz, 4 Blade i 4ᵗᵒ. Förste Side Titelblad, den danske Titel överst, derunder den islandske, det Övrige paa Titelbladet Dansk; paa de lige Sider 2—6 den danske Text med Underskrifter og Sigillatur, paa de ulige Sider 3—7 den islandske uden Underskrifter; den sidste Side blank. — Coll. Tid. 1838, S. 411 (kun anfört som emaneret). Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1838, S. 23—24. — Islandsk: Original-Aftryk hos Schultz med den danske Text (see ovenfor).

Reskript til Stiftamtmanden over Island, angaaende Indretning af et Fængsel i Reikjavig, m. m.

Vi Frederik den Sjette &c. V. S. B. Efter at Vi, med Hensyn paa, hvad desangaaende er yttret i en af Vore troe Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter samt for Island og Færöerne afgivet Betænkning over et dem forelagt Udkast til en ny Anordning om Criminalvæsenet paa Vort Land Island, have taget under Overveielse, om der i Reikavig kunde være at indrette Arrester, i hvilke Fængselsstraf kunde udstaaes overeensstemmende med de for Vort Rige Danmark gjeldende Anordninger, angaaende hvilken Gjenstand Vort Danske Cancellie, efter at have blandt Andet indhentet Din Erklæring, har nedlagt allerund. Forestilling, ville Vi allern. have Dig paalagt, i Henhold til Din ovenommeldte Erklæring, at foranstalte et Fængsel indrettet i Reikavig, hvor de Personer, der efter de almindelige danske Love skulle straffes med Fængsel, enten paa Vand og Bröd eller uden dette skjærpende Tillæg, kunne udholde denne Straf, og haver Du, naar en saadan Indretning er bragt i Stand, at meddele, foruden Byfogden i Reikavig, Vor islandske Landsoverret Underretning derom, for at, i Medför af den förste Passus af den 4. §

i Vor allern. Forordning angaaende Misgjerningers Afstraffelse og Forfölgning paa Island, forommeldte Straffe kunne, hvad Reikavig Byes Jurisdiction angaaer, sættes i Anvendelse, og saaledes de ellers for Island anordnede Legemsrevselser forsaavidt bortfalde. Endvidere haver Du, naar foranförte Indretning, som meldt, er bragt i Stand, derom til Vort Cancellie at afgive Beretning og tillige at afgive Erklæring om, hvorvidt det maatte være tilraadeligt at udvide Fængslets Brug ogsaa til de nærmeste Landjurisdictioner, uagtet derved opstaaer en Ulighed, der muligen kunde have Mere imod sig, end den, der vil finde Sted, naar Indretningen indskrænkes til Reikavig, hvor Beboernes Vilkaar i flere Maader er forskjellig fra de, hvorunder Landets övrige Indvaanere leve. Forövrigt ville Bekostningerne ved bemeldte Fængsels Indretning og Vedligeholdelse, samt ved Arrestforvarerens Lönning, være at afholde af Vor islandske Justitskasse. — Derefter Du Dig allerunderd. haver at rette, og det Fornödne i Overeensstemmelse hermed at foranstalte. Befalende Dig Gud! — Skrevet i Vor kongl. Residentsstad Kjöbenhavn den 24. Januarii 1838.

1837. 24. Januar.

Kóngsbrèf til stiptamtmannsins yfir Íslandi, um að láta tilbúa fángelsi í Reykjavík o. s. fr.

Vèr Friðrik hin Sjötti &c., Vora sèrlega hylli! Eptir að Vèr, í tilliti til þess, sem þarum hefir framfært verið í einni af Vorum trúu umdæmaständum fyrir Sjálands, Fjóns og Lálands-Falsturs stipti, svo og fyrir Ísland og Færeyjar, gjörðri athugun yfir framvarp, sem fyrir þau hefir lagt verið, til nýrrar tilskipanar um misgjörðamál á Voru landi Íslandi, höfum tekið til yfirvegunar, hvort varðhaldshús gætu orðið búin til í Reykjavík, svo fángelsisstraffi mætti í þeim við koma, samkvæmt þeim fyrir Vort ríki Danmörk gildandi tilskipunum, áhrærandi hvert efni Vort Danska Cancellí, eptir meðal annars að hafa

1838. útvegað þitt álit, hefir allraundirgefnast leidt Oss þess
24. Januar. meiníng fyrir sjónir, viljum Vèr allranáðugast hafa þèr uppálagt, samkvæmt þínu fyrrumgetna áliti, að láta tilbúa fángelsi í Reykjavík, hvarí þær persónur, sem eptir þeim almennilegu Dönsku Lögum eiga að straffast með fángelsi, annaðhvort við vatn og brauð, eður án þessa skerpandi viðurauka, geti liðið þetta straff, og átt þú, þegar slíkur umbúnaður er fullgjörður, að gefa það bæði býfógetanum í Reykjavík og Vorum íslenzka landsyfirrètti til vitundar, til þess að fyrnefnd ströff, eptir hljóðan fyrsta atriðis bins 4. § í Vorri allranáðugustu tilskipun um misgjörnínga ströffun og saksókn á Íslandi, geti, að svo miklu leyti Reykjavíkur staðar lögsögn viðvíkur, framkvæmd orðið, og þannig þær annars fyrir Ísland skipuðu líkamlegu refsíngar að svo miklu leyti burt fallið. Ennfremur átt þú, þegar fyrgreindur umbúnaður, sem sagt, er fullgjörður, að gjöra Voru Cancellíi skýrslu þarum, og undir eins að tilkynna því þitt álit: að hve miklu leyti það kynni vera ráðlegt líka að útvíðka fángelsisins brúkun til næstu landsbygðarumdæma, jafnvel þótt þaraf rísi nokkur mismunur, er máske gæti álitizt óviðurkvæmilegari en sá, sem hlýtur að við gángast, þegar þessi innrètting einúngis takmarkast til Reykjavíkur, hvar innbyggjaranna kjör í ymsan máta eru frábreytt þeim, við hver aðrir landsins innbyggjarar búa. Annars á allur kostnaður til tèðs fángelsis tilbúníngs og viðurhalds, ásamt fángelsisvaktarans launum, að gjaldast af Vorum íslenzka jústizkassa. — Hèreptir átt þú þèr allraundirgefnast að hegða, og samkvæmt hèrmeð að ráðstafa því nauðsynlega. Felandi þig Guði! Skrifað í Vorum konúnglega aðseturstað Kaupmannahöfn þann 24. Januarii 1838.

30. Januar. **Plakat** ang. en **forenet medicinsk-chirurgisk Examen** ved Kjöbenhavns Universitet, m. m. Khavn den 30. Januar 1838. — Publiceret i Syno-

dalforsamlingen i Reykjavík 1838, samt i nogle Jurisdictioner i Island, nemlig: 1838 i Arnæs Syssel og 1839 i Skaptafells, Myra og Hnappadals, Öefjords og begge Mula Sysselerne, men ikke udgivet paa Islandsk. — Canc. 2. Dep. Registr. XXXIX, 25—28 (1838, Nr. 54). Original-Aftryk hos Schultz. Colleg. Tid. for 1838, S. 105—110 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1838, S. 17—20. Schou XXII, 14—17.

1838. 30. Januar.

Plakat angaaende en forenet medicinsk-chirurgisk Examen m. m.

Vi Frederik den Sjette &c. G. V., at Vi, for at tilveiebringe en hensigtsmæssig indbyrdes Forbindelse mellem de tvende Læreanstalter for de medicinsk-chirurgiske Videnskaber, som findes i Vor kongl. Residentsstad Kjöbenhavn, og derved foröge begge Anstalters Virksomhed til Gavn for disse Videnskaber og sammes Anvendelse, have besluttet og herved allernaadigst befale, som fölger:

1) I Stedet for den særskilte medicinske og særskilte chirurgiske Examen, som hidtil har fundet Sted deels ved Khavns Universitet, deels ved det chirurgiske Academie, skulle for Fremtiden de, der ville erhverve Adgang til Læge-Embeder eller til Licentiam practicandi, pröves i samtlige Lægevidenskaben vedkommende Fag udi en forenet Examen, under Navn af Læge-Examen eller Examen medico-chirurgicum, hvilken Examen holdes, deels ved Universitetet af Professorerne ved det medicinske Fakultet, deels ved det chirurgiske Academie af Sammes Professorer, alt i de Fag, som i denne Vor Anordnings § 4 blive bestemte for enhver af disse Læreanstalter. — 2) Med den saaledes anordnede Examen for Læger skeer Begyndelse i forestaaende Foraar; dog skulle ved Siden heraf endnu til samme Tid afholdes Examina ved begge Læreanstalter efter de hidtil gjeldende Regler, med samme Ret for den Examinerede som hidtil, ligesom det indtil Foraaret 1839 tilstedes de ved Academiet eller Fakultetet Examinerede at tage særskilt Examen ved den Læreanstalt, hvor den Paagjeldende ikke for-

1838. 30. Januar. hen er prövet. Fra Efteraaret 1838 bliver derimod, med sidstnævnte Undtagelse, ene afholdt den combinerede Læge-Examen. — 3) Til foranförte lægevidenskabelige Examen skulle ikkun de have Adgang, der ved Kjöbenhavns Universitet have taget Examen artium og Examen philologico-philosophicum, eller som, efter at være immatriculerede ved et andet Universitet, have ved Kjöbenhavns Universitet underkastet sig den ved allerhöieste Resolution af 22. Novbr. 1833 — der under 20. Decbr. s. A. af den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler er bragt til almindelig Kundskab, — foreskrevne Præliminair-Examen. Imidlertid gjöres herfra Undtagelse for dem, der allerede ere inscriberede som Studerende ved bemeldte Academie, eller som, inden næste Foraars Cursus begynder, lade sig indskrive og begynde at höre chirurgiske Forelæsninger, hvilke beholde Adgang til at underkaste sig Examen og derefter befordres til Embeder, samt udöve medicinsk-chirurgisk Praxis, om de end ikke ere academiske Borgere, dog at denne Adgang ophörer med Efteraars-Examen 1842, hvilket skal være den sidste Gang, at Andre end de, der have aflagt de foranförte forelöbige Pröver ved Universitetet, kunne antages til chirurgisk-medicinsk Examen. — 4) Den forenede lægevidenskabelige Examen, der afholdes 2 Gange aarligt og samtidig ved begge Læreanstalter, skal bestaae: a) i skriftlige Pröver, nemlig een i Medicina forensis, een i Chirurgie og een i Therapie. Til Udarbeidelsen af hver af disse tilstaaes der Candidaten 6 Timer. Specimina skrives paa Dansk, med mindre en Candidat, der er födt i Hertugdommene og ikke har den fornödne Færdighed i det danske Sprog, hellere önsker at skrive dem i sit Modersmaal, ligesom det og maa være tilladt, at skrive Udarbeidelserne i Chirurgie og Therapie paa Latin; — b) i anatomiske Dissectioner; — c) i clinisk Pröve: een i Chirurgie og een i Therapie. Sygejournalen dicteres paa Latin, med mindre Candidaten

er i det Tilfælde, som omhandles i § 3 sidste Membr., da den dicteres i hans Modersmaal; og — d) i mundtlig Pröve, der holdes paa Dansk, eller, naar Candidaten er födt i Hertugdommene og han önsker det, paa Tydsk. Pröven foretages med 2 Candidater i 2 Dage, saaledes at Enhver af dem examineres begge Dagene, den ene Dag i 3, den anden i 4 Timer, nemlig i Anatomie, chirurgisk Pathologie og chirurgiske Operationer af Academiets Professorer; i Physiologie, Pharmacologie med Botanik og Chemie, Pathologie og Therapie, Accouchement, Börne- og Fruentimmer-Sygdomme af Lærerne ved Fakultetet. De skriftlige Pröver bedömmes af samtlige Professorer, og Spörgsmaalet i medicina forensis gives vexelviis af Academiet og Fakultetet. — 5) Under Examinationen ved enhver af fornævnte Lægevidenskabelige Læreanstalter skal stedse i ethvert Fag, foruden den examinerende Professor, en af den anden Læreanstalts Professorer og endnu en anden anseet Læge være tilstede, for med Examinator at bestemme den Charakteer, som tilkommer Candidaten. Antallet af de Mænd, der saaledes, foruden selve Læreanstalternes Professorer, skulle deeltage i den lægevidenskabelige Examen, skal stedse være ni, og bestaae af de blandt Vort Sundheds-Collegiums Medlemmer, der ei ere ansatte ved nogen af bemeldte Læreanstalter, samt af Stadsphysikus i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn, og derhos af saamange andre dertil af Sundheds-Collegiet udnævnte duelige Mænd, som behöves for at tilveiebringe det ovennævnte Tal, hvilke tilforordnede Medlemmer hver Gang udnævnes paa 2 Aar. Derimod blive de nu brugelige Examens-Protokoller ikke længere at före. — 6) Hovedcharakteren, der efter de af Examinatorerne vedtagne bestemte Regler uddrages af de specielle Charakterer for hver Pröve, bliver een af fölgende: förste med Udmærkelse (Laudabilis et quidem egregie), förste (Laudabilis), anden med Fortrin (Haud illauda-

1838. 30. Januar.

1838. bilis primi gradus), anden (Haud illaudabilis secundi
30. Januar. gradus) og tredie (Non contemnendus). Förste Charakteer kan ikke tildeles Nogen, som for nogensomhelst Pröve har erholdt tredie Charakteer. — 7) Om Examens Udfald meddeles der Candidaten et paa stemplet Papir af 4. Klasse Nr. 5 udstedt Testimonium, underskrevet af begge Læreanstalters Professorer og forsynet med begges Segl, hvorimod han fritages for at löse det ellers befalede Testimonium publicum af Universitetet.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderd. have at rette. — Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 30. Januar 1838.

30. Januar. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Afhændelse af noget af Thorchilii Legats Jordegods.** Khavn den 30. Januar 1838[1]. — Resolution 15. Decembr. 1837 i Canc. 1. Depart. Forestill. 1837, Nr. 200. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1838, Nr. 197. — Udtog i Algreen-Ussings Reskriptsaml. for 1838, S. 31—32.

Biskoppen over Sjællands Stift har til Cancelliet indsendt Stiftamtets Skrivelse af 8. August f. A., betræffende Salget af de Thorchilli Börneskole-Legat tilhörende Jordeiendomme i Skagefjords Syssel under Islands Nord- og Öst-Amt: ½ Dadestæd (= Daðastaðir), ½ Ingveldarstad og Sveinskot.

I denne Anledning har Cancelliet nedlagt allerund. Forestilling, og deri indstillet: at de ommeldte Eiendomme med tilhörende Qvilder maatte afhændes for de paa dem gjorte Auctionsbud, ialt 1139 Rbd. r. S., der, forsaavidt Kjöberne ei foretrække i Overeensstemmelse med Auctions-Conditionerne at lade ⅔ af Kjöbesummen blive indestaaende i Eiendommen, imod derfor at udstede en förste Prioritets-Panteobligation og svare 4 pCt. aarlige Renter, blive at gjöre frugtbringende paa

[1]) kgl. Resol. 21. Decbr. 1836.

den Maade, som er fastsat for Umyndiges og offentlige Stiftelsers Midler. 1838. 30. Januar.

Hvorefter det har behaget Hans Majestæt Kongen under 15. f. M. allern. at resolvere saaledes:

„Det ombandlede Auctionsbud bifaldes allernaad. i Overeensstemmelse med Vort Cancellies Indstilling".

Hvilket herved tjenstl. tilmeldes Stiftamtet til behagelig Efterretning. — Det kgl. Danske Cancellie den 30. Januar 1838 [1].

Gavebrev af Provst Benedikt Vigfusson paa Jorden Utanverðunes til **forældrelöse Börns Underholdning** i Skagafjords Syssel. Hólum i Hjaltadal 31. Januar 1838. — *see* kongel. Confirmation 7. Mai 1839. 31. Januar.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden i Sönder-Amtet, Bardenfleth, ang. **Paategning af Gebyr paa viserede Söpasse.** Khavn den 3. Febr. 1838. — Rentek. Isl. Copieb. 12, Nr. 1269. 3. Febr.

Ved Eftersyn af hertil remitterede islandske Söpasse er det befundet, at flere Sysselmænd have forsömt derpaa at anföre den Betaling, som de have oppebaaret for Passenes Paategning.

Vi maae derfor, i Henhold til Bestemmelserne i den 81. § i Sportelreglementet af 10. Septembr. 1830, tjenstl. anmode Hr. Amtmanden om, behageligen at ville tilkjendegive Kammerraad Tvede, som Byfoged i Reykevig, og samtlige Sysselmænd i det Dem allern. betroede Amt, at det nöie vil blive paaseet, at den ommeldte Betaling findes anfört paa Passene, og at de for Forsömmelse af en saadan Anförsel maae vente at

[1] s. D. Cancellie-Skrivelse omtrent ligelydende til Biskoppen over Sjællands Stift. Canc. 1. Dep. Brevb. sst.

1838. blive efter Omstændighederne paalagte de Mulkter m. v., som forbemeldte § i Sportelreglementet bestemmer. — Rentekammeret den 3. Februar 1838[1].

3. Febr.

6. Febr. **Cancellie-Skrivelse** til Rentekammeret, ang. **Forslag om forandret Opkrævning af Laugmandstolden.** Khavn den 6. Februar 1838. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1838, Nr. 490. — Algreen-Ussings Reskriptsamling 1838, S. 34—35.

Det kgl. Rentekammer har, ved under 23. Decbr. sidstl. at tilstille Cancelliet et fra den forhenværende Stiftamtmand over Island, Krieger, indkommet Forslag om, at det herefter maa blive Sysselmændene paalagt at oppebære den ved kongel. aabent Brev af 7. April 1688, under Navn af Laugmandstold, paabudne Afgift, enten in natura eller med Penge efter Capitelstaxt, og saaledes aflægge Regnskab for Tolden til den kongel. Jordebogskasse, istedetfor, som nu er Tilfældet, at indbetale Afgiften med 2¼ Sk. Sölv pr. Fisk, samt ved derhos at fremsende de fra de tvende andre islandske Amtmænd indhentede Erklæringer, begjært sig Cancelliets Betænkning over fornævnte Forslag meddeelt.

I Anledning heraf skulde man, ved at remittere indsluttede Bilage, tjenstl. bemærke Fölgende:

Da Yderne for Öieblikket ere berettigede til at betale Laugmandstolden med 2¼ Sk. pr. Fisk, vil det unægtelig være en Forhöielse i denne Afgift, naar den

[1] Skrivelser fra Rentekammeret af samme Dato, omtrent ligelydende, til Amtmand Thorsteinson i Vester-Amtet og Amtmand Thorarensen i Nord- og Öster-Amtet. Isl. Copieb. sst. Nr. 1270—1271. — I Rentek. Skriv. s. D. til Toldkammeret anmodes dette om at paalægge de danske Consuler at paategne Söpassene for de Skibe, som expederes directe fra Island til Udlandet, overeensstemmende med hvad der er befalet i For. 11. Septbr. 1816 § 16. Copieb. sst. Nr. 1272.

herefter skal betales enten med Fisk in natura eller efter 1838.
hvert Aars Capitelstaxt, thi at Yderne de facto erlægge 6. Febr.
den saaledes, og at Oppebörselsbetjentene, der kun beregne den med 2¼ Sk. pr. Fisk, lucrere Differencen, kan, efter de af det kgl. Rentekammer indhentede Erklæringer, navnlig fra Amtmanden over Nord- og Öst-Amtet, ikke antages for almindeligt. Den foranförte Bestemmelse maatte saaledes betragtes som en Skatteforhöielse, og kunde som saadan ikke skee uden ved en Anordning, som blev at forelægge Provindsialstænderne; men Cancelliet maa tjenstl. henstille til det kgl. Rentekammers nærmere behagelige Overveielse, om der er tilstrækkelig Grund til, uden i Forbindelse med den övrige islandske Skattelovgivning, ja endog uden den yderligere Forandring i Basis for Laugmandstolden, hvortil der, efter hvad Amtmand Thorstensen i sin Erklæring har yttret, er Anledning, paa foranförte Maade at forhöie Laugmandstolden, hvorimod og den senere Tids mindre heldige Conjunkturer for Island kunde frembyde en Betænkelighed, medens det synes tilraadeligt til en Tid, da igjen en Række af for Island heldige Aar maatte indtræde, at være betænkt paa de Forandringer i det islandske Skattevæsen, som kunde være fornödne, deels for at tilveiebringe större Bestemthed og Forholdsmæssighed i samme, og deels for at forskaffe Statskassen et mere tilstrækkeligt Vederlag for de Bekostninger, der gjöres paa Island, end den for Tiden nyder. — Det kgl. Danske Cancellie den 6. Februar 1838.

Kongelig Resolution ang. **Andragende om Eftergivelse af den directe Udförsels-Afgift** fra Island. 7. Febr.
Khavn den 7. Februar 1838. — I Rentekammerets Forestilling 30. Januar bemærkes, at i Löbet af Sommeren 1837 vare 8 Skibe af 4 Handelshuse udrustede til directe Udförsel fra Island til Udlandet, især med Klipfisk til Spanien

1838. og Portugal. De vedkommende Rhedere, 2 fra Khavn og 2
7. Febr. fra Flensborg, klagede over Tab ved Udredningen, som belöb til 2 Rbd. pr. Skpd. Fisk, da de havde betalt 15 Rbd. for Skippundet i Island, men kun erholdt 13 Rbd. Netto igjen ved Forhandlingen. De sögte derfor om, at den ved Plak. 28. Decbr. 1836 § 13 paalagte Afgift af directe Udförsel maatte blive eftergivet. De Handlende i Reykjavík havde ligeledes indgivet Andragende, deels om Eftergivelse af Udförsels-Afgiften forelöbig i 10 Aar, deels om, at denne Afgift midlertidig maatte bortfalde, naar et dansk Skib gik igjen directe fra Udlandet til Island med Ladning. De havde især motiveret dette ved de daværende slette Conjuncturer for Fisk i Spanien og Portugal; ved at Cortes i Portugal havde paalagt udenlandsk Fisk 4 Rbd. 40 Sk. r. S. pr. Skpd. fra 1. Novbr. 1837, ved at fremmede Nationers Fiskere, endog fra Portugal, omsværmede Landets Kyster og skadede Fiskerierne, og ved Ubetydeligheden af den indenrigske Afsætning.

Landfogden i Island, Tvede, havde ikke anseet Omstændighederne for at være af en saadan Beskaffenhed, at Andragendet kunde anbefales; Stiftamtmand Bardenfleth havde derimod yttret, at man vistnok maatte ansee den islandske Udförselshandel for trykket, men at dette egentlig faldt paa Producenterne, da Kjöbmændene havde det i deres Magt, at nedsætte Priserne for Produkterne, naar Conjuncturerne gik dem imod. Da han imidlertid ansaae Island for lavt beskattet, og de omhandlede Afgifter især ville hvile paa de störste Producenter, der forholdsmæssigen svare mindst til det Offentlige, havde han ikke fundet i Hensyn til Islændernes Tarv nogen tilstrækkelig Grund til at anbefale Nedsættelse af den bemeldte Afgift. Dog fandt han det netop nu betænkeligt, at begynde at hæve en ny Afgift under saa uheldige Conjuncturer.

Rentekammeret bemærker, at den ved For. 11. Septbr. 1816 paalagte directe Udförselsafgift af 5 Rbd. pr. Commercelæst var bleven eftergivet iflge Ansögninger fra den islandske Handelsstand fra 1825 af for visse Aar ad Gangen, saaledes at den ikke sildigere er bleven krævet. Den i 1834 nedsatte Commission i den islandske Handelssag havde anseet en Læsteafgift for directe Udförsel for billig, men vilde ikke have den höiere end 1 pCt., og havde derfor fremlagt en Beregning over Værdien af hvert enkelt islandsk Udförselsprodukt efter de kjöbenhavnske Priser i 1835. Iflge denne Regning skulde Afgiften af Törfisk og Klipfisk sammenregnede kun udgjöre

2 Rbd. 10 Sk. og af Uld 3 Rbd. 36 Sk. pr. Commercelæst, men ved en Sammenligningscalcule fik Commissionen det Resultat ud, at Afgiften burde bestemmes til 2 Rbd. 32 Sk. pr. Commercelæst, hvilket og blev bestemt, da alle Stænderforsamlingerne ligeledes vare deri enige, med Undtagelse af et eneste Medlem fra Slesvig, som vilde have Afgiftsfrihed og forbeholdt sig i den Anledning et Minoritets-Votum; denne Afgift blev saaledes förste Gang opkrævet i Aaret 1837. Og da der ellers ikke paahviler den islandske Handel nogen Told eller Consumtions-Afgift, fandt Rentekammeret, at en Afgift, som ikke oversteg 1 pCt., var saa billig, at den ikke burde frafaldes. „Er det indenlandske Marked bedre end det udenlandske for Afsætningen, kunne de Handlende benytte sig af hiint i Stedet for af dette, og saaledes undgaae Afgiften. Om Priserne i eet eller andet Aar i Udlandet ere endog særdeles lave, gjör her Intet til Sagen, thi Afgiften er reguleret i Forhold til Varernes Værdie paa Afgangsstedet, og er denne der höiere end paa fremmede Steder, behöve jo Vedkommende ikke at afsende Varerne". Tab, som maatte kunne opstaae ved pludselig Falden af Priserne, vare ikke særegne for disse Brancher, men vare uadskillelige fra Handelen i Almindelighed. Derimod indrömmer Rentekammeret, at Afgiften efter de momentane Priser var höiere end 1 Procento, da denne Afgift baseredes paa en Gjennemsnitspriis for Fisk af 21 Rbd. 48 Sk. pr. Skpd. Heri fandt en Minoritet af Kammerets Medlemmer Grund til at anbefale en Moderation i Afgiften af 1 Rbd. pr. Commercelæst, men Majoriteten ansaae dette Misforhold som Noget, der vilde jævne sig selv. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1838 A, Nr. 49.

1838. 7. Febr.

Indbemeldte Supplikanter blive at tilkjendegive, at deres Andragender deels om Eftergivelse af den ved Vor Plakat af 28. Decembr. 1836 § 13 paabudne Afgift af 2 Rbd. 32 Sk. rede Sölv pr. Commercelæst af de Skibes Drægtighed, som expederes directe fra Island til fremmede Steder, deels om Nedsættelse i Pasgebyrerne i Anledning af deslige Expeditioner, ikke kunne bevilges. — Kjöbenhavn den 7. Februar 1838.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, 10. Febr.

1838. 10. Febr. ang. **Opreisning for en Skole-Discipel.** Khavn den 10. Februar 1838. — Copiebog for Universitetet og Skolerne 1838, Nr. 191.

Fra det kgl. Danske Cancellie har Directionen modtaget til Afgjörelse en af Stiftsövrigheden under 19. Oktbr. f. A. indsendt og med Sammes anbefalende Paategning forsynet allerund. Ansögning fra Lector Theol. Johnsen, om, at forhenværende Discipel i Bessestad lærde Skole, (N. N.), der formedelst begaaet Leiermaal er removeret fra Skolen, maatte igjen forundes Adgang til denne og til det ham för tilstaaede halve Stipendium.

I Anledning heraf undlader man ikke tjenstl. at melde, til egen behagelig Underretning og til Bekjendtgjörelse for Lector Johnsen, at Directionen, i Betragtning af, at fornævnte Discipels Forseelse er begaaet forinden han indkom i Skolen, samt af de övrige forklarede Omstændigheder, Intet vil have at erindre imod, at han atter optages i Skolen, og nyder det ham forhen tilstaaede Stipendium. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 10. Februar 1838.

12. Febr. **Capitelstaxt** for **Vester-Amtet fra Medio Mai 1838 til samme Tid 1839.** Vester-Amts Comptoir den 12. Februar 1838. — Islandsk: Original-Gjenpart, trykt som Schema hos Bogtrykker Schultz i Kjöbenhavn og udfyldt med de passende Tal ved Udfærdigelsen, 2 Blade i 4to., hvoraf Exemplar haves i det islandske Departement; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

Capituls-Taxti fyrir Mýra og Hnappadals, Snæfellsness, Dala, Barðastrandar, Ísafjarðar og Stranda sýslur í Íslands vestur-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1838 til sömu tíðar 1839.

1838. 12. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Silfur. Rbd.	Silfur. Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	á landsvísu hdr. Rbsk.	er því 1 al. Rbsk.
A. Nr. 1[1]	26	90	26	90	21½
— 2	3	74½	22	63	18
— 3	5	50	33	12	26½
— 4	3	74	30	16	24
— 5	2	61	31	60	25⅓
— 6	3	70	29	80	24
— 7	2	47	»	»	»
— 8	13	8	13	8	10½
— 9	9	55	12	73	10¼
B. Nr. 10	»	17	21	24	17
— 11	»	15	18	72	15
— 12	»	18½	23	12	18½
— 13	»	16¼	20	30	16¼
C. Nr. 14	»	»	»	»	»
— 15	»	15½	9	66	7¾
— 16	»	29	»	»	»
— 17	»	5⅓	10	»	8
— 18	»	45	»	»	»
— 19	1	5	»	»	»
— 20	»	26	»	»	»
— 21	»	21	»	»	»
D. Nr. 22	3	54	21	36	17
— 23	3	55½	21	45	17⅙
— 24	3	14	18	84	15
— 25	2	77	16	78	13½
— 26	2	78	16	84	13½
E. Nr. 27	1	17	17	63	14
— 28	1	28	19	36	15½
— 29	1	27	19	21	15⅓
— 30	1	21	18	27	14⅔
F. Nr. 31	4	37	17	52	14
— 32	3	39	»	»	»
— 33	2	66	»	»	»
— 34	2	11	»	»	»
— 35	1	53	»	»	»
— 36	2	67	»	»	»
— 37	»	5⅓	»	»	»

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Vester-Amtet den 13. Febr. 1837, see ovenf. S. 16—18.

1838. 12. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Silfur. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er því 1 al. Rbsk.
G. Nr. 38	3	32	»	»	»
— 39	»	57	»	»	»
— 40	1	89	»	»	»
— 41	1	17	»	»	»
— 42	»	62	»	»	»
— 43	1	7	»	»	»

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr. A, eða fríðu	25. 2	20
— B, — ullu, smjöri og tólg	20.82	$16^2/_3$
— C, — ullar tóvinnu . . .	9.81	$7^3/_4$
— D, — fiski	19. 7	$15^1/_4$
— E, — lýsi	18.61	15
— F, — skinnavörum . . .	17.52	14

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, gjörir höfuðmeðalverð allra meðalverða
[hdr.] 18 Rbd. 47 Sk. [og alin] $14^3/_4$ Sk.

Þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir Litr. A: hver kýr snemmbær við hundrað;
eins 6 ær loðnar og lembdar, í fardögum;
líka 6 sauðir þrèvetrir og eldri á haust;
enn þá 8 sauðir tvævetrir eins,
eða 12 veturgamlir,
eða 8 ær geldar.
Púlshestur 5 til 12 vetra eins, í fardögum;
enn þá hryssa á sama aldri, 90 álnir, eða $^3/_4$ hundraðs, svo $1^1/_3$ verðs hennar gjörir hundrað.

Eptir Litr. B: gjöra 12 fjórðúngar af ullu, smjöri eða tólg, hundrað.

— C: — 60 pör eingirnissokka, eða 180 pör sjóvetlínga, hundrað.

— D: — 6 vættir af sèrhverri fiskitegund, þar tilnefndri, hundrað.

Eptir Litr. E: gjöra 1 tunna, eða 120 pottar lýsis, hdr. 1838.
— F: — 4 fjórðúngar nautsskinna, hundrað. 12. Febr.

Íslands vestur-amts contóri, þann 12. Februar 1838.
Thorsteinson. Jón Guðmundsson,
const. prófastur.

Capitelstaxt for Sönder-Amtet fra Medio Mai 1838 til samme Tid 1839. Reykjavík den 22. Februar 1838. — Islandsk: Original og Original-Aftryk, 2 Bl. i 4to., trykt paa offentlig Bekostning paa Vidö Kloster 1838. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. — Denne Taxt anföres som publiceret i Rángárvalla og Arnæs Sysseler, samt Reykjavík i Aaret 1838. 22. Febr.

Capituls-Taxti fyrir Borgarfjarðar, Gullbríngu og Kjósar, Árness, Rángárvalla, Vestmannaeyja, Vestur- og Austur-Skaptafells sýslur, samt Reykjavíkur kaupstað, í Íslands suður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1838 til sömu tíðar 1839.

Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er þá 1 al. Rbsk.
A. Nr. 1[1]	28	11	28	11	22½
— 2	3	50½	21	15	17
— 3	4	78½	28	87	23
— 4	3	46½	27	84	22⅓
— 5	2	43	29	36	23½
— 6	3	41	27	30	22
— 7	2	28	»	»	»
— 8	10	81	10	81	8½
— 9	7	5½	9	39	7½
B. Nr. 10	»	18	22	48	18
— 11	»	16	20	»	16
— 12	»	20	25	»	20
— 13	»	16⅓	20	40	16⅓

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Sönder-Amtet 8. Februar 1837, ovenf. S. 11—14.

1838.
22. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er þá 1 al. Rbsk.
C. Nr. 14	»	24	»	»	»
— 15	»	$18\frac{1}{2}$	11	54	$9\frac{1}{4}$
— 16	»	$30\frac{3}{8}$	»	»	»
— 17	»	$5\frac{1}{2}$	10	30	$8\frac{1}{4}$
— 18	»	$58\frac{1}{3}$	»	»	»
— 19	1	$12\frac{1}{2}$	»	»	»
— 20	»	37	»	»	»
— 21	»	$29\frac{1}{2}$	»	»	»
D. Nr. 22	3	56	21	48	17
— 23	3	58	21	60	$17\frac{1}{3}$
— 24	3	$35\frac{1}{2}$	20	21	16
— 25	3	$27\frac{2}{3}$	19	70	$15\frac{3}{4}$
— 26	3	2.	18	12	$14\frac{1}{2}$
E. Nr. 27	1	$14\frac{1}{4}$	17	22	14
— 28	1	26	19	6	$15\frac{1}{4}$
— 29	1	$29\frac{1}{6}$	19	53	$15\frac{1}{2}$
— 30	1	$23\frac{2}{3}$	18	67	15
F. Nr. 31	4	$31\frac{1}{2}$	17	30	14
— 32	3	42	20	60	$16\frac{1}{2}$
— 33	2	58	15	60	$12\frac{1}{2}$
— 34	2	$34\frac{1}{2}$	18	83	15
— 35	1	48	18	»	$14\frac{1}{2}$
— 36	2	38	14	36	$11\frac{1}{2}$
— 37	»	$5\frac{1}{4}$	13	72	11
G. Nr. 38	2	$95\frac{1}{2}$	»	»	»
— 39	1	$17\frac{1}{4}$	»	»	»
— 40	2	$6\frac{1}{6}$	»	»	»
— 41	1	3	»	»	»
— 42	»	67	»	»	»
— 43	»	83	»	»	»

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr.	A, eða fríðu	22.84	$18\frac{1}{3}$
—	B, — ullu, smjöri og tólg	21.94	$17\frac{1}{2}$
—	C, — ullar tóvinnu	10.90	$8\frac{3}{4}$
—	D, — fiski	20.23	$16\frac{1}{5}$
—	E, — lýsi	18.61	15
—	F, — skinnavörum	16.90	$13\frac{1}{2}$

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, 1838.
gjörir höfuðmeðalverð allra meðalverða 22. Febr.
[hdr.] 18 Rbd. 58 Sk. [og alin] 15 Sk.

Þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir Litr. A: hver kýr snemmbær við hundrað;
eins 6 ær, loðnar og lembdar, í fardögum;
líka 6 sauðir þrèvetrir og eldri á haust;
enn þá 8 sauðir tvævetrir eins,
eða 12 veturgamlir,
eða 8 ær geldar.
Púlshestur 5 til 12 vetra eins, í fardögum;
enn þá hryssa á sama aldri, 90 álnir, eða
$^3/_4$ hundraðs, svo $1^1/_3$ verðs hennar
gjörir hundrað.

Eptir Litr. B: gjöra 12 fjórðúngar af ullu, smjöri eða tólg, hundrað.
— C: — 60 pör eingirnissokka, eða 180 pör sjóvetlínga, hundrað.
— D: — 6 vættir af sèrhverri fiskitegund, þar tilnefndri, hundrað.
— E: — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis, hdr.
— F: — 4 fjórðúngar nautaskinna hundrað; eins 6 fjórðúngar af kúa-, hrossa- og sela-skinnum; 8 fjórðúngar sauðskinna og 12 fjórðúngar ærskinna: item 240 stykki lambskinna.

Reykjavík þann 22. Februarii 1838.
Bardenfleth. Steingrímur Jónsson.

Cancellie-Skrivelse til den constituerede Stiftamtmand over Island, ang. **Stiftamtets Myndighed med Hensyn til Landsoverretten**, samt om **Assessorernes Habilitet til at före Sager.** Khavn 27. Febr.

1838. 27. Febr. den 27. Februar 1838. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1838, Nr. 732. — Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1838, S. 55.

I behagelig Skrivelse af 16. Oktbr. f. A. har Hr. Stiftamtmand, for at forebygge saadanne Collisioner, som Uvished angaaende Deres Myndighed i Henseende til adskillige den kongelige islandske Landsoverret vedkommende Gjenstande let vilde kunne frembringe, begjært Cancelliets Resolution med Hensyn til fölgende Punkter:

1) Om, hvorvidt Nogen i Andres Sager kan procedere for Overretten, uden at erholde den i Forord. 11. Juli 1800 § 22 ommeldte Constitution af Stiftamtet. — 2) Om hvorvidt Stiftamtet er bemyndiget til ved forefaldende Leiligheder at constituere Overrettens Assessorer til at udföre en eller anden, deres Embede uvedkommende, Embedsforretning, in specie Underdommer-Forretninger, samt hvorvidt Assessorerne, naar en saadan Constitution er dem meddelt, ere pligtige til, forinden de udföre det dem Overdragne, at indhente Justitiarii Samtykke, og, — 3) om hvorvidt en Overrets-Assessor, naar han formedelst nogetsomhelst lovligt Forfald under en Sag har veget sit Sæde i Overretten, lovmedholdeligen kan meddeles Autorisation til at procedere Sagen for en af Parterne.

I Anledning heraf skulde man til fornöden Efterretning tjenstl. tilmelde Dem:

ad 1, Stiftamtets Constitution maa ansees fornöden.

ad 2) Slige Constitutioner kunne ikkun meddeles naar det er aldeles nödvendigt, og bliver i saa Tilfælde Justitiarius at underrette om den skete Constitution.

ad 3) Autorisationer for Overrettens Assessorer til at procedere, være sig ved Under- eller Overretten kunne, som stridende mod Grundsætningerne i Forordn. 8. Januar 1802, ikke billiges.

Det tilföies, at Cancelliet under Dags Dato i Overeensstemmelse med Foranförte har tilskrevet Justitiarius

i den islandske Landsoverret det Fornödne. — Det kongel. Danske Cancellie den 27. Februar 1838[1]. 1838. 27. Febr.

Cancellie-Skrivelse til den constituerede Stiftamtmand over Island, ang. **Forholdet mellem Justits-Sekretairen og Justitiarius i den islandske Landsoverret.** Khavn den 6. Marts 1838. 6. Marts.
— Canc. 3. Depart. Brevb. 1838, Nr. 837. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1838, S. 60—62.

Ved under 16. Oktbr. f. A. at tilstille Cancelliet en fra anden Assessor og Justits-Sekretair i den islandske Landsoverret Johnsen indkommen Skrivelse, hvori han anker over forskjellige ham i hans Egenskab af Justits-Sekretair af Justitiarius i Retten Sveinbjörnsen tildeelte Ordrer m. v., samt begjærer nærmere Bestemmelser meddelte angaaende adskillige omtvistede Punkter, har Hr. Amtmand, næst at afgive Deres Erklæring over fornævnte Andragende, med Hensyn til sammes Gjenstand udbedet Dem Collegiets Resolution meddeelt. Assessor Johnsens Besværinger i foranförte Henseende gaae ud paa:

1) at Justitiarius Sveinbjörnsen har paalagt ham ved Udfærdigelsen af Domsakter i offentlige Sager, tillige at afskrive alle Underrets-Akterne og andre Rets-Documenter Sagen vedkommende til Opbevaring i Rettens Archiv; — 2) at det af fornævnte Embedsmand er bleven ham paalagt, naar Domme udskrives, at sende ham disse til Underskrift, tilligemed Rettens Domprotokol til Conferering; — 3) at Justitiarius, der i Medhold af den ved Reskr. 14. Mai 1808 givne Tilladelse opholder sig udenfor Reikevig, kun anseer sig pligtig til at bære Omkostningerne ved Embeds-Documenters Afsendelse fra sin Bopæl til Assessor Johnsen, men

[1]) s. D. Canc. Skriv. af samme Indhold til Justitiarius i Landsoverretten i Island. Brevb. sst. Nr. 733.

1838. derimod ikke dem, som ere forbundne med saadanne
6. Marts. Documenters Afsendelse fra Sidstnævnte til ham; — 4) at Justitiarius, af hvem Assessor Johnsen, for at kunne ordne Rettens Archiv og forfatte et Strafferegister, har begjært sig tilstillet Rettens Dom- og Voterings-Protokoller indtil 1828, der beroe hos ham, saavel som nogle andre til Rettens Archiv henhörende, ligeledes hos ham beroende Documenter, ikke har været villig hertil, og derhos har yttret, at han anseer sig berettiget til hos sig at beholde hvilketsomhelst af Rettens Archiv han vil, og synes at behöve. — Endvidere har Assessor Johnsen: — 5) med Hensyn til at Justitiarius har gjort den Forandring i Henseende til Rettens Sættelse, at denne herefter skal sættes Kl. 10 Formiddag i Tidsrummet fra 1. April til 30. Septbr. inclus., men Kl. 11 i den övrige Tid af Aaret, andraget paa, at Retten hele Aaret igjennem maa sættes Kl. 10, hvilket ansees at være bekvemmest for samtlige Vedkommende; og endelig: — 6) andraget paa, at Embeds-Correspondencen mellem Rettens Tilforordnede maa föres i det danske Sprog.

Da Cancelliet i det Hele maa være enigt i hvad Hr. Amtmand i Deres afgivne Erklæring har yttret med Hensyn til de ovenanförte Punkter, saa skulde man, næst at bemærke, at den under Nr. 1 omhandlede Gjenstand er afgjort ved Collegiets Skrivelse af 29. April f. A., tjenstl. anmode Dem om at tilkjendegive Vedkommende:

ad 2) At kun Domsakter, i Medför af Forordn. 11. Juli 1800 § 8, blive at underskrive af Justitiarius, hvorimod simple Doms-Udskrifter kunne expederes af Justits-Sekretairen alene. — *ad* 3) At Justitiarius, som boende udenfor Reikevig, maa bære de Omkostninger, som foranlediges baade ved Frem og Tilbagesendelse af Embedsdocumenter fra og til de i Reikevig boende Assessorer (cfr. Canc. Skriv. 12. Mai 1821 og 12. Septbr. 1829). — *ad* 4) At ligesom Justitiarius, naar han til

Afbenyttelse under en Sag behöver nogensomhelst af de til Rettens Archiv henhörende Protokoller eller Documenter, maa være berettiget til at forlange dem udlaante, saa længe saadan Afbenyttelse vedvarer, saaledes maae paa den anden Side alle de Retten tilhörende og vedkommende Documenter have deres stadige Plads i Archivet. — *ad* 5) At det bifaldes, at Retten herefter hele Aaret igjennem sættes Kl. 10 Formiddag, og — *ad* 6) At Embeds-Correspondencen mellem Overrettens Medlemmer, forsaavidt den maatte være af en saadan Beskaffenhed, at der kunde opstaae Spörgsmaal om dens Forelæggelse for vedkommende Collegier, bör föres paa Dansk, hvorimod det under en modsat Forudsætning maa være Vedkommende overladt, om de ville afbenytte det islandske eller det danske Sprog. 1838. 6. Marts.

Iövrigt skulde man, næst at bemærke at der, naar Collegiet herefter til Overretten afgiver nogen Resolution angaaende extrajudicielle samme vedkommende Gjenstande, vil om sammes Indhold blive meddeelt Hr. Stiftamtmand Communication, tjenstl. tilmelde Dem til Efterretning for Vedkommende, at deslige Resolutioner blive at opbevare i Rettens Archiv, ligesom De og behageligen ville tilkjendegive Justitiarius, at det ansees rettest at han, naar han enten alene eller i Forbindelse med Rettens övrige Tilforordnede til dette Collegium indgiver Andragende, Forslag eller Forespörgseler angaaende de ovenmeldte Gjenstande, forinden Afsendelsen underretter Hr. Stiftamtmand derom, for at sætte Dem istand til desangaaende at yttre Deres Anskuelser.

Sluttelig undlader man ikke at tilföie, at Collegiet forudsætter, at der ikke i Fremtiden imellem Rettens Medlemmer ville opstaae lignende Misforstaaelser, hvilke lettelig ville kunne undgaaes, naar de i deres Embedsforhold möde hinanden med den Forekommenhed, uden hvilken Forretningsgangen besværes og Rettens Agtelse svækkes.

1838. Indsluttede Bilage remitteres. — Det kgl. Danske
6. Marts. Cancellie den 6. Marts 1838.

14. Marts. **Reskript** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Forening af Munkathveraa Præstekald med Hrafnagil.** Khavn den 14. Marts 1838. — Orig. i Bispe-Archivet i Island. Canc. 1. Depart. Registr. 1835—1838, 294b—295 (1838, Nr. 867). Udtog i Coll. Tid. for 1838, S. 325 og i Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1838, S. 73.

Frederik den Sjette, &c. V. s. B. Vi give Eder herved tilkjende, at da Os af Vort danske Cancellie allerunderd. er blevet foredraget et Forslag om, at Munkethveraa Klosterkald i Öefjord Syssel paa Vort Land Island maa ophöre som selvstændigt Pastorat, saa ville Vi, efter at have overveiet denne Sag, med den af Vort Rentekammer derom meddelte Betænkning, herved allern. have bifaldet og fastsat, at det ommeldte Munkethveraa Klosterkald under Öefjords Syssel paa bemeldte Vort Island maa ophöre som selvstændigt Pastorat, og derimod henlægges som Annex under Hrafnegils og Kaupangs Præstekald og saaledes, at den eventuelle Præst beholder de fulde Indtægter af samme. Derefter I Eder allerunderd. have at rette, og Vedkommende saadant til Efterretning at tilkjendegive. Befalende Eder Gud! — Skrevet i Vor kongelige Residentsstad Kjöbenhavn den 14. Marts 1838.

20. Marts. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Besættelsen af det forenede Hrafnagil, Kaupang og Munkathveraa Sognekald.** Khavn den 20. Marts 1838. — Orig. i Bispe-Archivet i Island. Canc. 1. Depart. Brevb. 1838, Nr. 676.

Ved at tilstille Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. det vedlagte allerh. Reskript af 14. d. M., hvorved i Over-

eensstemmelse med det af D. Höiærv. under 18. August f. A. gjorte Forslag, allern. er bestemt, at Munkethveraae Klosterkald under Öefjords Syssel paa Island skal ophöre som selvstændigt Pastorat, og derimod henlægges som Annex under Hrafnagil og Kaupang Præstekald, og saaledes, at den eventuelle Præst beholder de fulde Indtægter af samme — skulde Man tjenstl. overlade til Hr. Stiftamtm. paa sædvanlig Maade at besætte det saaledes forenede Kald, medmindre det ved Sammenlæggelsen maatte være blevet saaledes forbedret i Indtægter, at det efter de gjældende Anordninger vil være at besætte umiddelbart af H. Maj., i hvilket Tilfælde Man udbeder sig snarest muligt underrettet herom, for at Kaldet da kan blive opslaaet vacant under dette Collegium. — Det kongel. Danske Cancellie den 20. Marts 1838.

1838. 20. Marts.

Kongelig Resolution ang. **Quarantaine-Forordningerne med Hensyn til Island.** Khavn den 21. Marts 1838.[1] — I Cancelliets Forestill. af 21. Marts bemærkes, at Landphysikus Thorstensen havde i en Forestilling til Stiftamtmanden over Island, i Anledning af en til Island i Sommeren 1836 overfört Koppesmitte, yttret Önskeligheden af en efter den nærværende Tid læmpet Forandring eller nærmere Bestemmelse af Plak. 18. Mai 1787, der senere var modificeret ved Plak. 27. Mai 1803. Efter Landphysikus' Formening var denne Anordning ikke længer hensigtsmæssig, deels fordi den var udkommen för Vaccinationen, paa en Tid, da Kopperne vare meget frygtede, deels fordi dens Regler vare meget ubestemte; han androg derfor paa, at de nævnte Anordninger maatte ophæves, og at de Bestemmelser ang. Kopper, som indeholdtes i Canc. Skriv. 21. Juli 1835 til Amtmanden i Holbeks Amt, sammenholdte med Qvarantaine-Directionens Circulaire 16. Januar 1808, maatte for Island træde i deres Sted saavel med Hensyn til Kopper som Mæslinger. Saavel Stiftamtmanden som Rentekammeret og Sundhedscollegiet

21. Marts.

[1]) Plakat af 20. Juni 1838.

1838. 21. Marts. vare enige med Landphysikus. — Canc. 3. Depart. Forestillinger 1838, Nr. 19.

Vi bifalde allern., at Plakaten af 18. Mai 1787 saavelsom Plak. af 27. Mai 1803, forsaavidt Island og Færöerne angaaer, ophæves, dog at de Forsigtighedsregler blive at iagttage, som de almindelige for Danmark gjeldende Qvarantaine-Forskrifter, og navnlig Circulairet af 16. Januar 1808 bestemmer, til Forebyggelse af smitsomme Sygdomme, og deriblandt Koppesygdommens Indförelse. — Kjöbenhavn den 21. Marts 1838.

24. Marts. **Cancellie-Skrivelse** til Rentekammeret, ang. **Forslag om en Central-Regjering i Island.** Khavn den 24. Marts 1838. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1838, Nr. 1048. Algreen-Ussings Reskriptsaml. for 1838, S. 82—84.

Det kongel. Rentekammer har, ved under 4. Novembr. f. A. at tilstille Cancelliet den herhos tilbage fölgende Forestilling fra den forhenværende Stiftamtm. over Island, Krieger, begjært Cancelliets Betænkning meddeelt over det i samme indeholdte Forslag til Oprettelsen af en Central-Regjering i Island.

Bemeldte Regjering skulde efter Forslaget bestaae af en Præsident (eller Gouverneur), samt af 2 Regjeringsraader, og skulde, foruden directe at bestyre Sönder- og Vest-Amtet, der efter Planen skulde sammenlægges, udföre alle Forretninger med Landsoverretten, Biskoppen, den lærde Skole, Landfogderiet, Medicinalvæsenet og Nord- og Öst-Amtet, samt endvidere expedere alle de Bevillinger o s. v., som ere tillagte Regjeringen i Vestindien, hvorhos alle Sagerne til og fra Collegierne skulde expederes igjennem Regjeringen. Motiverne til det anförte Forslag ere i det Væsentlige hentede: 1) fra Communicationens Sjeldenhed og Besværlighed, hvilken saavel i den offentlige Forretningsgang som for de vedkommende Private, hvis Ansögninger ikke

kunne afgjöres uden ved höiere Resolutioner, medförer betydelig Tidsspilde og undertiden Tab; — 2) fra den her herskende Mangel paa tilstrækkelig Bekjendtskab med Landets mange Særegenheder; — 3) fra den Omstændighed, at Embedsmændene paa Island vanskelig bringes til at samstemme, hvorved kan foranlediges, at Collegierne, naar de ikke af de modstridende Erklæringer see sig i Stand til at udfinde det Rette, blive fristede til at lade endog for Landets Tarv vigtige Sager henligge; og endelig: — 4) fra den med Islands lange Frastand forbundne Vanskelighed for Collegierne i at före behörig Control med Embedsmændene.

1838. 24. Marts.

Selve Forslaget er iövrigt ikke gjennemarbeidet i Detaillen, men hvad de udhævede Motiver, hvorpaa det i Hovedsagen er stöttet, angaaer, da forekomme de ikke Cancelliet at være af nogen Vægt. I denne Henseende bemærkes:

ad 1) Islands Frastand og Communicationens Vanskelighed ere vistnok væsentlige Hindringer for Forretningsgangen, men denne Ulempe ligger i Sagens Natur og vilde formeentligen ikke afhjelpes ved Oprettelsen af en local Regjering, med mindre denne i al Fald skulde have en extraordinair, Amtmændenes betydelig overstigende Myndighed, hvilket ikke synes tilraadeligt (saameget mindre, som det ikke indsees, hvor der skulde findes Individer til Indtrædelse i Regjeringen af saa fortrinlig Dygtighed, at der maatte kunne stoles mere paa dem end paa Amtmændene), og neppe heller engang har været Proponentens Mening, naar hensees til, at han kun andrager paa, at Regjeringen skulde bemyndiges til at meddele de samme Bevillinger som den Vestindiske Regjering, men dennes Myndighed i den omhandlede Henseende er ikke synderlig större end Amtmændenes, og at henlægge Bevillings-Expeditionen paa Island fra Amtmændene til Regjeringen vilde, langt fra at befordre, kun bidrage til at forsinke slige Sagers Afgjörelse, da Indvaanerne i saa Tilfælde ved mange

1838. Leiligheder maatte söge længere borte, hvad de efter den
24. Marts. nærværende Indretning kunne have mere i deres Nærhed.

ad 2 og 3) Landets Særegenheder maae ligesaavel kunne oplyses ved Amtmændenes og de underordnede Övrigheders, som ved en Regjerings Erklæringer, og er det end saa, at slige Erklæringer ofte i væsentlige Punkter differere, finder Forskjelligheden, saavidt Collegiet har haft Leilighed til at erfare, dog ikke saa meget Sted i Henseende til Fremsættelse af Tingenes factiske Stilling, eller Belysningen af de locale Forhold, som i Henseende til de Raisonnements, der bygges paa de factiske Præmisser, om hvis Existents man er enig. Hvad iövrigt den her omhandlede som et Nationaltræk udhævede Stridighed angaaer, da turde det vel blive Tilfældet, at den snarere vil foröges end hæmmes ved Oprettelsen af en Regjering, der, som allerede ovenfor bemærket, neppe kunde ventes saaledes besat, at den ved overlegen Dygtighed kunde gjöre sig gjeldende fremfor de andre Overövrigheder, og det er saaledes ikke uantageligt, at disse kunne föle sig fristede til Uvillie og Opposition imod en hidtil ukjendt Melleminstants.

Hvad endelig det under Nr. 4 paaberaabte Argument angaaer, da kunne ordentligviis Collegierne heller ikke her i Landet have noget umiddelbart Tilsyn med Embedsbestyrelsen i Provindserne, men, ligesom man, hvad Amtmændene angaaer, ved Correspondence med dem har Leilighed til at bedömme deres Duelighed og Nidkjærhed, og til i fornödent Fald at give Veiledning og Belæring, saaledes maa man, hvad Underövrighederne betræffer, for en stor Deel stole paa, at Amtmændene controllere deres Embedsförelse; det samme maa gjelde med Hensyn til Island, og en Regjering, ifald den blev oprettet, kunde neppe bidrage til at gjöre Controllen strængere, eller være istand til selv at udföre det umiddelbare Tilsyn.

Under Calculen over de Omkostninger, som Op-

rettelsen af en Central-Regjering vilde medföre, er Stiftamtmand Krieger gaaet ud fra den Forudsætning, at ikke blot Stiftamtmands-Embedet, men ogsaa Amtmandsposten i Vest-Amtet kunde inddrages, idet Regjeringen skulde bestyre begge disse Amter direkte. Herved vilde imidlertid begrundes en lidet tilraadelig Forskjel i Maaden, hvorpaa Landets forskjellige Amter bleve administrerede, der iblandt Andet vilde medföre, at Distrikterne i Sönder- og Vest-Amtet under Conflikt med de andre Amters Distrikter, f. Ex. i Fattigforsörgelses-Sager, vilde have, eller i det mindste vilde forudsættes at have, en fortrinligere Beskyttelse i Regjeringen; men bortfalder denne Deel af Planen, blive Omkostningerne paa dens Udförelse iövrigt saa meget betydeligere. 1838. 24. Marts.

Idet man indskrænker sig til forestaaende Bemærkninger, maa Cancelliet være af den Formening, at det omhandlede Forslag ikke egner sig til at tages til Fölge.

Hvilket man ikke har skullet undlade herved tjenstl. at melde. — Det kongel. Danske Cancellie den 24. Marts 1838.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **nogle Punkter med Hensyn til Udfærdigelsen af Bevillinger.** Khavn den 24. Marts 1838. — Canc. 3 Depart. Brevb. 1838, Nr. 1083. 24. Marts.

I Anledning af det af Hr. Amtmand under 31. Decembr. 1836 hertil indsendte Regnskab over de af Dem i bemeldte Aar udleverede kongelige Bevillinger og Expeditioner, udbad Cancelliet sig i Skrivelse af 9. Mai f. A. Deres nærmere Yttringer meddelte, med Hensyn til at der, efter Regnskabets Udvisende, deels var udfærdiget Confirmation paa tvende respective mellem Bonde Einar Vigfussen og Hustru Thorgerder Jonsdatter og mellem Gudmundur Johnson og Gudny Jonsdatter oprettede reciprokke Testamenter, uagtet disse ikke vare forsynede med Notarial-Attestation, deels

1838. meddeelt Christian Christiansen af Brakande Bevilling
24. Marts. til Ophævelse af hans Ægteskab med Thorun Thorvaldsdatter, uagtet Sidstnævnte, efter hvad der var oplyst, var afsindig. Hr. Amtmand har derefter i Skrivelse af 25. August f. A. anfört de Omstændigheder, der have begrundet den af Dem ved de omhandlede Expeditioners Udfærdigelse brugte Fremgangsmaade, i hvilken Henseende De, navnlig hvad Testamenterne angaaer, har bemærket, at disse, foruden at de efter selve deres Indhold afgave et umiskjendeligt Beviis paa deres Ægthed, derhos vare attesterede af Mænd i offentlige Bestillinger, og hvad den nævnte Skilsmisse-Bevilling for Christian Christiansen betræffer, at De ikke har antaget at Konens Afsindighed, for sig betragtet, kunde afgive tilstrækkelig Grund til at nægte ham den af ham ansögte Bevilling, ligesom og en saadan i sin Tid er bleven forundt en Præst Vigfus Erichsen af Hvamme, uagtet hans Hustru var berövet Forstandens Brug.

Foranlediget heraf undlader man ikke til fornöden Efterretning tjenstl. at tilmelde Dem, at om der end forövrigt maatte have været tilstrækkelig Anledning til, med Hensyn til de ommeldte Testamenter, at lade den befalede Notarial-Attestation bortfalde, saa burde der dog i al Fald, forinden de forsynedes med Confirmation, til Oplysning om deres Ægthed have været optaget lovligt Thingsvidne; og hvad dernæst den anförte Skilsmisse-Bevilling angaaer, då burde denne, som indeholdende en Undtagelse fra den i N. L. 3—18—16. 5 indeholdte udtrykkelige Bestemmelse, ikke have været meddeelt uden ifölge umiddelbar allerh. Resolutiou, hvilket ogsaa var Tilfældet med den af Dem paaberaabte Præst Vigfus Erichsen i sin Tid meddeelte Bevilling.

Forsaavidt Hr. Amtmand iövrigt har anseet det önskeligt, at Overövrighederne bemyndiges til at autorisere visse Personer til paa de Steder, som ere i betydelig Af-

stand fra Sysselmændenes Bopæle, ved Testamenters Oprettelse at udföre Notarii publici Funktion, da finder Collegiet ikke en saadan Bemyndigelse fornöden, eftersom der, hvor Omstændighederne ere af den Beskaffenhed, at Notarius ikke kan skaffes tilstede, i al Fald kan tilkaldes Vidner, hvorefter Testamentet, naar disse ere afhörte og have bekræftet Testationens Rigtighed, under et i den Anledning optaget Thingsvidne, i Overeensstemmelse med allerh. Reskript af 5. April 1826 kan confirmeres af vedkommende Amtmand. — Det kongel. Danske Cancellie den 24. Marts 1838. 1838. 24. Marts.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden i Island, ang. **Bessastad Skoles Reorganisation.** Khavn den 10. April 1838. — Copieb. for Univers. og Skolerne 1838, Nr. 591. 10. April.

Det vil være i Stiftsövrighedens behagelige Erindring, at Directionen under 16. April 1831 communicerede Samme, at Directionen, efter at have ifölge allerh. Befaling nedlagt allerund. Betænkning angaaende et til Hs. Maj. Kongen indgivet anonymt Andragende, betræffende forskjellige Mangler ved den lærde Skole paa Island, var ved allerh. Resolution af 11. Januar s. A. bleven allern. bemyndiget til, efter at have indhentet Betænkning fra Stiftsövrigheden angaaende Opförelsen af en Bolig for Oeconomus ved Bessastad Skole, efter sædvanlig islandsk Bygningsmaade, hvorved en Læsesal kunde vindes for Skolen, og en tredie Klasse i samme oprettes, samt hvorledes gymnastiske Övelser kunde være at indföre i bemeldte Skole, at brevvexle med det kongelige Rentekammer om Udredelsen af de Omkostninger, som derved maatte foranlediges, hvorhos det af Hans Maj. var bifaldet, at Stiftsövrigheden maatte höres angaaende hvorledes Examen for de Privatdimitterede i Island kunde være at bringe i For-

1838. bindelse med Final-Examen ved den lærde Skole paa
10. April. Bessastad, og om der i denne Skole kunde forskaffes de opvaktere Disciple Leilighed til at lære i det Mindste Begyndelsesgrundene til det tydske Sprog.

I den af Stiftsövrigheden derefter under 4. Februar 1832 afgivne Betænkning yttrede Samme, ved at paapege de flere væsentlige Mangler, som findes ved Bessastad Skoles nuværende Bygning og hele Indretning, — at nemlig: Spisestuen er for lille — Disciplenes Sovekamre for indskrænkede — Bibliotheks-Lokalet saa slet, at Bögerne udsættes for i faa Aar at fordærves — at en ny og ugift Adjunkt burde ansættes og en tredie Klasse oprettes, samt dertil et tredie Læseværelse indrettes m. m. —: at det ikke vilde være raadeligt, at opföre et Huus efter islandsk Bygningsmaade, da et saadant kun er lidet varigt og fordrer idelig Reparation, men at derimod den ældre Skolebygning burde gives en Hovedreparation, saaledes at Adjunkternes Locale repareredes og udbedredes, at den for Tiden ufuldförte Bygning burde istandsættes, og deri indrettes en Læsesal, et Sygeværelse og et Gjesteværelse, hvilke alle skulde erholde Varme fra en opmuret Skorsteen, der kunde anbringes i et Kjökken, hvor da tillige skulde indmures en Bagerovn; at der tillige skulde indrettes et Værelse for Oeconomus Folk, og at Loftet over den nu ufuldförte Bygning skulde overlades Oeconomus til Proviantkammer, saavel for Skolen som for ham selv. Da den foreslaaede Tilbygning forventes at kunde være af Bindingsværk, var Udgiften anslaaet til i det mindste 4000 Rbd., ligesom til en ny Adjunkt, der især var nödvendig naar en tredie Klasse skulde oprettes — og til hvilken Underviisningen i Gymnastik, saavel som i det tydske Sprog kunde overlades — vilde udfordres en aarlig Gage af 400 Rbd.

Efterat Directionen derefter havde udbedet sig det kongel. Rentekammers Tanker om, hvorvidt de Summer, som deels eengang for alle, deels aarlig vilde

behöves til Iværksættelsen af bemeldte af Stiftsövrigheden foreslaaede Forandringer maatte kunne afholdes af Bessastad lærde Skoles i den islandske Jordebogskasse indestaaende Midler, har bemeldte Collegium senere tilstillet Directionen en af samme, deels i Anledning af bemeldte Sag, deels uden Hensyn dertil, for at see hævet det Forhold, hvori Bessastad lærde Skole hidtil har staaet til den kongel. Jordebogskasse sammesteds, foranstaltet og efter indhentede Oplysninger fra Island udarbeidet Opgjörelse af, hvad Skolen kunde antages den 31. Juli 1834 at eie, over hvilken Kammeret forlangte Direktionens Betænkning, i det samme — som var sindet at forelægge de Deputerede for Finantserne Sagen til videre Afgjörelse — tillige önskede at erfare Directionens Formening med Hensyn til de fremtidige Ressourcer, som Skolen efter Opgjörelsen vilde have til sin Raadighed. 1838. 10. April.

Ifölge bemeldte Opgjörelse — mod hvis Rigtighed i det Hele Directionen Intet har fundet at erindre — vilde Skolens Fond den 31. Juli 1834 blive 52,135 Rbd. 63 Sk. Sölv, og da Skolen deels i Renter af denne Sum, deels i det saakaldte Skalholtske Æquivalent, 2500 Rbd. aarlig, kan tilkomme af den kongel. Kasse aarlig 4585 Rbd. 41 Sk. Sölv, som i Forbindelse med Renten af tvende samme tilhörende kongel. Obligationer, samt Kongetienderne af Öefjords og Skagefjords Sysseler, vil udgjöre en aarlig Indtægt af ialt 4959 Rbd. 77 Sk. Sölv — hvoraf skal udredes Biskoppens og Lærernes Gager, samt hvad der medgaaer til Skole-Indretningens Oeconomie — men Udgifterne til bemeldte Gager, samt til Disciplenes Stipendier, til Oeconomus, til Bessastad Kirke og Sognepræsten sammesteds, til Medicinal-Indretningen og Postindretningen paa Island m. v., vil belöbe ialt 6195 Rbd. 50 Sk. Sölv aarlig, saa vil altsaa Udgiften overstige de aarlige Indtægter med 1235 Rbd. 69 Sk. Sölv, foruden at der forestaaer Udtælling af de resterende Renter af Kjöbe-

1838. summerne for Jorderne Aas og Hol, hvortil endvidere
10. April. kommer Erstatning til vedkommende Præster i forrige Holum Stift, for det ved Salget af Bispestolens Jordegods lidte Tab i deres Indtægter. Iövrigt vil senere, forinden den endelige Adskillelse finder Sted, og til dennes Dato, blive forfattet en Continuations-Opgjörelse efter de samme Regler, som ved den ovennævnte ere fulgte.

Ved at meddele det kongel. Rentekammer den ovennævnte af Samme forlangte Betænkning, har Directionen for det förste, ved at bemærke, at der hverken nogensinde har fundet nogensomhelst Forbindelse Sted imellem den almindelige Skolefond og det lærde Skolevæsen paa Island, eller at efter sin Natur den Forbindelse, som ved den almindelige Skolefonds Oprettelse blev indfört mellem de lærde Skoler i Danmark, passende kunde udvides til den lærde Skole paa Island, endog alene af den Grund, at sidstnævnte Skole har en langt höiere Betydning for Island, end de lærde Skoler for Landet her, i det den for en stor Deel tillige træder istedetfor Höiskole, — erklæret, at den almindelige Skolefond, saavel af de anförte Grunde, som fordi sammes Indkomster i den senere Tid mere og mere maae erkjendes ikke at være tilstrækkelige til de herværende lærde Skolers egne Fornödenheder, aldeles ikke vil kunne enten ganske eller for en Deel overtage Udredelsen af saa betydelige Tilskud, som, efter det Resultat Opgjörelsen synes at vise, vilde udfordres til endog blot at vedligeholde Bessastad Skole i dens hidtil værende Virksomhed, endsige til at give den en saadan Udvidelse, som maa ansees for særdeles önskelig, om ikke aldeles nödvendig. Directionen har dernæst gjort opmærksom paa, at ogsaa saavel i og for sig, som med Hensyn til den Forbindelse, der altid har fundet Sted mellem Bispestolene og det lærde Skolevæsen paa Island, og samtlige övrige Omstændigheder, Intet synes at være rimeligere, end at den kongelige islandske Jordebogskasse ikke alene dækker den Underbalance,

som nu har viist sig ved Skolens Indtægter og Udgifter efter dens hidtil værende Fornödenheder, men ogsaa overtager de forögede Udgifter, som maatte udkræves til at give Skolen de Forbedringer og Udvidelser, som man erkjender for nödvendige, naar den skal opfylde sit Öiemed og svare til Tidens Fordringer, hvad enten den skulde virke som lærd Skole alene, eller organiseres som et saadant höiere Institut, der efter de locale Forholde paa Island vistnok maatte ansees for særdeles gavnligt og önskeligt. 1838. 10. April.

Directionen har i denne Henseende henviist til, hvorledes, efter hvad af det kongel. Rentekammer var bemærket, og af Deres Höiærv. i Skrivelse til bemeldte Collegium af 31. Januar 1833 nærmere udviklet, den Bispestolen paa Island fra de ældre Tider paahvilende Forpligtelse til af det samme tillagde Jordegods at vedligeholde de fornödne Skoler, senere blev forvandlet til en lovbegrundet Ret fra Skolernes Side til en vis Andeel i Bispestolenes Indtægter, hvilken Andeel efterhaanden, og i Særdeleshed ved de kongel. Reskripter af 29. April 1785 og 2. Oktobr. 1801 blev endmere udvidet, idet Skolerne ved dem tillagdes den langt overveiende Andeel af Provenüet for det bortsolgte Gods, hvoraf altsaa tydeligen sees, hvorledes man mere og mere har stræbt at iagttage det islandske Skolevæsens Tarv, ligesom det og i Præmisserne til sidstnævnte Reskript udtrykkeligen anföres blandt Motiverne til Reskriptets Bestemmelse om Holum Bispesædes Nedlæggelse, at derved kunde tilflyde Skolevæsenet betydelige Indtægter, til at bevirke en forbedret Indretning af samme, hvorpaa Hans Majt., med Hensyn til at udbrede Held og sand Oplysning blandt Hans kjære og troe Undersaatter paa Island, vilde være alvorligen betænkt. Directionen har derhos ikke undladt at gjöre opmærksom paa, at det ifölge allerhöistbemeldte Reskripter foretagne Salg af begge de forrige Bispestoles Godser har haft et saa yderst uheldigt Resultat, at det

1838. Skalholtske Gods ikkun blev udbragt til 50,051 Rd.
10. April. 77 Sk. D. Cour. — hvilket med Tillæg af Coursforskjellen i det Höieste kan beregnes til 80,082 Rbd. 87 Sk. rede Sölv, og de for Salget af det Holumske Gods i den kongel. Jordebogskasse indestaaende og nu Skolen tilgode beregnede Summer ikkun udgjöre omtrent 70,000 Rbd., tilsammen altsaa 150,000 Rbd., istedet for at det förstnævnte Gods efter nogle af Rentekammeret tilstillede, og Opgjörelsen ledsagende Bemærkninger, efter de nuværende Priser vilde kunnet været udbragt til 183,192 Rbd. r. S., ligesom, efter den i Deres Höiærv. ovennævnte Skrivelse anstillede Beregning, begge Bispestolenes Jordegodser og Tiender, efter de nuværende Priser, vilde have svaret til en Capitalværdie af ialt, med Tillæg af Inventariet og nogle Capitaler 385,445 Rbd. 30 Sk., saa at der ved den omtalte Foranstaltning maa antages at være tabt en Capital af omtrent 235,000 Rbd., svarende til en aarlig Indtægt af 9,400 Rbd., en Indtægtsforögelse, der uden Tvivl vilde have været mere end tilstrækkelig til at iværksætte den i det ovennævnte kgl. Reskript omtalte forbedrede Indretning af det islandske Skolevæsen, hvorved det saaledes synes, at Skolen snarere maatte med Billighed kunne gjöre Regning paa, fra den kongel. Kasse at kommes til Hjælp med i det mindste en Deel af de Indtægter, som den ved en heldigere Benyttelse af Conjunkturerne nu sandsynligviis vilde haft til sin Raadighed. Directionen yttrede for det kongel. Rentekammer, at det saavel med Hensyn hertil, som til det udtrykkelige kongelige Tilsagn i Reskr. af 2. Oktobr. 1801 og övrige Omstændigheder, forekom den klart, at Bessastad lærde Skole med Sikkerhed maatte kunne forvente, enten fra den kongel. islandske Jordebogskasse, eller i alt Fald fra Finantskassen, at tillægges et saadant betydeligt aarligt Tilskud, som den efter Opgjörelsen ikke vil kunne undvære, deels endog til blot at vedligeholdes i sin hidtilværende Form, deels og fornemmelig til

Iværksættelse af de Forbedringer, som Directionen efter Tidernes Fremskridt maatte finde aldeles nödvendige, og som, da Skolen — der træder i Stedet for de tvende Skoler, som stedse forhen befandtes paa Island — nu i saa lang Tid har befundet sig i en interimistisk Tilstand, maatte ansees for at være saa meget mere paatrængende. 1838. 10. April.

Det kongel. Rentekammer har derefter i Skrivelse af 13. Januar d. A. udbedet sig, forinden videre ved Sagen foretages, Directionens nærmere Yttringer om, hvormeget Bessastad Skole, foruden dens Indtægter efter oftnævnte Opgjörelse, maatte antages aarligen at behöve.

Medens Directionen stod i Begreb med, forinden det kongel. Rentekammer i forbemeldte Anledning meddeles Svar, forelöbigen at udbede sig Stiftsövrighedens Betænkning, har man fra det kongel. Danske Cancellie modtaget en Skrivelse af 20. f. M., hvori andrages, at det i Anledning af de islandske Præstekalds ringe Indtægter, og Præsternes deraf fölgende mislige Stilling, og Mangel af Leilighed til at vedligeholde og udvide de faae Kundskaber, de have kunnet erhverve, har været paatænkt herpaa at raade Bod, ved at forene flere Præstekald til eet, og derved forbedre deres Indtægter, men at dette, efter indhentet Betænkning fra Deres Höiærv., er befundet urigtigt, hvorimod det kgl. Rentekammer har erklæret sig villig til allerund. at andrage paa, at 1000 Rbd. aarlig i 3 à 4 Aar maatte uddeles blandt Præsterne i de ringere Kald, til Forbedring af deres Indtægter, ligesom det allerede tidligere, ved allerh. Resolution af 5. April f. A. er bestemt, at den adskillige af de bedre islandske Kald paahvilende Forpligtelse, at underholde en saakaldet Eleemosynarius, skulde ophöre. Men da det kongel. Rentekammer, i Anledning af en af Deres Höiærv. i Deres i forbemeldte Sag afgivne Betænkning meddeelt sörgelig Skildring af de islandske Studerendes Stilling,

1838. 10. April. der gjör det særdeles vanskeligt for disse at erhverve de Kundskaber og den Dannelse, som udfordres for med Held at kunne virke som Religionslærere og Sjælesörgere, har for Cancelliet bemærket, at undertegnede Direction tidligere for Kammeret havde yttret, at den ansaae det for önskeligt, at der blev givet Bessastad Skole en saadan Udvidelse, at de islandske theologiske Studenter der kunde modtage en mere omfattende Underviisning end hidtil har været Tilfældet, har Cancelliet, ved at bemærke, at det for et Land som Island, hvor Skole-Underviisning saa godt som aldeles ikke lader sig iværksætte, og hvori saaledes den menige Mands Dannelse for en stor Deel alene beroer paa Præsterne, er især magtpaaliggende, at disse ere udrustede med saadanne Kundskaber og saadan Dannelse, at de kunne hæve sig ud over Almueklassen, blive istand til med Held at virke ikke blot som Menighedernes Religionslærere og Sjælesörgere, men og som deres Ledere og Raadgivere i verdslige Anliggender, samt at det, paa Grund af de islandske Præstekalds ringe Indtægter, ikke er at vente, at ret mange vilde blive sögte af Candidati Theologiæ, hvorimod den allerstörste Deel maa besættes med Mænd, der ikke have nydt anden videnskabelig Dannelse, end den de have erholdt i Bessastad Skole, — aldeles tiltraadt Directionens ovenanförte Formening, i det samme har anseet det for at være ei alene i höi Grad önskeligt, men endog aldeles nödvendigt, at de islandske Studerende i Bessastad Skole kunne erholde en mere omfattende Underviisning og alsidigere Dannelse, end efter Skolens Indretning hidtil har været muligt, og at deres Stilling sammesteds kan blive mere svarende til deres fremtidige Bestemmelse. Cancelliet har derfor, ved paa det Bedste og Indstændigste at anbefale denne vigtige Sag til Directionens Opmærksomhed og Forsorg, udbedet sig dens Yttringer om, hvad der maatte kunne foranstaltes til denne Sags Fremme.

For at nu saavel det kongel. Rentekammer kan meddeles den af Samme forlangte Oplysning, med desto större Nöiagtighed og Paalidelighed, som den i det foregaaende paapegede Forbedring og Udvidelse af Bessestad lærde Skole, betragtet deels som Skole alene, deels som Institut for en höiere Uddannelse af Landets tilkommende Geistlige, hvilken ikke alene Directionen maa ansee for særdeles önskelig, men ogsaa det kongel. Danske Cancellie, efter hvad nylig er fremsat, anseer for aldeles nödvendig, paa den hensigtsmæssigste Maade kan vorde iværksat, udbeder man sig Stiftsövrighedens nærmere behagelige Yttringer om, deels hvad angaaer selve Skolen, hvorvidt det, under Forudsætning af, at der kunde vorde den tillagt et betydeligt aarligt Tilskud, enten fra den kongel. islandske Jordebogskasse, eller fra Finantskassen, endnu maatte være hensigtsmæssigt alene at udföre de i Stiftsövrighedens ovennævnte Skrivelse foreslaaede Forbedringer — der blot vilde medföre, foruden en Bekostning eengang for Alle af 4000 Rbd., en forögет aarlig Udgift af 400 Rbd., hvilken endda synes tildeels ikkun at ville blive temporair, under Forudsætning af, at ved nogle af de nuværende Læreres Afgang vilde kunne bespares noget i de dem nu tillagte Gager, eller om, hvilke andre Forbedringer det maatte være hensigtsmæssigt at give den, deels angaaende, hvorvidt der, enten i Forbindelse med Skolen i Bessestad, eller særskilt fra denne, f. Ex. i Reikevig, kunde organiseres en höiere Lære-Anstalt, til Uddannelse for de af Landets Geistlige og muligen tillige medicinske Embedsmænd, som ikke have Leilighed til ved Universitetet i Kjöbenhavn at erhverve en mere videnskabelig Dannelse, hvorved tillige maatte behageligen oplyses, hvilke Bekostninger der vilde udfordres til en saadan Indretning. Man undlader ikke at gjöre opmærksom paa, at allerede daværende Stiftamtmand Krieger i Stiftsövrighedens ovenanförte Betænkning af 4. Febr. 1832, ligesom

1838. 10. April.

1838. 10. April. han har foreslaaet adskillige væsentlige Forandringer i den hidtilværende Skoleindretning, tillige har fremsat Grundtræk til en saadan Indretning for den höiere Uddannelse af Öens tilkommende saavel geistlige som medicinske Embedsmænd, der efter hans Formening burde organiseres i Reikevig aldeles adskilt fra Skolen, og hvortil efter den fremsatte Plan alene vilde udfordres en aarlig Bekostning af 1350 Rbd., hvilken, under Forudsætning af, at Lectorposten i Tiden kunde vorde forenet med Domkirkekaldet i Reikevig, endog vilde kunne betydeligen nedsættes.

Directionen tilföier, at den med Hensyn til den lange Tid, som denne Sags Forhandling allerede har medtaget, og i Henseende til Sagens Vigtighed, önsker at modtage Stiftsövrighedens Betænkning snarest muligt. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 10. April 1838.

11. April. **Kongelig Resolution** ang. **Understöttelse til Sönder-Amtets oeconomiske Selskab.** Khavn den 11. April 1838. — I Rentekammerets Forestilling 3. April bemærkes, at det ved kgl. Resol. 26. Septbr. 1835 var bemyndiget til, i Anledning af Ophævelsen af For. 13. Mai 1776, at indstille et eventuelt oeconomisk Selskab for Sönder-Amtet til at erholde et passende Tilskud af Jordebogskassen. — Nu var et saadant Selskab stiftet den 28. Januar 1837, og sammes Viceformand, Justitiarius Sveinbjörnsson, havde indsendt en Beretning om Selskabets Foretagender og Tilstand, samt et Exemplar af Lovene. Det havde foresat sig at udgive et oeconomisk Tidsskrift, havde udstedt en Indbydelse til at indkomme med Afhandlinger om Islands Oeconomie og Jordbrug, og udsat Præmier for Jævning af Tuer og Opförelse af Gjærder.

Da Selskabet ikke havde haft Leilighed til, saaledes som i de andre Amter var skeet, at samle nogen Capital förend det begyndte sin Virksomhed, havde Amtmanden andraget paa, at det maatte tilstaaes en större Understöttelse end den, der ved Resol. 31. Decbr. 1834 var tilstaaet Vester-Amtets oeconomiske Fond, og foreslog 1000 Rbd. r. S., da det ellers maatte befrygtes, at

det enten maatte indskrænke sine Foretagender, eller muligen ikke kunne bestaae. En saadan Understöttelse fandt ogsaa Rentekammeret nödvendig, og lovede det Offentlige en Nytte deraf, ligesom det ogsaa erindrer om, at den islandske Handels-Commission havde i 1835 foreslaaet en Understöttelse af 1000 Rbd. til oeconomiske Fonds i hvert Amt. Dog foreslaaer Rentekammeret, at det maatte blive Selskabet paalagt, hvert andet Aar igjennem Amtmanden at give Beretning om dets Virksomhed i det Hele. — Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1838 B, Nr. 125. 1838. 11. April.

Vi ville allern. have Islands Sönder-Amts oeconomiske Selskab forundt en Understöttelse een Gang for alle af 1000 Rbd. rede Sölv af den islandske Jordebogskasse, saaledes at denne Sum bliver at tillægge Selskabets Fond. Og bliver det at paalægge bemeldte Selskab, hvert andet Aar at afgive Indberetning om dets Virksomhed i det Hele, hvilken Indberetning bliver Os allerunderd. at forelægge af Vort Rentekammer. — Kjöbenhavn den 11. April 1838[1].

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Anbringelse af en islandsk Discipel i danske Skoler.** Khavn den 28. April 1838. — Original i Bispe-Archivet i Island. Copieb. for Universitetet og Skolerne 1838, Nr. 702. 28. April.

I Anledning af det med Deres Höiærv.' Skrivelse af 5. d. M. indsendte Andragende fra Sysselmand Stephan Gunnlögsen i Reikevig, og med særdeles Hensyn til, hvad Deres Höiærv. i den Anledning har yttret, vil Directionen, i Analogie af Bestemmelsen i allerhöieste Resolution af 10. Marts 1826, have bevilget, at bemeldte Sysselmand Gunlögsens Halvbroder, Sæmund Gunlög-

[1]) Denne Resolution er communiceret Stiftamtmanden over Island ved Rentek. Skriv. 28. April 1838. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 24.

1838. sen, maa til Efteraaret 1839 optages som Discipel i
28. April. Aalborg Cathedralskole, under Forudsætning af, at han ved den Pröve, der bliver at afholde over ham, befindes moden til Optagelse, hvorhos man vil have ham tilstaaet fri Underviisning i bemeldte Skole, saa længe han frequenterer samme.

Derimod seer Directionen sig ikke i Stand til strax at tillægge ham Understöttelse af Skolens Stipendier, men maa, i Lighed med hvad om de lærde Skolers övrige Disciple er fastsat, lade det være afhængigt af det Vidnesbyrd, han vil erholde med Hensyn til Anlæg, Flid, Fremgang og Opförsel, om saadanne ville kunne tildeles ham.

Hvad endeligen angaaer det fremsatte Önske, at han maatte erholde fri Reise til Aalborg, da kan Directionen, som ikke ved allerhöistbemeldte Resolution er bemyndiget til at tilstaae en saadan Begunstigelse, ikke indlade sig paa denne Deel af Andragendet, men maa have overladt til Ansögeren desangaaende at henvende sig til det kongel. Rentekammer, som undertiden har bevilget, at Bekostningerne ved islandske Studerendes Hidreise udredes af den islandske Jordebogskasse.

Ved tjenstl. at melde Deres Höiærv. dette, til egen behagelig Underretning og til Bekjendtgjörelse for Ansögeren, samt ved indsluttet at tilbagesende de med Ansögningen fulgte Bilage, tilföier Directionen, at Forstanderskabet for Aalborg Cathedralskole er under Dags Dato tilskrevet det Fornödne angaaende bemeldte Discipels Optagelse i Skolen. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 28. April 1838.

1. Mai. **Forordning** ang. **Told- og Skibs-Afgifterne i Danmark.** Khavn den 1. Mai 1838. — Emaneret igjennem General-Toldkammeret, efter at Udkastet havde været forelagt Provindsial-Stænderne for de danske Östifter og for Jylland (Roesk. Stændertid. 1837 S. 2428—2960, 2593—2659;

Viborg Stændertid. II, 1846—2039). — Original-Aftryk hos Schultz, 92 Sider i 4to. Colleg. Tid. for 1838, S. 733—743, 749—770, 781—807, 813—840, 845—869, 877—899, 909—937, 941—957, med Tarifer og ledsaget af Bemærkninger af Udgiveren. Qvart-Forr. for 1838, S. 111—208; Schou XXII, 36—186. — **Uddrag.** 1838. 1. Mai.

Forordning angaaende Told- og Skibs-Afgifterne i Danmark.

Vi Frederik den Sjette &c. Vi have taget under Overveielse, hvorledes de i Vort Kongerige Danmark paabudne Told- og Skibs-Afgifter kunde ved en forandret Regulering bringes i et mere passende Forhold til Handelens, Industrie- og Fabrikflidens samt Agerdyrkningens Tarv, saavel som hvorledes Lighed, saavidt Omstændighederne tillade det, kunde opnaaes imellem disse Afgifter i Vort Kongerige og Vore Hertugdomme Slesvig og Holsteen, og en fri Samfærsel aabnes imellem disse Statens forskjellige Dele.

Efter at Vi i denne Anledning have modtaget allerunderd. Betænkning fra begge Forsamlinger af Vore troe Danske Provindsialstænder, samt i Forbindelse med disse have ladet Os de af Vore troe Provindsialstænder for Vort Hertugdomme Slesvig og for Vort Hertugdomme Holsteen afgivne Betænkninger over Udkastet til Tariffer for Told- og Skibs-Afgifterne i bemeldte Vore Hertugdomme allerund. foredrage, byde og befale Vi herved, som fölger:

I. Almindelige Bestemmelser om Varers Indförsel, Transitering og Udförsel, samt Omförsel i Riget.

. . . .

C. Om Transitoplagsvarer.

§ 21. Af alle Varer, som under deres Försel fra et fremmed Sted til et andet, eller fra fremmed Sted til frie Steder (ved hvilke Sidste i denne Anordning ikke alene forstaaes Island, Grönland og Færöerne,

1838. samt indenlandske Steder udenfor Toldgrændsen i Hertugdommet Holsteen, men ogsaa Colonierne) passere
1. Mai. Landet eller sammesteds oplægges paa Transit- eller Credit-Oplag, svares Transittold efter den under Litr. A vedföiede Tarif.

§ 22. Transittolden erlægges ikkun een Gang for hver Gjennemförsel, om ogsaa under samme de paagjeldende Varer flere Gange maatte passere over eller oplægges i Landet, og den fordres ikke for saadanne fra Transit-Oplaget udförte Varer, som ved deres Försel gjennem Öresundet, Belterne eller Kanalen have erlagt eller skulle erlægge den sammesteds anordnede Afgift.

§ 23. Transittolden erlægges paa det sidste Toldsted, hvorfra Varerne udföres til fremmed Sted. Naar Oplagsvarer angives til Udförsel til fremmed Sted, bliver Oplagsstedet at betragte som sidste Udförselssted, om Varerne ogsaa under Udförselen henföres til andet indenlandsk Sted, forsaavidt de ikke der tages paa Oplag.

§ 24. Af Pakker, Kasser, Foustager og deslige, som uaabnede, og uden at Indholdet kjendes, söværts udföres fra Transitoplaget, erlægges Transittolden efter Omfanget saaledes, som anfört til Slutningen af den under Litr. A vedföiede Tarif for Indförselstolden. — Afgiften beregnes af Gods over een Cubikfod for hele Cubikfod, saaledes at under en halv Cubikfod ikke regnes, men en halv Cubikfod og derover beregnes som en heel Cubikfod.

§ 25. Da Tömmer og Træ i Partier ikke kan tages paa Transitoplag, maa for Trælast af Fyr og Gran den pr. Commercelæst anordnede Indförselstold tilbagebetales, naar deraf een Commercelæst eller derover udföres til fremmede eller frie Steder; dog bliver 20 Sk. pr. Commercelæst eller pr. 100 Cubikfod at indeholde som Transittold, naar Sund- eller Kanaltold ikke erlægges.

§ 26. Naar Transitvarer söværts udföres fra Transit- eller Creditoplaget til fremmede og frie Steder, nyde de de Begunstigelser i Henseende til Laste- og Fyr-penge, som omhandles i §§ 66, 67, 76 og 77. 1838. 1. Mai.

D. Om Creditoplagsvarer.

. . . . § 33. Varer, som fra Oplaget udföres til Colonierne, eller til Island, Grönland og Færöerne, kunne afskrives med det Halve af det i Tariffen anförte Fraskrivnings-Qvantum.

. . . .

F. Om Varer til Udförsel.

. . . . § 39. Alle Varer, som ikke ere anförte i Tariffen for Udförselstolden, udgaae afgiftsfrit, dog bliver af islandske, grönlandske og færöiske Varer ved deres Udförsel til fremmede Steder, hvad enten de ere anförte i Tariffen eller ikke, som Udförsels-Afgift blot at beregne den hidtil anordnede Recognition af 1 Procent af Varernes Værdie[1] i rede Sölv.

. . . .

H. Om Afgift af Skibe og Fartöier, som erhverves fra Udlandet.

§ 48. Af Skibe og Fartöier, som danske Undersaatter erhverve til Eiendom fra Udlandet, saavel nye som brugte, erlægges i Indförselsafgift:[1]

1) Af Egeskibe, hvortil henregnes foruden de Skibe, i hvilke saavel Indtömmer som Uden- og Indenbordsklædningen bestaaer af Eeg eller Tihk, ogsaa de, som have Indtömmer af Eeg eller Tihk, men hvori Udeneller Indenbordsklædningen bestaaer deels af Eeg eller Tihk, deels af nogen anden Træsort,
pr. Commercelæst . . . . 20 Rbd. r. S.

[1]) med Hensyn til Island *see* Lov 15. April 1854 § 6.

1838. 2) Af Fyrreskibe, hvortil henföres, for-
1. Mai. uden de Skibe, hvori saavel Indtömmeret som Klædningerne bestaae alene af Fyr, ogsaa Skibe, som ere byggede af forskjellige Tömmersorter i andre Sammensætninger, end den under Egeskibe anförte, pr. Commercelæst . . . . 14 Rbd. r. S., uden Hensyn til, om Skibet er bygget her i Landet eller paa fremmed Sted, eller om det tidligere har været dansk Eiendom. — Afgiften skal være erlagt, forinden Skibet maa, efter Plakaten 9. Novembr. 1803, paabrændes Mærket „Dansk Eiendom", og forinden det som saadan Eiendom maa forsynes med Maalebrev eller sættes i Fart under dansk Flag.

§ 49. Denne Afgift erlægges med det Halve: a) af Skibe paa 10 Commercelæster og derover; — b) af Fiskeqvaser eller Bröndskibe, som anskaffes for deri at före levende Fisk, samt af Fartöier, som erhverves til Sildefangst eller anden Fiskefangst, eller Robbe- og Hvalfiskefangst, forsaavidt der efter deres Beskaffenhed skulde tilsvares respective 20 Rbd. r. S. eller 14 Rbd. r. S. pr. Commercelæst, og saalænge de benyttes saaledes som her angivet. — Med 2 Procent af Kjöbesummen eller Taxationsværdien erlægges Afgiften paa Skibe af 50 Commercelæster eller derover, som ere byggede af Fyrretræ, og skal Kjöberen, for at denne Afgift behörigen kan beregnes, være forpligtet til at fremlægge det over Kjöbslutningen udstedte Kjöbebrev, Skjöde eller andet Adkomstbeviis, hvorhos, saafremt Kjöbesummen ei deri maatte være benævnt, tillige bör fremlægges lovlig Taxationsforretning. Befindes Nogen ved urigtige eller pro forma Kjöbebreves og Adkomsters Fremlæggelse at have besveget Afgiften, da skal han, foruden Afgiften af den fulde Kjöbesum, erlægge en Mulkt af den besvegne Afgifts dobbelte Belöb, samt iövrigt være Tiltale undergiven efter Loven. — Afgiften forbliver ukrævet: c) for Skibe af 16 Commercelæster

og derunder, som anskaffes til Fiskerie og indenlandsk Samfærsel i Island, samt d) for Skibe, som anskaffes til Robbe- og Hvalfiskefangst. — Anvendes de under Litr. b, c og d nævnte Skibe senere til andet Brug, blive for de under Litr. b nævnte Fartöier de uberegnede respective 10 Rbd. r. S. og 7 Rbd. r. S., og for de under Litr. c og d nævnte den fulde anordnede Afgift at indfordre ved det förste Toldsted, hvor Skibet klareres. 1838. 1. Mai.

§ 50. Af strandede Skibe erlægges istedetfor de i §§ 48 og 49 anordnede Afgifter, naar de sælges ved Auction, respective 12½ eller 6¼ Procent af Kjöbesummen, men i andet Fald den i bemeldte § anordnede Indförselsafgift.

§ 51. Naar Skibe afhændes til Fremmede, bliver for saadan Afhændelse herefter ingen Afgift at erlægge.

I. Om erlagte Afgifters Tilbagebetaling.

§ 52. Naar den nærværende Anordning træder i Kraft, ophörer den Toldfrihed, ligesom de Afgiftsnedsættelser, der ved Privilegier eller allerhöieste Resolutioner have „indtil videre" været tilstaaet Fabrikanter eller Andre for de af dem indförte Varer. — Hvor derimod slige Begunstigelser efter Privilegiernes eller de allerhöieste Resolutioners Indhold fremdeles maae vedblive, skal den Privilegerede ved de paagjeldende Varers Indförsel erlægge den tarifmæssige Indförselstold, som da ved Aarets Udgang tilbagebetales efter fört Beviis for Anvendelsen efter Bestemmelsen.

§ 53. Naar stempelpligtige Varer fra det Toldsted, hvor de ere toldberigtigede, udföres til fremmede og frie Steder i hele, uanskaarne Stykker, hvoraf Tolden udgjör 10 Rbd. eller derover, godtgjöres den erlagte Told, naar Varerne ere fortoldede efter Vægt, med Fradrag af 6 Procent af Tolden, hvorhos Godtgjörelse af Sportlerne ikke finder Sted, og naar de ere fortoldede efter Værdie, efter Fradrag af ⅕ Deel af det erlagte Afgiftsbelöb.

1838. 1. Mai. § 54. For Candis og Topsukker, som udföres til fremmede eller frie Steder under indenlandske Raffinadeurers Forsikkring paa Tro og Love om dets indenlandske Tilvirkning, tilbagebetales, som Godtgjörelse for Tolden af det dertil anvendte raae Sukker, 3 Rbd. 62 Sk. r. S. pr. 100 Pd., naar Udförselen ikke skeer i mindre Partier end 100 Pd. hver Gang, og Godtgjörelsen kræves inden 3 Maaneder fra Udförselsdagen. Skulde det angivne Topsukker ved Udförselen befindes at mangle Fabrikmærke, eller Mærkerne paa Candiskisterne være saaledes anbragte, at Ombytning har været mulig, anholdes disse Sukkere til Confiscation.

§ 55. For Sirup, som paa lige Maade udföres, tilbagebetales ligeledes, dog ikkun naar Partier af 1000 Pd. eller derover paa een Gang udföres, 13 Rbd. r. S. pr. 1000 Pd.

§ 56. Naar 25 Tönder Smör, samlede under een Toldklarering, udföres til fremmede eller frie Steder, godtgjöres Tolden for 1 Tönde Salt, saafremt Godtgjörelsen kræves inden 3 Maaneder fra Udförselsdagen.

§ 57. For Trælast af Fyr og Gran tilbagebetales efter § 25 den pr. Commercelæst anordnede Indförselstold, efter Fradrag af 20 Sk. pr. Commercelæst eller 100 Cubikfod som Transittold, naar deraf een Commercelæst eller derover udföres til fremmede og frie Steder.

. . . .

II. *Om Skibsafgifter.*

§ 60. Ved Skibsafgifterne, nemlig Lastepenge og Fyrpenge, saavel som ved Skibsklarerings-Sportlerne, skjelnes der imellem indenrigs og udenrigs Fart.

Indenrigs Fart er Farten imellem de forskjellige Steder i Kongeriget og Hertugdommene, Altona herunder indbefattet. Hertil henregnes ogsaa Farten paa Island, Grönland og Færöerne . . . .

A. Om Lastepenge.

.... § 66. For Lastepenge fritages: a) Baade og Fartöier af 2 Commercelæster og derunder i indenrigs Fart; — b) Skibe, som fare fra Toldsted til Toldsted i Isefjorden og Liimfjorden; — c) Færgefartöier, forsaavidt de bruges i den paagjeldende Færgefart; — d) Skibe, som udgaae paa Robbe- og Hvalfiskefangst eller til andet Fiskerie i aaben Sö, og, uden at have losset eller ladet paa fremmede Steder, igjen hjembringe Fangsten; — e) Skibe, som indkomme for Modvind, Iisgang eller andre Uheldstilfælde, naar de igjen udföre deres oplossede Ladning; — f) det med brugte tomme Foustager bestuvede Læsterum; — g) det Læsterum, der bestuves med Transitvarer, som udföres til fremmede Steder og Colonierne. 1838. 1. Mai.

§ 67. Foruden den i § 66 g tilsagte Fritagelse for udgaaende Lastepenge, godtgjöres endvidere, naar Transitvarer udföres fra Transit- eller Creditoplaget til fremmede eller frie Steder, de for Indgaaende erlagte fulde Lastepenge, naar det udförte Gods bestuver en fuld Commercelæst, og naar derhos hver enkelt Varesort af det samlede Partie ikke udgjör mindre end ¼ Deel Læst. — Ved Creditoplagsvarer maa Udförselen, saafremt de ved Indförselen beregnede Lastepenge skulle godtgjöres, foregaae inden eet Aar efter Oplagstagelsen, samt Nummer og Datum for Indklareringen opgives. I Mangel heraf godtgjöres ikkun de i Tariffen for den udenrigske Fart anordnede laveste Lastepenge, 64 Sk. pr. Commercelæst. — For Beeg og Tjære godtgjöres i alle Tilfælde ikkun 32 Sk. pr. Commercelæst.

B. Om Fyrafgiften.

§ 68. Fyrafgiften beregnes deels af Skib og deels af Ladning efter den under Litr. D vedföiede Tarif.

.... § 70. I udenrigs Fart erlægges Afgiften for Skibet: .... 2) Efter Bestuvningen af det indladede eller udlossede Gods: Naar et Skib paa sin Reise fra fremmed til fremmed Sted anlöber et indenrigs Told-

1838. sted og der udlosser, eller med Bestemmelse til frem-
1. Mai. med Sted indlader Gods, som bestuver under ¼ Deel af dets Drægtighed. Er det indladede Gods bestemt til indenrigs Sted, erlægges indenrigs Fyrpenge af den dermed bestuvede Drægtighed.

§ 71. I indenrigs Fart erlægges Afgiften, med Undtagelse af det i § 70 Nr. 2 omhandlede Tilfælde, af Skibets fulde udmaalte Drægtighed, og der tages saaledes intet Hensyn til, om Skibet er ladet eller ballastet.

Afgiften erlægges for Farten imellem Steder i Danmark og Hertugdommene, Altona undtagen, alene ved Skibets Udklarering, men for Farten paa den nævnte Stad, samt paa Island, Grönland og Færöerne, saavel som for Farten til eller fra al Slags Fiskerie i aaben Söe, saavel ved Udklareringen derhen, som ved Indklareringen derfra.

§ 72. Naar et Skib, som er udklareret i indenrigs Fart og har erlagt Fyrpenge, paa Reisen til det i Toldsedlen angivne Bestemmelsessted anlöber et andet indenrigs Sted for der at indtage Ladning, bliver ingen Fyrafgift at erlægge.

Udlosser Skibet derimod paa et saadant Sted Varer, som bestuve ¼ Deel af Skibets Drægtighed eller derover, ansees Reisen som fuldendt, hvorfor Fyrafgiften erlægges paa Nyt ved Skibets Udklarering.

§ 73. Naar et Skib, som paa Reisen fra fremmed Sted til indenrigs Sted har anlöbet et Toldsted, og der har erlagt den for Skibet i udenrigs Fart paabudne Afgift, og uden at indlade Gods, som bestuver ¼ Deel af Skibets Drægtighed eller derover, afgaaer med Resten af den indbragte Ladning til Bestemmelsesstedet, erlægges ved Udklareringen derhen ingen indenrigs Fyrpenge.

§ 74. Naar et Skib, som er udklareret til fremmed Sted, og har erlagt den for Skibet i udenrigsk Fart paabudne Afgift, enten for at udlosse Gods eller

indtage Varer til fremmed Sted, paa dén forehavende Reise anlöber et indenrigs Toldsted, bliver ingen Fyrafgift der at erlægge. 1838. 1. Mai.

§ 75. Skibe, der blot anlöbe Toldsteder for at söge Marked eller Fragt, höre Ordre eller for Modvind, og altsaa uden at klarere, have ingen Fyrafgift at erlægge.

§ 76. For den almindelige Fyrafgift fritages: a) Skibe, som under den paagjeldende Reise i indenrigs Fart ikke passere noget Fyr; — b) Skibe fra og til Havnene paa Jyllands og Hertugdommenes Vestkyst, forsaavidt de paa den forehavende eller tilbagelagte Reise ikke passere noget Fyr, det paa Lodsskibet ved Eideren undtaget; — c) Skibe fra og til Havne paa Sjællands Östkyst, som ikke passere Kronborgs, Drogdens eller Stevns Fyr; — d) Baade og Fartöier af 2 Commercelæster og derunder; — e) Færgefartöier, forsaavidt de bruges i den paagjeldende Færgefart; — f) Indstrandede Skibe, ogsaa naar de igjen maatte udgaae enten uden Ladning eller alene med de indstrandede Varer, for hvilke sidste da heller ingen Fyrafgift er at erlægge; — g) Skibe, der indkomme for Havarie; — h) Skibe, som til fremmede Steder og Colonierne udföre Transitvarer, for det dermed bestuvede Læsterum, saavel for Skib som for Ladning.

§ 77. Foruden den i § 76 h tilsagte Fritagelse for udgaaende Fyrpenge godtgjöres endvidere, naar Transitvarer udföres fra Transit- eller Credit-Oplaget til fremmede eller frie Steder, den fulde for Indgaaende erlagte Fyrafgift, altsaa med det dobbelte for Varernes Læstebestuvning anordnede Belöb, og iövrigt paa samme Maade og under samme Vilkaar, som i § 67 for Lastepenge er anordnet.

III. Om Sportler.

§ 78. Sportler til Toldvæsenet erlægges efter den under Litr. E vedföiede Tarif.

1838. 1. Mai. § 79. For Varer og levende Creaturer, som fortoldes, samt for islandske, grönlandske og færöiske Varer, der erlægge Udförsels-Recognition, betales Sportlerne i Rede-Sölv. For strandede Varer beregnes de i det Numerair, hvori Tolden erlægges.

. . . .

Litr. C. Tarif for Lastepenge.

. . . . 2) For Reiser imellem Kjöbenhavn og noget andet Toldsted i Danmark eller Hertugdömmene, samt for Farten paa Island, Grönland og Færöerne, à Commercelæst . . . . 16 Sk.

. . . .

Litr. D. Tarif for Fyrafgift.

1. Ved Udklareringen fra Sted til andet i Danmark eller Hertugdömmene, ligesom ved Udklareringen til saavel som ved Indklareringen fra Altona, Island, Grönland eller Færöerne, samt til eller fra Fiskerie i aaben Sö, pr. Commercelæst af Skibets fulde Drægtighed . . . . 3 Sk.

. . . .

Litr. E. Tarif for Sportler.

. . . . II. For Skibe:

1) i indenrigs Fart pr. Commercelæst . . 3 Sk.

. . . .

Denne Vor Forordning træder i Kraft den 1. Januar 1839, og skulle alle ældre mod samme stridende Bestemmelser være ophævede . . . .

Givet i Vor kongel. Residentsstad Kjöbenhavn den 1. Mai 1838.

1. Mai. **Told-Forordning** for Hertugdömmene **Slesvig og Holsteen.** Khavn den 1. Mai 1838. — Denne Forordning anföres som publiceret i Reykjavík 1839. Original-

Aftryk paa Tydsk og Dansk hos Schultz, 142 + 136 Sider i 4to. (med Tarifer og Indholds-Oversigt). Kortfattet Rubr. hos Schou XXII, 186. — **Uddrag.** 1838. 1. Mai.

Vi Frederik den Sjette &c. . . . .

§ 16. De i Henseende til Handelen paa Vore vestindiske Colonier, Vore Besiddelser i Ostindien og Afrika, saavel som paa Grönland, Island og Færöerne gjeldende Forskrifter blive uforandrede, og skulle de indenfor Toldgrændsen boende Undersaatter i Vore Hertugdomme være deelagtige i denne Handel med samme Berettigelser som Undersaatterne i Vort Kongerige. Ogsaa forsaavidt angaaer Staden Altona skal det i denne Henseende have sit Forblivende ved de gjeldende almindelige og specielle Forskrifter.

§ 29. De Afgifter, som til Vor Toldkasse erlægges af Varer, ere: . . . .

Transittolden af Varer, der indkomme fra fremmede Steder, og enten igjen udföres til fremmede Steder eller til Vore Besiddelser udenfor Europa, eller til Island og Færöerne . . . .

§ 49. Hertugdommenes til Udförselstold ansatte Produkter og Varer, som föres til Vore vestindiske Besiddelser eller til Grönland, Island og Færöerne, ere fritagne for at erlægge saadan, naar det godtgjöres, at de ere ankomne sammesteds. Udförselstolden for saadanne Varer crediteres derfor forelöbigen.

§ 50. Af islandske, grönlandske og færöiske Varer, som fra toldpligtige indenlandske Steder i Danmark eller Hertugdommene udföres til fremmede Steder, betales ingen Udförselstold, hvorimod af dem, enten de höre til de i Tariffen nævnte Artikler eller ikke, ved Udgangstoldstedet erlægges en Recognition af 1 pCt. af Værdien[1].

§ 51. Til Tilveiebringelsen af Rückattester og Attestationer om, at Hertugdommenes toldpligtige Produkter

[1]) Lov 15. April 1854 § 6.

1838. og Varer, saavel som uberigtigede fremmede Varer,
1. Mai. toldforseglede Collyer i Almindelighed samt Skibe ere ankomne til det Sted, hvorhen de ere anmeldte at skulle föres, tilstaaes fölgende Tid: . . . .

... fra Island og Færöerne, samt Grönland, 1 Aar. . . . . Indleveres Rückattesterne ikke inden bemeldte Tid, da er den, der har udtaget Passeerseddelen, pligtig til strax at erlægge Udförselstolden for indenlandske toldpligtige Varer, og Indförselstolden for fremmede uberigtigede Varer, og skal derhos, i Overeensstemmelse med de derom gjeldende Forskrifter, staae til Ansvar for forlidet erlagte Skibsafgifter, saavel som naar Seglbrud maatte have fundet Sted, eller forseglede Collyer maatte være forsömte at anmeldes eller ere forkomne.

. . . .

§ 88[1]. Enhver Skipper, der kommer fra fremmed Sted eller fra Altona, og er bestemt til et toldpligtigt Sted, skal være forsynet med Connossementer over sin hele Ladning og eventualiter med en Fortegnelse, samt derhos med et Manifest.

§ 89. I de enkelte Connossementer, der bör forsynes med Löbenummer, og hvis samlede Antal bliver at gjennemdrage med en Snor, skal, foruden Skipperens Navn og Afgangsstedet, anföres Collyernes Antal og Slags efter deres i Handelen brugelige Benævnelse, deres Indhold, Bruttovægt, Mærker og Nummer, saavel som Bestemmelsesstedet og Modtageren. Over de Varer, som Skipperen og Mandskabet have medbragt for egen Regning, skulle, i Mangel af Connossementer, Fortegnelser forefindes, som over de ovenanförte Gjenstande give den samme Oplysning som Connossementerne.

§ 90. Manifestet skal indrettes efter den under Litr. K. IV. vedföiede Formular og egenhændig underskrives af Skipperen. Det skal först indeholde Skipperens og Fartöiets Navn tillige med sammes Læste-

[1]) Rentek. Skriv. 22. Septbr. 1838.

dægtighed, saavel som Afgangs- og Bestemmelses-Stedet, og derhos skal Indholdet af samtlige Connossementer og af de ommeldte Fortegnelser optages i Manifestet. 1838. 1. Mai.

§ 91. De til en Ladning hörende Connossementer og Fortegnelser skulle, tillige med Manifestet, og dette sidste in duplo, för end Afseilingen forevises for Vor Consul eller Agent paa Afgangsstedet, eller, hvor en saadan ikke findes, for Stedets Övrighed, og skulle disse, efter at have sammenholdt Connossementerne og Fortegnelserne med Manifestet og Duplikatet af samme, forsyne de förstnævnte Documenter med Productionspaategning og bekræfte Manifestet og Duplikatet med deres Navns Underskrift og deres Embedssegl. Det nævnte Duplikat af Manifestet forbliver hos Consulen eller Agenten, eller Stedets Övrighed, indtil nærmere bestemmes, hvorimod de övrige Ladnings-Documenter tilbageleveres Skipperen.

§ 92. Har en Skipper indtaget Ladning i flere Havne, da skal i Henseende til Connossementerne og Fortegnelserne i hver enkelt Havn forholdes efter Forskriften i foranstaaende §, og de nye indtagne Varer skulle tilföies i Manifestet, der paa hvert Afgangssted bliver at bekræfte paa den foreskrevne Maade. Ogsaa af det, der saaledes tilföies i Manifestet, skal et Duplicat indgives, hvormed forholdes efter § 91.

§ 93. For de omhandlede Documenters Gjennemsyn, Paategning og Bekræftelse har Skipperen til Consulen eller Agenten paa Afgangsstedet ikkun at erlægge det i § 19 af Forordn. af 26. August 1824, angaaende hvorledes danske Skippere og Söfarende have at forholde sig i fremmede Havne, hvor danske Consuler eller Viceconsuler ere ansatte, anordnede Gebyr af 12 Rbsk. eller 3 Sk. Hamb. Bco. af hver Commercelæst, som Skibet efter Maalebrevet er drægtigt. De i § 15 af bemeldte Forordning foreskrevne Certifikater bortfalde herefter. . . . .

1838.
1. Mai.

IX. Om Afgiften af Skibe, som kjöbes og indföres fra Udlandet.

§ 143. Af Skibe og Fartöier, som Vore Undersaatter kjöbe fra Udlandet, eller som paa anden lovlig Maade gaae over fra at være fremmed Eiendom til Vore Undersaatters Eiendom, og sættes i Fart som indenlandske, erlægges til Vor Toldkasse:

I. Af Egeskibe, d. e. saadanne Skibe, i hvilke saavel Indtömmeret som Uden- og Indenbords-Klædningerne bestaae af Eeg eller Thik, eller og som have Indtömmeret af Eeg eller Thik, men hvis Uden- eller Indenbords-Klædninger bestaae deels af Eeg og Thik, deels af andre Træsorter: naar de ere under 10 Commercelæster drægtige, 20 Rbd. eller 12 Rdlr. 24 Sk. Cour. pr. Commercelæst; naar de ere 10 Commercelæster og derover drægtige, 10 Rbd. eller 6 Rdlr. 12 Sk. Cour. pr. Commercelæst.

II. Af Fyrreskibe, d. e. saadanne, i hvilke saavel Indtömmeret som Klædningerne bestaae alene af Fyrretræ, saavel som saadanne, som ere byggede af forskjellige Træsorter i andre Sammensætninger end de under Egeskibe nævnte: naar de ere under 10 Commercelæster drægtige, 14 Rbd. eller 8 Rdlr. 36 Sk. Cour. pr. Commercelæst; ere de 10—50 Commercelæster drægtige, 7 Rbd. eller 4 Rdlr. 18 Sk. Cour. pr. Commercelæst; ere de 50 Commercelæster og derover drægtige, 2 pCt. af Værdien.

Först efterat denne Afgift er erlagt, blive saadanne Skibe, ligesom andre indenlandske Skibe, paabrændt Mærket: „Dansk Eiendom" og det fornödne Maalebrev udstedt.

§ 144. De anförte 2 pCt. beregnes enten efter den i Kjöbebrevet, Skjödet eller andet Overdragelsesdocument nævnte Kjöbesum, eller, naar denne ikke af de ommeldte Documenter kan erfares, efter Taxation, som efter given Anledning af Övrigheden eller ved-

kommende Consulat foretages af dertil udmeldte sagkyndige Mænd. 1838. 1. Mai.

§ 145. Fiskerqvaser eller saakaldte Bröndskibe, som före levende Fisk, saavel som alle Fartöier, der bruges til Sildefangst og andet Fiskerie, og ilandbringe Fiskene saltede eller levende, erlægge, uden Hensyn paa deres Drægtighed, den saaledes anordnede Afgift stedse kun med respective 10 Rbd. eller 6 Rdlr. 12 Sk. Cour. og 7 Rbd. eller 4 Rdlr. 18 Sk. Cour. pr. Commercelæst.

§ 146. Indrettes de derimod til anden Fart, da blive de pligtige til, saafremt deres Drægtighed da er mindre end 10 Commercelæster, at erlægge den for Skibe af saadan Störrelse paabudne Afgift af respective 20 Rbd. eller 12 Rdlr. 24 Sk. Cour. og 14 Rbd. eller 8 Rdlr. 36 Sk. Cour., og skal fölgelig den anden Halvdeel af samme betales med resp. 10 Rbd. eller 6 Rdlr. 12 Sk. Cour. og 7 Rbd. eller 4 Rdlr. 18 Sk. Cour. ved det Toldsted, hvor de under deres forandrede Indretning först ind- eller udklareres.

§ 147. En fuldkommen Fritagelse for denne Afgift bevilges .... 2) for alle Fartöier af 16 Commercelæster og derunder, saalænge de beviisligen kun bruges til Fiskerie og indenlandsk Samfærsel paa Island ....

XI. Om Skibsafgifterne.

.... § 153. Ved Skibsafgifterne skjelnes imellem indenrigs og udenrigs Fart. — Indenrigs Fart indbefatter alle Reiser fra Sted til Sted i Hertugdommene og Danmark, saavel som paa Island, Grönland og Færöerne ......

B. Fyrpenge.

.... § 162. Fyrpenge for Skibet i udenrigs Fart, saavel som Fyrpenge i indenrigs Fart, erlægges derimod efter Skibets udmaalte Drægtighed, dog kun een Gang for hver Reise, saaledes at i indenrigs Fart, saavel som for Reiser fra indenlandsk til fremmed Sted,

1838. Fyrpenge erlægges ved det förste Toldsted, hvor Skibet
L. Mai. udklareres, for Reiser fra fremmed Sted til indenlandsk Sted, ved det förste indenlandske Toldsted, som Skibet anlöber, og endelig for Reiser paa Altona, fra Hertugdommenes Vestkyst til fremmede Steder ved Elben og Helgoland, samt paa Island, Grönland og Færöerne, saavel som paa Fiskerie i aaben Sö, saavel ved Indklareringen som ved Udklareringen.

XII. Om Oplagsfriheden. .... A. Creditoplag.

.... § 180. Enhver bosiddende, handelsberettiget Borger og Indvaaner i bemeldte Stæder og Flækker, som förer ordentlige Handelsböger og har den fornödne Leilighed til Varernes behörige Sortering og Undersögelse, skal det som en Fölge heraf være tilstedet, til egen Bevaring og fri Disposition at modtage fremmede, landværts eller söværts med indenlandske eller fremmede Skibe indförte toldbare Varer, forsaavidt de ikke udtrykkeligt ere udelukkede fra Creditoplag, efter at de ere angivne, efterseete og indförte paa hans Creditoplags-Conto, saaledes at Varerne först senere, forsaavidt de forblive i Landet, berigtiges ved Indförselstoldens Erlæggelse, men forsaavidt de igjen ere udförte til fremmede Steder, kunne afskrives i Oplags-Contoen imod Erlæggelsen af den tarifmæssige Transittold og uden at svare den hidtil stedfundne Recognition, som Vi herved udtrykkeligt ophæve, hvorved imidlertid de i efterfölgende Paragraph i dette Afsnit givne Forskrifter blive at iagttage.

Under Iagttagelse af disse Forskrifter kunne paa samme Maade, som ved Udförsel af Creditoplags-Varer til fremmed Sted, saadanne ogsaa ved Udförsel til Vor Stad Altona, saavel som til Vore Besiddelser udenfor Europa og til Island og Færöerne, afskrives fra Creditoplaget alene imod Transittoldens Erlæggelse.

§ 181. Til- og Fraskrivningen kan ikke skee i ringere Qvantiteter, end i Indförselstold-Tariffen, der betegner de Varer, der kunne tages paa Credit-Oplag, er angivet for enhver enkelt Slags Creditoplags-Varer.

Dog kunne Varer, som fra Credit-Oplagene udgaae til Colonierne, Færöerne, Grönland og Island, afskrives med det Halve af de i Tariffen anförte Qvantiteter. . . . . 1838. 1. Mai.

Transitoplag.

§ 217. Transitoplag finder Sted for alle Varer, som komme fra et fremmed eller udenfor Toldlinien beliggende indenlandsk Sted, og ere bestemte til et saadant Sted eller til Island, Færöerne, Grönland, saavel som Vore andre Besiddelser udenfor Europa, naar om denne deres Bestemmelse strax ved Indförselen skeer Angivelse for Toldvæsenet. . . . .

§ 352. Denne Forordnings Forskrifter træde i Kraft den 1. Januar 1839. . . . .

Givet i Vor kongel. Residentsstad Kjöbenhavn den 1. Mai 1838.

[Bilag]. *Tarife und Schemata.*

Litr. E. Von den Zollclarirungsgebühren und Schiffsclarirungssporteln. [*see* den danske For. Litr. E, ovenf. S. 222].

Litr. G. Taxe für das Lastgeld. [*see* den danske For. Litr. C, ovenf. S. 222].

Litr. H. Taxe für das Feuergeld. [*see* den danske For. Litr. D, ovenf. S. 222].

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet i Island, ang. **Forsörgelse af et Fattiglem.** Khavn den 1. Mai 1838. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1838, Nr. 1519—1520. 1. Mai.

I Skrivelse af 31. Januar f. A. har Hr. Amtmand andraget, at, efter at Fruentimmeret Oddny Sveinsdatter fra Aaret 1815 havde erholdt Understöttelse af Fattigvæsenet i Geithellna Rep i Sönder-Mule Syssel under Islands Nord- og Öst-Amt, hvor hun var födt, blev det paa Andragende fra Sysselmanden for bemeldte Syssel, ved en af den daværende Amtmand over Islands Sön-

1838. 1. Mai. der-Amt under 1. August 1828 afgiven Resolution, paalagt Borgarhavns Rep i Skaptafells Syssel under sidstnævnte Amt, hvor hun tidligere havde haft Ophold i 53 Aar, at antage hende til fremtidig Forsörgelse, samt at erstatte Geithellna Rep de paa hendes Underholdning fra 1815 anvendte Omkostninger. Da denne Resolution imidlertid, gjentagne Forestillinger uagtet, endnu ikke er efterkommet, idet Fattigvæsenet i Borgarhavns Rep ikke har anseet sig pligtig at udrede Bidrag til den Paagjeldendes Underholdning fra 1815, deels fordi der indtil 1. Januar 1822 gjaldt den Regel i Sönder-Amtet, at Enhver skulde være forsörgelsesberettiget paa sit Födested, og der först fra bemeldte Tid, ifölge Amtsbestemmelserne af 26. Novbr. 1821, i fornævnte Amt blev statueret det samme Princip i Henseende til Fattiges Forsörgelse, som i de andre Amter; deels fordi der först Aaret 1826 fra Geithellna Reps Side var gjort Anmeldelse om Oddny Sveinsdatters Trang, — saa har Hr. Amtmand, for at Sagen kan blive endelig berigtiget, indstillet samme til Collegiets Resolution.

Foranlediget heraf skulde man, ved at remittere hosfölgende Bilage, til Efterretning og videre Foranstaltning tjenstligst melde, at der af Borgarhavns Rep bliver at udrede i Bidrag til Geithellna Rep for meerbemeldte Fruentimmers Underholdning fra Begyndelsen af 1826 at regne og indtil hun ved Döden afgaaer, 240 Fiske aarlig paa Landsviis, evaluerede i Penge efter de for Sönder-Mule Syssel for hvert Aar gjeldende Capitelstaxter, som ifölge For. 30. Martii 1836 blive at udrede i Rigsbankpenge Sölvmynt Daler for Daler og Skilling for Skilling, eller i gode og afsættelige islandske Kjöbmandsvarer; dog at der i det Belöb, som saaledes bliver at udrede, bliver at liquidere hvad der allerede af Borgarhavns Rep er betalt, samt at der med Afgjörelsen af Restbelöbet af, hvad der skyldes for den forbigangne Tid, forundes bemeldte Rep Henstand, saaledes at det udredes i 3 Aar, det indeværende incl.,

med 1/3 Deel aarlig. Det tilföies, at Amtmanden over Sönder-Amtet i Overeensstemmelse hermed under Dags Dato er tilskrevet det Fornödne. — Det kongl. Danske Cancellie den 1. Mai 1838[1]. 1838. 1. Mai.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmændene i Island, ang. **Staden Altona's Forhold til den islandske Handel.** Khavn den 5. Mai 1838. — Denne Rentek. Skriv. anföres som publiceret 1839 i Skaptafells, Borgarfjords og Snæfellsnæs Sysseler. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 54—56. 5. Mai.

Efter at et opstaaet Spörgsmaal om Staden Altonas Berettigelse til at tage Deel i den islandske Handel har været omhandlet imellem General-Toldkammer og Commerce-Collegiet, samt Overpræsidenten i Altona, Geheimeconferentsraad Grev Blücher-Altona og Rentekammeret, skulle vi ikke undlade herved tjenstligen at tilmelde Hr. Amtmanden til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse for Sysselmændene i det Dem allern. betroede Amt og övrige Vedkommende, at efter de nu gjeldende Bestemmelser om den islandske Handel og Skibsfart, maa bemeldte Sted i Henseende til Vareforsendelse til Island i alle Maader betragtes som indenlandsk, men i Henseende til Tilförsel af islandske Varer og Produkter som udenlandsk, hvoraf det er en Fölge, at naar saadanne Varer eller Produkter udföres til Altona, bliver i Overeensstemmelse med Plak. 28. Decbr. 1836 § 13 at svare en Afgift af resp. 1 pCt. af sammes Værdie, saafremt Exporten dertil skeer fra noget Sted i Danmark eller Hertugdömmerne, og 2 Rbd. 32 Sk. pr. Commercelæst af Skibenes Drægtighed, saafremt Exporten skeer dertil directe fra Island. — Rentekammeret den 5. Mai 1838.

[1]) s. D. Canc. Skriv. af samme Indhold til den constituerede Stiftamtmand over Island. Brevb. sst.

1838. 19. Mai. **Gavebrev** af Jón Sveinsson, hvorved en Sum Penge bestemmes til **Understöttelse for Trængende i Vallna Rep** i Öefjords Syssel. Urðir den 19. Mai 1838. — Efter en af Sysselmand Briem i Öefjords Syssel verificeret Afskrift af Originalbrevet. Dette er paategnet at være „lesið fyrir manntalsþingsrètti á Völlum þann 22. Mai 1838 og í Eyjafjarðar sýslu pantabók fol. 12 innfært".

Jafnvel þó [það, að] fæði og fatnaður sè hvorutveggja jafn nauðsynlegt til líkamlegs viðurværis og lífsins framdráttar, sè sá sannleiki, sem reynslan hefir ekki tvímælum eður mótsögnum undirorpið, heldur en hitt, að hjá bláfátækum öreigum, sem fáar eða engar sauðkindur eiga, sè jafnmikill skortur af hvorutveggja, þá hefir enn ekki á komizt (svo eg viti), að úr þessu hafi af fátækra sjóði bætt orðið, að því leyti sem klæðnaðinn snertir, að undanteknum hrepps ómögum, eður þeim svokölluðu niðursetum; og þar sem mèr, vegna aldurdóms og vanburða, finnst eg ekki líklegur orðinn að geta nú framvegis þeim borgaralega fèlagskap til merkilegrar nytsemi verið, eður vel af hendi leyst það sem mèr eptir fastsettum reglum kynni að ætlazt að leggja til þurfamanna aðstoðar, hefi eg nú svo, í hugleiðíng af þessu, áformað að gjöra nokkra tilraun, með að leggja lítinn skerf til klæðnaðar styrks aumustu búenda í þessum hreppi, sem ómögulega geta sig nakleika vegna kuldans meinsemdum varið, þó svo, að yfirvald fátækrastjórnar hèr álíti það ekki óþarflegt til umgetins augnamiðs, og fyrirtekið mèr að gefa, einsog eg hèrmeð gef 100 rbd. reiðu silfurs til fatnaðar umbóta fátækustu hrepps búenda, en þó þeim einasta, sem gott, ráðvant og kristilegt líferni færa, samt brúka alla mögulega og ærlega viðburði með iðni og sparsemi, að gjöra sem minnst sveitarþýngsli, eður af annara brauði að forsorgast, þaramóti sè þetta þeim, sem þessu ósamkvæma hegðan brúka, aldeilis óviðkomandi.

Framar ætlast eg til, að ofanskrifaðir hundrað ríkis- 1838.
bánkadalir innleggist í amtið, eður hvern þann stað 19. Mai.
annan, sem Herra amtmanninum þóknast kynni, hvaraf árlega takast mætti 10 rbd., meðan til vinnast, og kaupist fyrir ull, sem anvendist framan skrifuðum tilgángi samkvæmt; svo og álít eg nauðsynlegt, að sá sem af yfirvaldi væri hèr yfir settur, skyldi þarvið brúka lítinn protokol, hvarí njótendur kvitterað gætu fyrir þeim úthlutað verkefni, úr hverju þeir vinna skyldu það hann til segði sem hèr væri yfir settur, hver ogsvo hefði rètt að tiltaka tímabilið til vinnunnar úr verkefninu, en hinir tilskyldast að sýna þeim úthlutandi að því búnu, svo hann vitað og vitnað gæti, hvernig þessu er hlýdt.

En fyrirkomi það tilfelli, að ullin verði hèr til ófáanleg, þá annist sveitarstjórnin með sinna yfirvalda ráði og samþykki, eptir sem áminnztum aumíngjum sýndist hagkvæmast, þær þrengjandi nauðsynjar, sem væri þess eðlis og náttúru, að þar yrði ekki af þeim opinbera sjóði bót á ráðin.

Mætti eg nú ráð fyrir gjöra, að mín litla, en vel meinta tilraun kynni að nokkru leyti að verka tilætlaða nytsemi, er eg í beztu von, að þá þetta tiltekna tímabil um peníngann útdeilíngu væri útrunnið, að þeir, sem hèr hefðu þá umannast fátækra málefni, mundu við leitast að vesælíngarnir þyrftu ekki þessa litla liðsinnis að sakna.

Þetta mitt gjafabrèf, hvert eg með fullráðnum huga samið hefi, óska eg hèrmeð auðmjúklega, að Herra sýslumanni B. H. Borgen, sem Notarius publicus, mætti þóknast, eptir laga fyrirmælum, að löggilda með sinni uppáteiknan, og þareptir að þínglýsa á næsthaldandi manntalsþíngi á Völlum í Svarfaðardal.

Framanskrifuðu til frekari kraptar og staðfestu er mitt, ásamt tilkvaddra votta, nefnilega bændanna Jóns Þorkelssonar á Gaungustaðakoti og Hallgríms Sigurðs-

1838. sonar á Melum, undirskrifuð nöfn og hjáþrykkt signet. —
19. Mai. á Urðum þann 19. Mai 1838.

Jón Sveinsson.
(L. S.)

Sem vitundarvottar
Jón þorkelsson. Hallgrímur Sigurðsson.
(L. S.) (L. S.)

Ár 1838, þann 22. Mai, var sýslumaður Borgen, sem Notarius publicus, tilstaðar á Völlum í Svarfaðardal með tveimur vitnum, presti Sira Baldvin þorsteinssyni á Upsum og hreppstjóra Sophonias Benjamínssyni á Sökku, hvar þá proprietair Jón Sveinsson á Urðum, fyrir téðum Notario publico og vitnunum erklæraði að framanskrifað gjafabréf, sem fyrir honum var upplesið, innihéldi sinn með vel yfirlögðu ráði og yfirleggi kunngjörða vilja, og að gjafabréfið væri af sér sjálfum undirskrifað og innsiglað; sem hérmeð staðfestist með Notarii publici hönd og embættis innsigli og vitnanna undirskriptum.

Datum ut supra.

B. H. Borgen.
(L. S.)

Baldvin þorsteinsson. Sophonias Benjamínsson.

22. Mai. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Skriverlönnen ved den islandske Landsoverret m. m.** Khavn den 22. Mai 1838. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1838, Nr. 1809.

Hr. Stiftamtm. har med Erklæring af 1. Marts d. A. tilstillet Cancelliet en fra Assessor og Justits-Sekretair ved den kgl. islandske Landsoverret Johnsen indkommen Skrivelse, hvori han begjærer Bestemmelse for, deels, hvorvidt han er berettiget til selv at oppebære den ved private Sagers Behandling for Retten faldende Skriverlön, og deels om der tilkommer ham Betaling

for Indbinding og Skrivematerialier, der forbruges under de ved Retten behandlede offentlige Sager. 1838. 22. Mai.

Da Cancelliet bifalder hvad Hr. Stiftamtm. i fornævnte Henseender i Deres afgivne Erklæring har yttret[1], saa skulde man tjenstl. anmode Dem om, i

---

[1]) Ved en Skrivelse af 12. Januar 1838 til Assessor i Landsoverretten Johnsen, som Justitssecretair, havde Stiftamtmanden givet fölgende midlertidige Bestemmelse:

„At den ved Landsoverretten i private Sager faldende Skriverlön oppebæres af Dem, som Justitssecretair, anseer jeg at være en ligefrem Fölge af allerh. Resolution af 6. Juni 1800, hvori det under 10. Septembr. 1830 emanerede Sportelreglement ingen Forandring har gjort. Med Hensyn hertil, og paa Grund af bemeldte Reglements § 79 tilkommer Dem formentligen i disse Sager ingen Betaling for hafte Udlæg med Papir og Skrivematerialier, men kun for Indbinding, hvor saadant fornödiges. I offentlige og beneficerede Sager derimod, hvor De ingen Skriverlön erholder, og hvor altsaa den Erstatning for hafte Udgifter, der indeholdes i Skriverlönnen, bortfalder, anseer jeg Dem, saavel efter Sagens Natur, som Sportelreglementets § 13, jevnfört med det kongel. Danske Cancellies Skrivelse af 17. Septbr. 1831, samt i Lighed med hvad der befölges ved Retterne i Danmark, berettiget til at erholde godtgjorte de Udgifter, der i Anledning af Sagernes Behandling for Overretten og Akternes Udstedelse af Dem ere udredede.

Naar foranförte Regler iagttages vil det endeligen være en Selvfölge, at De selv har at sörge for Anskaffelsen af de til Deres Embedes Bestridelse fornödne Protokoller, da de hertil medgaaende Omkostninger aabenbart synes at være indbefattede under de Udlæg til Skrivematerialier, der paa den forommeldte Maade blive Dem erstattede."

I Skrivelsen til Cancelliet bemærker Stiftamtmanden endvidere, idet han i det Hele henholder sig til det Foranstaaende: „Den förste Punkt, vedkommende den i private Sager faldende Skriverlön, har jeg fundet at være aldeles afgjort overeensstemmende med den saavel af Justitiarius Sveinbjörnsson som mig yttrede Mening, ved det kgl. Danske Cancellies Skrivelse af 12. Juni 1802 og det kgl. Rente-

1838. Overeensstemmelse hermed, at meddele Vedkommende
22. Mai. Besked. — Det kgl. Danske Cancellie den 22. Mai 1838.

23. Mai. **Kongelig Resolution** ang. **Tilladelse til midlertidig at beseile Seydisfjord.** Khavn den 23. Mai 1838. — I Forestilling 15. Mai beretter Rentekammeret de forudgaaede Forhandlinger om Handels-Tilladelse paa Seydisfjord siden i Aaret 1832. Amtmanden havde nu oplyst, at i de 3 Aar, 1835 til 1837 inclusive, ere der indförte til Seydisfjord omtrent 1,650 Tönder Kornvarer, foruden endeel andre Fornödenheds-Artikler, og udskibet derfra omtrent 1,400 L℔ Talg, 200 Stkr. Lammeskind og 3,500 L℔ Uld, foruden andre islandske Produkter. Sysselmanden havde anfört, at Nödvendigheden og Gavnligheden for Indbyggerne af Handel paa Seydisfjord var saa iöinefaldende, at den ikke kunde drages i Tvivl. Derimod var Sysselmanden og Amtmanden enige i, at Handelen der ikke var af den Betydenhed, at Stedet burde authoriseres som Handelssted, ligesom dette ogsaa vilde være til Skade for Eskefjords Handlende, og ikke engang til For-

---

kammers Skrivelse af 27. Oktbr. 1827, der er grundet paa foregaaende Correspondence med Cancelliet. Hvad den anden Tvivlspunkt betræffer, da finder jeg mig ikke heller foranlediget til at fravige den af mig yttrede Mening, da denne, foruden bedst at stemme med Sagens Natur, synes mig at have Lovens Ord for sig, idet der ikke ved Skrivematerialierne ved Landsoverretten er gjort nogen speciel Undtagelse fra den i Sportelreglem. af 10. Septbr. 1830, § 13 indeholdte almindelige Regel, at virkelige Udgifter erstattes i offentlige Sager, og denne Anskuelse er formentligen ogsaa ligefrem given Medhold i det kongel. Danske Cancellies Skrivelse af 17. Septbr. 1831. Da der derhos næppe kan gives Regler for de derfor udstedende Regningers Störrelse, som vilde være adæquate for alle Tilfælde, saa bör disse Regningers Affattelse vistnok være overladt til Justitssecretairens Samvittighedsfuldhed, og for det uventede Tilfælde, at Misbrug i saa Henseende skulde indsnige sig, maatte vedkommende Overövrighed vel være berettiget til at bedömme, hvorvidt Regninger for saadanne Udgifter ere uforholdsmæssig höie".

deel for Seydisfjords Indvaanere, „da Erfaring viser, at Armoden just i Nærheden af de authoriserede Handelssteder er störst, hvortil det ikke lidet bidrager, at enhver Krambod er en Skjænkestue", hvorimod Amtmanden og Sysselmanden vare enige om, at det var bedst at Handelen vedblev paa samme Maade som i de sidste Aar, nemlig for Eskefjords Kjöbmænd alene, dog saaledes, at ifald de ikke holdt et tilstrækkeligt Vareforraad paa Stedet, skulde Spekulanthandel öieblikkelig blive tilladt. Saaledes foreslaaer Kammeret at forlænge den engang bevilgede Handels-Tilladelse paa 5 Aar. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1838 C, Nr. 181.

1838. 23. Mai.

Vi bevilge allernaad., at Seidisfjord i Norder-Mule Syssel i Islands Nord- og Öster-Amt maa, dog uden at authoriseres som Handelssted, endnu i 5 Aar beseiles, og at derpaa maa drives Handel, dog kun af de faste Handlende i det authoriserede Handelssted Eskefjord, Alt iövrigt under de Vilkaar og Betingelser, som Vor Plakat af 28. Decembr. 1836 indeholder for Handel paa de authoriserede Handelssteder, og med den Forpligtelse for Eskefjords Handlende, at de stedse have paa Seidisfjord et tilstrækkeligt Vareforraad til samme Priser som paa Eskefjord, samt at det, i Tilfælde af Misligholdelse, strax vil blive tilladt Spekulanthandlere at beseile Fjorden i Forening med dem. — Kjöbenhavn den 23. Mai 1838.

Kongelig Resolution ang. **Overgivelse af den halve Præstegaard Arnæs til Præstekaldet.** Khavn den 23. Mai 1838. — I Rentekammerets Forestilling 15. Mai bemærkes, at ved en Synsforretning i 1834 over en Kongen tilhörende Gaard Bjarnarnes i Stranda Syssel, befandtes denne Jord saaledes beskadiget ved Söbrud, at den nödvendigviis maatte faae en eller anden Lettelse i Afgift, og det blev da besluttet, at befrie den for eet Inventarii-Qvilde, samt at indsætte dette paa Kongens Andeel i Præstegaarden Arnæs.

23. Mai.

Efter at dette var approberet af Rentekammeret, modtog dette Collegium et Andragende fra Præsten Thorder (rett. Þorleifur) Jonsson, der som Leilænding boede paa Arnæs, om at

1838. 23. Mai. dette Qvilde igjen maatte borttages derfra, paa Grund af Jordens Ringhed. Amtmanden godtgjorde udförligen, at Qvildet var retmæssigen indsat, men bemærkede forövrigt, at Indsættelsen kunde være en Byrde for Præsten, og i det Hele, da Landskylden af det halve Arnæs, 6 Hdr. i Dyrhed, havde i lang Tid været ikke over 60 Alen, der betaltes med 4½ Sk. Sölv pr. Alen og saaledes kun belöb 2 Rbd. 74 Sk. Sölv aarlig, vilde Tabet af denne ringe Sum ikke være af nogen Betydenhed for den kgl. Kasse, hvorfor det maatte ansees önskeligt, at Kongen vilde skjænke det fattige Arnæs Præstekald den halve Hjemmegaard, med Forbehold af Ret til det tidtomtalte Qvildes eventuelle Indsættelse paa en anden af de kgl. Gaarde i Stranda Syssel. Dette Forslag var ogsaa paa Præstekaldets Vegne anbefalet af Cancelliet, og bliver saaledes indstillet til allern. Stadfæstelse. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1838 C, Nr. 183. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1838, S. 198 (med Datum: 23. Juni).

Halvgaarden Arnæs i Strande Syssel, under Islands Vester-Amt, ville Vi allern. have skjænket Arnæs Sognekald, dog paa Vilkaar, at det paa bemeldte Halvgaard nu med fuldkommen lovlig Ret indsatte, Os tilhörende Qvilde forbeholdes til Indsættelse paa en anden af Vore Gaarde i fornævnte Syssel, saasnart Leilighed dertil maatte gives. — Kjöbenhavn den 23. Mai 1838.

26. Mai. **Bevilling til Oprettelse af et Apothek i Stykkesholm.** Khavn den 26. Mai 1838. — Canc. 3. Departem. Registr. 1837—1839, 247ᵇ—248 (1838, Nr. 901). Rubr. i Colleg. Tid. for 1838, S. 444.

Vi Frederik den Sjette &c. G. V., at Vi, efter Cand. pharm. Börge Esajas Bernhoff Jacobsen af Vor Kjöbstad Skjelskjör, hans herom allerund. gjorte Ansögning og Begjæring, samt de i denne Anledning oplyste Omstændigheder, allern. ville have bevilget og tilladt, ligesom Vi og hermed bevilge og tillade, at han, som af Commissionen for den pharmaceutiske Examen er examineret og til et Apothek at forestaae dygtig befunden, maa oprette et Apothek paa Handelsstedet

Stykkesholm i Snefjeldsnæs Syssel under Vest-Amtet paa Vort Land Island og sig der paa lovlig Maade som Apotheker ernære, rettende sig i alle Maader efter de om Apothekerne allern. udgangne Forordninger samt den befalede Taxt, saavel som ogsaa den Eed, han Os derpaa allerunderd. gjort og aflagt haver, hvorved Vi allern. have bevilget og tilladt, at han maa nyde de Privilegier, som bemeldte Forordninger omformelde og tillade Apothekere at nyde. — Forbydende Alle og Enhver imod det, som foreskrevet staaer, Hinder at gjöre. Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 26. Mai 1838. 1838. 26. Mai.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Oprettelsen af et Apothek i Stykkesholm.** Khavn den 26. Mai 1838. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1838, Nr. 1815—17. 26. Mai.

Som Hr. Amtmand bekjendt af Cancelliets Skrivelse af 10. Oktbr. f. A., har man, i Overeensstemmelse med hvad De ved forskjellige Leiligheder har yttret, henledet det kgl. Sundheds-Collegii Opmærksomhed paa Önskeligheden af, at der oprettes et Apothek paa Handelsstedet Stykkesholm, for om samme muligen kunde kjende en med de fornödne Egenskaber forsynet Person, der var tilböielig til at etablere et Apothek paa fornævnte Handelsted. Efter at bemeldte Collegium i denne Anledning har udstedt en offentlig Bekjendtgjörelse, ere der indkomne Ansögninger fra forskjellige Supplikanter, blandt hvilke Cand. pharm. Börge Esajas Bernhoff Jacobsen er befundet fortrinlig qvalificeret, og er der derfor under Dags Dato udfærdiget Bevilling for ham til Apotheks Anlæg paa oftnævnte Sted. Med Hensyn til, at det kgl. Sundheds-Collegium har yttret, at en af de vigtigste Betingelser for, at Apotheket kan vorde fyldestgjörende for Landets Fordringer, er, at det gjöres Apothekeren muligt at vedligeholde det og

1838. 26. Mai. ernære sig ved den ham anviste Virksomhed, samt da ogsaa flere af de Ansögende have yttret det Önske, at der i Forbindelse med den attraaede Bevilling maatte tilstaaes nogen anden Begunstigelse: har Cancelliet, efter i denne Henseende at have brevvexlet med det kongl. Rentekammer, ladet Cand. pharm. Jacobsen tilkjendegive, at han paa nærmere Andragende kan vente at erholde Tilladelse til tillige at drive Handel eller Gjæstgiverio.

Hvorom man ikke har skullet undlade herved tjenstl. at meddele Hr. Amtmand Underretning. — Det kongl. Danske Cancellie den 26. Mai 1838[1].

9. Juni. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Udredelsen af visse Udgifter i offentlige Sager.** Khavn den 9. Juni 1838. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1838, Nr. 2039—2041.

I Skrivelse af 21. Novbr. 1835 har Hr. Amtmand, foranlediget af de Bemærkninger, som Revisionen under det kgl. Rentekammer har gjort ved nogle af de af Dem for de senere Aar aflagte Regnskaber for Amtsrepartitionsfondet, med Hensyn til Udredelsen af forskjellige Udgifter i offentlige Sager, begjært Cancelliets Bestemmelse meddeelt i Henseende til fölgende Punkter:

1) angaaende hvad der tilkommer Sysselmanden i Diætpenge, samt Erstatning for Skyds for sig og Fölgemænd, ved Forfölgningen af offentlige Sager; — 2) angaaende Diætpenge samt Betaling for Fölgemand og

[1]) Canc. Skriv. af samme Datum til det kongel. Sundheds-Collegium er af samme Indhold, ligesom ogsaa til Amtmanden over Sorö Amt, der anmodes om at tilkjendegive Jacobsen, daværende Provisor paa Apotheket i Skjelskjör, at Bevillingen laa til Indlösning hos Cancelliets Kasserer mod Erlæggelsen af 34 Rbd. 32 Sk. r. S. Canc. 3. Dep. Brevb. sst.

Hesteleie til Aktor og Defensor i Delinquentsager; — 3) angaaende Betaling til Retsvidner, Executionsvidner og Meddomsmænd i offentlige Sager; — 4) angaaende Betaling til Expresser, og — 5) angaaende Betaling for Execution af offentlige Straffe.

1838. 9. Juni.

Efter at Cancelliet i denne Anledning har indhentet Erklæringer fra Amtmændene over Islands Sönder-Amt og Nord- og Öst-Amtet, samt den kgl. islandske Landsoverret, og derpaa corresponderet med det kgl. Rentekammer, skulde man til fornöden Efterretning og behagelig Foranstaltning tjenstl. melde:

ad 1) at Sysselmanden for hver Dag, han til offentlige Sagers Forfölgning opholder sig udenfor sin Bopæl, naar dennes Afstand fra det Sted, hvor Extraretten holdes, udgjör i det mindste 1 Miil, i Henhold til Plak. 21. Martii 1800, bliver at tilstaae 1 Rbd. i Diætpenge. Hvad Betalingen for Fölgemand og Hesteleie angaaer, da bliver denne, i Henhold til Sportel-Reglement 10. Septbr. 1830 § 16, at overlade til vedkommende Amtmands Bestemmelse. — *ad* 2) at den under Nr. 1 anförte Regel ogsaa bliver at fölge i Henseende til Bestemmelsen af Diætpenge for Aktorer og Defensorer i Delinquent-Sager, naar de höre til Embeds-Standen, hvorimod det under modsat Forudsætning overlades til vedkommende Amtmand at bestemme, hvad der bör tilstaaes i Diætpenge, dog saaledes, at den hine tilstaaede Betaling ikke bliver at overskride. I Henseende til Betalingen for de efter Omstændighederne fornödne Fölgemænd og Heste bliver der at forholde i Overeensstemmelse med hvad under Nr. 1 er anfört. — *ad* 3) at Retsvidner og Executionsvidner ikke kunne tilkomme nogen Betaling for deres Uleilighed i offentlige Sager. Ligesom dette allerede er hjemlet i Sagens Natur, saaledes er det og overeensstemmende med Sportel-Reglement 22. Martii 1814 § 153, at Vidnerne ikke kunne kræve Betaling, hvor Retsbetjente selv ikke tilstaaes

1838. 9. Juni. Gebyr, og N. L. 1—7—2 samt Sportel-Regl. 10. Septbr. 1830 §§ 63 og 75 tale ligeledes for, at Thingsvidner og de Mænd, der medtages ved Executioner i det omhandlede Slags Sager, ingen Betaling kunne paastaae. Hvad Meddomsmænd angaaer, da kunne disse endnu mindre ansees beföiede til at fordre en saadan. Skulde der imidlertid i et enkelt Tilfælde ikke kunne tilveiebringes de fornödne Retsvidner eller Meddomsmænd, uden at disse maatte foretage længere Reiser, blive de udlagte Reise-Omkostninger at erstatte dem. — *ad* 4) at Betalingen til Expresser bliver af vedkommende Amtmand at fastsætte efter de i ethvert Tilfælde stedfindende særegne Omstændigheder. — *ad* 5) at der for Executionen af legemlige Straffe bliver at tilstaae Executor 2 Rbd. for hver Person, paa hvilken Straffen fuldbyrdes, samt derhos, saafremt han har mere end een Dags Reise til Executionsstedet, Erstatning af hafte Reise-Udgifter. — Det kgl. Danske Cancellie den 9. Juni 1838[1].

12. Juni. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet i Island, ang. **Godtgjörelse af Proces-Omkostninger i en Sag om Præstekalds Rettigheder.** Khavn den 12. Juni 1838. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1838, Nr. 1387.

Stiftamtmanden og Biskoppen over Island have med deres Betænkning tilstillet Cancelliet en Ansögning, hvori Sognepræsten til Glaumbæ Præstekald i Skagefjords Syssel, Magnus Magnussen, anholder om Erstatning for hans Udgifter, til Belöb 16 Rbd. 12 Sk. r. S., i en Sag, han for Overretten har ladet udföre angaaende

[1]) s. D. omtrent ligelydende Skrivelse til den constituerede Stiftamtmand over Island og Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet. Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

Kaldets formeentlige Ret til udeelt at beholde en paa Gaarden Vestari-Vikur's Forstrand opdreven Hval. 1838. 12. Juni.

Det kgl. Rentekammer, som Cancelliet har brevvexlet med desangaaende, har i denne Anledning yttret, at der efter Omstændighederne fra Kammerets Side ikke haves Noget at erindre imod, at foranförte 16 Rbd. 12 Sk. udredes af Nord- og Öster-Amtets Repartitionsfond.

Ved tjenstl. at tilmelde Hr. Amtmand Saadant til behagelig Efterretning, skulde man lige tjenstlig anmode Dem om, at foranstalte det ommeldte Belöb i Overeensstemmelse hermed udbetalt til Sognepræst Magnussen. — Det kongel. Danske Cancellie den 12. Juni 1838[1].

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, Bjarne Thorarensen, ang. **Sendelse af en Tyr og en Qvie til Nordlandet.** Khavn den 16. Juni 1838. — Rentek. Isl. Copiebog 13, Nr. 164. 16. Juni.

I Anledning af Hr. Amtmand Thorarensens behagelige Skrivelse af 15. Septbr. f. A. har Kammeret foranlediget indkjöbt en ung Tyr og en Qvie fra Löit Sogn, som De önsker opsendte til Öefjord til Forsög med den islandske Qvægraces Forædling. — Fornævnte Kreaturer have vi derfor afsendt med Skibet Hertha, fört af Skibsförer Baagöe, hvilket vi ikke skulle undlade herved tjenstligen at melde Dem til behagelig Efterretning. — Rentekammeret den 16. Juni 1838.

Plakat ang. **Ophævelse af ældre Lovbud om Forebyggelsesmidler mod Börnekopper og Mæslinger.** Khavn den 20. Juni 1838[2]. — Publiceret i 20. Juni.

[1]) s. D. Cancellie-Skrivelse til Biskoppen over Island, af samme Indhold. Canc. 1. Depart. Brevb. sst.

[2]) Indenrigsmin. Circ. 5. Juli 1851.

1838. Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1839, og samme Aar i
20. Juni. Gullbringa og Kjosar Syssel, samt paa Vestmannöerne; i det følgende Aar (1840) er den publiceret i Arnæs, Borgarfjords, Myra og Hnappadals, Snæfellsnes, Dala og Isafjords Sysseler, samt i alle Nord- og Öster-Amtets Jurisdictioner. — Canc. 3. Depart. Registr. 1837-1839, 263 (1838, Nr. 946) Original-Aftryk hos Schultz paa Dansk alene, og et andet paa Dansk og Islandsk, 3 Blade i 4to. Paa Titelbladet er den danske Titel og Datum paa Dansk överst, der nedenunder paa Islandsk, Trykkested paa Dansk; paa följende og den fjerde Side den danske Text med Underskrifter og Sigillatur, paa de modstaaende Sider (3 og 5) den islandske Text uden Underskrifter, den sidste (sjette) Side blank. — Colleg. Tid. for 1838, S. 591—594 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1838, S. 276—277; Schou XXII, 219—220. — Islandsk: Original-Aftryk hos Schultz med den danske Text (see ovenfor).

Plakat angaaende Ophævelse af Plakaterne 18. Mai 1787 og 27. Mai 1803 for Island og Færöerne.

Vi Frederik den Sjette &c. G. V., at Vi, da de ved Plakaterne 18. Mai 1787 og 27. Mai 1803 til Forebyggelse af Börnekoppers og Mæslingers Indsnigelse i Island, Færöerne og Grönland paabudne Forholdsregler, forsaavidt de förstnævnte Lande angaaer, ikke længere findes nödvendige eller passende, saa have Vi fundet for godt allern. at byde og befale, som fölger:

Plakaten af 18. Mai 1787, betræffende de Forsigtighedsregler, som skulde iagttages, for saavidt muligt at forekomme, at ikke Börnekopper og Mæslinger indsnige sig i Island, saavel som Plakaten af 27. Mai 1803, hvorved förstnævnte Plakat deels er forandret, deels udvidet til Efterlevelse af dem, der seile til Grönland og Færöerne, skulle, forsaavidt Farten paa Island og Færöerne angaaer, være hævede. Derimod ville de Forsigtighedsregler, som de almindelige for Danmark gjeldende Qvarantaineforskrifter paabyde, nöie være at iagttage med Hensyn til bemeldte Fart. I Særdeleshed vil det paaligge den, som det i Overeensstemmelse med Forordningen 8. Februar 1805 § 7[1] paa Island og Fær-

[1]) Circ. 5. Juli 1851; begge Texter have her § 8.

öerne betroes at undersöge de ankommende Skibe, at adspörge Skipperen, om der findes nogen med Börnekopper befængt Person ombord, og i bekræftende Fald bliver Skibet at lægge under Qvarantaine, indtil den Syge kan blive afhentet; derhos bör der uopholdelig gjöres Indberetning til nærmeste Övrighed, som strax haver at föie Anstalt til den Syges Modtagelse; hvorved det bliver at paasee, at han med vedbörlig Forsigtighed bringes i Land, ligesom og det Rum, hvori han har ligget, samt de af ham brugte Klæder bör vel udröges, hvorefter der kan tilstedes Skibet frit Samqvem med Landet. — Hvorefter de Vedkommende sig allerunderd. have at rette. — Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 20. Juni 1838. 1838. 20. Juni.

Opið brèf áhrærandi ónýtíng opinna brèfa af 18. Mai 1787 og 27. Mai 1803 fyrir Ísland og Færeyjar.

Vèr Friðrik hinn Sjötti &c. G. V., að Vèr, þar þær með opnum brèfum af 18. Mai 1787 og 27. Mai 1803 til hindrunar leynilegrar innfærslu af bólusótt og mislíngum í Ísland, Færeyjar og Grænland, uppáboðnu aðferðarreglur, að svo miklu leyti þeim fyrstnefndu löndum viðvíkur, ekki lengur finnast nauðsynlegar eður passandi, svo hefir Oss þóknazt allranáð. að bjóða og skipa, sem fylgir:

Hið opna brèf af 18. Mai 1787, áhrærandi þær varúðarreglur, sem áttu að aðgætast, að svo miklu leyti mögulegt var, til að koma í veg fyrir leynilega innfærslu af bólusótt og mislíngum í Ísland, svo og líka hið opna brèf af 27. Mai 1803, hvarmeð hið fyrrnefnda að nokkru leyti er umbreytt, en að öðru leyti útvíðkað til eptirbreytnis af þeim er sigla til Grænlands og Færeyja, skulu, að svo miklu leyti skipaferðum til Íslands og Færeyja viðvíkur, vera aftekin. Þarámót eiga þær varúðar-reglur, sem þær almennu fyrir Danmörk gildandi sóttnæmisvarna-fyrirskriptir uppábjóða, nákvæmlega

1838. aðgætast með tilliti til nefndra skipaferða. Sèrílagi á
20. Juni. það að vera skylda þeirra, hverjum samkvæmt tilskipunarinnar af 8. Febr. 1805 § 7[1] á Íslandi og Færeyjum er fyrir trúað að rannsaka aðkomandi skip, að spyrja skipherrann, hvort nokkur persóna, er hafi bólusótt, sè um borð, og ef það reynist svo, á skipið að leggjast undir sóttnæmisvarnar-varðhald þángað til að hinn sjúki getur sóktur orðið. þarhjá á tafarlaust skýrsla hèrum að gjörast til næsta yfirvalds, sem strax á að sorga fyrir meðtöku hins sjúka, og þarhjá sjá svo til, að hann með tilhlýðilegri varkárni flytist í land; sömuleiðis á það rúm, í hverju hann legið hefir, ásamt þeim af honum brúkuðu klæðum, vel að gagnreykjast, hvareptir skipinu má leyfast frjálst samkvæmi við landið. — Hvareptir hlutaðeigendur sèr allraundirgefnast hegða eiga. — Gefið í Vorum konúnglega aðseturstað Kaupmannahöfn þann 20. Juni 1838.

30. Juni. **Rentekammer-Skrivelse** til General-Toldkammer og Commerce-Collegium, ang. **Afgift af Kjöbesummer for mindre Fartöier.** Khavn den 30. Juni 1838. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 190.

Det kgl. General-Toldkammer og Commerce-Collegium har i behagelig Skrivelse af 19. f. M. forlangt dette Collegii Betænkning, om der maatte være nogen speciel Lovbestemmelse, der for Islands Vedkommende hjemler Undtagelse fra den ved Plak. 23. Oktbr. 1816 bestemte Regel, at nemlig ikkun de fremmede kjöbte Skibe, som anvendes til Fiskerie og indenlandsk Samfærsel i Island, og som ere under 16 Læsters Drægtighed, ere fritagne for at erlægge den ved Forordn. 13. Marts 1812 og Plak. 28. Mai 1824 befalede Afgift af $6\frac{1}{4}$ pCt. af Kjöbesummen.

I Anledning heraf skulle vi ikke undlade tjenstligst at melde, at der, saavidt Rentekammeret bekjendt, ikke existerer noget saadant specielt Lovbud, der for Islands

[1]) Rettelse; see S. 244 Anm.

Vedkommende kunde medföre nogen Undtagelse fra ovennævnte almindelige Bestemmelse. — Rentekammeret den 30. Juni 1838. 1838. 30. Juni.

Cancellie-Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Overdragelse af den halve Gaard Arnæs til Præstekaldet.** Khavn den 3. Juli 1838. — Orig. i Bispe-Archivet i Island. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1838, Nr. 1638. 3. Juli.

I Anledning af en af Sognepræst Thorleif Johnsen til Arnæs i Trekyllisvík inden Strande Syssel til Deres Höiærv. indgiven Besværing over, at Administrator over det kgl. Gods i bemeldte Syssel, Sysselmand Johnsen, i Foraaret 1834 formentlig uberettiget har paanödet ham et Leieqvilde paa Jorden Arnæs — har D. Höiærv. i en til dette Collegium indgiven Forestilling af 31. Decbr. 1835 andraget paa, at dette Leieqvilde igjen maatte blive borttaget, da denne Byrde ikke forben har paahvilet Præstegaarden, som alt er bebyrdet med 4 Leieqvilder til Kirken.

Cancelliet har berover brevvexlet med det kongl. Rentekammer, som igjen har indhentet nærmere Oplysning og Betænkning fra Amtmanden over Islands Vester-Amt, og er det herved blevet oplyst, at den Jord, hvorpaa bemeldte Leieqvilde er blevet indsat, ikke er den Halvgaard Arnæs, hvormed Præstekaldet er beneficeret, men den anden Halvgaard af samme Navn, som forben har hört under Skalholt Bispestol, men for Tiden er den kgl. Kasses Eiendom, og som i Aaret 1830, efter at Sognepræst Th. Johnsen i flere Aar havde været i Embedet, er bleven bortbygslet til denne med den udtrykkelige Betingelse, at han skulde finde sig i at modtage et Leieqvilde paa Gaarden, hvis et saadant skulde blive indsat, hvilket senere er skeet, efter at Gaarden Bjarnarnæs, paa Grund af dens Forringelse, var bleven fritagen for et af de samme paabvilende

1838. 3. Juli. Leieqvilder, som derimod med vedkommende Amtmands Samtykke, og det kgl. Rentekammers senere paafulgte Approbation er blevet indsat paa den af Præsten tilbygslede Halvgaard Arnæs.

Derimod har det kgl. Rentekammer, med Hensyn til, hvad der i Sagen var oplyst om Arnæs Præstekalds Ringhed og Besværlighed, og paa Grund af Cancelliets Anbefaling, nedlagt allerunderd. Forestilling om, at bemeldte Halvgaard maatte skjænkes Kaldet, dog med Forbehold af det ommeldte Leieqvilde, og det har derefter behaget Hs. Majt. under 23. Mai sidstl. allern. at resolvere saaledes:

„Halvgaarden Arnæs i Strande Syssel . . . [o. s. v. see ovenf. S. 237-238] . . . saasnart Leilighed dertil maatte gives".

Hvilken allerhöi. Resolution man herved tjenstlig skulde communicere D. Höiærv. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for vedkommende Sognepræst, idet man lige tjenstl. skulde tilföie, at Amtmand Thorsteinson igjennem det kongl. Rentekammer har erholdt fornöden Ordre desangaaende. — Det kongel. Danske Cancellie den 3. Juli 1838.

10. Juli. **Cancellie-Skrivelse** til Biskoppen over Island, ang. **Fritagelse for Indlösning af Testimonium publicum.** Khavn den 10. Juli 1838. — Original i Bispe-Archivet i Island. — Canc. 1. Departem. Brevb. 1838, Nr. 1684.

Efter at Cancelliet havde modtaget den med Deres Höiærv.s behagelige Betænkning af 13. Febr. sidstl. hertil indsendte Ansögning fra Sognepræsten for Breidabolstad Menighed [1], Th. Sæmundsen, om at han maatte fritages for at indlöse sit Testimonium publicum fra Kjöbenhavns

[1]) ved en Feiltagelse staaer i Originalen og Brevbogen: „Breidabolstad og Narföre Menigheder".

Universitet, har man herom brevvexlet med den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler, som nu efter Omstændighederne har bevilget bemeldte Sognepræst Sæmundsen den ansögte Fritagelse for at löse det befalede Testimonium publicum. 1838. 10. Juli.

Hvilket herved tjenstl. tilmeldes D. Höiærv. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, idet man iövrigt lige tjenstl. skulde bemærke, at saadan Fritagelse ikke i Fremtiden kan ventes tilstaaet Andre i lignende Tilfælde. — Det kongl. Danske Cancellie den 10. Juli 1838.

Kongelig Resolution ang. midlertidig aarlig Understöttelse til Præsterne i Island. Khavn den 14. Juli 1838. — I Rentekammerets Forestilling 23. Juni bemærkes, at Collegiet ved flere Leiligheder havde overtydet sig om, at en stor Deel af Præstekaldene paa Island havde saa ringe Indtægter, at de ikke kunde give en Mand med Familie endog det allertarveligste Udkomme. Det havde derfor i længere Tid været under Overveielse, hvorledes en Forbedring heri maatte kunne tilveiebringes, og man havde i den Hensigt flere Gange bragt i Forslag at nedlægge nogle Kald, for at forbedre andre. Biskoppen over Island havde yttret, at det var en Sag af yderste Vigtighed, at tilveiebringe en Tilvæxt i Præsternes Indtægter, da disse vare i mange Kald saa ubetydelige, at Præsten maatte dele Tiden mellem Embedsförelsen og næsten dagligt endog svært Bondearbeide, hvorved det bliver ham umuligt at erhverve og vedligeholde Kundskaber, der udkræves til en værdig Förelse af Præste-Embedet, samt at vedligeholde det udvortes Decorum, som er nödvendigt for at han kan bevare den fornödne Agtelse og Anseelse hos sin Menighed. Biskoppen fraraader dog ubetinget Combinationer, „da det nuværende Antal af 302 Kirker, Annexkirker iberegnede, som administreres af 181 Sognepræster og 32 personelle Capellaner, ingenlunde kan ansees at være for stort i Forhold til Landets Störrelse 1445 Qvadrat-Mile". Det var endogsaa nu paa de fjernere Steder meget besværligt at besöge Kirkerne, og vilde ved Combinationer blive endnu vanskeligere; 14. Juli.

1838. 14. Juli. Ungdommens Underviisning vilde skades; Embedsförelsen i de vidtlöftigere Sogne vilde besværliggjöres, hvorved Præsten enten blev overanstrengt eller efterladen, eller nödtes til at tage en Capellan og dele Indtægterne med ham, hvorved den tilsigtede Forbedring i Præsternes Kaar vilde blive til Intet. De mindste Kald vare derhos beliggende i Udkanterne af Landet, samt vare tillige de vidtlöftigste og mindst befolkede, og kunde derfor ikke combineres. Almuen kunde formentlig ikke paalægges betydelige Udgifter til at forbedre Præsternes Kaar, og det vilde saaledes efter Biskoppens Mening være den eneste Udvei til for nærværende Tid for endeel at raade Bod paa Geistlighedens trykkende Omstændigheder, at en Sum af 1000 Rbd. aarligen i 3—4 Aar maatte stilles til Stiftsövrighedens Disposition til Uddeling blandt Præsterne i de ringere Kald, indtil det kunde blive taget under Overveielse, hvorvidt Landet selv vilde være i Stand til at tilveiebringe det i saa Henseende Fornödne. Rentekammeret tiltræder Biskoppens Formening, og Cancelliet havde anbefalet Præstestanden til en saadan Hjælp; navnlig kunde Rentekammeret ligesaa lidet som Biskoppen finde en Sammenlæggelse af Præstekalde tilraadelig, om den endog skete paa den Maade, at ingen Kirke nedlagdes, men kun flere Menigheder anvistes den samme Præst. Collegiet kunde heller ikke for Öieblikket anvise noget andet Hjælpemiddel, end det af Biskoppen foreslaaede, men bemærker, at Cancelliet havde indledet Brevvexling med Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, om ikke Bessastad Skole kunde gives en saadan Udvidelse, at de derværende theologiske Studerende kunde erholde en mere omfattende Underviisning, end hidtil har været Tilfældet. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1838 D, Nr. 246.

Vi ville allern. have tilladt, at en Sum af 1000 Rbd. Sedler af den islandske Jordebogskasse maa aarligen i 3 Aar stilles Stiftamtmanden og Biskoppen over Island til Disposition til Uddeling iblandt Præsterne i de ringere Kald i Island; og bliver det imidlertid at tage under nærmere Overveielse, hvorvidt de fornödne Midler til Forbedring i Præsternes Kaar kunde være at tilveiebringe paa anden Maade, navnlig ved Ligning paa Landet selv. — Kjöbenhavn den 14. Juli 1838.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Forholdene ved den islandske Landsoverret.** Khavn den 31. Juli 1838. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1838, Nr. 2721. 1838. 31. Juli.

Cancelliet har ved Hr. Stiftamtmands Skrivelse af 16. Januar d. A. modtaget den af Justits-Sekretairen i den kgl. islandske Landsoverret afgivne Beretning, angaaende hvor mange Sager der i afvigte Aar have været paadömte ved bemeldte Ret, samt hvor ofte Nogen i de Tilforordnedes Sted har været constitueret til at beklæde Retten.

Det har vakt Collegiets Opmærksomhed, af denne Beretning at erfare, at Overretten kun i tre Sager har været beklædt af dens samtlige Medlemmer, og man maa derfor tjenstl. anmode Hr. Stiftamtm. om at foranledige, at der for Fremtiden, naar noget af Medlemmerne ikke personlig indfinder sig i Retten, udförlig i Anmærkningsrubrikken gjöres Forklaring om Beskaffenheden af det Forfald, hvorved han er forhindret fra at möde. — Det kongl. Danske Cancellie den 31. Juli 1838.

Patent ang. **Sammenkaldelsen af Östifternes Stænderforsamling.** Khavn den 4. August 1838. — Bekjendtgjort i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1839, samt ligeledes i nogle Sysseler 1839, nemlig: Myra og Hnappadals, Bardastrands, Isafjords og begge Mula Sysselerne. — Canc. 2. Depart. Registr. XXXIX, 225[b]-227 (1838, Nr. 471[b]). Original-Aftryk paa et Heelark i Patentformat. Colleg. Tid. for 1838, S. 589—590. Rubr. hos Schou XXII, 221 (ikke i Qvart-Samlingen). 4. August.

Patent, hvorved de raadgivende Provindsial-Stænders Forsamling for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter samt Island og Færöerne sammenkaldes.

Vi Frederik den Sjette &c. G. V., at Vi allernaad. have fundet for godt at sammenkalde de raadgivende

1838. 4. August. Provindsialstænders Forsamling for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter samt Island og Færöerne til 24. Septbr. d. A. — Det er derhos Vor Villie, at deres Forhandlinger i det Seneste skulle være sluttede inden 3 Maaneder fra den Dag, da de som ovenmeldt tage deres Begyndelse.

Idet Vi herved kundgjöre dette for samtlige Vore kjære og troe Undersaatter i fornævnte Provindser, befale Vi tillige samtlige Medlemmer af Vore troe Provindsialstænder for samme, saavel dem, der af Os dertil ere udnævnte, som dem, der enten ere valgte til Deputerede eller som ved Valgene ere blevne Suppleanter, men allerede anordningsmæssig ere indtraadte i de valgte Deputeredes Sted, at de til ovenmeldte Tid indfinde sig i Vor Kjöbstad Roeskilde, for at samles i det i Vor Anordning om Provindsialstænders Indförelse af 28. Mai 1831 og Vor Forordning angaaende Provindsialstændernes Indretning, forsaavidt Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter samt Island og Færöerne angaaer, dateret 15. Mai 1834, betegnede Öiemed og navnligen at fornemme, hvad Vi gjennem Vor Commissarius ville lade dem forelægge til Raadgivning. Ligesom Vi iövrigt ville have dem henviste til Indholdet af bemeldte Vore Anordninger, saaledes gjöre Vi og Regning paa, at samtlige Medlemmer af Stændernes Forsamling stedse ville erindre sig Vore landsfaderlige Hensigter, lade disses Opnaaelse være sig magtpaaliggende, dertil efter bedste Evne bidrage, og saaledes svare til den dem viste Tillid. — Til Vor Commissarius ved den saaledes berammede Stændernes Forsamling have Vi allern. fundet for godt at udnævne Vor General-Procureur for Danmark, Conferentsraad Örsted.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderd. have at rette. — Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 4. August 1838.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Fortolkning af nogle Punkter i Fattig-Reglementet.** Khavn den 4. August 1838. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1838, Nr. 2824—26 (udeladt i Brevbogen). Denne Cancellie-Skrivelse anföres som publiceret 1839 paa Vestmannöerne, den tilsvarende til Vester-Amtet i Snæfellsnes Syssel og til Nord- og Öster-Amtet i Hunavatns, Skagafjords og Sönder-Mula Sysseler; i Norder-Mula Syssel anföres den som publiceret i Form af Amts-Skrivelse 17. Decembr. 1838. 1838. 4. August.

I Skrivelse af 14. Decbr. f. A. har Hr. Stiftamtm. andraget, at de Bestemmelser angaaende Fattiges rette Forsörgelsessted, som indeholdes i Reglem. af 8. Januar 1834 § 6 og 7, jevnligen give Anledning til Tvivl hos Övrighederne og Misfornöielse hos vedkommende Fattigeommuner, som den endelige Decision af Forsörgelsespligten gaaer imod, og har De derfor begjært Cancelliets Resolution angaaende Forstaaelsen af fornævnte Bestemmelser i Henseende til fölgende Punkter:

1) Forsaavidt det i § 6 for at en Person ved sit Ophold i et Distrikt skal kunne erhverve Forsörgelses-Ret, udfordres, at han i 5 Aar der skal have været bosat eller tjenende, hvilke sidste Udtryk have foranlediget Tvivl om, hvorvidt denne Bestemmelse kan komme til Anvendelse deels paa t. Ex. saadanne eenlige Personer, der selv have lidet at leve af og nyde Opholdet hos en Familie med eller uden Remuneration, eller maaskee til Godtgjörelse forrette noget af det i Hjemmet forefaldende Arbeide, deels paa ældre eller svagelige Personer, som hos en dem bekjendt eller beslægtet Familie have Opholdet og deeltage i Familiens Sysler, uden at erholde nogen egentlig Lön. — 2) Forsaavidt det i § 7 er bestemt, at Födehjemmet skal være der, hvor den Fattiges Fader, eller, hvad uægte Börn angaaer, Moder, ved Födselstiden eller nærmest foran denne havde fast lovligt Hjem, i hvilken Henseende der er opstaaet Spörgsmaal om, hvorvidt til Ex. et ugift Fruentimmer, naar hun uden

1838. at forsyne sig med anordnet Sysselpas, begiver sig fra
4. August. et Syssel til et andet, og der erholder Tjeneste og föder et uægte Barn, kan siges at have lovligt Hjem paa det sidstnævnte Sted, uagtet hun har begivet sig derhen, uden de ved Lovgivningen foreskrevne Beviisligheder. — 3) Forsaavidt de i § 6 og 7 indeholdte Regler om Börns Forsörgelseshjem betræffer, hvilke i Almindelighed skulle blive forstaaede paa den Maade, at Reglen i § 6 in fine kun anvendes, naar Barnets Fader, eller, hvis det er uægte, dets Moder selvstændigen har erhvervet Forsörgelsesret ved femaarigt Ophold i et Distrikt, men at derimod, naar dette ikke er Tilfældet, Barnet bliver at forsörge paa sit eget Födehjem efter Reglerne i § 7. — Naar saaledes et Fruentimmer, der ikke endnu selv har erhvervet sig Forsörgelsesret, erholder Tjeneste i et hende uvedkommende Fattigdistrikt, men för femaarigt Ophold her föder et Barn og behöver Understöttelse af Fattigvæsenet, skal det have været Tilfældet, at Barnet er antaget til Forsörgelse i den Commune, hvor det er födt, men Moderen hjemviist til hendes Födehjem.

I det Cancelliet i det Væsentlige maa bifalde, hvad der af Stiftamtet er yttret i Henseende til de opkastede Spörgsmaals Besvarelser, undlader man ikke til fornöden Efterretning tjenstl. at melde:

ad 1) At § 6, under de iövrigt i samme indeholdte Betingelser bliver at anvende, naar den paagjeldende Person uafbrudt har opholdt sig og paa lovlig Maade ernæret sig i et Distrikt i 5 Aar. — *ad* 2) At Mangel af Sysselpas ikke i og for sig betragtet kan være til Hinder for, at det Sted, hvor den Paagjeldende fæster sig i Tjeneste, eller paa anden Maade tager fast Ophold og lovlig ernærer sig, betragtes som hendes Hjem — *ad* 3) At den i det Foregaaende anförte Fortolkning af § 6 og 7 ikke kan billiges, men at disse Lovsteder ere at forstaae saaledes: § 6 in fine indeholder den almindelige Regel om Forsörgelsen af Börn under

16 Aar, hvorimod § 7 kun kommer til Anvendelse med Hensyn til saadanne Personer, som have naaet deres 16de Aar, og ikke i Overeensstemmelse med den foregaaende § have erhvervet Forsörgelsesret nogetsteds, under hvilken Forudsætning der skal tages Hensyn til, hvor den Paagjeldendes Forældre, eller, saafremt han er af uægte Födsel, hans Moder havde Hjem paa den Tid han blev födt til Verden. — Det kongel. Danske Cancellie den 4. August 1838[1]. 1838. 4. August.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Beregning af Tiende af Jorden Næs ved Seltjörn.** Khavn den 4. August 1838. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1838, Nr. 2823. 4. August.

Da der imellem Hr. Stiftamtmand og Justitiarius i den kongel. islandske Landsoverret Sveinbjörnsen er opstaaet Spörgsmaal, deels om, hvorvidt Sidstnævnte er pligtig til at svare Tiende til Fattigvæsenet af den ham tilhörende Jord Næs, deels om den Maalestok, hvorefter Tienden i saa Fald skal beregnes, har De i behagelig Skrivelse af 24. Februar d. A. indstillet Sagen til Cancelliets Afgjörelse. I Anledning heraf skulde man, efter desangaaende at have correspondéret med det kongel. Rentekammer, i Henhold til hvad af Samme er yttret, til Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde:

Hvad det förstnævnte Spörgsmaal angaaer, at, da Jorden Næs ved Salg er overgaaet til Selveierjord, bör egentlig Eieren tilsvare fuld Tiende af Jordens Dyrhed efter Jordebogen, til Kongen, Kirken, Præsten og de Fattige,—om Eiendommen endog medens den tilhörte Kongen, saaledes som Justitiarius Sveinbjörnsen har anfört, hidtil har været tiendefri, hvilket imidlertid, efter

[1] s. D. Cancellie-Skrivelser af samme Indhold til begge Amtmændene. Canc. 3. Dep. Brevb. 1838, sst.

1838. hvad bemeldte Kammer har bemærket, ikke har været
4. August. Tilfældet, da Tiende-Afgiften i fornævnte Tidsrum blev beregnet med 1/10 af Værdien i Penge af Jordens Landskylds-Afgift 28 Vætter Fisk og 7 Qvilder aarlig [1], og udredet extraordinairt af den kongel. Kasse til Præsten til Reikevig Domkirke og vedkommende Fattigvæsen, og at Intet er betalt til Kirken er ikke en Fölge af dennes mindre Ret til Andeel i Jordtienden, men ene grundet i den Omstændighed, at Kongen eier bemeldte Kirke. Vel tilkommer Justitiarius Sveinbjörnsen den verdslige Embedsmænd i Island ved kongel. Resolution af 7. Marts 1774 § 2 tillagte personlige Tiendefrihed, men denne er ifölge fornævnte Resolution, sammenholdt med Kammerets Skrivelse 7. Novbr. 1767, Reskr. 17. Juli 1782 § 5 samt dette Collegii Skrivelse af 1. August 1801 indskrænket til Kongetiende af den Jord, vedkommende Embedsmand beboer og har til Brug og Huusholdning.

Paa Grund af Foranförte skjönnes det ikke rettere, end at Justitiarius Sveinbjörnsen, saa længe han beboer og selv bruger Jorden Næs, maa være fri for at svare Kongetienden af samme, men at han derimod bör udrede de 3/4 Parter til Kirken, Præsten og de Fattige.

Hvad dernæst angaaer Spörgsmaalet om den Maalestok, hvorefter Tienden skal beregnes, da bör Jorden Næs, forsaavidt vedkommende Tiendetagere og Justitiarius Sveinbjörnsen ei kunne forenes om at acquiescere ved den forhen brugte Maade at beregne Tiendeafgiften paa, ved lovlig Taxation matriculeres til Tiende-Udsvar. — Hoslagte Bilage remitteres. — Det kongel. Danske Cancellie den 4. August 1838.

8. August. **Kongelig Resolution**, ang. **Afhændelse af Thorchilii Legats Jordeiendom Litla-Höfn.** Khavn den

[1]) d. e. 28 Vætter Fisk aarlig og 7 Qvilders Leie.

8. August 1838. — Canc. 1. Depart. Forestill. 1838, Nr. 123. — Rubr. i Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1838, S. 251. see Canc. Skriv. 14. August 1838. 1838. 8. August.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet i Island, ang. **aarlige Forklaringer om nogle Legater.** Khavn den 11. August 1838. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1838, Nr. 2919. 11. August.

I Anledning af Herr Amtmands Skrivelse af 31. Decembr. f. A. skulde man, forsaavidt De deri har forespurgt om, hvorvidt de respective af Repstyrer og Dannebrogsmand Einar Johnsen[1], af Sognepræst Sivertsen[2] og af Bonde Erik Olavsen[3] stiftede Legater fremtidigen blive at anföre i den schematiske Forklaring, som De aarligen afgiver over de Stiftelser i Amtet, for hvilke De er Medbestyrer, ikke undlade herved tjenstl. at melde, at Collegiet anseer det rettest, at de nævnte tre Legater optages i forhemeldte schematiske Forklaring. — Det kgl. Danske Cancellie den 11. August 1838.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Fattigforsörgelse for en Sindssvag.** Khavn den 11. August 1838. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1838, Nr. 2920. 11. August.

I Anledning af Hr. Amtmands Skrivelse af 18. Mai d. A., hvori De har henstillet til Cancelliets Afgjörelse,

[1]) see Gavebrev 20. Mai 1818; kgl. Confirmat. 19. Septbr. 1823. Legatets Formue og Indtægt 1836 var den aarlige Afgift af Jorden Gróustaðir 3⅕ Specie og 60 ℔ Smör. Legatets Beholdning 440 ℔ Smör, 54 Sk. r. S. og 50 Rbd. r. S. paa Rente i den islandske Jordebogskasse.

[2]) see kgl. Confirm. 3. Oktbr. 1834.

[3]) see kgl. Confirm. 18. April 1835. Halvgaarden Fjardarhorns aarlige Afgift var 30 Al. Landöre (= 2 Specier) og 30 ℔ Smör. Legatets Beholdning ved Udgangen af Aaret 1836 var 16 Rbd. 6 Sk. r. S., som var i vedkommende Repstyrers Forvaring.

1838. om Fruentimmeret Margret Vigfusdatter skal ansees for-
11. August. sörgelsesberettiget i sit Födehjem, Norder Syssel under Islands Nord- og Öst-Amt, eller i Dale Syssel under Vest-Amtet, hvor hun har opholdt sig i 22 Aar, skulde man, ved at remittere hosfölgende Bilage, til fornöden Efterretning tjenstl. melde, at den Paagjeldende maa ansees forsörgelsesberettiget i sin Födecommune, da det efter Akterne maa antages, at hun lige siden sin Ankomst til Dale Syssel har været sindssvag, og med Hensyn hertil ikke kan have erhvervet sig et nyt Forsörgelseshjem, om end den Omstændighed, at hun hidtil har været underholdt af Sösteren, ikke i og for sig kan betragtes som afgjörende. Imidlertid ansees det rettest, at hun ikke rykkes ud af sine vante Forhold, men at der træffes en Forening med Födecommunen om en passende Refusion for hendes Underholdning i Dala Syssel. — Det kongel. Danske Cancellie den 11. August 1838.

14. August. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Afhændelse af Jorden Litlahöfn fra Thorchilii Legat.** Khavn den 14. August 1838[1]. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1838, Nr. 1961.

Biskoppen over Sjællands Stift har til Cancelliet indsendt Stiftamtets Skrivelse af 28. Marts d. A., betræffende Salget af den Thorkilli Börneskole-Legat tilhörende Ödegaard Lillehöfn, beliggende i Guldbringe Syssel.

Efter deruæst at have foredraget H. Majt. Kongen Sagen, har det behaget Allerhöistsamme under 8. d. M. allern. at bifalde, at den ommeldte Ödejord Lillehöfn maa afhændes for det paa samme gjorte Auktionsbud af 314 Rbd.

---

[1]) Kongelig Resolution 30. Marts 1785.

Hvilket herved tjenstl. tilmeldes Hr. Stiftamtmand til behagelig Efterretning. — Det kgl. Danske Cancellie den 14. August 1838[1]. 1838. 14. August.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden i Nord- og Öster-Amtet, Bjarni Thorarensen, ang. **Rente-Afskrivning paa Obligationer tilhörende offentlige Stiftelser og Umyndige.** Khavn den 18. August 1838. — Anföres som publiceret i Snæfellsnæs Syssel 1839 under Datum 5. August 1838; ligeledes anföres den (som dateret 18. August) at være publiceret i Hunavatns, Skagafjords og Sönder-Mula Sysseler i samme Aar (1839). Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 274. 18. August.

Hr. Amtmand Thorarensen har, for at det kunde undgaaes at sende kongel. Obligationer, der tilhöre offentlige Stiftelser og Umyndige, til Landfogden hvergang Renten skal afskrives paa Obligationerne, i behagelig Skrivelse af 14. Februar d. A. foreslaaet, at en saadan Afskrivning maatte foretages af vedkommende Sysselmand, og Attest herom fra disse medfölge Renteqvitteringerne.

Efterat Kammeret havde overladt dette til Afgjörelse af Directionen for Statsgjelden og den synkende Fond, har bemeldte Direction nu ved Skrivelse af 24. f. M. meddelt os, at den, med Hensyn til de af Hr. Amtmanden anförte Omstændigheder, ikke har Noget imod, at Renterne i Fremtiden af de ovenfor omtalte kongel. Obligationer udbetales, uden at disse hvergang indsendes til Landfogderiet til Renteafskrivning, naar de Qvitteringer, som rette Vedkommende give for Renterne, ere ved Indleveringen til Landfogden forsynede med Sysselmandens paategnede Attest om, at Renterne for den i Qvitteringerne nævnte Termin ere afskrevne paa Obligationerne.

[1]) s. D. Canc. Skriv. til den anden daværende Bestyrer af Thorchilii Legat, Biskoppen over Sjællands Stift, af samme Indhold. Canc. 1. Depart. Brevb. sst.

1838. 18. August. Dette skulle vi ikke undlade herved tjenstl. at tilmelde Hr. Amtmanden, idet vi derhos tilföie, at Kammeret i Dag har tilskrevet Stiftamtmand Bardenfleth det Fornödne herom, til videre Bekjendtgjörelse for Kammeraad og Landfoged Tvede. — Rentekammeret den 18. August 1838[1].

18. August. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **en midlertidig aarlig Understöttelse til Præster i Island.** Khavn den 18. August 1838. — Orig. i Bispe-Archivet i Island. Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 269.

Efter at have brevvexlet med det kongel. Danske Cancellie i Anledning af den af D. Höiærv. Hr. Biskop Johnsen hertil afgivne Betænkning af 18. August f. A., angaaende Munkethveraae Klosterkalds Forening med Hrafnegil og Kaupang Sognekald paa Island, m. v., har Kammeret, forsaavidt D. Höiærv. deri har anholdt om, at 1000 Rbd. maatte aarligen i 3 à 4 Aar stilles til Stiftsövrighedens Disposition, til Uddeling blandt Præsterne i de ringere Kald i Island, nedlagt allerunderd. Forestilling, hvorpaa H. Majt. under 14. i f. M. allern. har resolveret saaledes:

„Vi ville allernaadigst .... [o. s. v. see ovenfor S. 249—250] .... navnlig ved Ligning paa Landet selv."

Denne allerh. Resolution skulle vi ikke undlade herved tjenstligen at communicere Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. til behagelig Efterretning og Foranstaltning, idet vi derhos tilföie, at Kammerraad og Landfoged Tvede er herfra under D. D. tillagt Ordre til, efter De Herrers nærmere Requisition, at udbetale af Islands Jordebogskasse aarligen i 3 Aar forbemeldte 1000 Rbd.

Forinden imidlertid videre foretages, med Hensyn til at det ved allerhöistbemeldte Resolution er befalet, at tage under nærmere Overveielse, hvorvidt de for-

[1]) Rentek. Skrivelse til Stiftamtmanden af samme Dato. Rentek. Isl. Copieb. sst. Nr. 275.

nödne Midler til Forbedring i Præsternes Kaar kunde 1838.
være at tilveiebringe paa anden Maade, maae vi tjenstl. 18. August.
udbede os Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. Betænkning desangaaende meddeelt. Og ere Amtmændene Thorsteinson og Thorarensen ligeledes i Dag herfra anmodede om at afgive Betænkninger i forbemeldte Henseende. — Rentekammeret den 18. August 1838[1].

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Enkepensionen af Præstekaldet Hrafnagil** med Munkathveraa. Khavn den 21. August 1838[2]. — Orig. i Bispe-Archivet i Island. Canc. 1. Depart. Brevb. 1838, Nr. 2041. 21. August.

Foranlediget af Hr. Stiftamtmands og D. Höiærv. behagelige Indstilling af 19. Juni sidstl. om, at Enkepensionen af det ifölge allerh. Reskript 14. Marts d. A. forenede Hrafnegil, Kaupang og Munkethveraa Sognekald i Öefjords Syssel, maa, i Overeensstemmelse med Reskriptet 5. Juni 1750, bestemmes til $^1/_{10}$ Deel af Kaldets visse Indlægt = 68 Rbd. 54 Sk.[3], samt at der, naar ingen Præste-Enke er paa Kaldet, ifölge samme Reskript maa svares 72 Rbsk. r. S. aarlig til de fattigste Præste-Enker, og i Analogie af Reskr. 14. Mai 1705: 2 Rbd. 24 Sk. rede Sölv aarlig til Pastores emeritos — skulde man tjenstl. tilmelde Dem til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, at det saaledes Ind-

[1]) s. D. Udbetalings-Ordre til Landfoged Tvede, Copieb. sst. Nr. 273. Skrivelser til Amtmændene s. D., Copieb. sst. Nr. 271—272.

[2]) Jevnf. Canc. Skriv. 3. Oktbr. 1837.

[3]) Hrafnagil og Kaupang var ved den i Reskr. 3. Marts 1758 allern. authoriserede Specification af 1748 anslaaet til . . . . 47 Rd. 54 Sk.
Munkathveraa ligeledes ved samme Specification . . . . 21 — » —
tilsammen 68 Rd. 54 Sk.

1838. stillede herved bifaldes. — Det kongel. Danske Cancellie den 21. August 1838.
21. August.

22. August. **Kongelig Resolution** ang. **en raadgivende Forsamling af Embedsmænd i Island.** Khavn den 22. August 1838[1]. — I Cancelliets Forestilling 22. August bemærkes, at Stiftamtmanden over Island havde tilstillet Cancelliet en Ansögning fra endeel Beboere og Embedsmænd i Sönder-Amtet, hvori de anholdt om, at der allern. maatte forundes Island en særlig Forsamling af raadgivende Provindsialstænder, der maatte holdes i Landet selv. Supplikanterne havde yttret den Formening, at Kongens landsfaderlige Hensigt med Stænder-Institutionens Indstiftelse, forsaavidt Island angaaer, ikke fuldstændigt vil blive opnaaet ved den nærværende Indretning (Landets Repræsentation i de danske Östifters Stænderforsamling), men kun, naar Island maatte forundes en særlig Forsamling, der formentlig, foruden de af Kongen udnævnte Medlemmer, kunde bestaae af en Deputeret fra ethvert af Landets Sysseler.

De Grunde, hvorpaa Supplikanterne stöttede deres Andragende, vare i det Væsentlige fölgende:

1) at 3 Deputerede for hele Landet kun ufuldkomment ville kunne repræsentere dette, da der, som en Fölge af dets vidtlöftige og udstrakte Areal, i dets forskjellige Egne gives mange og betydelige Forskjelligheder, saavel i Henseende til Retssædvaner som Næringsveie og de deraf udspringende Interesser, hvilke kun tilgavns kunne kjendes enten af dem, der ved et længere Ophold i de paagjeldende Egne ere blevne fortrolige med dem og deres praktiske Betydning, eller af dem, som ved en lang Bestyrelse af de offentlige Anliggender have erhvervet den i den omhandlede Henseende fornödne Indsigt og Overblik, hvilket sidste især er Tilfældet med Overövrighederne, som derfor, fra denne Side betragtet, vilde være fortrinligen skikkede til at vælges til Deputerede. Men, foruden at deres idelige og langvarige Fraværelse fra deres vigtige Embeder vilde medföre flere Uleiligheder, ville de derhos for-

[1]) Forsamlingen, der mödte i 1839 og 1841, er ophört ifölge kgl. Resol. af 4. Oktbr. 1843, som Fölge af Forordn. 8. Marts 1843 om Althingets Oprettelse. Jevnf. Ny Colleg. Tid. for 1843, S. 775—776.

mentligen neppe blive valgte, eftersom der ikke derved vilde fremkomme noget nyt Organ, hvorigjennem Folkets Tarv og Önsker kunde udtales, da Overövrighedernes Erklæringer, efter Tingenes nærværende Orden, dog altid blive indhentede forinden Landets Anliggender blive afgjorte. Flerheden af de Övrige, der kunne formodes at ville komme paa Valg, vil det praktiske Overblik fattes, uden hvilket en altfor snæver Synsmaade let vil faae Indgang. Derimod formenes det, at naar Island fik en egen Stænderforsamling, denne vilde være i Besiddelse af en Masse af Indsigt, Local- og Sagkundskab, der forgjæves vilde söges enten hos de fra hinanden langt bortfjernede og derfor isoleret tænkende og virkende Embedsmænd alene, eller hos hvilkesomhelst 3 Mænd, der kunne blive valgte til at have Sæde i Östifternes Stænderforsamling. — 2) at Stænder-Institutionen under dens nærværende Indretning ikke vil opvække Folkets Interesse, men snart blive betragtet med Ligegyldighed, ja vel endog med Uvillie, forsaavidt den maatte medföre Byrder og Bekostninger, der ikke synes at staae i Forhold til den Nytte, Institutionen kan ventes at ville bevirke, medens derimod Baandet imellem Kongehuset og Folket vil blive knyttet endnu fastere, naar Stænderindretningen fuldkomment kommer til at svare til dettes Önsker og Forhaabninger. — 3) at Island, som en Fölge af Mangelen paa folkerige Steder, en dannet Middelstand og en periodisk Presse, samt Berörelse med Europas övrige Lande, i Forbindelse med Landets Fattigdom, Climatets Strenghed og Næringsveienes Besværlighed og ringe Udbytte, i langt höiere Grad trænger til Almeenaandens Oplivelse end de övrige Dele af den danske Stat, men at dette ved Stænder-Institutionen tilsigtede Formaal neppe vil befordres, naar Islands Andeel i Institutionen er indskrænket til, at tre Deputerede fra samme tage Sæde i Östifternes Forsamling, hvorimod det formentligen vilde i höi Grad virke til Almeenaandens Oplivelse, naar Landet fik sin egen Stænderforsamling, hvis Forhandlinger, trykte i Landets Sprog, kunde blive en almindelig og almeennyttig Læsning. — 4) at, da Kundskaben om Island, som en Fölge af dets lange Fraliggenhed fra Moderlandet, og dets store Forskjellighed fra den danske Stats övrige Dele, er lidet udbredt udenfor Landets Grændser, maa det ansees som en Tilfældighed, hvis nogen af Medlemmerne af Östifternes Forsamling skulde besidde nöiagtig Kundskab til det, eller kunne danne sig nogen grundet Mening om, hvorledes dets Anlig-

1838.
22. August.

1838. gender mest hensigtssvarende burde afgjöres, og at derfor
22. August. Fölgen af, at de Sager, der udelukkende vedkomme Island og dets indre Forvaltning, forhandles i bemeldte Forsamling, vil blive enten, at de islandske Deputeredes Mening vilde vinde Pluralitetens Bifald, naar de övrige Medlemmer, i Erkjendelse af deres Mangel paa Sag- og Localkundskab, stole paa hvad hine Deputerede, som præsumtiv bedre underrettede, have forebragt, og at saaledes den alsidige og grundige Dröftning, der er fornöden til en Sags modne Afgjörelse, vil fattes, eller at et i sig hensigtsmæssigt og til Islands særegne Localforhold passende Forslag vil blive forkastet, fordi det ei stemmer med de almindelige Anskuelser, eller fordi det ei i alle Henseender er tilstrækkelig dröftet og Forsamlingens Medlemmer af Mangel paa Sagkundskab ikke kunne foreslaae de fornödne Modificationer. — 5) at det, naar der alene skal vælges een Deputeret for hvert Amt, altsaa 3 Deputerede for hele Landet, som skulle reise ned til Danmark, vil blive en nödvendig Fölge, at Valgene maae skee middelbart, da det ikke alene vil blive umuligt at ordne Fremgangsmaaden ved Valgene saaledes, at et hensigtsmæssigt Valg af een eneste Deputeret umiddelbart kan udföres af alle Valgberettigede, i et saa stort Distrikt som eet af Islands Amter, men Vælgerne desuden i Almindelighed kun ville kjende og have Tillid til dem, der boe i deres Nabolaug, og altsaa vælge disse, hvoraf atter vilde flyde, at det Distrikt, der har de fleste Vælgere, vil faae en udelukkende Indflydelse paa Valgene. Hertil kommer endelig, at naar den Deputerede skal nedreise til Danmark, ville Valgene ikke med Sikkerhed kunne betroes alle Valgberettigede, da den Deputerede, foruden at besidde saadanne Egenskaber, der kunne kjendes af Vælgerne og indgyde dem Tillid, tillige, for at han med Nytte skal kunne fremtræde og skaffe sig Gehör i et fremmed Land, maa besidde andre Egenskaber, som den islandske Almuesmand ikke kan bedömme. — Samtlige foranförte Inconvenientser formenes derimod at ville bortfalde, naar Landet fik sin egen særlige Forsamling, hvortil een Deputeret kunde vælges for hvert Syssel. — 6) at man, naar de Deputerede fra Island skulde nedsendes til Danmark, vil være höist indskrænket i Valget, da der for Tiden formentligen ingen Islænder gives, udenfor Embedsstanden, der med Nytte kunde fremtræde som Deputeret i en Dansk Stænderforsamling, og der selv iblandt Embedsmændene kun ere faa, der i alle Henseender ville svare til de Fordringer, som bör gjöres til den

1838. 22. August.

Deputerede, idet Mange, skjöndt erfarne og indsigtsfulde Embedsmænd, mangle den fornödne Færdighed i det danske Sprog, Andre ved deres Stilling ville være udelukkede fra at modtage Valgene, og atter Andre, skjöndt de hverken mangle Kundskaber eller ved deres Stilling ere forhindrede fra at vælges, dog ikke ville komme i Betragtning, fordi de ikke ere i Besiddelse af den offentlige eller Vælgernes Tillid. Man vilde saaledes blive nödsaget til at söge Valgcandidater enten iblandt danske Embedsmænd, som forhen have bestyret offentlige Embeder i Island, eller indfödte Islændere, der i længere Tid have været bosatte i Danmark, men foruden at de islandske Vælgere vanskelig ville kunne bedömme, hvorvidt disse besidde de Egenskaber, der udfordres til Valgbarhed, vil den Kundskab om Island, som saadanne Mænd engang tilforn have været i Besiddelse af, være utilstrækkelig til at meddele Raad og Oplysninger med Hensyn til Islands Anliggender i en senere Tid. — 7) at Diætpengene for 3 Deputerede, som for at bivaane en Dansk Stænderforsamling maatte afreise fra Island i August Maaned og först kunne komme tilbage den paafölgende Mai, vilde, saaledes som de ere bestemte ved For. 15. Mai 1834, foruden Reiseomkostninger udgjöre en Sum af over 3,250 Rbd. Sölv, hvilket vilde blive trykkende for Landet at udrede, medens derimod, naar Island fik sin egen Stænderforsamling, hvis Medlemmer ikke behövede at være længer forsamlede end 1 Maaned, og for hvilke Diætpengene ikke behövede at fastsættes höiere end til 1½ Rbd. Sölv om Dagen, Omkostningerne, Reise-Udgifterne iberegnede, for 18 Medlemmer kun vilde udgjöre 1000 Rbd. Sölv.

Vel indrömmes det af Ansögerne, at Island ikke er saa folkerigt eller vigtigt i politisk Henseende, som nogen af de övrige Provindser, der have erholdt særlige Stænderforsamlinger, at den Mand, som det maatte blive paalagt at fungere som Commissair ved en islandsk Stænderforsamling, ikke vil være istand til at meddele saa vigtige Oplysninger eller give en saadan Veiledning, som den kongelige Commissair i de danske Stænderforsamlinger, samt endelig, at en islandsk Stænderforsamling vil komme til at staae meget langt tilbage for de sidstnævnte i Henseende til videnskabelig Dannelse, politisk Indsigt og parlamentarisk Takt, men det bemærkes imidlertid paa den anden Side, at det ikke er Islands Folkemængde eller Vigtighed, der nærmest begrunder den formentlige Nödvendighed af, at det erholder en egen Stænderforsamling, men

1838. dets totale Forskjellighed fra de övrige danske Provindser og
22. August. dets lange Afstand fra Moderlandet, og den deraf fölgende lidet udbredte Kundskab om samme, at den ovenberörte Mangel i Henseende til Commissarii Virksomhed formentligen ikke kan komme i Betragtning, idet han, forsaavidt de kongelige Propositioner angaaer, af Collegierne fuldstændigen kan meddeles Motiverne til samme, og det med Hensyn til de af Medlemmerne proponerede Andragender maa være Forsamlingens egen Sag at bedömme, om den derved vil finde sig foranlediget til at indgaae med en allerunderd. Petition eller ikke, samt endelig, at Forsamlingen, uagtet den vistnok vil komme til at staae tilbage for de danske Stænderforsamlinger, dog vil besidde saa megen Indsigt, Sag- og Local-Kundskab, at dens Raad med Hensyn til de Island vedkommende Sager vil komme til at svare til Kongens Öiemed, ligesom der og vilde raades Bod paa Mangelen af parlamentarisk Övelse, naar Kongen maatte behage at udnævne nogle af de dueligste indfödte og i Island bosatte Embedsmænd, der ere i Besiddelse af Indbyggernes Tillid, til at tage Sæde i Östifternes Forsamling, saalænge indtil Island erholder sin egen Forsamling.

Stiftamtmanden havde bemærket, at det især var to Omstændigheder, som i Island havde fremkaldt Önsket om en Forandring af den interimistiske Ordning af Stænder-Institutionen for Islands Vedkommende, nemlig deels, at ved den förste Forsamling af Provindsialstænderne, hvori ogsaa Island repræsenteredes, toges der adskillige dette Land betræffende Beslutninger, som aldeles vare i Strid med de om disse Gjenstande blandt alle, saavel Embedsmænd som andre Beboere i Island rodfæstede Meninger; deels, at uagtet Kongen hidtil havde bevilget Udgifterne ved de islandske Deputeredes Möde uden Udgift for Landet, har man dog frygtet for, at denne Lettelse engang vil ophöre, og at Landet derefter vil komme til at bære en i Forhold til Landets Kræfter meget betydelig Omkostning ved en Institution, der saaledes organiseret ikke antages at ville stifte en forholdsmæssig Nytte for Landet. Skjöndt Stiftamtmanden erkjender, at forberörte tvende Omstændigheder maae ansees for höist vigtige, saa formener han dog, at den först anförte taber meget af sin Betydning derved, at Provindsialstænderne kun ere raadgivende, og at det altsaa, om end Forsamlingen af Mangel paa Local-Kundskab skulde gjöre et eller andet Misgreb i dens Betænkninger, ligefuldt staaer til Kongens Viisdom at benytte de

paa nærmere Kjendskab til Landets Anliggender og Forhold grundede, ad Övrighedsveien erhvervede Oplysninger i hver Sag, ligesom det og med Hensyn til den sidstommeldte Omstændighed synes, at Kongens ved Plakat 1. Juni 1836 bekjendtgjorte Hensigt, selv at afholde de med de islandske Deputeredes Möde forbundne Bekostninger tilstrækkeligen vidner om, at det neppe er paatænkt at paalægge Island nogle saadanne Omkostninger, saalænge ikke den intenderede endelige Ordning af dette Anliggende for Islands Vedkommende har fundet Sted. Om hvorvidt det rette Tidspunkt til at paabegynde denne Ordning nu maatte være kommet, yttrer Stiftamtmanden ikke at turde fremsætte nogen bestemt Mening, men for det Tilfælde, at saadant maatte antages, formener han, at Sagen retteligen kunde indledes paa den Maade, at det befaledes Landets tre Overövrigheder med tvende af de dueligste Sysselmænd for hvert af de tre Amter, Landets Biskop med nogle faa af de indsigtsfulde Geistlige, Landsoverrettens Justitiarius og Landfogden, af og til at samles, for personligen at conferere og raadslaae om de vigtige Anliggender, der deels i den senere Tid alt have været bragt paa Bane, deels af flere af de Mödende maatte blive forelagte til fælles Overveielse, for derefter i Forening at afgive Betænkning og Forslag til Collegierne. Institutionen af en saadan Forsamling, til hvis förste Möde Reikevig ansees mest passende, antager Stiftamtmanden at ville bidrage til at hæve den væsentlige Mangel, der hidtil har fundet Sted ved Islands Bestyrelsesmaade, at de locale Autoriteter som en Fölge af at de saa godt som aldrig kunne conferere sammen paa Grund af den lange Afstand imellem dem, sjeldent have kunnet blive enige angaaende de vigtigste Grundsætninger, der maatte fölges ved Ordningen af de Landets Interesse vedkommende Anliggender. Iövrigt formenes det at maatte henhöre blandt Forsamlingens förste Hverv, at afgive Betænkning over, hvorvidt Stænder-Institutionens endelige Organisation nu maatte være tilraadelig, og da paa hvilken Maade.

1838.
22. August.

Cancelliet erindrer om, at det allerede i Forestillinger 27. Mai 1831 og 30. Mai 1832 havde fremhævet de Vanskeligheder, som vare forbundne med Islands Repræsentation i de danske Stænderforsamlinger, men paa den anden Side troede Collegiet dog ei at kunne tilraade en særlig Repræsentantforsamling for Island, især med Hensyn til den liden Garantie, der havdes for at Valgene vilde blive paalidelige, i hvilken

1838. 22. August. Henseende det bemærkedes, at Island saa godt som ganske savner den Mellemklasse af Indvaanere, som ved Kundskaber og Uafhængighed mest qvalificeerer sig til at være Repræsentanter i en Forsamling af Stænder. I al Fald maa man ansee det upassende, at andrage paa Organisationen af en saadan særlig Stænderforsamling, efterat det nu engang er bestemt (For. 28. Mai 1831 § 1; For. 15. Mai 1834 § 1), at Island skal repræsenteres i Stænderforsamlingen for Östifterne. Derimod kan man ikke andet, end finde det hensigtsmæssigt, at der indtil videre af og til, saasom hvert andet eller tredie Aar, paa en af Stiftamtmanden berammet bekvem Tid, og under dennes Forsæde, saaledes som af ham foreslaaet, fandt Sammenkomster Sted i Reikevig imellem dygtige Mænd fra de forskjellige Amter, for at deliberere over de vigtigere, Island i Almindelighed vedkommende Anliggender, og derover at afgive Betænkninger og Forslag til vedkommende Collegier. Naar paa denne Maade Landets almindelige og vigtige Anliggender bleve til Gjenstand for mundtlige Discussioner af Mænd, der maatte antages at være bekjendte med de locale Forhold i de forskjellige Dele af Island, og disses forskjellige særlige Interesser, kunde det ikke feile, at Sagerne ved den Anledning, som en mundtlig Conference imellem Repræsentanterne af hine forskjellige Interesser dertil maa give, vilde blive dröftede med en större Alsidighed og Omfang, og Resultaterne saaledes erholde en större Modenhed, end dette kan antages at være Tilfældet, naar Övrighederne fra de forskjellige Amter hver for sig afgive Erklæringer over Sagerne, og hine Forhandlinger ville, som en Fölge heraf, ikke alene afgive et vigtigt Bidrag for Collegierne til Bedömmelsen af, hvorledes Landets Forhold i de forskjellige Henseender kunde være at ordne, men ogsaa kunne være til Veiledning for Östifternes Stænderforsamling ved Behandlingen af de islandske Sager.

Saafremt en saadan Commissions Sammentræden overhovedet maatte finde allerhöieste Bifald, kunde det ogsaa overdrages til den at tage under Overveielse, hvorledes et hensigtsmæssigt Valgsystem med Hensyn til Valget af de Deputerede fra Island til Östifternes Stænderforsamling kunde være at indföre, samt hvorledes der kunde tilveiebringes Dækning af de med Valgene og Repræsentanternes Ophold ved Forsamlingen m. m. medgaaende Omkostninger.

Hvad iövrigt Forsamlingens Organisation betræffer, da var

det vel först paatænkt, at den, foruden at bestaae af Landets tre Amtmænd, Biskoppen, Justitiarius i Overretten og Landfogden, samt af en Sysselmand af hvert af Islands Amter, endvidere skulde tiltrædes af en Provst fra hvert af de respektive Amter; men hvad de islandske Provster angaaer, da har Collegiet, naar undtages Provst Arne Helgesen, ikke haft tilstrækkelig Leilighed til at forvisse sig, om og hvorvidt nogen af dem maatte være qvalificeret til at deeltage i det omhandlede Hverv, og man maa derfor under disse Omstændigheder holde det for raadeligst, at Antallet af de geistlige Medlemmer for Tiden indskrænkes til 2, nemlig Biskoppen og Provst Helgesen, og turde det vel endog, saafremt Indretningens Gavnlighed ved Erfaring skulde bekræftes, og dens Varighed ifölge heraf blive begrundet, have endeel for sig, at i Stedet for flere Geistlige et Par almeenagtede Mænd udenfor Embedsklassen, om hvilke Forsamlingens övrige Medlemmer kunde gjöre Forslag, allern. udnævntes til at indtræde i den. Af Sysselmændene formener Cancelliet, at Kammeraad Melsted i Arnæs Syssel af Sönder-Amtet, B. A. Blondahl af Hunavatns Syssel i Nord- og Öster-Amtet og Jon Jonsson af Stranda Syssel i Vester-Amtet, kunde være at udnævne til Medlemmer.

1838. 22. August.

Hvad Medlemmernes Skadeslösholdelse angaaer, mener Collegiet, at hver især, foruden fri Befordring, der kunde blive at afgive i Henhold til Bestemmelserne i Reskr. 16. Mai 1829, kunde tilstaaes 4 Rbd. daglig i Diætpenge, og at Forsamlingen kunde indkomme med Forslag om, hvorledes der kan tilveiebringes Dækning af Belöbet, der midlertidigen forskudsviis kunde udredes af den islandske Jordebogskasse. Da Forsamlingens Medlemmer, saafremt dette bifaldtes, i al Fald for största Delen vil komme til at bestaae af Embedsmænd, hvis Fraværelse fra deres respective Distrikter ikke bör udstrækkes længere end Nödvendigheden udfordrer det, ansaae Cancelliet det tilraadeligt, at der bestemtes en Termin for Forsamlingens Varighed, som i intet Tilfælde maatte overskrides, og som man antog at kunne fastsættes til tre Uger, men det kongelige Rentekammer derimod foreslog forlænget, og i alt Fald for förste Gang bestemt til 2 Maaneder. Vel antog nu Cancelliet den förste Frist for at være tilstrækkelig, men da det dog unægtelig har sine Vanskeligheder med nogenlunde Sikkerhed at bedömme, hvor lang Tid Commissionen kan behöve til dens Deliberationer, og det, naar en peremtorisk Frist foreskrives og denne befindes for kort, formedelst Frastanden ei er muligt

1838. 22. August. betimelig at erholde Prolongation, har Cancelliet troet at burde henstille, om nogen bestemt Termin for Forsamlingens Varighed skal bestemmes, samt om denne i saa Tilfælde maatte bestemmes til 3 à 4 Uger eller til 2 Maaneder, eller om det indtil videre maatte ansees tilstrækkeligt, at det blev Forsamlingens Medlemmer tilkjendegivet, at Kongen ei paatvivlede, at de ville bestræbe sig for at tilendebringe deres Deliberationer med al den Hurtighed, som kan forenes med de forekommende Anliggenders grundige Behandling.

Endelig har man anseet det rettest, at hvad der daglig passerer i Möderne tilföres en Protokol, som efter Forsamlingens Tilendebringelse bliver at indsende til Cancelliet, og til hvis Förelse det kunde overdrages Stiftamtmanden at antage et dueligt Individ imod en passende Betaling, som dog ikke maatte overstige 2 Rbd. daglig, og i Henseende til hvis Forskydelse og Refusion der maatte blive at forholde paa samme Maade, som med de övrige med Forsamlingens Sammentræden forbundne Omkostninger.

Rentekammeret, hvis Betænkning var indhentet, havde erklæret sig enigt i alle Punkter, med Undtagelse af Terminen for Forsamlingens Varighed.

Saaledes indstiller Cancelliet fölgende Punkter:

1) at det allern. maa bestemmes, at der indtil videre af og til, saasom hvert andet eller tredie Aar, og förste Gang, saafremt Omstændighederne skulde gjöre det muligt, i Sommeren 1839, men under en modsat Forudsætning i Begyndelsen af Sommeren 1840, paa en af Stiftamtmanden over Island berammet bekvem Tid og under dennes Forsæde, i Reikevig skal finde en Forsamling Sted, bestaaende af Islands tre Amtmænd, Biskoppen over Island, samt een af Islands Provster, Justitiarius i den islandske Landsoverret, Landfogden og een Sysselmand af hvert af Islands Amter, hvilke skulle deliberere over de vigtigere, Island i Almindelighed vedkommende Anliggender, der tilstilles dem fra vedkommende Collegier, for derover at afgive Betænkning og Forslag, ligesom det ogsaa maa være dem overladt, at tage de Andragender eller Forslag af ovennævnte Beskaffenhed, som et eller andet Medlem af Commissionen maatte finde sig anlediget til at fremsætte, under Overveielse, og dernæst, hvis Sagen dertil ansees qvalificeret, at indsende samme med en Betænkning til vedkommende Collegium. — 2) at af Sysselmændene Kammerraad Melsted, Björn A. Blondahl og John Johnsen, samt af Prov-

sterne Arne Helgesen allern. maa udnævnes til at indtræde som Medlemmer af Forsamlingen. — 3) at hvert af Medlemmerne af Forsamlingen, foruden fri Befordring, som bliver at afgive i Henhold til Bestemmelserne i allerh. Resol. af 16. Mai 1829, maa tilstaaes 4 Rbd. daglig i Diætpenge. — 4) at det, saafremt det ikke maatte behage Deres Maj[t]. at bestemme en peremtorisk Frist for Forsamlingens Varighed (under hvilken Forudsætning det allerunderd. henstilles, om samme skal fastsættes til 3 à 4 Uger eller til 2 Maaneder) i al Fald allern. maa tilkjendegives, at det ikke paatvivles, at Forsamlingens Medlemmer ville bestræbe sig for at tilendebringe deres Deliberationer med al den Hurtighed, som kan forenes med Anliggendernes grundige Behandling. — 5) at hvad der daglig passerer i Möderne bliver at tilföre en Protokol, som efter Forsamlingens Tilendebringelse bliver at indsende til Cancelliet, og til hvis Förelse Stiftamtmanden har at antage et dueligt Individ, imod en passende Betaling, som dog ikke maa overstige 2 Rbd. daglig. — 6) at Forsamlingen har at indkomme med Forslag om Maaden, hvorpaa Diætpengene og Betalingen til Protokolföreren samt de övrige med Forsamlingens Sammentræden forbundne Omkostninger, hvilke forskudsviis blive at udrede af den islandske Jordebogskasse, skulle refunderes. — Canc. 3. Depart. Forestill. 1838, Nr. 89. Coll. Tid. for 1838, S. 1052—1055 (med Motiver). Algreen-Ussings Reskripts. for 1838, S. 270—272. I begge Udgaverne er Resolutionen optaget i en redigeret Form. 1838. 22. August.

Vort Cancellies allerund. Indstillinger bifaldes, med fölgende nærmere Bestemmelser:

Ved förste Post: at Commissionen indtil videre skal forsamle sig hvert andet Aar; og ved fjerde Post: at Commissionens Forsamlingstid ikke maa overstige 4 Uger, idet Vi iövrigt ei paatvivle, at Forsamlingens Medlemmer ville bestræbe sig for, at tilendebringe deres Deliberationer med al den Hurtighed, som kan forenes med Anliggendernes grundige Behandling. — Kjöbenhavn den 22. August 1838.

Reskript til Stiftamtmanden, Amtmændene, Biskoppen og flere Embedsmænd i Island, om 22. August.

1838. at sammentræde i en raadgivende **Commission om**
22. August. **Landets Anliggender.** Khavn den 22. August 1838. — Canc. 3. Depart. Registr. 1837—1839, fol. 308b. 315b—317 (1838, Nr. 1089bb). Rubr. i Coll. Tid. for 1838, S. 1055. — Dette Reskript anföres at være publiceret i Snæfellsnæs Syssel 1839. Islandsk: i Tíðindi frá Nefndarfundum íslenzkra embættismanna í Reykjavík árin 1839 og 1841. Khöfn 1842. 8vo. 1. Session (1839), S. 12—15.

Frederik den Sjette &c. V. S. B. Da Vort Danske Cancellie, i Henhold til en af Dig, Os elskelig Vor Stiftamtmand over Island, yttret Erklæring, allerund. har foredraget Os, at det formeentlig vilde være gavnligt, naar der af og til holdtes Forsamlinger af Overövrighederne og andre i forskjellige Egne af Vort Land Island bosiddende Mænd, for at de kunde conferere om saadanne Gjenstande, som kunde antages at være af almindelig Interesse for Landet, saa ville Vi, ifölge den af Vort Cancellie, efter foregaaende Correspondence med Vort Rentekammer, saaledes nedlagte allerunderd. Forestilling, allern. have bifaldet, at der indtil videre hvert andet Aar, paa en af Dig som Vor Stiftamtmand over Island berammet bekvem Tid, og under Dit Forsæde, i Vor Kjöbstad Reikevig bliver at afholde en Forsamling, bestaaende desforuden af Islands tvende andre Amtmænd, af Biskoppen samt een af Landets Provster, af Justitiarius i Vor islandske Landsoverret, af Landfogden og endelig af een Sysselmand for hvert af Islands Amter, hvilke skulle deliberere over de vigtigere Island i Almindelighed vedkommende Anliggender, der tilstilles dem fra Vore Collegier, for derover at afgive Betænkning og Forslag, ligesom det og skal være dem overladt, at tage de Andragender eller Forslag af ovennævnte Beskaffenhed, som et eller andet Medlem af Forsamlingen maatte finde sig anlediget til at fremsætte, under Overveielse, og dernæst, hvis Sagen dertil ansees qvalificeret, at indsende samme med deres Betænkning til vedkommende Collegier.

Til den Ende er det Vor allern. Villie og Befaling, at I: Os elskelig Carl Emil Bardenfleth, Vor Kammerjunker, Stiftamtmand over Island og Amtmand over Islands Sönder-Amt; Os elskelig Bjarne Thorsteinsen, Ridder af Dannebrogen, Amtmand over Islands Vest-Amt; Os elskelig Bjarne Thorarensen, Vor Amtmand over Islands Nord- og Östamt; Os elskelig Steingrim Johnsen, Ridder af Dannebroge og Dannebrogsmand, Biskop over Island; Os elskelig Thord Sveinbjörnsen, Justitiarius i Vor islandske Landsoverret; Os elskelig Arne Helgesen, Ridder af Dannebrogen, Herredsprovst i Guldbringe og Kjose Provstie, Sognepræst til Garde og Bessestad; Os elskelig Morten Hansen Tvede, Vor Kammerraad, Landfoged paa Island og Byfoged i Reikevig; Os elskelig Poul Melsted, Vor Kammerraad, Sysselmand i Arnæs Syssel under Islands Sönder-Amt; Björn Audunsen Blondahl, Sysselmand i Hunevands Syssel under Islands Nord- og Östamt; og John Johnsen, Sýsselmand i Strande Syssel under Islands Vestamt, — rette Eders Leilighed efter at sammentræde i en saadan Forsamling, hvilken, saafremt Omstændighederne gjöre det muligt, förste Gang bliver at afholde i Sommeren 1839, men under en modsat Forudsætning i Begyndelsen af Sommeren 1840, og have I da navnlig at tage under Overveielse, hvorledes, i Henhold til hvad derom er anfört i Forordn. 15. Mai 1834 § 1, et hensigtsmæssigt Valgsystem med Hensyn til Valget af Deputerede fra Vort Land Island til Stænderforsamlingen for Sjællands med flere Stifter kan være at indföre, samt hvorledes Dækning af de med Valgene og Repræsentanternes Ophold ved fornævnte Stænderforsamling medgaaende Omkostninger kan tilveiebringes. Idet Vi i Henseende til Tiden, i hvilken Forsamlingen hvergang bliver at afholde, allern. ville have bestemt, at samme ei maa overstige 4 Uger, paatvivle Vi iövrigt ei, at I som Forsamlingens Medlemmer stedse ville bestræbe Eder for at tilendebringe

1838. 22. August.

1838. 22. August. Eders Forhandlinger med al den Hurtighed, som kan forenes med Anliggendernes grundige Behandling. — Over Alt, hvad der daglig passerer i Möderne, bliver at holde en Protokol, som efter Forsamlingernes Tilendebringelse bliver at indsende til Vort Danske Cancellie, og til hvis Förelse Vi ville have Dig, Os elskelig Vor Stiftamtmand over Island, som Commissionens förste Medlem, bemyndiget til at antage en dertil duelig Mand, imod en passende Betaling, som dog ikke maa overstige 2 Rbd. daglig.

Diætpenge for Forsamlingens Medlemmer ville Vi allernaad. have bestemt til 4 Rbd. daglig, ligesom fri Befordring til og fra Forsamlingerne bliver at afgive i Henhold til Bestemmelserne i Vor allerhöieste Resolution af 16. Mai 1829, og bliver iövrigt saavel de anförte Diætpenge som Betaling til Protokolföreren forskudsviis at udrede af Vor islandske Jordebogskasse, indtil det nærmere vorder bestemt, hvorledes de kunne tilveiebringes, i hvilken Henseende I have at afgive Eders allerund. Betænkning, for at foredrages Os igjennem vedkommende Collegium.

Derefter I Eder allerunderd. have at rette og det Fornödne i Overeensstemmelse hermed at iagttage. — Befalende Eder Gud! Skrevet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 22. August 1838[1].

---

[1]) Udskriften paa det kongl. Reskript: Til Stiftamtmanden over Island; Amtmanden over Islands Vestamt; Amtmanden over Islands Nord- og Östamt; Biskoppen over Island; Justitiarius i den islandske Landsoverret; Arne Helgesen, Ridder af Dannebrogen, Herredsprovst i Guldbringe og Kjose Provstie, Sognepræst til Garde og Bessestad; Landfogden paa Island; Poul Melsted, Kammerraad og Sysselmand i Arnæs Syssel under Islands Sönderamt; Björn Audunsen Blondahl, Sysselmand i Hunevands Syssel under Islands Nord- og Östamt; og John Johnsen, Sysselmand i Strande Syssel under Islands Vestamt, om at sammentræde i en Forsamling for at deliberere over de vigtigere, Island i Almindelighed vedkommende Anliggender, m. v.

Reskript til Amtmanden over Vester-Amtet i Island, ang. **Formildelse af Straf, imod Erlæggelse af Böder til et Hospital.** Khavn den 22. August 1838. — Canc. 3. Depart. Registr. 1837—1839, fol. 309 (1838, Nr. 1089*). 1838. 22. August.

Frederik den Sjette &c. V. G. Os er af Vort Danske Cancellie allerund. bleven foredragen en Ansögning, hvori Gudlaug Magnusdatter af Gröf i Snefjeldsnæs Syssel, under det Dig anbetroede Amt, anholder om at eftergives den hende ved en inden bemeldte Syssels Ret under 17. Februar d. A. afsagt Dom tilfundne Straf af 10 Slag Riis for Hælerie i et af hendes Mand begaaet Tyverie.

Efter at have taget denne Sag, tillige med de Os i denne Anledning allerunderd. foredragne Omstændigheder, i allerhöieste Overveielse, give Vi Dig herved tilkjende, at Vi allernaad. ville have fornævnte Gudlaug Magnusdatter fritaget for den hende ved forbemeldte Dom tilfundne Straf af 10 Slag Riis, imod at hun erlægger en Mulkt af 10 Rbd. Sölv til Hallbjarnaröres Hospital.

Derefter Du Dig allerund. haver at rette, og Vedkommende Sligt til Efterretning at tilkjendegive. Givet i Vor kongl. Residentsstad Kjöbenhavn den 22. August 1838.

Cancellie - Circulaire til samtlige Amtmænd, ang. **Oplysninger om Forbrydere, der leveres til Straffe-Anstalterne.** Khavn den 25. August 1838. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1838, Nr. 3124—57. Original-Aftryk som „Circulaire", 2 Blade i 4to. Algreen-Ussings Reskriptsaml. for 1838, S. 273. Circulairet anföres som publiceret i Öefjords Syssel og begge Mula Sysselerne 1839. 25. August.

Uagtet de i Cancelliets Circulair-Skrivelse af 30. Septbr. 1820, der senere paany er bragt i Erindring

1838. under 19. Oktober 1824 og 31. Mai 1834, indeholdte
25. August. Bestemmelser angaaende de Oplysninger, som bör medfölge Forbrydere, naar disse efter overgangen Dom afleveres til vedkommende Straffeanstalt, er det dog for Collegiet andraget, at de saaledes befalede Oplysninger, især i den senere Tid, ofte paa en höist ufuldstændig og mangelfuld Maade meddeles.

Med Hensyn hertil skulde man tjenstligst anmode (Tit.) om, alvorligen at paalægge vedkommende Retsbetjente i det Dem anbetroede Distrikt, foruden en fuldstændig Udskrift af Dommen (Præmisser og Conclusion), hvorefter Forbryderen indsættes i Straffeanstalten, tillige nöiagtigen at meddele de respective Straffeanstalter de iövrigt befalede Oplysninger i den i ovennævnte Circulair-Skrivelse af 31. Mai 1834 angivne schematiske Form. — Det kgl. Danske Cancellie den 25. August 1838.

11. Septbr. **Cancellie-Skrivelse** til Biskoppen over Island, ang. **Oversendelse af Exemplarer** af **Circulaire om schematiske Tabeller** over **Copulerede, Födte og Döde.** Khavn den 11. September 1838. — Original i Bispe-Archivet i Island. Canc. 1. Depart. Brevbog 1838, Nr. 2224.

I behagelig Skrivelse af 8. f. M. har D. Höiærv. tilskrevet Cancelliet, at dette Collegii Circulair-Skrivelse af 8. December 1835 ikke har været Dem tilstillet, og derhos udbedt Dem meddeelt et Antal af samme, for at i det mindste hver af Islands 19 Provster kunde blive tilstillet 1 Exemplar deraf til fornöden Efterretning ved Forfattelsen af Herredstabellerne over Ægteviede, Födte og Döde [1].

[1]) Schematerne, som fölge med Circulaire 8. Decembr. 1835, ere anförte i X. B., 671 ff.

Foranlediget heraf skulde man, næst at bemærke, at Rigets övrige Biskopper i sin Tid kun er tilstillet 1 Exemplar af den ommeldte Circulair-Skrivelse, herved tjenstlig fremsende 2 Exemplarer af samme til behagelig Afbenyttelse. — Det kongel. Danske Cancellie den 11. September 1838. 1838. 11. Septbr.

Cancellie-Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Gyldigheden af Bygselbrev for Christfæjorden Arnheidarstadir.** Khavn den 11. Septbr. 1838. — Original i Bispe-Archivet i Island. Canc. 1. Depart. Brevb. 1838, Nr. 2225. 11. Septbr.

Som Deres Höiærv. bekjendt har Sognepræsten for Valthjofstad Menighed inden Nordermule Syssel paa Island, Stephan Arnesen, i et bertil indgivet Andragende yttret, at uagtet det ved allerh. Reskript 21. Februar 1766 er bevilget, at Christfaarjorden[1] Arneidarstader, naar den bliver ledig, og der er Enke paa Valthjofstad Kald, maa forundes bemeldte Enke til Beboelse, paa Vilkaar, at hun tilbörlig forsörger den Fattige, ligesom en anden Bonde, samt naar der ingen Enke er paa Kaldet, Præsten paa Valthjofstad da selv underholder Christfaarmanden[2], imod at han tager Landskylden af Gaarden og dens underliggende Hjaleier: — har dog hans Formand i Embedet i sin Tid bortbygslet denne Jord til sin Sön, paa Vilkaar, at denne selv kunde underholde den Fattige og nyde Revenüerne af Gaarden og Hjaleierne; — i hvilken Anledning han har forespurgt, hvorvidt det saaledes udstedte Bygselbrev nu kan være bindende for ham, eller om han ikke selv som Beneficiarius maa være berettiget til at oppebære Afgifterne af Christfaarjorden og dens Hjaleier, saaledes

[1]) d. e. Kristfjár-Jorden.

[2]) d. e. Kristfjár-Manden, d. e. den fattige Mand, som skulde nyde fri Underholdning paa Gaarden.

1838. 11. Septbr. som disse sædvanlig ydes af andre Gaarde af lige Dyrhed og Godhed, imod at han underholder Christfaarmanden, og iövrigt lader den nuværende Leilænding forblive uforstyrret i Gaardens Besiddelse, saalænge denne finder sig tjent dermed og ellers opfylder en Leilændings sædvanlige Pligter[1].

Efter at Cancelliet herover har modtaget Deres Höiærv.* behagelige Betænkning af 30. Juni sidstleden, skulde man tjenstlig tilmelde Dem til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Sognepræst Arnesen, at efter dette Collegii Formening kan Præsten i Embedet, ifölge Ordene i Reskr. af 21. Febr. 1766, ikke overdrage Jorden uden for sin egen Embedstid, men at Spörgsmaalet iövrigt, i Mangel af mindelig Forening, henhörer under Domstolenes Afgjörelse. — Det kongl. Danske Cancellie den 11. September 1838.

11. Septbr. **Bevilling** for Handelsfaktor Jon Salomonsson, til at **bruge uvedkommende Præst.** Khavn den 11. September 1838. — Canc. 1. Depart. Registrant 1835—1838, fol. 346 (1838, Nr. 983).

Vi Frederik den Sjette &c. G. V., at Vi, efter derom allerund. gjort Ansögning og Begjæring, allern. have bevilget og tilladt, saa og hermed bevilge og tillade, at Faktor Salomonsson af Reykefjords Handelsstad i

[1] I Biskoppens Skrivelse 30. Juni 1838 bemærkes, at 7½ Hdr. i Jorden Arnheiðarstaðir er Valþjófstað Kirkes Eiendom, men 16½ Hdr. er Kristfé. I et Bygselbrev 23. November 1767 var det betinget: „at Leilændingen herefter, som hidtil har været sædvanligt, skal betale Landskyld af Kirkens Andeel i Jorden, 7½ Hdr., at Præsten til Valþjófstað skulde have Bygselret over Hjaleiet Merki i Jökulsdal, 6 Hdr. af Dyrhed, med tilhörende 1 Qvilde, og deraf oppebære Landskyld og Smörleie, samt at Leilændingen forsvarlig skulde underholde Christfaarmanden, imod at beholde Resten af Landskyld og Smörleie af bemeldte Christfaarjord".

Stranda Syssel udi Vort Land Island maa med sin Familie lade sig i sin Saligheds Sag betjene af hvilken Præst han vil og dertil kan formaae, dog at vedkommende Præst Intet derved fragaaer i de ham tilkommende Rettigheder. Forbydende &c. — Kjöbenhavn den 11. September 1838. 1838. 11. Septbr.

[betales med 16 Rbd. 5 Mk. r. S.].

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. en **raadgivende Forsamling af Embedsmænd i Reykjavik.** Khavn den 11. Septbr. 1838. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1838, Nr. 3430 a–b. 11. Septbr.

Ved under 4. Oktober f. A. at tilstille Cancelliet en fra endeel Beboere og Embedsmænd i Islands Sönder-Amt indkommen Ansögning, hvori de anholde om, at der allern. maa forundes Island en særlig Forsamling af raadgivende Provindsialstænder, der maatte holdes i Landet selv, har Hr. Stiftamtmand, næst at bemærke, at De ikke tör fremsætte nogen bestemt Mening: om den rette Tidspunkt til den endelige Ordning af Stænderinstitutionen for Islands Vedkommende nu maatte være kommet, for det Tilfælde, at Saadant maatte antages, formeent, at Sagen retteligen kunde indledes paa den Maade, at det befaledes Landets 3 Overövrigheder med 2 af de dueligste Sysselmænd for hvert af de 3 Amter, Landets Biskop med nogle faa af de indsigtsfuldeste Geistlige, Landsoverrettens Justitiarius og Landfogden, af og til at samles, for personligen at conferere og raadslaae om de vigtige Anliggender, der deels i den senere Tid alt have været bragte paa Bane, deels af Flere af de Mödende maatte blive forelagte til fælles Overveielse, for derefter i Forening at afgive Betænkning og Forslag til Collegierne.

Efter at Cancelliet i denne Anledning har correspondoret med det kgl. Rentekammer, og derpaa nedlagt allerund. Forestilling i Sagen, har det behaget Hans

1838. 11. Septbr. Majt. allern. at anordne, at der indtil videre hvert andet Aar paa en af Hr. Stiftamtmand berammet bekvem Tid og under Deres Forsæde i Reikevig skal afholdes en Forsamling, bestaaende af Islands 3 Amtmænd, Biskoppen over Island samt een af Landets Provster, Justitiarius i den islandske Landsoverret, Landfogden og een Sysselmand af hvert af Islands Amter, hvilke skulle deliberere over de vigtigere Island i Almindelighed vedkommende Anliggender, der tilstilles dem fra Collegierne, for derover at afgive Betænkning og Forslag, ligesom det og skal være dem overladt, at tage de Andragender eller Forslag af ovennævnte Beskaffenhed, som et eller andet Medlem af Forsamlingen maatte finde sig anlediget til at fremsætte, under Overveielse, og dernæst, saafremt Sagen dertil ansees qvalificeret, at indsende samme med deres Betænkning til vedkommende Collegier m. m. Ligeledes har Hans Majt. allern. behaget af Islands Provster at udnævne Provst Arne Helgesen og af Sysselmændene Kammerraad Melsted i Arnæs Syssel under Sönderamtet, B. A. Blondahl i Hunevands Syssel under Nord- og Östamtet og John Johnsen i Strande Syssel under Vestamtet, til at indtræde som Medlemmer af Forsamlingen.

I Overeensstemmelse hermed er derefter udfærdiget hoslagte allerhöieste Ordre til Hr. Stiftamtmand og Commissionens övrige Medlemmer, og skulde man, ved at fremsende denne Ordre, lige tjenstligst anmode Dem om, det snareste muligt at foranstalte, at hver af Forsamlingens Medlemmer tilstilles en af Dem verificeret Gjenpart af samme, og derhos tillige underrettes om Tiden, De anseer passende til Commissionens Sammentræden. — Det kgl. Danske Cancellie den 11. September 1838[1].

---

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Rentekammeret, hvorved Gjenpart af Reskr. 22. August 1838 fremsendes. Canc. 3. Depart. Brevb. sst. Ved Stiftamtmandens Skrivelse til de til Com-

Bekjendtgjörelse fra Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, ang. **Indretningen af en almindelig Forberedelses-Examen** ved Universitetet i Kjöbenhavn. Khavn den 14. September 1838. — Udkommen ifölge kongl. Resol. 7. Septbr 1838: Univ. Direct. Forest. 1838, Nr. 1884. — Original-Aftryk hos Schultz. Qvart-Forr. for 1838, S. 283—284. Colleg. Tid. for 1839, S. 145—147. Schou XXII, 226—228. 1838. 14. Septbr.

Bekjendtgjörelse angaaende en almindelig Forberedelsesexamen ved Kjöbenhavns Universitet for Polytechnikere, ustuderede Jurister, Pharmaceuter, Forststuderende og Veterinairer.

Under 7. d. M. har det behaget Hans Majt. Kongen allern. at resolvere som fölger:

1) Der skal ved Kjöbenhavns Universitet indrettes en almindelig Forberedelsesexamen for alle dem, der, uden at være akademiske Borgere, agte at indstille sig til polytechnisk Examen, juridisk Examen for Ustuderede, pharmaceutisk Examen, fuldstændig Forstexamen og fuldstændig Veterinairexamen, hvilken Examen bliver at afholde tvende Gange aarlig, kort för Begyndelsen af ethvert af de to akademiske Semestre, af tre Professorer i det philosophiske Fakultet, nemlig en Professor i Historien, en i Mathematiken og en i de levende Sprog. — 2) Ved denne Examen skulle Vedkommende examineres: a) i Modersmaalet, enten Dansk eller Tydsk; b) i Geographie og Fædrelandets Historie; c) i Arithmetik og Geometrie; d) i Tydsk; e) Polytechnikere og Forststuderende tillige i Fransk; f) Pharmaceuter tillige i Latin. Med Hensyn til sidstnævnte Gjenstand fordres alene saamegen Kundskab, som kan erhverves ved at gjennemgaae en god latinsk Chrestomathie, hvilken af Vor Direction for Universitetet og de lærde Skoler bliver

missionen udnævnte Medlemmer, af 23. November 1838, berammes forelöbig Mandagen den 17. Juni 1839 til Commissionens Sammentræden.

1838. nærmere at bestemme, og hvori anstilles mundtlig Pröve.
14. Septbr. I Modersmaalet gives en let skriftlig Opgave af saadant Indhold, at ethvert dannet Menneske ved egen Eftertanke vil kunne besvare den; ligeledes gives en skriftlig Opgave i Historien; iövrigt examineres blot mundtligt, dog saaledes, at de Forststuderende og Veterinaireleverne tillige gives en skriftlig Opgave i Mathematik, og de Förstnævnte en skriftlig Opgave til Oversættelse fra Dansk paa Tydsk, eller for dem, hvis Modersmaal er Tydsk, fra Tydsk paa Dansk. — 3) Ved Forberedelsesexamen gives for de specielle Examinationsgjenstande en af de fire Charakterer: Udmærket godt, Meget godt, Godt og Maadeligt. Efter disse Specialcharakterer vil det, efter Regler, som nærmere af Vor Direction blive at approbere, være at afgjöre, hvorvidt Examinanden kan antages eller ikke. — 4) De, som agte at indtræde som Examinander ved den polytechniske Læreanstalt — hvilke iövrigt ogsaa, istedetfor i Fransk, kunne lade sig examinere i Latin paa samme Maade som Pharmaceuterne — have, forinden de kunne optages som Examinander, endnu at underkaste sig en Tillægsexamen i Mathematik ved Læreanstalten selv, hvilken Pröve ved Læreanstalten vil blive nærmere at regulere, og hvilken herefter ogsaa bliver at fordre saavel af Studenter som af Officerer, naar de önske at optages som polytechniske Examinander. Derimod bortfalder den Præliminairexamen, som hidtil har været afholdt ved Læreanstalten; ligeledes bortfalder den særskilte Præliminairexamen, som hidtil har været afholdt for ustuderede Jurister af vedkommende Professorer i det philosophiske Fakultet. — 5) For de ustuderede Jurister indtræder Forpligtelsen til at underkaste sig den her foreskrevne almindelige Forberedelsesexamen ved Begyndelsen af det akademiske Semester i Efteraaret 1839, for Pharmaceuterne först med det akademiske Semester i Efteraaret 1840, saaledes at de ustuderede Jurister endnu i Efteraaret 1839 kunne indstille sig til den hidtilværende

særskilte Præliminairexamen, og Pharmaceuterne endnu 1838.
i Efteraaret 1840 kunne uden Forberedelsesexamen 14. Septbr.
indstille sig til pharmaceutisk Examen. — 6) Forberedelsesexamen skal, hvad Pharmaceuterne angaaer, være absolveret idetmindste et halvt Aar forinden Vedkommende indstiller sig til den pharmaceutiske Examen.

Hvilket herved efter allerhöieste Befaling bekjendtgjöres til samtlige Vedkommendes Efterretning. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 14. September 1838.

Kongelig Bekjendtgjörelse ang. **Resultaterne** 19. Septbr.
af **Östifternes Provindsialstænder - Forsamling** i den förste Session. Khavn den 19. September 1838. — Bekjendtgjort i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1839, og i nogle Jurisdictioner i Island; nemlig: i Reykjavík, samt Hunavatns og begge Mula Sysselerne i samme Aar. — Canc. 2. Departem. Registrant XXXIX, fol. 261 (1838, Nr. 577ª). Original-Aftryk hos Schultz, 24 Sider i 4to. Rubr. i Colleg. Tid. for 1838, S. 771. Qvart-Forr. for 1838, S. 289—308. Schou XXII, 231—254. — **Uddrag.**

Allernaadigst Bekjendtgjörelse til Provindsialstænderne for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter, samt for Island og Færöerne, om Resultaterne af deres under deres Forsamling fra den 1. Oktober 1835 til den 26. Februar 1836 afgivne allerund. Betænkninger og övrige indgivne Andragender.

Vi Frederik den Sjette &c. Vore troe Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter samt for Island og Færöerne, Vor kongel. Hyldest og Naade. Af de Forhandlinger, som ere foregaaede ved Provindsialstænderne for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter samt for Island og Færöerne i Deres Forsamling fra den 1. Oktober 1835 til den 26. Februar 1836, have Vi med allerhöieste Tilfredshed erfaret, hvorledes De ved Indsigt og redelig Iver for at befordre

1838. Vort og Landets Bedste have retfærdiggjort Vore Forventninger. Efter at have ladet Os foredrage saavel de Betænkninger, som De have afgivet paa de Dem til Overveielse forelagte Lovudkast, som og Deres övrige allerund. Andragender, have Vi paa det Nöieste prövet disse, og ville herved allern. give Dem en samlet Underretning om de Beslutninger, Vi i saa Henseende have taget.

19. Septbr.

I. Samtlige de Anordninger, hvortil Vi have ladet bemeldte Vore Provindsialstænder Udkast forelægge, ere i Overeensstemmelse med Vore endelige allerhöieste Resolutioner udgivne, nemlig:

1) under 3. Februar 1836 Forordning, hvorved adskillige i Aarene 1828—1831 incl. for Danmark udkomne Anordninger udvides til at gjelde for Island; — 2) under 9. Marts s. A. Plakat om Gjærder og Tuers Jevning m. v. paa Island; — .... 4) under 30. Marts s. A. Forordn. om Pengevæsenet paa Island; — .... 12) under s. D. (ɔ: 28. Decbr. s. A.) Plakat, indeholdende nærmere Bestemmelser med Hensyn til Anordningerne angaaende den islandske Handel og Skibsfart; — .... 15) under 1. Novbr. s. A. (ɔ: 1837) Plakat, indeholdende nogle nærmere Bestemmelser i Forordn. om Trykkefrihedens Grændser af 27. September 1799; — .... 22) under 24. Januar 1838 Forordning angaaende Criminalvæsenet paa Island. ....

Af de foranförte Anordningers Indhold ville Vore troe Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter, samt for Island og Færöerne erfare, hvorledes Vi have taget de Bemærkninger, der saavel af Dem, som af Vore Provindsialstænder for Nörre-Jylland have været fremsatte ved de forelagte Udkast, under nöieste Overveielse og i Overeensstemmelse med disse givet Udkastene adskillige Forandringer, nærmere Bestemmelser og Tilföininger. — Forsaavidt Stænderne med Hensyn til den under Nr. 15 omhandlede Plakat havde yttret det Önske, at en saadan

for Tiden ikke maatte udkomme, saa indeholde selve 1838.
Præmisserne til denne Vor allernaad. Plakat Grunden, 19. Septbr.
hvorfor Vi ikke have kunnet tage dette Önske tilfölge, hvilket var grundet paa en Forudsætning, der ikke siden ved Erfaring blev bekræftet. Imidlertid have Vi givet det Stænderne forelagte Udkast endeel Lempninger og yderligere Tilföininger, der svare til de Meninger og Önsker, som Stænderne havde fremsat for det Tilfælde, at Vi ikke maatte finde Os bevægede til aldeles at tilbageholde den tilsigtede Anordning. . . . .
Forsaavidt Stænderne i sammes over Udkastet til Forordningen Nr. 22 afgivne Betænkning havde yttret Önske om, at der paa Island maatte indrettes passende Straffeanstalter til Vand- og Brödstraffens Afsoning m. m., da have Vi, efter desangaaende at have indhentet de fornödne Oplysninger, samt efter at Vort Cancellie derom har nedlagt allerund. Forestilling, ved allerh. Reskript af 24. Januar d. A. paalagt Stiftamtmanden sammesteds at foranstalte et Fængsel indrettet i Reikevig, hvor, forsaavidt denne Byes Jurisdiction angaaer, de Personer, der efter de almindelige danske Love skulle straffes med Fængsel, enten paa Vand og Bröd eller uden dette skjærpende Tillæg, kunne udholde denne Straf, hvorhos det, naar Gavnligheden af denne Indretning ved Erfaring har bekræftet sig, nærmere vil komme under Overveielse, om Fængslets Brug og kan udvides til de nærmeste Landjurisdictioner. . . . .

. . . . III. Fölgende Petitioner ere indgivne af Vore troe Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter samt for Island og Færöerne: . . . . 5) om en ny Straffelov for Tyverie, Hælerie og Medviderie; — . . . . 25) om Stænderforhandlingernes Offentlighed; — 26) om lönnede Protokolförere ved Stænderforsamlingerne. . . . .

. . . . Forsaavidt Petitionen Nr. 5 gaaer ud paa Udarbeidelsen af et Udkast til en ny Straffelov for Tyverie, Hælerie, Ran, Röverie m. m., da have Vi ladet et saa-

1838. dant Udkast udarbeide, som derefter har været Stæn-
19. Septbr. derforsamlingen for Nörre-Jylland forelagt, og nu ligeledes vil blive Provindsialstænderne for de övrige danske Provindser forelagt. — Hvad Petitionens Indstillingspunkt under Litr. B angaaer, da fremgaaer det af den af Vort Cancellie Os forelagte, af de Tilforordnede i Höiesteret afgivne Betænkning, at denne Rigets överste Domstol erkjender det som en i Lovene grundet og i Særdeleshed i Forordn. af 30. Decbr. 1771 § 10 udtrykkelig forkyndt Regel, at Domstolene i at bedömme, hvorvidt Nogen, som tiltales for en Misgjerning, deri kan antages at have gjort sig skyldig, ikke ere indskrænkede til de i Lovens 1. Bog 13. og 15. Kapitel ombandlede ordinaire Beviser i Forbindelse med dem, der ved særegne Lovbestemmelser med Hensyn til enkelte Forbrydelser ere erklærede tilstrækkelige, men at de ere beföiede til ogsaa at domfælde den Paagjeldende, naar samtlige oplyste Omstændigheder, i deres indbyrdes Forening og omhyggeligen afveiede imod hinanden, give en saadan Overbeviisning om hans Skyld, at den ikke efterlader nogen Tvivl, men fuldkommen kan staae ved Siden af den, der frembringes ved de ovenmeldte ordinaire Beviser. Med Hensyn dertil have Vi fundet det mindre nödvendigt for Tiden om denne Gjenstand at udgive en ny Lov. . . . . . .

. . . . Hvad den af Vore Provindsialstænder for Sjællands med flere Stifter indgivne Petition Nr. 25 angaaer, da have Vi fundet overveiende Betænkeligheder ved at bevilge den Offentlighed af Provindsialstændernes Forhandlinger, der er Gjenstanden for den förste Indstilling i bemeldte Petition. Derimod have Vi, i Overeensstemmelse med Petitionens anden Indstillingspunkt, allern. instrueret Vor Commissarius om, at det herefter kan tilstedes, at alle Medlemmer af Provindsialstændernes Forsamlinger, der have taget Deel i en Sags Forhandling, nævnes i Stændertidenden; ligesom der Intet vil være til Hinder for, at saavel de Lov-

udkast, som Vi lade Vore Provindsialstænder forelægge, som de private Propositioner, der fremkomme fra samme, meddeles i Stændertidenden, saasnart de have været Forsamlingen forelagte. — Hvad den under Nr. 26 nævnte Petition betræffer, da have Vi fundet Betænkelighed ved at bevilge en saa betydelig Forandring i Vore Forordninger af 15. Mai 1834, at de saa vigtige Sekretairforretninger i Provindsialstænderforsamlingerne skulde kunne overdrages til Andre end bemeldte Stænders egne Medlemmer. Forsaavidt derimod Vore Provindsialstænder maatte finde Anledning til at andrage paa andre med hine Forordningers Grundsætninger meer overeensstemmende Midler til at lette Sekretairerne deres Arbeider, saasom ved Forögelse af deres Antal, kan Vort allerhöieste Samtykke dertil forventes. 1838. 19. Septbr.

Til Bekræftelse paa forestaaende allern. meddelte Resolutioner have Vi udfærdiget denne Vor Kundgjörelse, og forblive Vore troe Provindsialstænder i kgl. Naade bevaagen. — Givet i Vor kongl. Residentsstad Kjöbenhavn den 19. September 1838.

Reglement for Pasgebyrer og andre Omkostninger til **Quarantainevæsenet** i Danmark og Hertugdömmene. Khavn den 20. Septbr. 1838. — Udfærdiget ifölge kongelige Resolutioner af 31. Juli 1832 og 31. Juli 1838, som gjeldende fra 1. Oktbr. 1838, ved den kgl. Direction for Quarantaine-Foranstaltningerne. Den Deel af Indholdet, som ansaaes for anvendeligt paa Island, er optaget i Circulaire 5. Juli 1851. — Original-Aftryk paa et Halvark i Patent-Format. Coll. Tid. 1838, S. 775—777. Schou XXII, 254—256. 20. Septbr.

Cancellie-Skrivelse til Rentekammeret, ang. **Revision af den islandske Landslov Jónsbók.** Khavn den 22. Septbr. 1838. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1838, Nr. 3528 (blank i Brevbogen). 22. Septbr.

1838. Ifölge allerhöi. Resolution af 29. Martii 1826 blev
22. Septbr. det overdraget til Amtmanden over Islands Vest-Amt, Thorsteinson, at samle alle de Bestemmelser i Islands Lov Jonsbogen, der maatte findes at egne sig til enten med eller uden Modification fremdeles at være gjeldende, samt at forfatte Udkast til en Anordning, hvori alle hine Bestemmelser vare sammendragne, hvorhos Cancelliet dog senere, efter hans derom gjorte Indstilling, bifaldt, at alle de Bestemmelser i bemeldte Lov, som angaae den samme Materie, behandledes under Eet og særskilt fra de övrige Materier, for at der derefter om hver enkelt Gjenstand kunde foranlediges en særskilt ny Lovbestemmelse.

Efter at Amtmand Thorsteinson, i Overeensstemmelse med fornævnte allerhöi. Resolution, Tid efter anden har samlet Jonsbogens Bestemmelser om forskjellige af de i samme omhandlede Materier, har man nu fra ham modtaget hosfölgende Skrivelse med Bilage, hvori han anholder om for Fremtiden at fritages for det nævnte Revisions-Arbeide, og derhos anförer de Dele af Jonsbogen, om hvis Brug og Brugbarhed han antager, at der endnu kan være Spörgsmaal, samt yttrer den Formening, at Revisionen af Jonsbogen i disse Materier kun kan ventes fuldfört af flere Mænd i Forening, som dertil besidde de fornödne især praktiske Kundskaber, og ere bosatte enten paa det samme Sted eller i al Fald i Nærheden af hverandre.

Da der, som det kgl. Rentekammer vil have erfaret af Cancelliets Skrivelse af 11. dennes, ifölge H. Maj[ts] allerhöi. Resolution af 22. f. M., herefter hvert andet Aar i Reikevig skal afholdes en Forsamling, bestaaende af forskjellige Embedsmænd, hvilke skulle deliberere over de vigtigere Island i Almindelighed vedkommende Anliggender, anseer Cancelliet det rettest, at Amtmand Thorsteinsons Skrivelse tillige med hans deri paaberaabte ældre og tildeels allerede afbenyttede Erklæringer tilstilles bemeldte Forsamling, for at afgive

dens Betænkning, deels om og hvorvidt den maatte tiltræde hans Formening i Henseende til de Dele af Jonsbogen, om hvis Brug og Brugbarhed der endnu kunde være Spörgsmaal, deels om, hvorledes der kunde være at forholde med Jonsbogens Revision i disse Materier, og Udarbeidelsen af en derfor substitueret ny Anordning; dog turde det, efter Collegiets Formening, være mest hensigtsmæssigt, at det omhandlede Arbeide overtoges af en Committee af nogle af de Medlemmer, der boe i eller i Nærheden af Reikevig, efter Valg og indbyrdes Overeenskomst, og at Arbeidet dernæst fremlagdes til Prövelse af hele Forsamlingen ved dens næste Sammenkomst. 1838. 22. Septbr.

Forinden imidlertid Videre i denne Anledning foretages, har man ikke villet undlade tjenstl. at udbede sig det kongl. Rentekammers Betænkning, ved det Indsluttedes Tilbagesendelse, snarest muligt behageligen meddeelt. — Det kgl. Danske Cancellie den 22. September 1838.

Rentekammer-Circulaire til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, ang. **Beregningen af Sportler for Söpassers Visering.** Khavn den 22. Septbr. 1838. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 354—356. 22. Septbr.

Med Hensyn til de Gebyrer, som vedkommende Retsbetjent i Island beregner sig for de islandske Söpasses Visering, finde vi os foranledigede til tjenstligen at anmode Hr. (Tit.) om, behageligen at ville indskærpe [Byfogden i Reykevig og] Sysselmændene i det Dem allern. betroede Amt, at de bör holde dem Bestemmelserne i den 62. § af Sportelreglementet af 10. Septbr. 1830 efterrettelig, og derhos tilkjendegive dem, at de i modsat Fald uvægerligen ville blive dragne til Ansvar efter Sportelreglementet § 82. — Rentekammeret den 22. September 1838.

1838. **Rentekammer-Circulaire** til Stiftamtmanden og
22. Septbr. og Amtmændene i Island, ang. **Verification af Ladnings-Documenter, efter Toldforordningen for Hertugdömmerne.** Khavn den 22. Septbr. 1838. — Rentek. Isl. Copiebog 13, Nr. 358—360.

Med Hensyn til, at det ved den 88. § af Toldforordningen af 1. Mai d. A. for Hertugdömmerne Slesvig og Holstein er bestemt, at enhver Skipper, der kommer fra fremmed Sted eller fra Altona til et toldpligtigt Sted i Hertugdömmerne, skal være forsynet med Connossementer, og med en Fortegnelse over hele hans Skibs-Ladning m. v., har General-Toldkammer og Commerce-Collegium, ved Skrivelse af 4. dennes, begjært, at det maatte blive vedkommende Embedsmænd i Island paalagt, at iagttage det Fornödne efter Forskrifterne i bemeldte Forordnings §§ 89—92 inclusive i Henseende til Verification af Ladningsdocumenterne for de fra Island til Hertugdömmerne bestemte Skibe.

I Anledning heraf maae vi, ved hoslagt at lade fölge et Exemplar af ovennævnte Forordning, tjenstligen anmode Hr. (Tit.) om, behageligen at ville meddele [Byfogden i Reykjavig og] vedkommende Sysselmænd i det Dem allern. betroede Amt fornöden Forholdsordre i forbemeldte Henseende. — Rentekammeret den 22. September 1838.

26. Septbr. **Kongelig Resolution** ang. **Regulering af Sysselernes Forpagtnings-Afgifter.** Khavn den 26. Septembr. 1838. — I Rentekammerets Forestilling 18. Septbr. bemærkes, at Afgifterne af Sysselerne i Island havde hidtil været svarede efter den i en Specification fra 1717 fastsatte Evaluation, först i Speciedalere, derefter Daler for Daler i dansk Courant, senere med Rigsbankdalere Sölv og endelig efter For. 30. Marts 1836 med rede Sölv. Rentekammeret

havde allerede for flere Aar siden indhentet Betænkninger fra Island, for at tilveiebringe Afgifterne betalte, enten med de oprindeligen bestemte Natural-Produkter, eller med disses Værdi i Penge efter de aarlige Capitels-Taxter. Amtmændene fraraadte eenstemmigen denne Forandring, og det blev siden bestemt, först ved Rentek. Skriv. 30. Septbr. 1836, og siden ved kongelig Resolution 28. April 1837, at Sysselernes Afgifter skulde erlægges med samme Belöb i rede Sölv som hidtil. 1838. 26. Septbr.

Rentekammeret anseer det nödvendigt, at Sysselmands-Embederne ere saaledes aflagte, at dertil kunne sikkres duelige og dannede Mænd. Derimod ansees det önskeligt, at Uligheden mellem disse Embeders Indkomster formindskes. Men det var vanskeligt at erholde paalidelige Oplysninger om Indtægterne, da Sysselmændene ofte ansee sig interesserede i at dölge deres Indtægters sande Belöb. Imidlertid antages, at nogle af de bedste Sysseler give en reen Indtægt af 1200 til 1500 Rbd., eller endog undertiden mere. Denne Indtægt ansees for at være forholdsmæssig saa höi, at Forpagtningsafgiften der kunde taale Forhöielse, hvorimod andre Sysseler ansaaes at trænge til Forbedring.

Fra Forpagtnings-Afgifter vare undtagne Vestmannöerne og Guldbringe Syssel, der administreredes paa Regning, derimod var Afgiften af de övrige c. 1200 Rbd. r. Sölv aarlig, og derforuden havde Sysselmændene at udrede det ved For. 14. Mai 1768 og 12. Juni 1770 anordnede Extrapaabud, som vistnok, hvis alle Sysselmænd havde været nöie regnende, vilde have indbragt omtrent 1200 Rbd., men nu kun indbragte efter 5 Aars Gjennemsnit 800 Rbd. aarligen. Kammeret vil derfor hæve denne Afgift, og fordele den dobbelte Forpagtnings-Afgift eller 2400 Rbd., hvortil ogsaa Amtmændenes Forslag i 1836 var indhentet. Amtmanden i Vester-Amtet, Thorsteinson, havde ikke i det Hele stillet bestemte Forslag, men bemærket, at ingen Sysselmand burde have mindre Lön end 300 Rbd. og ikke behöver mere end 1000 Rbd. aarlig. Amtmanden i Sönder-Amtet, Krieger, foreslog alle Sysseler satte under Administration, og gik kun subsidiairt ind paa Forslag om en Regulering af Forpagtnings-Afgiften, i det Hele til Belöb af 2860 Rbd. (Hunavatns Syssel höiest: 350 Rbd.; derpaa Rangarvalla og Arnæs à 300 Rbd.; Kjosar Syssel lavest: 30 Rbd.), men dette Forslag grundede han især paa Extrapaabuds-Angivelsen, idet han dog bemærker, at denne er höist

1838. 26. Septbr. upaalidelig paa Grund af den forskjellige Maade, hvorpaa Værdierne vare anslaaede i Penge, der undertiden differerede med det Halve. Saavel de visse som de uvisse Indtægter vare angivne paa en meget upaalidelig Maade. Amtmanden i Nord- og Öster-Amtet foreslog at foröge Extrapaabudet, da man derved vilde faae tilveiebragt en Lighed, som rettede sig efter de for Indtægten mere eller mindre heldige Aar, og vilde blive billig naar man lagde procentviis paa hvert 100 eller 200 Rbd., hvormed Indtægterne maatte overstige 800 Rbd. i eet Aar. En ny og bedre Control kunde forebygge urigtige Angivelser. Han bemærker ogsaa, at ingen Sysselmand burde have en lavere Lön end 300 Rbd., men derimod bestemmer han intet Maximum. Som subsidiairt opstiller han Forslag til Forpagtnings-Afgifternes Regulering, ialt 3050 Rbd. r. S. (Rangarvalla Syssel höiest: 340 Rbd., derpaa Hunavatns 320 og Arnæs 290 Rbd., Kjosar Syssel lavest: 40 Rbd.). Dette Belöb udgjorde efter Amtmandens Calcule paa omtrent 900 Rbd. nær ligesaa meget som Belöbet af de oprindeligen (1717)[1] ansatte Natural-Produkter efter Nutidens Priser. Lagde man dertil 1200 Rbd. som Extrapaabud, blev Belöbet endog 300 Rbd. mere. Dette antages imidlertid at vilde blive et overdreven höit Paalæg.

Med Hensyn til det af Stiftamtmand Krieger stillede Forslag, da antages dette vel for det sikkreste for Kongens Kasse, men det antages, at en saadan almindelig Administration af Sysselerne vilde lede til en uhensigtsmæssig Vidtlöftighed i Forretningerne, og en virksom Control vanskelig lade sig tilveiebringe, ligesom det og maatte befrygtes, at Afgiftsrestancerne vilde stige. Kammeret vil derfor ikke gaae ind paa denne Bestyrelsesmaade som et almindeligt Princip. Derimod erklærer Kammeret sig for en ny Regulering af Forpagtnings-Afgifterne, og fandt i de af Amtmændene opstillede Fordelingsforslag en god Veiledning til denne Omregulering, endskjöndt ingen af dem syntes uforandret at burde fölges. De vare begge temmelig overeensstemmende i Henseende til det indbyrdes Forhold mellem Sysselerne, og fandtes at vinde derved i Paalidelighed. Sammenstillingen fremtraadte i efterfölgende Tabel:

---

[1]) Specificationen fra 1717 er trykt som Anmærkning til Rentek. Skriv. 30. Septbr. 1836, i denne Samlings X. B., S. 786—789.

1838.
26. Septbr.

	Syssel.	Nuværende Forpagtnings-Afgift.		Medium af 5 Aars Extrapaabud.		Tilsammen erlagt.		Efter Forslag af Krieger.		Efter Forslag af Thoraren-sen.		Rentekammerets Forslag.	
		Rbd.	Sk.	Rbd.	Sk.	Rbd.	Sk.	Rbd.	Sk.	Rbd.	Sk.	Rbd.	Sk.
1.	Hunavatns S.	139	71	114	»	254	»	350	»	320	»	300	»
2.	Rangarvalla S.	63	»	49	»	112	»	300	»	340	»	300	»
3.	Arnæs S.	75	36	87	»	162	»	300	»	290	»	300	»
4.	Norder-Mule S.	38	78	106	»	145	»	280	»	280	»	280	»
5.	Skaptafjelds S.	68	45	54	»	122	»	250	»	280	»	250	»
6.	Sönder-Mule S.	38	78	98	»	137	»	250	»	150	»	200	»
7.	Öefjords S.	57	72	99	»	157	»	230	»	170	»	200	»
8.	Norder S.	36	36	86	»	122	»	200	»	200	»	200	»
9.	Skagefjords S.	53	22	51	»	104	»	150	»	120	»	100	»
10.	Bardestrands S.	67	48	3	»	70	»	100	»	120	»	100	»
11.	Myra og Hnappadals S.	122	24	»	»	122	»	80	»	150	»	100	»
12.	Sneefjeldsnæs S.	140	24	1	»	141	»	80	»	140	»	80	»
13.	Isefjords S.	56	24	1	»	57	»	80	»	140	»	100	»
14.	Dale S.	92	93	6	»	99	»	80	»	100	»	80	»
15.	Borgarfjords S.	99	72	16	»	116	»	60	»	100	»	70	»
16.	Strande S.	25	63	»	»	26	»	40	»	50	»	10	»
17.	Kjose S	39	6	»	»	39	»	30	»	40	»	20	»
	Summa.	1215	24	772	»	2000	»	2860	»	3050	»	2690	»

1838. 26. Septbr. Efter nærmere at have motiveret disse Ansættelser, og navnlig bemærket, at ingen af Sysselmændene vil efter den have en mindre gjennemsnitlig Indtægt end 300 til 500 Rbd., motiveres det Overskud af henved 300 Rbd. over den öieblikkelige Indtægt (2400 Rbd.), som fremkommer ved denne Regulering, derved, at den er næsten umærkelig, samt at Nedsættelser foreslaaes at skulle træde i Kraft for Aaret fra 6. Juni 1838 til 1839, ligesom ogsaa Fritagelser for Extrapaabud; Forhöielser derimod foreslaaes at skulle indtræde ved Vacance. Ligeledes foreslaaes Ophævelsen af Extrapaabud. Stiftamtmand Kriegers Forslag om, strax at sætte Kongetienden i alle Sysseler under Administration, bifalder Kammeret kun med Hensyn til Hunavatns Syssel, ved indtrædende Vacance, men finder at de andre, forsaavidt de ikke nu vare stillede under dette Vilkaar, vare for ringe i Indtægter til nu at bebyrdes med dette Paalæg. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1838. E, Nr. 355.

Forpagtnings-Afgifterne af de islandske Sysseler ville Vi allern. have bestemte til herefter og indtil videre at skulle erlægges med fölgende Belöb:

For Hunevatns Syssel med	300 Rbd.	r.	S.
— Rangervalle	300	—	—
— Arnæs	300	—	—
— Nordermule	280	—	—
— Skaptafjelds	250	—	—
— Söndermule	200	—	—
— Öefjords	200	—	—
— Norder	200	—	—
— Skagefjords	100	—	—
— Bardestrands	100	—	—
— Myre og Hnappedals	100	—	—
— Isefjords	100	—	—
— Sneefjeldsnæs	80	—	—
— Dale	80	—	—
— Borgarfjords	70	—	—
— Kjose	20	—	—
— Strande	10	—	—

Begyndelsen med disse nye Afgifters Erlæggelse skal finde Sted for det indeværende Fardageaar, eller for

Aaret fra 6. Juni 1838 til 6. Juni 1839, for fölgende 7 Sysseler, nemlig: Skagefjords, Myre og Hnappedals, Sneefjeldsnæs, Dale, Borgarfjords, Kjose og Strande Sysseler, hvorimod de nuværende Sysselmænd i de övrige Distrikter for deres Embedstid ikkun blive at affordre de hidtil gjeldende Forpagtningsafgifter, saaledes, at de nye Afgifter for disse sidste Distrikter förstt træde i Kraft, naar Embederne efterhaanden paa ny besættes. 1838. 26. Septbr.

Iövrigt tillade Vi allern., at Kongetienden af Borgarfjords, Myre og Hnappedals, Sneefjeldsnæs, Dale, Kjose og Strande Sysseler fremdeles indtil videre maa, ligesom hidtil, vedblive at være indbefattet under de til vedkommende Sysselmænd bortforpagtede Intrader, hvorimod samme Tiende af Hunevatns Syssel bliver, efter den nuværende Sysselmands Afgang, at undtage fra Forpagtningen, og, efter Vort Rentekammers nærmere Indstilling, enten særskilt at bortforpagte eller at sætte under Administration for Vor Kasses Regning.

Endeligen ville Vi have samtlige islandske Sysselmænd herefter fritagne for at erlægge det ved Forordn. af 14. Mai 1768 og 12. Juni 1770 paalagte Extrapaabud af Embeds-Indtægter, dog saaledes, at denne Fritagelse ikkun for Skagefjords, Myre og Hnappedals, Sneefjeldsnæs, Dale, Borgarfjords, Strande, Guldbringe og Kjose samt Vestmannöe Sysselers Vedkommende, træder i Kraft fra Begyndelsen af indeværende Fardagsaar, men derimod for de övrige Sysseler först, naar disse efterhaanden overtages af nye Embedsmænd. — Kjöbenhavn den 26. Septembr. 1838[1].

---

[1]) Denne Resolution er communiceret Stiftamtmanden, Amtmændene og Landfogden i Island ved Rentekammerets Skrivelser 29. Septembr. 1838. Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 396—399.

1838. **Kongelig Resolution** ang. **Understöttelse til**
28. Septbr. **Vester-Amtets oeconomiske Fond.** Khavn den 28. Septembr. 1838. — I Rentekammerets Forestilling 25. Septbr. bemærkes, at ved kgl. Resol. 26. Septbr. 1835, om Ophævelsen af For. 13. Mai 1776 om Gjerder og Tuers Jævning, blev Kammeret bemyndiget til at foreslaae et yderligere Tilskud til Vester-Amtets oeconomiske Fond, ligesom ogsaa Plak. 9. Marts 1836 erklærer det for Kongens Hensigt at komme bemeldte Fond til Hjælp med Understöttelse engang for alle. De nuværende Bestyrere, Amtmand Thorsteinson og Sysselmand Magnusen havde indberettet, at Fondens Capitalformue ved successive Bidrag var stegen til 1200 Rbd. r. S., men at den deraf gaaende Rente var for ringe til at virke med. Rentekammeret anbefaler derfor, at tilstaae dette Fond, i Lighed med hvad forhen var tilstaaet Sönder-Amtets oeconomiske Fond, en Sum af 700 Rbd. eengang for alle, som Supplement til hvad der var tilstaaet ved Resolution 31. Decbr. 1834. Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1838. E, Nr. 368.

Islands Vester-Amts oeconomiske Fond ville Vi, foruden det den ved Vor allerhöieste Resolution af 31. Decbr. 1834 forundte Tilskud af 300 Rbd. r. S., endvidere allern. have tilstaaet en Understöttelse een Gang for alle af 700 Rbd. r. S. af den islandske Jordebogskasse. Og har Vort Rentekammer at paalægge Fondens Direction, hvert andet Aar at afgive Indberetning om dens Virksomhed i det Hele, hvilken Indberetning af Kammeret bliver Os allerund. at forelægge. — Kjöbenhavn den 28. Septembr. 1838[1].

28. Septbr. **Kongelig Resolution** ang. **Kjöb af Gaarden Laugarnæs til Bispebolig.** Khavn den 28. Septembr. 1838. — Ved Rentek. Forestilling 25. Septembr. 1838 bemærkes, at Opförelsen af et Huus til Bispebolig paa Gaarden Laugarnæs havde kostet i alt 20,566 Rbd. 39 Sk. —

[1]) Denne Resolution er communiceret Amtmanden over Vester-Amtet ved Rentek. Skriv. 29. Septembr. 1838. Isl. Copieb. 13, Nr. 403.

Ved en over Gaarden afholdt Synsforretning blev den vurderet til 2800 Rbd. r. S., og da det befandtes at være meget uhensigtsmæssigt, at Bygningen bestemtes til Bispebolig uden den tilhörende Jord, anbefalede Stiftamtmanden at afkjöbe Biskoppen Gaarden for den anförte Vurderingssum, dog uden at tillægge Qvilder. Tillige foreslaaes, at Biskoppen forrenter Jordens Kjöbesum. Rentek. Relat. og Relat. Prot. 1838. E, Nr. 369. 1838. 28. Septbr.

Vi bifalde allernaadigst, at den Biskoppen over Island, Steingrim Johnsen, tilhörende ved Reikevig beliggende Eiendomsjord, Laugarnæs kaldet, tillige med de paa samme, foruden Bispeboligen, opförte Bygninger, maae, til Fordeel for Bispe-Embedet, kjöbes for en Sum af 2800 Rbd. rede Sölv, der bliver at udrede af Vor islandske Jordebogskasse, dog paa det Vilkaar, at saavel den nuværende Biskop som hans Eftermænd i Embedet til bemeldte Kasse forrente Kjöbesummen med 4 pCt. aarligen. — Kjöbenhavn den 28. Septbr. 1838[1].

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Forbud mod uexaminerede Lægers Praxis i Island.** Khavn den 2. Oktobr. 1838. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1838, Nr. 3697—99. Uddrag i Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1838, S. 303. 2. Oktbr.

I Anledning af den med Hr. Amtmands Erklæring af 15. August f. A. hertil indkomne Ansögning fra Magnus Grimssen af Mödrufell, om at fritages for at sættes under Tiltale for Qvaksalverie og uberettiget Handel med Medicamenter, skulde man, efter at have indhentet Betænkning fra Landphysikus Thorstensen, og derpaa correspondereret med det kongelige Sundheds-Collegium, til Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at Supplikanten efter Omstændighederne

[1]) Denne kongel. Resolution er communiceret Stiftamtmanden over Island ved Rentek. Skriv. 29. Septembr. 1838. Isl. Copieb. 13, Nr. 405.

1838. kan fritages for Tiltale i den ovennævnte Anledning,
2. Oktbr. imod at han for Fremtiden afholder sig fra saadan uberettiget Praxis og Medicamenthandel, og haves der Intet imod, at Provenüet af de hos ham anholdte Medicamenter kommer ham tilgode, naar de paa bedste Maade ere foranstaltede realiserede. Iövrigt skulde man tjenstl. anmode Hr. Amtmand om, at indskjærpe Distrikts-Chirurgerne i Deres Amt det Utilladelige i, at de meddele Nogen i Lægefaget uexamineret Tilladelse til at praktisere i samme. — Det kongel. Danske Cancellie den 2. Oktobr. 1838.

2. Oktbr. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Forbud imod uexaminerede Lægers Praxis** i Island. Khavn den 2. Oktobr. 1838. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1838, Nr. 3697—3699. Uddrag i Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1838, S. 303.

Da Cancelliet er kommet til Kundskab om, at det oftere skal være Tilfældet, at Distrikts-Chirurgerne i Island meddele Personer, som ikke ere examinerede i Lægefaget, Tilladelse til at praktisere i samme, saa skulde man tjenstl anmode Hr. Stiftamtmand om, behageligen at ville indskjærpe samtlige Distrikts-Chirurger i Deres Amt det Utilladelige i en saadan Fremgangsmaade. — Det kongel. Danske Cancellie den 2. Oktobr. 1838[1].

2. Oktbr. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden, Amtmændene og Landsoverretten i Island, ang. **Udvidelse af almindelige Anordninger fra 1833.** Khavn den 2. Oktobr. 1838. — Publiceret 1840 paa Vestmannöerne, samt i Borgarfjords og Öefjords Sysseler.

---

[1]) s. D. er ligelydende Cancellie-Skrivelse afgaaet til Amtmanden over Vester-Amtet. Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

Canc. 3. Depart. Breve 1838, Nr. 3693—96 (blank i Brevbogen). 1838.
Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1838, S. 302—303.

2. Oktbr.

Efter at det har været taget under Overveielse, hvilke af de i Aaret 1833 igjennem Cancelliet emanerede Anordninger for Danmark der, enten med eller uden Modification, maatte ansees anvendelige paa Island, skulde man til Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde:

at For. 4. Oktbr., angaaende de Forbrydelser, hvorved Andre angribes paa Legeme og Frihed, ifölge For. 24. Januar d. A. § 1 og 2, skal være gjeldende for Island, med den Forandring i nogle af de deri bestemte Straffe, som bemeldte Forordnings § 3 og 4 foreskriver, hvorfor man har foranstaltet förstnævnte Forordning trykt og forsynet med islandsk Oversættelse[1], og fremsender herved tjenstl. et Antal Exemplarer af samme. Ligeledes lader man fölge et Antal Exemplarer af Plakater 2. Febr., 5. Febr. og 12. Marts, angaaende Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark og respective de kongelige Würtembergske Lande, de fyrstelig Schaumburg-Lippe'ske Lande, de hertugelig Anhalt-Dessau'ske Lande og Bayern, hvilke Plakater ifölge allerh. Reskript 27. Marts 1835 uden videre skulle være gjeldende i Island.

Hvad angaaer For. 10. April, angaaende Forandring i L. 1—13—8, da er dennes Indhold allerede inddraget i For. 15. August 1832: og af de övrige i 1833 for Danmark emanerede Anordninger findes ingen at egne sig til Udvidelse til Island. — Det kongel. Danske Cancellie den 2. Oktobr. 1838.

Kongelig Resolution ang. Understöttelse til Udgivelse af Mynsters Betragtninger over de christelige Troeslærdomme i islandsk Oversættelse.

2. Oktbr.

[1]) Jevnför Coll. Tid. 1838, S. 870—871.

1838. 2. Oktbr. Khavn den 2. Oktobr. 1838. — I Forestilling fra Directionen for Fonden ad usus publicos af 26. Septembr. 1838 anbefales et Andragende fra Catechet ved Holmens Menighed og Overlærer ved Söetatens Drengeskoler Th. Gudmundsen, om en Understöttelse af 3 à 400 Rbd. til at udgive en Oversættelse i det islandske Sprog af Biskop Mynsters „Betragtninger over de christelige Troeslærdomme", hvilken Oversættelse han havde faaet bragt i Stand ved Hjælp af nogle af hans Landsmænd, som han tiltroede störst Dygtighed. Han ventede, at denne Bog vilde bringe saa meget större og glæderigere Frugter, som den huslige Andagt öves stadigere og almindeligere i Island end i de fleste andre Lande, og at den vil afhjælpe en stor og dybt fölt Trang til en til vore Tiders Fordringer svarende Andagtsbog, lige tilfredsstillende for Forstand og Hjerte. Ansögeren havde indsendt Attester fra Biskoppen over Island, Professor Finn Magnussen og Stiftprovst Tryde. Directionen erklærer sig navnlig enig med den Sidstnævnte, at, om man end ikke kunde antage — hvad dog Mænd, der ere bekjendte med den Grad af Oplysning, som især i religiös og historisk Henseende findes hos Almuen paa Island, forsikkre — at Menigmand der kunde benytte dette fortræffelige Værk, saa vilde dog den Omstændighed alene, at Landets Præster ved denne Oversættelse blive bekjendte dermed og satte i Stand til deraf at drage Nytte for deres egen og deres Menigheders Opbyggelse, være af saa stor Vigtighed og indgribende Indflydelse, at Foretagendet alene af denne Grund fortjener Understöttelse. Da det tillige, for at Hensigten med Bogens Udgivelse kunde opnaaes, var nödvendigt, at den kunde sælges til moderat Priis, anbefales Ansögeren til en Hjælp af 300 Rbd. Sager tilhörende Fond. ad us. publ. Journ. 9, Nr. 2059.

Vi ville allern. have Catechet Gudmundsen bevilget af Fonden ad usus publicos en Understöttelse af 300 Rbd. Sedler, til Udgivelsen af indbemeldte Oversættelse i det islandske Sprog af Biskop Mynsters „Betragtninger over de christelige Troeslærdomme". — Kjöbenhavn den 2. Oktobr. 1838[1].

---

[1]) Ved Direct. Skrivelse 30. Oktobr. tilmeldt Catechet Th. Gudmundsen, samt at 100 Rbd. ere ham anviiste til Ud-

Rentekammer-Circulaire til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, ang. **Beregning af Salair for Executores Testamenti.** Khavn den 6. Oktobr. 1838. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 414. 1838. 6. Oktbr.

Rentekammerets Circulaire af 9. Marts 1805 til samtlige Overövrigheder indeholder, at naar nogen Executor testamenti i Boer, som efter den Tid maatte blive tagne under Behandling, blev tillagt mere i Honorarium end ham efter Anordningerne kunde tilkomme som Skifteforvalter, skulde han af det Overskydende være pligtig at udrede de befalede Arveafgifter. Denne Bestemmelse var især foranlediget derved, at der næredes Frygt for, at Anordningerne om Arveafgifters Svarelse ellers letteligen vilde kunne eluderes.

Da imidlertid de Tilfælde, i hvilke saadan Elusion kunde befrygtes, ikke have været hyppige, og da det saaledes synes, at Intraderne af Arveafgifterne ikke kunne lide noget væsentligt Skaar ved Ophævelsen af den ovennævnte Regel, skulde Kammeret, efter om Sagen at have brevvexlet med det danske Cancellie, tjenstl. melde Hr. (Tit.) til videre Bekjendtgjörelse for samtlige Skifteforvaltere og övrige Vedkommende i det Dem betroede Amt, at det indtil videre maa beroe ved, at der i Fremtiden ikke svares Arveafgifter af de Summer, som maatte tillægges extraordinaire Skifteforvaltere, eller som disse maatte beregne sig mere end det ordinaire Skiftesalarium. — Rentekammeret den 6. Oktobr. 1838.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Ommatrikulering af nogle Jorder paa Alptanes.** Khavn den 20. Oktobr. 1838. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 438. 20. Oktbr.

---

betaling, og at Resten vil blive anviist i Forhold til som Værkets Trykning fremmes.

1838. 20. Oktbr. Hr. Stiftamtm. Bardenfleth har, med behagelig Skrivelse 20. August d. A., hertil indsendt tvende hermed tilbagefölgende Andragender, om ny Matrikulering af Jorderne Bauritzöre (ɔ: Báruhaugseyri), Bakkakot, Akrakot og Svidholt.

I denne Anledning skulle vi ikke undlade herved tjenstl. at melde Hr. Stiftamtmanden, til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse for Eieren af Jorden Bauritzöre, at Kammeret efter Omstændighederne ikke finder Anledning til at bevilge nogen Ommatrikulering af denne Jord, ligesom vi og efter Hr. Stiftamtmandens Indstilling bifalde, at Matrikuleringen af Jorderne Bakkakot og Akrakot indtil videre udsættes, og Tienden af disse to Jorder for Kammerets Vedkommende imidlertid erlægges med $^1/_{10}$ af Landskylden.

Hvad endelig Jorden Svidholt angaaer, da har Kammeret, med Hensyn til at denne Jords Dyrhed er blevet uforandret, uagtet Hjaleierne, som hörte til den da dens nuværende Dyrhed blev bestemt, senere ere blevne den fraskilte og fire af dem særligen skyldsatte, for sit Vedkommende ikke Noget at erindre imod, at der nu afgaaer en passende Deel i Hovedgaardens Dyrhed, dog at dette skeer ved en lovlig Forretning; hvilken Forretning vi derefter vente os tilsendt med Hr. Stiftamtmandens nærmere Betænkning over Sagen. — Rentekammeret den 20. Oktobr. 1838.

3. Novbr. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Decanus for det philosophiske Facultet, Conferentsraad Laur. Engelstoft, ang. **Bestemmelser om Privatistpenge af Privatdimitterede fra Island.** Khavn den 3. Novembr. 1838. — Copieb. for Universitetet og Skolerne 1838, Nr. 1733.

I behagelig Skrivelse af 26. f. M. har Hr. Conferentsraaden, som p. t. Decanus Facultatis Philosophicæ, ved hertil at fremsende samtlige Qvitteringer for de af de

Privatdimitterede ved nys afholdte Examen Artium erlagte Privatistpenge, og deriblandt Pedel Örums Tilstaaelse for, at den islandske Privatist G. Gudmundsen, som paaberaabte sig Anordning af 3. Mai 1743 § 68, har i Henbold dertil deponeret 1 Rbd. med den Erklæring, at hvis han skulde være pligtig at erlægge mere i Privatistpenge, saadan Forpligtelse af ham skal blive opfyldt, bemærket, at saavidt Decanatet har bragt i Erfaring, er hidtil af Privatdimitterede fra Island alene forlangt Beviislighed for, at de have erlagt den i foranförte Anordnings § 68 ommeldte 1 Rbd. til Bessastad Skoles Bibliothek. 1838. 3. Novbr.

I Anledning heraf skulde Directionen ikke undlade tjenstl. at melde, at den, med Hensyn til den Faveur, som ogsaa ellers i Lovgivningen er viist de islandske Studerende, samt med Hensyn til hvad i Anordningen 3. Mai 1743 § 68 og den kongelige Resol. 26. Septbr. 1833 er bestemt for de islandske Dimittender, maa antage, at Bestemmelsen i For. 7. Novembr. 1809 § 108 ikke paa saadanne Studerende er anvendelig, men at de alene have at erlægge 1 Rbd. til Bessastad Skoles Bibliothek. — Den kongelige Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 3. Novembr. 1838.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Tienden af forrige Skalholt Bispestols Jorder.** Khavn den 3. Novembr. 1838. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 466. 3. Novbr.

I Anledning af det, med Hr. Stiftamtmand Bardenfleths behagelige Skrivelse af 8. Septembr. sidstl., hertil indkomne Andragende fra Sysselmand Einarsen, om at den Fritagelse for at svare Tiende, hvormed de Skalholts Bispestol forhen tilhörende Jorder ere beneficerede, i Fremtiden maa ophöre, skulle vi, til videre Bekjendtgjörelse for Sysselmand Einarsen, ikke undlade herved tjenstl. at melde, at Kammeret i Henhold til

1838. Conditionerne for ovennævnte Jorders Salg, ikke kan
3. Novbr. indlade sig paa bemeldte hans Andragende. — Rentekammeret den 3. Novembr. 1838.

7. Novbr. **Kongelig Resolution** ang. **Bemyndigelse for Rentekammeret til at meddele fremmede Staters Undersaatter** Beseilingspasse til afgiftsfrit at **indföre tilhugne Tömmerbygninger** m. v. til Island. Khavn den 7. Novembr. 1838. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1838 F, Nr. 424, *see* Rentek. Plak. 22. Marts 1839.

10. Novbr. **Cancellie-Skrivelse** til Sammes Kasserer, ang. **Indlösning af Testimonium publicum.** Khavn den 10. Novembr. 1838. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1838, Nr. 2797.

I Anledning af den Bestemmelse i Fundatsen for Kjöbenhavns Universitet af 7. Mai 1788 Cap. 4 § 6, at enhver Candidat, som har taget Embeds-Examen ved Universitetet, skal löse Testimonium publicum förend han kan faae Bestalling til noget geistligt eller verdsligt Embede: — har det imellem Cancelliet og den kongelige Direction for Universitetet og de lærde Skoler været sat under Ventilation, hvorvidt den nævnte Forpligtelse til at löse Testimonium publicum strækker.

Da Cancelliet med bemeldte Direction er enigt i, at denne Forpligtelse paahviler enhver ved Kjöbenhavns Universitet examineret Candidat, der ansættes i et kongeligt Embede, hvad enten der paa dette meddeles kongelig Bestalling eller ikke, og hvad enten den Examen, han har underkastet sig, udfordres til Embedet eller ei, — skulde man tjenstl. anmode Hr. Cancellieraad om, i Fremtiden ikke at udlevere nogen igjennem dette Collegium udfærdiget Bestalling eller lignende Expedition til nogen Candidat fra Kjöbenhavns Universitet, der ansættes i kongeligt Embede, uden at det i

Universitets Fundatsen af 7. Mai 1788 Cap. 4 § 6 foreskrevne Testimonium publicum forevises som indlöst. — Det kongel. Danske Cancellie den 10. Novbr. 1838[1]. 1838. 10. Novbr.

Cancellie-Skrivelse til Rentekammeret, ang. **Halvprocento-Afgiften** af **et solgt Handelssted** paa Vestmannöerne m. m. Khavn den 10. Novbr. 1838[2]. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1838, Nr. 4171. 10. Novbr.

I Anledning af den det kongel. Rentekammer ved Cancelliets Skrivelse af 18. August sidstl. tilstillede Forespörgsel fra Stiftamtmanden over Island, betræffende Beregningen af Halvprocento-Afgiften i Henseende til det stedfundne Salg af et paa Vestmannöe beliggende Handels-Etablissement, under hvilket var indbefattet ikke alene de til Etablissementet hörende Bygninger med deri værende Indretninger og Inventarium, men ogsaa Handelens Varebeholdning og udestaaende Fordringer, saavel som 2 Fiskebaade og 1 Dæksbaad, har velbemeldte Kammer i behagelig Skrivelse af 6. f. M., ved at anföre de Grunde, paa hvilke Samme ikke finder at kunne frafalde Fordring paa Halvprocento-Afgiften af den hele Kjöbesum for samtlige under Salget af det omhandlede Handels-Etablissement indbefattede Gjenstande, med Hensyn til, at Cancelliet i dets ovenanförte Skrivelse har yttret en afvigende Mening, forinden at afgive endelig Resolution i Sagen, begjært Collegiets nærmere Yttringer over det opstillede Spörgsmaal.

Foranlediget heraf undlader man ikke, ved Tilbagesendelsen af samtlige Bilage, tjenstl. at yttre, at uagtet man maa erkjende Vægten af de af det kongl. Rente-

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Biskoppen over Island i Henhold til ovenanförte Skrivelse, at paalægge Præst Asmund Jonsson til Odda at indlöse hans Testimonium publicum. — Ligeledes Meddelelse til Directionen for Universitetet og de lærde Skoler om samme Gjenstand. Canc. 1. Dep. Brevb. sst.

[2]) Rentek. Skriv. 15. Decbr. 1838.

1838. 10. Novbr. kammer anförte Grunde i Almindelighed, finder man dog, at der, med særdeles Hensyn til, at der i den vedlagte Extrakt af det om Handelen udstedte Skjöde refereres til tvende Specificationer, ved hvilke de faste og löse Eiendommes respective Værdie oplyses, in casu turde være Anledning til blot at beregne Afgiften af den opgivne Værdie af de faste Eiendomme. — Det kgl. Danske Cancellie den 10. November 1838.

17. Novbr. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Indlemmelse af dissentierende Vota i Overrets-Akter.** Khavn den 17. Novbr. 1838. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1838, Nr. 4329. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1838, S. 349—350.

I en til Cancelliet indgiven Forestilling have Justitiarius i den kgl. islandske Landsoverret Sveinbjörnsen og Assessor i bemeldte Ret Jonassen andraget, at den Assessorerne i denne Ret, ifölge Collegiets Resolutioner af 25. April 1826 og 19. Mai 1829, tilkommende Ret til, i Tilfælde af Dissents, at fordre deres dissentierende Vota indlemmede i den udstedende Doms-Akt, efter at den Foranstaltning er truffet, at en in forma beskreven Akt altid udfærdiges, uden Hensyn til om Sagen appelleres eller ikke, har tilfölge, at den Dissents, som finder Sted mellem Rettens Medlemmer, kommer til almindelig Kundskab, men da Saadant formenes at bidrage til at svække den Tillid og Agtelse, som Retten bör nyde, og derhos ikke at udfordres til Hensigtens Opnaaelse, ligesom det ikke antages at være stemmende med den Fremgangsmaade, som finder Sted ved de andre Overretter, og navnlig ved den kgl. Landsover- samt Hof- og Stads-Ret her i Staden, i hvilken sidstnævnte Henseende paaberaabes et i 1827 indtruffet, i Collegial-Tidende for bemeldte Aar Side 5—7 ommeldt Tilfælde, saa have de indstillet, om det ikke maa ansees tilstrækkeligt, at de dissentierende Vota indlemmes

i den danske Oversættelse af Akten, som foranstaltes i Tilfælde af Appel, eller særskilt indsendes, naar Sagen indstævnes til Höiesteret. 1838. 17. Novbr.

Efter at Cancelliet ved Hr. Stiftamtmands Skrivelse af 8. Septbr. sidstl. har modtaget Deres Betænkning angaaende denne Sag, skulde man, næst at bemærke, at det paaberaabte, i 1827 ved den kongl. Landsover- samt Hof- og Stads-Ret indtrufne Tilfælde er af en aldeles forskjellig Beskaffenhed, tjenstl. anmode Dem om, at tilkjendegive de Vedkommende, at det ikke skjönnes at kunne nægtes den dissentierende Assessor i ethvert Tilfælde at fordre sit afvigende Votum indfört i Akten, men at det imidlertid antages, at Saadant ikke vil blive paastaaet uden i Tilfælde af Appel. — Det kgl. Danske Cancellie den 17. November 1838.

Cancellie - Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Forholdene ved den islandske Landsoverret.** Khavn den 20. November 1838. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1838, Nr. 4353—54. 20. Novbr.

Hr. Stiftamtmand har, ved at andrage for Cancelliet, at De, ifölge Assessor Johnsens Begjæring, under 15. August d. A. har meddeelt Sysselmand Einarsen Constitution til som Justits-Sekretair at meddele denne af Landsoverrettens Protokoller nogle enkelte nærmere requirerende Oplysninger til Fremlæggelse for Höieste-Ret under en Sag mellem Bönderne Thoraren Thorsteinson m. Fl. af Myre Syssel og forhenværende Faktor Thomsen, hvilken Sag paa Assessor Johnsens og bemeldte Bönders Vegne, efter dertil meddeelt fri Proces, er indanket for Höiesteret, besværet Dem over, at Justitiarius Sveinbjörnsen, efter af Dem at være meddeelt Underretning i fornævnte Henseende, i et til Sysselmand Einarsen skrevet og af denne Dem foreviist Brev, har fremfört adskillige for Dem krænkende Yttringer; og har De derhos tilstillet Collegiet en fra ham senere

1838. modtagen Skrivelse, hvori han, næst at anföre, at de
20. Novbr. af Hr. Stiftamtm. paaankede Yttringer ikke sigtede til Dem, derhos yttrer den Formening, at Assessor Johnsen burde have henvendt sig til ham, for at foranledige en Justits-Sekretair constitueret, samt at ligeledes de attraaede Oplysninger burde været requirerede igjennem ham, der har at paasee, at samme vedbörligen expederes.

Cancelliet har i denne Anledning i Skrivelse til Justitiarius af D. D., næst at bemærke, at man ikke kan Andet, end i höi Grad misbillige de af ham i den omhandlede Skrivelse til Sysselmand Einarsen brugte Yttringer, der, om de end, som han har anfört, ikke sigtede til Hr. Stiftamtm., dog af Einarsen ikke kunde antages at have anden Betydning: — tilkjendegivet ham, at der, da Hr. Stiftamtm. strax efter at den ovenberörte Constitution, der iövrigt efter Omstændighederne maatte ansees fuldkommen anlediget, var udfærdiget, har meddeelt ham Underretning om samme, ikke i denne Henseende skjönnes at være Grund til nogen Anke for ham, og har man derhos, forsaavidt Spörgsmaalet angaaer om Maaden, paa hvilken Oplysninger af Landsoverrettens Protokoller bör requireres, tilföiet, at disse i Henhold til de i Reglem. 15. Juni 1771 § 11, jevnf. For. 25. Januar 1805 § 14, indeholdte Grundsætninger, maae blive at requirere hos Justits-Sekretairen, uden at dog derved Justitiarii Berettigelse til at paasee den prompte Expedition, naar Vedkommende klage over Forsinkelse, udelukkes.

Hvorom man ikke har skullet undlade, ved Tilbagesendelse af indsluttede Bilage, tjenstl. at meddele Dem Underretning. — Det kgl. Danske Cancellie den 20. November 1838[1].

[1]) s. D. ligelydende Skrivelse, mut. mut., til Justitiarius i Landsoverretten, Thord Sveinbjörnsson. Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Beregning af Halvprocent-Afgiften ved Salg af et Handelssted.** Khavn den 15. Decbr. 1838[1]. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 554. 1838. 15. Decbr.

I Anledning af, at et paa Vestmannöe beliggende Handels-Etablissement, Garden kaldet, er bleven solgt, saaledes, at under Salget er indbefattet ikke alene de til Etablissementet hörende Bygninger med deri værende Indretninger og Inventarium, men ogsaa Handelens Varebeholdning og udestaaende Fordringer, saavel som tvende Fiskebaade og en Dæksbaad, har Sysselmand Abel i et af Hr. Stiftamtmand Bardenfleth under 19. Juni d. A. indsendt Andragende til det danske Cancellie forespurgt, om Halvprocent-Afgiften efter For. 8. Febr. 1810 skal beregnes af den ved Salget for samtlige ovenanförte Gjenstande under Eet stipulerede Kjöbesum, eller kun af Værdien af de solgte faste Eiendomme.

Ved Brevvexling desangaaende mellem det danske Cancellie og Rentekammeret er Spörgsmaalets Afgjörelse nærmest anseet at vedkomme dette Collegium, og vi skulle derfor ikke undlade herved tjenstligen at tilmelde Hr. Stiftamtmanden til videre Bekjendtgjörelse for Sysselmand Abel, at Halvprocento-Afgiften bliver at beregne af den hele under Eet stipulerede Kjöbesum for samtlige under Salget af fornævnte Handels-Etablissement paa Vestmannöe indbefattede Gjenstande. — Rentekammeret den 15. December 1838.

General-Toldkammer og Commerce-Collegii Circulaire ang. Toldafgifter af islandske Varer, m. m. Khavn den 31. December 1838. — General-Toldkammerets Copiebog 1838, Nr. 3207. Original- 31. Decbr.

[1]) Rentek. Skriv. 18. April 1840.

1838. 31. Decbr. Aftryk som „Circulaire", 16 Sider i Folio. For. 1. Februar 1797, udg. ved Jörgensen, S. 59. — **Uddrag.**

Med Hensyn til flere i Anledning af Forordn. af 1. Mai d. A. indkomne Forespörgseler meldes herved til Efterretning: . . . .

Ved Forordningens § 22: . . . .

. . . . Da Varer, som fra danske Steder udföres til Island, Grönland, Færöerne eller Colonierne, efter Forordningerne af 9. April 1764 og 2. Juli 1781, ere fritagne for Sund- eller Ström-Told, bliver Transittold af dem at erlægge, om de end ved Udförselen til Bestemmelses-Stedet skulle passere Sundet eller Belterne. . . . .

Ved Forordningens § 39: Værdien paa islandske, grönlandske og færöiske Varer, som angives til Udförsel, bliver at ansætte af Toldopsynet efter de her i Landet gangbare Priser. — General-Toldkammer- og Commerce-Collegium den 31. December 1838.

1839. 11. Januar. **Kongelig Resolution** ang. **Bestemmelser om Sportelvæsenet ved Universitetet.** Khavn den 11. Januar 1839. — Univers. Direct. Forestill. 1839, Nr. 1913. — Uddrag af denne Resolution er offentliggjort ved Univ. Direct. Bekjendtgjörelse 29. Januar 1839.

Istedetfor de hidtil fulgte, tildeels paa gammel Vedtægt grundede Regler for Universitetets Sportelvæsen, ville Vi allern. have fastsat fölgende Bestemmelser om de Gebyrer, som for Fremtiden af Vedkommende blive at erlægge ved Immatrikulationen, ved de forskjellige Examina, som afholdes ved Universitetet, ved de academiske Promotioner, samt for Udfærdigelsen af Testimonium publicum.

I. Ved Immatrikulationen erlægges 11 Rbd. Sölv, hvoraf tilfalder Universitetets Rektor . . 2 Rbd.
det philosophiske Fakultets Decanus . . 4 —
Universitets-Bibliotheket . . . . 1 —
Capellanen ved Trinitatis Kirke . . . . . 1 —
Pedellerne til lige Deling . . . . 3 — 11 Rbd.

II. Gebyrer ved de forskjellige Examina: 1839.

A. Ved Examen Artium og Præliminair-Examen for Studerende fra fremmede Universiteter erlægges 1 Rbd. Sölv til den academiske Fond. 11. Januar.

B 1. Ved den philologisk-philosophiske Examens förste Pröve, og ligeledes ved samme Examens anden Pröve, erlægges 2 Rbd. Sölv, hvoraf 1 Rbd. tilfalder det philosophiske Fakultets Decanus og 1 Rbd. Pedellerne til lige Deling; dog bliver, i Overeensstemmelse med allerhöieste Reskript af 11. Mai 1775 § 2, af den Decanus tilkommende Andeel for begge Examina aarlig af ham at udrede 60 Rbd. til den academiske Fond og 50 Rbd. til Pedellerne. — 2. For særskilt Pröve i Mathematik, i Henhold til Vor allerhöieste Resolution af 4. Mai 1832 § 3, og for særskilt Pröve i Hebraisk, for dem, som ikke have opgivet dette Fag ved den philologisk-philosophiske Examens förste Pröve, men senere agte at indstille sig til theologisk Examen, 1 Rbd. 64 Sk. Sölv, hvoraf 1 Rbd. tilfalder det philosophiske Fakultets Decanus, og 64 Sk. Pedellerne til lige Deling.

C. Ved theologisk Examen erlægges 8 Rbd. Sölv, hvoraf tilfalder:

den academiske Fond	2 Rbd.	
Sognepræsten ved Trinitatis Kirke	2 —	
Notarius	2 —	
Pedellerne til lige Deling	2 —	8 Rbd.

D. Ved den juridiske Examen erlægges:

1) ved den fuldstændige juridiske Examen 8 Rbd. Sölv, hvoraf tilfalder:

den academiske Fond	2 Rbd.	
Sognepræsten ved Trinitatis Kirke	2 —	
Notarius	2 —	
Pedellerne til lige Deling	2 —	8 Rbd.

2) ved den juridiske Examen for Ustuderede 8 Rbd. Sölv, hvoraf tilfalder:

1839. det juridiske Fakultet . . . . 4 Rbd.
11. Januar. Notarius . . . . 2 —
Pedellerne til lige Deling . . . . 2 — 8 Rbd.

E. Ved den forenede medicinsk-chirurgiske Examen erlægges til Universitetet 10 Rbd. Sölv, hvoraf tilfalder:
det medicinske Fakultets Decanus . . . . 6 Rbd.
Notarius . . . . 2 —
det medicinske Fakultets Pedel . . . . . 2 — 10 Rbd.

F. Ved den philologiske Embeds-Examen erlægges 8 Rbd. Sölv, hvoraf tilfalder:
det philosophiske Fakultets Decanus . . . 1 Rbd.
Notarius . . . . 3 —
Sognepræsten ved Trinitatis Kirke . . . . 2 —
Pedellerne til lige Deling . . . . 2 — 8 Rbd.

G. Ved den ifölge Vor allerhöieste Resolution af 7. September 1838 under Universitetet henlagte almindelige Forberedelses-Examen erlægges . . 6 Rbd. Sölv, hvoraf tilfalder:
det philosophiske Fakultets Decanus . . . 1 Rbd.
de examinerende Professorer . . . . 3 —
den academiske Fond . . . . 1 —
Pedellerne til lige Deling . . . . 1 — 6 Rbd.

III. Ved Promotioner til academiske Grader erlægges:
A. Ved Doctor-Promotioner . . . . 80 Rbd. Sölv, hvoraf tilfalder:
de censurerende Professorer . . . . . . 40 Rbd.
Universitetets Rektor . . . . 10 —
vedkommende Fakultets Decanus . . . . 20 —
Pedellerne til lige Deling . . . . 10 — 80 Rbd.

B. Ved Licentiat- og Magister-Promotioner 20 Rbd. Sölv, hvoraf tilfalder:
de censurerende Professorer . . . . . . 8 Rbd.
Universitetets Rektor . . . . 4 —

vedkommende Fakultets Decanus . . . . 4 Rbd. 1839.
Pedellerne til lige Deling . . . . 4 — 20 Rbd. 11. Januar.

C. Ved Magisterconferents 4 Rbd. Sölv, nemlig:
til det philosophiske Fakultets Decanus . . 2 Rbd.
til Pedellerne til lige Deling . . . . 2 — 4 Rbd.

IV. For Udfærdigelsen af Testimonium publicum erlægges 12 Rbd. Sölv, hvoraf tilfalder:

Universitetets Rektor	3 Rbd.	» Sk.	
Sognepræsten, Capellanen, Klokkeren og förste Graver ved Trinitatis Kirke, de to Förste hver 72 Sk., de to Sidstnævnte hver 24 Sk., ialt	2 —	» -	
vedkommende Fakultets Decanus	2 —	» -	
vedkommende Fakultets Notarius	» —	24 -	
förste Pedel	2 —	32 -	
anden Pedel	1 —	40 -	
Expeditionsomkostninger	1 —	» -	12 Rbd.

hvorved den Metropolitanskolen hidtil tillagte Andeel af Gebyret (24 Sk.) bortfalder.

Forpligtelsen til at löse Testimonium publicum paaligger alle dem, som, efter at have bestaaet i en Embedsexamen ved Universitetet, ansættes i nogetsomhelst Embede ifölge Vor allerhöieste Resolution, hvad enten de paa saadant Embede erholde Vor kongl. Bestalling eller ikke, og uden Hensyn til, om der til det Embede, til hvilket de udnævnes, udfordres nogen Embedsexamen eller ikke; dog skulle de medicinsk-chirurgiske Candidater, som have underkastet dem den ved Vor allerhöieste Plakat af 30. Januar 1838 paabudne forenede medicinsk-chirurgiske Examen, være fritagne for denne Forpligtelse.

V. De ved de forskjellige Examina forefaldende Udgifter skulle for Fremtiden udredes af den acade-

1839. 11. Januar. miske Fond, istedetfor, som hidtil, af Communitetets Kasse.

VI. Den i Universitetets Fundats af 7. Mai 1788 Cap. II, §§ 3, 5 og 6 foreskrevne Indretning med Privat-Præceptorer skal for Fremtiden være aldeles afskaffet.

VII. I Henseende til Decanats-Indtægternes Oppebörsel i det philosophiske Fakultet ville Vi allern., at det indtil videre skal forblive som hidtil.

Endelig bemyndige Vi allernaad. Vor Direction for Universitetet og de lærde Skoler til, angaaende forestaaende allerhöieste Bestemmelser at lade udgaae den fornödne Bekjendtgjörelse. — Kjöbenhavn den 11. Januar 1839 [1].

17. Januar. **Capitelstaxt for Norder-Amtets fire Sysseler, fra Medio Mai 1839 til samme Tid 1840.** Frederiksgave den 17. Januar 1839. — Islandsk: Afskrift efter et Original-Aftryk som Schema, med udfyldte Tal.

Capituls-Taxti fyrir Húnavatns, Skagafjarðar, Vaðla og þingeyjar sýslur í Íslands Norður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1839 til sömu tíðar 1840.

		Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
		Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr.	1 [2]	35	41	35	41	28½
—	2	4	½	24	3	19
—	3	5	7	30	35	24½
—	4	3	68	29	4	23½
—	5	2	66	32	24	26
—	6	3	54	28	48	23
—	7	2	38½	24	1	19

[1] Denne Resolution er meddeelt Consistorium ved Universitets-Directionens Skrivelse 2. Februar 1839. Copieb. for Univers. og Skolerne 1839, Nr. 111.

[2] Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Hunavatns og Skagafjords Sysseler af 19. Januar 1837 (ovenf. S. 1—3).

1839. 17. Januar.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr. 8	13	84	13	84	11
- 9	10	36	13	80	11
B. Nr. 10	»	20	25	»	20
— 11	»	17	21	24	17
— 12	»	18½	23	12	18½
— 13	»	16½	20	60	16½
C. Nr. 14	»	29	9	6	7
— 15	»	17	10	60	8½
— 16	»	21½	6	69	5½
— 17	»	8	10	»	8
— 18	»	49	10	20	8
— 19	»	66	10	30	8
— 20	»	31	38	72	31
— 21	»	21	26	24	21
D. Nr. 22	4	»	24	»	19
— 23	3	74	22	60	18
— 24	3	71	22	42	18
— 25	3	3	18	18	14½
— 26	3	24½	19	51	15½
E. Nr. 27	1	24	18	72	15
— 28	1	32	20	»	16
— 29	1	29	19	51	15½
— 30	1	13½	17	10½	13½
F. Nr. 31	3	89½	15	70	12½
— 32	2	70½	16	39	13
— 33	2	33½	14	9	11½
— 34	1	88	15	32	12½
— 35	1	44	17	48	14
— 36	2	32	14	»	11
— 37	»	7	17	48	14
G. Nr. 38	2	40½	14	51	11½
— 39	»	24	10	»	8
— 40	2	70½	32	78	26
— 41	»	54	27	»	21½
— 42	»	80½	»	»	16
— 43	1	10	»	»	21½

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr. A, eður í fríðu 25.74 20½

— B, í ullu, smjöri og tólg 22.48 18

1839. 17. Januar.	Eptir Litr. C, í ullar tóvinnu . . .	15.23	12
	— D, - fiski	21.34	17
	— E, - lýsi	18.81½	15
	— F, - skinnavöru	15.76½	12½

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 19 Rbd. 88 Sk. [og alin] 16 Sk.

Friðriksgáfu þann 17. Januarii 1839.

B. Thorarensen. Eptir constitution

H. Thorlacius.

17. Januar. **Capitelstaxt for Nordermula og Söndermula Sysselerne i Öster-Amtet, fra Medio Mai 1839 til samme Tid 1840.** Frederiksgave den 17. Januar 1839. — Islandsk: Afskrift efter et Original-Aftryk som Schema, med udfyldte Tal. — Taxten anföres som bekjendtgjort i Norder-Mula Syssel.

CAPITULS-TAXTI fyrir Norður- og Suður-Múla sýslur í Íslands austur-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1839 til sömu tíðar 1840.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr. 1[1]	24	62	24	62	19½
— 2	4	5	24	30	19½
— 3	4	72	28	48	23
— 4	3	69	29	72	24
— 5	2	61	31	60	25½
— 6	3	42	27	48	22
— 7	2	23	22	38	18
— 8	13	59	13	59	11
— 9	10	64½	14	22	11½
— 10	»	18	22	48	18

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Hunavatns og Skagafjords Sysseler af 19. Januar 1837 (ovenf. S. 1—3).

1839. 17. Januar.

	Silfurmynt. Rbd.	Rbsk.	Hundrað. Rbd.	Rbsk.	Alin. Rbsk.
B. Nr. 11	»	16	20	»	16
— 12	»	19	23	72	19
— 13	»	16	20	»	16
C. Nr. 14	»	29	9	6	7
— 15	»	18	11	24	9
— 16	»	27½	8	57	7
— 17	»	7	8	72	7
— 18	»	56½	11	74	9½
— 19	1	1½	15	22½	12
— 20	»	37	46	24	37
— 21	»	29½	36	84	39½
D. Nr. 22	4	»	24	»	19
— 23	3	92	23	72	19
— 24	3	92	23	72	19
— 25	2	63	15	90	13
— 26	3	30	19	84	16
E. Nr. 27	1	24	18	72	15
— 28	1	29	19	49	15½
— 29	1	25½	18	94½	15
— 30	1	32	20	»	16
F. Nr. 31	3	89½	15	70	12½
— 32	3	11	18	66	15
— 33	2	31	13	90	11
— 34	1	68	13	64	11
— 35	1	38½	16	78	13½
— 36	2	78	16	84	13½
— 37	»	7	17	48	14
G. Nr. 38	2	41½	14	57	11½
— 39	»	72	30	»	24
— 40	3	4½	36	54	29
— 41	»	55	27	48	22
— 42	»	92	»	»	18½
— 43	1	»	»	»	19

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr. A, eður	í fríðu	24. 6	19
— B, —	í ullu, smjöri og tólg	21.54	17
— C, —	í ullar tóvinnu	18.45½	15
— D, —	í fiski	21.44½	17

1839. Eptir Litr. E, í lýsi 19.30 15½

17. Januar. — F, — skinnavöru 16.16½ 13

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 20 Rbd. 17 Sk. [og alin] 16 Sk.

Friðriksgáfu þann 17. Januarii 1839.

B. Thorarensen. Eptir constitution
H. Thorlacius.

19. Januar. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Sportler for Paategning af Skibspapirer.** Khavn den 19. Januar 1839. — Anföres som publiceret i begge Mula Sysselerne 1840. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 592.

Foranlediget ved Retsbetjenternes Paategninger paa de hertil indsendte Söpasse til Islands Beseiling, er Spörgsmaal opstaaet om, i hvilke Tilfælde de efter Bestemmelserne i den 62. § i Sportelreglementet 10. Septbr. 1830 ere berettigede til at beregne sig 16 Rbsk. pr. Commercelæst af de Skibes Drægtighed, hvis Papirer de paategne. — Kammeret har i Anledning heraf brevvexlet med det danske Cancellie, hvorigjennem Sportelreglementet af 10. Septbr. 1830 er emaneret, og efter hvad bemeldte Collegium nu i Skrivelse af 27. i f. M. har yttret, skulle vi ikke undlade tjenstligen at melde Hr. Stiftamtmanden til behagelig Efterretning og fornöden Bekjendtgjörelse for Byfogden i Reykevig og Sysselmændene i det Dem allern. betroede Amt, at Retsbetjentene ikkun ere berettigede til at beregne sig 16 Sk. pr. Commercelæst af Skibenes Drægtighed, naar disse ikke alene udlosse deres fulde Cargaison-Ladning, men ogsaa indtage deres hele Retour-Ladning inden samme Retsbetjents Distrikt. — Rentekammeret den 19. Januar 1839[1].

[1]) Ligelydende Skrivelse til Amtmændene i Island. Copieb. sst. Nr. 593—594.

Kongelig Resolution ang. **Orgel til Domkirken i Reykjavík,** samt **Döbefond af Thorvaldsen.** Khavn den 23. Januar 1839. — I Rentekammerets Forestilling 15. Januar bemærkes, at Stiftamtmand Bardenfleth havde i et Andragende yttret, at det allerede i længere Tid havde været et levende Önske blandt Reykjavík Byes Indvaanere, at Domkirken maatte forsynes med et Orgel, deels for at forøge Gudstjenestens Höitidelighed, deels for at udbrede Sands for og Lyst til Musik. Den Hovedhindring, at man ikke havde en duelig Organist, var nu hævet, da Pètur Guðjónsson, en islandsk Dimissus, havde faaet Uddannelse paa Jonstrup Seminarium, og navnlig Underviisning i Musik. Paa en udgaaet Indbydelse havde man tegnet sig for 244 Rbd. i frivillige Bidrag til Anskaffelsen af et Orgel. Stiftamtmanden havde derfor indstillet, at et lidet men godt Orgel maatte blive anskaffet til Kirken. Kammeret yttrer ogsaa, at Kongen, som Eier af Domkirken, vil finde Anledning til at bevilge et passende Tilskud til Orgelets Anskaffelse, især da Kirken vilde erholde en anden væsentlig Forskjönnelse derved, at Conferentsraad Thorvaldsen havde andraget ved Kammeret om, at en Döbefond i Marmor, hvilken han for nogle Aar siden har forfærdiget som en Gave til Domkirken, maatte til Foraaret blive opsendt og anbragt efter Bestemmelsen. — Efter Overslag vilde et Orgel af den passende Beskaffenhed koste 500 Rbd., foruden Flytning og Opstilling, som man ikke nu kunde beregne. Det var derfor Spörgsmaalet, hvorvidt de tilbudte Bidrag skulde modtages eller ikke. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1839 A, Nr. 24. 1839. 23. Januar.

Vi tillade allern., at der til Reikevig Domkirke paa Vort Land Island anskaffes et passende Orgel for et Belöb af omtrent 500 Rbd. rede Sölv. Og maa, hvad der til dets Anskaffelse, Transport og Opsættelse medgaaer mere, end de dertil af Reikevig Byes Indvaanere tegnede Bidrag, ialt 244 Rbd. rede Sölv, udredes af den islandske Jordebogskasse. Derhos bevilge Vi lige allern., at Bekostningen ved Transporten og Anbringelsen af den af Conferentsraad Thorvaldsen til bemeldte Domkirke skjænkede Döbefond maa afholdes

1839. af bemeldte Jordebogskasse. — Kjöbenhavn den 23. Januar 1839[1].
23. Januar.

29. Januar. **Bekjendtgjörelse** ang. nærmere Bestemmelser for **Sportlerne ved Kjöbenhavns Universitet.** Khavn den 29. Januar 1839. — Udkommen fra Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, som Bekjendtgjörelse af den kgl. Resolution af 11. Januar 1839 (see ovenf. S. 310-314). Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4to. Coll. Tid. for 1839, S. 148—150. Qvart-Forr. for 1839, S. 7—8. Schou XXII, 299—301.

30. Januar. **Kongelig Resolution** ang. **Afhændelse af en Thorchilii Legat tilhörende Jord.** Khavn den 30. Januar 1839. — *see* Canc. Skriv. 9. Februar 1839. Canc. 1. Depart. Forestill. 1839, Nr. 27. — Algreen-Ussings Reskriptsamling 1839, S. 35.

5. Febr. **Cancellie-Plakat** ang. **Ophævelse af Afdragsret med Brasilien.** Khavn den 5. Februar 1839. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1839. — Canc. 3. Dep. Registr. 1837—1839, fol. 393 (1839, Nr. 1442). Original-Aftryk hos Schultz. Qvart-Forr. for 1839, S. 13. Coll. Tid. for 1839, S. 105—107. Schou XXII, 303.

Cancellie-Plakat angaaende Ophævelsen af Afdragsretten mellem Kongeriget Danmark og Keiserdömmet Brasilien.

Det har under 23. f. M. behaget H. Majt. Kongen allern. at resolvere saaledes:

---

[1]) Med Rentek. Skriv. 20. April 1839 til Stiftamtmand Bardenfleth oversendes Thorvaldsens Döbefond til Reykjavík Domkirke. Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 755. — Orgelet derimod, til en Priis af 518 Rbd. 64 Sk., er opsendt med Rentek. Skriv. til Stiftamtmand Bardenfleth 7. April 1840, hvorved ovenmeldte Resolution communiceres. — Rentek. Skriv. 13, Nr. 1378.

„Vi ville allern., at Erlæggelsen af Sjette- og Tiendepenge af de Arvemidler og andre Kapitaler, der udføres fra Vort Kongerige Danmark til Keiserdömmet Brasilien, bortfalder, saalænge ingen lignende Afgift i Anledning af Arvs eller anden Formues Udförelse fra bemeldte Keiserdömme til Danmark finder Sted". 1839. 5. Febr.

Hvilket herved kundgjöres til fornöden Efterretning for alle Vedkommende. — Det kgl. Danske Cancellie den 5. Februar 1839.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Afhændelse** af en af **Thorchilii Legats Jorder.** Khavn den 9. Februar 1839. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1839, Nr. 338. 9. Febr.

Biskoppen over Sjællands Stift har til Cancelliet indsendt Hr. Stiftamtmands Skrivelse af 9. September f. A., betræffende Salget af den Thorchilii Börneskole-Legat tilhörende Jord Drangshlid i Rangervalle Syssel.

Efter at Cancelliet har foredraget H. Majt. Kongen Sagen, har det behaget Allerhöistsamme under 30. f. M. at bifalde, at den ommeldte Jord Drangshlid med tilhörende Qvilder maa afhændes for de paa samme gjorte Auctionsbud til Belöb i Alt 1682 Rbd. 28 Sk. r. Sölv, der, forsaavidt Kjöberen af Jorden ei foretrækker, i Overeensstemmelse med Auctions-Conditionerne, at lade ²/₃ af Kjöbesummen blive indestaaende i Eiendommen, mod derfor at udstede en förste Prioritets-Panteobligation og svare 4 pCt. i aarlige Renter, blive at gjöre frugtbringende paa den Maade, som er fastsat for Umyndiges og offentlige Stiftelsers Midler. — Hvilket herved tjenstl. tilmeldes Hr. Stiftamtm. til behagelig Efterretning. — Det kongel. Danske Cancellie den 9. Februar 1839 [1].

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Biskoppen over Sjællands Stift, som Medbestyrer af Thorchilii Legat, af samme Indhold. — Canc. 1. Depart. Brevb. sst.

1839.
14. Febr.

Capitelstaxt for Sönder-Amtet fra Medio Mai 1839 til samme Tid 1840. Islands Stiftamtshus og Laugarnes den 14. Februar 1839. — Islandsk: Original og Original-Aftryk, 2 Bl. i 4to., trykt paa offentlig Bekostning i Vidö Kloster 1839. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. — Denne Taxt anföres som publiceret i Reykjavík, samt i Skaptafells og Arnæs Sysseler 1839.

Capituls-Taxti fyrir Borgarfjarðar, Gullbríngu og Kjósar, Árness, Rángárvalla, Vestmannaeyja, Vestur- og Austur-Skaptafells sýslur, samt Reykjavíkur kaupstað, í Íslands suður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1839 til sömu tíðar 1840.

Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt. Rbd.	Silfurmynt. Rbsk.	á landsvísu-hdr. Rbd.	á landsvísu-hdr. Rbsk.	er þá 1 al. Rbsk.
A. Nr. 1[1]	27	9	27	9	21 2/3
— 2	3	60	21	72	17 2/5
— 3	4	92	29	72	23 4/5
— 4	3	59	28	88	23
— 5	2	52	30	48	24 2/5
— 6	3	44	27	64	22
— 7	2	37	»	»	»
— 8	11	12	11	12	9
— 9	7	24	9	40	7 1/2
B. Nr. 10	»	17	21	24	17
— 11	»	15	18	72	15
— 12	»	19	23	72	19
— 13	»	15	18	72	15
C. Nr. 14	»	24	»	»	»
— 15	»	19	11	84	9 1/2
— 16	»	32	»	»	»
— 17	»	5	9	36	7 1/2
— 18	»	63	»	»	»
— 19	1	8	»	»	»
— 20	»	39	»	»	»
— 21	»	29	»	»	»

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Sönder-Amtet af 8. Februar 1837, ovenf. S. 11—14.

1839. 14. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er þá 1 al. Rbsk.
D. Nr. 22	2	60	15	72	12³/₅
— 23	3	13	18	78	15
— 24	2	94	17	84	14¹/₃
— 25	2	84	17	24	13³/₄
— 26	2	66	16	12	13
E. Nr. 27	1	11	16	69	13¹/₃
— 28	1	20	18	12	14¹/₂
— 29	1	27	19	19	15¹/₃
— 30	1	25	18	87	15
F. Nr. 31	4	38	17	56	14
— 32	3	46	20	84	16²/₃
— 33	2	69	16	30	13
— 34	2	53	20	40	16¹/₃
— 35	1	67	20	36	16¹/₃
— 36	2	69	16	30	13
— 37	•	5	12	48	10
G. Nr. 38	2	52	•	•	•
— 39	1	5	•	•	•
— 40	1	88	•	•	•
— 41	1	•	•	•	•
— 42	•	66	•	•	•
43	•	85	•	•	•

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr.	A, eða fríðu	23.26	18¹/₂
—	B, — ullu, smjöri og tólg	20.60	16¹/₂
—	C, — ullar tóvinnu	10.60	8¹/₂
—	D, — fiski	17.15	13²/₃
—	E, — lýsi	18.22	14¹/₂
—	F, — skinnavörum	17.73	14¹/₅

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, gjörir höfuðmeðalverð allra meðalverða

[hdr.] 17 Rbd. 91 Sk. [og alin] 14¹/₃ Sk.

þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir Litr. A: hver kýr snemmbær við hundrað;

eins 6 ær, loðnar og lembdar, í fardögum;

1839. Eptir Litr. A: líka 6 sauðir þrèvetrir og eldri á haust;
14. Febr. enn þá 8 sauðir tvævetrir eins,
eða 12 veturgamlir,
eða 8 ær geldar.
Púlshestur 5 til 12 vetra eins, í fardögum; enn þá hryssa á sama aldri, 90 álnir, eða $^3/_4$ hundraðs, svo $1^1/_3$ verðs hennar gjörir hundrað.

Eptir Litr. B: gjöra 12 fjórðúngar af ullu, smjöri eða tólg, hundrað.
— C: — 60 pör eingirnissokka, eða 180 pör sjóvetlínga, hundrað.
— D: — 6 vættir af sèrhverri fiskitegund, þar tilnefndri, hundrað.
— E: — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis, hdr.
— F: — 4 fjórðúngar nautaskinna hundrað; eins 6 fjórðúngar af kúa-, hrossa- og sela-skinnum; 8 fjórðúngar sauðskinna og 12 fjórðúngar ærskinna; item 240 stykki lambskinna.

Íslands stiptamtshúsi og Laugarnesi þann 14. Februarii 1839.

Bardenfleth. Steingrímur Jónsson.

14. Febr. **Capitelstaxt for Vester-Amtet fra Medio Mai 1839 til samme Tid 1840.** Vester-Amts Comptoir den 14. Februar 1839. — Islandsk: To Afskrifter efter Original-Gjenparter, trykte som Schema hos Schultz i Kjöbenhavn og ved Udfærdigelsen fyldte med de passende Tal, 2 Blade i 4to.

Capituls-Taxti fyrir Mýra og Hnappadals, Snæfellsness, Dala, Barðastrandar, Ísafjarðar og Stranda sýslur í Íslands vestur-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1839 til sömu tíðar 1840.

1839. 14. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Silfur. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er því 1 al. Rbsk.
A. Nr. 1[1]	28	47	28	47	23
— 2	3	83½	23	21	18½
— 3	5	63	33	90	27
— 4	3	92	31	64	25⅓
— 5	2	73½	33	18	26½
— 6	3	80½	30	68	24½
— 7	2	63	»	»	»
— 8	13	54	13	54	11
— 9	9	80	13	11	10½
B. Nr. 10	»	17	21	24	17
— 11	»	15	18	72	15
— 12	»	18½	23	12	18½
— 13	»	16½	20	60	16½
C. Nr. 14	»	»	»	»	»
— 15	»	14	8	72	7
— 16	»	30	»	»	»
— 17	»	5⅓	10	»	8
— 18	»	45	»	»	»
— 19	»	92	»	»	»
— 20	»	30	»	»	»
— 21	»	22	»	»	»
D. Nr. 22	3	»	18	»	14⅖
— 23	3	15	18	90	15⅙
— 24	3	»	18	»	14⅖
— 25	2	62	15	84	12⅔
— 26	2	51	15	18	12⅙
E. Nr. 27	1	8	16	24	13
— 28	1	22	18	42	14¾
— 29	1	22	18	42	14¾
— 30	1	15	17	33	14
F. Nr. 31	4	23	16	92	13½
— 32	3	34	»	»	»
— 33	2	61	»	»	»
— 34	2	22	»	»	»
— 35	1	62	»	»	»
— 36	2	72	»	»	»
— 37	»	5⅓	»	»	»

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Vester-Amtet den 13. Febr. 1837, see ovenf. S. 16—18.

1839.
14. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Silfur. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er því 1 al. Rbsk.
G. Nr. 38	2	32	»	»	»
— 39	»	52	»	»	»
— 40	1	91	»	»	»
— 41	1	20	»	»	»
— 42	»	64	»	»	»
— 43	1	8	»	»	»

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr.	A, eða fríðu	25.94	$20^3/_4$
—	B, — ullu, smjöri og tólg	20.90	$16^3/_4$
—	C, — ullar tóvinnu . . .	9.36	$7^1/_2$
—	D, — fiski	17.19	$13^3/_4$
—	E, — lýsi	17.59	14
—	F, — skinnavörum . . .	16.92	$13^1/_2$

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, gjörir höfuðmeðalverð allra meðalverða
[hdr.] 18 Rbd. 1 Sk. [og alin] $14^2/_5$ Sk.

þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir Litr. A: hver kýr snemmbær við hundrað;
eins 6 ær loðnar og lembdar, í fardögum;
líka 6 sauðir þrèvetrir og eldri á haust;
enn þá 8 sauðir tvævetrir eins,
eða 12 veturgamlir,
eða 8 ær geldar.
Púlshestur 5 til 12 vetra eins, í fardögum;
enn þá hryssa á sama aldri, 90 álnir, eða $^3/_4$ hundraðs, svo $1^1/_3$ verðs hennar gjörir hundrað.

Eptir Litr. B: gjöra 12 fjórðúngar af ullu, smjöri eða tólg, hundrað.

— C: — 60 pör eingirnissokka, eða 180 pör sjóvetlínga, hundrað.

— D: — 6 vættir af sèrhverri fiskitegund, þar tilnefndri, hundrað.

Eptir Litr. E: gjöra 1 tunna, eða 120 pottar lýsis, hdr. 1839.
— F: — 4 fjórðúngar nautsskinna, hundrað. 14. Febr.
Íslands vestur-amts contóri, þann 14. Februar 1839.
Thorsteinson. P. Pètursson.

General-Toldkammer- og Commerce-Collegii Skrivelse til Rentekammeret, ang. Tilkjöbs-Afgift af Skibe. Khavn den 23. Februar 1839. — *see* Rentek. Skriv. 16. Marts 1839. 23. Febr.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **chirurgiske Candidaters Fritagelse for at löse Testimonium publicum.** Khavn den 23. Februar 1839. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1839, Nr. 688. 23. Febr.

Efter at Cancelliet havde modtaget de af Hr. Stiftamtmand under 2. Septbr. f. A. hertil indsendte tvende Skrivelser fra Distrikts-Chirurg S. Thorarensen, hvori han anförer de Grunde, paa hvilke han anseer sig fritaget for at indlöse Testimonium publicum, tilskrev man under 26. Januar d. A. i denne Anledning den kongl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler, som derefter har tilmeldt Collegiet, at den til ham gjorte Opfordring, at indlöse fornævnte Testimonium, som en Fölge af det saaledes Oplyste vil bortfalde[1].

Hvorom man tjenstl. skulde anmode Hr. Stiftamtm. om at meddele Districktschirurg Thorarensen Underretning. — Kjöbenhavn den 23. Februar 1839.

[1] Th. havde nemlig ikke taget Examen Artium, og var derfor ikke indskreven som Student; tillige havde han indlöst Examens-Vidnesbyrd fra chirurgisk Academie, hvor han den 2. April 1834 og fölgende Dage havde taget Examen chirurgicum.

1839. **Missions-Collegii** Skrivelse til det Danske
24. Febr. Cancellie, ang. en **Gave til Missionsvæsenet.** Khavn den 24. Februar 1839. — I denne Skrivelse underrettes Cancelliet om, at Herredsprovsten i Skagafjords Syssel, Benedikt Vigfusson, har givet til Missionsvæsenets Fremme 100 Rbd. rede Sölv. — Coll. Tid. for 1839, S. 255. Algreen-Ussings Reskriptsamling for 1839, S. 51.

5. Marts. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til det medicinske Fakultet, ang. **Spörgsmaalet om Adgang for en chirurgisk Candidat til medicinsk Examen.** Khavn den 5. Marts 1839. — Copieb. for Universitetet og Skolerne 1839, Nr. 294.

I Skrivelse af 22. Januar d. A. har det medicinske Fakultet, ved at fremsende et Andragende, hvori Cand. Chirurg. J. Hjaltelin ansöger om at maatte stedes til medicinsk Examen til næste Foraar, uagtet han ikke er academisk Borger, yttret, at § 2 i Plak. 30. Januar 1838, hvorpaa han stötter sin Ansögning, vel kan fortolkes som om den talte for samme, men da det paa den anden Side ikkun er tilladt dem, der have absolveret begge Examina, Artium og Philosophicum, at underkaste sig den medicinske Examen ved Fakultetet, har samme udbedet sig Directionens Bestemmelse i denne Henseende.

I Anledning heraf undlader Directionen ikke tjenstl. at melde Fakultetet, at den af Cand. Hjaltelin paaberaabte § i Plakat. 30. Januar 1838 ikke kan hjemle ham den attraaede Adgang til, skjöndt ikke academisk Borger, at indstille sig til den medicinske Examen, som endnu i næste Foraar vil blive afholdt, eftersom den i Paragraphen gjorte Undtagelse fra den almindelige Bestemmelse, at i Fremtiden ikkun vil blive afholdt den forenede lægevidenskabelige Examen, ikke kan

antages at have haft til Hensigt at medföre nogen Forandring i de hidtil gjeldende Regler om den medicinske Examen. 1839. 5. Marts.

I Overeensstemmelse med Foranförte, som ogsaa er tiltraadt af det kgl. Danske Cancellie, med hvilket Directionen denne Sag angaaende har brevvexlet, skulde man derfor tjenstl. have velbemeldte Fakultet anmodet om, at tilkjendegive Candidat Hjaltelin, at ham ei kan tilstedes Adgang til den forestaaende medicinske Examen.

Den indsendte Ansögning med Bilage fölge hoslagte tilbage. — Den kongl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 5. Marts 1839.

Rentekammer-Skrivelse til Kjöbmand Carl Franz Siemsen, ang. **Andragende om Fritagelse for Tilkjöbs-Afgift af Skibe.** Khavn den 16. Marts 1839. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 681. 16. Marts.

I en hertil indkommen Ansögning har Hr. Kjöbmand C. F. Siemsen anholdt om Fritagelse for at erlægge den for Skibe, der erhverves fra Udlandet, paabudne Afgift af et Skib paa 25—30 Commerce-Læster, som De agter at lade bygge i Norge eller Finland, for at lade det hvert Foraar gaae op til Island med Ladning, tilbringe Sommeren og Efteraaret sammesteds med Beenhavkalvefiskerie, og derefter retournere med Ladning.

Efter at Kammeret har tilstillet General-Toldkammer og Commerce-Collegium denne Sag, som hörende under Sammes Ressort, til Afgjörelse: har bemeldte Collegium nu med Skrivelse af 23. i f. M. tilmeldt os, at da Forordn. 1. Mai 1838 § 49 (for Hertugdömmerne § 147) saa bestemt angiver, i hvilke Tilfælde Skibe til Fiskerie enten ganske eller tildeels ere fritagne for at svare Afgiften af tilkjöbte fremmede Skibe, og da der af Dem, til Fordeel for en Undtagelse, forsaavidt Deres Skib

1839. tillige skal fare med Ladning, ikke ere anförte saa
16. Marts. relevante Omstændigheder, at samme kunne begrunde et allerunderd. Andragende desangaaende, saa kan der ikke foretages noget Videre i Anledning af forbemeldte Ansögning. Dette meldes Dem herved til Efterretning. — Rentekammeret den 16. Marts 1839.

22. Marts. **Rentekammer-Plakat** ang. **Tilförsel til Island af tilhuggede Træbygninger** m. v. Khavn den 22. Marts 1839. — Anfört som publiceret 1839 i Gullbringu og Kjosar Syssel, samt paa Vestmannöerne; 1840 i Skaptafells, Arnæs, Borgarfjords, Snæfellsnæs, Dala, Isafjords og alle Sysseler i Nord- og Öster-Amtet. Rentek. Exped. Prot. 1839, S. 61-62, Nr. 76ᵇ. Original-Aftryk hos Schultz, to Blade i 4to. Förste Side Titelblad, den danske Titel överst, derunder den islandske, det övrige af Titelbladet dansk. Paa den anden Side den danske Text med Underskrifter, paa tredie Side den islandske Text uden Underskrifter; den fjerde Side blank. Colleg. Tid. for 1839, S. 289—293. Qvart-Forr. for 1839, S. 23—24; Schou XXII, 305—306. Islandsk: Original-Aftryk hos Schultz med den danske Text, *see* ovenfor.

Plakat angaaende Bemyndigelse for Rentekammeret til, indtil videre, at meddele fremmede Staters Undersaatter Beseilingspasse til afgiftsfrit at indföre i Island tilhuggede Træbygninger med samtlige til disses Opförelse fornödne Materialier og forarbeidede Bestanddele.

Ligesom H. Majt. ved allerh. Resolution af 30. Mai 1821, bekjendtgjort ved Rentekammer-Plakat af 1. Juni næstefter, allernaadigst har bemyndiget dette Collegium til, indtil videre, at meddele fremmede Staters Undersaatter Beseilingspasse til at indföre Tömmer og anden Trælast i Island, uden deraf at erlægge den ved Forordningen af 11. September 1816, § 3, paabudne Afgift, men iövrigt under de i denne Forordning foreskrevne Vilkaar, saaledes har Allerhöistsamme, deels for at fremme den som særdeles gavnlig ansete Op-

förelse af Træbygninger i bemeldte Land, deels for at 1839.
befordre den fornödne Overförsel dertil af Tömmer i 22. Marts.
Almindelighed, endvidere allernaadigst meddeelt Rentekammeret Bemyndigelse til, ligeledes indtil videre, at udstede deslige Passe til fremmede Staters Undersaatter paa Indförselen af tilhuggede Træbygninger med samtlige til disses Opförelse fornödne Materialier og forarbeidede Bestanddele, saasom Muursteen og Kalk, Beslag, Laase, Vinduesruder og Kakkelovne, m. v., Alt uden at deraf erlægges den ovennævnte Afgift, men forresten under samme Vilkaar, som i allerhöisthemeldte Resolution af 30. Mai 1821 og Forordn. af 28. Decbr. 1836 ere fastsatte. Hvilket herved til alle Vedkommendes Efterretning bekjendtgjöres. — Rentekammeret den 22. Marts 1839.

Opið brèf, hvarmeð Rentukammerinu gefst myndugleiki til fyrst um sinn að meðdeila framandi velda undirsátum siglíngarpassa til án afgjalds að innfæra í Ísland tilhöggnar trèbyggíngar með öllum til þeirra samsetníngar nauðsynlegum efnum og smíðuðum tilfaungum.

Eins og Hans Hátign, með allrahæstum úrskurði af 30. Mai 1821, auglýstum með rentukammersins opna brèfi af 11. Juni næst þareptir, allranáðugast hefir gefið því myndugleika til að meðdeila framandi velda undirsátum siglíngarpassa til að innfæra timbur og annan trjáfarm til Íslands, án þess að greiða þaraf það í tilskipunarinnar af 11. Septbr. 1816 § 3 uppáboðna afgjald, en annars með þeim í tilskipuninni fyriskrifuðu skilmálum, svo hefir konúngurinn, að nokkru leyti til að stuðla til trèbyggínga reisíngar í nefndu landi, er álízt sèrlega nytsamleg, og að öðru leyti til að uppörfa nauðsynlegan flutníng þángað af allskonar timbri fyrst um sinn, allranáðugast gefið rentukammerinu myndugleika til að útgefa slíka passa fyri framandi velda undirsáta til innfærslu af tilhöggnum trèbyggíngum með öllum til þeirra samsetníngar nauðsynlegum efnum og smíðuðum tilfaungum, svo sem múrsteinum og

1839. kalki, lömum, lásum, gluggarúðum og kakalónum m. fl.,
22. Marts. allt án þess að hið fyrnefnda afgjald þaraf greiðist, en annars með sömu skilmálum sem í áður umgetnum allrahæsta úrskurði af 30. Mai 1821 og tilskipuninni af 28. Decembr. 1836 eru ákveðnir. Hvað eð hèr með auglýsist til ávísunar öllum hlutaðeigendum. — Rentukammerið þann 22. Martsí 1839.

23. Marts. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Andragende om Opseiling af Flatö i Norder-Syssel.** Khavn den 23. Marts 1839. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 699.

I Anledning af det med Hr. Amtmand Thorarensens behagelige Skrivelse af 5. Oktobr. f. A. hertil indkomne Andragende, hvori Sysselmand Arnesen har for Norder-Syssels Beboere anholdt om, at det maatte blive Spekulanthandleren Predbjörn tilladt at opseile Flatöe, og der at drive Handel, skulle vi ikke undlade herved tjenstl. at melde til videre Bekjendtgjörelse for Sysselmand Arnesen, at det Ansögte efter Omstændighederne ikke kan bevilges. — Rentekammeret den 23. Marts 1839.

27. Marts. **Kongelig-Resolution** ang. **Fattigmedicin til Lægen i Hunavatns Syssel.** Khavn den 27. Marts 1839. — I Cancelliets Forestilling af 27. Marts anföres, at Landphysikus, hvis Erklæring var indhentet, havde anseet det baade passende og nödvendigt, at den ved kongel. Resol. 15. Decbr. 1837 bevilgede Læge i Hunavatns Syssel fik den störst mulige Leilighed til at forhjælpe de Fattige i dette Distrikt til fri Medicin, hvilket ogsaa var bifaldt af Sundheds-Collegium og Rentekammeret. Canc. 3. Depart. Forestill. 1839, Nr. 40. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1839, S. 84.

Vi bifalde allern., at den i Overeensstemmelse med Vor allerh. Resolution af 15. Decembr. 1837 i Hunevands Syssel under Islands Nord- og Öst-Amt etablerede

praktiserende Læge maa tilstaaes $^1/_3$ Deel af de Nord-Amtet forundte Fattigmedikamenter til Uddeling, imod derfor at aflægge aarligt Regnskab paa samme Maade, som for Distriktschirurgerne er bestemt. — Kjöbenhavn den 27. Marts 1839[1]. 1839. 27. Marts.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. Spörgsmaalet om **Udvidelse til Island af nogle almindelige Lovbud fra 1834.** Khavn den 2. April 1839. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1839, Nr. 1199—1202. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1839, S. 87—88. 2. April.

Efter at det har været taget under Overveielse, hvilke af de i Aaret 1834 gjennem Cancelliet emanerede Anordninger for Danmark der enten med eller uden Modification maatte ansees anvendelige paa Island, undlader man ikke tjenstl. at melde, at ingen af disse Anordninger er fundet at egne sig til Udvidelse til bemeldte Land.

Hvad Plak. 14. Mai, angaaende Forandring i Straffen for anden Gang begaaet Tyverie m. v., betræffer, hvilken i Overeensstemmelse med Forordn. 24. Januar f. A. § 1 cfr. § 2 er gjeldende for Island, med den Forandring i § 1 og 2, som fornævnte Forordnings § 4 *a* foreskriver, da har man, med Hensyn til, at der om föie Tid vil kunne ventes en ny almindelig Tyvslovgivning, ikke fundet det fornödent at foranstalte samme oversat og trykt.

Derimod lader man indsluttet fölge et Antal Exemplarer af Plak. 18. April og 23. Septembr., angaaende Afdragsrettens Ophævelse respective med de Mexikanske Stater og Belgien, hvilke ifölge Reskr. 27. Marts

---

[1]) Denne Resolution er meddeelt Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, Rentekammeret og Sundheds-Collegium ved Canc. Skriv. 13. April 1839. Canc. 3. Depart. Brevb. 1839, Nr. 1360—1362.

1839. 1835 uden videre skulle være gjeldende i Island. —
2. April. Det kongel. Danske Cancellie den 2. April 1839[1].

6. April. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Alders-Bevilling for en Skole-Discipel.** Khavn den 6. April 1839. — Copieb. for Univ. og Skolerne 1839, Nr. 492.

I Anledning af det med Deres Höiærv'. Skrivelse af 4. f. M. indsendte og anbefalede Andragende fra Provst i Rangarvalle Syssel Sæmundsen, om, at hans Elev Gudmund Bjarnesen, skjöndt i en Alder af 21 Aar, maatte optages i Bessastad lærde Skole, vil Directionen, i Betragtning af Omstændighederne, have bevilget, at bemeldte G. Biarnesen maa fra næste Skoleaars Begyndelse optages som Discipel i Skolen, forsaavidt han iövrigt i Sammenligning med de övrige, der önskes indtagne i samme, befindes at have den fornödne Qvalification.

Dette, hvorom man under D. D. har tilskrevet Lector Johnsen, meldes herved tjenstl. Deres Höiærv. til egen Underretning og til Bekjendtgjörelse for Ansögeren. — Den kongel. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 6. April 1839[2].

6. April. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Aldersbevilling for en skolesögende Discipel.** Khavn den 6. April 1839. — Copieb. for Univers. og Skolerne 1839, Nr. 490.

---

[1]) Ligelydende Cancellie-Skrivelse s. D. til begge Amtmændene og den islandske Landsoverret, Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

[2]) s. D. Directionens Skrivelse til Lector Theologiæ Johnsen i Bessastad Skole af samme Indhold. Copieb. sst. Nr. 493.

I Anledning af det ved Deres Höiærv^{s}. Skrivelse af 4. f. M. indsendte Andragende om, at Thorvald Bödvarsen, som Directionen tidligere har nægtet Adgang til Optagelse i Bessastad Skole, nu maatte forundes saadan Adgang, uagtet han er i en Alder af 22 Aar, vil Directionen, i Betragtning af hvad der er oplyst om bemeldte Discipels gode Fremgang og hans trængende Omstændigheder, samt med Hensyn til Deres Höiærv$_{s}$. anbefalende Yttring, ikke nægte sit Samtykke til, at han fra næste Skoleaars Begyndelse optages som Discipel i Bessastad lærde Skole, forsaavidt han iövrigt i Sammenligning med de Övrige, der önskes indtagne i Skolen, befindes at have den fornödne Qvalification. 1839. 6. April.

Dette, hvorom man under D. D. har tilskrevet Lector Johnsen, meldes herved tjenstl. Deres Höiærv. til egen Underretning og til Bekjendtgjörelse for Aspiranten. — Den kongel. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 6. April 1839[1].

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Suppleanter til den islandske Forsamling af Embedsmænd.** Khavn den 6. April 1839. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1839, Nr. 1265. 6. April.

Hr. Stiftamtmand har, ved i Skrivelse af 5. f. M. at indberette, at den ved allerh. Ordre af 22. August f. A. befalede Commissions förste Samling af Dem er berammet til den 17. Juni d. A., forespurgt, om ikke, i Tilfælde at den ved allerhöistbemeldte Ordre til Medlem af Commissionen beskikkede Landfoged paa Island og Byfoged i Reikevig, Kammerraad Tvede, forinden skulde være forflyttet fra dette Embede, den Embedsmand, der fungerer som Land- og Byfoged paa den Tid, da Commissionen er samlet, bör indtræde i For-

[1]) Direct. Skriv. s. D. til Lector Johnsen, af samme Indhold. Copieb. sst. Nr. 491.

1839. 6. April. samlingen i Kammerraad Tvedes Sted. Hr. Stiftamtm. har derhos, for det Tilfælde, at et eller andet af Commissionens Medlemmer ved Sygdom, Dödsfald eller anden Aarsag skulde forhindres fra at möde, og Forhindringen skulde indtræffe saa sildigt, at det ikke blev muligt at indhente Cancelliets Bestemmelse, angaaende hvorvidt nogen Anden, og da hvo skal indkaldes i den Udeblivendes Sted, begjært Collegiets Bestemmelse i denne Henseende, i det De har yttret den Formening, at dersom en af de Embedsmænd, der som saadanne i meerbemeldte allerhöieste Ordre ere nævnte som Commissionens Medlemmer (nemlig Amtmændene, Biskoppen, Justitiarius i Landsoverretten og Landfogden) skulde være forhindret fra at bestyre sit Embede og möde i Commissionen, dette Hverv da overtages af den, der paa Forsamlingens Afholdelsestid bestyrer det vedkommende Embede, men at saafremt Tilfældet skulde indtræde med et af de övrige Medlemmer, der speciatim ere beskikkede (nemlig de tre Sysselmænd og en Provst), den Udeblivendes Plads da enten i det for den Gang afholdende Möde forbliver ubesat, eller en anden i samme Stilling værende Embedsmand indkaldes i hans Sted.

I Anledning heraf undlader man ikke, til behagelig Efterretning, tjenstl. at melde, at Man i det Hele maa bifalde den af Hr. Stiftamtmand yttrede Formening, dog saaledes, at naar en af de 3 Sysselmænd, som ere Medlemmer af Commissionen, skulde blive forhindret fra at möde, der da af Hr. Stiftamtm. bliver at indkalde en anden Embedsmand, ikke blot i samme Stilling, men ogsaa fra samme Amt, som den Udeblivende, dog efter foregaaende Conference med vedkommende Amtmand, ligesom De behageligen forelöbig maatte conferere med Biskoppen, saafremt der skulde opstaae Spörgsmaal om Tilkaldelse af en anden Provst istedetfor Provst Arne Helgesen.

Slutteligen tilföies, at saafremt Omstændighederne

skulde gjöre det umuligt at faae en eller anden Udeblivende betimelig remplaceret, bliver dog Forsamlingen, denne Omstændighed uagtet, at afholde af de övrige. — Det kongel. Danske Cancellie den 6. April 1839. 1839. 6. April.

Cancellie-Skrivelse til Forsamlingen af islandske Embedsmænd i Reykjavík, ang. **Udvidelse af almindelige Anordninger** fra 1835 til 1838. Khavn den 9. April 1839. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1839, Nr. 1311*. 9. April.

Det har af Cancelliet været taget under Overveielse, hvorvidt nogen af de her igjennem emanerede Anordninger for Danmark for Aarene 1835 til 1838, begge inclusive, med eller uden Modification kunde egne sig til at gjöres anvendelig for Island. Cancelliet finder ikke, at med Undtagelse af: a) Plak. 17. Juni 1836 ang. Afdragsrets Ophævelse mellem Danmark og Bremen, der ifölge Reskr. 27. Marts 1835 ligefrem er anvendelig paa Island; — og b) Plak. 25. Febr. 1837, hvorved kundgjöres en kongelig Resolution 4. Oktbr. 1799, der indeholder Afgjörelse af adskillige Spörgsmaal med Hensyn til Forordn. 27. Septembr. 1799 m. m., hvilken ogsaa i Island maa være anvendelig, forsaavidt noget af de der omhandlede Tilfælde sammesteds maatte forekomme, samt: — c) Plak. 1. Novembr. 1837, indeholdende nogle nærmere Bestemmelser i Forordningen om Trykkefrihedens Grændser 27. Septembr. 1799.

Andre af bemeldte Anordninger end den af 28. Decembr. 1836, angaaende hvad der i Strandingstilfælde skal iagttages, vil [ikke] finde nogen synderlig Anvendelse paa Island, hvor de fleste vel endog ligefrem maae ansees uanvendelige, men imidlertid har man dog ikke villet undlade, ved at fremsende nogle

1839. 9. April. Exemplarer af samtlige disse Anordninger, tjenstl. at anmode den Forsamling, der ifölge allerh. Reskript af 22. August 1838 hvert andet Aar skal sammentræde i Reikevig, for at deliberere over de vigtigere Island i Almindelighed vedkommende Anliggender, om at tage under Overveielse, hvilke Modificationer hiin særlig nævnte Anordning maatte behöve ved sin Anvendelse paa Island, samt hvorvidt der maatte være Grund til ogsaa, om ikke ligefrem at udvide nogen af de övrige til Island, saa dog i Anledning af samme at tage nogen tilsvarende Bestemmelse for dette Land, i hvilken Henseende mulig Plak. 2. Novembr. 1836 ang. Udvidelse af Udpantningsretten, Forordn. 22. Novembr. 1837 indeholdende nærmere Bestemmelser ang. den Selveierbönder ved Forordn. 13. Mai 1769 hjemlede Testationsfrihed og Forordn. 29. Novbr. s. A., indeholdende nærmere Bestemmelser om Jurisdictionsforholdene i criminelle Sager m. v. især kunde komme i Betragtning.

Om Resultatet af velbemeldte Forsamlings Forhandlinger i den omhandlede Henseende udbeder man sig tjenstl. Underretning meddeelt. — Det kongel. Danske Cancellie den 9. April 1839.

16. April. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Behandlingen af Justits-Sager.** Khavn den 16. April 1839. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1839, Nr. 1407.

Ved Skrivelse af 24. Febr. sidstl. har Hr. Stiftamtmand tilstillet Cancelliet et Andragende, hvori Landsoverrets-Assessor Johnsen har forespurgt, om Forordn. af 24. Januar f. A., angaaende Criminalvæsenet paa Island, kan ansees at indeholde nogen Hjemmel for, at Justits-Sager der kunne behandles politieretsviis.

Idet Cancelliet nu med Herr Stiftamtmand maa være enigt i, at ansee det for hævet over al Tvivl, at

den citerede Forordning ikke hjemler nogen Justits-Sags Behandling paa Island politieretsviis, og derfor tjenstl. skulde anmode Dem om, behageligen at ville give Landsoverrets-Assessor Johnsen Besked i Overeensstemmelse dermed, skulde man derhos lige tjenstl. anmode Dem om at tilkjendegive ham, at han iövrigt for Fremtiden i Tilfælde som nærværende ved Indsendelsen af sit Andragende ikke bör forbigaae Rettens Justitiarius. — Det kongel. Danske Cancellie den 16. April 1839. 1839. 16. April.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Beregningen af Auktions-Salair** m. v. Khavn den 16. April 1839. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1839, Nr. 1410. Algreen-Ussings Reskripts. for 1839, S. 110—112. Denne Skrivelse anföres som publiceret i begge Mula Sysselerne 1840. 16. April.

Hr. Amtmand har, med Erklæring af 22. Januar d. A., tilstillet Cancelliet tvende Skrivelser fra Sysselmanden for Norder Syssel, Arnesen, hvori han forespörger:

1) om det ikke, ifölge Sportel-Reglement 10. Septembr. 1830 § 51, maa være tilladt i de Tilfælde, i hvilke det ved Auktions-Conditionerne gjöres Kjöberen til Pligt at godtgjöre Auktions-Omkostningerne, at ansætte disse til en vis Qvotadeel af Auktionsbudet, saaledes at de i Overeensstemmelse med hiin § betragtes som et Tillæg til dette, og at Salairet beregnes af det samlede Belöb af den Sum, hvorfor Tilslag er skeet, og hiint Tillæg, — og 2) om ikke Auktions-Salairet af de i fornævnte Sportel-Reglement § 42 omhandlede Gjenstande maae, naar Auktionsbelöbet er under 1000 Rbd., beregnes til 4 pCt. i Overeensstemmelse med den foregaaende § 41.

I Anledning heraf undlader man ikke, til Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, tjenstl. at melde:

1839. 16. April. *ad* 1) at den omhandlede Fremgangsmaade maa ansees lovmedholdelig, men at man, til Forebyggelse af de af Hr. Amtmand paapegede Misbrug[1], anseer det rettest, at vedkommende Retsbetjent i Auktionsprotokollen indförer Regning over samtlige Omkostninger, med Bemærkning, at Differencen af Tillægsafgiften er indbetalt til Godsets Eier eller vedkommende Bo. — *ad* 2) at man med Hr. Amtmand maa være enig i, at Salairet i det omspurgte Tilfælde ikke kan beregnes höiere end 2 pCt. — Indsluttede Bilag remitteres. — Det kongel. Danske Cancellie den 16. April 1839.

[1]) Disse Misbrug vare: a) at Auktionsholderen virkelig kunde, naar Eieren var enfoldig, lade disse Omkostninger, saavidt de oversteg Salairet, komme sig selv tilgode, og at det vilde være vanskeligt (og vel ikke heller altid rigtigt eller passende) for vedkommende Amtmand, især naar der ingen Klager indlöb, at anstille Undersögelse om hiint Overskud virkelig kom Eieren tilgode; b) at derved gaves, forudsat at Omgangsmaaden stedse var rigtig fra Sysselmandens Side, Leilighed for egennyttige Værger eller Commissionairer at paaföre den rette Eier et virkeligt Tab, i det de, nemlig Værgen eller Commissionairen, fordi hiint Overskud benævnedes som Omkostninger paa Auktionen, beregnede sig selv og ikke Eieren dette heelt til Indtægt, uagtet det oversteg de virkelige Omkostninger, hvilket saa meget hellere kunde geraade den virkelige Eier eller Sælger til Tab, som c) det aldeles ikke i Sportelreglementet er bestemt, hvormange Procenter der maa beregnes i Auktions-Omkostninger, ikke engang af faste Eiendomme, eller i de Tilfælde, hvor Betaling skeer contant og Incassations-Salair bortfalder, og Kjöberne dog stedse, naar de blot have almindelig Menneskeforstand, indrette deres Auktionsbud efter Störrelsen af de Procenter, der i Conditionerne omtales under Navn af Auktions-Omkostninger, og at dette Tab dog virkelig kan blive betydeligt, naar maaskee mere end 4 pCt. regnes som Auktions-Omkostninger af en betydelig Jordeiendom eller et stort Qvantum Varer.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Værgers Rettigheder i Island.** Khavn den 16. April 1839. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1839, Nr. 1408. I 1840 anföres denne Skrivelse at være publiceret i begge Mula-Sysselerne. 1839. 16. April.

Hr. Amtmand har under 29. Novembr. f. A. med Deres behagelige Betænkning tilstillet Cancelliet en Skrivelse fra Repstyrer Hannes Thorvaldsen paa Saudanæs, hvori han forespörger:

1) om ikke Værger i Island maae være berettigede til, i Overeensstemmelse med N. L. 3—19—26 og 27 at beregne sig Værgepenge, hvilket Sysselmand Blondahl i den af ham afgivne Erklæring, hvortil Hr. Amtmand i saa Henseende har henholdt sig, har anseet hjemlet ved Forordn. 21. Decembr. 1831. — 2) om Værgen tilkommer nogen særskilt Betaling for paa den Umyndiges Vegne at afhente en Arv eller at være tilstede ved Skifter. — 3) om hvorvidt i det Tilfælde, at en Værge for en Umyndig fratræder Værgemaalet, og en Anden i hans Sted beskikkes, den Fratrædende skal være pligtig at transportere Myndlingens Midler til den nye Værge, eller denne at afhente dem hos hiin.

I Anledning heraf undlader man ikke, til Efterretning og videre Bekjendtgjörelse herved tjenstl. at melde:

ad 1) At da Forordn. 21. Decembr. 1831, I. 1 *b* kun fastsætter, at D. L. 3—17, der stemmer med N. L. 3—19, skal være gjeldende Regel i Island, forsaavidt der er Spörgsmaal om, hvo der kan ansees som umyndig, mindreaarig eller fuldmyndig, samt hvilket Værgemaal og Tilsyn de Umyndige og Mindreaarige skulle være undergivne, saa kan denne Anordning ikke antages at hjemle Værgen nogen Ret til at beregne sig Værgepenge. — *ad* 2) At der ikke for de omspurgte eller lignende Forretninger kan tilkomme Værgen nogen Godtgjörelse, hvorimod samme blive at udföre som en Forpligtelse,

1839. 16. April. der paahviler ham som en Fölge af den ham overdragne Bestilling. — *ad* 3) At det forudsættes, at Spörgsmaal om hvorledes der i det omhandlede Tilfælde skal forholdes, vil jævne sig af sig selv, men at i al Fald maa Sagen afgjöres ved Övrighedens Resolution. — Det kongel. Danske Cancellie den 16. April 1839.

17. April. **Kongelig Resolution** ang. **Betaling af Jordafgifter i Vester-Amtet efter den gamle Evaluationsmaade.** Khavn den 17. April 1839. — I Rentekammerets Forestilling 9. April bliver det anfört, at de jorddrotlige Afgifter af det kongelige Gods i Vester-Amtet havde i længere Tid været erlagte efter den ældre Evaluation, og at denne Undtagelse var i senere Tid hjemlet ved forskjellige kongel. Resolutioner, senest ved Resol. 21. Septembr. 1836. Amtmanden havde nu paa ny indhentet Beretning hos Administratorerne, og disse vare alle af den Mening, at man endnu i nogle Aar ikke skulde foretage nogen Forandring, navnlig ikke under nuværende ugunstige Omstændigheder, som Fölge af flere paa hinanden fölgende haarde Aar, samt i indeværende Aar en meget trykkende Handel. Heri vare ogsaa Kammeret og Amtmanden enige. Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1839. B, Nr. 180. Bekjendtgjort i Myra og Hnappadals samt i Sneefellsnæs Syssel 1840.

Efter de allerunderdanigst oplyste Omstændigheder ville Vi allernaad. have Vort Rentekammer bemyndiget til at samtykke i, at Leilændingerne paa de Os tilhörende Godser i Islands Vester-Amt endnu i tre Aar, fra Udgangen af Regnskabsaaret til Fardag 1839 at regne, erlægge deres Landskyld, forsaavidt de ikke yde den in natura, med Penge efter den gamle Evaluationsmaade, nemlig med 1 Rbd. 57 Sk. rede Sölv for hver Vet af Fisk, eller, hvor Saadant hidtil maatte befindes at have været Tilfældet, med Halvdelen in natura og den anden Halvdeel efter den gamle Evaluation, samt, forsaavidt ingen anden lovgrundet Evaluation for noget enkelt Gods i Særdeleshed maatte

finde Sted, med $4^{1}/_{2}$ Skill. rede Sölv for hver Alen af anden Natural-Landskyld. Derhos bliver Mandslaanet at svare, som hidtil, med 1 Rbd. rede Sölv. — Kjöbenhavn den 17. April 1839[1]. 1839. 17. April.

Cancellie-Skrivelse til Rentekammeret, ang. **Fængselsvæsenet i Island.** Khavn den 20. April 1839. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1839, Nr. 1423. 20. April.

Som det kongel. Rentekammer behageligen vil erfare af hosfölgende Afskrift af et under 24. Januar f. A. her igjennem udfærdiget allerh. Reskript til Stiftamtmanden over Island, er det paalagt denne Embedsmand at foranstalte et Fængsel indrettet i Reikavig, hvori de Personer, der efter de almindelige danske Love skulle straffes enten med Fængsel paa Vand og Bröd eller uden dette skjærpende Tillæg, kunne udholde denne Straf, samt derhos, naar foranförte Indretning er bragt i Stand, derom til dette Collegium at afgive Beretning, og tillige at afgive Erklæring om, hvorvidt det maatte være tilraadeligt at udvide Fængslets Brug ogsaa til de nærmeste Landjurisdictioner. Endelig er det allern. bestemt, at Omkostningerne ved Fængslets Indretning og Vedligeholdelse samt ved Arrestforvarerens Lönning blive at afholde af den islandske Justitskasse.

Cancelliet har nu, i Overeensstemmelse med fornævnte allerh. Reskript fra Stiftamtmanden modtaget vedlagte Skrivelse med Bilag, hvori han, næst at indberette, at det ommeldte Fængsel i Löbet af sidstafvigte Sommer og Efteraar er bleven saavidt fremmet, at Fængselsstraffen i Novembr. f. A. der har kunnet sættes i Anvendelse, hvilket derefter ogsaa er skeet

[1]) Ved Rentek. Skriv. 4. Mai 1839, til Amtmanden over Vester-Amtet, er denne Resolution communiceret, med den Yttring, at Kammeret forventer den höiere Evaluation indfört fra Fardag 1842. Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 826.

1839. med Hensyn til eet Individ, yttrer, at Belöbet af Omkostningerne ved Indretningen af Fængslet, paa Grund
20. April. af at der endnu staaer en Deel Arbeide tilbage, ikke med Bestemthed kan opgives, men at de imidlertid ikke antages at ville i det Hele overstige 200 Rbd. r. S. — Han bemærker derhos, at da ingen af de to for Tiden fungerende Politiebetjente i Reikavig er ret skikket til at antages som Arrestforvarer og Overrets-Betjent, og det efter de derværende Forhold ansees önskeligt, at den ene Politiebetjent, in specie den, der beklæder de to andre nysnævnte Bestillinger, er en Dansk, har truffet Anstalt til at faae et dueligt Subjekt hertil antaget fra Danmark, og anholder om Approbation paa, at der i Henhold til ovennævnte allerh. Reskript af Justitskassen tillægges denne i hans Egenskab af Arrestforvarer en aarlig Lönning af 50 Rbd. r. S.

Hvad endelig angaaer Spörgsmaalet om, hvorvidt det maatte være tilraadeligt at udvide Fængslets Brug til de Reikavig nærmeste Landjurisdictioner, da har Stiftamtmanden yttret den Formening, at Fængselsstraffen indtil videre ikke bör sættes i Udövelse uden for Reikavig Byes Jurisdiction, men at det, naar de der have bestaaet en tidlang, paa ny kunde tages under Overveielse, om og hvorvidt, samt da hvorledes deres Anvendelse kunde gives en videre Udstrækning i Island.

Forinden videre foretages i Anledning af forestaaende Bemærkninger af Stiftamtmanden, har man ikke villet undlade tjenstl. at udbede sig det kongel. Rentekammers behagelige Yttringer i denne Henseende, og önsker man dermed det indsluttede remitteret. — Det kongel. Danske Cancellie den 20. April 1839.

20. April. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Begunstigelse for Apothekeren i Stykkesholm.** Khavn den 20. April 1839. —
Rentek Isl. Copieb. 13, Nr. 756.

Med Hensyn til, at Afsætningen for det Apothek, til hvis Oprettelse i Stykkesholm der igjennem det kongel. danske Cancellie er udfærdiget allern. Bevilling for Cand. pharm. B. E. B. Jacobsen, ikke kan formodes at blive saa betydelig, at det derved kan blive Apothekeren muligt, at holde Apotheket i saadan Stand, at det kan fyldestgjöre Omegnens Fordringer, har Kammeret efter foregaaende Brevvexling med Cancelliet, angaaende ved hvilke Begunstigelser der kunde være at komme ham til Hjælp, fundet Anledning til, at lade fornævnte Jacobsen paa forventet allern. Approbation udbetale paa Zahlkassen her i Staden, for Islands Jordebogskasses Regning, en Understöttelse af 100 Rbd. til Apothekets Overförelse til Island, ligesom der og fra Kammerets Side ikke er fundet Noget at erindre imod, at det efter hans indkomne Begjæring, og naar han derom nærmere melder sig hos Hr. Amtmanden, tillades ham enten at drive Handel eller Gjæstgiverie for Reisende i Stykkesholm. 1839. 20. April.

Dette skulle vi ikke undlade herved tjenstl. at melde Hr. Amtmanden til behagelig Efterretning og videre fornöden Foranstaltning. — Rentekammeret den 20. April 1839.

Cancellie-Skrivelse til det kongel. Rentekammer, ang. **Forslag om Salg af fire Kongen tilhörende Kirker.** Khavn den 20. April 1839. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1839, Nr. 1019. 20. April.

Det kongel. Rentekammer har i behagelig Skrivelse af 21. Juli f. A., forlangt Cancelliets Betænkning i Anledning af den herhos tilbagefölgende Indberetning fra Stiftamtmanden over Island, angaaende de fire Hans Majt. der paa Landet tilhörende Kirker: Thykkebai, Kirkebai, Langholt og Bjarnenæs, forsaavidt samme gaaer ud paa, om det maatte være passende og hensigtsmæssigt, naar Leilighed tilböd sig, at forsöge

1839. 20. April. bemeldte Kirker bortsolgte ved Auktion; ligesom velbemeldte Kammer under 29. Septembr. næst efter har begjært sig dette Collegii Yttringer meddelte i Anledning af et senere fra Stiftamtmanden indkommet Forslag, hvilket med dertil hörende 7 Bilag herved ligeledes remitteres, om at henlægge Thykkebai og Kirkebai Klostergaarde som Beneficium til vedkommende Præstekald, imod at Præsterne i disse Kald overtage Vedligeholdelsen af Klosterkirkerne.

Collegiet har over det förste af disse Andragender modtaget den med 4 Bilag herved fölgende Betænkning fra Biskoppen over Island, hvis Betænkning Stiftamtmanden, som det kongel. Rentekammer bekjendt, selv har indhentet med Hensyn til det sidste af ham indgivne Andragende, hvormed den fölger som Bilag.

Cancelliet skulde i Gjensvar paa bemeldte det kongel. Rentekammers tvende Skrivelser, tjenstl. melde, at dette Collegium maa tiltræde Biskoppens Forslag angaaende de tvende förstnævnte Kirker[1], hvilket Forslag ogsaa er anbefalet af Stiftamtmanden i hans Andragende af 22. August f. A.

Ligeledes maa man til det kongel. Rentekammer anbefale hvad Biskoppen har yttret med Hensyn til Langholt Kirke[2]. — Hvad Bjarnenæs Kirke an-

---

[1]) Biskoppen havde i Betænkning til Stiftamtmanden foreslaaet, at ved indtræffende Vacance burde det Præsterne til Kirkjubæ Kloster og Þykkvabæ Kloster tillagte Salarium af Kongens Kasse bortfalde, og derimod Klostergaardene udlægges som Beneficia til Kaldene, tillige med saa meget andet Jordegods, at Indtægten æquivalerede hiint Salarium, imod at Præsterne overtog Vedligeholdelsen af disse Kirker som Beneficiarkirker. Kirkerne burde leveres gjeldfrie eller med tilstrækkelig Aabod, hvorfor de kunde sættes i fuldkommen god Stand.

[2]) Efter Biskoppens Forslag skulde Jorden Langholt og den derværende Kirke, samt en anden Jord der i Sognet, med alt Tilliggende, overgives til Præsterne i Kaldet som

gaaer[1] maa Cancelliet, med Hensyn til hvad det kongel. Rentekammer i dets Skrivelse af 20. Januar 1827 har yttret, i Anledning af en Ansögning fra afgangne Sognepræst Olavsen, om, at Gaarden Bjarnenæs aldeles maatte blive Beneficium for Sognekaldet, indskrænke sig til at henstille, om Hensyn kan tages til det af Biskoppen i denne Henseende gjorte Forslag, hvorimod Collegiet fra sin Side ikke har Noget at erindre. — Det kongel. Danske Cancellie den 20. April 1839. 1839. 20. April.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Sönder-Amtet, Stiftamtmand Bardenfleth, ang. **Andragende om Henlæggelse af et Fjeldland til Storanup Præstekald.** Khavn den 23. April 1839. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1839, Nr. 1067. 23. April.

Foranlediget af det med Hr. Stiftamtmands behagelige Betænkning af 20. Februar d. A. hertil indkomne Andragende, hvori Sognepræsten for Storenup Præstegjeld, Gudmund Vigfusen, anholder om, at Beneficiarius til Storenup maatte tillægges Rettighed til af hver bosiddende Mand inden Floa og Skeida Reppe, som afbenytter den östen for Böigden liggende öde Fjeldstrækning, Floamanna Afret kaldet, til Sommergræsning for deres Faar, aarlig at oppebære 1 Lam eller 5 Alen paa Landsviis, m. v., skulde man herved tjenstl. tilmelde Hr. Stiftamtm. til behagelig Efterretning

beneficeret Kirkegods, imod at de overtoge Kirkens Vedligeholdelse.

[1] Biskoppens Forslag var, at den Kongen tilhörende Halvgaard Bjarnenæs maatte blive lagt til den Halvdeel, som nu allerede var Kirkens Eiendom, for samlet at overdrages til Præsten som Beneficium, mod at Præsten blev forpligtet til i Fremtiden at holde saavel Præstegaard som Kirke og Kirke-Qvilder i god Stand, samt desuden fremdeles at administrere Ombudsjorderne uden videre Godtgjörelse.

1839. og videre Bekjendtgjörelse, at det Ansögte ikke kan
23. April. bevilges. — Det kgl. Danske Cancellie den 23. April 1839.

23. April. **Cancellie-Skrivelse** til Biskoppen over Island, ang. **Anskaffelse af de nödvendigste Læreböger til fattige Börn for Fattigvæsenets Regning.** Khavn den 23. April 1839. — Denne Cancellie-Skrivelse er anfört som publiceret i Snæfellsnæs Syssel 1840, og i samme Aar i begge Mula-Sysselerne. — Canc. 1. Depart. Brevbog 1839, Nr. 1066. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1839, S. 118.

Deres Höiærv. har i Skrivelse af 12. Decbr. f. A. andraget, at Börn, som opdrages paa Fattigvæsenets Regning, ofte ikke ere i Besiddelse af de fornödne Læreböger, og derfor indstillet: at der til hvert saadant Barn maatte paa Fattigvæsenets Bekostning anskaffes et Exemplar af Lærebogen i Religionen, der for Tiden kan erholdes for 24 Rbsk., et Exemplar af Luthers lille Catechismus i Forening med de til Altergang henhörende og enkelte andre Bönner, som ialt koste 16 Sk., samt et Exemplar af det nye Testamente, der fra det islandske Bibelselskab kan erholdes for en saare ringe Betaling, og som enkelte Fattige endog have erholdt uden Betaling; og Deres Höiærv. har derhos yttret den Formening, at Lærebogen og Catechismussen mest passende kunde anskaffes i Börnenes tolvte Aar.

I denne Anledning skulde Cancelliet tjenstlig tilmelde D. Höiærv. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, at det Indstillede herved bifaldes indtil videre. — Det kongel. Danske Cancellie den 23. April 1839[1].

[1]) s. D. Canc. Skriv. af samme Indhold til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island. Canc. 1. Depart. Brevb. sst.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Amtmændenes Myndighed i Henseende til Formildelse af Horstraf.** Khavn den 23. April 1839. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1839, Nr. 1520. Coll. Tid. for 1839, S. 328—329. Algreen-Ussings Reskriptsaml. for 1839, S. 118—119. 1839. 23. April.

Hr. Amtmand har i Skrivelse af 7. Februar d. A. begjært Cancelliets Resolution for, hvorvidt den Amtmændene i Island ifölge Reskr. af 21. Mai 1823 tilkommende Myndighed til i Uformuenheds Tilfælde at eftergive dem, der förste og anden Gang gjöre sig skyldige i Hoer, det Halve af de lovbestemte Böder, uagtet den fornærmede Ægtefælle ikke gaaer i Forbön for den Skyldige, maa ansees hævet ved For. 24. Januar f. A. § 11, i hvilket Tilfælde De anseer det önskeligt, at denne Myndighed blev Amtmændene tilbagegivet, forsaavidt der er Spörgsmaal om förste Gang begaaet Hoer, og der iövrigt finde undskyldende Omstændigheder Sted fra den Skyldiges Side.

I Anledning heraf undlader man ikke tjenstl. at melde, at det opkastede Spörgsmaal maa besvares bekræftende. I Stedet for de ældre i Reskr. 25. Juli 1808 §§ 11, 12 og 13, sammenholdt med Reskr. 21. Mai 1823 § 1, indeholdte Bestemmelser, i hvis Fölge Straffen for förste og anden Gang begaaet Hoer, foruden i faste Böder til Sagefaldskassen, respective af 9 og 18 Rbd. (der af Amtmanden kunde modereres til det Halve), skulde bestaae i Tillægsböder til Justitskassen fra 2 til 10 Rbd. (til hvilken sidste Deel af Straffen hiin Formildelse ikke kunde udstrækkes), ansaaes det nemlig mere passende ved For. 24. Januar f. A. § 11 at fastsætte Straffen for förste og anden Gang begaaet Hoer til en samlet Mulkt, men dog saaledes, at for samme bestemtes et Maximum og Minimum, saa at saavel Domstolene som Overövrighederne, under den Forudsæt-

1839. ning, at Sagen blev undergivet disses Resolution, have det i deres Magt at lempe Straffen efter de concrete Omstændigheder. — Det kongl. Danske Cancellie den 23. April 1839.

23. April.

24. April. **Forordning** ang. **Umyndiges og Mindreaariges Gjældsforpligtelser.** Khavn den 24. April 1839. — Denne „Forordning, hvorved For. 26. Oktbr. 1804 og Plak. 14. Decbr. s. A., som angaae Gjældsforpligtelser, der indgaaes af Umyndige og Mindreaarige, forandres", — anföres at være publiceret 1840 paa Vestmannöerne, og i Myra, Snæfellsnæs, Dala, Isafjords, Hunavatns, Thingö samt begge Mula Sysseler, men er ikke udvidet til at gjelde paa Island, da den er fraraadet af Althinget 1845 (Tíðindi frá alþingi Íslendínga 1845, S. 391; *see* forövrigt den ved For. 26. Oktbr. 1804 gjorte Bemærkning i denne Samling VI, 683—684). — Canc. 2. Dep. Registr. XL, 119ᵇ—122 (1839, Nr. 254ᵃ). — Original-Aftryk hos Schultz, 4 Blade i 4ᵗᵒ. Colleg. Tid. 1839, S. 345—360 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1839, S. 32—34. Schou XXII, 308—310. Jevnf. Roesk. Stændertid. II, 7; Viborg Stændertid. 1838. I, 89; II, 41.

27. April. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Oversendelse af Klittetagsfrö til Dæmpning af Sandflugt** i Rangarvalla Syssel. Khavn den 27. April 1839. — Rentek. Isl. Copiebog 16, Nr. 788.

Foranlediget af en fra Sognepræst Johnsen paa Odda til det kgl. Landhusholdnings-Selskab indsendt, men Rentekammeret fra dette Selskab tilstillet Begjæring om, til et Forsög til Dæmpning af en Sandflugt i Nærheden af Odda, at erholde noget Frö af Sandflugtsplanter her fra Danmark, have vi föiet Foranstaltning til, at et Qvantum af 1½ Tönde Marehalms og Klittetags-Vipper i dette Foraar bliver, under Præst Johnsens Adresse, afsendt med Skibet Julius, fört af Skibsförer Schaffing til Örebakke.

Idet fornævnte Præst behageligen maatte meddeles Underretning herom af Hr. Stiftamtmanden, bedes tillige, at indsluttede Gjenpart af en Skrivelse fra Skovrider Hansen af 24. i f. M.[1] maatte blive ham tilstillet til fornöden Veiledning ved Fröets Afbenyttelse. — Rentekammeret den 27. April 1839. 1839. 27. April.

Rentekammer-Skrivelse til Grosserer Gerss, ang. **Andragende fra en engelsk Forening om at foretage Undersögelser efter Svovl** osv. i Island. Khavn den 30. April 1839[2]. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 798. 30. April.

I et hertil indkommet Andragende har Hr. C. J. Gerss meddeelt Kammeret Underretning om, at Handelshuset Brandrum Brödre & Comp. i London har frafaldet dets tidligere Ansögning om, at maatte i Island eftersöge og tilvirke Svovl m. m., men at derimod flere Englændere i Forening önske, at en lignende Tilladelse maatte blive dem tilstaaet.

Forsaavidt Tilvirkning af Svovl i Island angaaer, kan Kammeret for Tiden ikke indlade sig paa det Ansögte, men finder ikke Noget at erindre imod, at de attraaede Eftersögninger foretages, hvorom vedkommende Övrigheder herfra ville blive tilskrevne det Fornödne.

Skulde Vedkommende, efter at fornödne Undersögelser ere anstillede, attraae et formeligt Anlæg i Island, vil, naar derom hertil indkommer et Andragende, hvori den hele Plan behörigen udvikles og oplyses, det blive taget under nærmere Overveielse, om og under hvilke Vilkaar Tilladelse dertil kan indrömmes. — Rentekammeret den 30. April 1839.

[1]) I denne Skrivelse (Rentek. Isl. Journ. 19, Nr. 331) gives kun det Raad, ved Saaningen at nedlægge 3 à 4 Vipper i hvert Saaningshul, for at forvisse sig om et nogenlunde heldigt Udfald.

[2]) Rentek. Skriv. 30. Mai 1839.

1839. 7. Mai. **Kongelig Resolution** ang. **Bevilgelse af Laan til et islandsk Selskab** for Tilveiebringelsen af en **bedre Communication** mellem Island og Kjöbenhavn. Khavn den 7. Mai 1839. — Denne Resolution er given paa Finants-Directionens Forestilling. *see* Rentek. Skriv. 18. Mai 1839.

7. Mai. **Kongelig Confirmation** paa Gavebrev af Provst Benedikt Vigfusson paa Jorden **Utanverdunes til forældrelöse Börn.** Khavn den 7. Mai 1839. — Canc. 3. Dep. Registr. 1837—1839, 449ᵇ (1839, Nr. 1574ᵃ), med vedhæftet dansk Oversættelse. Uddr. i Colleg. Tid. for 1839, S. 662. — Islandsk: Gavebrevet efter en af Sysselmand Laurus Thorarensen verificeret Afskrift af Skagafjords Syssels Skjöde- og Pante-Protokol Nr. 160.

Vi Frederik den Sjette &c. G. V., at eftersom hos Os allerunderd. er bleven ansögt og begjært Vor allerhöieste Confirmation paa et af Os elskelig Provst Benedikt Vigfussen af Holum i Hjaltedal paa Vort Land Island under 31. Januar f. A. oprettet og herved in Originali hæftet Gavebrev, hvorved Afgiften af Jorden Utanverdunes inden Rips Rep og Skagefjords Syssel er henlagt til Opfostring af fattige Börn inden Skagefjords Syssel paa bemeldte Vort Land Island, og hvoraf en ligelydende Gjenpart er indleveret i Vort Danske Cancellie, saa ville Vi bemeldte Gavebrev i alle dets Ord, Punkter og Clausuler, saaledes som det her vedhæftet findes, allern. have confirmeret og stadfæstet, ligesom Vi og hermed confirmere og stadfæste samme. — Forbydende &c. — Kjöbenhavn den 7. Mai 1839. [ad mandatum].

[Bilag].

þareð mín ógleymanlega dýrmæta dóttir Hólmfríður sáluga, sem burtkallaðist frá hèrvistar dvölinni þann 28. November næstliðið ár, á sínu 14. aldurs ári, ámálgaði

opt við mig í sinni sjö vikna sjúkdóms legu, sem hana 1839.
dró til dauða, að eg, auk annara smærri gjafa, sem 7. Mai.
hún ánafnaði sjálf, „skyldi gjöra sín vegna gott munaðarlausum börnum", og ítrekaði þetta tæpum klukkutíma fyrir sitt andlát, sjáanlega inntekin af fögnuði og forsmekk eptirkomandi sældar, svo læt eg mèr hugkvæmast að fullnægja þessum hennar góðgjörnu tilmælum með þeirri ráðstafan: að jörðin Utanverðunes, liggjandi í Rípur hreppi og Skagafjarðar sýslu, metin til eptirgjalds nú 20 hdr. að dýrleika, en samkvæmt jarðabókinni af 1760 40 hdr., með einu þáverandi ásauðar kúgildi, og þeim húsum, landeign, gögnum og gæðum, sem henni fylgdu þá eg eignaðist hana árið 1834, — skuli frá næstkomandi fardögum 1838, og síðan, verða kristfjárjörð, og njóta þóknanlegra byggíngar-umráða viðkomandi sýslumanns og prófasts, en afgjald hennar verjast til uppeldis-styrks því munaðarlausu barni innan Skagafjarðar sýslu, einkum ef finnst í Hóla hreppi, sem eptir nefndra yfirvalda áliti reiknast kynni þartil fyrir sèrlegar kríngumstæður, svosem forstöðumanna missi, ráðvant ætterni o. s. fr., og sína góða eiginlegleika helzt útveljandi, svo við hrepps forsorgun fríist; og þá uppfóstursstyrkur þessi hefir komið einu slíku barni til nota, uns það getur unnið sèr brauð, þá sè hann, eptir viðkomandi yfirvalda ráði, úthlutaður öðru þvílíku, og verði slíkum fyrirmælum framfylgt, einu munaðarlausu barni eptir annað til hjálpar, svo lengi nefnd jörð getur þartil þènað, en viðkomandi háyfirvaldi árlega gjörð grein fyrir uppfyllíngu þessarar ákvörðunar.

Til staðfestíngar er mitt nafn og hjáþrykkt signet, í nærveru Notarii publici.

Hólum þann 31. Januarii 1838.

Benedikt Vigfússon.

(L. S.)

Að herra prófastur Benedikt Vigfússon á Hólum hafi í minni og tilkallaðra votta nærveru, með fullu ráði

1839. 7. Mai. og óskertri skynsemi, lýst því, að hann hafi samið ofanskrifað gjafabréf, og að innihald þess sè samkvæmt sínum vilja, það attesterast hèrmeð notarialiter.

L. Thorarensen.

Notarialgebyr . . . s. m. 80 sk.
borgað með áttatíu skildíngum silfurmynt.
L. Thorarensen.

Oversættelse:

Da min uforglemmelige dyrebare Datter salige Holmfridur, som i sit fjortende Aar bortdöde den 28. Novbr. f. A., gjentagne Gange anmodede mig, i hendes Sygdom, af hvilken hun efter 7 Ugers Forlöb döde, at jeg, foruden andre mindre Gaver, som hun selv bestemte, vilde paa hendes Vegne give Noget til fattige Börn, og gjentog dette, öiensynlig indtagen af Evighedens Glæde og Forsmag, ikke fuldt en Time för hendes Död saa besinder jeg mig paa at efterkomme dette hendes velvillige Önske, saaledes: at Jorden Utanverdunes, beliggende inden Rips Rep og Skagefjords Syssel, som for Tiden er skyldsat som en 20 Hundr., men ifölge Jordebogen af 1760: 40 Hundr., tillige med det ene sammesteds værende Qvilde, samt de Huse, Landstrækning, Servituter og Rettigheder, som bemeldte Jord fulgte, da jeg i Aaret 1834 blev Besidder af samme, skal fra næstkommende Fardag 1838 at regne, og for Eftertiden, være Christfæjord, og efter Velbehag bortbygsles af vedkommende Sysselmand og Provst, hvorimod Afgiften af meerbemeldte Jord skal anvendes som Bidrag til et fattigt Barns Opfostring inden Skagefjords Syssel, men især om det er inden Hole Rep, som efter ovennævnte Embedsmænds Skjön, formedelst særlige Omstændigheder — f. Ex. Tab af Formyndere, god Herkomst o. s. v. — og dets gode Egenskaber, ansees dertil qvalificeret, for at det ikke skal trænge til Understöttelse af Fattigvæsenet; men naar et saadant

Barn har, indtil det kan arbeide for Föden, erholdt dette Opfostringsbidrag, skal det efter vedkommende Övrigheds Skjön tildeles et andet saadant, og skal deslige Forholdsregler iagttages ved det ene fattige Barn efter det andet, saalænge bemeldte Jord kan dertil tjene, samt aarligen til vedkommende Overövrighed indsendes Rigtighed for, at bemeldte Bestemmelse er efterkommet. 1839. 7. Mai.

Til Bekræftelse under min Haand og hostrykt Segl i Overværelse af Notarius publicus.

Holum den 31. Januar 1838.

Benedikt Vigfussen.
(L. S.)

At Provst Hr. Benedikt Vigfussen paa Holum har i min og tilkaldte Vidners Overværelse med velberedt Hu og samlet Forstand erkjendt, at have conciperet ovenstaaende Gavebrev, samt at sammes Indhold er overeensstemmende med hans Villie, det attesteres herved notarialiter.

L. Thorarensen.

Notarialgebyr . . . . S. M. 80 Sk.
betalt med firesindstyve Skillinger Sölvmynt.
L. Thorarensen.

Oversættelsens Rigtighed attesterer
B. Thorarensen.

Kongelig Resolution ang. **Depositioner i Jordebogskassen** i Island, m. v. Khavn den 8. Mai 1839[1]. — I Rentekammerets Forestilling 30. April foredrages Stiftamtmand Bardenfleths Forslag, angaaende nogle Punkter, vedkommende Forholdene ved den islandske Jordebogskasses Forretninger. 8. Mai.

1) Det var ifölge Rentek. Skriv. 17. Mai 1825 tilladt at modtage Deposita i Jordebogskassen, mod sammes Udbetaling

[1]) Rentek. Skriv. 18. Mai 1839.

1839. af Zahlkassen, dog at deres samlede Belöb ikke maatte over-
8. Mai. stige 4000 Rbd. Denne Foranstaltning havde viist sig som overordentlig nyttig, hvorfor Stiftamtmandens Forslag gaaer ud paa, at Tilladelsen til Depositioner bliver ubegrændset. Men da Virkningen heraf kunde blive, at större Beholdninger kunde ophobe sig i Kassen, foreslog Stiftamtmanden, at 1 pCt. af de deponerede Summer skulde erlægges, hvoraf $^{3}/_{4}$ skulde tilfalde Kassen og $^{1}/_{4}$ Landfogden. Dette kunde rigelig dække Forsendelses-Omkostningerne, der hidtil kun havde udgjort $^{1}/_{2}$ pCt. — 2) Fremdeles foreslog Stiftamtmanden, at han maatte bemyndiges til at tillade Beboerne paa Island, navnlig Skifteforvaltere, Incassatorer, eller Andre, som sidde inde med Andres Capitaler, at deponere Penge i Jordebogskassen mod at erlægge $^{1}/_{2}$ pCt. til Landfogden for hans forögede Arbeide. — 3) Ved Rentek. Skriv. 28. September 1822 blev ikke givet nærmere Regler for Maaden, hvorpaa det ved Capitalers Indbetaling skulde bevises, at de vare Umyndige tilhörende, og for at forebygge, at Penge bleve indestaaende under Navn af at være Umyndige tilhörende. Stiftamtmanden foreslog derfor, deels at ingen Capitaler modtages til Forrentning, uden at der til Stiftamtmanden indsendes Attest fra vedkommende Sysselmand som Skifteforvalter, at Capitalen virkelig tilhörte den Umyndige, paa hvis Vegne den indbetaltes, deels at hver Sysselmand indsender aarlig til Stiftamtmanden Fortegnelse over alle de Umyndige i Jurisdictionen, som have Penge paa Rente i den kgl. Kasse. Om den Umyndiges Alder burde desuden aarlig indsendes Oplysninger, og ved Indtrædelsen i den myndige Alder burde Pengene udbetales til næste 11. Juni Termin. — 4) Istedenfor den i den nævnte Rentekammer-Skrivelse bestemte Opsigelses-Termin for Capitaler havde Stiftamtmanden foreslaaet, at denne Embedsmand maatte bemyndiges til ogsaa at modtage Opsigelser efter Terminen, naar Omstændighederne maatte tillade det.

Finantsdeputationen havde ikke haft Noget at bemærke imod de förste 2 Punkter, kun at Grændsen for Depositionernes aarlige Sum blev ansat til 10,000 Rbd. — Saavel Finantsdeputationen som Statsgjældsdirectionen havde ligeledes været enige i at bifalde de to sidste Forslag. Denne Anskuelse tiltræder ogsaa Rentekammeret, med Bemærkning, at Controllen med Landfogden ikke vilde paavirkes eller besværliggjöres ved denne Foranstaltning, da Beholdningerne, naar de oversteg

1000 Rbd., vare gjemte i en Kasse, hvortil Begge, Stiftamtmanden og Landfogden, havde Nögler. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1839 C, Nr. 219. Resolutionen er bekjendtgjort 1839 i Reykjavíks Jurisdiction og 1840 i Vestmannöe, samt Snæfellsnæs og Dala Sysseler; i Nord- og Öster-Amtet er Amts-Circulaire ang. Depositioner i Jordebogskassen af 6. Juli 1839 publiceret i Hunavatns, Thingöe og begge Mula Sysselerne 1840. 1839. 8. Mai.

Vi tillade allern., at Beboere paa Vort Land Island fremdeles, som hidtil, maae indbetale Summer i den islandske Jordebogskasse, imod Anviisninger paa Zahlkassen her i Staden, dog saaledes, at deslige Indbetalingers samlede Belöb indtil videre i intet Aar overstiger 10,000 Rbd. Sölv, og paa Vilkaar, at Vedkommende i den Anledning have at erlægge 1 Procent af de Summer, der indbetales, af hvilken Afgift de 3/4 tilfalde Jordebogskassen og den ene 1/4 Landfogden paa Island.

Derhos ville Vi lige allern. have Stiftamtmanden sammesteds bemyndiget til, indtil videre at tillade Beboere paa Island i Almindelighed at deponere Pengesummer i den oftnævnte Jordebogskasse, imod deraf at erlægge til Landfogden 1/2 Procent af de Summer, der saaledes maatte blive deponerede. — Kjöbenhavn den 8. Mai 1839.

Kongelig Resolution ang. **Ansættelse af en Distriktslæge paa Vestmannöerne.** Khavn den 8. Mai 1839. — I Rentekammerets Forestilling 30. April berettes, at siden det ved kongl. Resol. 6. Juni 1827 blev bestemt, at oprette et Læge-Embede paa Vestmannöerne, havde to Læger været ansatte der, först Krigsraad Carl Ferd. Lund 23. Januar 1828, der döde efter omtrent 3½ Aars Ophold, siden Bataillonschirurg Bolbroe 7. Decbr. 1832, der nu havde tjent sine 6 Aar. Ved hans Entledigelse androg Sysselmand Abel paa, at Embedet maatte blive besat paany, da den ondartede Börnesygdom, som för havde hersket paa Öerne, meget 8. Mai.

1839. 8. Mai. var aftaget siden Lægens Ansættelse. I de sidste 5 Aar levede hvert tredie eller fjerde Barn, istedenfor hvert niende eller tiende for 18—20 Aar siden. Af 8 Börn, som Lægen havde haft under Tilsyn de förste 14 Dage eller 3 Uger efter Födselen, var kun 1 död af Sygdommen (ginklofi). Desuden fremhævede Sysselmanden flere Omstændigheder, som gjorde en Lægepost paa Öerne til en Nödvendighed. Derimod mente saavel Landphysikus som Stiftamtmanden, at denne Lægepost ikke stiftede den Nytte, som svarede til Bekostningen. Sundheds-Collegium havde ogsaa sluttet sig dertil, hvorimod Cancelliet var for at Posten burde besættes, og Kammeret tiltræder denne Mening. — Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1839 C, Nr. 220.

I Betragtning af de allerund. oplyste Omstændigheder tillade Vi allern., at der, naar Bataillons-Chirurg Bolbroe bliver entlediget fra Distrikts-Chirurgikatet paa Vestmannöe under Islands Sönder-Amt, maa paany ansættes en Distrikts-Chirurg sammesteds for et Tidsrum af 6 Aar, med en aarlig Gage af 300 Rbd. Sölv af den islandske Jordebogskasse, samt med Vort allern. Tilsagn om, efter bemeldte Tids Forlöb, at forflyttes til et bedre Chirurgikat i Vort Rige Danmark, og indtil et saadant kan erholdes, at udbetales de $^{2}/_{3}$ af fornævnte Gage i Vartpenge. — Iövrigt bliver det til den Tid at tage under nærmere Overveielse, hvorvidt en Chirurgs Ansættelse paa Vestmannöe fremdeles maatte ansees nödvendig. — Kjöbenhavn den 8. Mai 1839 [1].

11. Mai. **Cancellie-Circulaire** til samtlige Amtmænd, ang. **Indskjærpelse af Lægernes Pligter ved legale Obduktioner.** Khavn den 11. Mai 1839. — Dette Circulaire anföres som publiceret i begge Mula Sysselerne 1840. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1839, Nr. 1720—1757; Canc. 2. Departem. Brevb. 1839, Nr. 1438—1450. Original-

[1]) Denne Resolution er communiceret det danske Cancellie ved Rentek. Skriv. 25. Mai 1839. Rentek. Isl. Copiebog 13, Nr. 891.

Aftryk som „Circulaire", 2 Blade i 4to. Coll. Tid. for 1839, S. 534. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1839, S. 136. 1839. 11. Mai.

Det kongel. Sundheds-Collegium har andraget for Cancelliet, at det, naar Sammes Betænkning har været affordret i Justitssager, oftere har været Tilfælde med de legale Obductioner, at vedkommende Obducent, uagtet den derom indeholdte Forskrift i Instruxerne for Stifts- og Landphysici samt Distriktschirurger af 4. Marts 1818 § 12, ikke har aabnet een af Legemets Caviteter, fordi Dödsaarsagen mentes tilstrækkelig oplyst ved Aabningen af de andre, hvori Collegiet ikke har kunnet være enigt, men tvertimod haft Anledning til at önske Obductionen udförligere foretagen, for derved i alt Fald at erholde endnu större Vished i Sagen.

Foranlediget heraf skulde Cancelliet tjenstligst anmode Hr. (Tit.) om, behageligst at paalægge Lægerne i det Dem anbetroede Amt, at de have nöie at iagttage Forskrifterne i Instruxen af 4. Marts 1818, samt ved Foretagelsen af legale Obductioner at aabne, eftersöge og beskrive efter Befindende alle de tre store Caviteter, nemlig Hovedets, Brystets og Underlivets. — Det kgl. Danske Cancellie den 11. Mai 1839.

Kongelig Confirmation paa Provst Benedikt Vigfussons og Hustrues **testamentariske Disposition** til Fordeel for **Geistligheden.** Khavn den 14. Mai 1839. — Canc. 3. Dep. Registr. 1837-1839, 452 (1839, Nr. 1580a). — Af Testamentet er en af Amtmand B. Thorarensen verificeret Gjenpart indfört i Cancelliets Testament-Protokol 1839, Nr. 52, hvorefter det her er trykt, da dets Indhold og Bestemmelser syntes at være af Interesse, uagtet Dispositionen ikke er traadt i Kraft. 14. Mai.

Vi Frederik den Sjette &c. G. V., at eftersom Os elskelig Provst Benedikt Vigfusson og Hustru Thorbjörg Jonsdatter af Holum i Hjaltadal inden Skagefjords Syssel paa Vort Land Island allerund. have ansögt Vor aller-

1839. höieste Confirmation paa den af dem under 5. Oktbr.
14. Mai. f. A. oprettede og herved in originali hæftede testamentariske Disposition, hvoraf en ligelydende Gjenpart er indleveret i Vort Danske Cancellie, saa ville Vi bemeldte Testament i alle dets Ord, Punkter og Clausuler, saaledes som samme her vedhæftet findes, allern. have confirmeret og stadfæstet, ligesom Vi og hermed confirmere og stadfæste samme, dog saaledes, at den under 1., andet Membrum, indeholdte Bestemmelse for det Tilfælde, at Testatorernes Sön döer efter Testatorerne i umyndig Tilstand og uden Livsarvinger, kun er gjeldende under samme Betingelse som Bestemmelsen i det förste Membrum, nemlig at Testatorerne ei heller efterlade sig andre Livsarvinger. Forbydende &c. — Kjöbenhavn den 14. Mai 1839. [ad mandatum].

[Bilag].

Da vi underskrevne Ægtefolk, jeg Benedikt Vigfusson og jeg Thorhjörg Johnsdatter, have maattet erfare den tunge Skjebne, at see os, i en Tid af mindre end et halvt Semester, ved den timelige Död berövede tre Döttro, som kort forhen blomstrede alle i Ungdommens og Sundhedens Fylde, saa har denne haarde Paamindelse om Menneskets jordiske Tilværelses Usikkerhed og Lægehjælps Utilstrækkelighed, her paa Islands nordlige Strækninger, ledet os paa Tanken om Muligheden af, at ogsaa vor enesto overblevne Livsarving, vor, efter hans dyrebare Söstres smertelige Dödsfald födte, nu 8 Maaneder gamle Sön, kunde, enten för eller efter at vi, enten den Ene af os eller Begge, ved Döden vare afgangne, bortkaldes fra dette Jordiske i sin barnlige Alder, hvorfor vi, i Betragtning af, at det, vi kunde efterlade ham, vilde i saa Fald komme til Deling imellem mange Udarvinger, have troet dette vilde være bedre anvendt, hvis det bestemtes til offentlig Brug, hvorfor vi, i Haab om kgl. allern. Confirmation, have, for det

Tilfælde, at vor ovenmeldte nu eneste Livsarving skulde efter vor Död bortkaldes, inden han opnaaede sine myndige Aar, eller uden at efterlade sig Livsarvinger — oprettet fölgende Disposition over vore efterladende Eiendele: 1839. 14. Mai.

1) Skulde vor kjære Sön bortkaldes i begge vores levende Live, uden at vi efterlode andre Livsarvinger, saa skal den Længstlevende af os nyde, bruge og beholde paa Livstid hele vort dablivende Fællesbo, under forvexlende indtræffende Livets Omstændigheder, men hvis bemeldte vor Sön skulde, efter vor dödelige Afgang, bortkaldes forinden sin myndige Alder, eller Ætlæggens Forplantelse, saa skal det, som vi maatte efterlade i Jordeiendomme eller Lösöre, anvendes til Understöttelse for værdige geistlige Personer inden de fire Sysseler, som udgjöre det egentlige Norder-Amt, eller forrige Holums Stift i Island, paa fölgende Maade:

At Halvdelen af vort eller vor Söns i det foranförte Tilfælde efterladende Jordegods, ligesom ogsaa det Halve af Renten af den Capital, hvortil det, vi kunde efterlade i Lösöre, maatte udbringes, skal anvendes til Præmier for fire unge, retlærende, fattige Præster i bemeldte Amt, hvorved i Særdeleshed bliver at iagttage:

a) at ingen Præmie eller saadan Understöttelse tildeles Nogen, som ikke har speciel Attest fra vedkommende Provst om: at han er retlærende, nemlig, at han baade i og udenfor Prædikestolen lærer overeensstemmende med den hellige Skrift og den evangelisk lutherske Kirkes symboliske Böger; aarlig med Regelmæssighed forretter de befalede Huusbesögelser; paaseer, at Ungdommen bliver vel underviist; catechiserer flittig i Kirkerne, og efter Anordningernes Paalydende efterseer, at ingen Usædelighed hersker upaaanket i den ham betroede Menighed; angiver især lösagtige Personers forargelige Cohabitation for Övrigheden; holder Kirken og Staden i tilbörlig Stand; men fremfor Alt förer selv et exemplarisk Levnet, og viser en sand Nidkjærhed for Iagt-

1839. 14. Mai. tagelse af Herrens Lov. — b) Disse Præmier behöve ikke og bör ikke altid deles lige imellem de Geistlige, som erholde dem, men forhöies Enkelte til Fordeel, efter deres forholdsmæssig större Trang og Fortjeneste, hvorved især bliver at paaskjönne, hvor vedkommende Provster finde Ungdommen bedst underviist, Kirken og Præsteboligen sær fortrinligen vedligeholdte og istandsatte; Præsten udryddende en eller anden Uskik, som ved hans Tiltrædelse herskede i Menigheden; og overhovedet: hvor det er beviisligt, at Præsten har stiftet væsentlig Gavn og Opbyggelse. — c) I Regelen bör ikke disse Præmier, da de efter deres Natur især skulle tjene til Understöttelse og Opmuntring for unge og trængende værdige Geistlige, uddeles til Præster, hvis Kald er specificeret til 40 Rbd. eller derover; dog kan heri skee Undtagelse, naar en Præst i et större Kald viser en særdeles udmærket Embedsförelse og exemplarisk Levnet, og der ikke melder sig i et eller andet Aar tilstrækkeligt Antal af fattige Geistlige, som fortjene den omhandlede Understöttelse, at ham kan tilstaaes for den Gang en Æresgave til en Værdie af 20 Rbd. S. M., hvorfor da især maatte anskaffes og ham skjænkes et eller andet classisk theologisk Værk, efter nærmere Raadförelse med Biskoppen. Ogsaa kan, under samme Omstændigheder, en Æresgave tilstaaes den Provst, man som saadan kunde finde mest udmærket i Nord-Amtet, men en Conditio sine qua non er, at han paa sine Visitatser stedse catechiserede Ungdommen og ikke conniverede med slet Embedsförelse, eller deslige Opförsel af Provstiets Geistlige. — d) Da Amtmanden i Norder-Amtet, formedelst Holums forrige Stifts fölelige Tab af sin egen, inden bemeldte Amt forhen boende Biskop, bedst er i Stand til ved Hjælp af Provsternes Attester og indhentede Efterretninger fra Sysselmændene, tildeels ogsaa personlig, at kjende Præsterne inden Norder-Amtet, saa bliver det denne Embedsmand overladt, i Medför af Correspondence derom med Bi-

skoppen, at uddele de hermeldte Præmier til de værdigste Geistlige inden Amtet, dog bör han stedse, naar Biskoppen visiterer i bemeldte Amt, meddele den eller de Præster inden det Provstie, hvor Biskoppen visiterer, som han dertil maatte anbefale, Præmie i det næst paafölgende Aar, naar kun ellers ikke Noget, som Biskoppen kunde være bekjendt, maatte findes imod den anbefalede Præmie at erindre, hvorom da Amtmanden burde underrette Hans Höiærværdighed. Ligesom han ogsaa bör aarlig fremsende en med vedkommende Ansögninger og Attester ledsaget Indberetning om Præmiernes Uddeling til det kgl. Danske Cancellie, og tilstille Stiftsövrigheden en Gjenpart af samme Indberetning. — e) Skulde de Aar indtræffe, at altfor faa dertil Qualificerede meldte sig for at erholde disse Præmier, saa bör saa meget, som Amtmanden finder passende, af Renterne eller Indkomsterne af den dertil bestemte Halvdeel af foran berörte Midler, oplægges til Capitalen. — 2) Renterne og Indkomsterne af den övrige Halvdeel af bemeldte vore efterladte Midler bör anvendes til aarlig Understöttelse for fire af de værdigste og mest trængende Præste-Enker inden Norder-Amtet, eller ligesaa mange disses, til Fattigvæsenets Understöttelse trængende, men med fortrinlige Gaver og Egenskaber udmærkede Börn, og af Amtmanden, efter foregaaende Correspondence med Biskoppen, uddeles efter Provsternes og Sysselmændenes i Forening givne Anbefalinger. — 3) Saasnart enten den Længstlevende af os, hvis vi da ingen Livsarvinger maatte efterlade, eller da bemeldte vor Sön i umyndig Alder og uden Afkom ved Döden maatte afgaae, bliver det Amtmandens Pligt at foranstalte alt vort efterladende Lösöre ved offentlig Auction bragt til Penge, og disse indsatte til Forrentning i den kgl. Kasse, samt at opbevare den derfor erhvervende Obligation blandt de övrige ved Norder-Amtet beroende Obligationer. De

1839. 14. Mai.

1839. Jorder, som vi maatte efterlade, bör Amtmanden for-
14. Mai. anstalte af den Mand administrerede, som dertil maatte findes bedst qvalificeret. — Men da de mon vorde uadspredte, det er i Thingöe og Skagefjords Sysseler tæt ved hinanden henliggende, vil han, om muligt er, paasee, at Administrationslönnen ikke overstiger ¹/₈ Deel af Jordernes Indkomster. — Til det kgl. Danske Cancellie bör Amtmanden aflægge aarligt Regnskab over denne Stiftelses, som benævnes: „Provst Benedikt Vigfussons og Hustrues, eller disses dyrebare Söns, Jon Benediktsens, Stiftelse for værdige unge Præster samt Præste-Enker og disses udmærkede Börn inden Norder-Amtet i Island" — Indtægt og Udgift. — 4) Denne Disposition gjelder kun de af vore eller vor Söns Efterladenskaber, som vi ikke findes i levende Live at have givet nogen anden særlig Bestemmelse.

Det Foranskrevne er saaledes af os med fuld Forstand, fri Villie og velberaad Hu, og i Overværelse af vedkommende Notarius publicus, Hr. Sysselmand L. Thorarensen, med tilkaldte Vidner oprettet, underskrevet og forseglet. — Holar den 5. Oktober 1838.

Benedikt Vigfusson. (L. S.)   Thorbjörg Jonsdatter. (L. S.)

Að hjónin, Herra prófastur Benedikt Vigfusson og Madame Thorbjörg Jónsdóttir á Hólum hafi, í minni og tilkallaðra notarialvotta nærveru, með fullu ráði og óskertri skynsemi lýst því, að þau fríviljuglega hafi samið framanskrifaða testamentariska Disposition, og að hennar innihald sè öldúngis samkvæmt þeirra sameiginlega vilja, það attesterast hèrmeð notarialiter.

L. Thorarensen (L. S.)

Notarial-gebyr . . . S. M. 80 sk.
borgað með áttatíu skildíngum í silfurmynt.
L. Thorarensen.

Kongelig Resolution ang. Foretagelse af en videnskabelig Reise til Island, til **Undersögelse af Svovlminerne** osv. Khavn den 14. Mai 1839. — 1839. 14. Mai.
I Rentek. Forest. 7. Mai berettes, at Kammeret havde modtaget Andragende fra flere Handlende i London, om kongelig Tilladelse til, frit og med Udelukkelse af alle andre Staters Undersaatter, at maatte overalt paa Island eftersöge og tilvirke Svovl, Kul, Naphta og Salpeter, ligesom ogsaa til fri Indförsel af Maskinerier, Födemidler til Arbeiderne ved Svovltilvirkningen osv., saavel som fri Udförsel af de Mineralier, enten raae eller raffinerede, der maatte erholdes. — Professor Forchhammer, hvis Betænkning Kammeret havde indhentet, yttrede, at det var önskeligt, at de Rigdomme af Svovl, som Island indeholder, maatte blive benyttede paa en bedre Maade og i en större Udstrækning end nu, men han tilraadede ikke et sligt exclusivt Privilegium som det ansögte, der endog udelukkede Kongens egne Undersaatter. Derimod ansaae han det for rigtigt, at tillade toldfri Indförsel af Maskiner og af Levnetsmidler, disse sidste dog kun fra Danmark. Salpeter og Naphta vare ikke hidtil fundne paa Island, og Kul ikke under gunstige Forhold, hvorfor han ikke kunde give Betænkning om disse Punkter. — Rentekammeret fandt, at förend man indlod sig paa Sagen, maatte man have Forholdene paa Island undersögte af et Par kyndige Mænd; heri var og Statsgjældsdirectionen enig, som den, der modtog Forpagtningssummen af Svovlværket ved Husevig, 100 Rbd. aarlig. — Til at foretage Undersögelsen foreslaaes Cand. polytechn. Schytte, der havde reist i Grönland 1838 for at undersöge Kulbrydningen, og Stud. Steenstrup, der i 1837 havde bereist den nordöstlige Deel af Jylland for at undersöge Törvemoserne. Omkostningerne ved Reisen foreslaaes udredede af Jordebogskassen. — Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1839 C, Nr. 233. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1839, S. 149. — I Hunavatns Syssel anföres som publiceret 1840: Circulaire angaaende Schyttes og Steenstrups Reise.

Vi ville allern. have Vort Rentekammer bemyndiget til at overdrage Candidatus Polytechnices Schytte og Studiosus Steenstrup at reise til Island, for i dette og næste Aar at undersöge, deels Beskaffenheden af derværende Svovlminer, deels om der sammesteds findes

1839. 14. Mai. Kul, Salpeter eller Naphta, saavel som for at gjöre sig bekjendte med Islands övrige physiske Beskaffenhed, med fortrinligt Hensyn til Natur-Produkternes oeconomiske Anvendelighed, saaledes at Omkostningerne ved deres Reise afholdes af den islandske Jordebogskasse, samt imod at de ved deres Hjemkomst meddele Kammeret detaillerede Beretninger om hvad de saaledes maatte have erfaret. — Kjöbenhavn den 14. Mai 1839.

17. Mai. Nogle Bemærkninger som **Instruction** for de til **Undersögelser i Island** udsendte **Videnskabsmænd.** Khavn den 17. Mai 1839. — Denne Instruction er i Form af et Brev fra Professor Forchhammer til Rentekammeret, hvortil ere föiede et Par Punkter om Bygningsmateriale fra Collegiet selv. Gjenpart heraf blev tilstillet de Reisende ved Rentek. Skriv. 23. Mai 1839. — Efter Originalen i Rentekammerets Archiv.

Ifölge en mundtlig Opfordring giver jeg mig herved den Ære, at opgive nogle Momenter, hvorpaa Hr. polytechnisk Candidat Schyttes og Hr. Steenstrups Opmærksomhed især synes at burde være henvendt ved deres Reise i Island.

Jeg antager, at Reisen varer i 1½ Aar, at de Reisende gaae herfra til Reikjavig, og efter et kort Ophold der, over Thingvalla til Nordlandet, og derpaa langs med Östkysten tilbage til Reikjavig, hvor de blive Vinteren. — At de under dette Vinter- og Foraarsophold undersöge de Steder i Nærheden af Reikjavig, som ere særdeles interessante, forsaavidt som Aarstiden tillader det. Disse Steder vilde især være Krisavigs Svovlminer, Geiser og Havnefjords Hraun. I det næste Aar vilde da de Reisende være beskjæftigede med Undersögelsen af Vestlandet og en Deel af Nordlandet, og vende tilbage fra Nordlandet.

Det ligger i Sagens Natur, at Omstændighederne forresten maae bestemme, om den her anförte Orden i

Besöget af Stederne kan fölges, eller om den maa forandres. Ikkun det vilde være önskeligt, at de Reisende allerede i den förste Sommer besögte begge Partier af Solfatarer, for til Efteraaret at kunne give en Beretning over dem og revidere enkelte Punkter af deres Iagttagelser i det næste Aar, hvis dette skulde være nödvendigt. 1839. 17. Mai.

Da Hensigten med denne Reise især er technisk, ville de Reisende fortrinsviis henvende deres Opmærksomhed paa fölgende Gjenstande: 1) Svovlminerne; 2) Brunkullagene (Törv); 3) Puzzolane; 4) Alunsteen; 5) Borsyre; 6) Kobbermalme; 7) Jernmalme.

1) Svovlminerne: Vi kjende hidtil tvende store Partier af Solfatarer i Island, nemlig Krisavig-Partiet i Nærheden af Reikjavig og Ilusavig-Partiet omkring Myvatn og Krabla. Begge disse Partier ere af den Beskaffenhed, at Svovlet danner sig bestandig paany, efter at det er taget bort, og det er ikke meget sandsynligt, at der i den tilgjængelige Deel af Island skulde findes hidtil ubekjendte Steder, hvor Svovlet vedbliver at danne sig; thi da denne Svovldannelse er ledsaget med Udvikling af Dampe, som tilkjendegive sig i Form af en Rögstötte, saa kunne de ikke let undgaae Opmærksomheden, hvortil endnu kommer, at Lugten af Svovlet, enten som Svovlbrint eller som Svovlsyrling, aldrig mangler ved de endnu virksomme Solfatarer. — Derimod er det ikke usandsynligt, at der i det Indre imellem Framer Namer (=Fremri-námar) og Skaptafell findes saadanne Svovlminer, men de have formodentlig ingen Værdie for Handelen formedelst den vanskelige Transport. — Men deraf fölger paa ingen Maade, at der ikke findes Steder paa Island, hvor den Virksomhed, der foranlediger Svovlets Sublimation, har ophört, hvor man altsaa ikkun vil borttage Svovlet een Gang, men hvor det er sandsynligt at der findes större

1839.
17. Mai.

Masser. Da Lavaströmmens Varme er meget for stor, for at Svovlet kunde ventes at findes i dem eller i deres umiddelbare Nærhed, er det især Tuflagene i Nærheden af slukte Vulkaner, hvis Undersögelse er vigtig for de Reisende. — Da de levende Svovlminer (de virksomme Solfatarer) oprindeligen faae deres Svovl som Svovlbrint fra Jordens Indre, ere de Betingelser, hvorunder Svovlet hurtigen kan fornyes i saadanne Miner: a) en rigelig Udvikling af Svovlbrint; b) en meget porös Jordbund, for at Svovlbrinten kan trænge igjennem; c) Adgang af ikke meer eller mindre atmosphærisk Luft, end at Brinten af Svovlbrint kan iltes til Vand og Svovlet ikke iltes til Svovlsyrling; d) en behörig Afkjöling af de överste Lag, for at Svovlet kan samle sig. — Omendskjöndt det synes at ligge udenfor Menneskets Magt at bestemme Tilströmningen af Svovlbrint, kan man dog uden Tvivl foranledige en raskere Udskilling af Svovl, ved at forandre Betingelserne b, c, d, og da man ved at lede denne Naturproduktion sandsynligviis vilde kunne foröge Svovlproduktionen overordentlig meget, vil det være en af de vigtigste Opgaver for de Reisende, at söge at udfinde, paa hvilken Maade Betingelserne til Svovlets Udskillelse kunne opfyldes fuldkomnere end hidtil.

2) Mineralsk Kul, Brunkul, Surturbrand (= surtarbrand) etc. — Brunkullene forekomme som bekjendt næsten udelukkende i Islands nordvestlige Deel, netop der, hvor den egentlige vulkanske Virkning mangler, og de Bjergpartier, som man pleier at betegne med Navnet Flöts-Trap, ere herskende. I lignende Bjergmasser forekomme der ogsaa Kul paa Færöerne og i Grönland, og det er derfor ikke usandsynligt, at de paa alle disse Steder vise de samme Eiendommeligheder. Den vigtigste af disse er den, at de danne sammenhængende Lag af stor Udstrækning, hvoraf f. Ex. eet findes paa Færöerne over $1\frac{1}{2}$ Qvadratmile; de

Reisende vilde altsaa undersöge, ihvorvidt et saadant, for den techniske Benyttelse af Brændselet særdeles vigtigt, Forhold finder Sted. Det kongel. Rentekammer tilsendte mig for nogle Aar siden en Ansögning fra nogle Bönder ved Stockholmene i Skagafjord om en Understöttelse til deres Arbeider for at finde Kul. Jeg har dengang anført hvad jeg kunde angive om disse Forhold; men det vilde være önskeligt, om de Reisende nu kunde give nærmere Efterretninger om Forholdene, der synes at være betydeligt afvigende fra dem, der findes ved den almindelige Surturbrand. — Ved Bedömmelsen af den techniske Vigtighed af Kullene vilde, foruden deres Brændværdie, især den större eller mindre Lethed ved deres Brydning og de deraf flydende Omkostninger komme i Betragtning. Omendskjöndt man uden Tvivl, selv om der fandtes betydelige Lag, ikke burde tænke paa at gjöre det til en Udförselsartikel, vil ikke desto mindre den större eller mindre Lethed, hvormed de kunne transporteres og udskibes, være af Vigtighed, da den Indflydelse, deres Benyttelse kan have paa Indvaanernes Velstand, beroer tildeels paa den Lethed, hvormed de kunne forskaffe sig dem. Af de forskjellige Lag, og af Lagenes forskjellige Dele, bör der tages Pröver med til Kjöbenhavn, der dog i Almindelighed ikke behöve at overstige 2 Punds Vægt.

1839.
17. Mai.

3) Puzzolane. — Omendskjöndt Opdagelsen af en naturlig Puzzolane har tabt meget af sin Vigtighed ved den store Anvendelse af kunstige Cementer, der nu finder Sted, og som udbreder sig mere og mere, vilde det dog være en Sag af Betydenhed, at opdage Puzzolanlag paa saadanne Steder, at de kunde findes med Lethed og indskibes uden store Omkostninger. — Puzzolane er vulkanisk Aske, men ikke enhver vulkanisk Aske kan bruges som saadan. Det augitiske vulkanske Sand synes at være aldeles ubrugbart til Kalkcement, og ikkun de trachitiske Askearter have hidtil givet gode

1839. Resultater. Det synes derfor især i de ældre vulkaniske
17. Mai. Produkter at man bör söge dette Material, og navnligen synes det, som om de gamle Vulkaner omkring Baula have fremherskende Feldspath. — Havnefjord Hraun i Nærheden af Reikjavig er udmærket trachitisk, og hvis der kunde findes et Tuflag, der svarede dertil, vilde man uden Tvivl deri have en god Puzzolane. Hr. Schytte vil, naar han forsyner sig med nogen Saltsyre og brændt Kalk i veltilstoppede Flasker, være istand til at pröve den, förend han sender större Partier her til Kjöbenhavn. Hidtil har man ikkun fundet den vulkanske Aske brugbar som Puzzolane, der angribes af Saltsyre; men bedst er det altid at pröve den med Kalken selv. Skulde en saadan Puzzolane vise sig god ved Pröven med Kalk, og findes den under Forhold, at den kunde udföres, da maa der sendes en Foustage til Kjöbenhavn, der indeholder omtrent 100 Pund.

4) Alunsteen. — Dette vigtige Mineral findes i trachitiske vulkanske Egne, naar der sublimeres tillige Svovl. Man har altsaa megen Grund til at formode den paa Island, og navnligen i Omegnen af Baula, hvor der findes hvide, tætte, feldspathagtige Steenarter. Den gode Alunsteen afgiver Alun til Vandet efter at den er ristet. Hr. Schytte vil altsaa ved Blæserörs Pröver kunne afgjöre dens Natur. Findes der af denne Steenart, maa der sendes en Pröve af idetmindste 150 Pund til Kjöbenhavn.

5) Borsyre. — Borsyren er et Produkt af de varme Kilder i Övre-Italien, den fremkommer der med Svovlbrint og i Egne, hvor Kalken mangler og Kilderne afsætte megen Kiseljord. De samme Forhold findes paa Island; der er derfor en Sandsynlighed for, at dette vigtige Produkt fremkommer ogsaa der; navnligen ere Omegnen af Myvatn og Krabla de Steder, hvor man har Grund til at söge efter denne Substants, der vilde være en vigtig Handelsartikel for Island. De Reisende

ville altsaa med megen Ombyggelighed undersöge den anförte Egn, der ogsaa har de störste Svovlminer. 1839. 17. Mai.

6) Kobbermalme. — Gedigent Kobber anföres at findes i Fjeldene imellem Lagarfljot og Borgarfjord. Da denne Deel af Island har en stor Lighed med Færöerne, er det sandsynligviis de samme Forhold, hvorunder den findes paa disse Öer, hvor den neppe vil tillade nogen fordeelagtig Benyttelse. Ikke desto mindre burde de Reisende undersöge dette Spörgsmaal. — Malachit anföres at fremkomme ved Örefjord (Eyjafjord?), Alftefjord, ved Skorsstrand (= Skarðströnd?) og Skaalevig (Skálavík); omendskjöndt det er sandsynligt, at det anförte Mineral ikke har været Malachit, men Grönjord, fortjener det dog de Reisendes nöiere Undersögelse.

7) Jernmalme. — De islandske Jernmalme ville neppe kunne udsmeltes paa Öen formedelst Mangel paa Brændmaterial, og ligesaa lidet kunne udföres med Fordeel; ikke desto mindre vil det dog være interessant at undersöge, om der virkelig findes saa udbredte og rige Jernmalme, som man har paastaaet.

Foruden de her opgivne Gjenstande ere der nogle andre af en saa stor og almindelig Interesse, at jeg, omendskjöndt de ikke höre til de egentlig techniske Opgaver for Reisen, ikke kan forbigaae dem her.

1) Islands Klima antages i Almindelighed at have forværret sig siden vi kjende Öen; men de Kjendsgjerninger, som anföres, ere ikke desto mindre af den Beskaffenhed, at de blive noget usikkre, og omendskjöndt alle tilsammentagne synes at give det Resultat, som i Almindelighed uddrages deraf, bliver dog ved de enkelte mange Tvivl tilbage. Det vilde derfor være önskeligt, om de Reisende kunde iagttage noget Tilforladeligt over denne Gjenstand. — 2) Det er en Kjendsgjerning, som staaer i Forbindelse med det ovenanförte Spörgsmaal om Islands Klima, at Jöklerne (Gletscherne) skyde sig meer og meer ned i Dalene; navnligen er Breide-

1839. 17. Mai. marks Jökul (= Breiðamerkr-jökull), der först har dannet sig siden Öen er beboet, rykket frem paa en höist foruroligende Maade. Det vil derfor være interessant at undersöge, om lignende Forhold finder Sted ved alle Jökler, eller om denne Fremskriden af Breidemarks Jökul ikkun er et Localphænomen, der ikke findes ved de andre Iisbræer. — 3) De Lag af Muslingskaller, der synes at henhöre til de samme Arter, som endnu beboe Havet omkring Island, men findes tildeels höit oppe i Landet, saasom Hallbjarnarstada-Kamb ved Husavig, bevise en Hævning af Landet; men fra andre Steder, navnligen fra Vestlandet, har man Kjendsgjerninger, som hentyde paa en Sænkning. Det vil derfor være af Vigtighed, at afgjöre, om disse Hævninger og Sænkninger ere locale, saaledes at een Deel af Landet hæver sig, medens en anden Deel deraf synker, eller om hele Landet, der tidligere har været hævet, nu synker langsomt. — 4) Ved Katlegiaa Jökuls Udbrud i 1755 skal Solheima Jökul have bevæget sig op og ned, og være tilsidst voxet saa betydeligt, at den blev endnu een Gang saa stor som för. Denne ufuldstændige Efterretning hentyder paa en pludselig, stor Localhævning. Det anbefales derfor til de Reisende, at samle alle Efterretninger og Iagttagelser, der kunde oplyse dette vigtige Phænomen. — 5) Der forekomme Jökler i Island, som kaldes Faldjökler, der angives ved Ildudbrud at glide ned i Dalene og der at oplöse sig i Vand, Iis, Dynd og Lavastykker. Dette Phænomen kan forklares ved at antage, at disse Jökler bestaae af afvexlende Lag af Iis, Aske og Lavaströmme, en Blanding, der ogsaa forekommer paa Ætna. En Undersögelse af Faldjöklernes Phænomen vil være af stor Vigtighed for Geognosien. — 6) Ere Islændernes saakaldte Ölkilder kulsuurt Vand, eller ere de, som angives om nogle, blot en Blanding af Svovlsyre og Vand? — Med Hensyn til Islands Trang til hensigtsmæssige Bygningsmaterialier fortjener det de Reisendes Opmærksomhed, om der

ikke findes Pimpsteen eller en mere porös Lava i tilstrækkelig store Stykker for at danne Bygningssteen deraf, eller i alt Fald Muslingeskaller i stor Mængde. — Ligeledes anbefales til de Reisende at være opmærksomme paa, om der, skjöndt det ikke er sandsynligt at Kalklag findes paa Island, dog muligen i Trappen kunde være Kalkgange, der vare brugbare til Kalkbrænding. — Kjöbenhavn den 17. Mai 1839. 1839. 17. Mai.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Bestemmelser om Depositioner af Penge i den islandske Jordebogskasse.** Khavn den 18. Mai 1839. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 871. 18. Mai.

Fra Hr. Stiftamtmand Bardenfleth er under 28. Marts f. A. indkommet Forslag, betræffende nogle Tillæg og Modificationer i de Regler, der hidtil ere fulgte ved Islands Jordebogskasse, deels ved Modtagelse af Summer, mod Anviisning paa Zahlkassen m. v., deels ved Ind- og Udbetalinger af Umyndiges Midler. — Efterat det Fornödne desangaaende er afhandlet med de Deputerede for Finantserne og Directionen for Statsgjelden og den synkende Fond, har Kammeret om den förstnævnte Deel af Forslaget nedlagt allerund. Forestilling; hvorpaa Hans Majt. under 8. dennes allern. har resolveret saaledes:

„Vi tillade allern. [. . . . o. s. v. see kongel. Resol. 8. Mai 1839, ovenfor S. 355-357. . . .] imod deraf at erlægge til Landfogden ½ pCt. af de Summer, der saaledes maatte blive deponerede."

Hvad Ind- og Udbetalingen af Umyndiges Midler angaaer, er Statsgjeldsdirectionen med Hr. Stiftamtmanden enig i, at der, naar Midlerne anmeldes til Indbetaling, bör fordres Legitimation for, at de anmeldte Summer ere Umyndige tilhörende, og at det paasees, til hvilken Tid Vedkommendes Umyndigheds Tilstand ophörer, for at Capitalerne saa betimeligen kunde vorde

1839. 18. Mai. opsagte, at Tilbagebetalingen kan effectueres i den næst paafölgende Termin, med de til den Tid forfaldne Renter; ligeledes, at den for Opsigelsen af ovennævnte Capitaler bestemte Tidsfrist af ½ Aar, naar Summerne overstige 100 Rbd., og af ¼ naar de udgjöre 100 Rbd. eller derunder, forbliver uforandret, dog at der, i Lighed med det, som finder Sted med Umyndiges Midler i Danmark, ei alene ikke haves Noget imod, at Opsigelser modtages til en forestaaende Termin, endskjöndt en Deel af den befalede Varselstid allerede maatte være forlöben, men endog, at Tilbagebetaling af de her omhandlede Umyndiges Midler skeer udenfor den sædvanlige Termin, naar Jordebogskassens Tilstand tillader Udbetalingen, og Vedkommendes Tarv taler for, at den finder Sted.

Foranstaaende skulle vi ikke undlade herved tjenstl. at meddele Hr. Stiftamtmanden til behagelig Efterretning og Foranstaltning, samt videre fornöden Bekjendtgjörelse. — Rentekammeret den 18. Mai 1839.

18. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Bevilling af Laan til et islandsk Interessentskab for Communicationens Forbedring** mellem Island og Kjöbenhavn. Khavn den 18. Mai 1839. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 879.

Fra et i Reikevig stiftet Interessentskab, for at tilveiebringe en jevnligere Communication mellem Kjöbenhavn og Island, er, med Hr. Stiftamtm. Bardenfleths behagelige Skrivelse af 25. Februar d. A., indkommet et Andragende, deels om Understöttelse af den kongelige Kasse til dette Foretagendes Udförelse, deels om at blive overdraget Befragtningen af det islandske Postskib.

Om Sagen, forsaavidt den gaaer ud paa Understöttelse af den kongel. Kasse, har fra de Deputerede for Finantserne været nedlagt allerunderd. Forestilling,

hvorpaa Hans Majt. under 7. i d. M. allern. har resolveret saaledes: 1839. 18. Mai.

„Vi ville allern. have det i Reikevig stiftede Interessentskab, for at tilveiebringe en jevnligere Communication mellem Kjöbenhavn og Island, bevilget af Finantskassen et Laan af 3000 Rbd. Sölvmynt, rentefrit i 5 Aar, men mod derefter at forrentes med 4 pCt. pro anno, og at tilbagebetales 1/10 aarlig, samt imod Sikkerhed i det anskaffede Skib med Inventarium og dets Assurance-Sum".

Ved at communicere Hr. Stiftamtmanden denne allerh. Resolution til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse for Vedkommende, maae vi derhos anmode Dem om, at paalægge Landfogden: af Islands Jordebogskasse at udbetale foranförte 3000 Rbd. r. S., efter at for Belöbet er udstedt behörig Obligation med förste Prioritets Panterettighed i det anskaffede Skib med Inventarium og dets Assurancesum, hvilken Obligation, naar den er foranstaltet thinglæst og Gjenpart deraf hertil er indsendt, bliver at opbevare ved Islands Jordebogskasse.

Hvad derimod Interessentskabets Andragende om Postskibs-Befragtningen angaaer, da vil denne Deel af Sagen komme under nærmere Overveielse, naar Indberetning hertil indkommer om, at Foretagendet er saavidt fremmet, at et passende Skib er anskaffet m. v. — Rentekammeret den 18. Mai 1839.

Kongelig Resolution ang. **Understöttelse** af Fonden ad usus publicos til **geistlige Læseselskaber i Island.** Khavn den 25. Mai 1839. — 25. Mai.
Biskoppen over Island havde indberettet til Cancelliet, at efter en forelöbig Correspondence med afg. Prof. Theol. Jens Möller i Kjöbenhavn, blev der i Aaret 1832 gjort Begyndelse til Anlæggelse af geistlige Læse-Indretninger i Island. Der blev först bestemt Oprettelse af 4 Afdelinger, hvoraf Mula Sysselerne og Öster-Skaptafells Syssel udgjorde den förste, de

1839. fire Sysseler i Norder-Amtet den anden, Stranda, Isafjords
25. Mai. og Bardastrands den tredie, Snæfellsnæs, Dala og Myra Sysseler den fjerde Afdeling. De övrige Sysseler paa Sydlandet bleve udeladte, da de havde en lettere Adgang til Stiftsbibliotheket i Reykjavík. I Aaret 1833 sendte Professor Möller endeel Böger, tildeels anskaffede ved en Understöttelse af 100 Rbd. fra Directionen for Fonden ad usus publicos, og haabede da at kunne tilveiebringe en aarlig Sum til dette Öiemed, men han döde i samme Aar. Man kom snart til Erfaring om, at Afdelingerne vare for store og Circulationen gik meget langsomt. Da Biskoppen nemlig i Aaret 1834 opmuntrede til ved aarlige Pengebidrag at foröge Samlingerne, fandtes de Fleste villige dertil, men önskede at Bögerne skulde deles mellem Provstierne, og i hvert Provstie oprettes et Læseselskab for Geistligheden. I Nord-Amtets fire Sysseler udförtes Delingen först, og Öster- Skaptafells Syssel traadte ogsaa ud, men Mula Sysselerne vedbleve at udgjöre eet Læseselskab. Der havde man ogsaa kjöbt Böger, og i de övrige Provstier paa Nord og Vestlandet for mindst 11 (Norder- Isafjords) og meest 69 Rbd. (Hunavatns S.). I Stranda Syssel var ubetydeligt ydet i Penge, men en Præst havde givet en Deel gode Böger. Fra Bardastrands Provstie havde endnu intet Pengebidrag været at erholde, men Provsten og en Præst der i Herredet havde skjænket en ikke ubetydelig Deel gode Böger. Endvidere havde Geistligheden i Rangarvalla Syssel, tilskyndet dertil af Herredsprovsten (Tomas Sæmundsson), selv oprettet et Læseselskab paa fælles Bekostning, og et historisk Læseselskab var ligeledes oprettet i Vester-Skaptafells Syssel. Biskoppen havde derfor andraget paa, at Cancelliet vilde bevirke tilstaaet en offentlig Understöttelse af Fonden ad usus publicos til de i 14 af Landets Provstier oprettede geistlige Læseselskaber, og at Pengene maatte blive anviste til Catechet Th. Gudmundsen i Khavn, der fra Begyndelsen havde været en Velgjörer for de nævnte Læse-Selskaber. Cancelliet havde anbefalet dette Biskoppens Forslag til Directionen for Fonden ad usus publicos, og denne erklæret sig deri enig.

Vi ville allern. have de i fjorten af Islands Provstier oprettede geistlige Læse-Selskaber tilstaaet af Fonden ad usus publicos en Understöttelse af tilsammen 300

Rbd. eengang for alle. — Kjöbenhavn den 25. Mai 1839[1]. 1839. 25. Mai.

Plakat ang. Oprettelsen af en Bygnings-Commission i Reykjavik. Khavn den 29. Mai 1839. 29. Mai.
— Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1840, samt ligeledes i flere af Landets Jurisdictioner, nemlig 1839 i Reykjavík og Borgarfjords Syssel, 1840 i Skaptafells, Rangarvalla, Arnæs og Vestmannöe Sysseler, ligeledes i Snæfellsnæs, Dala, Bardastrands, Isafjords og i samtlige Sysseler i Nord- og Öster-Amtet. Canc. 3. Depart. Registr. 1837-1839, fol. 465, 469. (1839, Nr. 1621b). Original-Aftryk hos Schultz, paa Dansk og Islandsk, 12 Sider i 4to: förste Side Titelblad, den danske Titel överst, den islandske nedenfor, Resten af Titelbladet Dansk; paa de lige Sider 2—10 den danske Text med Sigillatur og Underskrifter, paa de ulige Sider 3—11 den islandske Text uden Underskrifter; den sidste Side (12) blank. Coll. Tid. for 1839, S. 601—607 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1839, S. 60—63. Schou XXII, 324—327; jevnf. Roesk. Stændertid. I, 89—94; II, 24—32. Islandsk: Original-Aftryk hos Schultz med den danske Text (see ovenfor).

Plakat, betræffende en Bygnings-Commission i Reikjavig paa Island.

Vi Frederik den Sjette &c. G. v.: at Vi, til större Sikkerhed mod Ildsvaade, have fundet for godt, efter derom at have modtaget allerunderd. Betænkning fra Vore troe Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lolland-Falsters Stifter, samt Island og Færöerne, at foreskrive fölgende Regler for Bygningsvæsenet i Kjöbstaden Reikjavig paa bemeldte Vort Land Island:

[1]) Skriv. fra Directionen for Fonden ad usus publicos til Cancelliet 7. Juni 1839, med Forslag om, at Summen udbetales til Biskoppen og Fordelingen overlades ham; hvorpaa Cancelliet igjen svarer i Skriv. 22. Juni 1839, at Fordelingen bliver at bestemme af Biskoppen og Stiftamtmanden i Forening. Canc. 3. Depart. Brevb. 1839, Nr. 1654. — Anviisning paa Udbetalingen i Rentek. Skriv. til Landfogden i Island 24. August 1839, Isl. Copieb. 13, Nr. 1037.

1839. 23. Mai.

1) Der skal i Reikjavig oprettes en Bygningscommission, bestaaende af Byefogden, Brandinspecteuren, to af Byens Repræsentanter, som udnævnes af Amtmanden efter samtlige de eligerede Borgeres Forslag og efter at Byefogdens Erklæring derover er indhentet, samt af to andre Mænd, som Amtmanden dertil maatte ansee skikkede, og hvortil han især skal udnævne bygningskyndige Mænd, naar saadanne maatte haves. — 2) Denne Commission paaligger det i Fremtiden, i Overeensstemmelse med Anordningen 17. Novembr. 1786 § 5, paa Amtets nærmere Approbation, at udvise den fornödne Plads til enhver ny Bygnings Opförelse, saavelsom til de fornödne Gaards- og Haugepladser, som derefter foranstaltes Vedkommende udmaalte af Byefogden; dog bör de saaledes udmaalte Pladser indhegnes og afbenyttes inden 2 Aars Forlöb, da de i modsat Fald falde tilbage til Byen. I Forbindelse hermed paaligger det Commissionen, for at Byen i Fremtiden kan blive bygget efter en bestemt Plan, med Amtets Samtykke at fastsætte, hvor de frie Pladser og Gaderne skulle anlægges; og bör Commissionen til den Ende erholde meddeelt af Byefogden en Oversigt over de hidtil af denne Embedsmand alene udmaalte Pladser, over hvilke, i Forbindelse med de senere af Commissionen anviste, denne bör före en særskilt Protocol. Denne Protocol, saavelsom de flere Protocoller, Commissionen maatte finde nödvendige til dens Forhandlinger og Correspondence, anskaffes paa Kæmnerkassens Regning. — 3) Fölgende Regler, der fornemmelig ved nye Bygningers Opförelse, eller ved Hovedreparationer paa Bygninger blive at iagttage, skulle tillige være Gjenstande for bemeldte Commissions Omhu: — A. Naar det til större Sikkerhed i Henseende til Ildsvaade, eller for at skaffe bekvemmere Færdsel, ansees nödvendigt at give en Gade större Brede, skal Enhver, som er anviist en ubebygget til Gaden stödende Plads, være pligtig til at indrykke saameget af sin Grund til

Gaden, som ansees fornödent for at give samme den behörige Brede, imod at han derfor nyder Godtgjörelse af Byens Kasse, som i Forhold til hele Bygningspladsens Störrelse og Værdie, og den Forringelse samme ved Afstaaelsen vil lide, af bemeldte Commission med Amtets Samtykke bestemmes. — B. Ved Opförelsen af nye Bygninger paa forhen ubebyggede Pladse skal nöie paaagtes, at de paa ingen Maade komme i umiddelbar Forbindelse med Naboehusene, og der bör altid være et frit Rum til Naboens Huse paa 10 Alen; dog skal dette ikke være til Hinder for Opförelsen af Stakitter eller andre saadanne Indhegninger, som i Tilfælde af Ildsvaade hurtigen kunne nedrives. — C. Naar nogen ny Bygning skal opföres, har bemeldte Commission, paa Amtets nærmere Approbation, at bestemme den Linie, som bör gives Bygningen til Gaden, og de flere Regler, som samme i Henseende til Sikkerhed mod Ilsdvaade, saavel ved Bygningens indvendige som udvendige Bygningsmaade, finder fornödne at iagttage. Commissionen bör derhos saavidt muligt paasee, at der for de Professionister, hvis Næringsveie kunde give Anledning til at befrygte Fare for Ildsvaade, anvises Byggepladser paa afsides Steder, ligesom og denne Commission ideligen har at före Tilsyn med alle nye Bygninger, medens de staae under Bygning. Ligeledes bör den före Tilsyn, naar der foretages Hovedreparationer, og haver den nöie at paasee, at Vedkommende strængt rette sig efter de dem givne Forskrifter. — D. Enhver, som agter at opföre nogen Bygning, eller ved de ældre Bygninger at gjöre Forandringer, eller at foretage Hovedreparationer, bör derfor, inden hermed skeer Begyndelse, först desangaaende gjöre Anmeldelse for oftmeldte Commission, og indhente sammes med Amtets Approbation forsynede skriftlige Bestemmelser, om og efter hvilke Regler han maa bygge, forsaavidt det under Litra C. angivne Öiemed angaaer. — E. Dersom Nogen begynder med nogen Bygning, inden dette er

1839.
29. Mai.

1839. efterkommet, bör saavel han som vedkommende Mester
29. Mai. böde fra 5 til 25 Rbd. til Byens Fattigkasse efter Politierettens Kjendelse, og maa den förstnævnte derhos taale, at Bygningen, saavidt den ikke er indrettet efter de Regler, som Commissionen finder at derved burde have været iagttagne, for hans Regning nedrives. Iövrigt bör Byefogden, saafremt han bringer i Erfaring, at der begyndes paa et Bygningsarbeide, hvortil Commissionens Samtykke behöves, uden at samme er indhentet, strax forbyde, at der med samme videre fortfares. — 4) De i nærværende Reglement indeholdte Forskrifter bör ogsaa gjelde i Henseende til Tomthuse og dertil hörende Hauger, der ere beliggende indenfor Grændserne af Byens Jurisdiction, forsaavidt de paa samme ere anvendelige. Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet i Vor Kongelige Residentsstad Kjöbenhavn den 29. Mai 1839.

Opið brèf viðvíkjandi byggínganefnd í Reykjavík á Íslandi.

Vèr Friðrik hinn Sjötti, &c. G. v.: að Oss, til að afstýra húsbrunum, hefir þóknazt, eptir að hafa þarum útvegað álit Vorra trúu umdæmisstanda fyri Sjálands, Fjóns og Lálands-Falsturs stifti, svo og Ísland og Færeyjar, að fyrirskrifa fylgjandi reglur fyri byggíngastörfum í kaupstaðnum Reykjavík á fyrrnefndu Voru landi Íslandi:

1) Í Reykjavík skal stofnast ein byggínga-nefnd, í hverri vera skulu býfógetinn, eldsvarnar-forstjórinn, tveir af staðarins fulltrúum, sem skikkast af amtmanninum eptir allra hinna kjörnu borgara uppástúngu, og eptir að býfógetans álit þaryfir hefir verið útvegað, svo og tveir aðrir menn, hverja amtmaðurinn kynni að álíta hæfilega þartil, og hvartil hann sèrílagi á að nefna menn, er skynbragð bera á húsasmíði, þegar slíkir til eru. — 2) Eptirleiðis verður það skylda þessarar nefndar, samkvæmt tilskipunarinnar af 17. Nóvembr. 1786

§ 5, að tilskildu amtsins nákvæmara samþykki, að ávísa 1839.
hið nauðsynlega pláts til sèrhverrar nýrrar byggíngar, 29. Mai.
og líka til nauðsynlegra garðsrúms- og jurtagarða, sem þareptir útmælast hlutaðeigendum eptir býfógetans ráðstöfun; samt eiga þau þannig útmældu pláts að afgirðast og nýtast innan tveggja ára útgaungu, þar þau, ef út af því bregður, aptur tilfalla kaupstaðnum. Í sameiníngu hèrmeð uppáleggst það nefndinni, til þess að staðurinn eptirleiðis geti bygður orðið eptir vissu undirlagi, með amtsins samþykki að ákvarða, hvar þau auðu pláts og strætin eiga að grundvallast; og á nefndinni til þessa augnamiðs af býfógetanum að meðdeilast yfirlit þeirra híngaðtil einúngis af þessum embættismanni útmældu plátsa, yfir hver, í sameiníngu við þau af nefndinni síðar ávísuðu, hún á að halda sèrlega embættisbók. Þessi embættisbók, og aðrar fleiri slíkar, er nefndin kynni að álíta nauðsynlegar til hennar ráðstafana og brèfaskripta, eiga að útvegast á staðarins gjaldkera-sjóðs kostnað. — 3) Eptirfylgjandi reglur, sem sèrílagi eiga að aðgætast við reisíng nýrra byggínga, eður annara byggínga aðalumbót, eiga undir eins að njóta greindrar nefndar umhyggju: — A. Þegar það, til því vissari varnar við húsbruna eður til að útvega greiðari yfirferð, álízt nauðsynlegt að gjöra eitthvert stræti breiðara, á sèrhver, hverjum óbyggt pláts, er út til strætisins snýr, hefir verið ávísað, að vera skyldugur til að rýma svo mikið af sinni grundvallareign til strætisins, sem álízt nægilegt til þess tilhlýðilegu breiddar, mót því endurgjaldi af staðarins fèhirzlu, sem eptir tiltölu við stærð og verð alls byggíngarplátsins, og þá rýrnun, er hlýzt af þess afsali, af tèðri nefnd með amtsins samþykki ákvarðað verður. — B. Við reisíng nýrra byggínga á fyrr óbygðum plátsum á nákvæmlega að aðgætast, að þær á engan hátt komi í nokkurt eiginlegt samband við nábúahúsin, og ætíð á 10 álna audt rúm að skilja þær frá nábúans húsum; þó á þetta ekki að hindra reisíngar grindaverka eður annara slíkra girðínga, sem skyndilega má niður rífa

1839. ef húsaeldur kynni upp að koma. — C. þegar nokkur ný
29. Mai. bygging á að reisast, á tèð nefnd, að tilskildu amtsins nákvæmara samþykki, að ákvarða það strik, er takmarka á grundvöll byggíngarinnar út til strætisins, og þær fleiri reglur, sem hún í tilliti til varnar mót eldsvoða, bæði við innvortis og útvortis byggíngar-máta, finnur nauðsynlegt að aðgæta. Nefndin á þessvegna, að svo miklu leyti mögulegt er, að sjá svo til, að þeim handverksmönnum, hverra bjargræðisvegir kynnu að álítast hættulegir í tilliti til eldkveikju, ávísist byggíngarpláts á afsíðis stöðum, eins og líka þessi nefnd iðuglega á að hafa tilsjón með öllum nýjum byggíngum, meðan þær eru í smíðum. Sömuleiðis á hún að hafa tilsjón með aðalumbótum [eldri byggínga], og á hún nákvæmlega að sjá svo til, að hlutaðeigendur beinleiðis fylgi hennar fyriskriptum. — D. Sèrhver, sem ætlar að reisa nýjar byggíngar, eður gjöra umbreytíngar ellegar umbætur [á eldri byggíngum], á þessvegna, fyrr en slíkt starf byrjar, fyrst að gefa þetta tèðri nefnd til vitundar, og útvega hennar með amtsins samþykki staðfestu skriflegu ákvarðanir, hvort og eptir hverjum reglum hann megi byggja, að svo miklu leyti sem því undir bókstafnum C ákveðna augnamiði viðvíkur. — E. Ef nokkur byrjar nokkra bygging áður en þessu er hlýdt, á bæði hann og hlutaðeigandi meistari að sektast um 5 til 25 ríkisbánkadala til staðarins fátækra sjóðs, eptir pólitírèttarins ályktan, og hlýtur hinn fyrrnefndi þar að auki að þola, að byggíngin, að því leyti sem hún ekki er samin eptir þeim reglum, er nefndin álítur að í því tilliti hefðu átt að aðgætast, niður rífist á hans kostnað. Annars á býfógetinn, þegar hann fær vitund um byrjun slíks byggíngarstarfs, hvartil nefndarinnar samþykki útheimtist, án þess að þetta sè útvegað, strax að fyribjóða þess frekara framhald. — 4) þær forskriptir, sem þessi reglugjörð inniheldur, eiga líka að gilda í tilliti til tómthúsa og þartil heyrandi jurtagarða, sem liggja innan staðarins lögsögu-umdæmis takmarka, að svo miklu leyti

sem þær til þeirra geta heimfærðar orðið. — Hvareptir allir hlutaðeigendur sèr allraundirgefnast hegða eiga. — Gefið í Vorum konúnglega aðsetursstað Kaupmannahöfn þann 29. Maí 1839. 1839. 29. Mai.

Kongelig Resolution ang. **Thorshavns Beseiling** i Norder-Syssel. Khavn den 29. Mai 1839[1]. 29. Mai.
— I Rentekammerets Forestilling 21. Mai berettes, at Amtmanden over Nord- og Öster-Amt, Thorarensen, har tilstillet Kammeret et Andragende, hvori Præsten, Repstyreren og 11 Bönder af Langanæs i Norder Syssel anholde om, at det maatte tillades Speculanthandlere at opseile den saakaldte Thorshavn paa den vestlige Side af Langanæsset. De anförte, at Veien til hvert af de nærmeste Handelssteder, Raufarhavn og Vopnafjord, var 10 danske Mile, og af meget vanskelig og farlig Beskaffenhed. Söveien kunde kun benyttes om Sommeren, til stor Skade for Bondens Höhöst og Fiskerie. Sysselmanden og Amtmanden fandt det betænkeligt, med Hensyn til de Handlendes Tarv, at anbefale Andragendet, men saavel paa Grund af Communicationens Vanskeligheder, som ogsaa for at aabne Leilighed til at benytte Drivtömmeret, havde Amtmanden foreslaaet, at det til en Pröve i 2 Aar maatte tillades de Handlende i Vapnafjord og Raudarhavn med Udelukkelse af Speculanter, at opseile Thorshavn, dog saaledes, at de stedse skulde være forsynede med et tilstrækkeligt Vareforraad til samme Priser, som paa de nævnte Handelssteder, og at det, i Tilfælde af Misligholdelse deraf, öieblikkeligen blev tilladt Speculanthandlerne at opseile Thorshavn i Forening med dem. Kammeret indstiller, at Tilladelsen gives kun paa Pröve i 3 Aar, i det der erindres, at noget lignende er bevilget med Hensyn til Seydisfjord, og havde i flere Henseender viist sig som nyttigt for Indvaanerne. Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1839. C, Nr. 254. Publiceret i Hunavatns Syssel 1840.

Vi tillade allern., at Thorshavn i Norder Syssel under Islands Nord- og Öster-Amt maa, uden at autoriseres som Handelssted, til et Forsög i en Tid af 3 Aar beseiles, og at derpaa maa drives Handel, dog kun af de faste Handlende i de autoriserede Handelssteder Vapnefjord og Raudarhavn, Alt iövrigt under de Vilkaar

[1]) Kongel. Resolution 1. Marts 1843.

1839. og Betingelser, som Vor Plak. af 28. Decembr. 1836
29. Mai. indeholder for Handel paa de autoriserede Handelssteder, og med den Forpligtelse for Vapnefjords og Raudarhavns Handlende, at de, fra Aaret 1840 at regne, stedse paa Thorshavn have et tilstrækkeligt Vareforraad, til samme Priser, som paa de nævnte Handelssteder, samt at det, i Tilfælde af Misligholdelse, vil blive tilladt Spekulanthandlere at beseile fornævnte Sted.

Forresten har vedkommende Amtmand ved Udgangen af Aaret 1841 til Vort Rentekammer at indberette det Fornödne om Udfaldet af den fornævnte Foranstaltning. — Kjöbenhavn den 29. Mai 1839[1].

30. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, ang. **Undersögelser fra England efter Svovl og flere Jordprodukter** i Island. Khavn den 30. Mai 1839. — Rentek. isl. Copieb. 13, Nr. 901—903.

I Anledning af et fra C. J. Gerss hertil indkommet Andragende, hvori han for nogle Engellændere har anholdt om, at maatte i Island eftersöge Svovl, samt at det ligeledes maatte tillades, at eftersöge Kul, Naphta og Saltpeter, have vi under 30. i f. M. tilskrevet ham, at imod de attraaede Eftersögningers Foretagelse finder Kammeret Intet at erindre.

Ved at melde Hr. Stiftamtmanden (Amtmanden) dette, maa vi tjenstl. anmode Dem om, behageligen at ville drage Omsorg for, at der vises fornævnte Gerss den mueligste Velvillie, saaledes, at der ikke lægges ham ugrundede Hindringer i Veien i forbemeldte Henseende. — Rentekammeret den 30. Mai 1839.

---

[1]) Ved Rentek. Skrivelser 8. Juni 1839 er denne Resolution communiceret Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, Sysselmanden i Norder-Syssel og Handelshuset Örum & Wulff. Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 920—922.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Udslettelse af Sörullen ved Erhvervelse af Borgerskab i Reykjavík.** Khavn den 8. Juni 1839. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1839, Nr. 2215. 1839. 8. Juni.

Ved under 4. Marts d. A. hertil at indsende en Ansögning fra Skibstömmermand P. J. H. Nielsen om Tilladelse til at vinde Borgerskab i Reikevig som Skibstömmermand og Dæksbaadförer, har Hr. Stiftamtm., næst at yttre Önskeligheden af at en saadan Tilladelse meddeles ham, henstillet, hvorvidt den Omstændighed, at han er Söindrulleret, heri kan være til Hinder. Cancelliet har i denne Anledning corresponderet med det kongel. Admiralitets og Commissariats-Collegium, som i sit afgivne Svar har erklæret, at der fra Söindrulleringens Side Intet er imod, at den ansögte Tilladelse meddeles, samt at Supplikanten, naar han beviser at han har vundet Borgerskab i Reikevig, vil blive udslettet af Sörullen og meddeelt Fribedspas, uden derfor, i Betragtning af Omstændighederne, at erlægge nogen Kjendelse til Söindrulleringsfondet.

Ved tjenstl. at meddele Forestaaende, undlader man ikke at tilföie, at der som Fölge heraf Intet findes imod, at Supplikanten meddeles det attraaede Borgerskab.

Indsluttede Bilage remitteres. — Det kongel. Danske Cancellie den 8. Juni 1839.

Cancellie Plakat ang. **Afdragsrettens Ophævelse med Republiken Venezuela.** Khavn den 23. Juli 1839. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1840. Ligeledes anført som publiceret 1840 i Myra og Hnappadals, Sneefellsnæs, Dala og Isafjords Sysseler, samt i alle Nord- og Öster-Amtets Jurisdictioner, med Undtagelse af Thingö Syssel. Original-Aftryk hos Schultz, 2 Bl. i 4to. — Canc. 2. Departem. Registr. XL, 218b—219 (1839, Nr. 460). Colleg. Tid. 1839, S. 575—576. Qvart-Forr. for 1839, S. 78. Schou XXII, 335. 23. Juli.

1839. 23. Juli. Cancellie-Plakat, der kundgjör en traktatmæssig Bestemmelse, hvorefter den i Lovens 5—2—76 paabudne Afgift bortfalder, naar Arv eller anden Formue, som herfra udföres, tilfalder Nogen, der har hjemme i Republiken Venezuela.

Ved en imellem Hans Majt. Kongen og Republiken Venezuela afsluttet Venskabs-, Handels- og Skibsfarts-Traktat, Art. 8, er det blandt Andet bestemt, at de contraherende Staters Indbyggere i Alt, hvad der angaaer Arv, saavel efter Testament som ab intestato, og med Hensyn til Rettighed til at disponere over deres personlige Eiendomme, gjensidigen skulle nyde de samme Rettigheder, som de Indfödte i de respective Stater, og at der i alle disse Tilfælde ingen andre eller höiere Afgifter skulle finde Sted, end de, som betales af de Indfödte.

Som Fölge heraf vil den i Lovens 5—2—76 paabudne Afgift af Arv eller anden Formue, som udföres af Riget, bortfalde i alle de Tilfælde, hvor saadan Arv eller anden Formue tilhörer Nogen, der har hjemme i Republiken Venezuela. — Det kongel. Danske Cancellie den 23. Juli 1839.

6. August. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Lön for Arrestforvareren i Reykjavík.** Khavn den 6. August 1839. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1839, Nr. 2986.

Forsaavidt Hr. Stiftamtm. i Skrivelse af 11. Febr. d. A. har indstillet, at der i Medhold af allerh. Reskript af 24. Januar f. A. tillægges den Betjent, der antages som Arrestforvarer ved Fængslet i Reikavig en aarlig Lönning af 50 Rbd. r. S. af den islandske Justitskasse, skulde man, efter at have brevvexlet med det kongel. Rentekammer, til Efterretning og videre Foranstaltning tjenstl. melde, at det Indstillede herved bifaldes. — Det kongel. Danske Cancellie den 6. August 1839.

Rentekammer-Plakat ang. **Repartition af de til Östifternes Stænderforsamling i Aaret 1838 forskudsviis udbetalte Summer.** Khavn den 14. August 1839. — Rentek. Exped. Prot. for 1839, 73, Nr. 356, S. 181—184. Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1839, S. 649—655. Qvart-Forr. for 1839, S. 87—92. Schou XXII, 343—347. — **Uddrag.** 1839. 14. August.

Plakat angaaende Repartition efter Plakaten af 1. Juni 1836 af de i Anledning af de raadgivende Provindsialstænders Forsamling i Roeskilde i Aaret 1838 forskudsviis udbetalte Summer.

Til Dækning af de Udgifter, til Belöb ialt 36,356 Rbd. 23 Sk. Sölv, som af den kongel. Kasse forskudsviis ere udredede i Anledning af den i Aaret 1838 i Roeskilde afholdte Forsamling af de raadgivende Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter samt for Island og Færöerne ville, ifölge allerh. Plakat af 1. Juni 1836, efter Fradrag af 3/63, eller 1,731 Rbd. 24 Sk., der udgjöre Islands og Færöernes Andeel i bemeldte Udgifter: a) Kjöbenhavn have at betale 12/63 eller 6,925 Rbd. Sölv . . . o. s. v. . . . — Rentekammeret den 14. August 1839.

Kongelig Resolution ang. **Forandringer i det danske Vægtsystem.** Khavn den 20. August 1839. — Canc. 2. Depart. Forestillinger for sidste Halvaar 1839, Nr. 39. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1839, S. 254—255. — Det bestemmes efter en af Cancelliet nedlagt allerund. Betænkning, i Anledning af det af Professorerne Schumacher og H. C. Örsted under 7. Oktobr. f. A. og i Juni Maaned d. A. til Cancelliet indgivne Forslag om Forandring i det danske Vægtsystem: 20. August.

1) At det danske Pund skal veie 500 franske Grammer. — 2) At tvende Mönsterpund og tvende Sæt af Vægtlodder, store og smaae, overeensstemmende hermed, forfærdiges i den polytechniske Læreanstalt,

1839. og pröves af Etatsraad Örsted. — 3) at det ene Mönsterpund og Sæt af Vægtlodder afgives til Justeerkammeret, det andet opbevares i den polytechniske Læreanstalt. — 4) At disse Vægter udföres saa hurtigt, som Omstændighederne tillade det, og naar Justeerkammeret har modtaget sit Sæt af Vægter, rettes siden alle de justerede Vægter derefter. — 5) At den danske Sölvvægt skal være lig den almindelige Köllnske Sölvvægt, uden Hensyn paa Forholdstallet mod den danske Handelsvægt, men til dens Fastsættelse foretages först Sammenligninger med den Altonaer Mynts, og den Hamborger Banks Sölvvægt. Ved den faste Bestemmelse tages især Hensyn til den sidste, som strængt nöiagtigt fastsat og udfört i Platin. Over Udfaldet heraf indgives da allerunderd. Beretning. — 6) At det paalægges Etatsraad Örsted at foretage Undersögelser, hvorved det danske Pund, skjöndt fast bestemt til 500 franske Grammer, dog ved selvstændige Maal og Vægtbestemmelser knyttes til et Naturmaal, men at Indförelsen af den nye Vægt, som herved ingen Forandring kan lide, ikke derefter udsættes. — Kjöbenhavn den 20. August 1839.

20. August.

24. August. **Cancellie-Skrivelse** til Biskoppen over Island, ang. **Understöttelse af den Erichsenske Collect til Istandsættelse af en Præstegaard.** Khavn den 24. August 1839. — Canc. 1. Departem. Brevbog 1839, Nr. 2327.

I Anledning af den med Deres Höiærv.* behagelige Betænkning af 30. Marts d. A. hertil indkomne Ansögning fra Sognepræsten for Knappstade Menighed inden Skagefjords Syssel, Stephan Thorvaldsen, om en Understöttelse af 150 Rbd.[1] til at bestride Omkostnin-

[1]) denne Understöttelse er bevilget af den saakaldte Erichsenske Collect, hvis Status den 10. August 1839 angives at være fölgende:

gerne ved Istandsættelsen af Præstegaardens Bygninger, 1839.
som ere nedstyrtede i et Jordskjælv [1], er der bevilget 24. August.
Supplikanten den ansögte Understöttelse, og det kgl. Rentekammer under D. D. anmodet om at foranstalte dette Belöb udbetalt til Supplikanten af den kongl. islandske Jordebogskasse.

Hvilket herved tjenstlig tilmeldes Deres Höiærv. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 24. August 1839.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Trykning af Blanquetter til Bygselbreve for de kongelige Leilændinger i Sönder-Amtet,** m. v. Khavn den 31. August 1839. — 31. August.
Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 1053.

Ved hertil at indsende Regnskab for Administrationen af Kirkebai Kloster og Flöge Jordegods for Aaret til Fardag 1838, samt tvende ved Udsættelses Poster i det foregaaende Regnskab til Fardag 1836 foranledigede Andragender fra Administrator Gudmundsen, deels om at det maa passere, at Jorderne Breidabólstad og Mörk ere bortbygslede for mindre Afgift, respective 6 og 4 Alen, end deraf forhen har været svaret, deels om Eftergivelse af det ham formedelst feilagtig Beregning af hans

---

indskrevne Obligationer til Belöb . . .	4,162 Rbd. 32 Sk.
kgl. Oblig. 16. Marts 1811, Nr. 3830, paa	100 — » —
do. 16. Febr. 1811, Nr. 805, paa	100 — » —
contant Beholdning	236 — 25½ —
tilsammen	4,598 Rbd. 57½ Sk.

Ved Canc. Skriv. 24. Septembr. 1839 er Cancelliets Kasserer beordret til at udbetale til Zahlkammeret de nævnte 150 Rbd., der igjen af Rentekammeret vare anviste til Udbetaling af Jordebogskassen i Island. Canc. 1. Depart. Brevb. 1839, Nr. 2623.

[1]) dette Jordskjælv indtraf Natten mellem den 11. og 12. Juni 1838.

1839. Administrationslön udsatte Ansvar af 29 Rbd. 3 Sk. r. S., har Hr. Stiftamtmand Bardenfleth, for at det nöie kunde
31. August. blive overholdt, at Leilændingerne paa det kgl. Jordegods meddeles behörige Bygselbreve, i behagelig Skrivelse af 11. Februar d. A. indstillet, at Administratoren maatte tilstilles trykte Blanquetter til Bygselbrevene.

I Betragtning af hvad Hr. Stiftamtmanden har forklaret vil Kammeret, i Henhold til sin Skrivelse af 31. August 1833, ikke have Noget imod, at Blanquetter til Bygselbreve for de kgl. Leilændinge foranstaltes trykkede og vedkommende Administratorer tilstillede, ligesom vi og, i Forventning af allerhöieste Approbation, tillade, at Tryknings-Omkostningerne udredes af Islands Jordebogskasse. — Hvad derimod forbemeldte Andragende fra Administrator Gudmundsen angaaer, da maa Kammeret efter Omstændighederne ansee det rigtigst, at Leilændingerne paa Jorderne Breidabólstad og Mörk opsiges deres Fæste, saafremt de ikke maatte være villige til at udrede den aarlige Landskyld, der forhen har været svaret af disse Jorder, nemlig 186 Al. for Breidabólstad og 124 Al. for Mörk; og finde vi heller ikke Anledning til at bevilge Administrator Gudmundsen fritaget for at udrede ovenmeldte ham udsatte Ansvar af 29 Rbd. 3 Sk. r. S.

Dette skulle vi ikke undlade herved tjenstligen at melde Hr. Stiftamtmanden til behagelig Efterretning og Foranstaltning, samt videre Bekjendtgjörelse for Administrator Gudmundsen. — Rentekammeret den 31. August 1839.

4. Septbr. **Kongelig Resolution** ang. **Lön for en Distriktslæge i Arnæs Syssel.** Khavn den 4. September 1839. — I Cancelliets Forestilling 4. Septbr. berettes, at der fra Rentekammeret var tilstillet Cancelliet til Afgjörelse et af Stiftamtmanden over Island dertil indsendt Andragende fra Sysselmanden i Arnæs Syssel, Kammerraad Melsted, hvori han anholder om en Understöttelse af det Offentlige til, at en

praktiserende Læge kunde nedsætte sig i bemeldte Syssel. Cand. Chirurg. Jon Hjaltelin i Kjöbenhavn havde erklæret sig villig til at nedsætte sig som praktiserende Læge i Arnæs Syssel, naar der garanteredes ham en fast Indtægt af 200 Rbd. r. S. Heraf havde Sysselets Beboere forpligtet sig til at sammenskyde 100 Rbd. aarlig, men sögte om at faae Resten bevilget af Kongens Kasse, hvilket ogsaa Stiftamtmanden havde anbefalet. — Canc. 3. Depart. Forestill. 1839, Nr. 112. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1839, S. 276. 1839. 4. Septbr.

Vi bifalde allern., at der af den islandske Jordebogskasse udredes aarlig 100 Rbd. r. S. til den behörig qvalificerede Person, som Beboerne af Arnæs Syssel önske antagen til at praktisere som Læge i bemeldte Syssel og ved eget Tilskud ville forskaffe i det Mindste andre 100 Rbd. r. S. aarlig. — Kjöbenhavn den 4. September 1839 [1].

Cancellie - Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Betalingen for Oversættelse af Akter og Documenter i Sager vedkommende Klostergodserne.** Khavn den 7. September 1839. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1839, Nr. 3526. 7. Septbr.

Hr. Stiftamtmand har under 28. Februar d. A. tilstillet Cancelliet et Andragende fra förste Assessor i den kgl. islandske Landsoverret, Jonassen, hvori han forespörger, hvorvidt den ham i fornævnte Egenskab ifölge allerhöieste Resolution af 27. April 1822 og 12. April 1834 paaliggende Forpligtelse mod et vist aarligt Honorar at besörge Oversættelsen af Akter og Documenter i de befalede og beneficerede Sager, som fra bemeldte Ret indstævnes til Höiesteret, ogsaa strækker sig til saadanne Sager, der af vedkommende Amtmand

[1]) Resolutionen er meddeelt Stiftamtmanden over Island og Rentekammeret ved Canc. Skriv. 14. Septbr. 1839. Canc. 3. Depart. Brevb. 1839, Nr. 3604—3605.

1839. anlægges paa den kgl. Kasses Vegne, betræffende de
7. Septbr. seculariserede Klostergodsers Rettigheder m. v.

I Anledning heraf skulde Cancelliet, efter at have corresponderet med det kongl. Rentekammer, til Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at da de Sager, som vedkomme bemeldte Klostergodsers Rettigheder, blive paa den kgl. Kasses Vegne udförte for Höiesteret af Kammeradvokaten, og i saa Tilfælde ere beneficerede, kan Assessor Jonassen ikke tilkomme særlig Betaling for Oversættelse til Brug i disse Sager. — Det kgl. Danske Cancellie den 7. September 1839.

14. Septbr. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til samtlige Rektorer i Danmark og Bestyreren af den lærde Skole i Island, ang. **Programmers Udgivelse og disses Indhold.** Khavn den 14. Septbr. 1839. — Copieb. for Univers. og Skolerne 1839, Nr. 1331—1347. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1839, S. 284—286.

Directionen kan ikke andet end ansee det som en vigtig Gjenstand for sin Opmærksomhed, at fremme en mere udbredt og fuldstændig Kundskab, end hidtil har fundet Sted, om Alt, hvad der foregaaer i de lærde Skoler, og som Fölge deraf en mere levende og frugtbar Berörelse, saavel mellem samtlige lærde Skoler indbyrdes, som mellem hver enkelt Skole og vedkommende Byes eller Omegns Beboere, hvis Interesse og Velvillie for Skolen det ogsaa maa ansees som meget magtpaaliggende at vække og vedligeholde.

I dette Öiemed, og i Henhold til For. 7. Novbr. 1809 § 89, vil Directionen herefter have det anseet som Pligt for enhver af de lærde Skolers Rektorer eller Bestyrere, til den offentlige Hovedexamen i Skolen, eller, som i Bessestad hidtil har fundet Sted, til Höitideligheden i Anledning af Hans Majt. Kongens Födselsdag, at indbyde ved et trykt Program, indeholdende

enten en videnskabelig Udarbeidelse i Forbindelse med Efterretninger om Skolen, saaledes som allerede i nogle Aar har fundet Sted i enkelte Skoler, eller i det mindste sidstnævnte Efterretninger alene. 1839. 14. Septbr.

Uagtet det saaledes ikke er nödvendigt, at Programmet indeholder nogen videnskabelig Afdeling, maa saadant dog ansees önskeligt, da Directionen ikke kan paatvivle, at der jo ved enhver Skole ville, foruden Rektoren eller Overlæreren, ogsaa blandt de övrige Lærere findes Flere, som kunne paatage sig et saadant Arbeide, hvilket heller ikke vil kunne medföre særdeles Byrde for Skolen, da det kan forfattes af hvilkensomhelst af Skolens Lærere, efter Omgang. Som Gjenstand herfor maatte helst vælges mindre Afhandlinger over et eller andet for Skolemanden almeeninteressant Emne, eller og over historiske og andre Emner; fremdeles Taler, Oversættelser osv. Programmets anden, befalede eller officielle, Afdeling bör forfattes af Skolens Rektor, og indeholde alle saadanne Efterretninger om Skolens indre Forfatning og Virksomhed i det sidst forløbne Skoleaar, som kunne have Interesse for Skolernes Lærere og Disciple, eller for Publicum i Almindelighed, navnligen om Discipelantallet, saavel i hele Skolen som i hver Klasse, Disciplenes Af- og Tilgang, Udfaldet af Examen Artium, de benyttede Timetabeller, Lære- og Læseböger, de i hvert Skoleaar gjennemgaaede Pensa, Forandringer i Lærerpersonalet, Bibliothekernes Tilvæxt, Beneficiernes Fordeling, og overhovedet om enhver Foranstaltning, der vedkommer saavel Underviisningen som Skolen i det Hele, og endelig det Vigtigste om Skolens oeconomiske Forfatning, om de Gaver, der maatte tilflyde den, o. s. frd.

Som Fölge heraf ville iövrigt nogle af de hidtil befalede Indberetninger til Directionen, f. Ex. om Skolernes Frequents, om Bibliothekernes Tilvæxt, samt de fjerdingaarlige Beretninger om faste Pensa, i Fremtiden kunne bortfalde. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 14. September 1839.

1839. 21. Septbr. **Kongelig Resolution** ang. **vedkommende Distriktslæges Bopæl i Stykkesholm,** m. m. Khavn den 21. September 1839. — I Cancelliets Forestilling 18. Septbr. 1839 anföres, at Distriktschirurg Oddur Hjaltelin, der var ansat 4. Decbr. 1807 i hans nuværende Embede som Distriktschirurg i Vester-Amtets söndre Chirurgikat, og senere under Vacancer havde været omtrent 4—5 Aar constitueret Landphysikus, og omtrent 1½ Aar som Distriktschirurg i Vest-Amtets nordre Chirurgikat, nu var saa svagelig, at han ikke længer kunde tjene i sit Embede. Amtmanden havde derfor indstillet ham til Entledigelse, og tillige foreslaaet, at Gaarden Bjarnarhöfn, som fulgte Embedet, maatte blive adskilt derfra og Lægens Bopæl henlagt til Stykkesholm, mod at han erholdt 26—27 Rbd. aarlig i Husleiehjælp. — Canc. 3. Depart. Forestill. 1839, Nr. 117. Algreen-Ussings Reskriptsamling 1839, S. 293.

Vi ville have Distriktschirurg i Islands Vestamts söndre Chirurgikat, O. Hjaltelin, i Naade entlediget fra bemeldte Embede, med en saadan Pension, som det maatte behage Os, paa nærmere allerund. Forestilling fra Vor Direction for den almindelige Pensionskasse, allern. at bestemme. — Derhos bifalde Vi allern., at der, istedetfor den Islands Vestamts söndre Chirurgikat hidtil tillagte Brugsgaard Bjarnarhavn, tildeles den, som herefter ansættes i bemeldte Chirurgikat, en aarlig Husleiehjælp af 25 Rbd., ligesom og, at det paalægges Lægen at tage Bopæl i Stykkesholm. — Kjöbenhavn den 21. September 1839[1].

28. Septbr. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Refusion af Vaccinations-Omkost-**

[1]) Resolutionen er meddeelt Amtmanden over Vester-Amtet og de vedkommende Collegier (Rentekammeret, Sundheds-Collegium og Pensionskasse-Directionen) med Cancellie-Skrivelser 5. Oktbr. 1839. Canc. 3. Depart. Brevb. 1839, Nr. 3876—3879.

ninger fra Repartitionsfondet. Khavn den 28. September 1839. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 1124. 1839. 28. Septbr.

Ved behagelig Skrivelse af 1. Juni d. A. har Hr. Stiftamtmand Bardenfleth meddeelt Kammeret Deres Betænkning i Anledning af, at der ved den 75. Post af Antegnelserne i Islands Jordebogskasse-Regnskaber for Aarene fra 1. August 1815 til 31. Juli 1822, af hvilken Post hoslagt fölger Afskrift, er gjort Udsættelse om Refusion af de til forskjellige Tider i Aarene fra 1817—1821 inclusive af Islands Jordebogskasse udbetalte Forskud, til Belöb ialt 714 Rbd. Sedler, til Omkostningers Bestridelse ved Vaccinationens Fremme i Sönder-Amtet. Da forbemeldte 714 Rbd. Sedler, ligesom de övrige Omkostninger paa den Tid til Vaccinationen i Island, skulde have været refunderede ved Ligning paa Almuen, finder Kammeret ikke Anledning til at indgaae med allerund. Forestilling om, at ovennævnte Belöb, der efter de i Island ved Udbetalingstiderne gjeldende Courser udgjör efter hosfölgende i vedkommende Contoir forfattede Beregning = 539 Rbd. 21 Sk. S., maa forblive urefunderet, hvorimod vi efter Omstændighederne ikke ville have Noget imod, at Sönder-Amtets Repartitionsfond gives Henstand med at tilbagebetale Jordebogskassen foranförte 539 Rbd. 21 Sk. r. S. i Aarene 1840 til 1844 incl. med 100 Rbd. aarlig, og i Aaret 1845 Resten, 39 Rbd. 21 Sk. r. S.

Hvilket vi ikke skulle undlade herved tjenstligen at tilmelde Hr. Stiftamtmanden til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse for Landfogden i Island, til Iagttagelse ved hans aflæggende Jordebogskasse-Regnskaber. — Rentekammeret den 28. September 1839.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Brandforsikkring for Kjöbstaden Reykjavik.** Khavn den 28. September 1839. — 28. Septbr.

1839. 28. Septbr. Danske Kjöbstæders Brandforsikkrings Copiebog O (22. Mai 1838 — 9. Marts 1841) S. 308—310.

I behagelig Skrivelse af 13. Septbr. f. A. har Hr. Stiftamtmanden — med Hensyn til at Bygningerne i Reikevig ere tiltagne saaledes i Antal, at det ansees önskeligt, at et Brandvæsen blev organiseret og at Assurance kunde erholdes for Bygningerne sammesteds — foreslaaet, at Reikevig Kjöbstad maatte indlemmes i de danske Kjöbstæders Brandforsikkring, dog under de nærmere Betingelser:

At Assurancen, forsaavidt det var gjörligt, skulde være frivillig; at den ikkun skulde kunne erholdes for ²/₃ Dele af Bygningernes Taxationssum; og at Omtaxation af de forsikkrede Bygninger skulde foretages hvert tredie Aar.

Foranlediget heraf undlader Collegiet ikke, efter at man har corresponderet med det kgl. Rentekammer desangaaende, til behagelig Underretning tjenstligst at yttre: at det vel, efter de af Hr. Stiftamtmanden meddeelte Oplysninger, maaskee kunde antages, at Kjöbstædernes Brandforsikkring ikke vilde tabe ved, at Reikevig indlemmedes under den, men paa den anden Side vilde det dog være at paalægge Bygningerne i de danske Kjöbstæder en eventuel Byrde, som nu ikke paaligger dem, ligesom det er höist rimeligt, at Fordelen kun kunde blive ringe, medens der dog muligen kunde paadrages dem et ikke ganske ubetydeligt Ansvar. — Det vilde derhos være nödvendigt, naar först en fast Plan var lagt, at Sagen blev forelagt begge Forsamlingerne af de danske Provindsialstænder.

Men forinden videre foretages, maa Cancelliet tjenstligst udbede, at Hr. Stiftamtmanden, efter at have indhentet Betænkninger fra Byfogden, de eligerede Borgere og den anordnede Bygningscommission, behageligst vilde meddele Deres nærmere Yttringer angaaende Störrelsen af det Brandcontingent, der skulde betales af Bygningerne i Reikevig. Med Undtagelse af de enkelte Byg-

ninger, der baade ere enten af Grundmuur eller Bindingsværk, og derhos forsynede med Tegl- eller Metaltag, og uden Brædegavl eller anden i Anordn. 6. April 1832 § 10 omhandlet brandfarlig Bygningsmaade, kunde Contingentet ikke være mindre end 20 Sk. for hver 100 Rbd., hvortil der, i Henhold til Indholdet af ovenmeldte Deres Andragende, kunde föies ½ for de Bygninger, der ikke ere 10 Alen fraliggende fra andre Bygninger, og ¼ for dem, hvis Afstand fra andre Bygninger er i det mindste 10 Alen, men dog ikke fulde 20 Alen. — Dette er vistnok det ringeste Contingent, hvorved Forsikkringen af de danske Kjöbstæder kunde være tjent med at tegne Assurance paa Bygningerne i Reikevig, og det saa meget mere, som berörte Brandforsikkring eier en betydelig Capital, hvis Renter (hvori Reikevig for Tiden ingen Deel har) bidrage til, at Forsikkringens Udgifter kunne bestrides ved et mindre Contingent end ellers, hvorhos det og vil være en Ulighed til Fordeel for Reikevig, hvis Assurancen der bliver frivillig. — Bilagene fölge vedlagte tilbage. — Det kgl. Danske Cancellie den 28. September 1839. 1839. 28. Septbr.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Postskibets Befragtning til et Interessentskab.** Khavn den 28. Septbr. 1839. — 28. Septbr.
Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 1131.

Med behagelig Skrivelse af 6. i f. M. har Hr. Stiftamtmand Bardenfleth hertil indsendt et Andragende, hvori Repræsentanterne for det Interessentskab, der er stiftet i Reykevig, for at tilveiebringe en jevnligere Communication mellem Kjöbenhavn og Island, have anholdt om, at Interessentskabet maa erholde Postskibsentreprisen overdraget for Middelprisen af den i de sidste 20 Aar derfor betalte Fragt, da det deels har indgaaet Overeenskomst med Kjöbmand Siemsen om Anskaffelsen af et passende Skib, deels, eftersom dette

1839. Skib ikke vil blive disponibelt förend til næstkommende
28. Septbr. Aar, har truffet Foranstaltning til, at et andet passende Fartöi kunde fragtes til den i dette Efteraar forestaaende Postskibstour.

I denne Anledning skulle vi, til videre Bekjendtgjörelse for Vedkommende, ikke undlade herved tjenstligen at melde, at da forbemeldte Andragende först indkom efter at Licitationen over Postskibs-Expeditionen i indeværende Aar var berammet, har Kammeret troet at maatte overlade til Interessentskabets Commissionair, at lade gjöre Bud ved Licitationen, hvorved imidlertid J. F. From her af Staden blev mindstbydende og derfor er overdraget Postskibs-Expeditionen i Aar; derimod ville vi, for de næstpaafölgende 5 Aar, overdrage Interessentskabet Postskibs-Expeditionen imod aarlig Fragt af 1650 Rbd. r. S. Og bemyndige vi Hr. Stiftamtmanden til at afslutte med Vedkommende det desangaaende fornödne Certepartie paa lignende Vilkaar, som for Befragtningen af Postskibet i indeværende Aar ere fastsatte, dog at, i Tilfælde af at Interessentskabets Skib ikke maatte være istand til at tiltræde enten Heneller Tilbagereisen paa Island til den bestemte Tid, et andet Skib da bliver at befragte for Interessentskabets Regning. Af hvilket Certepartie vi udbede os en Gjenpart tilsendt. — Rentekammeret den 28. September 1839.

28. Septbr. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. Forslag om **Udnævnelse af en Kirke-Visitator og Officialis i Nord- og Öster-Amtet.** Khavn den 28. Septbr. 1839. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1839, Nr. 2674.

Den ved allerhöieste Resolution af 22. August 1838 befalede Forsamling af Embedsmænd i Reikevig har tilstillet Cancelliet et Andragende fra Amtmand Thorarensen, hvori denne til Forsamlingens Overveielse har

henstillet, om der ei maatte være Anledning til hos Cancelliet at andrage paa, at en Kirkevisitator og Officialis for Nord- og Öster-Amtet allern. maa blive udnævnt, og Indkomsterne af Præstekaldene Mule og Grenjadarstad i Nordre Syssel inden samme Amt, som foreslaaes combinerede, henlagte til den saaledes ansatte Embedsmand. 1839. 28. Septbr.

I Anledning heraf skulde man, ved at fremsende bemeldte tvende Documenter, tjenstl. bede sig Hr. Stiftamtm.s og Deres Höiærv.s Betænkning behageligen meddeelt, hvormed det Indsluttede forventes remitteret. — Det kgl. Danske Cancellie den 28. September 1839.

Cancellie-Skrivelse til Rentekammeret, ang. **Sysselmænds Diæter ved Udmaaling af Nybyggersteder.** Khavn den 5. Oktober 1839[1]. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1839, Nr. 3835. Udtog i Algreen-Ussings Reskriptsamling 1839, S. 307. 5. Oktbr.

Ved under 31. August sidstl. at tilstille Cancelliet den med Bilage herhos tilbagefölgende, af Stiftamtmanden over Island indsendte Regning over Omkostningerne ved en af Sysselmand M. Stephensen i 1835 foretagen Udmaalingsforretning af et Nybyggersted Lækir i Kleifa Rep inden Vester-Skaptefells Syssel, har det kgl. Rentekammer, der finder, at Sysselmand Stephensen ikke tilkommer de af ham paa Regningen opförte Diætpenge, i denne Henseende begjært Cancelliets Betænkning meddeelt.

I Anledning heraf undlader man ikke tjenstligst at melde, at da det ved For. 15. April 1776 § 8 kun er bestemt, at Sysselmanden skal nyde 3 Rbd. for Forretningen, og desuden Betaling for Reisen fremad efter dens Længde, beregnet til 1 Rbd. for en Dags Reise, saa maa han formeentlig ansees uberettiget til at

[1]) Rentek. Skriv. 25. Januar 1840.

1839. fordre særlige Diætpenge. — Det kgl. Danske Cancellie
5. Oktbr. den 5. Oktober 1839.

16. Oktbr. **Kongelig Resolution** ang. **Nedsættelse i Renten af de** i den kongelige Kasse indestaaende **Umyndiges og offentlige Stiftelsers Midler.** Khavn den 16. Oktober 1839. — *see* Canc. Circ. 30. Novbr. 1839.

26. Oktbr. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden i Island, ang. **Lovgivningen om Hævd og Præskription.** Khavn den 26. Oktober 1839. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1839, Nr. 4092.

Efter at Cancelliet fra den ved allerhöieste Resolut. af 22. August 1838 befalede Forsamling af Embedsmænd i Reikevig har modtaget Sammes Betænkning angaaende den af Amtmanden over Islands Vest-Amt indgivne Forestilling om, at de i de islandske Love indeholdte Forskrifter om Hævd og Præskription maae ophæves, og D. L. 5—5. Cap. og 5—14—4 i deres Sted gjöres gjeldende paa Island, skulde man til behagelig Underretning og videre Foranstaltning tjenstligst melde, at Collegiet, i Overeensstemmelse med Forsamlingens Indstilling, bifalder, at Sagen overdrages til yderligere Bearbeidelse af den Committee, som er udvalgt til at foretage de til Jonsbogens Revision nödvendige Forarbeider, hvorefter den atter bliver at dröfte blandt de Sager, som ved Forsamlingens næste Möde ville blive Gjenstand for dens Forhandlinger i Anledning af hiint Revisionsarbeide.

Iövrigt undlader man ikke at tilföie, at man anseer det önskeligt, at Forsamlingen söger nærmere Oplysninger betræffende de forhen afsagte Domme i Sager, der have angaaet Hævd eller Præskription, navnlig de af disse Domme, der ere afsagte enten ved dén kgl. islandske Landsoverret eller ved Landets forrige Over-

domstole, for at det saavidt muligt kunde bringes i det Rene, om og hvorvidt, samt i hvilken Betydning de ældre særegne islandske Loves Bestemmelser om Hævd hidtil have været holdte i Kraft, eller om ikke Bestemmelserne i N. L., der stemmer med D. L., ere blevne erkjendte som gjeldende. — Det kgl. Danske Cancellie den 26. Oktober 1839. 1839. 26. Oktbr.

Cancellie-Plakat ang. **Nedsættelse af Renten af de i den kongel. Kasse indestaaende Midler.** Khavn den 5. November 1839[1]. — Denne Plakat er publiceret 1840 paa Vestmannöerne, i Arnæs, Guldbringe og Kjosar, Borgarfjords og Snæfellsnæs Syssel, 1841 i Dala, Hunavatns, Öefjords og begge Mula Sysselerne. — Canc. 2. Departem. Registr. XL, 334ᵇ (1839, Nr. 690ᵇ). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1839, S. 842—843. Qvart-Forr. for 1839, S. 128—129. Schou XXII, 360. 5. Novbr.

Cancellie-Plakat angaaende Nedsættelse i Renten af Midler, tilhörende Umyndige og offentlige Indretninger, der indsættes i den kgl. Kasse.

Den kgl. Direction for Statsgjælden og det synkende Fond har tilmeldt Cancelliet, at Hans Majestæt paa Sammes derom nedlagte allerunderd. Forestilling under 16. f. M. har bifaldet, at der af de Umyndiges Midler og offentlige Indretningers Midler, som fra 1. Januar 1840 i Danmark indbetales i den kgl. Statsgjældskasse til Forrentning, erlægges i aarlig Rente 3½ pCt. — Hvilket herved, ifölge allerhöieste Befaling, kundgjöres til alle Vedkommendes Underretning. — Det kgl. Danske Cancellie den 5. November 1839.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers **Circulaire** til Rektorer og Forstandere 16. Novbr.

[1]) Canc. Circ. 30. Novbr. 1839.

1839. for de lærde Skoler i Danmark og paa Island,
16. Novbr. ang. **Format og Typer for Skole-Programmerne.** Khavn den 16. November 1839. — Copiebog for Univ. og Skolerne 1839, Nr. 1761—1778.

Efter at have modtaget Rektor, Prof. Nissens Betænkning angaaende det Format og de Typer, der helst maatte være at vælge for de ved Directions-Circulaire af 14. Septbr. d. A. foreskrevne Programmer, der herefter blive at udstede fra samtlige lærde Skoler, maa Directionen ansee det for rigtigst, at bemeldte Programmer trykkes i samme Format, og om muligt med samme Typer, som det af Professor Petersen udgivne Tidsskrift for Literatur og Kritik.

Hvilket tjenstligst meldes (Tit.) til Efterretning og Iagttagelse. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 16. November 1839.

16. Novbr. **Directionen for Universitetet** og de lærde Skolers **Circulaire** til Rektorer og Forstandere for de lærde Skoler i Danmark og paa Island, ang. **Indsendelse af Fortegnelse over ældre Documenter i Skolernes Archiver.** Khavn den 16. November 1839. — Copiebog for Univers. og Skolerne 1839, Nr. 1797—1812.

Da Directionen maa ansee det for ikke uvigtigt, at kunne have Kundskab om, hvorvidt der i de forskjellige Skolers Archiver maatte forefindes Documenter, henhörende til Skolens ældre Historie, eller indeholdende Oplysninger, der med Hensyn til dens Eiendomme og Indtægter kunne være af Vigtighed, skulde den tjenstl. anmode (Tit.) om, saasnart som Deres Leilighed maatte tillade det, at meddele Directionen en Fortegnelse over samtlige Documenter og Aktstykker, der forefindes i

(Bessastad) Skoles Archiv. — Den kongl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 16. November 1839. 1839. 16. Novbr.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **hvorvidt de danske Politielove skulle gjelde i Island.** Khavn den 19. Novembr. 1839. 19. Novbr.
— Denne Cancellie-Skrivelse anföres som publiceret i Hunavatns og begge Mula Sysselerne 1841. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1839, Nr. 4397. Algreen-Ussings Reskripts. for 1839, S. 386—387, med de her tilföiede Anmærkninger. Sagens Behandling i den islandske Forsamling af Embedsmænd er refereret i Tíðindi frá nefndarfund. ísl. embættism. 1839, S. 16, 18, 23—24, 34—38, hvor ogsaa denne Canc. Skriv. omtales (S. 38 Anm.) men under Datum: 26. Novbr. 1839. General-Procureuren (Örsted) var hört over Sagen, og hans Betænkning er lagt til Grund for Cancelliets Skrivelse.

Hr. Stiftamtmand har, i Anledning af en fra Landfoged og Byfoged i Reikevig, Gunlögsen, desangaaende indkommen Forespörgsel, i behagelig Skrivelse af 30. Januar d. A[1]. begjært Cancelliets Resolution, angaaende,

[1]) Den her anförte Skrivelse fra Stiftamtmand Bardenfleth lyder saaledes:

„Efterhaanden som Reikevig Bye har tiltaget i Omfang og Folkemængde, samt mere og mere er bleven Samlingspunktet for en stor Deel Embedsmænd, ligesom og tildeels Centralpunktet for den större Deel af den islandske Handel, har man i höiere Grad end tilforn fölt Nödvendigheden af paa dette Sted at overholde god Orden, og derved, saavel under offentlige Sammenkomster, som i Beboernes daglige Liv og private Færd at indföre Sædelighed, Velanstændighed og god Tone, hvis Mangel her i Særdeleshed virker skadeligt som et Exempel af ikke ringe Indflydelse paa en stor Deel af Landet.

Det har derfor ogsaa været et i den senere Tid mere levende fölt Savn, at den for Island særegne Lovgivning aldeles ikke indeholder specielle Bestemmelser angaaende Politievæsenet i denne Kjöbstad, hvor dette dog i mange

1839. hvilken Lovgivning der i Island maa være anvendelig
19. Novbr. med Hensyn til Sædeligheds og Sikkerheds-Politiet i

---

Henseender maa være forskjelligt fra Politievæsenet paa Landet. Heraf har det været en Fölge, at den Maade, hvorpaa god Skik og Orden overholdtes i Byen, har været aldeles afhængig af den fungerende Politiemesters Personalitet og individuelle Anskuelser, og medens een Politiemester har sögt, i Analogie af den for de danske Kjöbstæder gjeldende Politielovgivning, at overholde Velanstændighed og Orden, har hans Formand eller Eftermand, i Henhold til den islandske Lovgivnings Taushed, ladet Politievæsenet saa godt som aldeles uændset. Dette maatte naturligviis medföre, at Beboernes Begreber om hvad der er lovmæssigt og tilladeligt i höi Grad forvirredes, og at den Politiemester, som vilde söge at sætte Skranker for allehaande Uordener og Misbrug, herved ikke let fandt Medhold hos den almindelige Mening.

Disse Betragtninger, der paatrænge sig Enhver, som har noget Kjendskab til de islandske Forholde i Almindelighed og Reikevig Byes sociale Forholde i Særdeleshed, saavelsom ogsaa adskillige i de sidste Aar indtrufne specielle Tilfælde, have foranlediget den for Tiden constituerede Byefoged i Reikevig, Sysselmand Gunlögsen, til hos Amtet i det herhosfölgende Andragende, med 3 Bilage, at forespörge sig, angaaende, hvilken Lovgivning der maatte være anvendelig med Hensyn til Sædeligheds- og Sikkerheds-Politiet overhovedet, saasom med Afstraffelsen af en Deel i Andragendet opregnede Politieuordener, og i Henseende til Opsynet med Klub og Værtshuse m. v.

Der maa i den omhandlede Materie uden Tvivl skjelnes mellem den Virksomhed, som i Danmark er overdragen Politiet i Henseende til Opretholdelsen af privatretlige Institutioner, og Politiets Virkekreds med Hensyn til den offentlige Sikkerhed, Ordens Overholdelse og Sædeligheds Befordring. I förstnævnte Henseende ere de islandske Forhold i mange Punkter forskjellige fra de danske, hvorfor den i Danmark gjeldende Politielovgivning ikke her kan finde Anvendelse. Saaledes kunde den Danske Lovgivning ikke passende anvendes t. Ex. i Materien om Tyendeforholdet, Hegn og Fred og deslige, og angaaende saadanne Forhold haves der ogsaa i den islandske Lov-

Almindelighed, og i Henseende til Opsynet med Klub og Værtshuse m. v. i Særdeleshed. 1839. 19. Novbr.

givning særegne, skjöndt tildeels ufuldstændige, tildeels forældede Bestemmelser. Derimod antager jeg, at man baade efter almindelige Retsgrundsætninger og efter de gjeldende Anordningers udtrykkelige Bydende, maa være beföiet til i sidstnævnte Henseende enten analogice eller directe at anvende de i den danske Lovgivning indeholdte Bestemmelser. Det er en Selvfölge, at saadanne Handlinger, som efter deres Natur stride mod offentlig Sikkerhed, Orden og Velanstændighed, ligesaalidet kunne være tilladelige i Island som i Danmark, og ligesom ethvert Lands Politielovgivning efter Sagens Natur for störste Delen maa være casuistisk og altsaa ikke kan omfatte alle mulige i Praxi mödende Politieforseelser, hvorfor ogsaa en stor Deel af disse endogsaa i Danmark ikke kunne direkte subsumeres under en existerende Lovbestemmelse, men ligefuldt afstraffes efter Forseelsens Beskaffenhed og Lovens Analogie, saaledes maae de ovennævnte Handlinger ogsaa paa Island, Politielovgivningens langt större Ufuldstændighed uagtet, være strafbare, og naar aldeles ingen passende Analogie var at finde i den for Island særegne Lovgivning, maatte Dommeren upaatvivleligen være berettiget til at eftersöge den fælles Lovgivers i den danske Lovgivning udtalte Anskuelse, og sammenholde denne med den særegne islandske Lovgivnings Principer, for derefter at udfinde en passende Straf. Dette Raisonnement formener jeg nu at være blevet sanctioneret ved Forordn. af 24. Januar f. A. § 1 og 2. I den förste §, som egentlig indeholder den almindelige Regel for den danske Criminallovgivnings Anvendelighed paa Island, nævnes rigtignok kun Forbrydelser og Misgjerninger; men Begyndelsen af § 2 synes allerede at vise, at Reglen har skullet omfatte alle saadanne forbudne Handlinger, som iflölge deres Natur ere utilladelige enten de begaaes paa Island eller i Danmark, og hvortil naturligviis maa henregnes en stor Deel ved Politielovgivningen forbudne Handlinger. At dette ogsaa har været Lovgiverens Mening, finder jeg ganske klart at fremgaae af Slutningen af anden §, da det ellers vilde have været aldeles overflödigt, maaskee endog mindre rigtigt, her at ommelde, at de for Island

1839. Efter at Cancelliet i denne Anledning har mod-
19. Novbr. taget Betænkning fra den ved allerh. Reskript af 22.

givne særegne Politieanordninger (som alle grunde sig paa særegne locale Forhold) skulde vedblive at staae ved Magt, hvilken Sætning derimod staaer i et særdeles passende Forhold til det Foregaaende, som en Slutningsfölge deraf, naar den almindelige Regel antages at omfatte ogsaa alle de ved Politielovgivningen forbudne Handlinger, der ifölge Handlingernes Egenskaber ere strafbare, hvad enten de begaaes paa Island eller i Danmark. Den her yttrede Formening finder jeg endvidere bestyrket derved, at Forordn. af 4. Oktobr. 1833, der sætter Straffe ikke alene for de egentlige Misgjerninger, hvorved Andre angribes paa Legeme og Frihed, men ogsaa for en stor Deel af deslige Handlinger, der efter deres Natur og Lovgivningens övrige Bestemmelser henhöre under Politierettens Afgjörelse, er bleven anseet i det Hele gjeldende paa Island, og derfor foranstaltet oversat i det islandske Sprog.

Efter saaledes at have fremsat mine Tanker angaaende hvorvidt den danske Politielovgivning i Almindelighed kan finde Anvendelse paa Island, og in specie dette Lands fornemste Kjöbstad Reikevig, skal jeg tillade mig specielt at beröre og anvende det Foranstaaende paa en Materie, som nok egentligen er det hoslagte Andragendes Hovedgjenstand, nemlig hvorvidt Politiet hersteds er beföiet til med Klub og Gjæstgiverier at före det samme Tilsyn, som ved de almindelige Politieanordninger er overdraget til Politiet i de danske Kjöbstæder. Saadanne Selskaber og offentlige Beværtningssteder ville overalt fremstaae paa de Steder, hvor Befolkningen og de Tilreisendes Antal er steget til et vist Punkt; og ligesom det Offentlige vistnok intetsteds bör lægge Hindringer iveien for den Trang til Selskabelighed og til uhindret Samfærdsel, som paa saadanne Steder vil opstaae, saaledes maa det ogsaa paa den anden Side paaligge det Offentlige at drage Omsorg for, at de opkomne Beværtningssteder ikke udarte til Steder, der kunde være farlige for Beboernes Sædelighed og Moralitet. Der ere derfor ingen saadanne særegne Forhold tilstede hersteds, som skulde gjöre det mindre nödvendigt her end andetsteds, at Politiet förer Opsigt med deslige offentlige Samlingssteder og foreskriver

August f. A. befalede Forsamling af Embedsmænd i Reikevig[1], undlader man ikke tjenstl. at melde, at man, 1839. 19. Novbr.

de til Ordens og Sædeligheds Overholdelse efter Omstændighederne nödvendige Regler, hvis Overtrædelse ogsaa maa kunne belægges med en passende Straf. Da der nu i den omhandlede Henseende, saavidt mig bekjendt, ikke haves særegne Bestemmelser i den islandske Lovgivning, undtagen hvad desangaaende beröres i Anordningerne af 17. Novembr. 1786 § 10 og af 13. Juni 1787 Cap. 2. § 2, saa maae de for de danske Kjöbstæder gjeldende Anordninger formentligen være gjeldende ogsaa for Reikevig Kjöbstad".

[1]) Denne Betænkning lyder saaledes:

„Ved at overtænke Islands Forfatning og Omstændigheder overhovedet, vil det formeentligen være iöinefaldende at de samme Retsregler, med Hensyn til Politievæsenet, neppe kan passe tillige for Landet og Islands eneste Kjöbstad Reikevig. Paa Landet nemlig ere de oekonomiske og sociale Forhold, om ikke mindre uddannede end i Reikevig, saa dog i en ganske anden Retning, og fremtrædende under mindre stringente Former, hvilket naturligviis er en Fölge af det borgerlige Samlivs Beskaffenhed paa begge Steder, og de færre og væsentligen forskjellige Beröringspunkter mellem Borgerne indbyrdes, som dette Samliv medförer paa Landet og i Reikevigs By. Heraf fölger ingenlunde, at de Politieforseelser, som paa Landet begaaes, og som maatte gjöre Brud paa Sædelighed, Sikkerhed eller retlig Orden, og Borgernes Velvære, ei skulde være strafbare ligesaavel paa Landet som i Reikevig, da Politiets Virksomhed til at forebygge eller straffe saadanne Forseelser allevegne, hvor borgerlig Orden er indfört, maa være Betingelse for denne Ordens Vedvarenhed. Men denne Politiets Virksomhed maa paa forskjellige Steder rette sig efter forskjellige Regler, modificerede ved Localiteterne. Da nu Landet overhovedet har sine egne Politielove, hvilke findes stadfæstede ved Forordn. af 24. Januar 1838 § 2, og som omfatte, om ikke alle, saa dog en stor Deel af de paa Landet forefaldende Politieforseelser, saa finder Forsamlingen ei tilstrækkelig Grund til at antage, at den danske Politielovgivning overhovedet skulde ved nysnævnte Anordning være

1839. i det Væsentlige i Overeensstemmelse med bemeldte
19. Novbr. Forsamling, antager som hjemlet i Forordn. 24. Januar

bleven gjort her gjeldende, eller fyldestgjörende Anledning til nu at andrage paa, at en saadan Bestemmelse skulde udtales. Det forekommer os nemlig temmelig indlysende, at en slig Bestemmelse, ved Siden af Landets bestaaende Politielove, vilde give Anledning til en vaklende Retspraxis, og muligen mere tjene til at forvikle Begreberne, end om man antager, at Politiebestyrelsen, i forekommende ulovbestemte Tilfælde, först og fremmest har at anvende Analogien af Landets bestaaende Politie- eller Criminal-Love, men hvor denne ikke er at udfinde, kunde rette sig efter Analogien af Danmarks tilsvarende almindelige Politielovgivning, hvortil Vedkommende da naturligviis af sig selv, i saadanne Tilfælde, vilde finde Veien. Iövrigt er det indlysende, at da, som af mig, Stiftamtmand Bardenfleth, i min Erklæring allerede er anmærket, enhver Politielovgivning for största Delen er casuistisk, og ikke kan indbefatte alle i Praxis muligen mödende Tilfælde, saa maa ret meget allevegne være overladt Politiemesterens egen Embedstakt og Conduite, og at det ikke saameget kommer an paa, at have mange, som at man har gode Politielove, og at de, man har, behörigen overholdes og anvendes paa de mödende Tilfælde.

Hvad nu Reikevigs Kjöbstad i Særdeleshed angaaer, da vil Sikkerheds- og Sædeligheds-Politiets Forretninger sammesteds være af en dobbelt Natur. De ere nemlig enten saadanne, som med Hensyn til Grund og Formaal ere eensartede med Politiets Forretninger paa Landet, eller saadanne, som resultere af Bylivets Eiendommelighed og Kjöbstadens særegne Indretninger. Hvad de förste angaaer, da turde det formeentligen være rigtigst at antage, at Landets almindelige Politielove ogsaa afgav Regelen for Reikevigs Polities Virksomhed, forsaavidt nemlig disse Loves Ord eller Analogie kunde anvendes, og med den Modification, med Hensyn til legemlige Revselser, hvor samme finde Sted, som fölger af Reskriptet af 24. Januar 1838, da der ellers muligen vilde af den modsatte Fremgangsmaade opstaae den Ulighed, at samme Politieforseelse, f. Ex. Lösgjængerie, Sabbathens Misbrug m. m.,

f. A. paa den ene Side, at særegne islandske Politie-Anordninger, forsaavidt de gaae, bör have Fortrin, forudsat at der ikke er en eller anden særegen Grund, hvorfor en saadan Anordning, om end ikke udtrykkelig ophævet, dog bör ansees at være forandret; og paa den anden Side, at dog de danske Politielove, der ikke angaae saadanne overordentlige Gjenstande, som ere fremmede for Island, men derimod gaae ud paa Formaal, som ogsaa ere erkjendte i de islandske Love, kunne finde en analogisk Anvendelse i Island, hvor dettes egne Anordninger tie. Denne samme Grundsætning maa og fölges i Reikevig i Særdeleshed, men den kan, efter denne Byes Lokaliteter, der finde en

1839. 19. Novbr.

straffedes efter andre Grundsætninger omkring Reikevig, end i selve Byen.

Hvad den anden Klasse af Forseelser, stridende mod Sikkerheds- og Sædeligheds-Politiet i Reikevigs Bye angaaer, da har Forsamlingen ovenfor yttret, at det sociale Liv i Reikevig udvikler sig paa en Maade, ganske forskjellig fra Oplandets. Indbyggernes nærmere Samliv og derved opstaaende flere Berörings-Punkter af den fælles Interesse, de Tilreisendes Antal og Freqvents, Byens Opkomst og Vedligeholdelse m. m. kræve af Stedets Politie större Aarvaagenhed, end paa Landet er nödvendig eller vel endog mulig. De efter de danske Kjöbstæders Exempel dannede Indretninger, som Reikevig By nu allerede er i Besiddelse af, og hvoraf flere lignende i Tidens Löb muligen ville opstaae, maae og nödvendigviis fremkalde mangfoldige Anledninger for Politiets Virksomhed, for hvilke Regler det meste forgjæves söges i den islandske Politielovgivning, som er beregnet blot paa Landets almindelige Forholde. Under de Politiets Pligter, som til denne Klasse ere at henföre, hörer tillige Opsynet med Byens Klub og Værtshus, tilligemed adskilligt andet af det af vedkommende Byfoged i hans Andragende af 28. Decbr. f. A. inddragne. For Alt saadant vil det nok være rettest, at de for de danske Kjöbstæder foreskrevne almindelige Politielove gjordes gjeldende for Reikevigs Kjöbstad, til Anvendelse i mödende Tilfælde.

1839. mere udvidet og tildeels en anden Anvendelse, end
19. Novbr. paa andre Steder i Landet. Hvad navnlig de offentlige Steder i Reikevig angaaer, da bör vistnok Politiemesteren, saavidt Nödvendigheden kræver det, paasee, at god Orden og Skik ikke der tilsidesættes og i den Henseende, forsaavidt Forholdene fordre det, gjöre de i de danske Love indeboldte Bestemmelser gjeldende, forsaavidt de der ere passende, ligesom han og, om Fornödenbed maatte kræve det, maa kunne bringe dem i Erindring, dog forsaavidt dette skal skee ved en Plakat eller offentlig Kundgjörelse, efter at have henvendt sig til Hr. Stiftamtm. og erholdt Deres Approbation.

Ved at tilmelde Hr. Stiftamtm. Forestaaende til Bekjendtgjörelse for Land- og Byfoged Gunlögsen, skulde man derhos tjenstl. anmode Dem om, at meddele Forsamlingen Underretning i Overeensstemmelse hermed ved dens næste Sammentræden.

Indsluttede Bilage remitteres. — Det kongelige Danske Cancellie den 19. Novembr. 1839.

19. Novbr. **Cancellie-Circulaire** til samtlige Amtmænd, ang. **Bevaring af Protokoller og Dokumenter.** Khavn den 19. Novembr. 1839. — Dette Cancellie-Circulaire synes ogsaa at have været sendt til Island, og er anfört i Stiftamtets Repertorium. Canc. 3. Depart. Brevb. 1839, Nr. 4398-4431. Canc. 2. Dep. Brevb. 1839, Nr. 3660-3671. Original-Aftryk som „Circulaire", 2 Blade i 4to. Coll. Tid. for 1839, S. 901—902. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1839, S. 385.

Efterat Cancelliet bar nedlagt allerunderd. Forestilling i Anledning af det Udkast til en Anordning indeholdende nærmere Bestemmelser til Conservation af Skjöde- og Panteprotokoller m. m., hvorover begge de raadgivende Provindsialstænder for de danske Östifter og Nörrejylland bave afgivet allerunderd. Betænkning, har det under 6. dennes allernaadigst behaget Hans Majt. at resolvere, at den paatænkte Anordning kan stilles i Bero, hvorimod Collegiet overeensstemmende

med allerhöistbemeldte Resolution tjenstl. skulde anmode Hr. (Tit.) om at indskjærpe de i (Deres Amt) ansatte Retsbetjente, at iagttage den störst mulige Omhu for at bevare Pantebögerne, saavel som andre deres Embede vedkommende Protokoller og Dokumenter, med særdeles Hensyn til deres mulige Redning i Ildebrandstilfælde, i hvilken Henseende de nævnte Embedsmænd og bör være forsynede med et passende Antal stærke Sække. — Det kongel. Danske Cancellie, den 19. November. 1839. 1839. 19. Novbr.

Cancellie - Circulaire til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, ang. **Nedsættelse af Renten af Umyndiges og offentlige Stiftelsers Midler.** Khavn den 30. November 1839[1]. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1839, Nr. 4616—4618. — I „Tíðindi frá nefndarfundum íslenzkra embættismanna" II, 126 siges, at den her omtalte Bestemmelse er indfört i Island ved Rentek. Skriv. 16. Novbr. 1839; dette er en Feil, da en slig Rentek. Skriv. ikke er til, men derved menes formodentlig Statsgjældsdirect. Skrivelse til Cancelliet, der er af 16. Novbr. og communicerer den kgl. Resolution 16. Oktobr. om denne Gjenstand; jevnf. Rentek. Skriv. til Cancelliet 2. Marts 1842. 30. Novbr.

Den kgl. Direction for Statsgjælden og den synkende Fond har tilmeldt Cancelliet, at Hans Majestæt paa Sammes derom allerunderd. nedlagte Forestilling under 16. f. M. har bifaldet, at der af de Umyndiges Midler og offentlige Indretningers Midler, som fra 1. Januar 1841 i Island indbetales i den kgl. Statsgjældskasse til Forrentning, erlægges i aarlig Rente 3½ pCt.

Hvilket herved ifölge allerhöieste Befaling tilmeldes Hr. (Tit.) til Efterretning og videre Bekjendtgjörelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 30. November 1839.

---

[1]) jevnf. Plak. 5. Novbr. 1839.

1839. 3. Decbr. **Aabent Brev** ang. Kong **Christian den Ottendes Tronbestigelse.** Khavn den 3. Decbr. 1839. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1840 og i nogle Jurisdictioner i Island: 1840 paa Vestmannöerne, i Arnæs og Borgarfjords Sysseler; 1841 i Hunavatns, Öefjords og begge Mula Sysselerne, men ikke udgivet paa Islandsk; jevnf. iövrigt Reskr. 26. Marts og Stiftamts-Bekjendtgjörelse 28. April 1840. — Canc. 2. Depart. Registr. XL, 364, 366—367 (1839; Nr. 751b). Original-Aftryk hos Schultz. Qvart-Forr. for 1839 (Chr. VIII.s Forordn., S. 3—4). Colleg. Tid. for 1839, S. 905—906; Schou XXIII, 1—2.

Aabent Brev, hvorved Kong Christian den Ottendes Tronbestigelse kundgjöres, og det befales, at alle offentlige Forretninger skulle have deres ustandsede Fremgang efter de allern. foreskrevne Regler, m. v.

Vi Christian den Ottende, af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsteen, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenborg, Gjöre vitterligt: Efter at den Almægtige har hjemkaldet Fædrenelandets dyrebare Konge, Vor höitelskede Fætter, Hans Majestæt Kong Frederik den Sjette, have Vi besteget Vore Fædres Trone.

Idet Vi med alle Vore kjære og troe Undersaatter ere gjennemtrængte af Sorg over det Tab, der har truffet Os og Vort Folk, og idet Vi dybt föle Vægten af det store og besværlige Kald, som det guddommelige Forsyn har anbetroet Os, finde Vi Os styrkede ved fast Tillid til den Algodes Bistand, og ved den Forvisning, at med Tronen ogsaa Folkets Kjærlighed er gaaet i Arv til Os. Intet ligger Os mere paa Hjerte, end med den utrættelige Iver, hvorpaa Vor forevigede Forgjænger har givet et saa lysende Exempel, at fortsætte Hans landsfaderlige Styrelse med stadigt Hensyn til de Forbedringer i Forvaltningen, som Erfaring maatte tilraade Os, for at foröge og betrygge Vort gode og trofaste Folks Hæder og Held. — Det er iövrigt Vor allerhöieste Villie, at alle offentlige Forretninger skulle have deres

ustandsede Fremgang i Overeensstemmelse med de allern. foreskrevne Regler, og at alle af den höisalige Konge beskikkede eller stadfæstede Embedsmænd indtil videre skulle vedblive deres Embedsforretninger under den af dem forhen aflagte Troskabs-Eed. — Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 3. December 1839. 1839. 3. Decbr.

Forordning ang. **Klokkernes Ringning** m. v. i Anledning af **Kong Frederik den Sjettes Död.** Khavn den 3. December 1839. — Den fuldstændige Titel er: „Forordning om Ringen med Klokkerne i Danmark for Salig og Höilovlig Ihukommelse Kong Frederik den Sjette, samt om Forbud mod Spil i Kirkerne saavel som al Spil og Leeg udenfor". — Canc. 1. Dep. Registr. 1839—42, Nr. 13, fol. 133ᵇ—134 (1839, Nr. 259). Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4ᵗᵒ. Colleg. Tid. 1839, S. 906. Qvart-Forr. 1839 (Christ. VIII.ˢ Forordn., S. 6). Schou XXIII, 2. 3. Decbr.

Anordning ang. **Sörgedragten for Kong Frederik den Sjette.** Khavn den 3. Decbr. 1839. — Denne „Anordning angaaende Sörgedragten for höisalig Kong Frederik den Sjette" er publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1840, ligeledes i samme Aar i Borgarfjords og Snæfellsnæs Sysseler, og endelig 1841 i Hunavatns Syssel og begge Mula Sysselerne. — Canc. 2. Depart. Registr. XL, 361ᵇ—362, jevnf. 364 (1839, Nr. 751ᵃ). Original Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4ᵗᵒ. Coll. Tid. 1839, S. 907—908. Qvart-Forr. 1839 (Chr. VIII.ˢ Forordn., S. 4—5). Schou XXIII, 2. 3. Decbr.

Plakat ang. **Alimentationsbidrag til uægte Börn.** Khavn den 6. December 1839. — Denne Plakat er ikke udtrykkelig udvidet til Island som Lov, men optages her i Sammenhæng med For. 14. Oktober 1763, som en authentisk Fortolkning af denne, jevnf. denne Saml. III. B., S. 494 Anm. — Plakaten er publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1840, ligeledes i samme Aar paa Vest- 6. Decbr.

1839. mannðerne, i Gullbringa og Kjosar, Borgarfjords og Snæfellsnæs Sysseler. 1841 er den bekjendtgjort i Dala, Hunavatns, Öefjords og begge Mula-Sysseler, og endelig 1842 i Thingö Syssel. — Canc. 3. Departem. Registr. 1837—1839, fol. 583b (1839, Nr. 1944). Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4to. Coll. Tid. 1839, S. 977—991 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1839 (Christian VIII.s Forordn. S. 7—8). Schou XXIII, 2—3. Roesk. Stændertid. II, 33—68. Viborg Stændert. 1836. I, 135. 205—207; II, 228—32, jevnf. 215—218. 1838. I, 428—432; II, 364—400.

6. Decbr.

Plakat angaaende en forandret Bestemmelse i Lovgivningen om Alimentationsbidrag til uægte Börn.

Vi Christian den Ottende &c. G. V., at Vi, efter at begge Forsamlinger af Vore troe Provindsialstænder have afgivet allerund. Betænkning over et dem i 1838 forelagt, ved et i 1836 fra Provindsialstænderne for Nörre-Jylland indgivet allerund. Andragende foranlediget Udkast til en Anordning, der indeholder en Forandring og nærmere Bestemmelse med Hensyn til den Tid, hvori Faderen til et uægte Barn skal være pligtig til at sörge for dette, allern. have fundet for godt at byde og befale, som fölger:

1) Den i Overeensstemmelse med For. 14. Oktbr. 1763 Faderen til et udenfor Ægteskab avlet Barn paaliggende Forpligtelse til at bidrage til Barnets Underholdning indtil det fyldte tiende Aar, skal for Fremtiden, under de nærmere Bestemmelser og Indskærpelser af denne Pligt, som de senere Anordninger indeholde, vedblive, indtil Barnet har opnaaet 14 Aars Alderen, dog at Bidraget for de sidste 4 Aar, med Hensyn til at Barnet da i Almindelighed kan begynde at erhverve Noget, kan ved Övrighedens Resolution nedsættes under det, som for de förste 10 Aar har været bestemt. — 2) Denne Udvidelse af foranförte Pligt skal imidlertid ikke være anvendelig med Hensyn til de Börn, der allerede ere födte paa den Tid, nærværende Anordning kundgjöres. — 3) Ligesom For. 14. Oktbr. 1763 og de nyere Anordninger, der under særdeles Tvangsmidler

paalægge Faderen at være Moderen behjælpelig til deres sammenavlede Börns Underholdning, ikke ophæve den Forpligtelse, som ifölge Naturens Bud paaligger Faderen til, under visse Omstændigheder (f. Ex. naar Moderen döer), og forsaavidt han dertil har Evne, i et större Omfang at sörge for sit uægte Barn, saa kan heller ikke foranförte Bestemmelse, der kun angaaer den Pligt, som under de sædvanlige Forhold paaligger Barnefaderen, og som er de ommeldte særdeles Tvangsmidler undergivet, gjöre nogen Indskrænkning i den mere udstrakte Forpligtelse, som ellers kan paaligge ham. 1839. 6. Decbr.

Hvorefter de Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet i Vor kongl. Residentsstad Kjöbenhavn den 6. December 1839.

Cancellie-Circulaire til samtlige Biskopper i Danmark og Island (Sjællands Biskop undtagen), ang. **Kirkebönnen for det kongelige Huus.** Khavn den 7. December 1839. — Canc. 1. Depart. Brevbog 1839, Nr. 3303. Coll. Tid. for 1839, S. 908—909. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1839, S. 411. 7. Decbr.

Efter at Cancelliet i Anledning af höisalig Kong Frederik den Sjettes dödelige Afgang havde nedlagt allerunderd. Forestilling om den Form, hvorefter der i den befalede Kirkebön skal bedes for Kongen og det kongelige Huus, har det behaget Hans Majestæt allern. at bifalde: „at, efter at der er bedet for Hans Majestæt Kong Christian den Ottende, skal der bedes for Hendes Majestæt Dronning Caroline Amalia, for Hendes Majestæt Enkedronningen Marie Sophie Frederikke, for Hans kongelige Höihed Kronprinds Frederik Carl Christian, Hans kongelige Höihed Prinds Frederik Ferdinand og Gemalinde, Hendes kongelige Höihed Prindsesse Caroline, samt de övrige kongelige Prindsesser og det samtlige kongelige Arvehuus".

Hvilket tjenstl. tilmeldes Deres Höiærværdighed til bebagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse i Deres

1839. Embeds-Distrikt. — Det kongel. Danske Cancellie den
7. Decbr. 7. December 1839.

11. Decbr. **Cancellie-Plakat** ang. **det kongelige Navnetræk.** Khavn den 11. December 1839. — Denne Plakat er anfört som publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1840, ligeledes s. A. i Arnæs, Borgarfjords og Myra Sysseler, og 1841 i Hunavatns, Öefjords og begge Mula Sysselerne. — Canc. 2. Depart: Registr. XL, 369 (1839, Nr. 755e). Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4to. Coll. Tid. for 1839, S. 959. Qvart-Forr. for 1839 (Christian VIII.s Forordn., S. 8—9). Schou XXIII, 3.

Plakat angaaende det kongelige Navne-Chiffre.

Hans Majestæt har ved allerhöieste Resolution af 9. dennes befalet, at det kgl. Navne-Chiffre i alle Tilfælde, hvor der er Brug for samme, skal udföres efter nedenstaaende Tegning:

[Her fölger i Navnetræk CRviii med Krone over].

Hvilket herved kundgjöres alle Vedkommende til Efterretning og allerunderd. Efterlevelse. — Det kongl. Danske Cancellie den 11. December 1839.

28. Decbr. **Forordning** ang. **Indförelsen af en ny Pharmacopoea Danica.** Khavn den 28. Decbr. 1839. — Denne Forordning er sendt til Island allerede i Foraaret 1840, til Sönder- og Vester-Amtet, men til Nord- og Öster-Amtet ved Canc. Skriv. 3. April 1841; den er bekjendtgjort i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1840, og i flere Jurisdictioner i Island: 1840 i Borgarfjords og Snæfellsnæs Sysseler; 1841 i Dala, Hunavatns, Öefjords og begge Mula Sysselerne. Til „samtlige Amtmænd i Danmark" er den sendt ved Canc. Circ. 3. Juli 1840. Canc. 3. Dep. Brevb. 1840, Nr. 2721—2735. — Canc. 2. Depart. Registr. XL, 387, 390—391 (1839, Nr. 797a). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1840, S. 44—45. Qvart-Forr. 1839 (Christ. VIII.s Forordn., S. 10—11). Schou XXIII, 4—5.

Forordning, hvorved en ny Pharmacopoea Danica befales indfört til Brug i Danmark.

Vi Christian den Ottende &c. G. V.: Da det er anseet nödvendigt, at den ved Forordning af 14. Juni 1805 autoriserede Pharmacopoea Danica, der paa Grund af de Fremskridt, Lægevidenskaben og Chemien senere have gjort, ikke kan tilfredsstille Nutidens Fordringer, blev underkastet en Revision og Omarbeidelse, er efter allerhöieste Befaling en ny Pharmacopoea Danica af Vort Sundheds-Collegium foranstaltet udarbeidet, og derpaa af bemeldte Collegium gjennemseet og bifaldet. Efter at samme allerund. er bleven Os forelagt, ville Vi allern., at bemeldte af Vort Sundheds-Collegium affattede og under Titel af Pharmacopoea Danica, Regia Autoritate a Collegio Sanitatis Regio Hafniensi edita, Hafniæ 1840, paa C. A. Reitzels Forlag udkomne og hos Bianco Luno trykte Pharmacopoea skal i Vort Rige Danmark fra 1. Juni 1840 indföres og fölges som en ufravigelig Regel, hvorefter Lægemidler overalt i Apothekerne skulle anskaffes, holdes og tilberedes. Til den Ende skal det herefter paaligge samtlige Apothekere i Danmark at forsyne deres Officiner med de i denne Pharmacopoea Danica anförte simplicia og composita, af hvilke fra 1. Juni 1840 alle de, som i Pharmacopoen opregnes, böreforefindes i ethvert af Hovedstadens og de betydeligere Stæders Apotheker, og i det mindste de Midler, som i Pharmacopœen ere forsynede med Tegnet □, være at erholde paa hvert af de övrige Apotheker. Ligeledes bör samtlige Apothekere nöiagtigen fölge den i bemeldte Pharmacopoea foreskrevne Præparationsmaade, saavel som de i dens Indledning (præmonenda) givne Forskrifter, og ved Medicamenternes Salg rette sig efter den nugjeldende Taxt eller den, som herefter maatte blive anordnet. Saafremt nogen Apotheker befindes herimod at handle, skal han derfor paa lovlig Maade tiltales, enten til sit Privilegii Forbrydelse eller til Pengeböder efter Forseelsens Beskaffenhed. Iövrigt ville Vi, at saavel Vort Sundheds-Col-

1839. 28. Decbr.

1839. legium i Kjöbenhavn, som vedkommende Provincial- og
28. Decbr. Stads-Physici, samt de paa ethvert Sted ellers ansatte Læger, baade i Almindelighed og især ved de befalede aarlige Visitationer, nöie eftersee, at intet af de i denne Pharmacopoea ommeldte enkelte eller sammensatte Lægemidler savnes i noget Apothek, for saavidt de der bör falholdes, samt at Apothekerne paa det nöieste fölge den dem givne Anviisning og foreskrevne Taxt.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet i Vor kongel. Residentsstad Kjöbenhavn den 28. December 1839.

30. Decbr. **Forordning** ang. nogle **Forandringer og nærmere Bestemmelser med Hensyn til det juridiske Studium** ved Kjöbenhavns Universitet. Khavn den 30. Decbr. 1839. — Univ. Direct. Forestill. Prot. 1839, Nr. 2013 med vedhæftet Original. Original-Aftryk hos Schultz, 8 Sider i 4to. Coll. Tid. for 1840, S. 65—70. Qvart-Forr. for 1839 (Christ. VIII.' Forordn., S. 12—14). Schou XXIII, 5—8. Motiverne i Selmers Universitets-Aarbog for 1839, S. 62—79.

Forordning angaaende nogle Forandringer og nærmere Bestemmelser ved Forordningen af 26. Januar 1821 om det juridiske Studium ved Kjöbenhavns Universitet.

Vi Christian den Ottende &c. G. V.: Da Vi have befundet, at det ved Forordningen af 26. Januar 1821 tilsigtede Formaal, at fremme Retsvidenskabens grundige Studium ved Kjöbenhavns Universitet, og at foröge de Prövers Paalidelighed, som aflægges af dem, der underkaste sig de juridiske Examina, fuldkomnere vil kunne opnaaes ved nogle Forandringer og nærmere Bestemmelser af de i bemeldte Forordning indeholdte Forskrifter, saa ville Vi i denne Henseende allernaad. have fastsat, ligesom Vi og herved befale, som fölger:

1) Ved Begyndelsen af ethvert academisk Aar have de Studerende, som bestemme sig for Lovkyndighedens Studium, til den Ende at melde sig hos det juridiske

Fakultets Decanus, for at lade sig indskrive i en egen dertil indrettet Protokol, ved hvilken Indskrivning ikke bliver at erlægge noget Gebyr. — 2) Ved Begyndelsen af hvert andet academiske Aar har det juridiske Fakultet at udkaste og ved Trykken at bekjendtgjöre for de Studerende en detailleret Studiiplan over samtlige de Foredrag, der höre til den Forelæsningscyclus, som i det forestaaende Biennium skal være tilendebragt. Ved Forfattelsen af denne Studiiplan skal det nöie iagttages, at der i ethvert Vintersemester holdes Forelæsninger over den juridiske Encyclopædie og de övrige Discipliner, som ere fornödne for de unge Studerende, der ved det indtrædende Vintersemester, efter Tilendebringelsen af den philosophiske Examen, begynde Retsvidenskabens Studium. — 3) Den i § 2 ommeldte Forelæsningscyclus skal omfatte: 1) Retsvidenskabens Encyclopædie med det dertil Fornödne af Literairhistorien, samt Anviisning til Retsvidenskabens Studering; 2) den almindelige Retslære; 3) den almindelige danske Ret, under hvis trende Hovedafdelinger: Civilret, Criminalret og Proces, optages hvad der hidtil, i Overeensstemmelse med Forordn. af 26. Januar 1821 § 3, under Benævnelse af Handelsret, Landboret, Politieret og juridisk Hermeneutik, har været Gjenstand for særlige Forelæsninger, hvorimod disse Discipliner herefter ikke skulle være særlige Lære- og Examinationsfag; 4) Söretten; 5) Kirkeretten; 6) den danske Retshistorie; 7) den positive Folkeret; 8) den positive Statsret, under hvilken i Særdeleshed foredrages Danmarks og Hertugdömmernes Statsret; 9) Statistik, fornemmelig med Hensyn til den danske Stat; 10) den romerske Ret i Forbindelse med denne Rets Historie og Antiquiteter. — 4) Den i Forordn. af 26. Januar 1821 § 6 givne Forskrift, at en fuldstændig Forelæsningscyclus skal være tilendebragt i et Tidsrum af 2 Aar, skal fremdeles vedblive at være gjeldende, hvorved derhos bliver at iagttage, at Forelæsningerne over den almindelige Retslære,

1839.
30. Decbr.

1839. 30. Decbr. den danske Civilret, Criminalret, Proces, den danske Retshistorie, Statistiken og den romerske Ret, skulle hver især fuldendes i eet eller i det höieste i to paa hinanden fölgende Semestre. Til enhver af de övrige i § 3 foreskrevne Forelæsninger maa ikke anvendes mere, end eet Semester. — 5) De i Forordn. af 26. Januar 1821 § 5 foreskrevne Disputereövelser skal det herefter ikke være Pligt for Docenterne at anstille. — 6) Ved den fuldstændige juridiske Examen skal herefter gives de Studerende syv skriftlige Opgaver, nemlig: 2 af den danske Civilret; 1 af den danske Criminalret; 1 af Processen; 1 af Danmarks og Hertugdömmernes Statsret; 1 af den almindelige Retslære; 1 af den romerske Ret. — 7) Den Bestemmelse i Forordn. af 26. Januar 1821 § 9, at Opgaven i den romerske Ret altid skal vælges saaledes, at Examinanden derved gives Leilighed til at vise den romerske Rets Overeensstemmelse med eller Afvigelse fra den danske Ret, skal for Fremtiden bortfalde, hvorimod det overlades til Fakultetet, efter Opgavens Beskaffenhed, enten tillige at fordre et saadant Hensyn til Fædrelandets Ret, eller at undlade dette. — 8) Af de skriftlige Besvarelser skal alene den over Romerretten affattes i det latinske Sprog, ligesom og den mundtlige Examination i Romerretten fremdeles holdes paa Latin, men i alle övrige Discipliner i det danske Sprog. — 9) For hver enkelt Disciplin, hvori ved Examen examineres, skal Candidaten meddeles en speciel Charakteer, og bliver af disse specielle Charakterer Hovedcharakteren at uddrage efter Regler, som blive af Vor Direction for Universitetet og de lærde Skoler at approbere efter nærmere derom af det juridiske Fakultet indgivet Forslag. Saavel de specielle Charakterer, som Hovedcharakteren, blive at indföre i Candidatens Testimonium publicum. — 10) Bestemmelsen i Forordn. af 26. Januar 1821 § 9, angaaende extraordinaire Censorer, ville Vi allernaad. have forandret derhen, at der blive to Afdelinger af

Censorer, den förste bestaaende af de Deputerede i Vort Danske Cancellie med Undtagelse af Generalprocureuren, de ordinaire Assessorer i Höiesteret og General-Auditeurerne i begge Vore militaire Etater; den anden bestaaende af de virkelige Assessorer i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten i Kjöbenhavn, samt i Politieretten. Af hver af disse to Afdelinger skal et Medlem være tilstede saavel ved den fuldstændige juridiske Embeds-Examen, som ved den juridiske Examen for Ustuderede. — 11) Ved den mundtlige Examen i hver Disciplin skal, foruden den examinerende Professor, en anden af Fakultetets Professorer og to af de extraordinaire Censorer være tilstede, hvilke i Forening strax efter Examinationens Tilendebringelse tildele Specialcharakteren. Denne bliver i de Discipliner, i hvilke skriftlige Opgaver finde Sted, at bestemme efter Udfaldet saavel af den skriftlige, som af den mundtlige Pröve. — 12) Den fuldstændige juridiske Examens praktiske Pröve skal herefter saaledes udvides, at den holdes i tvende paa hinanden fölgende Dage. Paa den förste Dag skal, ligesom hidtil, udarbeides en fuldstændig Retsakt; paa den anden Dag skal af Candidaten udarbeides et mindre Arbeide, saasom en Betænkning eller en Dom alene; efter Udfaldet af begge Arbeider i Forening bliver Charakteren at bestemme. — 13) Til at vælge Opgaverne for den praktiske Pröve, samt til at censurere Arbeiderne, sammentræder en egen Committee, bestaaende af to af Fakultetets Medlemmer efter Omgang, samt tre af de extraordinaire Censorer, paa den Maade, at der blandt disse blive tvende af förste og een af anden Afdeling. — 14) Bestemmelserne i Forordn. af 26. Januar 1821 § 13, angaaende den juridiske Examen for Ustuderede, forandres derhen, at der ved denne Examen, i Lighed med det, der er foreskrevet for den fuldstændige juridiske Examen, indföres Specialcharakterer saaledes, at disse gives for den almindelige Retslære, Civilret, Criminalret, Proces

1839.
30. Decbr.

1839. og Söret. Endskjöndt Handelsret og Landboret ophöre
30. Decbr. at være særlige Examinationsfag, skal Examinanden dog under Examinationen i Civilretten altid tillige nöie pröves i Landboretten. — Den praktiske Pröve ved den juridiske Examen for Ustuderede fordeles paa to Dage saaledes, at Examinanden den förste Dag udarbeider Stævning samt Hoved- og Contra-Indlæg i en opgiven Retssag, paa den anden Dag enten en Skiftesag i Overeensstemmelse med et opgivet Thema, eller en Betænkning over en Retsquæstion. Ved Valget af Opgaverne bliver at paasee, at de staae i Forhold til de Kundskaber, som kunne forlanges af Ustuderede. — Til at vælge Opgaverne ved den praktiske Pröve, samt til at censurere Udarbeidelserne, sammentræder en Committee efter samme Regler, som ere foreskrevne i § 13 i Henseende til den fuldstændige juridiske Examen. — Iövrigt vedbliver Forordningen af 26. Januar 1821 om det juridiske Studium ved Kjöbenhavns Universitet fremdeles at være i Kraft, forsaavidt den ikke ved de forestaaende Bestemmelser er forandret.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 30. December 1839.

31. Decbr. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet i Island, ang. **Kongens og Kirkernes Ret til Vrag.** Khavn den 31. December 1839. — Canc. 1. Dep. Brevb. 1839, Nr. 3503.

Hr. Amtmand har med behagelig Betænkning af 25. Juli sidstl. tilstillet dette Collegium et Andragende fra Provsten for Sneefjeldsnæs Syssel og Præst til Stadestad Menighed, P. Petersen, hvori han udbeder sig Cancelliets Bestemmelse for, om et paa Einarslon Kirkes Forstrand inddrevet Stykke Mastetræ, der efter Hr. Amtmands Foranstaltning er bortsolgt ved offentlig Auction, og derved udbragt til 14 Rbd. 42 Sk. r. S.,

kan ansees at tilhöre vedkommende forstrandsberettigede Kirker, Stadestad og Kolbeinstade, eller den kongelige Kasse. 1839. 31. Decbr.

Foranlediget heraf skulde man, efter desangaaende at have correspondered med det kongelige Rentekammer, herved tjenstligst tilmelde Hr. Amtmand til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Provst Petersen, at Cancelliet efter de oplyste Omstændigheder ikke skjönner rettere, end at fornævnte Skibsmast, i Henhold til Bestemmelserne i den 1. § i Plak. 4. Mai 1778, maa tilhöre den kongel. Kasse; men at Spörgsmaalet iövrigt henhörer under Domstolenes Afgjörelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 31. December 1839.

Cancellie-Plakat ang. **Oprettelse af et Stats-Sekretariat for Naades-Sager.** Khavn den 3. Januar 1840. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavik i Juli 1840, ligeledes i samme Aar i Borgarfjords Syssel; 1841 i Hunavatns, Öefjords og begge Mula Sysseler. — Canc. 2. Departem. Registrant XL, 3ᵇ—7 (1840, Nr. 6). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1840, S. 38—43 (i Form af Reskr. til Cancelliet 2. Januar). Qvart-Forr. for 1840, S. 23—27; Schou XXIII, 27—30. 1840. 3. Januar.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Fattigbidrag af Handels-Etablissementers Eiere i Island.** Khavn den 4. Januar 1840. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1840, Nr. 28. 4. Januar.

I Anledning af Hr. Stiftamtmands behagelige Skrivelse af 23. Septbr. f. A., hvori De begjærer Cancelliets Resolution for, hvorvidt Handels-Etablissementer i Island, som saadanne, kunne ansættes til Fattigbidrag, undlader man ikke, ved at remittere hosfölgende Bilage, tjenstl. at tilmelde Dem, at Collegiet tiltræder den af Dem yttrede Formening, at der bör paalignes Eierne

1840. 4. Januar. af Handels-Etablissementer Bidrag til Fattigvæsenet, uden Hensyn til, om de have stadigt Ophold i Island, eller ikke. — Det kgl. Danske Cancellie den 4. Januar 1840.

4. Januar. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Forligsmæglingen i Skilsmisse-Sager.** Khavn den 4. Januar 1840[1]. — Publiceret i Hunavatns Syssel 1841. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1840, Nr. 30. Algreen-Ussings Reskriptsamling 1840, S. 7.

I Anledning af Hr. Stiftamtmands Skrivelse af 26. Septbr. f. A., hvori De har begjært Cancelliets Resolution, angaaende: af hvem den Mægling skal foretages, der ifölge For. 18. Oktobr. 1811 § 5 bliver at pröve, forinden det tilstedes Ægtefolk at leve separerede i Henseende til Bord og Seng, undlader man ikke tjenstl. at melde, at det bifaldes, at den omhandlede Mægling overdrages til Sysselmanden, hvor locale Omstændigheder ikke tillade Amtet selv at foretage samme. — Det kgl. Danske Cancellie den 4. Januar 1840.

4. Januar. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Handlendes Bidrag til Fattigvæsenet.** Khavn den 4. Januar 1840. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1840, Nr. 31. Algreen-Ussings Reskriptsamling 1840, S. 7–8.

Hr. Amtmand har i behagelig Skrivelse af 25. Juli f. A. begjært Cancelliets Resolution for:

1) hvorvidt de faste Handlende i Island, der vel selv ere bosatte udenfor Island, men dog der drive en stadig Handel hele Aaret, enten ved en Faktor eller ved en Medinteressent i Handelen, bör paalignes et aarligt Extrabidrag til vedkommende Fattigvæsen af en

[1]) Canc. Skriv. 18. Novbr. 1841.

saadan Handel; og — 2) hvorvidt en i Island bosat Handelsmand, der driver Bondenæring, bör, foruden det han i sidstnævnte Stilling yder, i Lighed med Communens tiendepligtige Almue, svare et billigt Extrabidrag til de Fattige i Forhold til den Andeel, han besidder i Handelen. 1840. 4. Januar.

I Anledning heraf skulde man, efter desangaaende at have correspondered med det kgl. Rentekammer, til Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at Cancelliet med Hr. Amtmand er enigt i, at de Handlende efter en aarlig forholdsmæssig Ansættelse bör bidrage til Fattigvæsenet efter Communens Fornödenhed. — Indsluttede Bilage remitteres. — Det kongel. Danske Cancellie den 4. Januar 1840.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Understöttelse til en Commune af Amtets Repartitionsfond.** Khavn. den 4. Januar 1840. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1840, Nr. 32. 4. Januar.

I Anledning af Hr. Amtmands behagelige Skrivelse af 25. Juli f. A., betræffende Udredelsen af Omkostningerne paa den afsindige Kristin Sigurdsdatters Forpleining, skulde man, efter desangaaende at have brevvexlet med det kgl. Rentekammer, til Efterretning og videre Foranstaltning tjenstligst melde, at det bifaldes, at ²/₃ af bemeldte Omkostninger udredes af Vestamtets Repartitionsfond, og ¹/₃ af Helgafells Fattigvæsen. — Det kgl. Danske Cancellie den 4. Januar 1840.

Capitelstaxt for **Hunavatns og Skagafjords Sysseler** i Norder-Amtet, **fra Medio Mai 1840 til samme Tid 1841.** Frederiksgave den 17. Januar 1840. — Islandsk: Original-Gjenpart trykt som Schema paa et Halvark i Folio og ved Udfærdigelsen udfyldt med de 17. Januar.

1840. behörige Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i
17. Januar. „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

Capituls-Taxti fyrir Húnavatns og Skagafjarðar sýslur í Íslands Norður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1840 til sömu tíðar 1841.

		Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
		Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr.	1[1]	34	71 1/2	34	71 1/2	28
—	2 (fard. 1840)	3	81	23	6	18 1/2
—	3	5	26 1/2	31	63	25 1/2
—	4	3	65	29	40	23 1/2
—	5	2	69	32	60	26
—	6	3	46 1/2	27	80	22 1/2
—	7	2	34	23	52	19
—	8	13	14	13	14	10 1/2
	9	8	79 1/2	11	74	9 1/2
B. Nr.	10	»	21	26	24	21
—	11	»	18	22	48	18
—	12	»	18	22	48	18
—	13	»	18	22	48	18
C. Nr.	14	»	26	8	12	6 1/2
—	15	»	16 1/2	10	30	8
—	16	»	22	6	84	5 1/2
—	17	»	7	8	72	7
—	18	»	44	9	16	7 1/2
—	19	»	59 1/2	9	28 1/2	7 1/2
—	20	»	31 1/2	39	60	31 1/2
—	21	»	13	16	24	13
D. Nr.	22	4	»	24	»	19
—	23	3	91 1/2	23	69	19
—	24	3	80	23	»	18 1/2
—	25	3	56	21	48	17
—	26	3	18	19	12	15 1/2
E. Nr.	27	1	31	19	81	16
—	28	1	30	19	66	16
—	29	1	31	19	81	16
—	30	1	32	20	»	16

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Hunavatns og Skagafjords Sysseler af 19. Januar 1837 (ovenf. S. 1—3).

1840.

17. Januar.

	Silfurmynt. Rbd.	Rbsk.	Hundrað. Rbd.	Rbsk.	Alin. Rbsk.
F. Nr. 31	4	21½	16	86	13½
— 32	3	38½	20	39	16½
— 33	2	51	15	18	12
— 34	1	90	15	48	12½
— 35	1	49½	18	18	14½
— 36	2	60	15	72	12½
— 37	»	6	15	»	12
G. Nr. 38	2	48	15	»	12
— 39	»	»	»	»	»
— 40	2	19	26	36	21
— 41	1	16	56	»	45
— 42	»	76½	»	»	15½
— 43	1	8	»	»	21

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr.	A, eður í fríðu	25.30	20
—	B, í ullu, smjöri og tólg	23.42	19
—	C, - ullar tóvinnu . . .	13.53	11
—	D, - fiski	22.26	18
—	E, - lýsi	19.81	16
—	F, - skinnavöru	16.77½	13½

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 20 Rbd. 19½ Sk. [og alin] 16 Sk.

Friðriksgáfu þann 17. Januarii 1840.

B. Thorarensen. Eptir constitution
H. Thorlacius.

Capitelstaxt for Öefjords og Thingöe Sysseler i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1840 til samme Tid 1841. Frederiksgave den 17. Januar 1840. 17. Januar.

— Islandsk: Original-Gjenpart trykt som Schema paa et Halvark i Folio og ved Udfærdigelsen udfyldt med de behörige Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

1840. 17. Januar. Capituls-Taxti fyrir Eyjafjarðar og Þíngeyjar sýslur í Íslands Norður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1840 til sömu tíðar 1841.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr. 1[1]	30	36	30	36	24½
— 2 (fard. 1840)	3	77	22	78	18
— 3	4	94	29	84	24
— 4	3	70	29	80	24
— 5	2	65	32	12	25½
— 6	3	44	27	64	22
— 7	2	20	22	8	17½
— 8	13	78	13	78	11
— 9	11	26	15	2½	12
B. Nr. 10	»	22	27	48	22
— 11	»	18	22	48	18
— 12	»	17	21	24	17
— 13	»	17	21	24	17
C. Nr. 14	»	35½	11	9	9
— 15	»	20	12	48	10
— 16	»	25	7	78	6
— 17	»	8½	10	60	8½
— 18	»	50½	10	50	8½
— 19	»	75½	11	76½	9½
— 20	»	28	37	48	30
— 21	»	24	30	»	24
D. Nr. 22	»	»	»	»	»
— 23	3	75	22	66	18
— 24	3	86	23	36	18½
— 25	3	33½	20	9	16
— 26	2	47½	14	93	12
E. Nr. 27	»	»	»	»	»
— 28	1	25½	18	94½	15
— 29	1	25½	18	94½	15
— 30	1	10½	16	61½	13½
F. Nr. 31	3	74	15	8	12

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Hunavatns og Skagafjords Sysseler af 19. Januar 1837 (ovenf. S. 1—3).

1840. 17. Januar.

	Silfurmynt. Rbd.	Rbsk.	Hundrað. Rbd.	Rbsk.	Alin. Rbsk.
F. Nr. 32	2	79½	16	93	13½
— 33	2	21½	13	83	10½
— 34	1	86	15	16	12
— 35	1	28	15	48	12½
— 36	2	42	14	60	11½
— 37	»	7	17	48	14
G. Nr. 38	2	59	15	66	12½
— 39	»	»	»	»	»
— 40	2	61	31	60	25½
— 41	»	44	22	»	17½
— 42	»	78	»	»	15½
— 43	1	10½	»	»	21½

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr.	A,	eður í friðu	24.81	20
—	B,	í ullu, smjöri og tólg	23.12	18½
—	C,	— ullar tóvinnu	16.46	13
—	D,	— fiski	20.27	16
—	E,	— lýsi	18.19½	14½
—	F,	— skinnavöru	15.43½	12½

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 19 Rbd. 70 Sk. [og alin] 16 Sk.

Friðriksgáfu þann 17. Januarii 1840.

B. Thorarensen. Eptir constitution

H. Thorlacius.

Capitelstaxt for Mula-Sysselerne i Öster-Amtet, fra Medio Mai 1840 til samme Tid 1841. Frederiksgave den 17. Januar 1840. — Islandsk: Original-Gjenpart trykt som Schema paa et Halvark i Folio og ved Udfærdigelsen udfyldt med de behörige Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

17. Januar.

1840. 17. Januar. CAPITULS-TAXTI fyrir Norður- og Suður-Múla sýslur í Íslands austur-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1840 til sömu tíðar 1841.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr. 1[1]	25	31	25	31	20
— 2 (fard. 1840)	4	14	24	84	20
— 3	4	77	28	78	23
— 4	3	70	29	80	24
— 5	2	62	31	72	25½
— 6	3	47	27	88	22½
— 7	2	26	24	36	19½
— 8	13	93½	13	93½	11
— 9	11	31½	15	10	12
B. Nr. 10	»	21	26	24	21
— 11	»	17½	21	84	17½
— 12	»	19	23	72	19
— 13	»	17½	21	84	17½
C. Nr. 14	»	30	9	36	7½
— 15	»	19	11	84	9½
— 16	»	27	8	42	7
— 17	»	7	8	72	7
— 18	»	60	12	48	10
— 19	»	93	14	51	11½
— 20	»	34½	43	12	34½
— 21	»	27	33	72	27
D. Nr. 22	3	54	21	36	17
— 23	3	93	23	78	19
— 24	3	92	23	72	19
— 25	3	45½	20	81	16½
— 26	2	63	15	90	13
E. Nr. 27	1	14	17	18	14
— 28	1	32½	20	7½	16
— 29	1	33	20	15	16
— 30	1	9	16	39	13
F. Nr. 31	4	½	16	2	13
— 32	3	53	21	30	17

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Hunavatns og Skagafjords Sysseler af 19. Januar 1837 (ovenf. S. 1—3).

1840.
17. Januar.

	Silfurmynt. Rbd.	Rbsk.	Hundrað. Rbd.	Rbsk.	Alin. Rbsk.
F. Nr. 33	2	36	14	24	11½
— 34	1	69	13	72	11
— 35	1	25	15	12	12
— 36	2	81½	17	9	13½
— 37	»	7	17	48	14
G. Nr. 38	2	71½	16	45	13
— 39	»	32	13	32	10½
— 40	3	5	36	60	29½
— 41	»	60	30	»	24
— 42	»	95	»	»	19
— 43	1	½	»	»	19

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr. A, eður	í fríðu	24.63½	19½
— B, —	í ullu, smjöri og tólg	23.42	19
— C, —	í ullar tóvinnu. . .	17.76	14
— D, —	í fiski	21.14	17
— E, —	í lýsi	18.44	15
— F, —	í skinnavöru	16.42	13

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 20 Rbd. 31 Sk. [og alin] 16 Sk.

Friðriksgáfu þann 17. Januarii 1840.

B. Thorarensen. Eptir constitution
H. Thorlacius.

18. Januar.

Cancellie-Skrivelse til Justitiarius og Tilforordnede i Höiesteret, ang. **Æderfugles Fredning paa Island.** Khavn den 18. Januar 1840. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1840, Nr. 269.

Den ifölge allerh. Resolution af 22. August 1838 befalede Forsamling af Embedsmænd i Reikevig har, ved at tilstille Cancelliet det med tilhörende Bilag hosfölgende Udkast til en Anordning angaaende Ederfugles Fredning og Jagtvæsenet i Island, i dens ligeledes

1840. vedlagte Skrivelse yttret, at Forsamlingen med 7 Stem-
18. Januar. mer mod 3 har vedtaget, at Udkastet af de i Skrivelsen anförte Grunde ikke i dets Heelhed skulde antages til videre Discussiou eller Bearbeidelse, men at derimod samtlige Forsamlingens Medlemmer ere af den Formening, at Lovbestemmelserne angaaende Ederfugles og fredlyste Værpesteders Fredning bedre vilde opnaae deres Öiemed, naar Politiet ex officio vaagede over bemeldte Lovbestemmelsers Overholdelse, og Forsamlingen har derfor, da der in praxi har dannet sig den Mening, at det alene maa være Grundeierens Sag at forfölge sin Ret, naar andre have beskadiget hans Sælhundefangst eller Ederfuglsvarp, andraget paa, at det udtrykkelig maa fastsættes, at alle de i Resol. 17. Juli 1816 omhandlede Forseelser herefter skulle være at behandle som offentlige Politiesager.

Cancelliet skjönner imidlertid ikke, at der er Anledning til en Lovbestemmelse af det foreslaaede Indhold, da den formeentlige Trang til en saadan uden Tvivl kun beroer paa en af den kongelige Islandske Landsoverret antagen Mening, i hvis Fölge de omhandlede Forseelser ikke allerede efter de gjeldende Lovbestemmelser skulde kunne være Gjenstand for offentlig Forfölgning, men denne Mening synes ikke at kunne gives Medhold. Foruden de allerede af selve Forsamlingen anförte Grunde, beviser den Omstændighed, at saavel For. 13. Juni 1787 Cap. 3 § 7, som Resol. 17. Juli 1816 § 7 tillægger Angiveren $^1/_3$ og Fattigkassen $^2/_3$ af de sammesteds omhandlede Böder, ligesom det misbrugte Gevær tilfalder denne, at Sagen ikke er aldeles privat, thi foruden at Formodningen er for offentlig Paatale, hvor Böder tilfalder en offentlig Indretning (N. L. 1—22—8, der uden Tvivl som en processualsk Bestemmelse maa gjelde i Island) er Angivelse og Belönning til Angivere, saa vel som ogsaa den af Forsamlingen paaberaabte bestemte Forpligtelse til Angivelse Noget, som Loven ikke uden Inconseqvents

kan bestemme, naar Forseelsen er blot privatæ persecutionis, hvorimod det da maatte være enhver privat Vedkommendes Sag, om han ved at opmuntre Andre til for ham at angive Sagen, vil söge at foröge Midlerne til Opdagelse, og derved til Forebyggelse af de Forurettelser, som kunne tilföies ham. Efter de Straffebestemmelsers Indhold, som findes i ovenmeldte Anordning og Reskript, kan desuden den utilladelige Skydning ofte være Forurettelse mod flere Værpesteders Eiere, hvilket i det mindste vilde volde Forvikling, naar Sagen skulde forfölges privat. 1840. 18. Januar.

I Henhold til Foranförte antager Collegiet, at det turde være tilstrækkeligt at tilkjendegive den islandske Landsoverret den ovenberörte Mening, men forinden imidlertid videre foretages, har man ikke villet undlade tjenstl. at udbede sig Deres Excellences og övrige Herrer Tilforordnedes behagelige Yttringer, om de ikke maatte tiltræde denne Mening.

Med Svaret önskes det Indsluttede remitteret. — Det kongel. Danske Cancellie den 18. Januar 1840.

Cancellie - Skrivelse til Rentekammeret, ang. **Islands Repræsentation i de danske Stænderforsamlinger.** Khavn den 21. Januar 1840. — 21. Januar.
Canc. 3. Depart. Brevb. 1840, Nr. 355.

Som det kongelige Rentekammer bekjendt, blev det ved allerh. Reskript af 22. August 1838 paalagt den ved dette Reskript befalede Forsamling af Embedsmænd i Reikevig at tage under Overveielse, hvorledes, i Henhold til hvad derom er anfört i Forordn. 15. Mai 1834 § 1, et hensigtsmæssigt Valgsystem med Hensyn til Valget af Deputerede fra Island til Stænderforsamlingen for Sjællands m. fl. Stifter kunde være at indföre, samt hvorledes Dækning af de med Valgene og Repræsentanternes Ophold ved fornævnte Stænderfor-

1840. 21. Januar. samling medgaaende Omkostninger kunde være at tilveiebringe.

Cancelliet har i Overeensstemmelse hermed modtaget hosfölgende Skrivelse fra Forsamlingen, hvori den, næst at indsende det ligeledes vedlagte Udkast til en Valganordning for Island, hvorefter der kun skulde vælges een Deputeret for dette Land, derhos, i Betragtning af de store Bekostninger og Inconvenientser, der ville foranlediges naar Valget skulde foregaae i Island, og den Deputerede derfra nedsendes til Danmark, henstiller, om det ikke turde være rettest og meest overeensstemmende med Islands sande Tarv, at Hs. Majt. idetmindste indtil videre vedblev, paa samme Maade som hidtil, at udnævne een eller to med Landets forskjellige Interesser saavidt muligt nöie bekjendte i Danmark bosatte Mænd til at tage Sæde i Provindsialstænderforsamlingen. Hvad dernæst angaaer Omkostningerne i Anledning af Valget af den Deputerede fra Island, saafremt dette ikke desto mindre skulde foregaae der i Landet, og hans Ophold ved Stænderforsamlingen, da har den islandske Forsamling indstillet, at disse indtil videre maae blive at dække ved indirekte Beskatning eller et lempeligt Paalæg paa de Overdaadigheds-Artikler, der udföres fra Danmark til Island, eller, saafremt Omstændighederne ikke skulde tillade dette, at de da maatte blive at ligne enten paa Selveiergodset alene, saaledes at de aarlige Afgifter af samme til Jorddrotten blev gjort til Maalestok for Ligningen, eller tillige paa Lösegodstiende-Capitalen, efter de samme Regler, som gjelde for Afgiften til Amternes Repartitionsfonds.

Ligesom det fremgaaer af Forsamlingens Betænkning, at den anseer det for i sig selv unyttigt, at Islands Indvaanere udvælge Mænd til at deeltage i de Landet vedkommende Sagers Forhandling ved en dansk Stænderforsamling, eller dog finder, at Nytten deraf ikke kan svare til de dermed forbundne Omkostninger,

saaledes kan Cancelliet ikke Andet, end finde de derfor anförte Grunde klare og afgjörende, og man formener derfor, at det, i Overeensstemmelse med Forsamlingens Henstilling, indtil videre kunde beroe ved den ved Forordn. 15. Mai 1834 § 1 gjorte interimistiske Bestemmelse angaaende Islands Repræsentation, eller at det i al Fald, i Overeensstemmelse med hvad Forsamlingen, under Forudsætning af at Valget skulde foregaae i Island, har foreslaaet, maatte bestemmes, at kun een Deputeret der skulde vælges, i hvilket Tilfælde det dog turde være meest passende, at der ogsaa af Hans Maj[t]. blev udnævnt eet Medlem, saa at det anordnede Tal ikke formindskedes. 1840. 21. Januar.

Iövrigt maatte det formentligen, om det end forbliver ved den nærværende Indretning, egentlig paaligge Island at betale sin Andeel i Stænderomkostningerne, da det blot er forelöbig, at de efter Plak. 1. Juni 1836 § 3 skulle udredes af den kongelige Kasse, og de vilde vel ogsaa, da de ikke kunne antages at ville overstige 800 à 1000 Rbd. hvert andet Aar, eller 400 à 500 Rbd. aarlig, uden Tryk kunne udredes af Amtsrepartitionsfondet, men Collegiet er dog ikke utilböielig til at henstille, om det ikke maatte behage Hs. Maj[t]. fremdeles at lade Island være ukrævet for denne Udgift.

Forinden imidlertid videre i denne Sag foretages, skulde man tjenstl. udbede sig det kgl. Rentekammers Betænkning, ved Bilagenes Tilbagesendelse, snarest muligt behageligen meddeelt. — Det kongel. Danske Cancellie den 21. Januar 1840.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet i Island, ang. **Sundheds-Attester for Skibe.** Khavn den 25. Januar 1840[1]. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 1260. 25. Januar.

[1]) Rentek. Skriv. 29. Septbr. 1841.

1840. Hr. Amtmand Thorsteinson har, ved at indsende
25. Januar. Sundhedsattester for Skibe, der i f. A. have beseilet Handelsstæderne i Bardestrands- og Isefjords-Sysseler, i behagelig Skrivelse af 6. Septbr. f. A. forespurgt, om förnævnte Attester ikke for Fremtiden bör bortfalde, som en Fölge af, at Plak. 18. Mai 1787 er ophævet ved Plak. 20. Juni 1838.

Kammeret har i Anledning heraf indhentet det danske Cancellies Betænkning, hvori er yttret, at da den af de omhandlede Attester, der er udstedt af vedkommende Skipper, er grundet paa Bestemmelserne i Plakaten af 18. Mai 1787 og 27. Mai 1803, hvilke ere satte udaf Kraft ved Plakat 20. Juni 1838, maa samme for Fremtiden bortfalde, hvorimod den af Qvarantainecommissionen udstedte maa, da den er paabuden ved Forordn. 8. Februar 1805, efter hvilken der ifölge sidstnævnte Plakat skal forholdes paa Island, fremdeles maa blive at udstede.

Dette skulde vi ikke undlade herved tjenstl. at melde Hr. Amtmanden til behagelig Efterretning. — Rentekammeret den 25. Januar 1840.

25. Januar. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Betaling til Sysselmanden for Udmaaling af Nybyggersteder.** Khavn den 25. Januar 1840. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 1257.

Hr. Stiftamtmand Bardenfleth har med behagelig Skrivelse af 16. April f. A. hertil indsendt en Regning, til Belöb 12 Rbd. 32 Sk. r. S., fra Sysselmand M. Stephensen, i Anledning af en af ham i Aaret 1835 foretagen Udmaalingsforretning af et Nybyggersted Lækir, i Kleiva Rep inden Vester-Skaptafells Syssel, og har Hr. Stiftamtmanden derhos indstillet, at fornævnte Belöb, i Henhold til Bestemmelserne i Forordn. 15. April 1776 § 8, maa blive Sysselmand Stephensen udbetalt saafremt han tilkommer de paa Regningen opförte

Diætpenge 2 Rbd. r. S., foruden den ham ved bemeldte Forordn. tillagte Betaling. Med Hensyn hertil have vi indhentet det danske Cancellies Betænkning, hvori er yttret, at da det ved den 8. § i Forordn. 15. April 1776 kun er bestemt, at Sysselmanden skal nyde 3 Rdl. for Forretningen, og desuden Betaling for Reisen fremad efter dens Længde, beregnet til 1 (een) Rdl. for en Dags Reise, saa maa han ansees uberettiget til at fordre særlige Diætpenge. 1840. 25. Januar.

Kammeret er enigt heri, og da vi, efter hvad Hr. Stiftamtmanden i fornævnte Skrivelse har yttret, ikke ville have Noget imod, at den beregnede Betaling til de ved bemeldte Forretning brugte Synsmænd, saa maae vi tjenstl. anmode Dem om, behageligen at ville paalægge Landfoged Gunnlögsen, at udbetale til Sysselmand Stephensen, mod behörig Qvittering, Omkostningerne i forbemeldte Henseende med 10 Rbd. r. S., som derefter under behörig Forklaring og Paaberaab af denne Skrivelse kunne passere til Udgift i hans næste Jordebogskasse-Regnskab; ligesom Hr. Stiftamtmanden ogsaa angaaende det Forestaaende vilde meddele Sysselmand Stephensen Underretning. — Rentekammeret den 25. Januar 1840.

Capitelstaxt for Vester-Amtet fra Medio Mai 1840 til samme Tid 1841. Vester-Amts Comptoir den 8. Februar 1840. — Islandsk: Original-Gjenpart trykt hos Bogtrykker Schultz i Kjöbenhavn som Schema, med Tallene udfyldte ved Udfærdigelsen, 2 Blade i 4to. Jfr. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. 8. Febr.

Capituls-Taxti fyrir Mýra og Hnappadals, Snæfellsness, Dala, Barðastrandar, Ísafjarðar og Stranda sýslur í Íslands vestur-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1840 til sömu tíðar 1841.

1840.
8. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Silfur. Rbd.	Silfur. Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	á landsvísu hdr. Rbsk.	er því 1 al. Rbsk.
A. Nr. 1 [1]	29	31	29	31	23 1/2
— 2	3	89	23	54	18 5/6
— 3	5	54	33	36	26 2/3
— 4	3	87	31	24	25
— 5	2	78	33	72	27
— 6	3	77	30	40	24 1/3
— 7	2	63	»	»	»
— 8	13	30	13	30	10 2/3
— 9	9	72	13	»	10 2/5
B. Nr. 10	»	18 1/2	23	12	18 1/2
— 11	»	16	20	»	16
— 12	»	19	23	72	19
— 13	»	17 1/2	21	84	17 1/2
C. Nr. 14	»	»	»	»	»
— 15	»	14 1/2	9	6	7 1/4
— 16	»	28	»	»	»
— 17	»	5 1/2	10	30	8 1/4
— 18	»	46	»	»	»
— 19	1	5	»	»	»
— 20	»	30	»	»	»
— 21	»	22	»	»	»
D. Nr. 22	3	37	20	30	16 1/4
— 23	3	70	22	36	18
— 24	3	33	20	6	16
— 25	2	85 1/2	17	33	14
— 26	2	81	17	6	13 2/3
E. Nr. 27	1	6 1/2	16	1	12 3/4
— 28	1	24	18	72	15
— 29	1	24	18	72	15
— 30	1	17	17	63	14
F. Nr. 31	4	47	17	92	14 1/3
— 32	3	53	»	»	»
— 33	2	72	»	»	»
— 34	2	29	»	»	»
— 35	1	65	»	»	»
— 36	2	87	»	»	»
— 37	»	5 1/3	»	»	»

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Vester-Amtet den 13. Febr. 1837, see ovenf. S. 16—18.

1840. 8. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Silfur. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er því 1 al. Rbsk.
G. Nr. 38	2	46	»	»	»
— 39	»	50	»	»	»
— 40	1	94	»	»	»
— 41	1	24	»	»	»
— 42	»	65	»	»	»
— 43	1	13	»	»	»

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Lítr. A, eða fríðu	26.	»	$20^4/_5$
— B, — ullu, smjöri og tólg	22.18		$17^3/_4$
— C, — ullar tóvinnu . . .	9.66		$7^3/_4$
— D, — fiski	19.41		$15^1/_2$
— E, — lýsi	17.76		$14^1/_4$
— F, — skinnavörum . . .	17.92		$14^1/_3$

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, gjörir höfuðmeðalverð allra meðalverða
[hdr.] 18 Rbd. 81 Sk. [og alin] 15 Sk.

Þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir Litr. A: hver kýr snemmbær við hundrað;
eins 6 ær loðnar og lembdar, í fardögum;
líka 6 sauðir þrèvetrir og eldri á haust;
enn þá 8 sauðir tvævetrir eins,
eða 12 veturgamlir,
eða 8 ær geldar.
Púlshestur 5 til 12 vetra eins, í fardögum;
enn þá hryssa á sama aldri, 90 álnir, eða $^3/_4$ hundraðs, svo $1^1/_3$ verðs hennar gjörir hundrað.

Eptir Litr. B: gjöra 12 fjórðúngar af ullu, smjöri eða tólg, hundrað.
— C: — 60 pör eingirnissokka, eða 180 pör sjóvetlínga, hundrað.
— D: — 6 vættir af sèrhverri fiskitegund, þar tilnefndri, hundrað.

1840. 8. Febr. Eptir Litr. E: gjöra 1 tunna, eða 120 pottar lýsis, hdr.
— F: — 4 fjórðúngar nautsskinna, hundrað.

Íslands vestur-amts contóri, þann 8. Februar 1840.
Thorsteinson. Jón Guðmundsson,
p. t. constit. prófastur.

12. Febr. **Capitelstaxt** for **Sönder-Amtet fra Medio Mai 1840 til samme Tid 1841.** Islands Stiftamtshus og Laugarnes den 12. Februar 1840. — Islandsk: Original-Aftryk, 2 Bl. i 4to., trykt paa offentlig Bekostning i Viðö Kloster 1839. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. — Denne Capitelstaxt anföres som publiceret i Rángárvalla Syssel og Arnæs Syssel 1840.

CAPITULS-TAXTI fyrir Borgarfjarðar, Gullbríngu og Kjósar, Árness, Rángárvalla, Vestmannaeyja, Vestur- og Austur-Skaptafells sýslur, samt Reykjavíkur kaupstað, í Íslands suður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1840 til sömu tíðar 1841.

Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er þá 1 al. Rbsk.
A. Nr. 1[1]	26	18	26	18	21
— 2	3	50	21	12	17
— 3	4	60	27	72	22
— 4	3	38	27	16	21½
— 5	2	43	29	36	23½
— 6	3	29	26	40	21
— 7	2	40	»	»	»
— 8	10	74	10	74	8½
— 9	7	5	9	39	7½
B. Nr. 10	»	19	23	72	19
— 11	»	16	20	»	16
— 12	»	18	22	48	18
— 13	»	17	21	24	17

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Sönder-Amtet af 8. Februar 1837, ovenf. S. 11—14.

Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er þá 1 al. Rbsk.	1840. 12. Febr.
C. Nr. 14	»	22	»	»	»	
— 15	»	19	11	84	9½	
— 16	»	31	»	»	»	
— 17	»	6	11	24	9	
— 18	»	61	»	»	»	
— 19	1	3	»	»	»	
— 20	»	39	»	»	»	
— 21	»	30	»	»	»	
D. Nr. 22	2	90	17	60	14	
— 23	3	57	21	54	17¼	
— 24	3	51	21	18	17	
— 25	3	15	18	90	15	
— 26	3	7	18	42	14¾	
E. Nr. 27	1	19	17	93	14½	
— 28	1	25	18	87	15	
— 29	1	30	19	66	15¾	
— 30	1	14	17	18	13¾	
F. Nr. 31	4	17	16	68	13½	
— 32	3	32	20	»	16	
— 33	2	51	15	18	12	
— 34	2	33	18	72	15	
— 35	1	61	19	60	15½	
— 36	2	72	16	48	13	
— 37	»	5	12	48	10	
G. Nr. 38	2	54	»	»	»	
— 39	»	76	»	»	»	
— 40	2	7	»	»	»	
— 41	»	83	»	»	»	
— 42	»	65	»	»	»	
— 43	»	85	»	»	»	

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr. A, eða fríðu		22.26	18
—	B, — ullu, smjöri og tólg	21.84	17½
—	C, — ullar tóvinnu	11.54	9¼
—	D, — fiski	19.53	15½
—	E, — lýsi	18.42	14¾
—	F, — skinnavörum	17. 3	13½

1840. En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6,
12. Febr. gjörir höfuðmeðalverð allra meðalverða
[hdr.] 18 Rbd. 43 Sk. [og alin] $14^3/_4$ Sk.

Þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir Litr. A: hver kýr snemmbær við hundrað;
eins 6 ær, loðnar og lembdar, í fardögum;
líka 6 sauðir þrèvetrir og eldri á haust;
enn þá 8 sauðir tvævetrir eins,
eða 12 veturgamlir,
eða 8 ær geldar.
Púlshestur 5 til 12 vetra eins, í fardögum;
enn þá hryssa á sama aldri, 90 álnir, eða
$^3/_4$ hundraðs, svo $1^1/_3$ verðs hennar
gjörir hundrað.

Eptir Litr. B: gjöra 12 fjórðúngar af ullu, smjöri eða tólg, hundrað.
— C: — 60 pör eingirnissokka, eða 180 pör sjóvetlínga, hundrað.
— D: — 6 vættir af sèrhverri fiskitegund, þar tilnefndri, hundrað.
— E: — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis, hdr.
— F: — 4 fjórðúngar nautaskinna hundrað; eins 6 fjórðúngar af kúa-, hrossa- og sela-skinnum; 8 fjórðúngar sauðskinna og 12 fjórðúngar ærskinna: item 240 stykki lambskinna.

Íslands stiptamtshúsi og Laugarnesi þann 12. Februarii 1840.

Bardenfleth. Steingrímur Jónsson.

19. Febr. **Reskript** til det Danske Cancellie og de kgl. Collegier, ang. **Kongens og Dronningens** höitidelige **Kroning og Salving.** Khavn den 19. Febr. 1840. — Colleg. Tid. for 1840, S. 201. Rubr. i Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1840, S. 44—45. — „Aabent Brev om

Kronings-Ceremonierne" af 19. Febr. 1840 anföres som publiceret i Borgarfjords Syssel i samme Aar. 1840.

Det tilkjendegives, at Hans Majestæt Kongen, til Opfyldelse af Kongelovens Bud i dens 18. Artikel, har bestemt Sin og Dronningens Kroningshöitid og Salvings-Akt til den 28. Juni d. A., og at samme skal foregaae i Frederiksborg Slotskirke. 19. Febr.

Cancellie-Plakat for Danmark, ang. **Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark og Frankfurt am Main.** Khavn den 20. Februar 1840. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1840, og 1841 i alle Jurisdictioner i Nord- og Öster-Amtet, med Undtagelse af Thingöe Syssel. — Canc. 2. Dep. Reg. XLI, 58-59 (1840, Nr. 97ᵇ). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. 1839, S. 185—186. Qvart-Forr. for 1840, S. 42—44; Schou XXIII, 41—42. 20. Febr.

Plakat for Danmark, angaaende Afdragsrettens Ophævelse imellem Danmark og Frankfurt am Main.

Efter at Hans Majestæt Kongen af Danmark og Senatet i den frie Stad Frankfurt am Main ere komne overeens om, at Afdragsretten, der ifölge den 18. Artikel i den tydske Forbundsakt af 8. Juni 1815 og den tydske Forbundsforsamlings Beslutning af 23. Juni 1817 allerede er ophævet imellem Hertugdömmene Holsteen og Lauenborg og ovennævnte Stad, ligeledes skal være ophævet imellem Kongen af Danmarks ikke til det tydske Forbund henhörende Lande paa den ene og Staden Frankfurt am Main med dertil hörende Gebet paa den anden Side, er der under 27. Decbr. f. A. af det kgl. Departement for de udenlandske Sager, efter dertil meddeelt allerhöieste Bemyndigelse, derom udstedt en Declaration, som under samme Dato er bleven udvexlet med en ligelydende af det frankfurtske Senat, og hvis Bestemmelser herved bekjendtgjöres til Efterretning og behörig Iagttagelse.

1) Af ingen Formues Udförsel fra Kongeriget Danmark og Hertugdömmet Slesvig til den frie Stad Frankfurt am Main eller dens underliggende Territorium skal

1840. der, hvad enten saadan Udförsel foranlediges ved Ud-
20. Febr. vandring, Arv, Legat, Brudeudstyr, Gave eller i andre Tilfælde, svares nogetsomhelst Afdrag, eller nogen Bortflytningsafgift (jus detractus, census emigrationis) oppebæres. — 2) Under denne Ophævelse, der og gjensidig gjelder, hvor Formue udföres fra bemeldte Stad til Kongeriget Danmark eller Hertugdömmet Slesvig, ere paa ingen af Siderne de Afgifter indbefattede, som, uden Hensyn til, om Gjenstanden forbliver i Landet eller ikke, udredes baade af Fremmede og Indfödte. — 3) Foranförte Afgiftsfrihed skal udstrække sig saavel til det Afdrag og den Bortflytningsafgift, der vilde have indflydt i de kgl. Kasser, som til de Afgifter, der ellers maatte være tilfaldne Individer, Communer eller offentlige Stiftelser. — 4) Bestemmelserne i de foregaaende Paragrapher træde i Kraft fra 1. Januar 1840, saaledes at i Henseende til Arvemidler bliver den Tid, disse udföres, og ikke den, da Arven faldt, at tage i Betragtning. — 5) Den i foranförte Paragrapher bestemte Flytningsfrihed har intet Hensyn til Personer, hvorimod det i denne Henseende forbliver ved de i enhver af de respective Stater nu eller i Fremtiden gjeldende Anordninger, forsaavidt de angaae den Udvandrendes Person og hans personlige Forpligtelser, navnlig forsaavidt Krigstjeneste betræffer. — Det kgl. Danske Cancellie den 20. Februar 1840.

25. Febr. **Reskript** til Stiftamtmanden over Island, ang. **en almindelig Folketælling i Landet.** Khavn den 25. Februar 1840. — Canc. 3. Depart. Registr. 1840, Nr. 104. Uddrag i Algreen-Ussings Reskriptsamling 1840, S. 46.

Christian den Ottende &c. V. G. Vi have allern. besluttet, at der under Overbestyrelse af den af Os allern. anordnede Commission for det statistiske Tabelværk i Vort Land Island skal iværksættes en ny Folke-

tælling, der bliver saavidt muligt at paabegynde paa een Dag overalt i Island, saasnart det med Sikkerhed kan antages, at Ordren derom til hvert Sogn er ankommen; og det er derfor Vor Villie, at Du med Biskoppen over Island nærmere afhandler, hvilken Dag der til Tællingen passeligst kan bestemmes, og om den bestemte Dag meddeler Amtmændene i Vest-Amtet samt Nord- og Öst-Amtet Underretning.

1840. 25. Febr.

Vi have i forommeldte Öiemed under Dags Dato befalet Biskoppen over Island at foranstalte, at Folketællingen sammesteds iværksættes saaledes, at Sognepræsterne i Island for hvert Sogn især ved Repstyrerne, eller hvem der i disses Forfald dertil beskikkes, lade optegne samtlige Beboere, hvilke til den Tid, der efter fælles Overlæg imellem Dig[1] og Biskoppen[2] berammes, sig i hvert Sogn opholde, og efter disse Optællingslister, hvilke först sammenholdes med, og i fornödent Fald berigtiges ved de Sjæleregistre, som Sognepræsterne före, forfatte, — samt anordnet, at disse Tabeller tilligemed Optællingslisterne fra enhver Sognepræst skulle tilstilles den vedkommende Sysselmand.

Thi er det Vor allerhöieste Villie og Befaling, at Du herom underretter Sysselmændene i det Dig betroede Amt, hvilke, foruden at meddele Repstyrerne den i ovenmeldte Henseende fornödne Ordre, have, saasnart Sognetabellerne og Optællingslisterne ere dem tilsendte, og de ved at gjennemgaae dem Intet ved dem finde at erindre, derefter at forfatte Generaltabeller, hvori opgives det samlede Belöb af Folkemængden i Sysselet, alt under Iagttagelse af de Bemærkninger og Regler, som af meerbemeldte Commission nærmere ville blive dem meddelte, og under Benyttelse af trykte Blanquetter, der ved Commissionens Foranstaltning ville blive

---

[1]) i Reskripterne til Amtmændene: Stiftamtmanden.
[2]) i Reskripterne til Amtmændene tilföies: og som af Stiftamtmanden vorder dig meddeelt.

1840. dem tilsendte. Saavel Generaltabellerne, som Sogne-
25. Febr. tabellerne og Optællingslisterne, blive derefter igjennem Dig at indsende til Commissionen, tillige med en af Dig forfattet Tabel, hvori anföres det samlede Belöb af hele Amtets Folkemængde.

Da[1] iövrigt Folketællingen i Vor Kjöbstad Reikevig ikke skeer ved Sognepræsten, men bliver at iværksætte ved Byfogden sammesteds, dog paa samme Maade, som ellers for Landet er foreskrevet, saa haver Du herom ligeledes at tillægge bemeldte Byfoged fornöden Ordre, og at optage Reikevigs Folkemængde i den General-Tabel, Du for hele Amtets Vedkommende forfatter. — Dermed skeer Vor Villie. Befalende Dig Gud! Skrevet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 25. Februarii 1840[2]. [ad mandatum].

25. Febr. **Reskript** til Biskoppen over Island, angaaende **Iværksættelsen af en almindelig Folketælling.** Khavn den 25. Februar 1840[3]. — Canc. 3. Dep. Registr. 1840, Nr. 104. Uddrag i Algreen-Ussings Reskriptsamling 1840, S. 46.

Christian den Ottende &c. V. G. Vi have allerund. besluttet ... [osv., som i foranstaaende Reskript til Stiftamtmanden] ... og det er derfor Vor Villie, at Du med Stiftamtmanden over Island nærmere afhandler, hvilken Dag der til Tællingen passeligst kan bestemmes.

Folketællingen iværksættes da saaledes, at Sognepræsterne i Island, for hvert Sogn især, ved Repstyrerne, eller hvem der i disses Forfald dertil beskikkes,

[1]) Denne Passus er udeladt i Reskripterne til Amtmændene.

[2]) Ligelydende Reskripter ere under s. D. udfærdigede til begge Amtmændene i Island, med de ovenfor angivne Forandringer. Canc. 1. Depart. Registr. sst.

[3]) *see* Skrivelser fra Commissionen for statistisk Tabelværk 19. Marts 1840.

lade optegne samtlige Beboere, hvilke til den Tid, der, som ovenmeldt, berammes og af Dig tilkjendegives Sognepræsterne, sig i hvert Sogn opholde, hvorefter Sognepræsterne, saasnart de fra Repstyrerne have modtaget Optællingslisterne, sammenholde dem med de Sjæleregistre, som de före, for, i alt Fald efter nærmere Undersögelse, at berigtige Optællingslisterne, saavidt dette maatte gjöres fornödent, og efter disse saaledes berigtigede Optællingslister have Sognepræsterne dernæst at forfatte to summariske Tabeller over Sognets Folkemængde, den ene med Hensyn til Alder, Kjön og ægteskabelig Stilling, den anden med Hensyn til Næringsveiene, alt under Iagttagelse af de Bemærkninger og Regler, som af fornævnte Vor Commission nærmere ville blive dem meddelte, og under Benyttelse af trykte Blanquetter, der ved meerbemeldte Commissions Foranstaltning ville vorde dem tilsendte. Iövrigt skal det staae Repstyrerne frit, med Hensyn til Optællingsmaaden at gjöre de Forandringer, som efter de locale Forhold paa ethvert Sted maatte findes hensigtsmæssige, saa at han, istedetfor at tage fra Huus til Huus, for at optegne Beboerne, kan indkalde Husfædrene, naar de boe i fjerne Distrikter, til paa en bestemt Dag, der vælges for dem saa beleiligt som muligt, at möde for sig, eller og paa saadanne Steder lade Optegningen iværksætte ved betroede Mænd. 1840. 25. Febr.

De ovenmeldte Sogne-Tabeller blive, tillige med Optællingslisterne, at tilstille vedkommende Sysselmand, for at derefter af ham kan forfattes Generaltabeller over det samlede Beløb af Folkemængden i Sysselet. Dog blive ovenanförte Vore allerhöieste Bestemmelser ikke at anvende ved Folketællingen i Vor Kjöbstad Reikevig, hvilken foranstaltes ved Byfogden sammesteds.

Thi haver Du i Overeensstemmelse hermed til allerunderd. Efterretning og Efterlevelse at tilkjendegive samtlige Sognepræster i Island, undtagen forsaavidt Reikevig angaaer, det Fornödne. — Dermed skeer Vor

1840. 25. Febr. Villie. Befalende Dig Gud! Skrevet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 25. Februarii 1840. [ad mandatum].

25. Febr. **Cancellie-Skrivelse** til Rentekammeret, ang. **Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af Anordninger fra Aarene 1835 til 1838.** Khavn den 25. Februar 1840[1]. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1840, Nr. 794.

Efter at Cancelliet af den ved allerhöieste Resolution 22. August 1838 befalede Forsamling af Embedsmænd i Reikevig havde udbedet sig Sammes Betænkning, angaaende hvilke af de i Aarene 1835—1838 inclus. for Danmark emanerede Anordninger, der med eller uden Modification kunde gjöres anvendelige i Island, har man fra Forsamlingen modtaget hosfölgende Skrivelse, hvori den afgiver den forlangte Betænkning.

Det kgl. Rentekammer vil heraf behageligen erfare, at Forsamlingen har troet at burde andrage paa, at Plak. af 2. Novbr. 1836[2], ang. Udvidelse af Udpantningsretten, gjöres gjeldende i Island med de Modificationer, som det ligeledes vedlagte, af Forsamlingen udarbeidede Udkast indeholder. Cancelliet finder ogsaa, at skjöndt For. 2. Juni 1830 ikke i sin Tid blev udvidet til Island, fordi den i adskillige af de da indkomne Övrigheds-Erklæringer blev anseet overflödig, kan der dog, da nu en Anordning, som i Forbindelse med Plak. 2. Novbr. 1836 optager en Deel af hiin Forordning, anbefales af en Forsamling, hvori ved Siden af samtlige Övrigheder ogsaa flere af Landets övrige indsigtsfuldeste Mænd have Sæde, Intet være til Hinder for at tiltræde Forslaget, hvorimod det ikke skjönnes at ellers Noget taler. Imidlertid har Collegiet ved de

[1]) jevnf. Rentek. Skriv. 2. Mai 1840.

[2]) *see* Plak. 2. April 1841.

specielle Paragrapher i Udkastet fundet Fölgende at bemærke: 1840. 25. Febr.

ad § 1: Om det end ikke skulde kunne ansees hjemlet i de allerede gjeldende Love, at kgl. Skatter og Afgifter inddrives ved Udpantning, saa er det dog neppe passende, at disse, der dog bör være den fornemste Gjenstand for Udpantning, blot nævnes som accessoriske, saaledes som i Udkastet er skeet, ligesom og den senere betingende Sætning: „naar de hidröre", o. s. v., ikke passende sættes i umiddelbar Forbindelse med fornævnte Afgifter, der altid have den Egenskab, der her nævnes som en særlig Betingelse. Fremdeles maa det vel, da Plak. 2. Novbr. 1836 § 1 udtrykkelig nævner „Kirker", ansees rettest, ogsaa at nævne dem i Anordningen for Island, for at det ikke skal synes, som om de af en eller anden Aarsag vare udeladte. I Henhold til det Foranförte formenes Paragraphen at burde lyde saaledes:

„Ligesom flere for Island udgivne Lovbestemmelser udtrykkelig hjemle Udpantning for adskillige offentlige Afgifter, saaledes skal det for Fremtiden være en almindelig Regel, at ikke blot alle Vor Kasse tilkommende Skatter og Afgifter, men ogsaa alle Kirker, offentlige Stiftelser, Communer og Embeder tilkommende Indtægter, der hidröre fra de i Anorduingerne indeholdte umiddelbare Bud, eller fra en i samme grundet Repartition, skulle kunne inddrives ved Udpantning, dog kun" osv. efter Udkastet.

ad § 2: Da det er en Krænkelse for Restancedragerne, at disse navnlig skulle opgives i de offentlige Opslag, eller udtrommes, hvorimod Provindsialstænderne ogsaa have udtalt sig (cfr. Coll. Tid. for 1836, S. 849—851, 859, saa og den Stænderne i Udtog forelagte nye Anordning angaaende Rentekammerets Oppebörseler § 8, see jydske Stændertidende for 1838, 1. R., S. 558, jevnfört med For. 30. Januar 1793 § 8, samt de jydske Stænders Be-

1840. mærkninger 2. Række, S. 1374 og 1385 Litr. c, saa
25. Febr. og Roesk. Stændertid. 2. R., S. 1803—1806, hvor den jydske Forsamlings Amendement ei er optaget, men en anden Fremgangsmaade foreslaaet, hvorved saavel generel som speciel Indvarsling bortfalder), saa turde det være mindre passende at bruge denne Fremgangsmaade, og det netop i Reikevig, hvor den vel endog vilde kunne skade en Mands Credit mere end andetsteds paa Landet, hvor den derhos er mindre fornöden. — Men desforuden er den for Reikevig foreskrevne Fremgangsmaade vel anvendelig paa Skatter, Tiender og Communeafgifter, samt andre deslige Forpligtelser af det i Udkastet omhandlede Slags, der skulle tilsvares af samtlige eller en stor Deel af Byens Indvaanere, men ei paa dem, der blot skulle udredes af Een eller flere Enkelte (see For. 2. Juni 1830 §§ 1 og 2, cfr. Coll. Tid. for 1830, S. 491—492). — Cancelliet anseer det derfor for rettest, at Restancedragerne i det sidstnævnte Tilfælde advares ved Stævnevidner, men at det med Hensyn til Skatterestancer og slige almindelige Afgifter, saaledes som Tilfældet er i For. 2. Juni 1830 §§ 1 og 4, overlades til Requirenten at vælge mellem denne Maade eller en almindelig Indkaldelse uden at Nogen navngives, hvad enten nu dette skeer ved Opslag paa offentligt Sted eller Trommeslag.

ad § 3: Det vil neppe ubetinget være anvendeligt, at Udpanteren skal tage Godset med sig. Dette vil navnlig, hvis det skulde bestaae i Kreaturer eller i voluminöse Ting, kunne blive til Besvær og foranledige Udgifter og Forviklinger. — Collegiet veed saaledes ikke bedre at foreslaae, end hvad der indeholdes i § 11 af den Stænderne i Udtog forelagte Anordning angaaende Rentekammerets Oppebörselsvæsen (Jydske Stændertid. for 1838, 1. Række, S. 561), skjöndt og dette kan have sine Vanskeligheder.

ad § 4: Bekostningerne blive vel udenfor Reikevig

ikke ganske ubetydelige, men Forholdene tilstede dog neppe lavere Betalinger end de i Paragraphen bestemte. 1840. 25. Febr.

ad § 5: Det bör uden Tvivl, ligesom efter Forordn. 2. Juni 1830 § 6, tilstedes at anlægge det omhandlede Regressögsmaal ved den Jurisdiction, hvorunder Udpantningen er gjort, ligesom det og for Tydeligheds Skyld er rettest udtrykkelig at tilföie, at Sagen först skal paaklages til Forligelsescommissionen. — Forsaavidt Forsamlingen i sin Betænkning har formeent, at den af Samme foreslaaede Udvidelse af For. 24. Januar 1838 § 9 til at gjelde for private Böders Afsoning, og i Særdeleshed for Afsoningen af Alimentationsbidrag, skulde kunne skee ved en Cancellie-Resolution, da kan Collegiet ikke heri være enigt, men formener, at Udvidelsen bör skee ad Lovgivningsveien, eftersom navnlig Alimentationspengenes Afsoning bliver noget Nyt i Island, i hvilken Henseende det kun betyder Lidet, at For. 10. Decbr. 1790, som af Forsamlingen anfört, er bleven opsendt til Island, og den Omstændighed, at Reskr. 25. Juli 1808 § 9 har, foruden Böder, nævnt „Pengebidrag", heller ikke kan antages tydelig at have erkjendt slig Afsoning, ligesom i alt Fald For. 24. Januar 1838 stiltiende har sanctioneret den Mening, at den omhandlede Afsoning ei kan finde Sted paa Island, hvortil Anledningen var, at Övrighederne den Tid tildeels havde erklæret sig mod at indföre dette Slags Afsoning i Island. Imidlertid har Cancelliet dog antaget, at der nu, da ovennævnte sammentraadte Mænd have anbefalet det her i Riget antagne Princips Udvidelse til Island, vil være overveiende Grund til at gaae ind derpaa. — I Henseende til det vedlagte af Forsamlingen forfattede Udkast til en Forordning for Island, angaaende hvad der i Strandingstilfælde skal iagttages, maa Collegiet bemærke Fölgende:

ad § 6: Det har været ulige Meninger underkastet, om ikke det i For. 28. Decbr. 1836 antagne Maximum for

1840. Bjergelönnen ikke ogsaa bör gjöres gjeldende i Island.
25. Febr. Skjöndt Afvigelsen ikke er motiveret, kan man imidlertid tænke sig, at de deri forekommende Gjenstandes mindre Betydenhed, og Bjergningens Besværlighed dertil kunde indeholde Grunde, men det er heller ikke lidet betænkeligt, at der aldeles ingen Grændse skal være for det Arbitraire, hvorved Bjergelönnen bestemmes.

ad § 7: De Bestemmelser, som For. 28. Decbr. 1836 § 6 indeholder, med Hensyn til at forebygge Misbrug af den Adgang, som gives Bjergerne til særlig Godtgjörelse for Udgifter, turde formentlig ikke være overflödige paa Island.

ad § 15: I Nödsfald burde Sysselmanden vel og kunne bruge en autoriseret Fuldmægtig.

ad § 18: Den Passus: „I Overtrædelsestilfælde" etc. har vel kun Hensyn til den, som har kjöbt de havarerede Varer, uden at opfylde de Betingelser, hvorunder Salget er skeet. Saaledes som den staaer i Udkastet, kunde den imidlertid og forstaaes om anden Overtrædelse af Paragraphen, navnlig fra Sysselmandens Side, i hvilket Tilfælde dog Confiskation af Varer vilde være aldeles upassende, ligesom denne ei heller ellers altid er anvendelig (cfr. Plak. 29. Martii 1814 § 7). — Hiin Passus kunde formentlig udgaae, og til den næstforegaaende Passus föies: „og i Mangel deraf drage den Paagjeldende til Ansvar til Varenes Confiskation og Böder, men, hvor Confiskation ei er anvendelig, til forholdsmæssig höiere Böder.

ad § 22: Det er formentlig utilraadeligt ved de tilföiede Ord: „paa eget An- og Tilsvar" at afskrække Sysselmanden fra directe at udbetale Belöbet til Eieren eller Fuldmægtig, hvilket efter Forsamlingens egen Udvikling dog ikke bör formenes, men tvertimod maa önskes.

ad § 23: De i denne Paragraph indeholdte Bestemmelser, i hvis Fölge Kundgjörelsen om det Strandede,

naar dettes Værdie er over 5 Rbd., skal læses ved 1840.
Overretten, og desuden, naar Værdien er mellem 50 25. Febr.
og 200 Rbd., indrykkes een Gang i den Berlingske Avis og Altonaiske Merkur, samt, naar Værdien er 200 Rbd. eller derover, 3 Gange i bemeldte Tidender, bör efter Collegiets Formening forandres saaledes, at Bekjendtgjörelse ved Overretten kun bör finde Sted, naar Værdien er over 50 Rbd., og Indrykkelse i den Berlingske Tidende og Altonaer Merkur först naar Værdien overstiger 100 Rbd.

ad § 30: Den af Forsamlingen anförte, af nogle Beneficiarier med Flere antagne Mening, at alle Skibsbaade o. s. v., skjöndt hele og ubeskadigede, blive at henregne til de i Plak. 4. Mai 1778 § 2 nævnte Effekter, er saa meget mere aabenbar urigtig, som dette Lovsted udtrykkelig nævner „smaae enkelte Stykker af strandede Skibe og Baade". Det er imidlertid at befrygte, at de foreslaaede Bestemmelser netop ville give hine Prætensioner stor Vidde, især da Paragraphen vel maatte forstaaes med Hensyn til hvert enkelt Stykke, som findes adskilt fra det Övrige. Mulkten af 2 Rbd. synes i alt Fald intet virksomt Motiv at kunne indeholde til at efterkomme Befalingen. Da det saaledes fra flere Sider er tvivlsomt, om bemeldte Paragraphs Indhold kan ansees hensigtsmæssig, formener Collegiet, at det er rettest for Tiden at lade denne Deel af Forsamlingens Udkast, der og er udenfor Frd. 28. Decbr. 1836, beroe, og anmode den om, naar den igjen træder sammen, at tage Sagen under gjentagen Overveielse, og, om dertil findes Anledning, indkomme med noget Forslag angaaende nærmere Bestemmelse af Plak. 4. Mai 1778.

Slutteligen undlader man ikke at bemærke, at § 31 af For. 28. Decbr. 1836 formentlig ikke, saaledes som i Udkastet er skeet, bör udgaae, thi om der end ikke skulde sættes nogen Grændse for den Bjergelön, der skal gives hvor Folk ere med, saa synes dog Bjergelönnen i det her omhandlede Tilfælde, hvor den tillige

1840. er Findelön, at burde bestemmes ved Lov. — Plak.
25. Febr. 4. Mai 1778 synes og at vise, at den almindelige Lovs Bestemmelse i saa Henseende er anvendelig paa Island.

Forsaavidt[1] Forsamlingen har andraget paa Udfærdigelsen af en Plakat, i hvis Fölge det for Fremtiden skulde paaligge Sysselmanden ved hvert Aars Udgang at indberette til Stiftsövrigheden i Island, hvorvidt nogen Kirke i den vedkommende Jurisdiction har skiftet Eier, hvad enten dette maatte være skeet ved Kjöb, Arv eller paa anden Maade, eller i Forbindelse med en anden Eiendom, da har der i Collegiet været ulige Mening om Hensigtsmæssigheden af en saadan Bestemmelse, idet Minoriteten, i Betragtning af, at Kirker vistnok idelig skifte Eiere paa Island, uden at noget thinglæst Document udstedes, hvilket, efter hvad Forsamlingen under en anden Sag har yttret, i det Hele sjeldent iagttages ved Eiendoms Overdragelse, ligesom det heller ikke er eller bör være en lovbefalet Pligt, antager, at det foreslaaede Middel ikke vil före til Maalet, medens Majoriteten, da dog Thinglæsning af de paa Kirker udstedte Skjöder i Island, som i Danmark, maa præsumeres som ordinarium, formener, at der bör gjöres Indberetning om enhver Forandring af Kirkernes Eiere, hvorom Skjöde- og Pantebögerne give Oplysning. — Hvad de övrige i Forsamlingens Betænkning berörte Anordninger angaaer, da maa Collegiet, næst at bemærke, at Plak. 17. Januar 1836 ifölge Reskr. 27. Mai 1835 allerede er anvendelig paa Island, og at Plak. 25. Febr. 1837 er foranstaltet oversat paa Islandsk, være af den Formening, at For. 22. og 29. Novbr. 1837 ere uanvendelige paa Island, men at derimod Plak. 1. Novbr. 1837 ligefrem maa gjöres gjeldende der.

Ved tjenstl. at meddele det kongel. Rentekammer Forestaaende, har man, forinden videre foretages, ikke villet undlade tjenstligst at udbede sig Sammes behagelige Betænkning, ved det Indsluttedes Tilbage-

[1]) *see* Reskr. 20. April 1841.

sendelse, snarest muligt meddeelt. — Det kgl. Danske Cancellie den 25. Februar 1840. 1840. 25. Febr

Kongelig Resolution ang. **Pasfrihed for Fartöier,** tilhörende **de kongel. engelske Jagtklubber.** Khavn den 26. Februar 1840. — *see* Canc. Circ. 7. Marts 1840. 26. Febr.

Rentekammer-Skrivelse til Cancelliet, ang. **Bekostningerne ved Islands Repræsentation i de danske Stænderforsamlinger.** Khavn den 7. Marts 1840. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 1308. Jevnf. Tíðindi frá nefndarfund. ísl. embættism. 1839, S. 54—60. 7. Marts.

Ved at tilstille os hosfölgende af Forsamlingen af Embedsmænd i Reykjavík med vedlagte Skrivelse indsendte Udkast til en Anordning, angaaende Valget af Deputerede fra Island til Stænderforsamlingen for Sjællands med flere Stifter, har det kgl. Danske Cancellie i behagelig Skrivelse af 21. Januar sidstl. forlangt Kammerets Betænkning, med Hensyn til, at Forsamlingen, deels i Betragtning af de store Bekostninger og Inconvenientser, der ville foranlediges, naar Valget skulde foregaae i Island, og de Deputerede derfra nedsendes til Danmark, har henstillet, om det ikke turde være rettest og mest overeensstemmende med Islands Tarv, at Hans Majestæt idetmindste indtil videre vedblev paa samme Maade, som hidtil, at udnævne een eller to med Landets forskjellige Interesser saavidt muligt nöie bekjendte, i Danmark bosatte Mænd til at tage Sæde i Provindsialstænder - Forsamlingen, deels betræffende Udredelse af Islands Andeel i Stænder-Omkostningerne, har indstillet, at disse indtil videre maae blive at dække ved indirecte Beskatning, eller et lempeligt Paalæg paa de Overdaadigheds - Artikler, der udföres fra Danmark til Island, eller, saafremt Omstændighederne ikke skulde tillade dette, at de da maatte blive at ligne enten paa

1840. Selveiergodset alene, eller tillige paa Lösegodstiende-
7. Marts. Capitalen, efter de samme Regler, som gjelde for Afgiften til Amternes Repartitionsfonds.

Kammeret maa i den Anledning være aldeles enigt i, at der ikke mod Forsamlingens Mening bör for Tiden træffes Foranstaltning til Valg af Stænderdeputerede i Island selv, men at det angaaende Landets Repræsentation indtil videre kunde have sit Forblivende ved Bestemmelserne i den 1. § af Forordn. 15. Mai 1834. — Med Hensyn til Udredelsen af Islands Andeel i Stænder-Omkostningerne, har det kgl. Danske Cancellie i fornævnte Skrivelse af 21. Januar d. A. yttret, ikke at være utilböieligt til at henstille, om det ikke maatte behage Hans Majestæt fremdeles at lade Island være ukrævet for denne Udgift. — Kammeret finder imidlertid, at der ikke turde være Anledning til at fritage Island for at deeltage i Stænder-Omkostningerne, og at disse for sammes Vedkommende, naar den nuværende Valgmaade af islandske Deputerede vedbliver, formentligen maa, uden at vorde trykkende, kunne paalignes Amternes Repartitionsfonds til Udredelse efter Lösegodstiendens Capital for hvert Amt. — Rentekammeret den 7. Marts 1840.

7. Marts. **Cancellie - Circulaire** til samtlige Amtmænd, ang. **Pasfrihed for Fartöier,** tilhörende de **kgl. engelske Jagtklubber.** Khavn den **7. Marts 1840.** — Dette Circulaire er ogsaa sendt til Island, og 1840 publiceret i Reykjavík, hvor det vel ogsaa er bragt i Anvendelse med Hensyn til de der ankomne engelske og irske Jagtklubs-Fartöier. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1840, Nr. 974—992; Canc. 2. Dep. Brevb. 1840, Nr. 762—770. Algreen-Ussings Reskriptsaml. for 1840, S. 56 (med Anmærkning).

Paa en af Cancelliet nedlagt allerund. Forestilling har det behaget Hans Maj^t. under 26. f. M. allern. at resolvere saaledes:

„Vi bifalde allern., at de med de kongl. engelske Jagtklubbers Fartöier til Havnene i Danmark ankommende Reisende, naar de ere forsynede med et Certificat fra Jagtklubbernes Sekretair, maae fritages for at erhverve Pas, og i det Hele for at være den Control og de Forholdsregler undergivne, som andre söværts ankommende Reisende i Almindelighed ere underkastede". 1840. 7. Marts.

Hvilket man tjenstl. skulde tilmelde (Tit.) til fornöden Efterretning og videre Bekjendtgjörelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 7. Marts 1840[1].

Patent ang. **Sammenkaldelse af Östifternes Stænderforsamling.** Khavn den 9. Marts 1840. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1840, og samme Aar i Borgarfjords Syssel, samt ligeledes 1841 i begge Mula Sysselerne. Canc. 2. Departem. Registr. XLI, 9. Marts.

[1]) Ifölge General-Toldkammer og Commerce-Collegii Skrivelse til Helsingörs Toldkammer 20. Septbr. 1834 var det allerede ved kgl. Resolutioner 25. Februar og 12. April s. A. tilladt, at „de den kgl. engelske vestlige Jagtklub (Royal Western Yacht Club) og de den kgl. Jagtklub i Irland (Royal Cork Yacht Club) tilhörende Lyst-Fartöier, saalænge de ikke i danske Havne udlosse eller indlade Kjöbmandsvarer eller deeltage i nogen Slags Handel, fritages for Fyrpenge og Klarerings-Omkostninger, ligesom de ogsaa fritages for disse Afgifter og for Sportler til Öresunds Toldkammer, naar de ikke före Kjöbmandsvare igjennem Sundet, og bör bemeldte Klubbers Skibe, for at legitimere sig som berettiget til disse Fritagelser, producere det dem af Klubberne meddelte Pas". — I Skrivelse fra Departementet for de udenlandske Sager til Cancelliet 31. Decbr. 1839 anföres ligeledes en kgl. Resol. 26. Aug. 1836, denne Sag vedkommende, og den som det synes derpaa byggede Bestemmelse, at vedkommende Klub har aarligen at indsende Lister over de til samme hörende Skibe, til Jevnförelse med det disse af Klubben meddelte Pas.

1840. 73—74 (1840, Nr. 130b). Original-Aftryk paa et Heelark i
9. Marts. Patentformat. Colleg. Tid. for 1840, S. 233—234. Schou XXIII, S. 45—46.

PATENT, hvorved de raadgivende Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter, samt for Island og Færöerne, sammenkaldes.

Vi Christian den Ottende, &c. G. v.: At Vi allern. have besluttet at lade de raadgivende Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter, samt for Island og Færöerne, træde sammen den 15de Juli förstkommende. Det er derhos Vor Villie, at deres Forhandlinger skulle være sluttede inden 2 Maaneder fra den Dag, da de, som ovenmeldt, tage deres Begyndelse.

Idet Vi hermed kundgjöre dette for samtlige Vore kjære og troe Undersaatter i fornævnte Provindser, befale Vi tillige samtlige Medlemmer af bemeldte Vore troe Provindsialstænder, saavel dem, der allern. dertil ere udnævnte, som dem, der ifölge Valg have at indtræde i Forsamlingen, at de til ovenmeldte Tid indfinde sig i Vor Kjöbstad Roeskilde, for at samles i det i Anordningen om Provindsialstændernes Indförelse af 28. Mai 1831 og Forordningen angaaende Provindsialstændernes Indretning, forsaavidt Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter, samt Island og Færöerne angaaer, dateret 15. Mai 1834, betegnede Öiemed, og navnligen at fornemme, hvad Vi igjennem Vor Commissarius ville lade dem forelægge til Raadgivning.

Ligesom Vi iövrigt ville have dem henviste til Indholdet af bemeldte Anordninger, saaledes gjöre Vi og Regning paa, at samtlige Medlemmer af Stændernes Forsamling stedse ville erindre sig de landsfaderlige Hensigter, hvori Provindsialstænderne ere indstiftede, lade disse Hensigters Opnaaelse være sig magtpaaliggende, dertil efter bedste Evne bidrage, og saaledes svare til den dem viste Tillid.

Til Vor Commissarius ved den saaledes berammede Stændernes Forsamling have Vi allern. fundet for godt at udnævne Vor Generalprocureur for Danmark, Conferentsraad Örsted. 1840. 9. Marts.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderd. have have at rette. — Givet i Vor Kongelige Residentsstad Kjöbenhavn, den 9. Marts 1840.

Kongelig Bekjendtgjörelse, ang. Beregning af Valgperioden til Provindsialstænderne. Khavn den 9. Marts 1840. — Bekjendtgjort i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1840, ligeledes i Hunavatns, Öefjords og begge Mula Sysselerne 1841. Canc. 2. Depart. Registr. XLI, 72—73 (1840, Nr. 130aa; jfr. 3. Depart. Registr. 1840, Nr. 133a). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1840, S. 234—237 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1840, S. 62-63; Schou XXIII, 46. 9. Marts.

Kongelig Bekjendtgjörelse for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter, samt for Island og Færöerne, angaaende Beregningen af de 6 Aar, paa hvilke de Deputerede og Suppleanterne til Provindsialstændernes Forsamling ifölge Forordningen af 15de Mai 1834 § 7 udvælges.

Vi Christian den Ottende, &c. G. v.: at Vi, i Overeensstemmelse med et allerunderd. Andragende fra Vore troe Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter, samt for Island og Færöerne, have fundet for godt, angaaende Beregningen af de 6 Aar, paa hvilke de Deputerede og Suppleanterne ifölge Forordn. 15. Mai 1834 § 7 vælges, at kundgjöre fölgende allerh. Bestemmelse:

De 6 Aar, hvorpaa de Deputerede i Provindsialstænderne saavelsom Suppleanterne, i Overeensstemmelse med Forordningen angaaende Provindsialstændernes Indretning for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter, samt for Island og Færöerne dateret

1840. 15. Mai 1834 § 7, vælges, blive for de Valg, der ere foretagne ifölge det allerh. Patent af 21. Mai s. A. at regne fra 1. Januar 1835, og for fremtidige almindelige Valg fra den paa Udlöbet af de 6 Aar, hvori de ældre Valg gjelde, fölgende 1. Januar.

9. Marts.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderd. have at rette. — Givet i Vor Kongelige Residentsstad Kjöbenhavn den 9. Marts 1840.

19. Marts. **Commissionen** for det statistiske Tabelværks Skrivelse til Biskop Steingrimur Jonsson, ang. **Regler og Schemata for en almindelig Folketælling i Island.** Khavn den 19. Marts 1840[1]. — Copieb. for Tabel-Commissionen Nr. I, S. 288—290. Den almindelige Folketælling i Island i Henhold hertil foregik den 2. Novembr. 1840, og dens Resultater ere trykte i Statistisk Tabelværk, förste Rækkes tiende Hefte. Tællingen er fremsat amts- syssel- og sogneviis, og Familiernes Antal er tilföiet.

Ligesom ved den sidste almindelige Folketælling skeete, maatte ogsaa den nye Folketælling, som ifölge allerh. Reskr. af 25. f. M. skal foregaae i Island, slutte sig saa nær muligt til den lignende Folketælling, der allerede den 1. i f. M. er foretaget i Danmark. Vi undlade derfor ikke herved tjenstl. at tilstille D. Höiærv. fölgende Exemplarer af de Instructioner, Schemata og Blanquetter, der bleve meddelte dem, der besörgede Folketællingen paa Landet i Danmark, nemlig:

A) 10 Expl. af Reglerne for Folketællingen, med hostrykt Schema til Optællingslisterne. — B) 800 Expl. af de rubricerede Ark til Optællingslisterne. — og C) 1000 Exempl. af Blanquetterne til de summariske Tabeller, hvilke Sognepræsterne, ved at udfylde Blanquetternes Rubrikker, forfatte over hvert Sogns Folkemængde, vedföiet Reglerne for disse Tabellers Forfattelse.

[1]) Jevnför Skriv. 6. Juni 1834.

De under Litr. B nævnte Blanquetter formene vi at kunne ligefrem benyttes i Island til Optællingslisterne. Ligesaa maae formentligen ogsaa de under Litr. C anförte Blanquetter kunne, uden at omskrives eller omtrykkes, afbenyttes af Sognepræsterne i Island, naar alene disse gjöres opmærksomme paa, at de i Overskriften forandre Herred eller Birk til Syssel; at Tabellen Nr. 2 over Inddelingen efter Religionsbekjendelsen her bortfalder; at i Tabellen Nr. 3 de Næringsveie, der ikke findes i Island, forbigaaes, samt at Slutnings Bemærkningen om Tabellernes Indsendelse directe til undertegnede Commission inden Udgangen af Juni Maaned 1840 forandres derhen, at Sognetabellerne og Optællingslisterne blive inden 5 Maaneder fra Tællingsdagen fra Provsten at indsende til Sysselmanden. Dermod maatte Bilaget Litr. A, skjöndt det vel i det Væsentlige ogsaa kunde tjene til Veiledning ved Folketællingen paa Island, uden Tvivl lempes noget efter de derværende særegne Forhold, i Særdeleshed med Hensyn til, at Optællingen paa Island ikke foretages ved Skolelærere, men i Reglen ved Repstyrerne, og at den foregaaer paa en anden Tid end for Danmark var bestemt. 1840. 19. Marts.

Vi anmode desaarsag tjenstl. Deres Höiærv. om, i Forening med Stiftamtmanden i Island, at give denne Anviisning (Litr. A) de Modificationer, som med Hensyn til de locale Forhold skjönnes fornödne, samt dernæst at lade den saaledes modificerede Anviisning oversætte paa Islandsk, og et passende Antal deraf trykke, hvorfor Betalingen, saasnart Regning derover hertil indsendes, skal vorde foranstaltet formelig anviist. Af denne trykte Anviisning maatte da saa mange Exemplarer igjennem Provsterne tilstilles Sognepræsterne paa Island, at disse kunne tildele hver Repstyrer, eller hvem der ellers besörger Optællingen, et Exemplar af samme. Ligeledes ville D. Höiærv. behageligen lade et passende Antal af de under Litr. B og C anförte Blanquetter igjennem

1840. 19. Marts. Provsterne fordele iblandt Sognepræsterne paa Island, saaledes, at disse selv beholde Litr. C til egen Afbenyttelse og gjöres opmærksomme paa de ovenmeldte smaae Forandringer, der maae finde Sted ved disse Blanquetters Brug, samt tildele hver Repstyrer, eller hvem der ellers besörger Optællingslisternes Forfattelse, saa mange Ark af Litr. B, som ansees fornödent.

Endelig anmodes D. Höiærv. om, behageligen at ville forsyne Stiftamtmanden i Island med saa mange Exemplarer af den modificerede Anviisning Litr. A, samt af de rubricerede Ark Litr. B og af Blanquetterne Litr. C, som han skjönner fornödne, for at hver Amtmand og Sysselmand, saavel som Byfogden i Reikevig, kan erholde et Exemplar af Litr. A, samt 3 Exemplarer af Litr. C, og den sidstnævnte Embedsmand tillige de fornödne Exemplarer af Litr. B. — Commissionen for det statistiske Tabelværk for Danmark den 19. Marts 1840.

[Bilag].

Litr. A. Regler for Folketællingen paa Landet i Danmark den 1. Februar 1840. — Copieb. for Tabel-Commissionen I, 255—258. Exemplar af de i Brevet omtalte, for Island localiserede Regler, som skulde trykkes paa Islandsk, have Udgiverne ikke kunnet komme i Besiddelse af.

1) Tællingen tager sin Begyndelse den 1. Februar 1840, og fortsættes saavidt muligt uafbrudt hver fölgende Sögnedag, indtil den er fuldendt. — 2) Enhver Sognepræst lader Tællingen iværksætte sogneviis ved Hjælp af Skolelærerne, der hver for sit Skoledistrikt har at foretage Optællingen. Hörer Skoledistriktet under forskjellige Sogne, bar Skolelæreren at foretage Optegningen særlig for den Deel af Distriktet, der hörer under hvert Sogn. I Tilfælde af en Skolelærers Sygdom kan Sognepræsten overdrage en af de andre Skolelærere tillige at foretage Tællingen i den Förstes Di-

strikt. Hvor et Distrikt er henlagt til en Kjöbstædkirke, uden at höre til Byens eller dens Forstæders Grund, foranstalter Sognepræsten for den vedkommende Kjöbstædkirke Optællingen i et saadant Landdistrikt, som om dette var et særskilt Sogn. — 3) Tællingen foretages gaard- og huusviis, ligesom Stederne ligge bekvemmest ved hverandre; kun at ingen Beboelses-Leilighed forbigaaes. — 4) Overeensstemmende med det bostrykte Schema opskrive Skolelærerne paa det dem meddelte Papir i de derpaa trykte Rubrikker först Antallet af de Familier, der findes i hver Gaard, hvert Huus eller hver Beboelses-Leilighed, hvorved er at mærke, at ved Familier forstaaes her det samme som Husholdninger, saa at de, der höre til een Husholdning, regnes som een Familie. Aftægtsfolk, Indsiddere og Andre i et Huus bosatte ansees altsaa ikke som særegne Familier, naar de ei före særskilt Husholdning, men söge Bord hos Andre. Dernæst optegnes alle de Personer, som findes i Gaarden, Huset eller Beboelses-Leiligheden, nemlig deres Navn, Alder, om de ere gifte, ugifte, Enkemænd eller Enker; samt deres Titel, Embede, Forretning, Haandværk, Næringsvei, Stilling i Familien, eller hvad de leve af. Adskilte Ægtefolk opföres som Enkemænd eller Enker, om end Skilsmissen blot er fra Bord og Seng. Har Nogen flere forskjellige Næringsveie, anföres han under den, som han opgiver for den vigtigste, hvoraf han lever. Ved Huusmænd og Inderster maa saaledes stedse tillige anföres, hvoraf de fornemmeligen leve, f. Ex. som Dagleiere, Vævere, Hjulmænd o. desl. — 5) Under Tællingen regnes Enhver til den Gaard eller det Huus, hvori han opholder sig om Natten. Alle, saavel Indlændinge som Udlændinge, medtages, af hvad Stand, Kjön og Alder de ere, og hvad enten de höre til Familien eller ikke, naar de kun ei have deres faste Hjem et andet Sted i Danmark. Militaire, som have fast Qvarteer i Sognet, blive altsaa og at optegne blandt Beboerne af den

1840. 19. Marts.

1840. Gaard eller det Huus, hvori de ere indqvarterede.
19. Marts. Naar en Person, som sædvanligen har sit Hjem i et Huus, er fraværende i Besög, Forretninger eller deslige, enten i Landet eller udenlands, med det Forsæt at komme tilbage, f. Ex. om han er tilsöes, tælles han som henhörende til det Huus, hvorfra han er bortreist, og til hvilket han antages at ville komme tilbage. Har han derimod taget stadigt Ophold andensteds i Danmark, f. Ex. som Discipel ved en Skole eller Studerende ved Universitetet, som Soldat i stadig Garnisonstjeneste, eller som Tyende og deslige, da tælles han alene paa det Sted, hvor han saaledes har taget Bopæl. De, som hensidde i Strafanstalter eller Arrester, tælles alene paa disse sidste Steder og ikke som hörende til de Huse, hvorfra de ere bortförte. — 6) Det löbende og ikke det opfyldte Alders-Aar anföres, f. Ex. ved nyfödte Börn skrives 1, og ved den, som er i sit 26. Aar, 26 og ei 25. — 7) Börn, som födes efter den 1. Februar 1840, men förend Tællingen endnu er fuldendt, ansees som ufödte og tælles ikke, hvorimod de Personer, som maatte döe i det Tidsrum fra Tællingens Begyndelse indtil den er fuldendt, tælles som levende, paa det at af den hele Optælling kan erfares Folkemængdens virkelige Tilstand paa den bestemte Dag. — 8) Ligesom Sognepræsten meddeler enhver Skolelærer et Exemplar af de her fremsatte Regler for Folketællingen med det vedtrykte Schema, og saa mange Blanquet-Ark til Listernes Forfattelse, som ansees fornödent, saaledes vilde Sognepræsten ligeledes have at give ham al den videre Veiledning, som maatte behöves, og i Særdeleshed indskjærpe ham at iagttage den störste Nöiagtighed, og, hvor det gjöres fornödent, betyde Vedkommende, at der, da Hensigten alene er at tilveiebringe en fuldstændig Oversigt over Statens Befolkning og dens forskjellige Bestanddele, ikke er mindste Grund til nogen Tilbageholdenhed. Naar i et Sogn er beliggende en Hovedgaard, kan Sognepræsten, forsaavidt han finder det

passende, modtage fra Eieren eller Bestyreren, som da först gjöres bekjendt med nærværende Regler og Schemaet, en Optegnelse under hans Haand paa de rubricerede Blanquet-Ark over samtlige Personer i de egentlige Hovedgaards-Bygninger, med de övrige Oplysninger, som i Schemaet ere forlangte, og overlades det da til Sognepræstens Bedömmelse, hvorvidt saadan Optegnelse kan træde i den sædvanlige Optællings Sted, dog at det nöie paasees, at intet Huus derved forbigaaes, eller dets Beboere tælles to Gange. Paa samme Maade forholdes der, saafremt der i et Sogn skulde være nogen militair Kaserne eller anden offentlig Bygning, hvor Optælling ved Skolelæreren findes mindre hensigtsmæssig og Optegnelsen derfor maa skee af den, der har Bygningen under sin Bestyrelse. Samtlige Optællingslister, der underskrives af de Mænd, som have forfattet samme, sammenheftes for hvert Sogn og modtages af Sognepræsten. 1840. 19. Marts.

Schema til Optællingslisterne for Landet.

Byernes eller Stedernes Navne, med Anförsel af Gaarde, Huse o. s. v.	Antallet af Familierne i hver Gaard og hvert Huus	Samtlige Personers Navne i hver Gaard, hvert Huus o s. v.	Enhver Persons Alder, det löb. Alders Aar iberegnet	Gift, ugift, Enkemand eller Enke	Personernes Titel, Embede, Forretning, Haandværk, Næringsvei, Stilling i Familien, eller hvad de leve af
N. N. By					
1. Præstegaarden	1	Hans Schou (&c. nemlig Folkenes Navne)	40	gift	Consistorialraad
2. en Gaard	1	Rasm. Jensen &c.	50	gift	Gaardmand
3. et Huus	1	MarenHansen&c.	50	Enke	Husmands Enke, lever af sin Jordl.
4. et Huus	1	Christen Pedersen &c.	30	gift	Smed
5. en Mölle	1	Anders Olsen &c.	60	Enkemand	Möller
6. et Huus	2	Niels Nielsen &c.	50	gift	Væver
7. N. N. Hovedgaard	2	Jens Petersen &c.	54	gift	Eier af Gaarden.
Summa	104 Familier.	530 Personer.			

1840. Litr. B. Optegnelse paa Folketallet m. v. i N. N.
19. Marts. Sogn, N. N. Herred eller Birk [i Island: „Syssel"], N. N. Amt (den 2. Novbr. 1840)[1].

Litr. C. Tabeller over Folkemængden i N. N. Sogn, N. N. Herred eller Birk [i Island: N. N. Syssel, N. N. Rep, og for Reykjavík: N. N. Birk] i N. N. Amt (i Island, den 2. Novbr. 1840)[2].

Nr. 1. Efter Alder, Kjön og ægteskabelig Stilling.

	Mandkjön.			Qvindekjön.		
	gifte	ugifte	Enkemænd	gifte	ugifte	Enker
Indtil 1 Aar incl.						
Mellem 1 og 3 Aar incl.						
— 3 — 5 — . .						
— 5 — 10 — . .						
— 10 — 15 — . .						
— 15 — 20 — . .						
— 20 — 25 — . .						
— 25 — 30 — . .						
— 30 — 35 — . .						
— 35 — 40 — . .						
— 40 — 45 — . .						
— 45 — 50 — . .						
— 50 — 55 — . .						
— 55 — 60 — . .						
— 60 — 65 — . .						
— 65 — 70 — . .						
— 70 — 75 — . .						
— 75 — 80 — . .						
— 80 — 85 — . .						
— 85 — 90 — . .	(Ingen)					
— 90 — 95 — . .						
— 95 —100 — . .						
— 100—105 — . .						
— 105—110 — . .						
Over 110 Aar						
Summa						

Hovedsum af Mandkjön . . . .
Hovedsum af Qvindekjön . . . .
Hovedsum af hele Folkemængden . . . .
Antallet af de Familier, hvoraf denne Folkemængde bestaaer, udgjör . . . .

[1]) Schemaets sex Rubrikker ere de samme som i det under Litr. A anförte „Schema til Optællings-Listerne".

[2]) Ved Folketællingen i Island 1840 er det danske Schema benyttet. Hvad der anföres i ( ), gjelder for Reykjavíks Folketælling.

Nr. 2. Efter Religionsbekjendelsen.

1840. 19. Marts.

	Mandkjön.	Qvindekjön.
Af fremmed Religionsbekjendelse gives der i Sognet:		
Reformerte . . . . (Ingen)		
Catholiker . . . . (Ingen)		
Mosaiske Troesbekjendere . (Ingen)		
Summa		

Nr. 3. Efter Næringsveiene.

	a. Hovedpersonerne eller de, der selvstændigen drive den Haandtering eller udöve den Næringsvei, der hörer under hver Klasse.	b De Medhjelpere, Fuldmægtige, Comptoirbetjente, Svende, Drenge eller faste Arbeidere, der directe beskæftiges i den vedkommende Næringsvei.	c. De under Klassen hörende Tyende, hvortil og regnes Avlsfolk.	d. Koner og Börn, forsaavidt de sidste ikke höre under Rub. b, saavelsom Andre, saasom Huuslærere og Lærerinder, Slægtninge &c., der forsörges af Klassen.
1. Geistlige Embedsmænd, Kirkebetjente og Lærerstanden . . . . Under Lærerstanden anföres ikke alene Alle, der ere ansatte som Professorer eller Lærere ved de höiere Underviisnings-Anstalter, men ogsaa Enhver, der har en fast Stilling som Lærer ved en offentlig eller privat, höiere eller lavere Skole, uitsaa ikke Huuslærere eller Lærerinder, hvilke tælles sammen under Rubriken d med de Familier, i hvilke de ere ansatte, el heller Time-Informatorer, hvilke nedenfor anföres under 3die Klasse. Personelle Capellaner, forsaavidt de ikke paa eget An- og Tilsvar bestyre et Sognekald, samt Skole-Hjelpelærere anföres under Rubriken b.				
2. Civile Embedsmænd og Betjente Herunder henföres ikke blot kongelige Embedsmænd og Betjente, om de end ikke have nogen fast Lönning, f. Ex. Procuratorer og Landmaalere, men ogsaa Enhver, der har en fast Ansættelse ved en Commune, Stiftelse eller anden offentlig Indretning, dog saa at de, som ere fast ansatte i underordnede Poster, til Exempel Gangkoner ved Hospitaler, Vægtere o. s. v. anföres under Rubriken b. Derimod medtages ikke de, der blot have en Bestilling som borgerlig Tyngde, el heller entledigede eller blot characteriserede Personer.				

1840.
19. Marts.

Fortsættelse af Tabellen Nr. 3.

	a. Hovedpersonerne eller de, der selvstændigen drive den Haandtering eller udöve den Næringsvei, der hörer under hver Klasse.	b. De Medhjelpere, Fuldmægtige, Comptoirbetjente, Svende, Drenge eller faste Arbeidere, der directe beskjæftiges i den vedkommende Næringsvei.	c. De under Klassen hörende Tyende, hvortil og regnes Avlsfolk.	d. Koner og Börn, forsaavidt de sidste ikke höre under Rub. b, saavelsom Andre, saasom Huuslærere og Lærerinder, Slægtninge &c., der forsörges af Klassen.
3. Privatiserende Videnskabsmænd, Litterati, egentlige Kunstnere, Studenter eller Andre, som forberede sig til en videnskabelig Examen, og de, som leve af Time-Informationer . . . . Herunder ogsaa Læger, der, uden at have nogen fast Ansættelse, leve af at practisere; ligeledes examinerede Dyrlæger. Under egentlige Kunstnere henföres f. Ex. Kunstmalere, Kobberstikkere, Billedhuggere, Arehitecter, Graveurer, Musici, Skuespillere, o. s. v., derimod ikke Laugsmalere, Steenhuggere, o. s v., hvilke anföres under Nr. 10. Pensionairer i en Skole eller hos Private anföres i Rubriken d blandt den Klasses Familie, hvortil deres Fader hörer, f. Ex. en Kjöbmands Sön under Nr. 11.				
4. Officerer og Embedsmænd ved Landmilitair-Etaten . . . . Herunder ogsaa Auditeurer, Regimentsqvarteermestere, militaire Chirurger, Krigscommissairer, militaire Proviants- og Magazinforvaltere o. s. v., men ikke entledigede eller blot characteriserede Personer.	(Ingen)			
5. Dito ved Sömilitair-Etaten . . .	(Ingen)			
6. Underofficerer og Soldater . . . De virkelig tjenstgjörende, ikke derimod permitterede eller anneeterede, der tælles blandt de Næringselasser, hvortil de höre. Under Nr. 4 og 6 indbefattes ikke de, som gjöre Tjeneste ved Borgercorpser.	(Ingen)			
7. Matroser:				
a) som höre til Haandværkskl.	(Ingen)			
b) som gjöre anden Tjeneste . Holmens Mandskab eller faste Stok og andre virkelig tjenstgjörende, men ikke Coffardi Matroser, der höre til Nr. 9, eller blot Enroullerede, der tælles blandt de Næringsklasser, hvortil de höre.	(Ingen)			
8. De, som leve af Jordbrug . . . Herunder saavel de större som mindre Jordbrugere, endog Huusmænd, naar disse fornemmeligen leve af deres Jordlod. Forpagtere, Forvaltere, Gartnere, og deslige anföres i Rubriken b.				

Fortsættelse af Tabellen Nr. 3.

1840.
19. Marts.

	a. Hovedpersonerne eller de, der selvstændigen drive den Haandtering eller udöve den Næringsvei, der hörer under hver Klasse.	b. De Medhjelpere, Fuldmægtige, Comptoirbetjente, Svende, Drenge eller faste Arbeidere, der directe beskjæftiges i den vedkommende Næringsvei.	c. De under Klassen hörende Tyende, hvortil og regnes Avlsfolk.	d. Koner og Börn, forsaavidt de sidste ikke höre under Rub. b, saavelsom Andre, saasom Huuslærere og Lærerinder, Slægtninge &c., der forsörges af Klassen.
9. De, som have deres Næring af Söen . . . . saasom: Skippere, Söfarende, Fiskere, Færgefolk, Prammænd, Lodser o. s. v.				
10. De, som leve af Producters Forædling eller Forarbeidning, eller den industrielle Klasse, nemlig:				
Bagere				
Bryggere, Öl-	(Ingen)			
Brændeviinsbrændere, privil. .	(Ingen)			
Bödkere				
Farvere og Trykkere	(Ingen)			
Garvere og Felberedere	(Ingen)			
Glarmestere				
Grovsmede og Kleinsmede . .				
Hjulmænd	(Ingen)			
Jernstöbere	(Ingen)			
Kniplingsfabrikanter	(Ingen)			
Kulsviere	(Ingen)			
Kurvemagere	(Ingen)			
Lysestöbere				
Malere	(Ingen)			
Muurmestere				
Möllere, Meel- og Gryn- . . .	(Ingen)			
— Olie-	(Ingen)			
— Papir-	(Ingen)			
— Valke-	(Ingen)			
— Bark-	(Ingen)			
— Krudt-	(Ingen)			
— Riis-				
(Gjörtlere) Pottemagere				
Reebslagere	(Ingen)			
Rokkedreiere				
Sadelmagere				
Skibs- og Baadebyggere	(Ingen)			
Skomagere				
Skrædere				
Slagtere				
Snedkere				

1840. Fortsættelse af Tabellen Nr. 3.

19. Marts.

	a. Hovedpersonerne, eller de, der selvstændigen drive den Haandtering eller udöve den Næringsvei, der hörer under hver Klasse.	b. De Medhjelpere, Fuldmægtige, Comptoirbetjente, Svende, Drenge eller faste Arbeidere, der directe beskjæftiges i den vedkommende Næringsvei.	c. De under Klassen hörende Tyende hvortil og regnes Avlsfolk.	d. Koner og Börn, forsaavidt de sidste ikke höre under Rub. b, saavelsom Andre, saasom Huuslærere og Lærerinder, Slægtninge &c., der forsörges af Klassen.
Sæbesydere				
Tegl- og Kalkbrændere				
Træskomagere og andre her ellers ikke nævnte Træarbeidere	(Ingen)			
Tömmermestere				
(Guld- og Sölvarbeidere) Uhrm.				
Uldbindere, hvis Hovednæringskilde er Uldbinding	(Ingen)			
Vævere				
(Hattemagere) Andre Fabrikanter, Professionister og Haandværkere Enhver benregnes til det Fag, hvoraf han fornemmelig lever, uanseet om dertil udfordres Bevilling eller ikke.				
11. De, som leve af Handel og Varers Omsætning, nemlig:				
(Thee- og Kaffe-Skjænkere) Gjæstgivere og Kromænd				
Hökere og Marketendere				
Kniplingshandlere				
Landkræmmere	(Ingen)			
Heste- og Qvæghandlere				
Strömpehandlere				
(Kjöbmænd og Factorer) Andre Handlende				
12. Pensionister, Capitalister og de, som leve af deres Midler Herunder henföres ogsaa de, som leve af en Hæving i et Kloster, af en Aftægt eller deslige.				
13. Dagleiere Forsaavidt de ikke höre under en anden Klasse, f. Ex. til de under Nr. 8 anförte Huusmænd, der fornemmelig leve af deres Jordlod.				
14. Almissenydende Under de Almissenydende indbefattes ogsaa de, som forsörges i Hospitaler, om end disse ere Stiftshospitaler, men i sidste Tilfælde anföres her tillige inden				

Fortsættelse af Tabellen Nr. 3.

1840.
19. Marts.

	a. Hovedpersonerne eller de, der selvstændigen drive den Haandtering eller udöve den Næringsvei, der hörer under hver Klasse.	b. De Medhjelpere, Fuldmægtige, Comptoirbetjente, Svende, Drenge eller faste Arbeidere, der direete beskjæftiges i den vedkommende Næringsvel.	c. De under Klassen hörende Tyende hvortil og regnes Avlsfolk.	d. Koner og Börn, forsaavidt de sidste ikke böre under Rub. b, saavelsom Andre, saasom Huuslærere og Lærerinder, Slægtninge &c.), der forsörges af Klassen.
Linien Antallet af de Lemmer i Stiftshospitalet, der ikke vedkomme Communen, at udgjöre ... Antallet af de övrige Almisselemmer, forsaavidt de fornemmeligen leve af Almissen, og de ikke blot erholde et Tilskud til deres Underhold, som de fornemmeligen drage fra et andet Erhverv, under hvis Klasse de da blive at henregne, maatte forresten stemme med Fattigcommissionernes Optegnelser.				
15. De, som ere hensatte i Straffeanstalter, nemlig:				
Maudkjön under 25 Aar				
— imellem 25 og 50 Aar				
— over 50 Aar	(Ingen)			
Qvindekjön under 25 Aar . . .				
— imellem 25 og 50 Aar				
— over 50 Aar				
16. Arrestanter:				
a) som udstaae Straf i Fængsel:	(Ingen)			
Mandkjön under 25 Aar . . .				
— imellem 25 og 50 Aar				
— over 50 Aar				
Qvindekjön under 25 Aar				
— imellem 25 og 50 Aar				
— over 50 Aar				
b) som ere hensatte til Varetægt:				
Mandkjön under 25 Aar . . .				
— imellem 25 og 50 Aar				
— over 50 Aar				
Qvindekjön under 25 Aar . . .				
— imellem 25 og 50 Aar				
— over 50 Aar				
17. Andre, som ikke drive bestemt Næring				
Summa				

Foranstaaende 3 Tabeller ere saaledes forfattede af

N. N.

(Byfogden i Reykjavik, ellers Sognepræsten).

1840. Regler for Forfattelsen af Sogne-Tabellerne over
19. Marts. Folkemængden.

1) Saasnart Sognepræsten har modtaget Optællingslisterne, underkaster han dem et saa nöiagtigt Eftersyn som muligt, for at forvisses om, at ingen Gaard og intet Huus er forbigaaet, og at Optællingen har været fuldstændig, samt at de forlangte Oplysninger ere meddelte nöiagtigt, saavidt dette af Sognepræsten kan bedömmes. Opdager han nogen Mangel derved, lader han samme uopholdeligen afhjælpe. — 2) Efter Optællingslisterne forfatter Sognepræsten dernæst, summarisk og uden Navnes Anförsel, Tabellerne Nr. 1 og 3 over hvert af hans Sognes Folkemængde, og, forsaavidt et Landdistrikt er henlagt til en Kjöbstædkirke, da tillige særskilt over dettes Folkemængde. Til Lettelse ved dette Arbeide ere Blanquetter til Tabellerne her aftrykte, saa at Rubrikkerne blot behöve at udfyldes. Dette kan bekvemmest skee paa den Maade, at man, ved at gjennemgaae Optællingslisterne, strax for hver Person sætter en Streg (der, for at vinde Plads, kan anbringes först vertikalt og siden horizontalt, f. Ex. ⊞⊞ = 12), eller en Prik (f. Ex. ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ = 18), eller et andet Mærke i de vedkommende Rubrikker i et Exemplar af Blanquetterne, hvorefter man, ved Sammentællingen af disse Mærker, har det Tal, der hörer til hver Rubrik. Til den Ende uddeles for hvert Sogn 3 Exemplarer af Blanquetterne, hvoraf det ene kan benyttes til deri at anbringe Mærkerne, og de to andre til Tallene, nemlig eet som Concept, til Opbevaring i Præstens Embedsarkiv, og det andet til Originalen, der indsendes. Dersom enkelte Rubrikker i Blanquetten ikke kunne rumme alle Mærkerne, maatte saadanne Rubrikkers Mærker fortsættes paa et særskilt Stykke Papir. Nöiagtigheden i Henseende til at ingen Person er forbigaaet i Tabellerne Nr. 1 og 3 viser sig derved, at det summariske Belöb saavel af Optællingslisterne som af hver af disse to Tabeller maa være det samme. — 3) Det er ikke

anseet passende i Optællingslisterne at lade antegne ved hver Person af hvad Religionsbekjendelse han er, da det forholdsviis ikkun ere faa, der ei höre til den herskende Kirke. Antallet af de fremmede Religionsbekjendere i et Sogn vil Sognepræsten formentligen let paa anden Maade kunne faae opgivet, saa at Tabellen Nr. 2 derefter kan udfyldes, og dersom der ere andre end de i Tabellen benævnte, saasom: Mennoniter, Anglikanere, o. s. v., tilföies de i den dertil aabnede Plads i Tabellen. — 3) Ingen Person antegnes i Tabellen Nr. 3 paa flere end eet Sted, men Enhver anföres under den Klasse, hvortil hans Hovednæring hörer. Saaledes anföres den Husmand med Jord, som mest lever af Dagleie, under Nr. 13; lever han derimod fornemmelig af et Haandværk, henföres han under Klassen Nr. 10; lever han mest af Fiskeri, Söfart o. desl., sættes han under Nr. 9, og kun naar han drager sin Hovednæring af sin Jordlod, anföres han under Nr. 8. — 5) Enker, som fortsætte deres Mænds Næringsbrug, eller have anden særlig Næringsvei, regnes som Hovedpersoner og sættes i Rubrikken Litr. A. Deres Sönner eller Andre, som forestaae Driften, anföres derimod i Rubrikken Litr. b. — 6) Dersom Hustruer særskilt drive en anden Næringsvei end deres Mænd, optages de som Hovedpersoner i Rubrikken a under den Klasse, hvortil deres Næringsvei hörer, og udgaae da af Rubrikken d. Dette gjelder dog ikke om de Hustruer, der alene ved Husflid, saasom ved Syning, Spind eller Strikning, erhverve et Bidrag til Bestridelsen af Familiens Udgifter, da de desuagtet, ligesom Börn, der ere i samme Tilfælde, henföres under Rubrikken d. — 7) Da det er af Interesse at vide, hvormange Personer der direkte beskjæftiges i hver Næringsvei eller Haandtering, sættes de i en Familie hjemmeværende Börn i Rubrikken b, naar de arbeide som Comptoirister, Svende eller Drenge hos Forældrene, hvorimod de, naar de blot forrette Tyende-Gjerning, forblive i Rubrikken d. — 8) Blot fordi det

1840.
19. Marts.

1840. i Optællingslisterne ikke er anfört, hvoraf en Person
19. Marts. lever, henregnes samme derfor ikke strax til Klassen Nr. 17, men nærmere Undersögelse anstilles, om ikke den Paagjeldende kan indhefattes under nogen af de övrige Klasser. Saaledes henföres f. Ex. den fraskilte Hustru, der fornemmelig lever af den Understöttelse, hendes Mand giver hende, til Mandens Klasse under Ruhrikken d, men dersom hun har sit Hovedunderhold af Haandgjerning, under Klassen Nr. 10 eller 13, efter Arbeidets Beskaffenhed, o. s. v. — 9) Naar Blanquetterne ere udfyldte for hvert Sogn, og, hvor et Landdistrikt er henlagt til en Kjöbstædkirke, da tillige særskilt for dette, blive de, tilligemed Optællingslisterne, hvorefter Tabellerne ere forfattede, at tilstille Distriktets Provst, som, naar han Intet ved dem finder at erindre, og efter at han i Særdeleshed har forvisset sig om, at det summariske Belöb af Optællingslisterne, samt af Tabellerne Nr. 1 og 3 stemmer, da ellers Feilen först af Sognepræsten maa herigtiges, indsender dem tillige med de udfyldte Blanquetter og Optællingslisterne for hans egne Sogne, paa eengang for hele hans Provstie med en Fortegnelse over Sognene, men uden at Sognetahellerne behöve at sammendrages i en Provstie-Tabel, direkte til den kongel. Commission for det statistiske Tahelværk i Kjöbenhavn, hvilket maa være skeet i det seneste inden Udgangen af Juni Maaned 1840.

19. Marts. **Commissionen** for det statistiske Tabelværks Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, C. E. Bardenfleth, ang. **en almindelig Folketælling** paa Island. Khavn den 19. Marts 1840. — Copiebog for Tabel-Commissionen Nr. I, S. 290—292.

Ligesom ved den sidste almindelige .... er foretaget i Danmark. Vi have derfor under Dags Dato tilstillet Biskoppen over Island fölgende Exemplarer ....

De under Litr. B nævnte Blanquetter have vi formeent at kunne ligefrem benytte i Island til Optællingslisterne. Ligesaa have vi meent, at ogsaa de under Litr. C . . . . -anden Tid, end for Danmark var bestemt. Vi anmode desaarsag herved tjenstl. Hr. Stiftamtm. om, i Forening med Biskoppen over Island at give . . . . formelig anviist. 1840. 19. Marts.

Ligesom det nu er overdraget Biskoppen at lade det fornödne Antal Exemplarer af den modificerede Anviisning Litr. A, samt af Blanquetterne Litr. B og C fordele blandt Sognepræsterne paa Island, saaledes anmode vi tjenstligst Hr. Stiftamtm. om, behageligen at ville tilstille hver Sysselmand i Sönder-Amtet et Exemplar af den modificerede Anviisning Litr. A, for at han kan være bekjendt med Reglerne for Optællingen, saavel som for hvert Syssel 3 Exemplarer af de under Litr. C nævnte Blanquetter. Disse Blanquetter maatte Sysselmændene nemlig, ved blot, som ovenmeldt, at forandre Overskriften og at forbigaae de overflödige Rubrikker, kunne benytte til Tabellerne over hvert Syssels samlede Folkemængde, saaledes at hver Rubrik kommer til at indeholde det tilsammenlagte Belöb af de tilsvarende Rubrikker i Sogne-Tabellerne, i hvilken Henseende De nærmere ville instruere Sysselmændene. Paa lignende Maade maatte ogsaa disse Blanquetter kunne benyttes til Amts-Tabellerne, der i hver Rubrik maatte vise det samlede Belöb af de tilsvarende Rubrikker i Syssel- og Kjöbstæds-Tabellerne. Og ville Hr. Stiftamtm. behageligen overdrage Sysselmændene saa nöie som muligt at gjennemgaae Sogne-Tabellerne, inden de sammendrages til Sysseltabeller, og at foranledige dem berigtigede, dersom de findes uovereensstemmende med det Foreskrevne, hvormed vi holde os forvissede om, at Hr. Stiftamtm. ligeledes förer Tilsyn, inden Amtstabellerne af Dem forfattes. — Endelig anmodes De om, at forsyne Byfogden i Reikevig med et Par Exemplarer af den modificerede Anviisning

1840. 19. Marts. Litr. A, med 3 Exemplarer af Blanquetten Litr. C, og med saa mange af de rubricerede Ark Litr. B, som han behöver til Optællingen, samt ligeledes at tilstille Amtmændene Thorsteinson og Thorarensen saa mange Exemplarer af den modificerede Anviisning Litr. A og af Blanquetterne Litr. C, at hver af Amtmændene kan erholde et Exemplar af Litr. A til egen Underretning og 3 Exemplarer af Litr. C til Afbenyttelse til Amts-Tabellerne, samt ligesaa mange Exemplarer af A og C for hvert enkelt under hans Amt hörende Syssel, til Fordeling blandt Sysselmændene.

De fornödne Exemplarer ville De behage at requirere fra Biskoppen over Island, som herfra er tilskrevet om sammes Udlevering. — Commissionen for det statistiske Tabelværk for Danmark den 19. Marts 1840.

19. Marts. **Commissionen** for det statistiske Tabelværks Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet i Island, Bjarni Thorsteinson, ang. **den almindelige Folketælling paa Island.** Khavn den 19. Marts 1840. — Copieb. for Tabel-Commissionen Nr. I, S. 292.

Ligesom ved den sidste .... [som til Stiftamtmanden] ..... Biskoppen over Island nogle Exemplarer ..... nemlig:

a) af Reglerne .... — b) af de rubricerede Ark .... — c) af Blanquetterne .... paa en anden Tid, end for Danmark var bestemt.

Vi have derfor anmodet Stiftamtmanden og Biskoppen i Island om, at give denne Anviisning .... Antal deraf trykke. Ligesom det nu er overdraget Biskoppen .... Sognepræsterne paa Island, saaledes have vi anmodet Stiftamtmanden om, at tilsende Hr. Amtm. saa mange Exemplarer af den modificerede Anviisning Litr. A og af Blanquetterne Litr. C, at saavel De selv,

som hver af Sysselmændene i Deres Amt, kan erholde et Exemplar af Litr. A, for at være bekjendte med de Regler, hvorefter Optællingslisterne blive at forfatte, samt at Hr. Amtmand, og hver af Sysselmændene i Deres Amt, for hvert enkelt af hans Sysseler kan modtage 3 Exemplarer af Litr. C. — De saaledes for Sysselmændene bestemte Exemplarer anmode vi tjenstligst Hr. Amtm. om behageligen at ville fordele blandt disse. Blanquetterne Litr. C maatte Sysselmændene nemlig .... de tilsvarende Rubrikker i Sognetabellerne. Og ville Hr. Amtm. behageligen overdrage Sysselmændene .... hvormed vi holde os forvissede om, at Hr. Amtm. ligeledes förer Tilsyn, inden Amts-Tabellerne af Dem forfattes. — Commissionen for det statistiske Tabelværk for Danmark den 19. Marts 1840[1]. 1840. 19. Marts.

Rentekammer-Skrivelse til det Danske Cancellie, ang. **Forslag til Reform af Hospitalerne** i Island. Khavn den 21. Marts 1840. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 1334. Jevnf. Tíðindi frá nefndarfundum íslenzkra embættismanna 1839, S. 19, 111, 134—158, 177—186; 1841, S. 191—207. 21. Marts.

Ved at tilstille os hosfölgende, af Forsamlingen af Embedsmænd i Reikevig med vedlagte Skrivelse indsendte Forslag fra Stiftamtmand Bardenfleth, angaaende en forandret Anvendelse af de Hospitalerne i Island tillagte Midler og Ressourcer, har det kgl. Danske Cancellie, under Forudsætning af, at Kammeret muligen kunde være i Besiddelse af nærmere Oplysninger, saavel betræffende Oprindelsen til fornævnte Hospitaler, som om de Forandringer, der siden maatte være foregaaede med Hensyn til deres Ressourcer, samt om

[1]) s. D. ligelydende Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, Bjarne Thorarensen.

1840. deres hele nærværende Tilstand og Virksomhed, forlangt vore Yttringer i saa Henseende.
21. Marts.

Til Gjensvar skulle vi, næst at gjöre opmærksom paa, at Hospitalers Oprettelse i Island först blev bestemt ved Reskripterne af 10. Mai 1651 (Ketilss. Saml. af islandske Forordn. og aabne Breve Tom. III, Pag. 40 og 41) og 12. Mai 1652 (ibid. pag. 50 og 51), men at Forhandlinger desangaaende tidligere have fundet Sted, hvorom den Reskriptet af 1652 tilföiede Anmærkning indeholder nærmere Oplysning — tjenstl. melde, at Kammeret forövrigt ikke seer sig i Stand til at meddele den forlangte Underretning angaaende Hospitalernes Indtægter og nærværende Tilstand, efterdi Regnskaberne derfor ikke indkomme hertil til Revision. De attraaede Oplysninger maae derfor, forsaavidt de ikke indeholdes i de ifölge Canc. Circ. 6. Januar 1829 til velbemeldte Collegium indsendte Beretninger, forudsat at disse ogsaa indkomme fra Island, formentligen være at indhente fra vedkommende Autoriteter der i Landet. — Rentekammeret den 21. Marts 1840.

24. Marts. **Bekjendtgjörelse** ang. **Embeds-Examen for Philologer.** Khavn den 24. Marts 1840. — Udfærdiget fra Directionen for Universitetet og de lærde Skoler. Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4to. Colleg. Tid. for 1840, S. 518—519. Qvart-Forr. for 1840, S. 76—77; Schou XXIII, 49—50.

Bekjendtgjörelse angaaende forandrede Regler for Censuren og Charakteerbestemmelsen ved den philologiske Embeds-Examen.

Paa Directionens allerund. Forestilling angaaende nogle Forandringer i de hidtil, ifölge Fundatsen af 7. Mai 1788 Cap. IV §§ 1 og 6 og Forordn. af 24. Oktbr. 1818, fulgte Regler for Censuren og Charakteerbestemmelsen ved den philologiske Embeds-Examen, har det behaget Hans Majestæt Kongen under 13. d. M. allern. at bestemme, som fölger:

1) For hvert enkelt af de Videnskabsfag, hvori ved bemeldte Examen examineres, skal gives en speciel Charakteer, hvilken tildeles saavel efter de skriftlige som efter de mundtlige Besvarelser, umiddelbart efter den mundtlige Examination, af Examinator og de Censorer, som i det Fölgende for ethvert Fag blive anordnede. Af bemeldte Specialcharakterer uddrages en Hovedcharakteer, efter Regler, som nærmere af Vor Direction for Universitetet og de lærde Skoler blive at bestemme, og saavel Specialcharakteren som Hovedcharakteren blive at indföre i Candidatens Testimonium publicum. — 2) Specialcharakteren i de respective Fag bestemmes af fölgende Examinatorer og Censorer, nemlig: i Latin og Græsk af vedkommende Professorer i den latinske og græske Philologie, hvoraf den Ene examinerer og den Anden er tilstede som Censor, og af Metropolitanskolens Rektor, i hvis Forfald en af Metropolitanskolens Overlærere bör möde som Censor; — i Historien af de to Professorer i Historien, af hvilke den Ene examinerer og den Anden er tilstede som Censor, tillige med en anden dertil valgt Censor, som kan være en af Censorerne i de andre Fag; — i Hebraisk af Professoren i de orientalske Sprog som Examinator, af den theologiske Examinator og en af de philologiske Professorer som Censorer; — i Theologien af en theologisk Professor som Examinator, af Biskoppen over Sjællands Stift, eller i hans Forfald et Medlem af det theologiske Fakultet, og endelig af en af Censorerne i de andre Fag; — i Philosophien af den ene philosophiske Professor som Examinator, af den anden Professor i Philosophien som Censor, og af En blandt Censorerne i de andre Fag; — i Mathematiken af Professoren i Mathematik som Examinator, af Professoren i Astronomie og en dertil valgt Censor blandt Censorerne i de andre Fag. — 3) Hovedcharakteren skal fremdeles, som hidtil, være en af de tvende: Laudabilis eller Haud illaudabilis, men saaledes, at der til den

1840. 24. Marts.

1840. førstnævnte kan, naar Examinanden særdeles har udmærket sig, föies Tillæget: et qvidem egregie.
24. Marts.

Hvilket herved efter allerhöieste Bemyndigelse bekjendtgjöres til alle Vedkommendes Efterretning. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 24. Marts 1840.

24. Marts. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Politilovgivningen** m. v. Khavn den 24. Marts 1840. — Denne Skrivelse anföres som publiceret i Reykjavík 1840, samt i Hunavatns og Norder-Mula Sysseler 1841. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1840, Nr. 1251—53. Ny Colleg. Tid. for 1841, S. 428—431. Algreen-Ussings Reskriptsaml. for 1840, S. 69—73. — Den af Forsamlingen af islandske Embedsmænd i Reykjavík afgivne Betænkning, hvortil her refereres, er udtogsviis trykt i Tíðindi frá nefndarfundum íslenzkra embættismanna 1839, S. 24—34.

I behagelig Skrivelse af 24. Februar f. A. har Hr. Stiftamtmand begjært Cancelliets Resolution for, hvorvidt Reskr. af 11. April 1781, angaaende visse Sagers Afgjörelse af Sysselmændene brevi manu og uden Appel, endnu kan ansees at staae ved Magt, og om det ikke navnlig maa antages at være Övrighedens Sag at tilholde de saakaldte Lösemænd at gaae i fast Tjeneste, men Domstolenes at fastsætte Straffen, naar den Paagjeldende ei adlyder Övrighedens Befaling.

Cancelliet har derover indhentet Betænkning fra den ved allerhöieste Reskript af 22. August 1838 anordnede Forsamling af Embedsmænd, og samme har derefter i sin over Sagen afgivne Erklæring, næst at yttre sig over de enkelte §§'er i bemeldte Reskript, andraget paa, at samme, for at forebygge videre Tvivl og Meningsforskjel, maa blive aldeles ophævet, og at de deri omhandlede Sager, efter disses forskjellige Beskaffenhed, herefter maae blive at afgjöre enten ved Resolutioner af Overövrigheden, eller ved almindelig Landslov

og Ret, eller ved Politiretsdomme, i hvilket sidste Tilfælde der, hvad Sagens Behandling og Appel angaaer, maatte være at forholde efter de processuale Anordninger i Almindelighed, og forsaavidt det er offentlige Politisager, efter Plak. 12. Januar 1821 i Særdeleshed, hvilken, for at bortfjerne enhver Tvivl om sammes Gyldighed, udtrykkelig kunde paabydes som Lov. 1840. 24. Marts.

I den Anledning skulde Cancelliet til fornöden Efterretning tjenstl. melde Fölgende:

Indholdet af det omhandlede Reskript 11. April 1781 maa uden Tvivl ansees ophævet ved yngre Anordninger, fornemmelig ved For. 11. Juli 1800 § 10. Det maa nemlig antages, at denne Anordning, der forbyder Övrigheden herefter at afgjöre private Tvistigheder ved deres Resolutioner eller Dommes Approbation, herved har hævet alle ældre specielle Lovbestemmelser, som hjemlede en slig Afgjörelse, thi foruden at Forordningen indeholder et ubetinget Forbud mod denne Afgjörelsesmaade, var den forhen alene bleven sanctioneret ved specielle Lovbestemmelser, saa at der, hvis disse skulde blive i Kraft, ingen Forskjel vilde være mellem den Tingenes Orden, som Forordningen böd herefter at skulle finde Sted, og den, som indtil den Tid var gjeldende. Ligeledes maa det Bud, §'en indeholder angaaende Amtmændenes Myndighed til resolvendo at afgjöre smaae Politisager, saavel som om denne Myndigheds Begrændsning til en bestemt Sum (2 Rbd.), ansees som en almindelig Regel, hvorved alle specielle Bestemmelser af modsat Indhold blive forandrede, thi heller ikke i denne Henseende var der nogen ældre almindelig Lov, som blev forandret ved en ny, hvilken da kunde antages at være at forstaae med de samme Undtagelser, som den ældre havde.

Det maa fremdeles bemærkes, at, ligesom Amtmandens Bemyndigelse til ved sin Resolution endelig at afgjöre de Politisager, der kun angaae 2 Rbd. eller

1840. derunder, maa medföre, at de i slige Sager af Syssel-
24. Marts. manden afgivne Bestemmelser, hvad enten disse nu have Form af Kjendelser eller af Resolutioner, ei kunne sættes i Execution, uden foregaaende Indberetning til Amtmanden, saaledes maa og i alle andre Politisager, naar disse ikke blot ere Gjenstand for privat Forfölgning, Beretning gjöres til Amtmanden, inden Dommen fuldbyrdes, fordi denne Embedsmand maa være beföiet til paa det Offentliges Vegne at indstævne Dommen til Overretten. Indholdet af Plak. 12. Januar 1821 maa saaledes, som grundet i Sagens Natur, være aldeles anvendeligt paa Island, og at den ikke særlig dertil er bleven udvidet, kan forklares deraf, at Reskr. for Danmark af 26. April 1742, hvorefter endog Anlægget af en offentlig Politisag nödvendigviis krævede en foregaaende Resolution af Amtmanden, ikke var gjeldende for Island, men Reglerne tvertimod der maatte söges i adskillige for Norge givne Resolutioner, der just ved Plakaten, hvis Hovedformaal var at sætte Politimesterne i Stand til at anlægge offentlige Politisager uden foregaaende Ordre, bleve med nogle nærmere Bestemmelser gjorte gjeldende i Danmark. Iövrigt vil det være rettest, at Sysselmanden altid og fornemmelig, naar det ikke er aldeles udtrykkelig lovbestemt, at Sagen ei kan udfalde til Mere end 2 Rbd. Böder, afgjör offentlige Politisager i Form af Dom og ikke ved Resolution, for at der ingen Vanskelighed skal möde, om Amtmanden maatte finde Anledning til at indanke Sagen til Landsoverretten. I denne Henseende kan han ikke være indskrænket derved, at Sysselmanden kun har fundet Anledning til at decretere en Bod, som ei overstiger 2 Rbd., da Amtmanden, ligesom han, hvis ogsaa han finder at Sagen kan afgjöres med en saadan ringe Bod, kan endelig afgjöre den ved sin Resolution, hvorved han enten kan approbere Politiretsdommen, eller inden fornævnte Grændse forandre den, ogsaa maa, naar han anseer Forseelsen egnet til höiere Straf, kunne

indanke den til Landsoverretten, for ved dennes Dom 1840.
at faae det bestemt, om en saadan höiere Straf er forskyldt. 24. Marts.
I et saadant Tilfælde vil Landsoverretten ikke kunne afvise Sagen, fordi den ikke maatte være af samme Mening som Amtmanden, da denne paa det Offentliges Vegne er competent til at forlange Spörgsmaalet afgjort ved Landsoverretsdom, paa samme Maade, som ellers Sagsögeren maa kunne indanke de Domme, hvorved hans Modpart kun er dömt til at betale 2 Rbd. eller Mindre, naar hans Paastand gaaer ud paa Mere, hvorimod det er Overretten, der har at afgjöre, hvorvidt en slig Paastand, den være fremfört i en offentlig Sag af den, der repræsenterer de offentlige Interesser, eller i en privat Sag af den Vedkommende, kan tages til Fölge eller ikke. Amtmanden vil endog i de enkelte Tilfælde, hvor Sagen maatte have den dertil fornödne Betydenhed, kunne videre forfölge Sagen til Höiesteret.

Naar foranförte Grundsætninger anvendes paa de flere ved Reskr. 11. April 1781 omhandlede enkelte Punkter, ville de fleste uden Vanskelighed lade sig afgjöre derefter, ligesom ogsaa de övrige Punkter lade sig hensigtsmæssig afgjöre uden nogen ny Lov.

Cancelliet skulde i den Henseende bemærke:

ad 1. Ligesom Gabestoksstraffen er afskaffet ved Reskr. 25. Juli 1808 § 9, saaledes fölger det af For. 11. Juli 1800 § 10, at ogsaa de Politidomme, hvorved Böder over 4 Mk. paalægges, ere Gjenstand for Amtmandens nærmere Resolution, dog at der, hvor Sagen er aldeles privat, ingen officiel Indberetning derom er at gjöre, men det vil beroe paa Parterne, om Nogen af dem vil paaanke den afsagte Dom.

ad 2. Dette Punkt bliver ligefrem at afgjöre efter det Foranförte.

ad 3. Dette Punkt finder vel ikke sin Afgjörelse i de oven udviklede Grundsætninger, men i den Lov om Udpantningsretten, der, som Hr. Stiftamtm. bekjendt, er bragt i Forslag af Forsamlingen i Reikevig, vil inde-

1840. holde den Fremgangsmaade, der skal bruges i de i
24. Marts. §'en omhandlede Sager, forsaavidt ikke allerede Anordn. 17. Juli 1782 indeholder Reglen [1].

ad 4. Den i §'en nævnte Plakat 13. Mai 1776 er ophævet ved Plak. 9. Marts 1836, men hvad Ansvaret for forsömt Veiarbeide angaaer, viser For. 11. Juli 1800 § 10, og det övrige oven Anförte, hvilken Control og Paaankning Sysselmandens i saa Henseende afgivne Kjendelser ere underkastede. Hvad Inddrivelsen af Rævetolden angaaer, da vil den under Nr. 3 benævnte Anordning derpaa blive anvendelig.

ad 5. I denne Henseende vil og For. 11. Juli 1800 § 10 i Forbindelse med de ellers oven udviklede Sætninger finde Anvendelse paa Sysselmandens Kjendelser.

ad 6 og 7. De her omhandlede Gjenstande blive nu at behandle efter Reglem. 8. Januar 1834.

ad 8 og 9. For. 11. Juli 1800 § 10 viser, at de omhandlede Sager nu blive at behandle ad Retsveien.

ad 10. Den allernaad. anordnede Forsamling af Embedsmænd i Reikevig har med Hensyn til denne § bemærket, at For. 19. Febr. 1783 og Reglem. 8. Januar 1834 § 20 synes at hjemle den Grundsætning, at det maa være en Övrighedssag at give Lösemænd Tilhold til at gaae i Tjeneste, naar og forsaavidt det ansees tjenligt at give dem et saadant Tilhold, förend Tiltale institueres imod dem for deres Hensidden i ulovlig Stilling, hvorimod det alene kan tilkomme Domstolene at anvende Straffelovgivningen paa den, der enten efter eller uden foregaaende Tilhold tiltales for at være Lösemand, hvoraf det tillige vil være en Fölge, at det overlades ene til Domstolene at afgjöre, hvorvidt den, der tiltales, er i en saadan Stilling, at han kan ansees som Lösemand eller ikke, hvilken Fremgangsmaade ogsaa bedst formenes at stemme overeens med Sagens Natur, det i Almindelighed bestaaende Forhold mellem Övrig-

[1]) *see* Plak. 2. April 1841.

hed og Domstole og den for Danmark gjeldende Lovgivning, navnlig For. 21. August 1829 § 1, cfr. Canc. Skriv. 1. Marts 1831. 1840. 24. Marts.

Hvad i saa Henseende af bemeldte Forsamling er yttret maa Cancelliet aldeles tiltræde, og man skjönner saaledes ikke rettere, end at denne Sag i Eet og Alt vil kunne jævnes uden nogen ny Lov.

Ved tjenstligst at meddele Hr. Stiftamtm. Foranstaaende, skulde man lige tjenstl. have Dem anmodet om, naar den allern. anordnede Forsamling af Embedsmænd næste Gang sammentræder, at give samme Underretning om denne Sags Udfald. -- Det kongel. Danske Cancellie den 24. Marts 1840[1].

Patent ang. **Bestallingers og Benaadningsbreves Indsendelse til Confirmation.** Khavn den 25. Marts 1840. — Disse Breve skulde indsendes fra de i Danmark boende inden 1. August og udenfor Danmark inden 1. Januar 1841. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli Maaned 1840; ligeledes er det publiceret 1841 i Hunavatns, Öefjords og begge Mula Sysselerne. — Canc. 2. Depart. Registr. XLI, 88b—89 (1840, Nr. 155). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1840, S. 304—306. Qvart-Forr. for 1840, S. 78—79. Schou XXIII, 50—51. — Under samme Dato er Patent af lignende Indhold udkommet paa Tydsk og Dansk for Hertugdömmerne Slesvig og Holstein. 25. Marts.

Reskript til Stiftamtmanden over Island, Carl Emil v. Bardenfleth, ang. **Kong Christian den Ottendes Tronbestigelse.** Khavn den 26. Marts 1840. — *see* Stiftamtmandens Bekjendtgjörelse 28. April 1840. 26. Marts.

[1]) Ved Skrivelser af samme Dato til begge Amtmændene i Island tilstilles dem Gjenpart af ovenstaaende Skrivelse til Stiftamtmanden. Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

1840. **Cancellie - Kundgjörelse** ang. **Indsendelse af**
28. Marts. **Cancellie - Expeditioner til Confirmation.** Khavn den 28. Marts 1840. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli Maaned 1840; ligeledes er den anfört som publiceret i Hunavatns, Öefjords og Norder-Mula Sysseler. — Canc. 2. Depart. Registr. XLI, 95ᵇ—96 (1840, Nr. 173ᵇ). Original-Aftryk hos Schultz. Colleg. Tid. for 1840, Nr. 307. Qvart-Forr. for 1840, S. 80; Schou XXIII, S. 51. — **Uddrag.**

Cancellie - Kundgjörelse angaaende hvilke af de igjennem det Danske Cancellie ad mandatum udfærdigede Expeditioner der skulle indsendes til Confirmation.

I Henhold til de Bestemmelser, som indeholdes i det allerhöieste Patent af 25. d. M., angaaende Bestallingers og Benaadningsbreves Indsendelse til allernaad. Confirmation, har Hans Majestæt fastsat, at efternævnte af de i höisalig Kong Frederik den Sjettes Regjeringstid igjennem det Danske Cancellie i den höisalige Konges Navn og under det kongelige Segl udfærdigede Expeditioner skulle indsendes til Collegiet, for ligeledes ad mandatum at vorde confirmerede, nemlig:

Apothekerbevillinger, — — — —

Angaaende Tiden, inden hvilken Ansögningerne om Confirmation skulle være indsendte, med hvad videre dermed staaer i Forbindelse, blive de i ovennævnte allerhöieste Patent indeholdte Regler at iagttage.

Hvilket herved tilkjendegives alle Vedkommende til fornöden Efterretning og allerund. Efterlevelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 28. Marts 1840.

28. Marts. **Cancellie - Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Fortolkning af en Bestemmelse i Sportel-Reglementet.** Khavn den 28. Marts 1840. — Publiceret 1841 i Norder-Mula Syssel. — Canc. 3. Depart.

Brevb. 1840, Nr. 1312—1313. Rubr. i Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1840, S. 78 med Anmærkning. 1840. 28. Marts.

Idet Cancelliet herved tjenstl. bifalder den af Hr. Stiftamtm. i Skrivelse af 23. Septembr. f. A. fremsatte Fortolkning af Sportel-Reglementet 10. Septbr. 1830 § 6 [1],

[1]) Stiftamtmand Bardenfleth havde i den anförte Skrivelse indberettet, at han ved Eftersyn af Sysselmændenes Rets-Protokoller i Sönder-Amtet havde bragt i Erfaring, at der meget hyppigen finder en efter hans Formening aldeles uhjemlet Anvendelse Sted af den 6. § i Sportel-Reglementet af 10. Septbr. 1830, idet der beregnes Gebyr efter denne § for at udnævne Vidner til hvilkensomhelst Retshandling, Skiftesession, Fogedforretning m. v., imedens det vistnok alene er Paragraphens Mening, at Gebyret kan beregnes for de i Retten foregaaende Udmeldelser af Syns-, Skjöns-, Taxationsmænd, eller saadanne Mænd, som have selvstændigen at afholde en lovlig Forretning, hvad enten det nu er paa egen Haand eller under Retsbetjentens Veiledning. Det er aabenbart, at der er en stor Forskjel mellem en saadan Udmeldelse, der er en egentlig Retshandling, og den Handling, at tilkalde eller medtage Vidner til at overvære Rets- og Skifte-Sessioner m. v., hvilket i alt Fald maa være en Övrighedshandling, og hvorfor intet Gebyr kan beregnes. Uagtet nu det omhandlede Gebyr ikkun er af ringe Betydenhed, saa er denne formentligen feilagtige Anvendelse af den omhandlede Lovbestemmelse dog ikke ganske uvæsentlig; thi efter den anförte Fortolkningsmaade bliver dette Gebyr naturligviis beregnet meget ofte, medens derimod de Forretninger, for hvilke det egentligen er bestemt, ikkun forefalde yderst sjeldent her i Landet (Island). Netop fordi hiin Fortolkningsmaade vistnok i mange Jurisdictioner her i Landet er anvendt aldeles upaatalt, havde Stiftamtmanden troet at burde udbede Cancelliets nærmere Fortolkning meddeelt over den omhandlede 6. § i Sportelreglementet af 10. Septbr. 1830, heller end selv at give Sysselmændene i Sönder-Amtet den i saa Henseende fornödne Forskrift. Stiftamtmanden henleder derhos Opmærksomheden paa „den væsentlige Mangel, at Sportelreglementet ingensinde er blevet oversat i det islandske Sprog, hvorfor det er saagodtsom aldeles utilgjængeligt for de allerfleste Almuesmænd."

1840. undlader man derhos ikke, forsaavidt De har andraget
28. Marts. paa, at bemeldte Sportel-Reglement maa blive oversat paa Islandsk, lige tjenstl. at melde, at Cancelliet har truffet den fornödne Foranstaltning til Opfyldelsen af Deres Begjæring, samt at der, naar Oversættelsen er bleven trykt, vil blive tilstillet Hr. Stiftamtm. et Antal Exemplarer af samme. — Det kongel. Danske Cancellie den 28. Marts 1840 [1].

28. Marts. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Beskikkelse af Jordemödre i Reykjavík og deres Lön.** Khavn den 28. Marts 1840 [2]. — Publiceret i Reykjavík 1840. — Canc. 3. Depart. Brevbog 1840, Nr. 1311.

Hr. Stiftamtmand har i behagelig Skrivelse af 7. Oktbr. f. A. indstillet til Approbation, at De istedetfor den af Dem entledigede Jordemoder i Reikevig, C. E. Möller, har antaget tvende Jordemödre for Reikevig By og Kirkesogn, nemlig en Islænderinde, Ragnheidur Olafsdatter, og en dansk Kone Sophie Hansen, saaledes at den Jordemodertjenesten hidtil af Jordebogskassen tillagte Lön deles imellem dem, hvorhos De har andraget paa, at der tillægges dem hver især Ret til, naar fornævnte C. E. Möller döer eller bortflytter fra Reikevig, at erholde af Jordemoderdistriktet fri Bolig og Ildebrændsel eller, om de hellere maatte önske det, en Godtgjörelse i Penge af 40 Rbd. r. S.

I Anledning heraf skulde man, efter desangaaende at have corresponderet med det kgl. Rentekammer, til Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde,

[1]) Canc. Skriv. til Etatsraad, Geheime-Archivarius Finn Magnusen, at foranstalte Sportel-Reglementet oversat paa Islandsk og at indsende det til Cancelliet, naar tredie Correktur af ham er besörget. Canc. 3. Dep. Brevb. sst.

[2]) Canc. Skriv. 1. Septbr. 1842.

at der imod det saaledes Indstillede Intet findes at erindre. — Det kgl. Danske Cancellie den 28. Marts 1840. 1840. 28. Marts.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Forrentelsen og Udbetalingen af Umyndiges Midler.** Khavn den 28. Marts 1840. — Anföres som publiceret i Borgarfjords og Hunavatns Sysseler 1841. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 1354. 28. Marts.

Hr. Stiftamtmand Bardenfleth har, ved hertil at berette de af Dem, som Fölge af Vor Skrivelse af 18. Mai f. A., trufne Foranstaltninger til Indförelse af Control, saavel ved Indbetaling, som Tilbagebetaling af de Umyndiges Midler, der indsættes i Islands Jordebogskasse til Forrentning af Statsgjældskassen, i behagelig Skrivelse af 7. Oktbr. s. A. yttret, at den bestemte Termin for Tilbagebetalingen af Umyndiges Capitaler, naar Eierne have opnaaet Mindreaarighedsalderen, vil medföre endeel Vanskeligheder for Vedkommende i Henseende til Capitalernes Anbringelse.

Kammeret har i Anledning heraf brevvexlet med Directionen for Statsgjælden og den synkende Fond, som nu i Skrivelse af 3. dennes har yttret, at den aldeles bifalder de af Hr. Stiftamtmanden trufne Foranstaltninger, og da fra den kgl. Kasses Side flere Grunde tale for, at den Leilighed, der er givet til de omhandlede Midlers Forrentning af Statskassen, erholder enhver passende Indskrænkning, saa finder Directionen sig ikke foranlediget til, i Faveur af vedkommende Eiere, at samtykke i, at Midlerne forblive indestaaende i den kgl. Kasse længere, end saadant, ved de almindelige Lovbestemmelser om Umyndiges Midler er hjemlet, og det önskes derfor nöie paaseet, at Tilbagebetalingen effectueres naar Vedkommendes Umyndigheds-Tilstand ophörer.

1840. Dette skulle vi ikke undlade herved tjenstligen at
28. Marts. melde Hr. Stiftamtmanden til behagelig Efterretning. — Rentekammeret den 28. Marts 1840.

1. April. **Kongelig Resolution** ang. **nye tabellariske Indberetninger om den islandske Handel.** Khavn den 1. April 1840. — I Rentekammerets Forestilling 24. Marts bemærkes, at „da den islandske Handel er af stor Vigtighed for Danmark, i Særdeleshed for Kjöbenhavn", vilde det være af megen Interesse, at faae fuldkomnere Underretning om denne Handel og dens Forfatning, end man nu havde og man hidtil havde kunnet forskaffe sig, paa Grund af de islandske Embedsmænds Efterladenhed og de Handlendes Uefterrettelighed i deres Angivelser. Den i Reskr. 29. Septbr. 1797 befalede aarlige Indsendelse af Priiscouranter baade over Indförsels- og Udförsels-Artikler havde i denne Henseende kun ufuldstændig virket, ligesaa lidt som de ved Rentek. Circ. 28. Septbr. 1816 paabudte Schemata. Nu fandt Kammeret, at der var Anledning til at forandre disse Schemata, og navnlig at simplificere dem og at give Plads for flere Rubriker i Anledning af den mere udvidede Handel, deels med Hensyn til Handels-Etablissementer paa enkelte Steder, deels med Hensyn til Skibenes Antal, og deels med Hensyn til Artiklernes Mængde.

Kammeret indstiller saaledes nye Schemata til Approbation, og foreslaaer tillige, at Tabellerne indsendes direkte til Kammeret, og tillige i Afskrift til Amtmændene. Naar Beretningerne ere samlede hos Kammeret for eet Aar, foreslaaes, at de afgives til Commissionen for statistisk Tabelværk, da det antages, at nogle, navnlig Tabellerne Nr. I og II, vilde blive af offentlig Interesse.

Stiftamtmand Bardenfleth havde erholdt Leilighed til at gjöre sig bekjendt med de ældre islandske Handelsberetninger, og de til Grund for samme liggende Schemata, og havde ogsaa fundet, at disse trængte til Forandringer; Kammeret havde ogsaa i dets Forslag taget „behörigt Hensyn" til hvad han i saa Henseende havde foreslaaet. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1840 B, Nr. 148.

Vi bemyndige allern. Vort Rentekammer til at lade trykke og blandt de islandske Sysselmænd saavel som Byfogden i Reikevig fordele et passende Antal Exem-

plarer af de 5 Stykker allerunderd. i Forslag bragte Schemata, samt at paalægge de nysnævnte Embedsmænd aarligen at udfylde og saavel til Rentekammeret at indsende disse Tabeller istedetfor de hidtil angaaende den islandske Handel allern. anordnede tabellariske Beretninger, som og at tilstille deres respective Amtmænd Afskrifter af samme. Og kunne disse Tabeller for hvert Aar især afgives til den allern. anordnede Commission for Tabelværket, for at en Deel af Tabellernes Indhold, efter nærmere med bemeldte Commission derom fört Brevvexling, kan blive bragt til almindelig Kundskab. — Kjöbenhavn den 1. April 1840[1].

1840.
1. April.

[1]) Ved Rentekammerets Skrivelser 9. Mai ere 25 Exemplarer af de omtalte Schemata sendte til Land- og Byfoged Gunnlögsen i Reykjavík samt hver Sysselmand i Island, for aarligen hvert Efteraar at udfylde to Exemplarer og deraf sende det ene til Amtmanden, det andet direkte til Kammeret ved förste Leilighed, istedenfor de hidtil anordnede Priiscouranter og andre tabellariske Beretninger, angaaende den islandske Handel, som herefter skulde bortfalde. — Ved Skrivelser af samme Dato er Stiftamtmanden og Amtmændene i Island ligeledes tilstillet et Exemplar, med Anmodning om at bidrage til, at de indsendte Handelstabeller maatte blive saa nöiagtige som muligt. — Endelig er ogsaa herom under s. D. afgaaet en Meddelelse til Commissionen for det statistiske Tabelværk. Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 1484—1502, 1503—1504, 1505 og 1506.

1840.
1. April.

[Bilag I.]

Fortegnelse over de til N. N. Syssel deels fra Danmark og Hertugdömmerne, deels fra fremmede Steder indförte Varer i Aaret 18...

Varesorter	1) Med Skibet . fört af Capt. dr. C.-L., kommende fra Bestuvede vare C.-L. Ladningen for Handels-huset Regning	2) Med Skibet o. s. v.	3) o. s. v.	4) o. s. v.	5) o. s. v.	6) o. s. v.	7) o. s. v.	8) o. s. v.
Rug								
Byg								
Bankebyg								
Meel, Rug-								
Hvede-								
Byg-								
Gryn, Byg-								
Boghvede-								
Ærter								
Kartofler								
Skonrogger								
Skibsbröd								
Andre Madvarer af omtrentlig Værdi								
Viin								
Edike								
Brændeviin, Dansk								
Fransk								
Rum								
Punschextract								
Kaffe								
Thee								
Sukker, Melis-								
Kandis-								
Pudder-								
Sirup								
Salt								
Tobak, Blade-								
Skraa-								
Snus-								
Rög-								
Sæbe, alle Slags								
Urtekram af omtrentlig Værdi								
Hatte								
Papiir, alle Slags								

1840.
1. April.

Varesorter	1) Med Skibet fört af Capt. C-L., kommende fra C.-L. Bestuvede vare dr. Ladningen for Handelshuset Regning	2) Med Skibet o. s. v.	3) o. s. v.	4) o. s. v.	5) o. s. v.	6) o. s. v.	7) o. s. v.	8) o. s. v.
Isenkram efter omtrentlig Værdi								
Klæde								
Lærred								
Cattun								
Scherting								
Langcloth								
Jern								
Staal								
Steenkul								
Tjære								
Bjelker								
Planker								
Jufferter								
Brædder								
Andre Tömmervarer af omtrentlig Værdi								
Fajance								
Leertöi								
Vinduesglas								
Kakkelovne								
Hestesko								
Söm								
Indigo								
Fiskekroge								
Fiskeliner								
Trodser								
Hamp								
Bly								
Krudt								

1840.
1. April.

[Bilag II.]

Fortegnelse over de fra N. N. Syssel deels til Danmark og Hertugdömmerne, deels til fremmede Steder udförte Varer i Aaret 18 . . .

Varesorter	1) Med Skibet fört af Capt. dr. C.-L., bestemt til Bestnvede vare C.-L. Ladningen for Handels-huset Regning	2) Med Skibet o. s. v.	3) o. s. v.	4) o. s. v.	5) o. s. v.	6) o. s. v.	7) o. s. v.	8) o. s. v.
Fisk, Klip-								
Plat-								
Tran, Havkalvs-								
Fiske- og Sæl-								
Saltet Kjöd								
Talg								
Skind, Faare-								
Lamme-								
Ræve-, graa								
hvide								
Svane-								
Sæl-								
Ederduun								
Fjeder, Svane-								
Fugle-								
Uld, hvid								
meleret								
Tröier, enkeltbaands								
dobbeltb.								
Vanter								
Strömper, enkeltb.								
dobbeltb.								
Vadmel								
Fiskerogn								
Kreaturbeen								

[Bilag III.]

Priiscourant for Indförselsvarer ved Handelsstederne i N. N. Syssel, Aar 18 . . .

Varesorter	Rede Sölv Rbd.	Sk.	Bemærkninger.
Rug, pr. Tde			
Rugmeel, pr. Tde			
Bankebyg, pr. Tde			

1840.
1. April.

Varesorter	Rede Sölv Rbd.	Sk.	Bemærkninger.
Ærter, pr. Tde			
Skonroggen, pr. ℔			
Skibsbröd, pr. ℔			
Salt, pr. Tde			
Jern, pr. ℔			
Staal, pr. ℔			
Steenkul, pr. Tde			
Bjelker, pr. Stk.			
Planker, pr. Stk.			
Jufferter, pr. Stk.			
Brædder, pr. Tylt			
Fiskeliner, 60 Favns pr. Stk.			
— 40 Favns pr. Stk.			
Hamp, pr. L℔			
Fiskekroge, pr. 100 Stk.			
Tjære, pr. Tde			
Lærred, ordinairt, pr. Alen			
Klæde, middelgodt, pr. Alen			
Indigo, pr. ℔			
Dansk Brændeviin, pr. Pot			
Skraatobak, pr. ℔			
Kaffe, pr. ℔			
Sukker, Melis-			
— Kandis-			
— Pudder-			

[Bilag IV.]

Priiscourant for Udförselsvarer ved Handelsstederne i N. N. Syssel, Aar 18...

Varesorter	Rede Sölv Rbd.	Sk.	Bemærkninger.
Fisk, Klip-, pr. Sk℔			
— Plat-, pr. Sk℔			
Tran, Havkalvs-, pr. Tde			
— Fiske- og Sæl-, pr. Tde			
Saltet Kjöd, pr. L℔			
Talg, pr. ℔			
Skind, Faar-, pr. Stk.			
— Lamme-, pr. Stk.			
— Ræve-, graae, pr. Stk.			
— — hvide, pr. Stk.			
— Svane-, pr. Stk.			
— Sæl-, pr. Stk.			
Ederduun, pr. ℔			
Fjeder, Svane-, pr. ℔			
— Fugle-, pr. ℔			
Uld, hvid, pr. ℔			
— meleret, pr. ℔			
Tröier, enkeltbaands, pr. Stk.			
— dobbeltbaands, pr. Stk.			
Strömper, enkeltbaands, pr. Stk.			
— dobbeltbaands, pr. Stk.			

1840.	Varesorter	Rede Sölv Rbd. Sk.	Bemærkninger.
1. April.	Vanter, pr. Par		
	Vadmel, pr. Alen		
	Fiskerogn, pr.		
	Creaturbeen, pr.		

[Bilag V.]

Fortegnelse over de ved Handelsstederne i N. N. Syssel i Behold værende Nödvendighedsvarer i Efteraaret 18 . . .

Ved . . . Etablissement	Rug Tdr.	Rugmeel Tdr.	Bankebyg Tdr.	Ærter Tdr.	Haardt Bröd[1] Lß
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
(til 15 incl.)					
Tilsammen					

7. April. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **nogle forrige Laugarnæs Kirke tilhörende Qvilder.** Khavn den 7. April 1840. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1840, Nr. 1277.

Hr. Stiftamtmand har med behagelig Betænkning af 17. Oktbr. sidstl. tilstillet Cancelliet et med Deres Höiærv.[1] Betænkning af 29. Juni næstforhen ledsaget Andragende fra Sognepræsten for Reikevig Domkirke, Provst Thordersen, hvori denne anholder om at forhjælpes til Leien af fem den forhenværende Kirke paa Laugarnæs tilhörende og ved Beskr. af 4. April 1794

[1]) De Varesorter, som endvidere opföres, ere fölgende: 60 Favns Liner, Stk. — 40 Favns Liner, Stk. — Hamp, Lß — Bjelker, Stk. — Planker, Stk. — Jufferter, Stk. — Brædder, Tylvter — Jern — Salt — Tjære — Steenkul.

til Domkirken henlagte Qvilder, hvilken Leie aldeles ikke udbetales ham for de 4 Qvilder, og for det femte Qvilde formentlig udredes efter en uforholdsmæssig lav Evaluation. 1840. 7. April.

Cancelliet har derom brevvexlet med det kongel. Rentekammer, som i sit Svar har yttret, at det med Hensyn til de oplyste og forklarede Omstændigheder ikke vil have Noget imod, at der for den fölgende Tid af Domkirkens Midler udbetales til Sognepræsten for denne Kirke Leien af 4 Qvilder, beregnet efter Capitelstaxten, indtil et saadant Antal Qvilder kan blive anskaffet for Kirkens Regning, og indsat paa dens Jorder; men at Kammeret derimod ikke skjönner rettere, end at det med Hensyn til Leien af det femte Qvilde maa have sit Forblivende ved den derfor i Reskr. af 26. Mai 1797 bestemte Betaling.

Forestaaende tilmeldes herved Hr. Stiftamtmand og Deres Höiærv. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, idet man lader de med Sagen indsendte 9 Stkr. Bilag fölge tilbage. — Det kgl. Danske Cancellie den 7. April 1840.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Afgifterne af Kirkjubæ Klostergods.** Khavn den 11. April 1840. — Rentek. Isl. Copiebog 18, Nr. 1379. 11. April.

Efter hvad Hr. Stiftamtmand Bardenfleth i behagelig Skrivelse af 5. Septbr. f. A. har forklaret og oplyst angaaende den Skade, Jorderne Efri-Steinsmýrar og Slýjar af Kirkebai Klostergods ere tilföiede ved Flyvesand, bifalder Kammeret, i Forventning af allerhöieste Approbation, deels at De har tilstaaet Opsidderne paa förstnævnte Jord fölgende Godtgjörelse, nemlig:

Jón Guðmundsson . . . . . 20 Al.
Gísli Jónsson . . . . 11 -
og Íngigerður Björnsdóttir . . . 9 -

1840. efter den tilladte Ydelsesmaade, Halvdelen in natura
11. April. og Halvdelen med 8 Sk. pr. Alen, — deels at De har tilladt, at Opsidderen paa Slýjar, Jón Ólafsson, maa i 3 Aar, fra Fardag 1839 at regne, eftergives 10 Alen aarlig i den betingede Landskyld, hvilket behageligen maatte tilkjendegives Administrator Jón Guðmundsson til Iagttagelse ved hans Regnskaber. Forövrigt skulle vi, i Anledning af Hr. Stiftamtmandens Forespörgsel i ovennævnte Skrivelse: om Jordebogen af 1760 eller den i Aaret 1769 optagne Besigtigelses-Forretning bör tages til Fölge ved Bestemmelsen af Afgifterne paa Kirkebai Klostergods, ikke undlade herved tjenstligen at melde, at i Henhold til vor Skrivelse af 5. Juni 1824 og 16. Mai 1835 maae Afgifterne, naar Bygselforandring indtræffer og Jordernes Tilstand kunde taale det, saavidt muligt söges forhöiede til hvad ovennævnte Besigtigelsesforretning bestemmer. — Rentekammeret den 11. April 1840.

11. April. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Procento-Skat af Land- og Byfoged-Embedet i Reykjavík.** Khavn den **11.** April **1840.** — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 1383.

Ved behagelig Skrivelse af 12. Septbr. f. A. har Hr. Stiftamtmand Bardenfleth meddeelt os Deres Betænkning angaaende Procentskat af Land- og Byfoged-Embedets uvisse Indkomster, og derhos ladet medfölge et Andragende fra Landfoged Gunlögsen om Fritagelse derfor.

I denne Anledning skulle vi, til videre Bekjendtgjörelse for Landfoged Gunlögsen, ikke undlade herved tjenstligen at melde, at Kammeret, i Betragtning af de anförte særdeles Omstændigheder, og i Forventning af allerhöieste Approbation, tillader, at Gunlögsen maa blive fritaget for at udrede den Procentskat af Land- og Byfoged-Embedets Indkomster, hvormed han for

Tiden staaer til Restance indtil 1. August d. A., men at bemeldte Afgift for den fölgende Tid bliver af ham at udrede. — Rentekammeret den 11. April 1840. 1840. 11. April.

Bevilling til Gjenoprettelse af et Apothek paa Handelsstedet Öefjord (Akureyri). Khavn den 11. April 1840. — Canc. 3. Depart. Registr. for 1840, Nr. 195. Rubr. i Coll. Tid. for 1840, S. 343; samt i Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1840, S. 91. 11. April.

Vi Christian den Ottende &c. G. V., at Vi, efter den af forhenværende Apotheker Otto Thorarensen af Vor Kjöbstad Reikiavig paa Vort Land Island derom allerund. gjort Ansögning og Begjæring allern. ville have bevilget og tilladt, saa og hermed bevilge og tillade, at fornævnte Otto Thorarensen maa gjenoprette et Apothek i Öefjord Handelstad under Nord- og Öst-Amtet paa bemeldte Vort Land Island, og sig der paa lovlig Maade som Apotheker ernære, dog saaledes, at han ikke derved gives Eneret til Afsætning af Medikamenter i Amtet, rettende sig i alle Maader efter de om Apothekere allern. udgivne Forordninger, samt den befalede Taxt, saavel som og den Eed, han Os derpaa allerund. gjort og aflagt haver, hvorimod Vi allern. have bevilget og tilladt, at han maa nyde de Privilegier, som bemeldte Forordninger omformelde og tillade Apothekere at nyde. Forbydende &c. — Kjöbenhavn den 11. April 1840. [ad mandatum].

Bevilling til Ægteskab med Broders Enke, mod **Kjendelse til et Hospital.** Khavn den 11. April 1840. — Canc. 3. Depart. Registr. 1840, Nr. 196. 11. April.

At Christjan Steindorsson af Yxnakelda under Islands Vestamt maa ægte Thorbjörg Arnadatter sammesteds, uagtet hun var hans afdöde Broder Björn Steindorssons Enke. „Dog skulle de först paa behörige

1840. 11. April. Steder beviisliggjöre, at de hinanden ei nærmere end ovenmeldt udi Slægt eller Svogerskab paaröre, saa og noget efter deres Midler og Leilighed og Biskoppens billige Sigelse til næste Hospital udgive, saafremt de denne Vor allern. Bevilling agte at nyde" [1]. — Kjöbenhavn den 11. April 1840. [ad mandatum].

11. April. **Forordning** angaaende **Straffen for Tyveri, Bedrageri, Falsk** osv. Khavn den 11. April 1840. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1840, og samme Aar i Gullbringa og Kjosar Syssel; 1841 i Reykjavík Byes Jurisdiction, Arnæs Syssel og Borgarfjords Syssel, i Vester-Amtet i Myra og Hnappadals, Snæfellsnæs, Dala og Bardastrands Sysseler, samt i alle Nord- og Öster-Amtets Jurisdictioner, med Undtagelse af Thingö Syssel, hvor den ikke anföres som publiceret. 1842 i Skaptafells, Rángárvalla og Vestmannöe Sysseler; 1845 i Isafjords og 1846 i Stranda Syssel. — Endvidere anföres den som publiceret paa Islandsk i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1842, i Gullbringa og Kjosar Syssel samme Aar; 1843 i Reykjavík og i Arnæs Syssel; ligeledes i Aarene 1843, 1845 og 1846 i Snæfellsnæs, Dala og Bardastrands Sysseler; og endelig 1843 og 1844 i Nord- og Öster-Amtet, undtagen Thingö Syssel. — Canc. 2. Dep. Reg. XLI, 113 (1840, Nr. 210). Original-Aftryk paa Dansk alene hos Schultz, 44 Sider i 4to. Ligeledes paa Dansk og Islandsk, trykt hos Schultz, 100 Sider i 4to. Förste Side Titelblad: den danske Titel överst, samt fölgende Bemærkning om Forordningens Gyldighed paa Island: „Ifölge Forordningen 24. Januar 1838 §§ 1 og 2 gjeldende for Island, med den Forandring i nogle af de deri bestemte Straffe, som bemeldte Forordnings §§ 3 og 4 foreskrive" (jevnf. Canc. Skr. 13. Mai 1841); der nedenfor den islandske Titel med samme Anmærkning paa Islandsk; det Övrige paa Titelbladet Dansk. Paa de lige Sider 2—94 den danske Text med Underskrifter og Sigillatur, paa de ulige Sider 3—95 den

[1]) den samme Clausul findes i en anden under samme Datum ad mandatum udgiven Bevilling, hvorved Tjenestekarl Svein Gudmundsson af Hrafnhol under Nord- og Öster-Amtet tillades at ægte Tjenestepige Margret Bjarnadatter af Storu-Ökrum, uagtet hans Broder Jon Gudmundsson i Aaret 1835 havde udenfor Ægteskab avlet Barn med hende. — Canc. 3. Depart. Registr. 1840, Nr. 197.

islandske Text uden Underskrifter. Indholdsliste paa Dansk og Islandsk paa S. 96—99. Sidste Side blank. — Coll. Tid. for 1840, S. 345—388, 393—425, 433—465, 473—518 (med Motiver og Indholdsfortegnelse). Qvart-Forr. for 1840, S. 86—124; Schou XXIII, 54—89. Jevnf. Viborg Stændertid. 1838, I, 184—302; II, 1565—1608; Roesk. Stændertid. I, 2334—2372; II, 2504—2563. — Islandsk: Original-Aftryk hos Schultz med den danske Text (see ovenfor).

1840. 11. April.

Forordning angaaende Straffen for Tyveri, Bedrageri, Falsk og andre dermed beslægtede Forbrydelser.

Vi Christian den Ottende &c. G. V., at Vi, efter at have taget de af begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder indgivne allerunderd. Betænkninger over det dem forelagte Udkast til en Forordning angaaende Straffen for Tyveri, Bedrageri, Falsk og andre dermed beslægtede Forbrydelser under nöieste Overveielse, allern. have fundet for godt at befale som fölger:

1. *Straf for förste Gang begaaet simpelt Tyveri.* — Straffen for Tyveri skal, naar dette ikke er forbundet med nogen særegen Omstændighed, der medförer, at en eller anden af de nedenstaaende Bestemmelser deri gjör Forandring, være i de ringere Grader Fængsel paa Vand og Bröd fra 2 Gange 5 til 6 Gange 5 Dage, og ellers Strafarbeide indtil 4 Aar.

2. *Det Stjaalnes Værdies Indflydelse paa Straffen.* — Ved Valget af den höiere eller ringere Straffegrad efter § 1 have Domstolene at tage stadigt Hensyn til Tyveriets Störrelse, og derunder ikke blot til de stjaalne Kosters Værdi, som særskilte Ting betragtede, men ogsaa til den særdeles Skade, som den Forurettede maatte have lidt, enten formedelst den Forbindelse, hvori disse Ting staae med en anden Ting, hvorfra de ere blevne afsondrede, eller af andre Aarsager.

3. *Skærpende Omstændigheder.* — Ved Siden af den Indflydelse, der, i Overeensstemmelse med § 2, bliver at tillægge Tyveriets Værdi, bör fölgende Omstændigheder fornemmelig komme i Betragtning som Grunde til en forhöiet Straffegrads Anvendelse: 1) naar

1840. den stjaalne Ting var af saadan Beskaffenhed, at den
11. April. Vedkommende ei kunde holde samme i nöie Forvaring; 2) naar Nogen med Vold eller ved Hjælp af Diriker, falske eller tillistede Nögler eller ved at bryde Segl har aabnet Skab, Kiste eller andet Gjemmested, eller Forbrydelsen iövrigt har været forbunden med særdeles Overlæg, Snedighed eller Dumdristighed; 3) naar den Skyldige befandt sig i en trangfri Forfatning; 4) naar han stod i den Bestjaalnes Tjeneste eller af anden Aarsag skyldte denne særdeles Troskab og Omhu; 5) naar ellers hans Stilling, hans Forhold til den Bestjaalne eller den Tillid, som denne har viist ham, har givet ham en særdeles Leilighed til det af ham udövede Tyveri; 6) naar Forbrydelsen, uden ganske at kunne henregnes til noget af de Tyverier, hvorfor der i det Fölgende er sat en forhöiet Straf, dog nærmer sig et saadant med Hensyn til de Egenskaber, der have gjort samme til Gjenstand for den skærpede Straffebestemmelse; 7) naar Forbryderens övrige Vandel vidner om, at streng Straf behöves for at overvinde hans forbryderske Tilböielighed; 8) naar han under samme Sag findes skyldig i flere Tyverier, i hvilket Tilfælde ikke blot det samlede Belöb af alle de stjaalne Koster bör komme i Betragtning, men ogsaa det större Hang til Misgjerningen, som han har lagt for Dagen ved oftere at forbryde sig.

4. *Formildende Omstændigheder.* — Derimod bör især fölgende Omstændigheder komme i Betragtning som Grunde til Lemfældighed i Straffens Anvendelse: Ungdom, Eenfoldighed, forsömt Opdragelse, Forförelse, uforskyldt Trang, foregaaende god Opförsel, den ved skjödeslös Bevogtning givne særdeles Leilighed, Aabenhjertighed i at tilstaae og Redebonhed i at virke til den Bestjaalnes Skadeslösholdelse.

5. *Nærmere Bestemmelser om Straffen af Fængsel paa Vand og Bröd.* — Ligesom det i det Hele er overladt til vedkommende Retters Bedömmelse, hvilken Grad

af den i § 1 hjemlede Straf, der i ethvert enkelt Tilfælde, naar alle Omstændigheder, der tale enten for eller imod den Skyldige, afveies imod hinanden efter de i §§ 2, 3 og 4 angivne Synspunkter, rettelig bör anvendes, saaledes vil det og især beroe paa disses nöiagtige Overveielse af samtlige Sagens Omstændigheder, hvorvidt den Skyldige kan afsone sin Bröde med Fængsel paa Vand og Bröd, hvilken mildere Straf dog ei af Domstolene bör vælges, medmindre de formildende Omstændigheder maae ansees som de overveiende. 1840. 11. April.

6. *Qvægtyveri paa Marken.* — Den, som stjæler Hest eller stort Qvæg paa Marken, bliver at hensætte til Strafarbeide fra 3 til 8 Aar efter Omstændighederne. Skjöndt dette ikke umiddelbart er anvendeligt, naar andre Kreaturer stjæles paa Marken, saa skal dog sligt Tyveri altid, saavel i Analogie af foranförte Bestemmelse, som i Medför af den i § 3 Nr. 1 foreskrevne Regel, ansees med större Straf end andet Tyveri af lige Beskaffenhed, og navnlig vil Straffen idetmindste være at bestemme til offentligt Arbeide paa 1 Aar, naar der stjæles enten Faar, eller Kalve, eller Föl, hvortil dog kun et Dyr regnes, indtil det er blevet 1 Aar gammelt. Iövrigt skulle Domstolene og være bemyndigede til at nedsætte den i Begyndelsen af nærværende § bestemte Straf, naar en aldeles udlevet Hest stjæles paa Marken.

7. *Kirketyveri.* — Tyveri, som begaaes i Kirke, ansees i Almindelighed med 3 til 12 Aars Arbeidsstraf. Dog dersom de stjaalne Koster ikke tilhörte Kirken eller nogen i Forbindelse dermed staaende Indretning, eller kun stode i fjern Forbindelse med Gudstjenesten, og de derhos vare af ubetydelig Værdi, og iövrigt Omstændighederne tale for Straffens Formildelse, bliver kun den i § 1 foreskrevne almindelige Tyvsstraf at anvende, ved hvis Bestemmelse der dog bör tages behörigt Hensyn til den forögede Strafværdighed, som Stedet, hvor Forbrydelsen er begaaet, giver samme.

1840. Iövrigt kan den, der stjæler af Kirkeblokken, i intet
11. April. Tilfælde nyde godt af denne mildere Bestemmelse, hvorimod han under alle Omstændigheder bliver at ansee efter Paragraphens förste Deel.

8. *Slotstyveri.* — Stjæler Nogen paa de Slotte eller Palaier, der tjene til Beboelse eller dog ere indrettede til at tjene til Beboelse for Os eller Nogen af Vort Kongehuus, skal, uden Hensyn til hvem det Stjaalne tilhörer, i lige Maade Arbeidsstraf fra 3 til 12 Aar anvendes, dog at ogsaa heri kan skee en saadan Formildelse, som § 7 hjemler, saafremt Tyveriet er begaaet udenfor de Værelser, som ere indrettede til Brug for Os selv eller Nogen af de kgl. Herskaber, og det Stjaalne derhos ikke er af betydelig Værdi, og heller ikke andre skærpende Omstændigheder finde Sted.

9. *Posttyveri.* — Foranförte Straf af 3 til 12 Aars Hensættelse til Arbeide er og anvendelig, naar Nogen stjæler eller paa anden ulovlig Maade tilvender sig Noget, være sig Penge eller Andet, der forsendes med Posten, medens Samme endnu er under Postvæsenets Ansvar. Ved Anvendelsen af denne Bestemmelse vil det være en særdeles skærpende Omstændighed, naar Forbrydelsen er begaaet af en ved Postvæsenet ansat Person.

10. *Skipperes og Styrmænds Tyveri paa det dem anbetroede Gods.* — Skipper (hvorunder enhver Förer af et större eller mindre Fartöi skal henregnes) eller Styrmand, som paa en tyvagtig eller underfundig Maade tilvender sig Noget af det, der er hans Varetægt eller Tilsyn betroet, straffes ligeledes med 3 til 12 Aars Hensættelse til Arbeide.

11. *Tyveri, begaaet i Anledning af Skibbrud, Ildebrand eller anden saadan Ulykke.* — Naar Skibbrud, Ildebrand eller anden saadan Ulykke benyttes til at bestjæle eller besvige dem, som Ulykken er overgaaet, eller hvis Gods derved er blevet udsat for Fare, bör den Straf, som Forbrydelsen efter § 1 vilde have paadraget den Skyldige, skærpes indtil det Tredobbelte

og Straffetiden altsaa efter Omstændighederne forlænges til 12 Aar. 1840. 11. April.

12. *Indbrud m. M.* — Har en Tyv paa en voldsom Maade eller ved Hjælp af Diriker, falske eller tillistede Nögler banet sig Adgang til Huus, Gaard eller Værelser, beboede eller ubeboede, eller til Skib, eller er det skeet ved at stige over Huus, Muur eller andet saadant Lukke, eller ved at stige ind ad Vinduer, Skorstene eller andre saadanne Aabninger, som ikke ere bestemte til Indgang, saa bliver han at straffe med Arbeide fra 2 til 6 Aar. Men, er det om Nattetid, at Tyven paa en af de anförte Maader har indtrængt sig i et beboet Sted, eller dersom han paa en underfundig Maade har indsneget sig sammesteds for at kunne udöve Tyveri til hiin Tid, eller dersom ellers nogen af de ovennævnte Handlinger har været forbunden med Omstændigheder, som indeholde skjellig Grund til at antage, at Gjerningsmanden i paakommende Tilfælde vilde bruge personlig Vold for at forsvare sig selv eller sine Koster, saa bliver han at ansee med 6 til 16 Aars Arbeide; og, dersom Nogen har udövet flere deslige dumdristige og farlige Tyverier, kan Straffen, under iövrigt skærpende Omstændigheder, endog bestemmes til Arbeide for Livstid. Forsaavidt Forbryderen virkelig har brugt Vold eller bestemte Trudsler med Vold, vil der tillige være at tage Hensyn til de Bud, som findes i nærværende Anordnings §§ 34 og 36, i hvis Fölge der efter Sagens Beskaffenhed endog kan anvendes höiere Straf end den, som de ovenfor fremsatte Bestemmelser indeholde.

13. *Straf for anden Gang begaaet Tyveri.* — Den, som efter een Gang at være dömt for Tyveri atter findes skyldig i lige Forbrydelse, bliver, forsaavidt Straffen ellers vilde være at bestemme efter nærværende Vor Forordnings § 1, at ansee med Strafarbeide fra 1 til 8 Aar. Ved Straffetidens Bestemmelse bliver Störrelsen, Antallet og Beskaffenheden af de Forbrydelser,

1840. hvorfor den Paagjeldende nu skal dömmes, at tage i
11. April. Betragtning i Overeensstemmelse med de Regler, som ere foreskrevne i Forordningens §§ 2—4; men i Forbindelse hermed bör og den Grad, hvori han forhen er funden skyldig, have Indflydelse paa den Straf, som bliver at tilkjende ham. Da Tyveriets Gjentagelse derhos allerede i og for sig fordrer en alvorligere Straf, bör det fastsatte Minimum af 1 Aars Strafarbeide kun komme til Anvendelse, hvor den, som forhen har paadraget sig en af de ringere Straffegrader, igjen i en ubetydelig Grad gjör sig skyldig i denne Forbrydelse.

14. *Nærmere Bestemmelser for det Tilfælde, at det gjentagne Tyveri er qvalificeret.* — Hvis den gjentagne Forbrydelse er af det Slags, som denne Anordnings §§ 6—12 have tillagt en særdeles Strafværdighed, saa ville Bestemmelserne i § 13 være at anvende i Forbindelse med dem, der indeholdes i fornævnte §§. Men dersom den eller de Tyvsforbrydelser, som ere Gjenstand for den senere Paatale, i og for sig egne sig til en saa höi Straf, at det ikke bliver muligt ved Siden af samme at tillægge Gjentagelsen en passende Indflydelse, uden at gaae udenfor den höieste Straffegrad, som den vedkommende § hjemler, hvad enten denne saa er lige med den, som er fastsat i § 13, nemlig 8 Aar, eller höiere, saa bliver der, hvis den tidligere forskyldte Straf ikke maatte være aldeles ubetydelig, til hiin Straffegrad at föie 1 til 3 Aars Arbeide. Forsaavidt iövrigt §§ 9, 10 og 11 tildeels indbefatte Handlinger, der ikke ligefrem höre under det almindelige Begreb om Tyveri, men dog ganske ere satte ved Siden af samme med Hensyn til Straffen, saa vil slig Forbrydelse ogsaa, hvor der spörges om Anvendelse af Straffen for gjentagen Forbrydelse, i Eet og Alt være at betragte som Tyveri.

15. *Straf for tredie Gang begaaet Tyveri.* — Findes Nogen tredie Gang i Tyveri, bliver han at ansee med Strafarbeide fra 4 til 16 Aar under de i § 13 nævnte

Hensyn. Men, hvis den eller de nye Forbrydelser maatte være af det Slags, som omhandles i §§ 6—12, saa vil efter de begaaede Forbrydelsers Grovhed i Forbindelse med Störrelsen af de den Skyldige forhen idömte Straffe endog offentligt Arbeide paa Livstid kunne idömmes ham. 1840. 11. April.

16. *Straf for fjerde Gang begaaet Tyveri.* — Dersom Nogen, efter at være dömt i Overeensstemmelse med § 15, atter befindes i Tyveri, bliver han, selv under iövrigt formildende Omstændigheder, at dömme til 8 Aars Arbeide; men, ere Omstændighederne af anden Beskaffenhed, vil, under Iagttagelse af Grundsætningerne i §§ 13 og 15, Straffetiden blive at forlænge eller endog Arbeide paa Livstid være at fastsætte.

17. *Straf for femte Gang begaaet Tyveri.* — Den, som femte Gang gjör sig skyldig i Tyveri, bliver altid at ansee med Strafarbeide paa Livstid.

18. *Om Indflydelsen af de den Skyldige i Medhold af de ældre Love overgaaede Domme.* — De Straffedomme, som ere Forbryderen overgaaede efter de ældre Anordninger, skulle, eftersom de ere ham overgaaede for förste, anden Gang begaaet Tyveri osv., have samme Indflydelse paa den Straf, der for senere Forbrydelser skal paalægges ham, som om de vare afsagte i Overeensstemmelse med denne Vor Forordning.

19. *Om de efter en Persons Domfældelse opdagede Tyverier, paa hvilke han forhen har lagt Skjul.* — Naar den, som har været under Tiltale for Tyvsforbrydelse, derunder har lagt Skjul paa nogle af de Forbrydelser, hvori han var skyldig, og han paa Grund deraf dömmes i en mildere Straf end den, som, hvis ogsaa disse havde været oplyste, vilde været ham paalagt, saa vil han siden under en ny Sag være at dömme til den yderligere Straf, som han med Hensyn til de saaledes fordulgte Forbrydelser vilde have forskyldt.

20. *Om de den Skyldige tidligere overgangne Domme, der opdages, efter at han for nye Forbrydelser er dömt.* —

1840. 11. April. Paa lignende Maade forholdes og, naar Nogen ved usand Forklaring har saaledes fordulgt den ham overgaaede Dom, at han derved har unddraget sig den Straf, som han med Hensyn til Gjentagelsen havde forskyldt. Men dersom dette opdages paa en Tid, da han skal dömmes for senere Tyvsforbrydelser, straffes han saaledes, som Tilfældet vilde været, saafremt han forhen havde været dömt i den Straf, der vilde været ham paalagt, hvis de tidligere overgaaede Domme vare komne for Dagen.

21. *Om Medvirkning til Tyveri.* — De, som under Udförelsen af Tyverier ere, om det endog blot er ved deres Tilstedeværelse for at holde Vagt og understötte Tyvens Mod, behjælpelige til at befordre Tyveriernes Fuldbyrdelse eller bortrydde Hindringerne, saavel som og de, der ved at forföre, tilskynde, give Anviisning, forsyne med Værktöi, aabne Tyven Udsigt til at gjemme eller afsætte sine Koster, eller paa nogen anden lignende Maade ved foregaaende Handlinger medvirke til en saadan Forbrydelse, skulle straffes, som om de selv havde stjaalet, saaledes at der ved Straffens Bestemmelse tages Hensyn saavel til de Tyveriers Störrelse, Antal og Beskaffenhed, hvortil de have medvirket, som til Medvirkningens Grad, saa og til alle de övrige Omstændigheder, der i Overeensstemmelse med §§ 2, 3 og 4 bör have Indflydelse paa Straffens Störrelse. Da der saaledes ved Straffens Bestemmelse bör tages Hensyn saavel til Graden af den Skyldiges Medvirkning som til de övrige Omstændigheder, der medföre, at Forbrydelsen i större eller ringere Grad kan tilregnes ham, saa fölger deraf, at han snart kan blive anseet med höiere Straf end den, som vil blive at paalægge den umiddelbare Gjerningsmand (f. Ex. naar Forældre tilskynde deres Börn til at stjæle, eller iövrigt Gjerningsmandens Alder, Umodenhed, eller det Forhold, hvori han staaer til den, der medvirker til Forbrydelsen, maa give den Sidste en særdeles Indflydelse paa ham),

snart med ringere (saasom hvis Forbrydelsen blev udført i et större Omfang eller med mere skærpende Omstændigheder end den, der som foranført fremkaldte eller befordrede samme, kunde have gjort Regning paa). 1840. 11. April.

22. *Hæleri.* — Den derimod, der uden noget Slags foregaaende Aftale eller Overeenskomst gjör sig medskyldig i et allerede fuldbyrdet Tyveri, enten ved at tilforhandle sig eller paa anden Maade modtage de Koster, hvorom han vidste eller formodede, at de vare stjaalne, saavel som den, der lægger Dölgsmaal paa Koster, der efterlyses som Eieren ulovligen frakomne, bliver at ansee i Analogie af de angaaende selve Tyveriets Afstraffelse givne Bestemmelser, dog med en forholdsmæssig Nedsættelse i Straffen. Denne skal, hvis der ikke forhen er overgaaet den Paagjeldende Dom for lige Forbrydelse, i Forhold til de Forbrydelsers Störrelse, Mængde og Beskaffenhed, hvori han har taget Deel, samt Graden i selve denne Deeltagelse, i Forbindelse med de övrige Omstændigheder, som forhöie eller nedsætte hans Strafskyld, være fra 5 Dages Fængsel paa Vand og Bröd til 2 Aars Strafarbeide. Befindes han anden Gang, bliver Straffens ringeste Grad 4 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Bröd, og dens höieste 4 Aars Strafarbeide. Gjör hau sig atter skyldig i lige Bröde, skal Straffetiden være fra 2 til 8 Aar, og, findes han fjerde Gang, fra 4 til 16 Aar. Femte Gang skal 8 Aars Strafarbeide være den ringeste Straf, men efter Omstændighederne endog saadant Arbeide paa Livstid kunne finde Sted, hvilken sidste Straf stedse skal anvendes, hvis den Paagjeldende sjette Gang maatte blive funden skyldig i foranförte Bröde.

23. Da der kunne tænkes Tilfælde, hvori Nogen, som redelig er kommen i Besiddelse af stjaalne Koster, dog lægger Dölgsmaal paa samme, naar de efterlyses som Eieren ulovligen frakomne, uden at han derved har haft til Hensigt at fravende Eieren sit Gods, men

1840. kun har ladet sig bestemme af öieblikkelig Forlegenhed
11. April. eller Frygt, saa bör han, naar Omstændighederne vise dette, kun ansees med en passende Pengebod eller en kort Tids Fængsel, og efter Sagens Beskaffenhed vil han endog kunne forskaanes for al Straf, dersom han selv siden af egen Drift er kommen frem med de Koster, hvis Besiddelse han fra först af urigtigen fragik.

24. Den, der gjör Vane eller Næringsvei af at tilforhandle sig eller paa anden lignende Maade at modtage stjaalne Koster, og som saaledes, skjöndt uden nogen udtrykkelig Aftale, har givet Tyvene Opmuntring til at stjæle ved at aabne dem Leilighed til at blive af med deres Koster, straffes, som om han selv havde stjaalet (§ 21).

25. *Straffen for den Hæler, der forhen er dömt som Tyv, og den Tyv, der forhen er dömt som Hæler.* — De Domme, som forhen ere en Tyvshæler overgaaede for Tyveri, blive at tage i Betragtning til Straffens Skærpelse paa samme Maade, som om han derved var befunden i Tyvshæleri. Er den, der nu skal dömmes som Tyv, forhen funden skyldig i Hæleri, kan han i intet Tilfælde dömmes mildere, end om den nye Forbrydelse blot bestod i Hæleri; men, dersom den Straf, hvortil han som Tyv vilde være at dömme, allerede er större end den, der fra foranförte Synspunkt kunde paalægges ham, bliver hiin ældre Dom, ved Bestemmelsen af Straffen for det af ham begaaede Tyveri, alene at tage i Betragtning i Overeensstemmelse med denne Forordnings § 3 Nr. 7.

26. *Tyveri, begaaet af Börn imellem 10 og 15 Aar.* — Stjæler Barn imellem 10 og 15 Aar, straffes det enten med Riis af Slutteren under Fogdens Opsyn eller med Fængsel fra 1 til 4 Uger. — Ved Valget af de fornævnte Strafarter bör det fornemmelig komme under Overveielse, hvilken af disse der efter de personlige Egenskaber og Forhold kan antages at være det virksomste og hensigtsmæssigste Middel til Barnets For-

bedring, ligesom der ogsaa bör tages særdeles Hensyn til, om der paa Stedet haves et Fængsel, hvor Barnet ei alene kan være befriet for skadeligt Samqvem med Andre, men ogsaa have passende Beskjæftigelse og være under tilbörligt Tilsyn. Men er et særdeles strafværdigt Tyveri begaaet af et Barn, der mere nærmer sig 15 end 10 Aars Alderen, og derhos dette Barns Udvikling og de övrige Omstændigheder tale for en höiere Grad af Tilregnelse, bliver det enten at ansee med en alvorlig Revselse af Riis, efter Omstændighederne fordeelt paa 2 Dage, dog ingensinde ad Gangen over 25 Slag, hvorved naturligviis bör paasees, at dets Sundhed ikke lider, eller med Fængselsstraf indtil 8 Uger. 1840. 11. April.

27. Befindes et Barn under 15 Aar anden Gang i Tyveri, vil det blive at ansee i Overeensstemmelse med den sidste Deel af § 26; men dersom denne allerede er anvendt paa samme, kunne efter Omstændighederne begge de der nævnte Straffe i Forening paalægges det. Skulde Barnet, endnu inden det opnaaer 15 Aars Alderen, oftere lade sig finde i Tyveri, bliver det at hensætte til Strafarbeide indtil 2 Aar.

28. Iövrigt bör det, naar Börn findes skyldige i Tyveri, tages under nöie Overveielse, om der ikke af Forældrene eller Andre, hvem Forsorg for Barnet paaligger, maatte være viist en saadan Mangel paa behörig Omhu for dets Sædelighed, at et særdeles Tilsyn fra det Offentliges Side eller en anden Foranstaltning maatte være fornöden for at frelse det fra videre Fremgang paa Lastens og Fordærvelsens Bane, hvorom Dommeren haver at henvende sig til de Autoriteter, som Tilsyn med Opdragelsesvæsenet tilkommer. Hvis Forhold og Omstændigheder gjöre det antageligt, at det Barn, der förste Gang befindes i Tyveri, ved anden Foranstaltning, som kan træffes, vil rettes og forbedres uden at lide den Straf, som efter de foranförte Bestemmelser skulde paalægges samme, bliver derom at

1840. gjöre Indberetning til Vort Danske Cancellie, som da
11. April. skal være bemyndiget til at frafalde Paatalen.

29. *Tyveri, begaaet af unge Mennesker imellem 15 og 18 Aar.* — Skjöndt de almindelige Forskrifter om Straffene for Tyveri og Hæleri blive anvendelige med det opnaaede 15de Aar, saa bör der dog ei blot, i Henhold til § 4, ved Straffegradens Bestemmelse vises særdeles Lemfældighed imod unge Mennesker, der ere imellem hiin Alder og 18 Aar, forsaavidt ikke Forbrydelsens Beskaffenhed eller den Paagjeldendes övrige Forhold maatte vidne om et saadant Hang til Forbrydelse, at Strenghed bliver fornöden; men Vi ville endog, for at Fængselsstrafs Anvendelse paa deslige unge Mennesker saameget muligt kan undgaaes, have bestemt, at, hvor den almindelige Straf vilde være Fængsel paa Vand og Bröd, bör en Mandsperson i bemeldte Alder, hvis det efter indhentet Erklæring fra en autoriseret Læge findes, at der med Hensyn til hans Helbredstilstand ingen Betænkelighed derved kan haves, og Omstændighederne ellers ikke tale derimod, istedetfor at lide Straf af Fængsel ansees med Slag af en Rotting, ikke under 10 og ikke over 25 Slag. Er den Skyldige af Qvindekjön, eller er hiin Legemsrevselse af anden Aarsag uanvendelig, bliver, i Overeensstemmelse med Forordningen af 12. Juni 1816 § 7, Fængsel paa sædvanlig Fangekost at anvende, men kun i det Halve af det der bestemte Dagetal, hvorhos der, i Lighed med hvad der er fastsat i § 26, skal drages Omsorg for at give den Paagjeldende passende Beskjæftigelse i Fængslet. Iövrigt skal den Lempelse i den almindelige Straf, som nærværende § har hjemlet med Hensyn til ovenmeldte unge Mennesker, ikke betage den Dom, som overgaaer et saadant, sin Virkning til Straffens Skærpelse i Tilfælde af Forbrydelsens Gjentagelse.

30. *Tilfælde, hvori den almindelige Tyvsstraf bortfalder paa Grund af Forbrydelsens Beskaffenhed.* — Da

der gives Handlinger, der, skjöndt de efter deres Form maae henföres under det almindelige Begreb om Tyveri, dog paa Grund af Gjenstandens Ubetydelighed, i Forbindelse med dens övrige Beskaffenhed eller formedelst særdeles Forhold, ikke i den almindelige Forestilling fremtræde som en saadan Forbrydelse og derfor heller ikke vidne om den paa at tilvende sig Andres Gods rettede Villie, der hörer til Tyveriets sande Væsen, saasom naar Frugter paa anden Mands Mark eller i dennes Hauge, eller Föde- eller Drikkevarer borttages til umiddelbar Fortæring eller dog af ubetydelig Værdi, uden at der i den Maade, hvorpaa den Paagjeldende har banet sig Adgang til de Steder, hvor bemeldte Frugter eller Varer fandtes, er Noget, som udelukker Handlingen fra den foranförte mildere Bedömmelse, saa ville Vi, i Overeensstemmelse med den Grundsætning, der allerede forhen med Hensyn til nogle enkelte Tilfælde har viist sig i flere Lovsteder, f. Ex. 6—17—30 cfr. 31, have fastsat som almindelig, saavel for disse som for andre Tilfælde af lignende Natur gjeldende, Regel, at de ikke skulle behandles som Tyveri eller uden paa dens Forlangende, som derved finder sig forurettet, gjöres til Gjenstand for Undersögelse eller Paatale. Men, naar en saadan Handling paaklages, bliver Sagen at behandle politiretsviis, og den Paagjeldende, som findes skyldig, at ansee enten med en Bod indtil 20 Rbd. Sölv, eller efter Omstændighederne med Fængsel indtil 14 Dage. Dog, hvis et Forhold af foranförte Beskaffenhed, enten fordi det i Begyndelsen har haft Udseende af en större Bröde eller formedelst sin Forbindelse med andre Handlinger, der egnede sig til offentlig Undersögelse, er blevet Gjenstand for en saadan, bliver den Straf, som den Paagjeldende derved har paadraget sig, at bestemme ved den Dom, som afsiges under den desangaaende anlagte Justitssag, forsaavidt ikke vedkommende Eier har frafaldet Paatale.

1840. 11. April.

1840. 31. *Ulovlig Skovhugst og anden Skovforbrydelse.* —
11. April. Hvad ulovlig Skovhugst og anden Skovforbrydelse angaaer, vil det indtil videre have sit Forblivende ved de derom givne særegne Anordninger.

32. *Om de Handlinger, som i Loven henföres til Ran.* — De Handlinger, som i Loven henföres til Ran, skulle, forsaavidt de bestaae i Borttagelse af rörlige Ting, for Fremtiden i alle Maader behandles efter de Bestemmelser, som nærværende Anordning indeholder for Tyveri. Hvad de Tilfælde angaaer, hvori egenmægtig Behandling af Andres urörlige Ting efter Loven straffes som Ran, da, ligesom saadant Forhold efter sin Natur maa henföres til Vold paa Andres Eiendele, bliver Straffen derfor at bestemme efter Grundsætningerne for dette sidste Slags Forbrydelser. Det Samme bör og være Reglen i det i Lovens 6—15—19 omhandlede Tilfælde, naar Intet er blevet borttaget af den, der paa den i Artiklen ommeldte Maade har krænket Veifreden.

33. *Om den med Magt eller Trudsel forbundne Borttagelse af anden Mands Gods.* — Dersom Nogen, for at frarane en Anden hans Gods, har brugt Magt eller Trudsel, men samme dog har været saaledes beskaffen, at der aldeles ingen Anledning har været til at befrygte nogen egentlig Mishandling, f. Ex. naar Nogen blot har snappet eller slaaet en Ting ud af en Andens Hænder eller brugt Trudsler, som der ikke var Anledning til at antage, at han kunde eller vilde sætte i Værk, saa bliver denne voldsomme Adfærd at tage i særdeles Betragtning ved den nærmere Bestemmelse af den i § 32 hjemlede Straf, under omhyggeligt Hensyn til alle de Omstændigheder, som foröge eller nedsætte dens Strafbarhed.

34. *Om Röveri.* — Naar derimod Nogen ved virkelig tilföiet personlig Overlast eller ved Trudsler med personlig Vold, som vare af anden Beskaffenhed end de i § 33 forudsatte, skiller anden Mand ved Penge eller Gods, hvoraf denne var i Besiddelse, saa bliver han, saafremt ingen af

de Omstændigheder ere tilstede, som i Medhold af det Fölgende ville paadrage ham höiere Straf, at ansee med Strafarbeide fra 4 til 8 Aar. Men, dersom Forbryderen ved Indbrud eller paa anden Maade, der i § 12 er sat ved Siden af Indbrud, er trængt ind i anden Mands Bolig, eller hvis iövrigt Tiden eller Stedet, hvor det röveriske Anfald foregaaer, Flerheden af de Personer, som deri tage Deel, de Vaaben, hvormed den eller de Skyldige ere forsynede, eller som endog til Handlingens Udförelse ere benyttede, eller andre Omstændigheder give Forbrydelsen en særdeles Grad af Farlighed, eller dersom virkelig Mishandling er udövet, saasom ved at binde, kneble eller saare Nogen, saa skal Straffen være Arbeide fra 8 til 16 Aar, eller, efter Sagens Beskaffenhed, paa Livstid, Alt i Forhold til det mere eller mindre farlige Forsæt, som ved det hele röveriske Foretagende er lagt for Dagen, samt den Grad, hvori samme er kommet til Udförelse. Under særdeles skærpende Omstændigheder, og navnligen naar enten betydelig Mishandling er tilföiet Nogen, eller de brugte Vaaben eller andre Omstændigheder vidne om, at Forbryderen har været beredt paa til sin Hensigts Fremme at gaae til slig Yderlighed, bliver Kagstrygning at forene med Arbeidsstraffen for Livstid. Er ved det röveriske Anfald Livet berövet Nogen, eller der er tilföiet ham en Mishandling af det Slags, som Forordningen 4. Oktober 1833 § 2 omhandler, skal den Skyldige have sit Liv forbrudt; men, dersom Gjerningen var forbunden med en umiddelbar morderisk Beslutning, bliver, eftersom denne er bleven udfört eller ikke, Lovens 6—9—12 eller 6—6—22 at anvende. — Hvad Söröveri angaaer, vil Forordningen 20. April 1825 §§ 1 og 2 blive at anvende, dog at Forbryderen i det Tilfælde, som § 1 sidste Membrum omhandler, udenfor Vore vestindiske Colonier, istedetfor at underkastes den der nævnte skærpede Livsstraf, ansees efter Lovens 6—9—12.

1840. 11. April.

1840. 35. Dersom Röveri maatte være udövet imod
11. April. Posten (§ 9), eller paa dem, som Skibbrud eller anden saadan Ulykke er overgaaet (§ 11), bliver Saadant altid ved Straffens Bestemmelse at tage i Betragtning som en særdeles skærpende Omstændighed, saa at enten den ellers forskyldte Straffetid forlænges, eller at Kagstrygning forenes med Strafarbeide for Livstid, naar dette allerede ved Forbrydelsens övrige Beskaffenhed var forskyldt.

36. Dersom den, der fratager en Anden hans Gods, har udövet saadan Vold eller Trudsel, som § 34 omhandler, for at sætte sig istand til at fuldbyrde Borttagelsen eller bringe det tagne Gods i Sikkerhed, bliver han at straffe i Overeensstemmelse med bemeldte §, uden Hensyn til, om han ved at begynde paa Forbrydelsen allerede havde været sindet at benytte slige Midler eller ikke.

37. Dersom Nogen ved Vold eller Trudsler aftvinger Nogen en Forskrivning, Qvittering eller andet Document, som kan paadrage ham eller Andre Forpligtelser, eller skille ham eller Andre ved Rettigheder, bliver han i alle Maader at ansee, ligesom om han umiddelbart havde berövet en Anden Penge eller Gods.

38. *Om Liigs Udplyndring.* — Den, som udplyndrer Liig, bliver selv i det Tilfælde, der omhandles i Lovens 6—16—3, at straffe som for Tyveri. Er slig Forbrydelse udövet i et Liigs Begravelsessted, eller har Mishandling af Liget dermed været forbunden, bliver dette ved Anvendelsen af den almindelige Tyvsstraf at tage i Betragtning som en særdeles skærpende Omstændighed.

39. *Besiddelsestyveri.* — Den, der paa ulovlig Maade sætter sig i Besiddelse af en ham selv tilhörende Ting, skal, forsaavidt dermed ikke maatte være forbunden nogen svigagtig Hensigt, istedetfor at lide efter Lovens 6—17—12, ansees med Böder fra 2 til 20 Rbd.

Sölv efter Omstændighederne. Men i Tilfælde af, at en svigagtig Hensigt dermed er forbunden, saasom naar Nogen hemmelig sætter sig i Besiddelse af Ting, som han til en Anden har pantsat, eller den, som har udlaant sin Ting, hemmelig tager den tilbage og vil kalde Laantageren til Ansvar for samme, ansees den Skyldige med den Straf, som saadant Bedrageri, efter de dermed forbundne Omstændigheder, i Overeensstemmelse med denne Vor Anordning kan paadrage. Hvis Nogen, for at sætte sig i Besiddelse af sit Eget, har udövet Vold, bliver han herfor tillige at ansee efter den udövede Volds Beskaffenhed.

1840. 11. April.

40. *Brugstyveri.* — Dersom Nogen paa ulovlig Maade har sat sig i Besiddelse af en Andens Ting, men det efter Omstændighederne maa antages, at han ikke har villet tilegne sig den eller skille Eieren derved, men ikkun villet benytte sig af samme til et bestemt Brug, bliver han efter Sagens Beskaffenhed og navnlig med Hensyn til, hvorvidt Eieren derved har været udsat for noget særdeles Tab ved Tingens Forringelse eller i andre Maader, at ansee med Böder fra 2 til 20 Rbd., eller Fængsel paa Vand og Bröd indtil 8 Dage.

41. *Bedrageri.* — Den, som ved at udgive sig for en anden Person end den, han er, eller ved falskeligen at foregive sig at gaae en Andens Ærinde og af denne at være bemyndiget til at modtage Varer, Penge og deslige, eller ved andre lignende svigagtige Midler fravender en Anden Penge eller Gods, bliver at straffe i Overeensstemmelse med nærværende Vor Anordnings § 1 og de for dennes Anvendelse i de paafölgende §§ foreskrevne Regler.

42. Bestemmelsen i den foregaaende § bliver at anvende paa den, som underslaaer noget et Stervbo tilhörende Gods eller en samme tilkommende Fordring, eller paa anden saadan Maade besviger Nogen ved forsætlig at fordölge, hvad han er pligtig at opgive; lige-

1840. ledes paa den, der mod bedre Vidende og for at fra-
11. April. vende en Anden, hvad der lovlig tilkommer denne, fragaaer Modtagelsen af hvad der er ham betroet til Laan (Penge eller Andet), Leie, Forvaring, Pant eller i andre Maader, saaledes at enten det Modtagne selv skulde tilbagegives eller noget Andet istedetfor samme betales; fremdeles paa den, der svigagtigen nægter den Tilbagegivelse eller Betaling, som har fundet Sted af hvad han har haft at fordre af en Anden; videre paa den, der fremförer opdigtede Fordringer i et Stervbo eller ved anden Leilighed, hvor de formedelst de Vedkommendes Mangel paa Kundskab om Omstændighederne kunne ventes at sættes igjennem; saa og paa den, der svigagtig modtager Penge eller Gods, som en Anden, paa Grund af urigtig Kundskab til Omstændighederne, troer sig pligtig at betale eller afgive til ham; samt paa den, der beröver en Anden Midlerne til at gjöre en lovlig Fordring gjeldende eller til at værge sig mod en urigtig Fordring ved at fravende ham Documenter eller tilintetgjöre disse eller gjöre dem ubrugelige. Det skal iövrigt ingensinde tjene som Beviis til at fælde Nogen som skyldig i Svig, at han ikke med Eed vil fralægge sig en Fordring eller en Indsigelse, eller paa saadan Maade bekræfte en af ham fremsat Fordring eller Indsigelse.

43. Den, der ulovlig afhænder eller paa anden saadan svigagtig Maade, hvorved rette Eiers Eiendomsret kunde gaae tabt, tilegner sig, hvad der er ham betroet til Laan, Leie, Forvaring, Bestyrelse, Pant, saa og den, der sælger eller paa anden Maade afhænder eller pantsætter Gods, der ikke er ham tilhörende, eller hvorover han tidligere har overdraget anden Mand en Rettighed, som er uforenelig med den, der ved hiin Handling skulde stiftes, straffes ligeledes i Overeensstemmelse med § 41. Dette bliver og at anvende paa den, som bortflytter, afhænder eller pantsætter arresteret eller udlagt Gods, saa og paa den Fæster eller For-

pagter, som svigagtig forvansker den ham overleverede Besætning og Inventarium m. M. 1840. 11. April.

44. Den foranförte Straf er og anvendelig paa den, der til eget Brug anvender Penge, som han for Andre har modtaget, eller som ere ham overgivne til Forvaring eller til en bestemt Anvendelse; dog, dersom det ikke er ved at bryde Segl eller Laas for de fremmede Penge, at han har sat sig i Stand til at benytte dem, og han heller ikke svigagtigen har fragaaet Modtagelsen, bortfalder alt Strafansvar, hvis han, inden Dom i förste Instants overgaaer ham, erstatter hvad han saaledes har forbrugt. Det skal iövrigt, forsaavidt saadan Forödelse af anden Mands Midler ikke har været forenet med de ovenmeldte skærpende Omstændigheder, altid staae i den Skadelidendes Magt, om han vil have Sagen forfulgt; den Skyldige skal i saa Fald ei heller kunne undergives Arrest, uagtet samme ellers, ifölge den af ham begaaede Forseelses Beskaffenhed, maatte være anvendelig, medmindre dette tillige er begjært af den Forurettede, ligesom denne og, indtil Dom er afsagt, kan frafalde Sagens fortsatte Forfölgning. Som Fölge af foranförte Bestemmelse skal Forordningen 4. Marts 1690 ikke længere være anvendelig mod private Regnskabsbetjente.

45. *Optagelse eller Flytning af Skjelsteen eller andet Mærke.* — Den, som for at udvide sin Eiendom eller skaffe den paa en Andens Bekostning en fordeelagtig Egenskab, optager eller flytter Skjelsteen eller andet Mærke, der betegner Grændsen for de forskjellige Eiendomme eller de dermed forbundne Rettigheder, ansees i Overeensstemmelse med § 41.

46. *Bedrageri ved Signen og Manen m. M.* — Dersom Nogen ved saadanne indbildte og overtroiske Kunster, som omtales i Lovens 6—1—10 til 13, bedrager Almuen eller Andre, som maatte være daarlige nok til saaledes at lade sig bedrage, bliver ogsaa denne Anordnings § 41 derpaa at anvende; men ved Straffe-

1840. 11. April. gradens Bestemmelse bliver ikke blot det Pengetab, som han derved paafører de Bedragne, men ogsaa slig Fremgangsmaades övrige fordærvelige Fölger at tage i Betragtning. Ligeledes bliver ved Anvendelsen af § 41 paa Svig, begaaet i Spil, særdeles Strenghed at iagttage mod dem, som paa saadan Maade have bedraget Ungdommen eller Almuesfolk. Fornævnte Lovens Artikler og i Forbindelse med disse den i Forordningen 30. Marts 1827 § 4 givne Bestemmelse bortfalder saaledes for Fremtiden.

47. *Falsk Maal og Vægt m. M.* — Befindes Maal- og Vægtredskaber at være, med Hensigt til ved sammes Hjælp at kunne forurette Andre, dannede af större eller mindre Indhold end det forordnede, hvortil det og hörer, naar de lovlige Maal- og Vægtredskaber ere blevne forsætlig forandrede, være sig ved Hjælp af Stavers Indsættelse eller Bundens Flytning i Tönder eller Skjepper, ved Metalmaals Ud- eller Indhamring, Vægtlodders Formindskelse eller Forögelse, eller i andre Maader, saa skal saavel den, der har forfærdiget sligt falsk Maal og Vægt eller forfalsket det rette, som den, der har ladet dette gjöre, eller som vidende betjener sig af saadanne falske Maal eller Vægtredskaber, straffes efter § 41. Dersom ellers Vægt eller Maal benyttes, som ikke lovlig er justeret, eller som ved Tid og Brug er blevet forandret, eller dersom Nogen ved Brugen af Vægt og Maal forurettet dem, med hvem han handler, ansees den Skyldige förste Gang med Böder. Disse blive ordentligviis at bestemme fra 2 til 20 Rbd. Sölv; dog maae Böderne i det sidstnævnte Tilfælde ikke sættes ringere end til det Dobbelte af det Belöb, som det efter Rimelighed kan antages, at der ved slig Mislighed er fravendt Andre, uden at de ovennævnte 20 Rbd. forsaavidt skulle være en Grændse. Gjentages en af bemeldte Forseelser, blive höiere Böder eller, efter Sagens Beskaffenhed, Forbrydelse af Borgerskab

eller anden Adkomst til Næringsbrug, Fængsel paa Vand og Bröd eller andet Fængsel at anvende. Den Næringsbruger, der tredie Gang er funden i saadan ulovlig Omgang, bliver altid at ansee med Borgerskabs eller anden Næringsrettigheds Fortabelse Den Mand, i hvis Værge det ulovlige Maal eller Vægt er fundet, og i hvis Handel eller Næring samme er benyttet, skal ansees som foranfört, naar ikke Omstændighederne gjöre det antageligt, at han har været uvidende derom, i hvilket Tilfælde han dog formedelst sit slette Tilsyn kan ansees med Böder indtil 10 Rbd. Sölv. Med lige Mulkt ansees den, i hvis Handel eller Næring Forurettelse forefalder ved Brug af Vægt og Maal, naar Veiningen og Maalingen er udfört af hans Folk, saaledes at det ikke med Sikkerhed kan antages, at Misligheden er foregaaet med hans Vidende, men dog Mangel paa behörigt Tilsyn efter Omstændighederne kan tilregnes ham.

1840. 11. April.

48. *Om Bedrageri ved falsk Stempel eller Mærke.* — Saafremt Nogen falskelig forsyner Varer eller andre Gjenstande med et Stempel eller Mærke, der skal indeholde en offentlig autoriseret Borgen for sammes Ægthed eller Godhed, eller den, som er bemyndiget til at anbringe sligt Stempel eller Mærke, forsætlig misbruger samme ved at anbringe det paa Gjenstande, der ikke have den Egenskab, som derved skal udtrykkes, straffes han efter § 41. Det Samme gjelder og om den, der svigagtigen tilvender sig sligt Stempel eller Præg paa forfalskede Varer, navnlig naar en Guldsmed udfylder noget huult Guld- eller Sölvarbeide med Bly eller Andet, eller sammenlodder Metal af ringere Værdi med det bedre, saa at det, som falder til Pröve, findes forsvarligt, medens det, som er indenfor, er af slettere Beskaffenhed.

49. *Salg af falske eller forfalskede Varer.* — Med lige Straf bliver og enhver Anden at ansee, der sælger falske eller forfalskede Varer, naar denne Forbrydelse

1840. udöves i noget betydeligt Omfang. Som en skærpende
11. April. Omstændighed skal det komme i Betragtning, naar Varerne urigtig ere blevne forsynede med et Stempel eller Mærke, der betegner en Fabrikant eller Handlende, hvis Navn skulde bidrage til at skaffe Sögning og Tillid. Selv om Varerne ere af ikke mindre god Beskaffenhed end de, som det misbrugte Stempel eller Mærke vilde antyde, bliver foranförte Fremgangsmaade at ansee med efter Omsætningens Störrelse og de övrige Forhold lempede fölelige Böder. Fremdeles bliver Straf efter § 41, og det med Strenghed i Straffegradens Bestemmelse, altid at anvende, naar saadan Forfalskning af Varer har fundet Sted, at Andres Liv eller Sundhed derved er sat i Fare, og efter Sagens Beskaffenhed kan der endog paalægges den Skyldige en Straf, som gaaer udenfor den i nærværende Vor Anordnings § 1 fastsatte höieste Straffegrad, hvorved Grundsætningerne i Forordn. 4. Oktbr. 1833 blive at tage i Betragtning. Derimod bliver med Hensyn til andre i Smaahandelen forefaldende Vareforfalskninger, ved hvilke kun ubetydeligt Tab tilföies Nogen, Undtagelse at gjöre fra den oven foreskrevne Regel, saa at den Skyldige, istedetfor at lide efter denne Anordnings § 1, kun ansees saaledes, som § 47 har bestemt for den, der ved Brugen af Vægt og Maal forurretter Andre, ligesom og da Alt, hvad §'en har anordnet om Husbondens Ansvar for sine Folk, paa slig Forseelse maa anvendes.

50. *Bedragerier, som ansees med en mildere Straf end den sædvanlige.* — Ligesom Vi med Hensyn til adskillige Handlinger, der kunne henföres under det almindelige Begreb om Bedrageri, have, paa Grund af den mindre betydende Skade, som de medföre, og den mindre strenge Maade, hvorpaa de pleie at betragtes, i §§ 47 og 49 hjemlet mildere Straffes Anvendelse end den, som Vi ellers have fastsat for Bedrageri, saaledes ville Vi og, at Undtagelse maa gjöres fra de almindelige Regler i § 41 og paafölgende §§, naar de

der ommeldte Handlinger ere udövede i en saa lidet betydende Grad og under saadanne særdeles Omstændigheder, at samme baade med Hensyn til deres Följer og til det Sindelag, som den Paagjeldende derved har lagt for Dagen, have en mærkelig ringere Grad af Strafværdighed end den, Forbrydelsen efter sin almindelige Natur förer med sig. Dette vil t. Ex. finde Anvendelse, naar den, som har pantsat noget ham betroet Gods, kjendelig har været beredt paa at löse det tilbage, saaledes at hverken Eieren eller Panthaveren derved skulde lide Tab; eller den, der har solgt anden Mands Gods, dermed har forbundet en saadan aabenlys Fremgangsmaade, at det kan sees, at han dog ikke har villet unddrage sig for at give Vedkommende Erstatning; hvorimod i slige Tilfælde efter Omstændighederne enten en kort Tids Fængsel paa Vand og Bröd eller andet Fængsel, eller under særdeles formildende Omstændigheder Böder, kunne træde istedetfor hiin Straf. Paa lige Maade vil den i § 45 for den der omhandlede Forbrydelse fastsatte Straf være at formilde, naar den er udövet paa en saadan Maade og under saadanne Omstændigheder, at det klarlig skjönnes, at den Skyldige ei kunde vente, at den af ham foretagne Forandring med Eiendommen kunde blive skjult, og hans Handling saaledes mere har Præg af Selvraadighed end af Attraa efter ved det brugte Middel at beröve en Anden Beviset for sin Ret. Dog bör den Skaansel, som bör vises i foranförte og andre Tilfælde, som dermed kunne sættes ved Siden, ikke lettelig finde Sted imod den, der forhen har gjort sig skyldig i enten lignende Forseelse eller endog i en saadan Forbrydelse, at han derved har paadraget sig enten Straf efter denne Anordnings § 1, eller anden lige eller större Straf. 1840. 11. April.

51. Saadanne svigagtige Handlinger, der ikke indbefattes under de i de foregaaende §§ udtrykkelig omhandlede og heller ikke fuldkomment kunne sættes ved Siden af samme, t. Ex. naar Nogen bortleier det, som

1840. ikke er ham tilhörende, eller som han til en Anden
11. April. forud har bortleiet, uden at Saadant kan undskyldes med Feiltagelse eller et urigtigt Begreb om hans Raadighed over Tingen, eller naar Nogen benytter Opdigtelser eller endog urigtige Attester, for dermed at understötte Indgreb i Nærings- eller deslige Rettigheder, forudsat at heri ikke indeholdes en særlig Forbrydelse (f. Ex. Efterskrift af Andens Haand), blive efter deres Beskaffenhed at ansee enten med forholdsmæssige Böder, eller Fængsel paa Vand og Bröd eller andet Fængsel.

52. Forseelser af det Slags, som omhandles i § 51, bive ikke at paatale uden efter den Forurettedes Begjæring, men bör dog, naar denne forlanger det, undersöges og paakjendes efter de for offentlige Politisager gjeldende Regler. Paa denne Maade bör og de Tilfælde behandles, for hvilke § 50 har hjemlet en nedsat Straf, dog at det, hvad disse angaaer, ikke ubetinget beroer paa den Forurettede, om Paatale skal finde Sted eller ikke, men at det, naar denne önsker, at Sagen maa bortfalde, bliver at indstille til vedkommende Övrigheds Resolution, hvorvidt dette kan tilstedes, eller om det til Haandhævelsen af den for den indbyrdes Samhandel saa vigtige gjensidige Tro og Love er nödvendigt, at Sagen desuagtet forfölges. Navnligen bör selv de mindre betydende Forseelser mod § 47 saavel som de i Slutningen af § 49 omhandlede mindre betydende Vareforfalskninger fremdeles være Gjenstand for Politiets Opmærksomhed og Forfölgning, uden Hensyn til, hvorvidt det maatte begjæres af nogen enkelt Mand eller ikke.

53. *Om Assurancesvig.* — Den, som med Hensyn til Sö- eller Brandassurance gjör sig skyldig i svigagtig Omgang, bliver i Almindelighed at straffe i Overeensstemmelse med denne Anordnings § 1 (cfr. § 41), saaledes at ved Straffens Bestemmelse tages særdeles Hensyn til det Skammelige og Fordærvelige i at misbruge

saadanne velgjörende Indretninger til egennyttige Hensigters Opnaaelse. Og, er hiin Svig af det betydeligere Slags, f. Ex. naar Nogen har tegnet Assurance paa Gods, som han ikke har agtet at indskibe eller paa anden Maade underkaste den Fare, der var Forsikkringens Gjenstand, eller han ved Forsikkring paa flere Steder har sögt at skaffe sig Fordeel ved den Skade, der maatte tilstöde den forsikkrede Gjenstand, eller han har forsikkret, hvad der ham vitterligt allerede var forgaaet, eller han har lagt Dölgsmaal paa Omstændigheder, der vilde have haft Indflydelse paa den attraaede Assurances Indvilgelse, eller han, uden dog at være beviislig skyldig i en Bröde, der efter det Fölgende medförer större Straf, modvillig har medvirket til at foröge Skaden, eller han ved at opgive den lidte Skades Omfang og Störrelse kjendelig og forsætlig er afvegen fra Sandheden, saa vil Straffen være at skærpe indtil 8 Aars Arbeide. Men, hvis Nogen, for at besvige Forsikkreren, forsætlig sætter Ild paa Huus, bliver han, om han end selv er Eier af samme, i Overeensstemmelse med Plakat 7. April 1819 at straffe som Mordbrænder. Ligeledes finder Livsstraf Sted, naar Skib i et lige Öiemed forsætlig tilsættes under saadanne Omstændigheder, at Nogens Liv derved sættes i Fare. Under andre Omstændigheder bliver derimod denne sidste Misgjerning at straffe med Arbeide i det mindste i 10 Aar og, efter Forbrydelsens Grovhed, endog paa Livstid. — Iövrigt ere foranförte Bestemmelser lige anvendelige, hvad enten Forsikkring er tegnet hos en af de til at tegne Forsikkring privilegerede Indretninger, eller hos nogen Anden i eller udenfor Vore Lande. 1840. 11. April.

54. *Svigagtig eller paa anden Maade tilregnelig Fallit.* — Naar Nogen, hvis Bo er taget under Behandling eller forudsees at maatte komme under Behandling som Opbuds- eller Fallitbo, forstikker sit Gods eller til Skade for Boet afhænder samme, hemmelig inddriver sine Fordringer eller skaffer Beviserne for samme til-

1840. side eller i andre Maader fordölger disse, eller han
11. April. meddeler Gjældsbreve for Summer, som han ei er skyldig, eller Qvitteringer for hvad der ei er betalt, eller han iövrigt foretager Noget, der gaaer ud paa, at urigtige Fordringer paa Boet gjöres gjeldende, eller dettes lovlige Eiendele eller Fordringer ikke komme samme tilgode, straffes han efter § 44, saaledes at der ved Straffegradens Bestemmelse tages særdeles Hensyn til de fordærvelige Fölger, som sligt uredeligt Forhold medförer endog for den almindelige Credit. Men, dersom han skulde have viist en saa höi Grad af Uredelighed, at han, uden at have været i den Nödvendighed at opgive sit Bo eller at standse med Betaling, har ved saadanne Midler, som de foranförte, givet det Udseende af, at hans Bo var utilstrækkeligt til hans Creditorers Fyldestgjörelse, og han saaledes alene har gjort Opbud eller er gaaet fallit for at berige sig paa sine Creditorers Bekostning, saa bliver han at hensætte til Strafarbeide fra 5 til 10 Aar.

55. Bestemmelsen i den förste Deel af § 54 bliver og at anvende paa den, der paa en Tid, da han maatte forudsee sit forestaaende Opbud eller Fallit, svigagtig optager nye Forstrækninger eller udsteder nye Panteforskrivninger, som ville give enkelte af hans Creditorer Fortrin for de övrige, eller benytter de Midler, som han har ihænde, til at forskaffe enkelte Creditorer Betaling paa de övriges Bekostning, saa og paa den, der, udenfor Tilfælde af Opbud eller Fallit, foretager sig Proformaafhændelser, Proformapantsættelser eller benytter opdigtede Fordringer for at betage sine Creditorer Midlerne til at erholde, hvad dem tilkommer. Dog kan ved Straffegradens Bestemmelse efter Omstændighederne en större Lempelighed finde Sted end den, som Anvendelsen af § 54 tilsteder.

56. Befindes det, at Nogen för sit Opbud eller Fallissement, hvorved der især skal tages Hensyn til de nærmeste 6 Uger, har foretaget sig saadanne Hand-

linger, der i en mærkelig Grad foröge Boets Gjæld eller formindske Midlerne til dens Dækning, skal det, saavel ved nöie at gjennemgaae hans Böger og Papirer, som og i fornödent Fald ved Forhör over ham saavel som Andre, der desangaaende kunde give Oplysning, undersöges, hvorvidt saadanne Omstændigheder have fundet Sted, at han kan antages at have handlet uden uredelig Hensigt. Men, skulde det derved befindes, at han, ved at forfalske eller bortskaffe sine Handelsböger eller före dem saaledes, at den Oplysning om hans Tilstand og Handlinger, som disse burde give, mangler, eller paa andre deslige Maader forsætlig har lagt Hindringer i Veien for saadan Undersögelse, dömmes han efter den förste Deel af § 54. Dersom det efter Omstændighederne ei kan antages, at Fallenten har haft et saadant svigagtigt Forsæt, men han dog findes at have gjort sig skyldig i grove Uordener i Henseende til Förelsen af sine Handelsböger, bliver han at ansee med Straf af Fængsel fra 1 til 6 Maaneder.

1840. 11. April.

57. Naar det findes, at den, hvis Bo er kommet under Opbuds- eller Fallitbehandling, ved ödsel, uregelmæssig Levemaade, ved höit Spil eller andre vovelige og til hans Formue og Indtægtskilder i intet Forhold staaende Foretagender saaledes har ödelagt sin Formue, at det hans Creditorer paaförte Tab væsentlig maa bidledes af saadan letsindig Adfærd, uden at iövrigt nogen egentlig svigagtig Omgang kan overbevises ham, saa bliver han, efter Graden af det Utilbörlige i hans Forhold og med Hensyn til det hans Creditorer derved paaförte Tab, at straffe med Fængsel indtil 2 Aar. Saa bör han og være uberettiget til paany at drive den Handel eller Næring, hvortil han forhen havde Hjemmel, og heller ikke maa han stedes til at drive en Næring af mindre Betydenhed, uden at dertil er erhvervet Vort Cancellies særdeles Tilladelse. Iövrigt kan den Omstændighed, at den Opbydende eller Fallerende i Medhold af det Foranförte maatte blive straffet

1840. 11. April. med Fængsel, ikke betage hans Creditorer deres Ret til under de i Loven hjemlede Betingelser at paastaae ham, dog först efter Udlöbet af Straffetiden, hensat i Gjeldsfængsel.

58. *Svigagtig Omgang med Hittegods m. M.* — Den, som ikke oplyser Hittegods, skal efter de med hans Fremgangsmaade forbundne Omstændigheder ansees med $^{1}/_{3}$ til $^{2}/_{3}$ af den i denne Anordnings § 1 fastsatte Straf, saaledes at 3 Dages Fængsel paa Vand og Bröd bliver den ringeste Grad af Straffen, undtagen forsaavidt Bestemmelserne i §§ 30 og 50 maatte före til en lempeligere Straf. Dog kan ovenanförte Bestemmelse ikke anvendes paa den, der underslaaer eller paa anden uredelig Maade behandler strandet Gods; men en Saadan bliver, i Overeensstemmelse med Forordningen af 28. Decbr. 1836 § 37 Nr. IV, at straffe som for Tyveri, hvorimod de Straffebestemmelser, der indeholdes i nærværende Vor Anordning, træde istedetfor dem, der indeholdes i bemeldte § af Forordningen 28. Decbr. 1836 under Nr. V, VI og VII.

59. *Besvigelse af Told-, Stempel-Papirs-, Post- og andre Stats-Indtægter.* — Hvad Besvigelse af Told-, Stempel-Papirs-, Post- og andre Stats-Indtægter angaaer, saa og Tiendesvig, vil det indtil videre have sit Forblivende ved de i de disse Gjenstande omhandlende særegne Anordninger derfor hjemlede mildere Straffe. Dog, hvis Besvigelsen skeer ved en Handling, som efter nærværende Anordning udgjör en særegen Forbrydelse (f. Ex. ved Benyttelsen af falske Documenter), bliver ogsaa denne Anordning at anvende.

60. *Efterskriven af anden Mands Navn.* — Den, som falskelig efterskriver anden Mands Navn under noget Testament, Contrakt, Gjældsbrev, Transport, Qvittering, Anviisning, Caution, Fuldmagt, Creditiv eller andet lignende Document, ansees med Strafarbeide fra 3 til 10 Aar, efter Forbrydelsens Beskaffenhed. Men,

er det en Statsforskrivning eller en Vexel eller andet saadant til almindeligt Omlöb bestemt Gjældsbrev, med Hensyn til hvilket Forbrydelsen er begaaet, bliver en længere Straffetid, efter Omstændighederne indtil 16 Aar, at bestemme.

1840. 11. April.

61. *Frembringelse af falske offentlige Documenter.* — Dersom Nogen paa lige Maade frembringer en falsk Collegial- eller Övrigheds-Resolution, en Retsakt eller noget andet offentligt Document, der, hvis Underskrifterne vare rigtige, vilde indeholde en Afgjörelse af de Vedkommendes Anliggender eller en anden bindende Regel for deres Handlinger, eller og udgjöre et juridisk Beviis, bliver den Skyldige at straffe med 3 til 16 Aars Arbeide, saaledes at der ved Straffegradens Bestemmelse tages særdeles Hensyn saavel til Gjenstandens Vigtighed, som til den mere eller mindre indgribende Indflydelse, Documentet efter dets Beskaffenhed maatte have paa denne Gjenstands Afgjörelse. Foranförte Bestemmelse bliver ikke uanvendelig, fordi Documentet, dets Ægthed forudsat, dog ikke vilde været af en saa bindende Beskaffenhed, at den deri indeholdte Bestemmelse jo ved Paaankning eller Klage kunde været Forandring underkastet, ei heller derved, at der iövrigt i dets Form eller Indhold maatte være en eller anden Feil, som kunde have betaget samme sin Gyldighed; men det er nok, at Documentet efter sin Hensigt har en saadan Betydning som foranfört.

62. *Falsk Underskrift paa mindre betydende Documenter eller under sær formildende Omstændigheder.* — Dersom Nogen meddeler falske Underskrifter under Documenter, der ikke ere af saa stor Betydenhed som de i §§ 60 og 61 nævnte, eller dersom Documentet vel kan henföres under en af bemeldte §§, men enten formedelst Gjenstandens særdeles Beskaffenhed eller paa Grund af Documentets öiensynlige Mangler har været mindre farligt og skadeligt, saa kan efter Sagens Om-

1840. 11. April. stændigheder Straffen bestemmes under den i § 60 nævnte mindste Grad. Hvis Documentet blot gik ud paa at anbefale Nogen til en eller anden Understöttelse, eller paa at afgive et fordeelagtigt Vidnesbyrd om en Persons Forhold, kan Straffen efter Omstændighederne, og navnligen hvis den Skyldige hörer til den mindre oplyste Almue, endog gaae ned til en af de höiere Grader af Fængsel paa Vand og Bröd. Men, er Documentet af noget större Betydenhed, bör, selv under de iövrigt mest formildende Omstændigheder, Strafarbeide finde Sted, og i det Hele bör der ved Anvendelsen af denne og de to nærmest foregaaende §§ stedse tages Hensyn til den höie Grad af Vigtighed, som det har saavel for den borgerlige Orden, som for de Enkeltes Rettigheder og den gjensidige Tillid i den borgerlige Samhandel, at der kan stoles paa Ægtheden af de Underskrifter, hvorpaa et Documents forpligtende eller bevisende Kraft skal grundes.

63. *Forfalskning af Documenter.* — Naar den, i hvis Navn et Document er udstedt, vel selv har underskrevet samme, men Documentet dog ikke endnu har været bestemt til at udgives, og en Anden ved svigagtig at forsyne det med Segl eller udfylde de aabne Steder har givet det den Fuldendelse, som behövedes, for at det kunde benyttes, bliver denne at ansee, som om han falskelig havde underskrevet det.

64. Det Samme gjælder og, naar Nogen svigagtig forandrer Indholdet af et Document. Dog, hvis Forfalskningen skulde være saa kjendelig, at Ingen uden aabenbar Uforsigtighed derved kunde skuffes, kan Straffen nedsættes efter Omstændighederne indtil det Halve af den, som i Medhold af §§ 60, 61 og 62, eftersom Documentet hörer under den ene eller anden af disse §§, vilde fundet Sted.

65. *Efterskriven af Kongens Haand m. M.* — Skulde Nogen driste sig til at efterskrive Vor Haand eller

forfalske et med Vor Underskrift forsynet Document, bliver han at straffe med Arbeide paa Livstid. 1840. 11. April.

66. *Om hvad der udfordres til de i §§ 60—65 omhandlede Forbrydelsers Fuldendelse, samt om Deelagtighed i samme.* — De i §§ 60—65 foreskrevne Straffe ere dog ikke i deres fulde Omfang anvendelige, saalænge der aldeles ikke er gjort den tilsigtede Brug af det falske Document. Derimod er det ingenlunde nödvendigt, at Nogen virkelig derved er bleven skuffet, ei heller at Falskneren selv har foreviist Documentet for den, paa hvem det var bestemt at virke; men Forbrydelsen maa agtes for fuldbyrdet, saasnart han har givet Documentet fra sig til Benyttelse af en Anden. Den, som benytter sig af et falsk Document, som en Anden falskelig har skrevet eller forfalsket, skal, hvis han har tilskyndet eller formaaet den Anden hertil, straffes, som om han selv havde udfört disse Handlinger; i modsat Fald kan derimod denne Straf efter Omstændighederne nedsættes, dog ikke dybere end til to Trediedele.

67. *Straf for falske eller forfalskede Documenter, der efter deres Beskaffenhed kunde forvolde et særdeles stort Onde.* — Dersom et falsk Document er af en saadan Beskaffenhed, at det, naar det tages for ægte, maatte forvolde nogen enkelt Mand et större Onde end blot Formuestab, eller og forstyrre den offentlige Orden, eller lægge Hindring i Veien for Vor Tjeneste, saa bliver der ikke blot ved Straffegradens Bestemmelse efter de forestaaende §§ hertil at tage Hensyn, men, dersom det Onde, der ved Forbrydelsen var tilsigtet, skulde være saa betydeligt, at selv den höieste i bemeldte §§ bjemlede Straf ikke kan ansees tilstrækkelig, bliver Strafarbeide for Livstid at sætte i Stedet; ligesom det fölger af sig selv, at hvis det begaaede Falsk med Hensyn til det derved tilsigtede Onde skulde udgjöre en særegen Forbrydelse, hvorved en endnu större Straf var forskyldt, bliver denne at anvende.

1840. 68. *Forfærdigelse eller Benyttelse af Documenter med*
11. April. *opdigtede Navne.* — Naar Nogen forfærdiger eller benytter et under opdigtede Navne udstedt Document, saa bliver han at ansee med Hensyn til de Straffebestemmelser, der efter Documentets Beskaffenhed og Hensigt vilde fundet Anvendelse, saafremt en Andens Navn falskelig var efterskrevet. Dog blive disse ikke i saadanne Tilfælde at anvende i deres fulde Strækning, men Straffen bliver, eftersom den med et sligt Forhold forbundne Farlighed og Skadelighed, ifölge de samme ledsagende Omstændigheder, mere eller mindre fjerner sig fra den, som Documenter med falske Underskrifter före med sig, at nedsætte indtil det Halve. Iövrigt er denne § ikke anvendelig paa Proformavexler, med Hensyn til hvilke det forbliver ved Forordningen 18. Mai 1825 § 3.

69. *Svig, begaaet af Embedsmænd, Værger eller Curatorer m. Fl. i lignende Egenskaber.* — Naar Embedsmænd, Værger, Curatorer eller Andre, som enten Statens eller Enkeltmands Anliggender under offentligt Tilsyn ere betroede, misbruge den Leilighed, som deres Stillinger give dem, til bedrageriske Foretagender, bliver ikke blot den Bestemmelse, hvorunder Forbrydelsen efter sin Beskaffenhed kan henföres, at anvende med större Strenghed end imod Andre, der begaae lige Forbrydelser (hvilket ogsaa i Henhold til § 3 Nr. 4 og 5 skal gjelde, naar private Betjente saaledes besvige den, som har betroet dem sine Anliggender); men, forsaavidt deres Bröde maatte være af den Betydenhed, at selv den höieste Grad af den Straf, som hiin Bestemmelse maatte hjemle, ikke findes at svare til dens Grovhed, bliver en höiere Straf, efter Omstændighederne indtil det Dobbelte af hiin, at anvende. Med Hensyn til Straffen for dem, der foröde de Midler, som de i Kraft af et kongeligt Embede eller ifölge nogen anden Egenskab efter Lov og Anordninger eller anden offentlig Foranstaltning have at oppebære, opbevare eller

forvalte, vil der være at forholde efter de særegne Bestemmelser, som derfor ere eller maatte blive givne. 1840. 11. April.

70. *Eftergjören af Landets Penge.* — Den, som eftergjör Kongens Mynt eller Nationalbankens Sedler eller Tegn, ansees med Strafarbeide fra 6 til 16 Aar eller, hvis Forbrydelsen er særdeles betydelig, for Livstid. Ved Valget af denne Straf bliver der at tage nöie Hensyn til det Omfang, hvori, samt den Kunstfærdighed og Planmæssighed, hvormed Forbrydelsen er udövet, og denne skal betragtes som fuldfört, saasnart nogen til Udgivelse bestemt Mynt eller Seddel er bleven forfærdiget, om end samme ikke er bleven udgiven. Er Forbrydelsen ikke tilfulde bleven fuldfört, bliver der at forholde efter § 80, dog at de deri indeholdte Forskrifter med særdeles Strenghed komme til Anvendelse.

71. *Medvirkning til denne Forbrydelse.* — Bestemmelsen i § 70 er i sin fulde Strækning anvendelig paa en saadan Medvirkning til den der omhandlede Forbrydelse, der er af en sær indgribende Natur, saasom naar Nogen forarbeider Plader, Stempler eller andre til Penges Forfærdigelse indrettede Redskaber eller det til Sedlerne brugelige Papir, eller paa anden Maade skaffer Falskneren disse Midler til Forbrydelsens Udförelse, eller naar Nogen forud forener sig med Falskneren om at afsætte de falske Mynter eller Sedler, som af ham forarbeides. Hvis Nogen paa en mindre betydende Maade har medvirket til hiin Bröde, bliver vel § 70 iövrigt at anvende, men dog med en forholdsmæssig Forkortelse af Straffetiden, hvilken, naar den Hjælp, som han har ydet Falskneren, foruden at være af liden Betydenhed, er saaledes beskaffen, at det ikke vilde være vanskeligt at have erholdt samme andetsteds, og hvis derhos ingen Deel i den af Forbrydelsen fölgende eller derved tilsigtede Fordeel er ham lovet, under ellers formildende Omstændigheder endog kan nedsættes til 1 Aar.

1840. 72. Den, som, uden nogen inden de falske Penges
11. April. Forfærdigelse derom truffen Aftale, er behjælpelig i at afsætte disse, ansees efter det Omfang, hvori dette er skeet, samt Sagens övrige Omstændigheder, med 2 til 6 Aars Strafarbeide. Men, er selve Forfærdigelsen af de falske Penge foregaaet i Udlandet, saaledes at Ingen som Hovedmand derfor kan drages til Undgjeldelse efter Vore Love, bliver den, der her i Riget besörger Afsætningen af deslige Penge, at ansee efter § 70. For den, som udgiver falske Penge, hvormed han selv er bleven skuffet, efterat han er kommen til Kundskab om deres Falskhed, bliver Straffen derimod kun Fængsel paa Vand og Bröd, idetmindste i 2 Gange 5 Dage, eller Arbeide indtil 1 Aar. Men, dersom der alene var givet ham Anledning til at formode Pengenes Falskhed, bliver saadan Forseelse at afsone enten med Böder i Forhold til den saaledes udgivne Sum eller med nogen Tids Fængsel paa Vand og Bröd eller andet Fængsel.

73. *Eftergjören af fremmede Penge samt Deelagtighed heri.* — Den, som her i Riget eftergjör fremmede Mynter eller Pengesedler, skal, om de end ei ere bestemte til Udgivelse her i Riget, ansees med Strafarbeide fra 3 til 10 Aar, og den, som har deeltaget i sligt Falsk, bliver efter denne Deelagtigheds Beskaffenhed at ansee, i Lighed med hvad der er foreskrevet i §§ 71 og 72 for en saadan, dog at Straffen i ethvert Tilfælde bliver mildere end den, der vilde fundet Sted, hvis Landets egne Penge havde været Gjenstanden, og i Almindelighed bestemmes saaledes, at den svarer til det Halve af denne.

74. *Forfalskning af Penge.* — Den, som forfalsker Kongens Mynt eller Nationalbankens Repræsentativer, hensættes til Strafarbeide i 2 til 6 Aar efter Forbrydelsens Grad. Dersom Forbrydelsen er begaaet med Hensyn til fremmede Penge, straffes den Skyldige med Arbeide fra 1 til 3 Aar. I Forhold hertil og til de i

§§ 71 og 72 fastsatte Straffe ansees de, som gjöre sig medskyldige i foranförte Forbrydelse. 1840. 11. April.

75. *Falsk, hvorved Nogen tilegner sig en ham ikke tilkommende offentlig Egenskab.* — Den, som tilegner sig en ham ikke tilkommende offentlig Egenskab, være sig et egentligt kongeligt Embede eller et overordentligt kongeligt Ærinde eller anden Bestilling eller Ombud, for i en saadan opdigtet Egenskab at udöve nogen Forretning, der har juridisk Virkning, eller at nyde en Rettighed eller Fordeel, hvortil samme vilde give ham Adkomst, hensættes til Strafarbeide indtil 4 Aar, foruden at være særskilt Straf undergiven for det Bedrageri eller anden Forbrydelse, som han ved Hjælp af hiin foregivne Egenskab maatte have udövet eller tilsigtet.

76. *Ulovbestemte Bedragerier.* — Da det ikke er gjörligt ved almindelig Lov at afsondre alle de mangfoldige Arter af Bedragerier, som lade sig udföre, saa fastsættes herved, at ethvert unævnt Bedrageri bliver at straffe i Lighed med det af de ovennævnte, hvormed det efter sin Beskaffenhed og i Medhold af de Grundsætninger, som herske i foranförte Bestemmelser, nærmest kan sammenlignes. Iövrigt træde de i nærværende Anordning foreskrevne Straffe istedetfor dem, som for de i samme omhandlede Bedragerier ere fastsatte i ældre Love, hvilke saaledes sættes ud af Kraft. Det maa imidlertid nöie iagttages, at denne Vor Anordning nærmest har Hensyn til de svigagtige Handlinger, der efter deres Natur enten udelukkende eller dog i Almindelighed gaae ud paa at beröve Andre deres Eiendom, men ikke omfatter saadanne, hvorved andre Statens eller Enkeltmands Rettigheder krænkes, eller som dog efter deres Natur ligesaavel kunne sigte til en saadan Krænkelse som til Indgreb i Eiendomsretten, men at kun enkelte deslige Forbrydelser ere inddragne under denne Anordning, fordi Sammenhængen med dem, der udgjöre dennes Gjenstand, fordrer det.

1840. 11. April. Saaledes vil t. Ex. Bestikkelse, falske Attesters Udstedelse og andre Uredeligheder, hvori Embedsmænd maatte gjöre sig skyldige, forsaavidt samme ikke kan henföres under de i nærværende Anordning omhandlede særlige Bestemmelser, fremdeles indtil videre blive at ansee efter de hidtil gjeldende Love. Dog, forsaavidt disse ikke indeholde aldeles nöiagtige Straffebestemmelser, bör der tillige tages Hensyn til Grundsætningerne i nærværende Anordning. Saa blive og i Særdeleshed de i §§ 60 og 61 fastsatte Straffe at sætte istedetfor den, som Lovens 1—8—8 har anordnet; ligesom i ethvert Tilfælde, hvor nogen Anordning har henviist til den Straf, Loven sætter for Falsk, nu den Straf bliver at anvende, som nærværende Vor Anordning har bestemt for den Art Falsk, hvortil der ved slig Henviisning maa antages at være sigtet.

77. *Om dem, der gjöre sig meddeelagtige i andre af de i nærværende Anordning omhandlede Forbrydelser end Tyveri.* — De i §§ 21 og 22 for dem, der gjöre sig medskyldige i Tyveri, foreskrevne Regler blive og anvendelige paa dem, der enten ved foregaaende eller efterfölgende Handlinger gjöre sig deelagtige i nogen af de övrige i denne Vor Anordning omhandlede Forbrydelser, forsaavidt ikke særegne Regler indeholdes i det Foregaaende.

78. *Cumulation af Straf for forskjellige af de i nærværende Anordning omhandlede Forbrydelser.* — Saafremt Nogen under samme Sag findes skyldig i forskjellige Arter af de Forbrydelser, som ere Gjenstand for nærværende Anordning, bliver, ligesom naar flere Forbrydelser af samme Art ere begaaede, Straffen at bestemme under Eet for samtlige de udövede Forbrydelser, der saaledes alle medvirke til at bestemme Straffens Störrelse. Dog bör denne ordentligviis holde sig indenfor Grændserne af den blandt de paagjeldende Bestemmelser, der hjemler den höieste Straf. Kun, hvis saa grove Forbrydelser af forskjelligt Slags, saasom

Tyveri, Bedrageri, Falsk, maatte være begaaede, at selv 1840.
den længste Straffetid, som for nogen af disse i Med- 11. April.
hold af den §, som paa samme er anvendelig, kunde fastsættes, maatte findes utilstrækkelig, bliver dertil at föie et Tillæg, som dog ei maa overstige det Halve af hiin Straffetid. — Forsaavidt den ved nogen af de begaaede Forbrydelser paadragne Straffetid ikke, i Medhold af den Regel, som indeholdes i § 82, taaler saadan Forlængelse, vil Strafarbeide paa Livstid finde Sted.

79. *Om Gjentagelse af de forskjellige i nærværende Anordning omhandlede Forbrydelser.* — Domme, hvorved Nogen, i Medhold af Bestemmelserne i §§ 32—38, 41—49, 53—56, 60—76 cfr. § 77, er for de der omhandlede Forbrydelser anseet med Straf som for Tyveri, eller endog med höiere Straf, skulle og, hvor der spörges om Straffen for gjentagen Forbrydelse, have lige Virkning med en Tyvsdom, hvad enten det er samme Forbrydelse, som flere Gange er gjentagen, eller den Paagjeldende har afvexlet mellem flere af hine Forbrydelser, saa og, naar den, som findes skyldig i en af disse, forhen er dömt som Tyv, eller omvendt den, som skal dömmes i saadan Egenskab, forhen i Overeensstemmelse med denne Vor Anordning er dömt for nogen af de ovenmeldte Forbrydelser. Foranförte Regel er imidlertid i sin hele Strækning kun anvendelig, naar hverken den ringeste eller den höieste Grad af Straf, som hjemles i den Bestemmelse, hvorefter den Paagjeldende er dömt, staaer under den i § 1 fastsatte, saa at det ikke er nok, at den i det givne Tilfælde den Paagjeldende idömte Straf er lige med en af de Straffegrader, som indeholdes under sidstmeldte §. Som Fölge heraf kan en Dom, hvorved Nogen i Overeensstemmelse med § 72 er anseet for at have udgivet falske Penge, hvormed han först selv var bleven skuffet, ikke have den foranförte Virkning, uagtet den ham for denne Forseelse idömte Straf maatte være en saadan, hvormed og et

1840. Tyveri efter denne Anordnings § 1 kunde været afsonet.
11. April. Med Hensyn til slige Tilfælde samt til andre Forseelser, hvorfor nærværende Anordning bestemmer mildere Straf end for Tyveri, dog med Undtagelse af Tyvshæleri, hvorfor §§ 22 og 25 indeholde særegne Regler, bliver vel den Dom, som forhen er overgaaet Nogen for saadan Bröde, at tage i Betragtning ved Straffegradens Bestemmelse for gjentagen Bröde af lignende Slags, saavel som naar ellers Forbrydelse mod nærværende Vor Anordning er begaaet, ligesom og de den Paagjeldende forhen for nogen af disse overgaaede Domme bör komme i Betragtning ved Valget af Straffegraden for hine Forseelser, Alt i Overeensstemmelse med Grundsætningerne saavel i nærværende Anordning, som i Vore övrige Love, men uden dog at have en saa bestemt og omfattende Virkning som den i den förste Deel af nærværende § hjemlede. Imidlertid bör den Bröde, som omhandles i § 58, forsaavidt dennes almindelige Regel kommer til Anvendelse, have lige Virkning med Tyvshæleri (§§ 22 og 25). Iövrigt blive ogsaa Bestemmelserne i §§ 19 og 20 at anvende med Hensyn til samtlige i denne Anordning omhandlede Forbrydelser.

80. *Attentat paa de i denne Anordning omhandlede Forbrydelser.* — Naar Nogen har foretaget Handlinger, som indeholde Forsög paa en af de i nærværende Anordning omhandlede Forbrydelser, men han dog ei har faaet udfört Alt, hvad der hörer til denne Forbrydelses fuldstændige Fuldbyrdelse, skal een Trediedeel indtil to Trediedele af den Straf, som den fuldendte Forbrydelse efter alle med samme forbundne Omstændigheder vilde have medfört, finde Sted, i Forhold til som den Skyldige er kommen Fuldbyrdelsen mere eller mindre nær. Hvis den Straf, i Forhold til hvilken den forsögte Forbrydelse skal ansees, er Strafarbeide paa Livstid, skal 6 Aars Arbeide ansees som en Trediedeel deraf.

Da de den Skyldige forhen overgaaede Domme höre 1840.
til de ovenberörte Omstændigheder, med Hensyn til 11. April.
hvilke Straffen ogsaa for den ufuldendte Forbrydelse bliver at udmaale, saa vil f. Ex. den, der, efter forhen engang at være dömt som Tyv, findes skyldig i et forsögt Tyveri, være at dömme med Hensyn til § 13, skjöndt kun til en saadan Deel af den der bestemte Straf, som den foranförte Bestemmelse tilsiger. Dersom Nogen, der er befunden i fuldendt Forbrydelse, forhen for et Forsög paa en saadan Forbrydelse har været dömt til en Straf, der ligger indenfor Grændsen af den, hvormed han for fuldendt Forbrydelse kunde have været anseet, vil han blive at straffe efter den for Forbrydelsens Gjentagelse gjeldende Bestemmelse. Saafremt Nogen har tilsigtet en större Forbrydelse, men kun en ringere er bleven fuldbyrdet (saasom naar Nogen ved Forförelse, Tilskyndelse eller andre af de i § 21 betegnede Midler har sögt at bevirke et Tyveri af det Slags, der henhörer under §§ 6—12, men Tyveriet ei er blevet udfört under saadanne Omstændigheder, som bemeldte §§ forudsætte), saa bliver han at ansee efter den ovenanförte Regel, medmindre den Bestemmelse, som paa den fuldbyrdede Forbrydelse er anvendelig, medförer större Straf.

81. *Anvendelse af de i §§ 26—28 givne Bestemmelser ogsaa paa andre Forbrydelser mod denne Anordning.* — De Bestemmelser, denne Vor Anordnings §§ 26—28 indeholde om Börn imellem 10 og 15 Aar, der befindes i Tyveri, blive og at anvende med Hensyn til de övrige i denne Anordning omhandlede Forbrydelser. Dog bliver der ikke blot at see paa den for disse bestemte Strafs Forhold til Straffen for Tyveri, men der bliver tillige at tage Hensyn til de begaaede Forbrydelsers egen Beskaffenhed, hvorefter Tilregneligheden af enkelte saadanne Forbrydelser, skjöndt de iövrigt ikke ere ringere end Tyveri, dog ikke kan antages at

1840. indtræde i en saa tidlig Alder som den, hvori denne
11. April. Forbrydelse bliver at tilregne. Fremdeles vil § 29 være anvendelig, naar foranförte Forbrydelser begaaes i Alderen imellem 15 og 18 Aar.

82. *Regler for Straffestedet.* — Hvor Strafarbeide i Overeensstemmelse med denne Vor Anordning bliver at tilfinde Nogen paa 5 Aar eller kortere Tid, bliver denne at dömme til Forbedringshuset, eller i de Provindser, hvori særskilt Forbedringshus endnu ei haves, at behandle efter Plakat 5. Juni 1822, med mindre den Skyldige enten har mistet sinÆre, eller forhen har været indsat til Rasphus-, Tugthus- eller Fæstnings-Arbeide. Men, dersom et saadant Tilfælde finder Sted, eller en længere Tids Straf er forskyldt, blive Mandspersoner over 20 Aar at hensætte til Arbeide i Rasphuset eller Fæstningen, men Qvindespersoner samt Mandspersoner under 20 Aar til Tugthusarbeide. Iövrigt bliver med Hensyn til oveuanförte Forskjel mellem Mandspersoner af ældre og yngre Alder Plak. 27. Febr. 1827 at iagttage. Hvor, ved Anvendelsen af de i nærværende Anordning foreskrevne Regler, en længere Tids Strafarbeide vilde udkomme end paa 16 Aar, bliver den Skyldige at dömme paa Livstid.

83. *Kjöbenhavns Politirets Competence til at paakjende Forbrydelser mod denne Anordning.* — Den Politiretten i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn ved Forordn. 5. Juli 1793 tillagte Myndighed til at paakjende Sager, der angaae förste Gang begaaet simpelt Tyveri, skal dog ikke kunne udstrækkes til de Tilfælde, hvor bemeldte Ret i Medhold af nærværende Vor Anordning finder Anledning til at anvende en större Straf end 2 Aars Forbedringshusarbeide. Det Samme skal gjelde med Hensyn til de Bedragerier, der efter de hidtil gjeldende Regler kunne være Gjenstand for Politirettens Paakjendelse. Skulde det imidlertid ved en i Medhold heraf ved Politiretten paakjendt Sags Indankning for Vor Höiesteret af denne överste Domstol findes, at den

Paagjeldende har forskyldt en Straf, som ligger udenfor hiin Grændse, da vil dog derfor ingen Henviisning af Sagen til Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten finde Sted, men dens Realitet af Höiesteret blive at paakjende. Endelig skal Politirettens Myndighed til at paakjende Sager angaaende Tyvshæleri være indskrænket til förste Gang begaaet Forbrydelse. 1840. 11. April.

Hvorefter Alle og Enhver sig have allerunderd. at rette. — Givet i Vor kongl. Residentsstad Kjöbenhavn den 11. April 1840.

Fortegnelse over Indholdet af de enkelte Paragrapher i nærværende Anordning.

1840. 11. April.

§ 20. Om de den Skyldige tidligere overgangne Domme, der opdages, efter at han for nye Forbrydelser er dömt.
- 21. Om Medvirkning til Tyveri.
- 22—24. Hæleri.
- 25. Straffen for den Hæler, der forhen er dömt som Tyv, og den Tyv, der forhen er dömt som Hæler.
- 26—28. Tyveri, begaaet af Börn imellem 10 og 15 Aar.
- 29. Tyveri, begaaet af unge Mennesker imellem 15 og 18 Aar.
- 30. Tilfælde, hvori den almindelige Tyvsstraf bortfalder paa Grund af Forbrydelsens Beskaffenhed.
- 31. Ulovlig Skovhugst og anden Skovforbrydelse.
- 32. Om de Handlinger, som i Loven henföres til Ran.
- 33. Om den med Magt eller Trudsel forbundne Borttagelse af anden Mands Gods.
- 34—37. Om Röveri.
- 38. Om Liigs Udplyndring.
- 39. Besiddelsestyveri.
- 40. Brugstyveri.
- 41—44. Bedrageri.
- 45. Optagelse eller Flytning af Skjelsteen eller andet Mærke.
- 46. Bedrageri ved Signen og Manen m. M.
- 47. Falsk Maal og Vægt m. M.
- 48. Om Bedrageri ved falsk Stempel eller Mærke.
- 49. Salg af falske eller forfalskede Varer.
- 50—52. Bedragerier, som ansees med mildere Straf end den sædvanlige.
- 53. Om Assurancesvig.
- 54—57. Svigagtig eller paa anden Maade tilregnelig Fallit.
- 58. Svigagtig Omgang med Hittegods m. M.
- 59. Besvigelse af Told-, Stempel-Papirs-, Post- og andre Stats-Indtægter.
- 60. Efterskriven af anden Mands Navn.
- 61. Frembringelse af falske offentlige Documenter.
- 62. Falsk Underskrift paa mindre betydende Documenter eller under sær formildende Omstændigheder.
- 63—64. Forfalskning af Documenter.
- 65. Efterskriven af Kongens Haand m. M.
- 66. Om hvad der udfordres til de i §§ 60—65 omhandlede Forbrydelsers Fuldendelse, samt om Deelagtighed i samme.
- 67. Straf for falske eller forfalskede Documenter, der efter deres Beskaffenhed kunde forvolde et særdeles stort Onde.

§ 68. Forfærdigelse eller Benyttelse af Documenter med opdigtede Navne. 1840. 11. April.
- 69. Svig, begaaet af Embedsmænd, Værger eller Curatorer m. Fl. i lignende Egenskaber.
- 70. Eftergjören af Landets Penge.
- 71—72. Medvirkning til denne Forbrydelse.
- 73. Eftergjörelse af fremmede Penge samt Deelagtighed heri.
- 74. Forfalskning af Penge.
- 75. Falsk, hvorved Nogen tilegner sig en ham ikke tilkommende offentlig Egenskab.
- 76. Ulovbestemte Bedragerier.
- 77. Om dem, der gjöre sig meddeelagtige i andre af de i nærværende Anordning omhandlede Forbrydelser end Tyveri.
- 78. Cumulation af Straf for forskjellige af de i nærværende Anordning omhandlede Forbrydelser.
- 79. Om Gjentagelse af de i nærværende Anordning omhandlede Forbrydelser.
- 80. Attentat paa de i denne Anordning omhandlede Forbrydelser.
- 81. Anvendelse af de i §§ 26—28 givne Bestemmelser ogsaa paa andre Forbrydelser mod denne Anordning.
- 82. Regler for Straffestedet.
- 83. Kjöbenhavns Politirets Competence til at paakjende Forbrydelser mod denne Anordning.

Tilskipun, viðvíkjandi straffi fyrir þjófnað, svik, fals og önnur þesskyns afbrot.

Eptir tilskipun af 24. Januarii 1838 gildandi fyrir Ísland, með þeirri umbreytíng á nokkrum af þeim þarí ákvörðuðu ströffum, sem nefndrar tilskipunar §§ 3 og 4 fyriskrifa.

Vèr Christján hin Áttundi G. V.: að Oss, eptir að hafa tekið þær af báðum samkomum Vorra trúu dönsku umdæmastanda framsettu allraundirgefnustu hugleiðíngar yfir það fyrir þær framlagða framvarp til tilskipunar, viðvíkjandi straffi fyrir þjófnað, svik, fals og önnur þess kyns afbrot, í nákvæmustu yfirvegun, allranáðugast hefir þóknazt að skipa sem fylgir:

1840. 11. April. 1. *Straff fyrir einfaldan þjófnað, framinn í fyrsta sinn.* — Straffið fyrir þjófnað skal, þegar hann ekki er sameinaður neinni sèrlegri kríngumstæðu, sem kemur því til leiðar, að ein eður önnur af þeim eptirskrifuðu ákvörðunum gjöri umbreytíng þar á, að vera, að vægara lagi, fángelsi við vatn og brauð, frá tvisvar sinnum 5 til 6 sinnum 5 daga, og annars straffs-erfiði allt til 4 ára.

2. *Um lögun straffsins eptir verði hins stolna.* — Þegar harðari eður vægari straffsmáti ákvarðast eptir § 1 eiga dómstólarnir að hafa stöðugt tillit til þjófnaðarins stærðar, og þarhjá ekki einúngis til verðs hinna stolnu hluta, metinna út af fyrir sig, heldur og líka til hins sèrlega tjóns, er sá sem frá var stolið kynni hafa hlotið, annaðhvort vegna þeirrar sameiníngar þessara hluta, er þeir hafa við aðra hluti, hvar frá þeir hafa sundraðir verið, eður af öðrum orsökum.

3. *Skerpandi kríngumstæður.* — Ásamt þeirri áverkan, er verð hins stolna eptir § 2 á að hafa, eiga þessar kríngumstæður helzt að takast til yfirvegunar sem ástæður frekara straffsmáta heimfæríngar: 1) þegar hinn stolni hlutur var þannig á sig kominn, að hlutaðeigendur ekki gátu haldið honum í nákvæmri geymslu; 2) þegar nokkur með ofríki, eður með að brúka stíngtól, falska eður hnuplaða lykla, eður með að brjóta innsigli hefir opnað skáp, kistu eður aðra hirzlu, ellegar misgjörníngurinn annars hefir verið sameinaður með sèrlegri athygli, klókindum eður áræði; 3) þegar hinn seki ekki var þurftugur; 4) þegar hann var þjónustuhjú þess manns, er hann stal frá, eður af öðrum orsökum átti að auðsýna honum sèrlegan trúskap og umhyggju; 5) þegar annars hans ástand, hans samskiptahagur við þann er frá var stolið, eður það trúnaðartraust, er þessi setti til hans, hefir gefið honum sèrlega hentugleika til þess af honum framda þjófnaðar; 6) þegar misgjörníngurinn, án þess að geta reiknazt til nokkurra skulda, hvarvið eptir-

fylgjandi greinir leggja hækkað straff, samt kemur einhverjum þvílíkum nærri með tilliti til þeirra eiginlegleika, er hafa dregið skerptar straffs-ákvarðanir yfir hann; 7) þegar önnur misgjörðamannsins hegðan vitnar um, að stráugs straffs þurfi við til að undirkúga hans tilhneigíng til afbrota; 8) þegar hann, í sama máli, finnst sekur að fleiri stuldum, í hverju tilfelli ekki einúngis sameinuð upphæð allra hinna stolnu fjármuna á að takast til yfirvegunar, heldur og líka sú frekari hneigíng til misgjörníngsins, er hann hefir í ljósi látið með ítrekuðum afbrotum. 1840. 11. April.

4. *Mildandi kríngumstæður.* — þarámót eiga þessar kríngumstæður að takast til yfirvegunar, sem ástæður fyrir limfeldni við heimfæríng straffsins: úngdómur, einfeldni, vanræktað uppeldi, lokkun, óverðskulduð þurft, undanfarin góð hegðun, sá af hirðulausri geymslu orsakaði hentugleiki, hreinskilin meðkenníng og viljugleiki til að bæta þeim skaðann, er frá var stolið.

5. *Nákvæmari ákvarðanir um straff af fángelsi við vatn og brauð.* — Eins og það allsendis sezt til hlutaðeigandi rèttar dómsaðkvæðis, hver tegund þess í § 1 heimilaða straffs, sem, í sèrhverju einstöku tilfelli, — þegar allar kríngumstæður, er annaðhvort mæla með eður mót hinum seka, vegast hver við aðra eptir þeim í §§ 2, 3 og 4 ávísuðu sjónarmiðum — rèttilega eigi að heimfærast, svo á það og sèrlega að vera komið undir dómenda nákvæmu yfirvegan af öllum málsins kríngumstæðum, að hve miklu leyti hinn seki megi afplána brot sitt með fángelsi við vatn og brauð, hvert mildara straff samt ekki af dómstólunum má veljast, nema hinar mildandi kríngumstæður hljóti að álítast sem yfirgnæfandi.

6. *Um kvikfjárstuld í haga.* — Sá sem stelur hesti eður stóru kvikfè í haga, á að setjast til straffserfiðis frá 3 til 8 ára eptir kríngumstæðunum. Þótt þetta ekki sè beinlínis heimfæranlegt til stuldar af öðrum

1840. skepnum í haga, á samt slíkur þjófnaður ætíð, bæði í
11. April. meðhaldi fyrrgreindrar ákvörðunar og samkvæmt þeirri í § 3 Nr. 1 fyrirskrifuðu reglu, að álítast með stærra straffi en annar þjófnaður af jöfnu ásigkomulagi, og nefnilega á straffið að minnsta kosti að ákvarðast til opinbers erfiðis í eitt ár fyrir stuld sauðkindar, ellegar kálfs eða folalds, hvartil samt einúngis slíkt dýr reiknast, allt til þess það er orðið eins árs gamalt. — Annars skulu dómstólarnir og hafa myndugleika til að lækka það í nærveranda § byrjun ákvarðaða straff, þegar afgömlum húðarklár er stolið í haga.

7. *Um kirkjuþjófnað.* — Þjófnaður, framinn í kirkju, álítist almennt með 3 til 12 ára erfiðisstraffi. Ef samt þeir stolnu munir hvorki tilheyrðu kirkjunni, nè nokkurri í sameiníng við hana verandi innrètting, eður einúngis voru í fjærlægu sambandi við guðsþjónustu, og þaraðauk voru af rýru verði, og annars kríngumstæðurnar miða til straffsins mildunar, á einúngis það í § 1 almenna þjófsstraff að heimfærast, við hvers ákvörðun samt tilhlýðilegt tillit á að hafast til þeirrar verðskuldanar hærra straffs, sem staðurinn, á hverjum misgjörníngurinn er framinn, veitir honum. Annars má sá, sem stelur úr kirkjublökkinni, í engu tilfelli njóta neinnar vægðar af þessari mildari ákvörðun, hvarámót hann, í öllum kríngumstæðum, á að álítast eptir þessarar greinar fyrstu deild.

8. *Um slotsþjófnað.* — Steli nokkur í þeim slotum eða höllum, sem þèna til íbúðar, eður þó eru löguð til íbúðar fyrir Oss eður nokkurn af Vorri konúngsætt, skal, án tillits til hverjum hið stolna tilheyrir, í sama máta erfiðisstraff frá 3 til 12 ára á leggjast, samt þannig, að hèrá geti lík mildun skeð, sem sú er § 7 heimilar, ef þjófnaðurinn er framinn fyrir utan þær stofur, sem lagaðar eru til að brúkast af sjálfum Oss eður nokkrum af konúngsættinni, og hið stolna þaraðauki ekki er af miklu verði, og aðrar skerpandi kríngumstæður heldur ekki finnast.

9. *Um póstþjófnað.* — Fyrrskrifað straff frá 3 til 12 ára þjáníngarerfiðis er líka heimfæranlegt, þegar nokkur stelur eður á annan ólöglegan hátt kemst yfir nokkuð, hvort heldur það eru peníngar eður annað, er sendist með pósti, meðan það enn er í póststjórnarinnar ábyrgð. Við heimfæríng þessarar ákvörðunar verður sú kríngumstæða sèrlega skerpandi, ef stuldurinn er framinn af nokkurri persónu í póststjórnarinnar þjónustu. 1840. 11. April.

10. *Um þjófnað skipherra og stýrimanna á því þeim fyritrúaða gózi.* — Skipherra (hvartil sèrhver formaður stærra eður minna skips eður báts reiknast) ellegar stýrimaður, sem á þjófslegan eður sviksamlegan hátt dregur undir sig nokkuð af því, sem honum er fyri trúað til varatektar eður umsjónar, straffist sömuleiðis með 3 til 4 ára þjáníngar erfiði.

11. *Um þjófnað, framinn við skipbrot, eldsvoða eður aðra slíka ólukku.* — Þegar skipbrot, eldsvoði eður önnur slík ólukka notast til stuldar eður svika við þá, er óhappið hreppt hafa, eður hverra góz þessvegna hefir í hættu ratað, á það straff, hvert misgjörðin annars eptir § 1 hefði dregið yfir hinn seka, að skerpast allt til hins þrefalda, og straffstíminn þannig, eptir kríngumstæðunum, að lengjast til 12 ára.

12. *Um hússuppbrot o. fl.* — Hafi þjófur með ofríki eður hjálp stíngtóla, falskra eður hnuplaðra lykla, útvegað sèr inngáng í hús, garð eður íbúðarstofur, hvort heldur nokkur í þeim býr eður eigi, ellegar til skips, eður og það er skeð með að klifra yfir hús, múr eður aðra slíka vörzlu, ellegar með að stíga inn um glugga, reykháfa eður aðrar slíkar opnanir, sem ekki eru ætlaðar til inngángs, á hann að straffast með erfiði frá 2 til 6 ára. En, sè það á næturtíma að þjófurinn uppá einhvern af þeim greindu mátum hefir þrengt sèr inn í íbúðarhús, eður hafi hann með vèlræði læðzt þar inn til að fremja þjófnað á nefndri tíð, ellegar ef annars nokkur af þeim áðurnefndu gjörníngum hefir verið sameinaður við kríngumstæður, sem innihalda nægilegar ástæður

1840. til að ætla, að gjörníngsmaðurinn, ef svo kynni við að
11. April. bera, mundi vilja neyta persónulegs ofríkis til að verja sig sjálfan eður þá stolnu muni, þá á hann að dæmast til erfiðis um 6 til 16 ára tíma; og, hafi nokkur framið fleiri þesskonar ofdirfskufulla og hættulega stuldi, getur straffið, þegar kríngumstæðurnar annars eru skerpandi, jafnvel ákvarðast til æfilángs erfiðis. Að svo miklu leyti misgjörníngsmaðurinn verulega hefir brúkað ofríki eður einarðlegar hótanir um ofríki, á þar undir eins að hafast tillit til þeirra boða, sem finnast í nærverandi tilskipunar §§ 34 og 36, er skipa að eptir málsins ásigkomulagi jafnvel hærra straff, en það sem þær hèr að framan framsettu ákvarðanir innihalda, megi á leggjast.

13. *Straff fyrir þjófnað, framinn í annað sinn.* — Sá, sem eptir einu sinni að hafa verið dæmdur fyrir þjófnað, aptur finnst sekur í líku afbroti, á, að svo miklu leyti straffið annars ætti að ákvarðast eptir nærverandi Vorrar tilskipunar § 1, að álítast með straffserfiði frá 1 til 8 ára. Við ákvörðun straffstíðarinnar á stærðin, talan og ásigkomulagið af þeim afbrotum, hvarfyrir hinn seki nú skal dæmast, að takast til yfirvegunar, samkvæmt þeim reglum, sem fyriskrifaðar eru í tilskipunarinnar §§ 2—4; en í sameiníngu hèr með á og sá háttur, á hvern hann fyrr hefir verið sekur fundinn, að meðverka til ákvörðunar þess straffs, sem honum á að uppáleggjast. Þar ítrekan þjófnaðarins þarhjá, út af fyrir sig, heimtar alvarlegara straff, á það í minnsta lagi ákvarðaða af eins árs straffserfiði einúngis að notast til heimfæríngar, hvar sá, sem áður hefir yfir sig dregið einhvern af þeim vægari straffsmátum, aptur á lítilfjörlegan hátt gjörir sig sekan í þessu afbroti.

14. *Nákvæmari ákvarðanir þess tilfellis, að ítrekaður þjófnaður er sèrlega straffsverður.* — Ef hið ítrekaða afbrot er af því kyni, hverju þessarar tilskipunar §§ 6—12 hafa eignað sèrlega straffsverðskuldan, svo eiga ákvarðanir í § 13 að heimfærast í sameiníng með þeim er innihaldast í fyrnefndum §§. En ef það eður þau

þjófsafbrot, sem eru tilefni hinnar síðari saksóknar, í sjálfu sèr eiga svo hart straff skilið, að það ekki verður mögulegt þarhjá að eigna ítrekuninni viðurkvæmilega áverkun, án þess að stíga fram yfir þann hæsta straffsmáta, sem viðkomandi § heimilar, hvort heldur hann er jafn þeim, sem ákveðinn er í § 13, nefnilega 8 ár, eður hærri, svo á, ef hið áður verðskuldaða straff ekki hefir verið mjög lítilvægt, 1 til 3 ára erfiði að bætast við tèðan straffsmáta. Að svo miklu leyti annars §§ 9, 10 og 11 að nokkru leyti hljóða um gjörnínga, sem ekki beinleiðis heyra til almennrar hugmyndar um þjófnað, en þó fullkomlega eru settir við hlið hans í tilliti til straffsins, á slíkt afbrot líka, þegar spurt verður um straff fyrir ítrekaðan misgjörníng, í einu og öllu að álítast eins og þjófnaður. 1840. 11. April.

15. *Straff fyrir þjófnað, framinn í þriðja sinn.* — Finnist nokkur í þriðja sinn í þjófnaði, á hann að álítast með straffserfiði frá 4 til 16 ára, samkvæmt þeim í 13. § greindu athugasemdum. En ef það eður þau nýju afbrot kunna að vera af því kyni, sem umhöndlast í §§ 6—12, svo getur hann jafnvel eptir stærð þeirra frömdu afbrota í sameiníng við upphæð þeirra hinum seka áður ídæmdu straffa, orðið dæmdur til opinbers erfiðis um hans lífstíð.

16. *Straff fyrir þjófnað, framinn í fjórða sinn.* — Ef nokkur, eptir að vera dæmdur samkvæmt § 15, aptur finnst sekur í þjófnaði, á hann, og það þótt kríngumstæðurnar annars kynni að vera mildandi, að dæmast til 8 ára erfiðis; en ef kríngumstæðunum er öðruvísi varið, á, með aðgæzlu á grundvallarreglunum í §§ 13 og 15, straffstíðin að lengjast, eður jafnvel erfiði um lífstíð að ákveðast.

17. *Straff fyrir þjófnað, framinn í fimta sinn.* — Sá, sem í fimta sinni gjörir sig sekan í þjófnaði, á ætlíð að álítast með straffserfiði um lífstíð.

18. *Um áverkun þeirra yfir þeim seka, í meðhaldi eldri laga gengnu dóma.* — þeir straffsdómar, sem yfir

1840. misgjörníngsmanninn hafa gengið eptir eldri tilskipunum,
11. April. skulu, að því leyti sem þeir hafa yfir hann gengið fyrir fyrsta, annað sinn framinn þjófnað o. s. frv., hafa sömu áverkun á það straff, sem fyrir seinni afbrot skal uppáleggjast honum, eins og þeir hefði uppsagðir verið samkvæmt þessari Vorri tilskipun.

19. *Um þá eptir einhvers manns dómsáfelli uppgötvuðu stuldi, hverjum hann áður leynt hafði.* — Þegar sá, sem hefir verið undir ákæru fyrir þjófsafbrot, þá hefir leynt nokkrum þeim afbrotum, í hverjum hann var sekur, og hann þessvegna dæmist til mildara straffs en þess, sem, ef þau líka hefðu verið sönnuð, mundi hafa verið honum uppálagt, svo á hann síðan, í nýju máli, að dæmast til þess frekara straffs, sem hann, með tilliti til þeirra þannig leyndu afbrota, mundi hafa verðskuldað.

20. *Um þá yfir hinum seka áður gengnu dóma, sem uppgötvast, eptir að hann hefir verið dæmdur fyrir ný afbrot.* — Á líkan hátt á og að breyta, þegar nokkur með ósannri skýrslu hefir þannig leynt þeim yfir honum gengna dómi, að hann þarmeð hefir skotið sèr undan því straffi, sem hann, í tilliti til ítrekunarinnar, verðskuldað hafði. En ef þetta uppgötvast á þeirri tíð, á hverri hann skal dæmast fyrir seinni þjófsafbrot, straffist hann þannig, sem annars orðið hefði, svoframt hann áður hefði verið dæmdur til þess straffs, sem mundi hafa verið honum uppálagt, ef þeir fyrr yfir honum gengnu dómar hefðu í ljós komið.

21. *Um meðverknað til þjófnaðar.* — Þeir, sem meðan stuldir eru framdir, þótt það einúngis sè með nærveru þeirra til að halda vörð og hvetja dirfsku þjófsins, hjálpa honum til að útverka stuldanna framkvæmd eður burtrýðja hindrununum, svo og líka þeir, sem með að lokka, áfýsa, gefa ávísun, útbúa með verkfærum, leiðbeina þjófnum til geymslu eður sölu þeirra stolnu muna, ellegar á nokkurn annan líkan hátt með undanförnum verkum meðverka til slíks mis-

gjörníngs, skulu straffast eins og þeir sjálfir hefðu stolið, 1840.
svoleiðis að við straffsins ákvörðun tillit sè haft, svovel 11. April.
til þeirra stulda stærðar, tölu og ásigkomulags, hvartil þeir hafa meðverkað, sem til meðverkunarinnar máta, svo og til allra annara kríngumstæðna, er samkvæmt §§ 2, 3 og 4 eiga að hafa áverkun á straffsins stærð. Þar þannig við straffsins ákvörðun tillit á að hafast svovel til máta hins seka meðverkunar, sem til annara kríngumstæðna, er valda því, að afbrotið í meira eður minna lagi geti tilreiknazt honum, svo fylgir þaraf, að hann stundum getur orðið álitinn með hærra straffi en því, sem á að uppáleggjast sjálfum gjörníngsmanninum (til dæmis, þegar foreldrar upphvetja börn þeirra til að stela, eður annars gjörníngsmannsins aldur, ráðleysa, eður viðskiptahagur hans við þann mann, er meðverkar til afbrotsins, hlýtur að gefa þessum sèrlegt ráðríki yfir hinum) stundum með vægara straffi (svo sem ef afbrotið var framið í frekara umfángi, eður með framar skerpandi kríngumstæðum, en sá, sem eptir fyrskrifuðu kom því til leiðar eður styrkti til þess framkvæmdar, gat leidt sèr í hug).

22. *Um hylmíng.* — Sá þarámót, sem án nokkurskonar undangángandi aftals eður samkomulags gjörir sig meðsekan í þegar framkvæmdum stuldi, annaðhvort með að kaupa eður á annan hátt taka til sín þá muni, um hverja hann vissi eður grunaði, að þeir væru stolnir, og eins sá, er leggur dulsmál á muni, er eptirlýsast sem ólöglega frá eigandanum sviptir, eiga að álítast í meðhaldi þeirra um sjálfs stuldarins refsíng gefnu ákvarðana, þó með viðurkvæmilegri lækkun straffsins. Það skal, ef dómur fyrir líkt afbrot ekki fyrr hefir gengið yfir hinn seka, að tiltölu stærðar, fjölda og ásigkomulags þeirra afbrota, í hverjum hann hefir hluttekið, svo og máta sjálfrar þessarar hluttekníngar, í sameiníng við aðrar kríngumstæður, er hækka eður lækka hans straffsverðskuldan, vera frá 5 daga fángelsi við vatn og brauð til tveggja ára straffserfiðis. Finnist hann sekur í annað

1840. sinn, á hinn vægasti straffsmáti að vera 4 sinnum 5
11. April. daga fángelsi við vatn og brauð, og hinn harðasti 4 ára straffserfiði. Gjöri hann sig aptur sekan í líku afbroti, á straffstíðin að vera frá 2 til 8 ára, og finnist hann sekur í fjórða sinni, frá 4 til 16 ára. Fimta sinn á 8 ára straffserfiði að vera hið minnsta, en slíkt erfiði getur og eptir kríngumstæðunum ákveðist um lífstíð, hvert síðastnefnda straff ætíð skal heimfærast, þegar sakamaðurinn í sjötta sinn finnst að hafa drýgt fyrnefnt afbrot.

23. Þar ráð má gjöra fyrir því tilfelli, að nokkur, sem reiðilega hefir komizt yfir stolna muni, samt leggi dulsmál á þá, þegar þeir eptirlýsast sem eigandanum ólöglega frásviptir, án þess að hann þarmeð hafi haft þann tilgáng að skilja eigandann við hans góz, heldur einúngis látið leiðast af augnabliksins vandræðum eður af ótta, þá á hann, þegar kríngumstæðurnar sýna þetta, einúngis að álítast með viðurkvæmilegri fjársekt, ellegar stuttrar tíðar fángelsi, og eptir málsins ásigkomulagi á honum jafnvel að hlífast fyrir öllu straffi, ef hann síðan af sjálfs dáðum hefir komið fram með þá muni, hverja hann frá fyrstu ránglega hafði neitað að hafa í sínum vörzlum.

24. Sá sem gjörir sèr það að vana eður bjargræðisvegi, að kaupa, eður á annan líkan hátt að komast yfir stolna muni, og sem þannig, þótt útþrykkilegt aftal ekki hafi gjört verið þarum, hefir uppörfað þjófana til stulda, með því að útvega þeim hentugleika til að koma þeirra stolnu munum út, straffist eins og hann sjálfur hefði stolið (§ 21).

25. *Straff fyrir þann hylmanda, er áður er dæmdur sem þjófur, og þann þjóf, er fyrr var dæmdur sem hylmandi.* — Þeir dómar, sem fyrr höfðu gengið yfir þjófnaðar hylmara fyrir stuld, eiga að takast til yfirvegunar til straffsins skerpíngar, á sama hátt og ef hann hefði þarvið fundinn verið að þjófshylmíngu. Sè sá, er nú

skal dæmast sem þjófur, áður fundinn sekur í hylmíngu, 1840.
getur hann í engu tilfelli dæmzt vægar, en ef hið nýja 11. April.
afbrot einúngis hefði hylmíng verið. En, sè það straff, hvartil hann, sem þjófur, hefði átt að dæmast, þegar stærra en það, sem frá fyrrgreindu sjónarmiði gat uppálagzt honum, á sá eldri dómur, við straffsákvörðun þess af honum framda þjófnaðar, einúngis að takast til yfirvegunar, samkvæmt þessarar tilskipunar § 3 Nr. 7.

26. *Um þjófnað, framinn af barni milli 10- og 15 ára að aldri.* — Steli barn millum 10 til 15 ára að aldri, straffist það annaðhvort með vendi af fángaverði undir fógetans tilsjón, ellegar með fángelsi frá 1 til 4 vikna. Við val fyrrtèðra straffstegunda á það sèrílagi að yfirvegast, hvor af þessum, eptir barnsins persónulegu eiginlegleikum og ástandi, geti álitizt að vera hið kröptugasta og ráðlegasta meðal til barnsins betrunar, eins og líka sèrlegt tillit á að hafast til þess, hvort þar á staðnum slíkt fángelsi sè til, í hverju barninu verði hlíft fyrir skaðlegu samkvæmi við aðra, og því líka þar orðið haldið til hentugrar iðju, en það sjálft verið undir tilhlýðilegri umsjón. En, sè einhver sèrlega straffsverður þjófnaður framinn af barni, sem er nær 15 en 10 ára aldri, og þarhjá þessa barns þroski og aðrar kríngumstæður mæla fram með hærra tilreiknunarmáta, á það annaðhvort að álítast með alvarlegri refsíng með vendi, eptir kríngumstæðunum skiptri til tveggja daga, þó aldregi meir í hvert sinn en 25 vandarhöggum, hvarhjá sjálfsagt þó á að lítast eptir, að það ekki líði skaða á heilsu sinni, ellegar og með fángelsisstraffi allt til 8 vikna.

27. Finnist barn, sem er ýngra en 15 ára, í annað sinn í þjófnaði, á það að álítast samkvæmt síðasta parti af § 26; en, sè barnið áður þannig straffað, mega, eptir kríngumstæðunum, báðar nefndar straffstegundir uppáleggjast því í sameiníng. Kynni barnið, áður en það nær 15 ára aldri, optar láta sig finna

1840. 11. April. í þjófnaði, á það að setjast til straffserfiðis, hæst til tveggja ára.

28. Annars á, þegar börn finnast sek í þjófnaði, það að takast til nákvæmrar yfirvegunar, hvort ekki foreldrar eður aðrir, sem skyldugir eru til að sorga fyrir barninu, kynnu að hafa sýnt sig í slíkum skorti á tilhlýðilegri umhyggju fyrir þess siðsemi, að sèrleg tilsjón af hins opinbera hálfu eður einhver önnur ráðstöfun væri nauðsynleg til að frelsa það frá frekara framgángi á lastanna og fordjörfunarinnar vegi, hvarum dómarinn þá á að leita þeirra yfirboðara, sem eiga að hafa tilsjón með barna uppeldi. Ef ástand og kríngumstæður leiða til þeirrar ætlunar, að það barn, er fyrsta sinn finnst í þjófnaði, með annari ráðstöfun, sem gjörð má verða, geti leiðrètzt og betrazt, án þess að líða það straff, sem eptir framanskrifuðum ákvörðunum ætti að uppáleggjast því, á skýrsla þarum að sendast Voru Danska Cancellíi, sem þá hefir myndugleika til að fráfalla málsins ákæru.

29. *Um þjófnað, framinn af úngum manneskjum millum 15 til 18 ára.* — Þótt þær almennu forskriptir um ströff fyrir þjófnað og hylmíngu eigi að vera heimfæranlegar til þess, er náð hefir 15 ára aldri, svo á samt, í tilliti til § 4, við straffsmátans ákvörðun sèrleg limfeldni að auðsýnast úngum manneskjum, sem eru millum þessa og 18 ára aldurs, að svo miklu leyti afbrotsins ásigkomulag eður önnur breytni hins seka ekki kunna að vitna um slíka hneigíng til misgjörða, að straung hegníng sè nauðsynleg; en Vèr viljum jafnvel, til þess að komizt verði hjá fángelsisstraffs heimfæríngu til slíkra únglínga, að svo miklu leyti sem mögulegt er, hafa ákvarðað, að þar sem almennt straff ætti að vera fángelsi við vatn og brauð, á karlmaður af nefndum aldri, ef löggilds læknis þarum útvegað álit sýnir, að ekki þurfi að óttast fyrir að heilbrigði hans hljóti skaða þaraf, og kríngumstæðurnar annars ekki mæla þarámót, í stað þess að sæta fángelsisstraffi, að álítast með höggum af mjóu

reyrpriki, sem ekki sèu færri en 10 og ekki fleiri en 25. Sè hinn seki kvennkyns, eður sè tèð líkamleg refsíng af annari orsök ekki heimfæranleg, á, samkvæmt tilskipun af 12. Juni 1816 § 7, fángelsi við siðvanalegan fángakost að heimfærast, en samt ekki nema að helmíngi þeirrar þar ákvörðuðu dagatölu, hvarhjá og, viðlíka og ákveðið er í § 26, á að sorga fyrir því, að hinum seka sè haldið í fángelsinu til hentugrar iðju. Annars skal sú linun á því almenna straffi, sem nærverandi § hefir heimilað með tilliti til áðurnefndra únglínga, ekki firra neinn dóm, sem yfir einhverjum slíkum gengur, sinni verkun til straffsins skerpíngar, ef afbrotið síðar verður ítrekað.

1840. 11. April.

30. *Tilfelli, í hverjum almennt þjófsstraff burtfellur vegna misgjörðarinnar ásigkomulags.* — Þar svo kann við að bera, að verk sèu framin, sem, þótt þeirra form geti færzt til almennrar hugmyndar um þjófnað, samt vegna tilefnisins auðvirðilegleika, í sameiníng við annað þess ástand, ellegar vegna sèrlegs ásigkomulags, ekki í almennum hugþótta sýna sig sem slík misgjörð, og þessvegna ekki heldur vitna um þann til að komast yfir annara eigur miðandi vilja, sem heyrir til þjófnaðarins eiginlegu veru, svo sem ef ávextir á annars manns jörð eður í hans urtagarði, ellegar matvæli eða drykkjufaung burttakast til einberrar neyzlu þá strax, ellegar þó af lítilfjörlegu verði, án þess nokkuð liggi í þeim hætti, á hvern hlutaðeigandi hefir útvegað sèr aðgaungu til þeirra staða, hvar tèðir ávextir eða munir fundust, er útiloki verkið frá áðurgreindu mildara umdæmi, svo viljum Vèr, samkvæmt þeirri grundvallarreglu, sem þegar fyrrum með tilliti til stakra tilfella hefir sýnt sig í ymsum lagagreinum, til dæmis 6—17—30, sbr. 31, hafa ákveðið sem almenna, svovel fyrir þessi sem önnur tilfelli af líku eðli gildandi reglu, að þau ekki skuli meðhöndlast sem þjófnaður, eður, nema eptir þess manns kröfu, er þarmeð finnur sèr órètt gjörðan, gjörast að nokkru rannsóknar eður ákæru efni. En, þegar klagað er yfir

1840. slíku verki, á sökin að meðhöndlast á pólitírèttar hátt,
11. April. og sá hlutaðeigandi, er finnst sekur, að álítast annaðhvort með sektum, hæst til 20 rbdl. silfurs, eður, eptir kríngumstæðunum, með fángelsi lengst til 14 daga. Samt, ef nokkur hegðun af slíku ásigkomulagi, annaðhvort vegna þess, að hún fyrst sýndist vera stærra afbrot, eður vegna sambands síns við önnur verk, sem máttu takast til opinberrar rannsóknar, er orðið hennar málefni, á það straff, er hinn ákærði þannig hefir dregið yfir sig, að ákvarðast með þeim dómi, sem uppsagður verður í þeirri þarum höfðuðu jústitssök, að svo miklu leyti, sem hlutaðeigandi eigandi ekki hefir fráfallið sinni ákæru.

31. *Um ólöglegt skógarhögg og aðrar skógamisgjörðir.* — Hvað ólöglegu skógarhöggi og öðrum skógamisgjörðum viðvíkur, eiga þær þarum útgefnu sèrlegu tilskipanir fyrst um sinn að vera í gildi.

32. *Um þau verk, er lögin reikna til ráns.* — Þau verk, er lögin reikna til ráns, skulu, að svo miklu leyti þau eru innifalin í töku hræranlegra hluta, eptirleiðis á allan hátt meðhöndlast eptir þeim ákvörðunum, sem nærverandi tilskipun inniheldur fyrir þjófnað. Hvað þeim tilfellum viðvíkur, í hverjum sjálfráð meðhöndlun af annara óhræranlegu hlutum eptir lögunum straffast sem rán, þá, eins og slík breytni eptir sínu eðli hlýtur að reiknast til ofríkis á annara eigum, verður straffið þarfyrir að ákvarðast eptir grundvallarreglunum fyrir afbrot af síðastnefndu kyni. Hið sama á og regla að vera í því í laganna 6—15—19 umhöndlaða tilfelli, þegar ekkert hefir verið burt tekið af þeim, sem á þann í artíkulanum greinda hátt hefir spillt vegafriðnum.

33. *Um þá með makt eður hótunum sameinuðu töku af annars manns gózi.* — Ef nokkur, til að ræna frá öðrum hans gózi, hefir brúkað makt eður hótun, sem þó hafa verið þannig á sig komnar, að alls engin líkindi væri til að óttast fyrir neinni eiginlegri misþyrmíng, til dæmis, hafi nokkur hrifsað eða slegið nokkurn hlut af annars

höndum eður brúkað hótanir, sem engin líkindi voru til að ætla, að hann kynni eður vildi framkvæma, svo á þessi ófríkislega aðferð að takast til sèrlegrar yfirvegunar við nákvæmari ákvörðun þess í § 32 heimilaða straffs, með umhyggjusamlegu tilliti til allra þeirra kríngumstæðna, er auka eður rýra hennar straffsverðskuldan. 1840. 11. April.

34. *Um reyfaraverk.* — Þegar þarámót nokkur, með verulega æfðu persónulegu ofbeldi, ellegar með hótunum um persónulegt ofríki, sem voru af öðru ásigkomulagi en ráð er fyrir gjört í § 33, skilur annan mann við peninga eður góz, er í hans vörzlum voru, svo á hann, svoframt engin þeirra kríngumstæðna er til staðar, sem í meðhaldi hins eptirfylgjanda mundi draga hærra straff yfir hann, að álítast með straffserfiði frá 4 til 8 ára. En ef misgjörðamaðurinn með hússuppbroti eður á annan hátt, sem í § 12 er settur við hlið á hússuppbroti, hefir þrengt sèr inn í annars manns hýbýli, eður, ef annars tíð eður staður, hvar reyfarans áræði skeður, fjöldi þeirra manna er eiga hlut þar í, þau vopn, hvarmeð sá eður þeir seku eru útbúnir, eður sem jafnvel hafa notuð verið til verksins framkvæmdar, ellegar aðrar kríngumstæður, gjöra misgjörnínginn sèrlega hættulegan, eður verulegar misþyrmíngar, svosem með að binda, kefla eður særa nokkurn, eru framdar, svo skal straffið vera erfiði frá 8 til 16 ára, ellegar, eptir málsins ásigkomulagi, um lífstíð, allt að tiltölu við þann meir eða miður hættulega ásetníng, sem við gjörvallt slíkt reyfara fyritæki er í ljós leidt, svo og þá frekju, með hverri það hefir framkvæmt verið. Þegar kríngumstæðurnar eru sèrlega skerpandi, og nefnilega þegar annaðhvort mikilvæg misþyrmíng hefir á nokkrum drýgð verið, ellegar hin brúkuðu vopn eður aðrar kríngumstæður vitna um, að misgjörníngsmaðurinn hafi búizt við, til slíks tilgángs frama, að grípa til slíkra ódæða, á kagstrýkíng að sameinast erfiðisstraffinu um lífstíð. Sè nokkur sviptur lífi af reyfarans áræði, eður á honum sè drýgð nokkur misþyrmíng af því kyni, sem tilskipun af 4. Oktober 1833 § 2 um-

1840. höndlar, skal hinn seki hafa fyrigjört lífi sínu; en, ef
11. April. verkið var sameinað einbeinum morðsásetníngi, á, hvort heldur þessi varð framkvæmdur eður eigi, laganna 6—9—12 ellegar 6—6—22 að heimfærast. — Hvað sjóreyfaraskap viðvíkur, á tilskipunin af 20. Aprilis 1825 §§ 1 og 2 að heimfærast, þó svo, að misgjörníngsmaðurinn í því tilfelli, er § 1 síðasta atriði umhöndlar, fyrir utan Vor vestindisku eylönd, í staðinn fyrir að sæta því þar nefnda skerpta lífsstraffi, álítist eptir laganna 6—9—12.

35. Sèu reyfaraverk drýgð mót pósti (§ 9) ellegar mót þeim, sem orðið hafa fyrir skipbroti eður öðru óhappi (§ 11), á slíkt ætíð við straffsins ákvörðun að takast til yfirvegunar sem sèrlega skerpandi kríngumstæða, svo að annaðhvort hin annars verðskuldaða straffstíð lengist, ellegar kagstrýkíng sameinist erfiði um lífstíð, nær þetta þegar með öðru misgjörníngsins ásigkomulagi var verðskuldað orðið.

36. Ef sá, er tekur annars manns góz frá honum, hefir drýgt slíkt ofríki eður hótan, sem § 34 umhöndlar, til að setja sig í stand til að framkvæma tökuna, ellegar til að koma því tekna í óhultan stað, á hann að straffast samkvæmt tèðum §, án tillits til þess, hvort hann, þegar hann byrjaði misgjörnínginn, hafði ætlað að nota sèr af slíkum meðölum, ellegar ekki.

37. Ef nokkur með ofríki eður hótunum kúgar nokkurn til að útgefa skriflega skuldbindíng, kvitteríng eður annað skjal, sem getur uppálagt honum eður öðrum skyldur, eður firrt hann eður aðra rèttindum, á hann á allan hátt að álítast eins, og ef hann einmitt hefði rænt peníngum eður gózi frá öðrum.

38. *Um rán frá líki.* — Sá sem rænir lík á, jafnvel í því tilfelli sem laganna 6—16—3 umhöndlar, að straffast sem fyrir þjófnað. Sè slík misgjörð drýgð í legstað líksins, eður misþyrmíng nokkur undireins hefir verið líkinu auðsýnd, á þetta, við heimfæríng almenns

þjófsstraffs, að takast til yfirvegunar sem sèrlega skerpandi kríngumstæða. 1840. 11. April.

39. *Um vörzluþjófnað.* — Sá sem á ólöglegan hátt setur sig í vörzlu eins hlutar, sem heyrir honum sjálfum til, skal, að svo miklu leyti enginn sviksamlegur tilgángur er sameinaður þarmeð, í staðinn fyrir að líða straff eptir laganna 6—17—2, álítast með sektum frá 2 til 20 rbdl. silfurs, eptir kríngumstæðunum. En í því tilfelli, að sviksamlegur tilgángur sè sameinaður þarmeð, svo sem ef nokkur heimuglega setur sig í vörzlu nokkurs hlutar, sem hann hefir pantsett öðrum, ellegar sá, sem hefir lèð sinn hlut, heimuglega tekur hann til baka og vill krefja þann er lánið fèkk til ábyrgðar þarfyrir, álítist hinn seki með því straffi, sem slík svik, eptir þeim þarmeð sameinuðu kríngumstæðum, samkvæmt þessari Vorri tilskipun, geta yfir sig dregið. Ef nokkur, til að ná eign sinni, hefir framið ofríki, á hann hèrfyrir undireins að álítast eptir hins framda ofríkis ásigkomulagi.

40. *Um brúkunarþjófnað.* — Ef nokkur á ólöglegan hátt hefir sett sig í vörzlu annars manns hlutar, en það þó eptir kríngumstæðunum hlýtur að virðast svo, að hann ekki hafi viljað eigna sèr hlutinn, eða skilja eiganda við hann, en einúngis viljað nota sèr af honum til vissrar brúkunar, á hann, eptir málsins ásigkomulagi, og nefnilega með tilliti til, að hve miklu leyti eigandinn kynni þaraf að líða nokkurt sèrlegt tjón í rýrnun hlutarins eður á annan hátt, að álítast með sektum frá 2 til 20 rbdl. eður fángelsi við vatn og brauð til hæst 8 daga.

41. *Um svik.* — Sá, sem með að látast vera önnur persóna en hann er, ellegar með falsklega að segja að hann reki annars manns erindi og hafi af honum fengið myndugleika til að taka á móti vörum, peníngum og þvílíku, ellegar með öðrum líkum sviksamlegum meðölum skilur aðra við penínga eður góz, á að straffast samkvæmt nærverandi Vorrar tilskipunar § 1 og þeim

1840. 11. April. fyrir hans heimfæríngu í eptirfylgjandi §§ fyriskrifuðu reglum.

42. Ákvörðunin í fyrifarandi § á að heimfærast til þess, sem undandregur nokkuð dánarbúi tilheyrandi góz eður einhverja því tilheyrandi kröfu, eður á annan slíkan hátt svíkur nokkurn með að leyna af ásettu ráði því, sem hann er skyldugur til að gefa til kynna; sömuleiðis sá, sem mót betri vitund, og til að draga undan öðrum það sem honum löglega ber, gengur á móti því, að hann hafi meðtekið það sem honum hefir verið trúað fyrir til láns (penínga eður annað), leigu, geymslu, pants eður á annan hátt, svo að annaðhvort því meðtekna skyldi aptur skilast eður nokkuð annað gjaldast í þess stað; framvegis til þess manns, er sviksamlega neitar þeirri apturskilun eður endurgjaldi, sem skeð er, af því sem hann áður átti hjá öðrum; enn fremur til þess, sem framfærir lognar kröfur í dánarbúum eður við aðra hentugleika, hvar þeim, vegna hlutaðeiganda skorts á kunnugleika um kríngumstæðurnar, gat vænzt að verða komið fram; svo og til þess, sem sviksamlega tekur á móti peníngum eður gózi, sem annar maður, vegna þess að hann ekki rètt þekkti kríngumstæðurnar, þóttist vera skyldugur til að gjalda eður afhenda honum; líka til þess, sem firrir aðra meðölum til að gjöra löglega kröfu gildandi eður til að verja sig mót rángri kröfu, með því að ná skjölum frá honum eður fyrifara þeim, eður gjöra þau óbrúkanleg. það skal annars engu sinni þèna til bevísíngar til að fella nokkurn sem sekan í svikum, að hann ekki með eiði vili gángast undan kröfu eður mótmælum, ellegar á slíkan hátt staðfesta nokkra af honum framfærða kröfu eður mótmæli.

43. Sá sem ólöglega afhendir, eður á nokkurn annan slíkan sviksamlegan hátt, með hverjum rètts eiganda eignarrètti spillt yrði, eignar sèr það, fyrir hverju honum hefir trúað verið til láns, leigu, geymslu, umráða, pants, svo og sá sem selur eður á annan hátt afhendir

eður pantsetur góz, sem ekki er honum tilheyrandi, 1840.
ellegar hvaryfir hann áður hefir afsalað öðrum manni 11. April.
rèttindi, er ekki getur sameinast þeim, er með tèðum gjörníngi skyldu stofnast, straffist sömuleiðis samkvæmt § 41. þetta á og að heimfærast til þess manns, sem burtflytur, afhendir eður pantsetur kyrsett eður upptekið góz, svo og til þess landseta eður leigumanns, sem sviksamlega sóar honum afhentu kvikfè og innstæðu m. m.

44. Hið fyrgreinda straff er og heimfæranlegt til þess, sem til eigin brúkunar ver þeim peníngum, hverja hann hefir meðtekið fyrir aðra, eður sem hafa verið honum afhentir til geymslu eður sèrlegrar brúkunar; samt, sè það ekki skeð með að uppbrjóta lás eður innsigli fyrir annara peníngum, að hann hafi sett sig í stand til að nota þá, og hann heldur ekki sviksamlega hefir gengið á mót meðtökunni, burtfellur öll straffsábyrgð, ef hann, áður en dómur gengur yfir honum fyrir lægsta rètti, endurgeldur það sem hann þannig brúkað hefir. það skal annars, að svo miklu leyti slík sóun af annars manns eignum ekki hefir verið sameinuð fyrgreindum skerpandi kríngumstæðum, ætíð vera í þess manns valdi, sem skaðann hefir liðið, hvort hann vili hafa málssókninni framfylgt; sá seki skal í því tilfelli ekki setjast í varðhald, þótt það annars, eptir þeirrar af honum frömdu yfirsjónar ásigkomulagi, kynni að vera heimfæranlegt, nema þess undir eins hafi krafizt verið af þeim, sem fyrir órèttinum varð, eins og þessi líka, allt til þess dómur er uppsagður, getur fráfallið framhaldi málssóknarinnar. Í fylgi fyrgreindra ákvarðana skal tilskipunin af 4. Marts 1690 ekki lengur vera heimfæranleg til privatmanna reikníngsskaparþjóna.

45. *Um flutníng marksteins eður annara merkja.* — Sá sem til að útvíðka sinn eigindóm eður útvega honum, á annars manns kostnað, einhvern ábatasaman eiginlegleika, upptekur eða flytur marksteina eður annað merki,

1840. 11. April. sem ávísa takmörk aðskiljanlegra fasteigna eður þarmeð sameinuð rèttindi, álítist samkvæmt § 41.

46. *Um svik með signíngum, særíngum o. s. frv.* — Ef nokkur með slíkum innbyrluðum og hjátrúarfullum konstum, sem umtalast í laganna 6—1—10 til 13, svíkur almúgann eður aðra, sem kynnu að vera svo einfaldir að þeir þannig lètu draga sig á tálar, á líka þessarar tilskipunar § 41 þartil að heimfærast; en við straffsmálans ákvörðun á ekki einúngis það peníngatjón, sem hann þarmeð orsakar þeim sviknu, heldur og líka slíks framgángsmáta aðrar sorglegar afleiðíngar að takast til yfirvegunar. Sömuleiðis á, við heimfæríng § 41 til svika, framdra í spilum, sèrlega straung hegníng að leggjast á þá, er á slíkan hátt hafa svikið úngdóminn eður almúgafólk. Fyrnefndir laganna artikular, og ásamt þeim sú í tilskipunarinnar af 30. Marts 1827 § 4 gefna ákvörðun, burtfalla þannig eptirleiðis.

47. *Um falskt mál og vigt, m. m.* — Finnist máls- og vigtar-tilfærur að vera, í þeim tilgángi að gjöra öðrum órètt með þeirra hjálp, lagaðar til stærra eður minna innihalds en hið tilskipaða, hvartil það og heyrir, þegar löglegum máls- og vigtar-tilfærum með ásetníngi hefir breytt verið, hvort heldur með stafa innsetníng eður botnsins baggan í tunnum eða skeppum, með málmmælira út- eður innhamran, vigtarlóða mínkun eður aukníngu, ellegar á annan hátt, þá skal svovel sá, er hefir tilbúið slíkan falskan mælir eður vigt, eður falsað hin rèttu, sem sá er hefir látið þetta gjöra eður vísvitandi brúkar slíkar falskar máls- eður vigtar-tilfærur, straffast eptir § 41. Ef vigt eður mælir notast, sem ekki eru löglega jústeruð, ellegar sem af tíð og brúkun hafa umbreyzt, ellegar ef nokkur með brúki vigtar eður mælis gjörir þeim órètt, við hverja hann kaupslagar, álítist hinn seki í fyrsta sinn með útlátum. Þau eiga siðvanalegast að ákvarðast frá 2 til 20 rbdl. silfurs; þó mega útlátin, í síðastgreindu tilfelli, ekki gjörast minni en tvöföld við þá peníngaupphæð, er eptir líkindum má

ætla að undan öðrum sè dregið með slíku misferli, án 1840.
þess að þeir fyrnefndu 20 rbdl. að því leyti skuli vera 11. April.
takmarkandi. Ítrekist nokkur tèðra yfirsjóna, eiga stærri útlát, eður jafnvel, eptir málsins ásigkomulagi, missir borgaraskaps eður annarar heimildar til næríngar útvega, fángelsi við vatn og brauð eður annað fángelsi að heimfærast. Sá næríngarbrúkari, er þriðja sinn finnst í slíkri ólöglegri aðferð, á ætíð að álítast með borgaraskaps eður annara næríngar-rèttinda töpun. Sá maður, í hvers vörzlum hið ólöglega mál eður vigt er fundið, og í hvers höndlun eður næríngarútvegum það hefir notað verið, skal álítast eins og fyr er greint, þegar kríngumstæðurnar ekki eru slíkar, að ætla megi að hann hafi verið óvitandi þarum, í hverju tilfelli hann samt, vegna sinnar slöku tilsjónar, getur álitist með útlátum, hæst til 10 rbdl. silfurs. Með sömu sekt álítist sá, í hvers höndlun eður næríngar-útvegi órèttur skeður við brúkun vigtar og mælis, þegar hans hjú hafa þannig vegið eða mælt, þó svo, að vissa ekki hafist um það, að misferlið sè framið með hans vitund, en skortur tilhlýðilegrar tilsjónar samt, eptir kríngumstæðunum, getur tilreiknast honum.

48. *Um svik með fölskum stimpli eða marki.* — Ef nokkur falsklega útbýr vörur eður aðra hluti með stimpli eða marki, sem skal innihalda einhverja opinberlega gildandi gjörða borgun fyrir þeirra ekta uppruna eða gæðum, ellegar sá, sem hefir myndugleika til að ásetja slíkan stimpil eður mark, með ásetníngi misbrúkar hann til að setja það á hluti, er ekki hafa þann eiginlegleika sem þarmeð á að sannast, straffist hann eptir § 41. Hið sama gildir og um þann, er sviksamlega kemst yfir slíkan stimpil eða mót á fölsuðum varníngi, til dæmis þegar gullsmiður fyllir eitthvert holt gulls- eður silfursmíði með blýi eður öðru, eða samanbrasar málm af minna verði við hinn betra, svo að það, sem til prófs kemur, finnst forsvaranlegt, en það, sem er fyrir innan, er af lakari tegund.

1840. 11. April. 49. *Um sölu af fölskum eða sviknum varningi.* — Með sama straffi á og sèrhver annar að álítast, er selur falskar eða sviknar vörur, þegar þetta afbrot drýgist með nokkuð mikilvægri frekju. Sem skerpandi kríngumstæða skal það takast til yfirvegunar, þegar vörurnar órèttilega hafa verið útbúnar með stimpli eður marki, sem ávísar nokkurn verkmeistara eður höndlunarmann, hvers nafn ætti að útvega seljandanum aðsókn og hylli. Jafnvel þótt vörurnar ekki sèu lakari að gæðum en þær, sem hinn misbrúkaði stimpill eður merki átti að tilkynna, á samt framgángsmátinn að álítast með tilfinnanlegum útlátum, lempuðum eptir sölunnar stærð og öðru ásigkomulagi. Framvegis á straff eptir § 41, og það með strángri ákvörðun straffsmátans, ætíð að heimfærast, þegar slík fölsun á vörum hefir drýgð verið, að annara líf eður heilbrigði þarmeð setist í hættu, og eptir málsins ásigkomulagi má hinum seka þá uppáleggjast slíkt straff, er yfirstígur þann í nærverandi Vorrar tilskipunar fastsetta hæsta straffsmáta, hvarvið grundvallarreglur tilskipunarinnar af 4. Oktbr. 1833 eiga að takast til yfirvegunar. Þarámót á, með tilliti til annarar í smáhöndlun drýgðrar vöru-falsanar, hvarmeð einúngis lítilvægt tjón orsakast einhverjum, undantekníng að gjörast frá þeirri hèr að framan fyriskrifuðu reglu, svo að hinn seki, í staðinn fyrir að líða straff eptir þessarar tilskipunar § 1, einúngis álítist þannig sem § 47 hefir ákvarðað fyrir þann, sem með brúkun vigtar og mælis gjörir öðrum órètt, eins og þá líka allt, hvað sá § hefir tilskipað um húsbóndans ábyrgð fyrir hjúum sínum, má heimfærast til slíkrar yfirsjónar.

50. *Um svik, er álítist með vægara straffi en hið siðvanalega.* — Eins og Vèr með tilliti til aðskiljanlegra verka, er færzt geta til almennrar hugmyndar um svik, höfum, vegna þess rýrara skaða, hverjum þau koma til leiðar, og hins miður stránga máta á hvern þau plaga að álítast, í §§ 47 og 49 heimilað vægari straffa heimfæríng, en þá, sem Vèr annars höfum á kveðið fyrir

svik, svo viljum Vèr og að undantekníng megi gjörast frá þeim almennu reglum í § 44 og eptirfylgjandi §§, þegar þau þar umgreindu verk eru framin á svo lítilfjörlegan máta og með slíkum sèrlegum kríngumstæðum, að þau, bæði með tilliti til þeirra afleiðínga og þess sinnislags, er hinn ákærði þarmeð hefir í ljósi látið, verðskulda töluvert vægara straff, en það sem afbrotið eptir þess almenna eðli dregur yfir sig. Þetta á, til dæmis, að heimfærast til þess manns, sem hefir pantsett nokkuð honum fyrirtrúað góz, þegar hann þekkjanlega hefir búizt við að innleysa það aptur, svo að hvorki eigandi uè panthafari skyldu líða tjón; ellegar sá, sem hefir selt annars manns góz, þarmeð hefir sameinað svo opinberan framgángsmáta, að sèzt geti, að hann samt ekki hafi ætlað að hliðra sèr hjá endurgjaldi til hlutaðeiganda; hvarámót, í slíkum tilfellum, eptir kríngumstæðunum, annaðhvort stuttrar tíðar fángelsi við vatn og brauð eður annað fángelsi, ellegar, þegar kríngumstæðurnar eru sèrlega mildandi, penínga-útlát geta sezt í staðinn fyrir tèð straff. Á sama máta á það í § 45 fyrir hið þar umhöndlaða afbrot ákvarðaða straff að mildast, þegar það er framið á slíkau hátt og með þvílíkum kríngumstæðum, að það glögglega skynist, að hinn seki ekki gat vænt þess, að sú af honum gjörða breytíng á eigninni gæti orðið dulin, og hans verk þannig meir hefir svip af sjálfræði en af lyst til að ræna frá öðrum manni, með því brúkaða meðali, nokkurri bevísíngu hans rèttar. Samt á sú vægð, sem á að sýnast í fyrgreindu og öðrum tilfellum, sem geta sezt við þeirra hlið, ekki lèttilega að ná stað við þann mann, sem áður hefir gjört sig sekan í líkri yfirsjón, eður jafnvel í slíku afbroti, að hann þarmeð hafi yfir sig dregið annaðhvort straff eptir þessarar tilskipunar § 1 ellegar annað jafnt eða stærra straff. 1840. 11. April.

51. Slík sviksamleg verk, sem ekki innifelast í þeim af fyrifarandi §§ umhöndluðu, og heldur ekki fullkomlega geta sezt við þeirra hlið, til dæmis, þegar nokkur

1840. leigir öðrum það, sem ekki er honum tilheyrandi, eður
11. April. sem hann áður hafði öðrum leigt, án þess að slíkt geti afsakast með ógáti eður rángri hugmynd um hans umráð yfir hlutnum, ellegar þegar nokkur notar sèr af uppdiktunum eður jafnvel raungum vitnisburðarritum, til þarmeð að styrkja ágáng yfir næríngar- eður önnur þesskonar rèttindi, ef þar í annars ekki innihelzt nein sèrleg misgjörð (t. d. eptirbreytíng annars manns handar), eiga, eptir þeirra ásigkomulagi, að álítast, annaðhvort með viðurkvæmilegum útlátum, ellegar fángelsi við vatn og brauð eður annað fángelsi.

52. Yfirsjónir af því kyni, sem umhöndlast í § 51, eiga ekki að ákærast nema eptir beiðni þess, er varð fyrir þeim órètti, en eiga samt, þegar hann beiðist þess, að rannsakast og uppádæmast eptir þeim fyrir opinberar pólitísakir gildandi reglum. Á þenna hátt eiga og þau tilfelli að meðhöndlast, fyrir hver § 50 hefir heimilað lækkað straff, þó svo, hvað þessum viðvíkur, að það ekki algjörlega sè komið undir þeim, er fyrir órètti varð, hvort ákæra skuli gjörast eður eigi, heldur að það, þegar hann óskar að málssóknin burtfalli, eigi að setjast til hlutaðeigandi yfirvalds úrskurðar, að hve miklu leyti þetta leyfzt geti, ellegar hvort það til viðurhalds trúlyndis og einlægnis, sem eru svo mikilvæg fyrir innbyrðis samskipti, sè nauðsynlegt, að málssókninni samt framfylgist. Nefnilega eiga jafnvel þær lítilfjörlegari yfirsjónir mót § 47, svovel sem og þau síðast í § 49 umhöndluðu lítilvægari vörusvik framvegis að heimta pólitíisins eptirgrenslan og málssókn, án tillits til þess, að hve miklu leyti nokkur einstakur maður beiðist þess, eður ekki.

53. *Um assúrancesvik.* — Sá, sem með tilliti til sjáfar- eður elds-assúrance gjörir sig sekan í sviksamlegri meðferð, á almennt að straffast samkvæmt þessarar tilskipunar § 1 (sbr. § 44), svoleiðis, að við straffsins ákvörðun sèrlegt tillit hafist til þess skammarlega og fordjarfanlega í misbrúkun svo heilladrjúgra

stiptana til eigingjarnlegrar ásælni. Og, sèu slík svik af mikilvægari tegund, til dæmis þegar nokkur hefir teiknað assúrance uppá góz, sem hann ekki hefir ætlað að flytja til skips eður á annan máta setja í þá hættu, sem var ábyrgðarkaupsins augnamið, ellegar hann með að kaupa ábyrgð á fleiri stöðum hefir leitazt við að ábatast á þeim skaða, fyrir hverjum hinn assúreraði hlutur kynni að verða, ellegar hann hefir assúrerað það, sem hann hafði vitund um að áður var tapað, ellegar hann hefir leynt þeim kríngumstæðum, undir hverjum hins óskaða ábyrgðarkaups vilnan að nokkru leyti hefði verið komin, ellegar hann, án þess samt að vera bevísanlega sekur í afbroti, sem eptir því fylgjanda útverkar stærra straff, mótþróanlega hefir meðverkað til að auka skaðann, eður hann, með að lýsa hins liðna skaða upphæð og stærð, þekkjanlega og með ásettu ráði hefir vikið frá sannleikanum, svo á straffið að skerpast, hæst til 8 ára erfiðis. En ef nokkur, til að svíkja ábyrgðarhafandann, með ásettu ráði leggur eld í hús, á hann, jafnvel þótt hann sjálfur eigi húsið, samkvæmt opnu brèfi af 7. Aprilis 1819, að straffast eins og fyrir morðbrennu. Sömuleiðis á lífsstraff að á leggjast, þegar skipi í líkum tilgángi með ásettu ráði er fyrifarið með slíkum kríngumstæðum, að nokkurs manns líf þarmeð setist í hættu. Þegar öðruvísi stendur á, straffist hinn síðastgreindi misgjörníngur með erfiði, að minnsta kosti um 10 ár, og, eptir misgjörðarinnar frekju, jafnvel um lífstíð. Annars eru fyrskrifaðar ákvarðanir eins heimfæranlegar, hvort heldur assúrance er teiknuð hjá nokkrum af þeim stiptunum, er sèrleg rèttindi hafa til assúranceteiknunar, ellegar hjá nokkrum öðrum í Vorum löndum eður fyrir utan þau.

1840. 11. April.

54. *Um sviksamlegt eður á annan hátt tilreiknanlegt fallit.* — Þegar nokkur, hvers bú er tekið til meðhöndlunar eður sèst fyrifram að verði að koma til meðhöndlunar sem uppboðs- eða fallítbú, felur sitt góz, ellegar til búsins skaða afhendir það, heimuglega inn-

1840. krefur útistandandi skuldir eða dregur sönnunarskjöl
11. April. fyrir þeim undan eður á annan hátt leynir þeim, ellegar hann útgefur skuldabrèf fyrir summur, um hverjar hann ekki er skuldugur, eður kvitteríngar fyrir það, sem ekki er borgað, ellegar hann annars ræðst í nokkuð slíkt, er miðar til að gjöra rángar kröfur til búsins gildandi, eður til að firra það þess löglegu eignum og skuldakröfum, straffist hann eptir § 41, þannig, að við straffsmátans ákvörðun sèrlegt tillit hafist til þeirra fordjarfanlegu afleiðínga, sem slík óskilsamleg breytni hefir, jafnvel fyrir almennt viðskiptatraust. En, ef hann hefir sýnt sig í svo frekri óráðvendni, að hann, án þess að hafa verið neyddur til að gjöra uppboð á búi sínu eður stansa með betalíng, hefir, með slíkum meðölum sem þeim fyrrgreindu, komið því útliti til vegar, að bú hans ekki mundi hrökkva til að fullnægja þess skuldaheimtumönnum, og hann þannig einúngis hefir gjört uppboð eður fallít til að gjöra sjálfan sig ríkari á kostnað sinna skuldaheimtumanna, á hann að setjast til straffserfiðis frá 5 til 10 ára.

55. Ákvörðunin í fyrstu deild af § 54 á og að heimfærast til þess manns, sem á þeirri tíð, á hverri hann gæti fyrifram vitað sitt fyrir höndum verandi uppboð eða fallít, sviksamlega tekur ný lán eður útgefur ný pantbrèf, er gefa kynnu einstökum af hans skuldaheimtumönnum frekari rètt en hinum, eður notar þau meðöl, sem hann hefir í höndum, til að útvega stökum skuldaheimturum borgun á hinna kostnað, svo og til þess, sem, fyrir utan uppboðs eður fallíts tilfelli, gjörir til málamyndar afhendíngar eður pantsetníngar, ellegar notar uppdiktaðar skuldakröfur til að firra sína skuldaheimtumenn meðölunum til að ná því sem þeim ber. Samt getur við straffsmátans ákvörðun eptir kríngumstæðunum stærri lempni brúkast, en sú, sem heimfæríng § 54 leyfir.

56. Finnist nokkur, áður en hann gjörir uppboð eður fallít, hvarvið sèrílagi tillit á að hafast til næstu 6

vikna, að hafa ráðizt í slík tiltæki, sem töluvert auka búsins skuldir eður rýra meðölin til þeirra klárunar, skal það, svovel með nákvæmlega að rannsaka hans bækur og skjöl, sem og, ef það nauðsynlegt verður, með yfirheyrslu hans eður annara, sem geta gefið upplýsíng þarum, rannsakast, að hve miklu leyti kríngumstæðunum hafi verið þannig varið, að metizt geti, að hann hafi höndlað án óráðvands tilgángs. En, kynni það þarmeð finnast, að hann, með að falsa eður burttaka sínar höndlunarbækur, eður samsetja þær svo, að þá upplýsíng vanti er þær gefa áttu um hans ástand og tiltæki, eður á annan þvílíkan hátt, með ásettu ráði hafi lagt hindranir í veginn fyrir slíkt rannsak, dæmist hann eptir fyrstu deild af § 54. Ef það eptir kríngumstæðunum ei getur metizt svo, að sá er fallít gjörir hafi haft slíkan sviksamlegan ásetníng, en hann samt finnst að hafa gjört sig sekan í grófri óreglu í tilliti til samsetníngar sinna höndlunarbóka, á hann að álítast með fángelsisstraffi frá 1 til 6 mánaða. 1840. 11. April.

57. Þegar það finnst, að sá, hvers bú er tekið til uppboðs eður fallít meðhöndlunar, með eyðslusömum, óreglulegum lífernismáta, með háu spili eður öðrum vogunarmiklum og til hans formegunar og inntektaútvega í engri tiltölu verandi fyritækjum þannig hefir eyðilagt sína formegun, að það hans skuldaheimtumönnum orsakaða tjón verulega hlýtur að eignast slíku hans gjálífislegu háttalagi, án þess að annars nokkur eiginlega sviksamleg meðferð geti orðið um hann sönnuð, svo á hann, eptir frekju þess óviðurkvæmilega í hegðun hans, og með tilliti til þess hans skuldaheimtumönnum þarmeð orsakaða tjóns, að straffast með fángelsi, hæst til tveggja ára. Líka á hann að firrast rèttindum til á ný að framhalda þeirri höndlun eður næríngarvegi, hvartil hann áður hafði heimild, og ei heldur má honum leyfast að brúka neinn lítilfjörlegari næríngarveg, án þess að sèrlegt leyfi Vors Danska Cancellíis sè þartil útvegað. Annars getur sú kríngumstæða, að hinn upp-

1840. þjóðandi eður fallerandi, í meðhaldi hins fyrrgreinda,
11. April. kynni að verða straffaður með fángelsi, ekki firrt hans skuldaheimtumenn þeirra rètti til þess, með þeim í lögunum heimiluðu skilmálum, að uppástanda, að hann, samt fyrst eptir útgaungu straffstíðarinnar, setist í skuldafángelsi.

58. *Um sviksamlega meðferð á fundnu gózi m. m.* — Sá, sem ekki lýsir fundnu gózi, skal, eptir þeim með hans aðferðarhætti sameinuðu kríngumstæðum, álítast með 1/3 til 2/3 af því í þessarar tilskipunar § 1 ákvarðaða straffi, svoleiðis, að þriggja daga fángelsi við vatn og brauð verði hinn minnsti straffsmáti, nema að því leyti, sem ákvarðanirnar í §§ 30 og 50 kynnu að leiða til vægara straffs. Samt getur fyrgreind ákvörðun ekki heimfærzt til þess, sem undan dregur eður á annan óráðvandan hátt meðhöndlar strandað góz; en slíkur maður á, samkvæmt tilskipun af 28. Decbr. 1836 § 37 Nr. IV, að straffast eins og fyrir þjófnað, hvarámót þær straffsákvarðanir, sem innihaldast í nærverandi Vorri tilskipan, koma í stað þeirra, sem innihaldast í nefndum § af tilskipuninni af 28. Decbr. 1836, undir Nr. V, VI og VII.

59. *Um svik tolls, stimpilpappírs og annara ríkisinntekta.* — Hvað svikum tolls-, stimpilpappírs-, póstsog annara ríkis-inntekta, svo og tíunda-svikum viðvíkur, á það fyrst um sinn að gilda, sem fyriskrifað er um þarfyrir heimiluð vægari ströff í þeim um þessi efni höndlandi sèrlegu tilskipunum. Samt, ef þau svik framkvæmast með einhverju verki, sem eptir nærverandi tilskipan verður sèrlegt afbrot (til dæmis með brúkun falskra skjala), svo á einnig þessi tilskipan að heimfærast.

60. *Um eptirskript annars manns nafns.* — Sá sem falsklega skrifar eptir annars manns nafni undir nokkuð testament, samníng, skuldabrèf, framsalsbrèf, kvitteríng, ávísun, borgun, fullmakt, trúnaðarskrá eður annað þvílíkt skjal, álítist með straffserfiði frá 3 til 10 ára, eptir

afbrotsins ásigkomulagi. En sè það ríkis-skuldabrèf, 1840.
eður vexelbrèf eður annað þvílíkt til almennrar umgaungu 11. April.
ætlað skuldabrèf, með tilliti til hvers afbrotið er framið, á lengri straffstíð, jafnvel eptir kríngumstæðum allt til 16 ára, að ákvarðast.

61. *Um framfærslu falskra opinberra skjala.* — Ef nokkur, á líkan hátt, framfærir falskan collegial- eður yfirvalds-úrskurð, rèttargjörníng eður nokkurt annað opinbert skjal, sem, ef undirskriptirnar væru rèttar, mundi innihalda úrlausn hlutaðeiganda málefna, eður aðra bindandi reglu fyrir þeirra gjörnínga, ellegar og gilda fyrir lögmæta bevísíng, á hinn seki að straffast með 3 til 16 ára erfiði, svoleiðis að við straffsmátans ákvörðun sèrlegt tillit hafist svovel til málefnisins mikilvægis, sem til þeirrar meir eður miður áhrífandi verkunar, er skjalið, eptir þess ásigkomulagi, kynni að hafa til þessa málefnis úrlausnar. Fyrgreind ákvörðun verður ekki óheimfæranleg, þótt skjalið, ef það hefði verið ekta, samt ekki mundi hafa verið af svo bindanda ásigkomulagi, að sú þarf innihaldna ákvörðun með ákæru eður klögun gæti verið breytíngu undirorpin, ei heldur þessvegna, að annars í þess formi eður innihaldi hefði verið einhver villa, sem hefði getað komið því úr gildi; en það er nóg, að skjalið eptir þess tilgángi hafði slíka þýðíng, sem fyrr er greint.

62. *Um falska undirskript á lítilvægari skjölum, ellegar með sèrlega mildandi kríngumstæðum.* — Ef nokkur meðdeilir falskar undirskriptir undir skjöl, sem ekki eru eins mikilvæg og þau í §§ 60 og 61 nefndu, eða þó skjalið að sönnu megi heimfærast til annarshvors af sögðum §§, en annaðhvort vegna málefnisins sèrlega ásigkomulags, eða vegna skjalsins augsjáanlegu galla, hefir verið miður hættulegt og skaðlegt, svo getur, eptir málsins kríngumstæðum, straffið ákvarðast lægra, en á þann í § 60 nefnda minnsta máta. Ef skjalið einúngis miðaði til að mæla fram með nokkrum til eins eða annars styrks, ellegar til að gefa meðmæltan vitnisburð um

1840. einnar persónu hegðun, getur straffið, eptir kríngum-
11. April. stæðunum, og nefnilega ef hinn seki heyrir til miður uppfrædds almúga, jafnvel lækkast til eins af þeim hærri straffsmátum af fángelsi við vatn og brauð. En, sè skjalið nokkuð mikilvægara, á, jafnvel með þeim annars mest mildandi kríngumstæðum, straffserfiði að á leggjast, og allsendis á við heimfæríng þessa og tveggja þeirra næst undanfarandi §§ tillit að hafast til þess stórkostlega mikilvægis, sem það hefir, svovel fyrir borgaralega reglusemi sem fyrir einstakra rèttindi og fyrir innbyrðis trúnaðar traust í borgaralegum samskiptum, að stóla megi uppá ekta uppruna þeirra undirskripta, hvar á nokkurs skjals skyldandi eða bevísandi kraptur á að grundvallast.

63. *Um skjala fölsun.* — þegar sá, í hvers nafni skjal nokkurt er útgefið, að sönnu sjálfur hefir undirskrifað það, en skjalið samt ekki ennþá hefir verið ákvarðað til að útgefast, og annar maður, með sviksamlega að útbúa það með innsigli eður með að fylla eyður skjalsins, hefir veitt því þá fullkomnun sem við þurfti, til þess að það gæti brúkast, á hann að álítast eins og hann hefði undirskrifað það falsklega.

64. Hið sama gildir líka þegar nokkur sviksamlega umbreytir innihaldi nokkurs skjals. Samt ef fölsunin kynni að vera svo þekkjanleg, að enginn án opinberrar óforsjálni þarmeð geti dregizt á tálar, má straffið lækkast, eptir kríngumstæðunum, allt að helmíngi þess, sem í meðhaldi §§ 60, 61 og 62, eptir sem skjalið heyrir til eins eður annars af þessum §§, hefði átt að á leggjast.

65. *Eptirskript konúngsins handar o. s. frv.* — Skyldi nokkur dirfast að skrifa eptir Vorri hönd eður falsa nokkurt með Vorri undirskript útbúið skjal, á hann að straffast með æfilaungu erfiði.

66. *Um það sem útheimtist til þeirra í §§ 60—65 umhöndluðu afbrota fullkomnunar, svo og um hlutdeild í þeim.* — þau í §§ 60—65 fyriskrifuðu ströff eru samt

ekki í þeirra gjörvöllu umfángi heimfæranleg, að svo miklu leyti sem hin tilætlaða brúkun alls ekki er skeð af því falska skjali. Þarámót er það engvanveginn nauðsynlegt, að nokkur sè þarmeð á tálardreginn, ekki heldur það, að falsarinn sjálfur hafi sýnt skjalið þeim manni, á hvern það var ætlað til að verka; en afbrotið hlýtur að metast að vera fullkomnað, undir eins og hann hefir skilað skjalinu frá sèr til notkunar af öðrum. Sá sem notar sèr af fölsku skjali, sem annar hefir falsklega skrifað eða falsað, skal, ef hann hefir áfýst eða fengið annan mann þartil, straffast eins og hann sjálfur hefði framið þessi verk; í gagnstæðu tilfelli getur þarámót þetta straff, eptir kríngumstæðunum, lækkast, samt ekki lægra en til tveggja þriðjúnga.

1840. 11. April.

67. *Straff fyrir fölsk eða fölsuð skjöl, sem eptir þeirra ásigkomulagi gætu haft einhverjar sèrlega vondar afleiðingar.* — Ef nokkru fölsku skjali er svo varið, að það, ef menn hèldu það vera ekta, kynni að olla einstökum manni stærri ólukku, en einhers formegunartjóns, eður og raska almennri reglusemi, eður leggja hindranir í veginn fyrir Vora þènustu, svo á ekki einúngis tillit að hafast hèrtil við straffsmátans ákvörðun eptir þeim undangángandi §§, heldur skal, ef sú ólukka, til hverrar misgjörðin miðaði, kynni vera svo mikilvæg, að jafnvel hið hæsta í nefndum §§ heimilaða straff ekki gæti álitizt nægilegt, straffserfiði um lífstíð að setjast í staðinn; eins og það er sjálfsagt, að ef hið framda fals, með tilliti þess illa, sem það var ætlað til að framkvæma, kann að metast sem sèrlegt afbrot, hvarmeð enn stærra straff væri verðskuldað, á þetta að heimfærast.

68. *Um samsetning eður notkun skjala með uppdiktuðum nöfnum.* — Ef nokkur tilbýr eður notar eitt með uppdiktuðum nöfnum útgefið skjal, svo á hann að álítast í tilliti til þeirra straffsákvarðana, sem eptir skjalsins ásigkomulagi og tilgángi mundu hafa heimfærð verið, ef falsklega hefði verið skrifað eptir annars manns hendi. Samt eiga þessar ekki í slíku tilfelli að heimfærast eptir

1840. þeirra fullkomna yfirnámi, en straffið á, að því leyti
11. April. sem sú við slíka hegðun sameinaða hætta og skaðsemi, eptir þeim þarmeð fylgjandi kríngumstæðum, meir eður miður fjærlægjast frá þeim, er skjöl með fölskum undirskriptum af sèr leiða, að lækkast til helmíngs. Annars er þessi tilskipun ekki heimfæranleg til málamyndar-vexelbrèfa, með tilliti til hverra tilskipanin af 18. Mai 1825 § 3 verður í gildi.

69. *Um svik, framin af embættismönnum, fjárhaldsmönnum m. fl. í þvílíkum eiginlegleika.* — Þegar embættismenn, fjárhaldsmenn, tilsjónarmenn eður aðrir, hverjum trúað er fyrir ríkisins eður einstöku manna efnum undir opinberri umsjón, misbrúka þá hentugleika, sem þeirra umráð gefa þeim til sviksamlegra fyritækja, á ekki einasta sú ákvörðun, til hverrar afbrotið eptir sínu ásigkomulagi getur heimfærzt, að heimfærast á strángara hátt en til annara, sem fremja jöfn afbrot (hvað einnig í tilliti til § 3 Nr. 4 og 5 skal gilda, þegar prívat þjónustumenn þannig svíkja þann, sem hefir trúað þeim fyrir sínum málefnum); en, að svo miklu leyti þeirra brot kynni að vera svo stórkostlegt, að jafnvel sá hæsti straffsmáti sem tèð ákvörðun kynni að heimila, ekki finnst að svara til þess frekju, á hærra straff, jafnvel eptir kríngumstæðunum til hins tvöfalda af hinu, að heimfærast. Með tilliti til straffsins fyrir þá, er eyða þeim fjármunum, sem þeir í krapti af konúnglegu embætti eður eptir nokkrum öðrum eiginlegleika, eptir lögum og tilskipunum eður annari opinberri ráðstöfun eiga að uppbera, geyma eður stjórna, á þarmeð að fara eptir þeim sèrlegu ákvörðunum, sem þarfyrir eru eður hèreptir kunna að verða útgefnar.

70. *Um eptirmyndun landsins peninga.* — Sá sem eptirmyndar konúngsins mynt eður þjóðbánkans seðlum eður teiknum, álítist með straffserfiði frá 6 til 16 ára, ellegar, ef afbrotið hefir verið mjög stórkostlegt, um lífstíð. Við val þessa straffs á nákvæmt tillit að hafast til þess umfángs hvarí, og líka þess hagleiks og undirlags reglu, með hverjum afbrotið er framið, og það skal

álítast sem fullkomnað, undireins og nokkur til útgjalds 1840.
ætluð mynt eður seðill er tilbúinn, þótt þau enn ekki 11. April.
sèu útgefin. Sè afbrotið ekki algjörlega fullkomnað, breytist þarvið eptir § 80, þó svo, að þær þarí innihöldnu forskriptir á sèrlega strángan hátt komi til heimfæríngar.

71. *Um meðverkun til þessa afbrots.* — Ákvarðanin í § 70 er í sínu algjörlega yfirnámi heimfæranleg til slíkrar meðverkunar til þess þar umhöndlaða afbrots, sem er af sèrlega áhrífandi eðli, svo sem þegar nokkur smíðar plötur, stimpla eður önnur til penínga tilbúníngs löguð verkfæri, eður þann til seðlanna brúkanlega pappír, ellegar á annan hátt útvegar falsaranum þessi meðöl til afbrotsins framkvæmdar, ellegar þegar nokkur fyrifram samlagast við falsarann, til að koma út þeim fölsku myntum eða seðlum, sem af honum tilbúast. Ef nokkur á lítilvægara máta hefir meðverkað til tèðs brots, á að sönnu § 70 að öðru leyti að heimfærast, en samt með viðurkvæmilegri styttíng straffstíðarinnar, sem, þegar sú hjálp, hverja hann hefir veitt falsaranum, auk þess að vera lítilfjörleg, er þannig ásigkomin, að það ekki mundi hafa orðið honum örðugt að fá hana annarstaðar, og ef þarhjá engin hlutdeild í þeim afbrotinu fylgjandi eður þarmeð tilmiðaða ábata er honum lofuð, jafnvel, þegar kríngumstæðurnar annars eru mildandi, getur lækkast til eins árs.

72. Sá sem án nokkurs, fyrr en þeir fölsku peníngar voru tilbúnir, þarum gjörðs aftals, hjálpar til að koma þeim út, álítist eptir því umfángi, hvar í þetta er skeð, ásamt öðrum sakarinnar kríngumstæðum, með 2 til 6 ára straffserfiði. En, sè tilbúníngur þeirra fölsku penínga framinn utan ríkisins, svoleiðis, að enginn, sem forsprakki, geti dregizt til straffslíðunar þarfyrir eptir Vorum lögum, á sá, sem hèr í ríkinu sorgar fyrir að koma slíkum peníngum út, að álítast eptir § 70. Fyrir þann, sem útgefur falska penínga, með hverjum hann sjálfur hefir blekktur verið, eptir að hann hefir fengið

1840. að vita að þeir væru falskir, á straffið þarámót einúngis
11. April. að vera vatns- og brauðs-fángelsi, í minnsta lagi um tvisvar sinnum 5 daga, ellegar erfiði, hæst til 1 árs. En, hafi hann einúngis haft orsök til að gruna fölsun penínganna, á slík yfirsjón að afplánast, annaðhvort með útlátum, að tiltölu við þá þannig útgefnu upphæð, ellegar og með nokkurrar tíðar fángelsi við vatn og brauð, eður öðru fángelsi.

73. *Um eptirmyndun framandi peninga og hlutdeild þarí.* — Sá sem hèr í ríkinu eptirmyndar framandi myntum ellegar peníngaseðlum, skal, þótt þeir jafnvel ei sèu ætlaðir til útgjalds hèr í ríkinu, álítast með straffserfiði frá 3 til 10 ára, og sá, sem hefir hluttekið í slíku falsi, á eptir þessarar hluttektar ásigkomulagi að straffast líkt því sem fyrirskrifað er í §§ 71 og 72 fyrir þvílíka, þó svo, að straffið í sèrhverju tilfelli verði vægara en það, sem mundi hafa verið á lagt, ef landsins eigin peníngar hefðu verið málsefnið, og almennt ákvarðist þannig, að það svari til helmíngs af hinu.

74. *Um fölsun peninga.* — Sá sem falsar konúngsins ellegar þjóðbánkans gjaldsmeðöl, setist til straffserfiðis frá 2 til 6 ára eptir afbrotsins stærð. Sè afbrotið framið með tilliti til framandi penínga, straffist hinn seki með erfiði frá 1 til 3 ára. Að tiltölu hèrtil, og til þeirra í §§ 71 og 72 ákvörðuðu straffa, álítist þeir, sem gjöra sig meðseka í fyrrgreindu afbroti.

75. *Fals, hvarmeð nokkur eignar sèr einhvern honum ekki tilheyrandi eiginlegleika.* — Sá sem eignar sèr einhvern honum ekki tilheyrandi opinberan eiginlegleika, hvort heldur konúnglegt embætti eður yfirorðulegt konúnglegt erindi ellegar aðra sýslu eður umboð, til í slíkum uppdiktuðum eiginlegleika að fremja nokkurn þann gjörníng sem hefir lögmæta verkun, eður njóta nokkurs rèttar eður ábata, hvartil hann mundi gefa honum aðgáng, setist til straffserfiðis, hæst til 4 ára, og sè þaraðauki sèrlegu straffi undirorpinn fyrir þau

svik eður annað afbrot, hvert hann með styrk tèðs skrökvaða eiginlegleika kynni hafa framið eða ásett sèr. 1840. 11. April.

76. *Um svik, óákvörðuð í lögum.* — Þar því ekki verður við komið í almennu lögmáli, að sundurgreina allar þær margföldu tegundir af svikum, er drýgðar geta orðið, svo ákveðst hèrmeð, að sèrhver ónefnd svik eiga að straffast, álíka og þau af þeim fyrrnefndu, sem eptir þeirra ásigkomulagi og í meðhaldi af þeim grundvallarreglum, sem drottna í fyrrgreindum ákvörðunum, næst geta samjöfnuð orðið. Annars koma þau í nærverandi tilskipun fyriskrifuðu ströff í stað þeirra, sem fyrir þau í henni umhöndluðu svik eru ákveðin í eldri lögum, er þannig setjast úr gildi. Samt verður nákvæmlega að því að gæta, að þessi Vor tilskipan næst hefir tillit til þeirra sviksamlegu verka, sem eptir þeirra eðli annaðhvort fortakslaust eður þó almennast miða til að svipta aðra eignum þeirra, en innifelur ekki þau, með hverjum önnur ríkisins eður einstaks manns rèttindi krenkjast, ellegar sem þó, eptir þeirra eðli, einsvel gátu miðað til slíkrar krenkíngar, og til höggunar eignarrèttarins, hvarámót einúngis stök þvílík afbrot eru inntekin í þessa tilskipun, vegna þess að samanhengið við þau, sem eru hennar augnamið, heimta það. Þannig eiga til dæmis mútur, falskra vitnisburða útgefníng og önnur óráðvendni, hvarí embættismenn kynnu að gjöra sig seka, að því leyti sem þau ekki geta dregizt undir þær í nærverandi tilskipun umhöndluðu sèrlegu ákvarðanir, framvegis fyrst um sinn að álítast eptir þeim nú gildandi lögum; samt, að svo miklu leyti sem þessi ekki innihalda öldúngis nákvæmlegar straffsákvarðanir, á undireins að gætast að grundvallarreglunum í nærverandi tilskipun. Svo eiga og sèrílagi þau í §§ 60 og 61 ákveðnu ströff að setjast í staðinn fyrir það, sem laganna 1—8—8 hefir fyriskipað; eins og líka í sèrhverju tilfelli, hvar nokkur tilskipun hefir vísað til þess straffs, sem lögin leggja við fals, nú það straff á að heimfærast,

1840. sem Vor nærverandi tilskipun hefir ákvarðað fyrir þá
11. April. tegund af falsi, hvartil álíta má að miðað sè með slíkri tilvísun.

77. *Um þá er gjöra sig meðhluttakandi í öðrum af þeim í nærverandi tilskipun umhöndluðu afbrotum, en þjófnaði.* — þær í §§ 21 og 22 fyrir þá, sem gjöra sig meðseka í þjófnaði, fyriskrifuðu reglur, eru og heimfæranlegar til þeirra, sem annaðhvort með fyrifarandi eður eptirfylgjandi verkum gjöra sig hluttakandi í nokkru af öðrum í þessari Vorri tilskipun umhöndluðu afbrotum, að svo miklu leyti ekki sèrlegar reglur innihaldast hèr að framan.

78. *Um aukning straffs fyrir ýmisleg í nærverandi tilskipun umhöndluð afbrot.* — Svoframt nokkur, í sama máli, finnst sekur í ýmislegum tegundum af afbrotum, sem eru nærverandi tilskipunar efni, á, eins og þegar fleiri afbrot af sömu tegund eru framin, straffið að ákvarðast í einu lagi fyrir gjörvöll þau drýgðu afbrot, er þannig öll meðverka til að ákvarða straffsins stærð. Samt á þessi reglulega að halda sèr fyrir innan takmörk þeirrar meðal hinna tilheyrandi ákvarðana, er heimilar hið hæsta straff. Einúngis ef svo frek afbrot af ýmislegum tegundum, svo sem þjófnaður, svik, fals kynnu að vera framin, að jafnvel hin lengsta straffstíð, sem fyrir nokkurt af þeim í meðhaldi þess §, sem til þess er heimfæranlegur, gæti ákveðist, kynni að finnast ónægileg, á þarvið að aukast viðbætir, sem samt ekki má yfirstíga helmíng tèðrar straffstíðar. Að svo miklu leyti sú með nokkrum af þeim frömdu afbrotum verðskuldaða straffstíð ekki, í meðhaldi þeirrar reglu, sem innihelzt í § 82, þolir slíka lengíng, á straffserfiði um lífstíð að ákveðast.

79. *Um ítrekun ýmislegra í nærverandi tilskipun umhöndlaðra afbrota.* — Dómar, hvarmeð nokkur, í meðhaldi ákvarðananna í §§ 32—38, 41—49, 53—56, 60—76, smbr. § 77, er fyrir þau þar umhöndluðu afbrot álitinn með straffi, sem fyrir þjófnað, eður jafnvel með

hærra straffi, skulu og, hvar spurt verður um straff fyrir 1840.
ítrekað afbrot, hafa jafna verkun og þjófsdómur, hvort 11. April.
heldur það er sama afbrot, sem fleirum sinnum er ítrekað, ellegar hinn seki hefir framið aðskiljanleg af hinum afbrotum til skipta, svo og þegar sá, sem finnst sekur í einu af þessum, áður er dæmdur sem þjófur, eður þvert á mót sá, sem skal dæmast í slíkum eiginlegleika, áður, samkvæmt þessari Vorri tilskipun, er dæmdur fyrir nokkuð af fyrrtèðum afbrotum. Fyrrgreind regla er annars, í allri sinni stærð, einúngis heimfæranleg, þegar hvorki hinn minnsti nè hinn hæsti straffsmáti, sem heimilast í þeirri ákvörðun, eptir hverri hinn seki er dæmdur, er lægri en sá í § 1 ákveðni, svo að það ekki er nóg, að það í því gefna tilfelli hinum seka ídæmda straff er jafnt við einhvern þeirra straffsmáta, sem innifelast undir síðastnefndum §. Í fylgi hèraf getur sá dómur, hvarmeð nokkur, samkvæmt með § 72, er álitinn fyrir að hafa útgefið falska penínga, af hverjum hann sjálfur fyrst hafði verið blekktur, ekki haft þá fyrrgreindu verkun, þótt það honum fyrir þessa yfirsjón ídæmda straff kynni að vera slíkt, hvarmeð ogsvo þjófnaður eptir þessarar tilskipunar § 1 hefði getað verið afplánaður. Með tilliti til þvílíkra tilfella, svo og til annara yfirsjóna, hvarfyrir nærverandi tilskipun ákvarðar vægara straff, en fyrir þjófnað, samt með undantekníng af þjófshylmíngu, hvarfyrir §§ 22 og 25 innihalda sèrlegar reglur, á að sönnu sá dómur, sem yfir nokkurn er áður genginn fyrir slíkt brot, að takast til yfirvegunar við straffsmátans ákvörðun fyrir ítrekað brot af líku kyni, svovel sem þegar annað afbrot mót nærverandi Vorri tilskipun er framið, eins og þeir yfir hinum seka áður fyrir nokkurt af þeim gengnu dómar eiga að koma til yfirvegunar við val straffsmátans fyrir tèð afbrot, allt í samhljóðan við grundvallarreglurnar, svovel í nærverandi tilskipun sem í öðrum Vorum lögum, en samt án þess að hafa nokkra svo ákvarðaða og umfángsmikla verkun, sem sú í fyrstu deild af nærverandi §

1840. ákvarðaða. Samt á það brot, sem umhöndlast í § 58,
11. April. að því leyti þessa §'s almenna regla kemur til heimfæríngar, að hafa sömu verkun sem þjófs hylmíng (§§ 22 og 25). Annars eiga líka ákvarðanirnar í §§ 19 og 20 að heimfærast með tilliti til gjörvallra í þessari tilskipun umhöndlaðra afbrota.

80. *Um tilraun til að fremja þau í þessari tilskipun umhöndluðu afbrot.* — þegar nokkur hefir tekið þau verk fyrir sig, sem innihalda tilraun til að drýgja nokkurt af þeim í nærverandi tilskipun umhöndluðu afbrotum, en hann samt ekki hefir getað framið allt, sem heyrir til þessa afbrots algjörðu framkvæmdar, skal þriðjúngur — allt til tveggja þriðjúnga af því straffi, sem hið fullkomnaða afbrot, eptir öllum við það sameinuðum kríngumstæðum mundi hafa með sèr fært, hafa stað, að tiltölu við það, sem hinn seki meir eður miður hefir nálgazt fullkomnun afbrotsins. Ef það straff, í tiltölu við hvert hið reynda afbrot skal álítast, er straffserfiði um lífstíð, skal 6 ára erfiði álítast sem þriðjúngur þess. þar þeir yfir þeim seka gengnu dómar heyra til fyrrumgetinna kríngumstæðna, með tilliti til hverra straffið ogsvo fyrir það ófullkomnaða afbrot á að útmælast, svo á, til dæmis, sá, sem eptir fyrri einusinni að vera dæmdur sem þjófur, finnst sekur í tilraun til þjófnaðar, að dæmast með tilliti til § 13, samt einúngis til slíks parts af því þar ákvarðaða straffi, sem fyrrgreind ákvörðun áskilur. Ef nokkur, sem er fundinn í fullkomnuðu afbroti, áður hefir, fyrir tilraun slíks afbrots, verið dæmdur til nokkurs straffs, sem liggur fyrir innan takmörk þess straffs, hvarmeð hann kynni að hafa verið álitinn fyrir fullkomnað afbrot, á hann að straffast eptir þeirri fyrir afbrotsins ítrekun gildandi ákvörðun. Svoframl einhver hefir ásett sèr nokkurt stærra afbrot, en einúngis eitt minna er framið (svosem þegar einhver með lokkun, áfýsni ,eður öðrum af þeim í § 21 tilgreindu meðölum hefir leitazt við að útverka nokkurn þjófnað af því kyni, sem heyrir til §§ 6—12, en þjófnaðurinn ekki hefir verið framkvæmdur

með slíkum kríngumstæðum, sem nefndir §§ gjöra ráð fyrir) á hann að álítast eptir fyrrgreindri reglu, nema sú ákvörðun, sem er heimfæranleg til þess fullkomnaða afbrots, ákveði harðara straff. 1840. 11. April.

81. *Heimfæríng þeirra í §§. 26—28 gefnu ákvarðana til annara afbrota mót þessari tilskipun.* — þær ákvarðanir, sem þessarar Vorrar tilskipunar §§ 26—28 innihalda um börn milli 10 og 15 ára, sem finnast í þjófnaði, eiga og að heimfærast með tilliti til annara í þessari tilskipun umhöndlaðra afbrota. Samt á ekki einúngis að lítast til þess fyrir þau ákvarðaða straffs tiltölu við straffið fyrir þjófnað, en tillit á undir eins að hafast til hinna drýgðu afbrota eigin ásigkomulags, hvareptir tilreiknanlegleiki einstakra slíkra afbrota, þótt þau annars ekki sèu minni en þjófnaður, samt ekki getur metizt að gilda fyrir svo úngan aldur, sem þann, á hverjum tèð afbrot á að tilreiknast. Framvegis skal § 29 vera heimfæranlegur, þegar fyrrgreind afbrot drýgjast á aldrinum milli 15 og 18 ára.

82. *Reglur fyrir straffsstaðnum.* — Hvar straffserfiði, eptir þessari Vorri tilskipun, á að ídæmast nokkrum um 5 ár eður styttri tíma, á þessi að dæmast í forbetrunarhúsið, ellegar, í þeim umdæmum, hvar sèrlegt forbetrunarhús ennþá ekki er, að meðhöndlast eptir opnu brèfi af 5. Juni 1822, nema hinn seki annaðhvort hafi mist sína æru, ellegar hann fyrr hafi verið settur til tugthúss-, rasphúss- eða festíngarerfiðis. En, ef slíkt tilfelli hefir stað, eður lengri tíðar straff er verðskuldað, eiga karlmenn, sem eldri eru en tvítugir, að setjast til erfiðis í rasphúsinu eða festíngunni, en kvennmenn, og karlmenn, sem ýngri eru en tvítugir, til tukthússerfiðis. Annars á, með tilliti til fyrrgreinds mismunar millum karlmanna af eldri og ýngri aldri, opið brèf af 27. Febr. 1827 að aðgætast. þegar lengri tíðar straffserfiði en 16 ár mundi ákveðast við heimfæríng af þeim í þessari tilskipun fyriskrifuðu reglum, á hinn seki að dæmast um lífstíð.

1840. 83. *Um Kaupmannahafnar pólitírèttar myndugleika*
11. April. *til að fella dómsákvæði um afbrot móti þessari tilskipun.* — Sá pólitírèttinum í Vorum konúnglega aðseturstað Kaupmannahöfn með tilskipun af 5. Juli 1793 veitti myndugleiki til að dæma um mál, sem viðvíkja einföldum þjófnaði drýgðum í fyrsta sinn, skal þó ekki mega útvíðkast til þeirra tilfella, hvar nefndur rèttur, í meðhaldi Vorrar nærverandi tilskipunar, finnur rök til heimfæríngar stærra straffs, en tveggja ára forbetrunarhússerfiðis. Hið sama skal gilda með tilliti til þeirra svika, sem eptir þeim híngaðtil gildandi reglum gátu verið pólitírèttarins dómsáfelli undirorpin. Kynni það annars, við ákæru nokkurrar í meðhaldi hèraf við pólitírèttinn dæmdrar sakar fyrir Hæstarètti, af þessum efsta dómstóli finnast, að hinn seki hafi verðskuldað nokkurt straff, er liggur fyrir utan greind takmörk, þá skal samt þessvegna engin frávísun til lands-yfir- svo og hirðar- og staðarrèttarins hafa stað, heldur á sjálfs málsins verulega efni að uppádæmast af hæstarètti. Loksins skal pólitírèttarins myndugleiki til að dæma í málum viðvíkjandi þjófshylmíngu, vera takmarkaður til þess í fyrsta sinn framda afbrots.

Hvareptir allir og hver einn sèr allraundirgefnast hegða eiga. — Gefið í Vorum konúnglega aðsetursstað Kaupmannahöfn þann 11. April 1840.

Uppteiknun yfir innihald sèrhvers paragraffs í nærverandi tilskipun.

§ 1. Straff fyrir einfaldan þjófnað, framinn í fyrsta sinn.
- 2. Um lögun straffsins eptir verði hins stolna.
- 3. Skerpandi kríngumstæður.
- 4. Mildandi kríngumstæður.
- 5. Nákvæmari ákvarðanir um straff af fángelsi við vatn og brauð.
- 6. Um kvikfjárstuld í haga.
- 7. Um kirkjuþjófnað.
- 8. Um slotsþjófnað.

§ 9. Um póstþjófnað. 1840.
- 10. Um þjófnað skipherra og stýrimanna á því þeim fyrir-trúaða gózi. 11. April.
- 11. Um þjófnað, framinn við skipbrot, eldsvoða eður aðra slíka ólukku.
- 12. Um hússuppbrot o. fl.
- 13. Straff fyrir þjófnað, framinn í annað sinn.
- 14. Nákvæmari ákvarðanir þess tilfellis, að ítrekaður þjófnaður er sèrlega straffsverður.
- 15. Straff fyrir þjófnað, framinn í þriðja sinn.
- 16. Straff fyrir þjófnað, framinn í fjórða sinn.
- 17. Straff fyrir þjófnað, framinn í fimta sinn.
- 18. Um áverkun þeirra yfir þeim seka, í meðhaldi eldri laga gengnu dóma.
- 19. Um þá eptir einhvers manns dómsáfelli uppgötvuðu stuldi, hverjum hann áður leynt hafði.
- 20. Um þá yfir hinum seka áður gengnu dóma, sem uppgötvast eptir að hann hefir dæmdur verið fyrir ný afbrot.
- 21. Um meðverknað til þjófnaðar.
- 22—24. Um hylmíng.
- 25. Straff fyrir þann hylmanda, er áður er dæmdur sem þjófur, og þann þjóf, er fyrr var dæmdur sem hylmandi.
- 26—28. Um þjófnað, framinn af börnum milli 10 og 15 ára að aldri.
- 29. Um þjófnað, framinn af úngum manneskjum millum 15 og 18 ára.
- 30. Um þau tilfelli, í hverjum almennt þjófsstraff burtfellur, vegna misgjörðarinnar ásigkomulags.
- 31. Um ólöglegt skógarhögg og aðrar skógamisgjörðir.
- 32. Um þau verk, er lögin reikna til ráns.
- 33. Um þá með makt eður hótunum sameinuðu töku af annars manns gózi.
- 34—37. Um reyfaraverk.
- 38. Um rán frá líki.
- 39. Um vörzluþjófnað.
- 40. Um brúkunarþjófnað.
- 41—44. Um svik.
- 45. Um flutníng marksteins eður annara merkja.
- 46. Um svik með særíngum, signíngum o. s. frv.
- 47. Um falskt mál og vigt m. m.
- 48. Um svik með fölskum stimpli eða marki.

1840. § 49. Um sölu af fölskum eða sviknum varníngi.
11. April. - 50—52. Um svik, er álítist með vægara straffi, en hið siðvanalega.
- 53. Um assúrance-svik.
- 54—57. Um sviksamlegt eður á annan hátt tilreiknanlegt fallít.
- 58. Um sviksamlega meðferð á fundnu gózi m. m.
- 59. Um svik tolls, stimpilpappírs og annara ríkis-inntekta.
- 60. Um eptirskript annars manns nafns.
- 61. Um framfærslu falskra opinberra skjala.
- 62. Um falska undirskript á lítilvægari skjölum, ellegar með sèrlega mildandi kríngumstæðum.
- 63—64. Um skjala fölsun.
- 65. Eptirskript konúngsins handar.
- 66. Um það sem útheimtist til þeirra í §§ 60—65 umhöndluðu afbrota fullkomnunar, svo og um hlutdeild í þeim.
- 67. Straff fyrir fölsk eða fölsuð skjöl, sem eptir þeirra ásigkomulagi gætu haft sèrlega vondar afleiðíngar.
- 68. Um samsetníng eða notkun skjala með uppdiktuðum nöfnum.
- 69. Um svik, framin af embættismönnum, fjárhaldsmönnum, tilsjónarmönnum m. fl. í þvílíkum eiginlegleika.
- 70. Um eptirmyndun landsins penínga.
- 71—72. Um meðverkun til þessa afbrots.
- 73. Um eptirmyndun framandi penínga og hlutdeild þarí.
- 74. Um fölsun penínga.
- 75. Fals, hvarmeð nokkur eignar sèr einhvern honum ekki tilheyrandi eiginlegleika.
- 76. Um svik, óákvörðuð í lögum.
- 77. Um þá, er gjöra sig meðhluttakandi í öðrum af þeim í nærverandi tilskipun umhöndluðu afbrotum, en þjófnaði.
- 78. Um aukníng straffs fyrir ýmisleg í nærverandi tilskipun umhöndluð afbrot.
- 79. Um ítrekun ýmislegra í nærverandi tilskipun umhöndlaðra afbrota.
- 80. Um tilraun til að fremja þau í þessari tilskipun umhöndluðu afbrot.
- 81. Heimfæríng þeirra í §§ 26—28 gefnu ákvarðana einnig til annara afbrota mót þessari tilskipun.
- 82. Reglur fyrir straffs-staðnum.
- 83. Um Kaupmannahafnar pólitírèttar myndugleika til að fella dómsákvæði um afbrot móti þessari tilskipun.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Alders-Bevilling for en skolesögende Discipel.** Khavn den 11. April 1840. — Univ. Direct. Copieb. for Univers. og Skolerne 1840, Nr. 487. 1840. 11. April.

I Anledning af det med Deres Höiærv.' Anbefaling under 25. Februar d. A. indsendte Andragende fra Gunnar Halgrimsen, vil Directionen, i Betragtning af Omstændighederne, have ham forundt Adgang til, forsaavidt han iövrigt dertil findes qvalificeret, at optages som Discipel i Bessastad lærde Skole, uagtet han har fyldt sit 20de Aar.

Dette, hvorom Lektor Johnsen under Dags Dato er tilskrevet, meldes herved tjenstl. Deres Höiærv. til Bekjendtgjörelse for Ansögeren. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 11. April 1840[1].

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Andragende om Aldersbevilling til Optagelse i Skolen.** Khavn den 11. April 1840. — Univ. Dir. Copieb. for Univers. og Skolerne 1840, Nr. 489. 11. April.

I Anledning af det af Deres Höiærv. i Skrivelse af 14. Februar d. A. indsendte Andragende, hvori Provst Sæmundsen paa forhenværende Repstyrer Magnus Sigurdsens Vegne anholder om, at dennes tvende Sönner, Sigurdur og Olafur Sigurdsen, maatte forundes Adgang til Underviisning og Stipendier i Bessestad lærde Skole, skjöndt den Ene er omtrent 29, den Anden 26 Aar gammel, skulde Directionen, ved de fremsendte Attesters Tilbagesendelse, tjenstl. melde Deres Höiærv. til fornöden Efterretning og til Bekjendtgjörelse for Vedkom-

[1] s. D. Skrivelse fra Universitets-Directionen til Latinskolens Bestyrer, Lektor Johnsen om samme. Copieb. sst.

1840. 11. April. mende, at Directionen med Hensyn til bemeldte Personers usædvanlig langt fremrykkede Alder, og den ringe Fremgang de, i den lange Tid de allerede have anvendt paa Studeringer, have gjort, maa finde det betænkeligt, at tilstaae dem den attraaede Adgang, hvorved de vilde spærre Veien for yngre og mere begavede Elever, og at det Ansögte saaledes ikke kan bevilges. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 11. April 1840.

15. April. **Forordning** angaaende **Straffen for falsk Vidnesbyrd** og anden **Meneed** m. M. Khavn den 15. April 1840. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1840, og efterhaanden i de forskjellige Jurisdictioner: 1840 i Gullbringa og Kjosar Syssel; 1841 i Reykjavík og i Arnæs Syssel, samt i Myra og Hnappadals, Snæfellsnæs, Dala, Bardastrands og Isafjords Sysseler, endelig ogsaa i alle Nord- og Öster-Amtets Jurisdictioner, undtagen i Thingö Syssel, hvor den ikke anföres som publiceret; 1842 i Skaptafells, Rángárvalla, Vestmannöe og Borgarfjords Sysseler; 1846 i Stranda Syssel. — Særlig anföres den som publiceret paa Islandsk i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli Maaned 1842 og i samme Aar i Gullbringa og Kjosar Syssel, samt i Reykjavík og i Snæfellsnæs Syssel 1843. — Original-Aftryk paa Dansk alene hos Schultz, 8 Sider i 4to. Ligeledes paa Dansk og Islandsk, trykt hos Schultz, 20 Sider i 4to. Förste Side Titelblad, den danske Titel överst, samt Bemærkning om Forordningens Gyldighed paa Island (jevnf. Canc. Skriv. 13. Mai 1841); der nedenfor den islandske Titel med samme Anmærkning paa Islandsk; det Övrige paa Titelbladet Dansk. Paa de lige Sider 2—18 den danske Text med Underskrifter og Sigillatur, paa de ulige Sider 3—19 den islandske Text uden Underskrifter. Sidste Side blank. — Coll. Tid. for 1840, S. 521—543 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1840, S. 129—134; Schou XXIII, 89—94. Jevnf. Viborg Stændertid. I, 302—308, 308—327; II, 1630—1631; Roesk. Stændertid. II, 2564—2569, 2580—2586. — Islandsk: Original-Aftryk hos Schultz med den danske Text (see ovenfor).

Forordning angaaende Straffen for falsk Vidnesbyrd og anden Meneed m. M. 1840. 15. April.

Ifölge Forordningen 24. Januar 1838 §§ 1 og 2 gjeldende for Island, med den Forandring i nogle af de deri bestemte Straffe, som bemeldte Forordnings §§ 3 og 4 foreskrive.

Vi Christian den Ottende &c. G. V., at Vi, efter at have taget de af begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder indgivne allerund. Betænkninger over det dem forelagte Udkast til en Forordning angaaende Straffen for falsk Vidnesbyrd og anden Meneed m. M., under nöieste Overveielse, allern. have fundet for godt at befale, som fölger:

1) Falske Vidner skulle for Fremtiden, istedetfor at dömmes efter Lovens 1. Bogs 13. Cap. 9. Art., hensættes til Strafarbeide fra 4 til 10 Aar. Denne Straf er anvendelig paa ethvert Vidne, der har aflagt falsk edelig Forklaring saaledes, at det kan kjendes, at det forsætlig er afveget fra Sandhed, hvad enten dette bestaaer i, at det har negtet at vide, hvad der dog var det bekjendt, eller at det har foregivet Noget, der ei saaledes forholder sig, hvortil det naturligviis og maa henföres, dersom noget Vidne falskelig foregiver at vide det af egen Erfaring, som det blot har ladet sig fortælle af Andre, uden at den Tillid, Vidnet maatte have dertil, kan udelukke Straffens Anvendelse. Ei heller kan det fritage noget Vidne for at ansees med foranförte Straf, at det ikke ved den Usandhed, hvori det har gjort sig skyldigt, har villet skade Nogen, men at det derimod har ladet sig bevæge ved den Hensigt at afvende Skade og Ulykke fra Andre, og ligesaa lidet at det har anseet den Omstændighed, med Hensyn til hvilken det er afveget fra Sandheden, for uvigtig, da det er et Vidnes ubetingede Pligt, uden alt videre Hensyn at udsige den rene Sandhed og Intet fordölge. Iövrigt have Dommerne, ved at modtage Vidners Forklaring og Eedsfæstelse, paa det Omhyggeligste at sörge for at bortfjerne al Misforstaaelse eller Letsindighed,

1840. som kunde fremkalde mislige Vidnesbyrd, og derved i
15. April. Særdeleshed at iagttage, hvad der er foreskrevet i den allerhöieste Forordning af 10. April 1833.

2) Ved Straffens nærmere Bestemmelse skal Dommeren stedse have for Öie, at ethvert falsk Vidnesbyrd indeholder en grov Tilsidesættelse af den Ærefrygt, som skyldes det höieste Væsen, hvis hellige Navn bruges til at bekræfte Usandhed, og at denne Forbrydelse derhos undergraver Grundstötterne for Ret og Retfærdigheds Haandhævelse i det menneskelige Samfund. — De mildere Straffegrader bör anvendes, naar den Paagjeldende stod i saadanne Forhold til den Part, for hvis Skyld han har villet skjule Sandheden, at deri indeholdes en meget betydelig Fristelse til saadan Afvigelse, eller naar Vidnet har viist en saadan Ustadighed i sit Vidnesbyrd, at det deraf kan kjendes, at dets Forsæt at afvige fra Sandheden har været mindre fast og bestemt. I det Hele skal der ved Valget af Straffetiden tages nöie Hensyn saavel til den större eller mindre skadelige Fölge, som Vidnet kunde vente, at det falske Vidnesbyrd efter sin Beskaffenhed vilde have, enten til at beröve det Offentlige eller en Enkelt det Beviis, ved hvis Hjælp Sandhed og Ret skulde gjöres gjeldende, eller til at sætte Usandhed og Uret igjennem, saa og til den mere eller mindre omhyggelige Plan, hvormed Forklaringen er udtænkt, ligesom ogsaa særdeles Strenghed bliver at anvende imod den, der har ladet sig bestemme til det falske Vidnesbyrd af Egennytte eller Lyst til at skade.

3) Dersom det falske Vidnesbyrd maatte kunne bidrage til at paaföre Nogen Skade paa Ære eller Frihed, kan Straffen efter Omstændighederne stige over den i § 1 bestemte höieste Straf, endog til Arbeide paa Livstid. Men, er et falsk Vidnesbyrd aflagt, der gaaer ud paa at paabyrde Nogen en Forbrydelse, der medförer Dödsstraf, da skal den Skyldige, hvis denne Udaad virkelig maatte have haft den Fölge, at Nogen

blev dömt til Döden, og denne Straf fuldbyrdet, straffes som Morder, ligesom og den, der paa saadan Maade har sögt at paaföre en Anden Dödsstraf, uden at denne ondskabsfulde Hensigt er bleven opnaaet, bliver i Overeensstemmelse med Lovens 6—6—22 at ansee med Livsstraf. 1840. 15. April.

4) Derimod kan efter Omstændighederne Straffetiden bestemmes under den, der ellers efter § 1 er den ringeste, hvis den Paagjeldende, efter at have afgivet falsk edelig Forklaring, af egen Drift tilbagekalder og berigtiger samme. Naar ved den senere Tilbagekaldelse al den skadelige Fölge afværges, som Usandheden kunde have medfört, hvortil det hörer, at det kan skjönnes, at der ikke ved Vidnets Afvigelse fra Sandheden er blevet Nogen berövet et Beviis, hvorved han kunde værge om sin Ret, samt naar Omstændighederne ellers tale til Fordeel for den Paagjeldende, kan Straffetiden nedsættes til 8 Maaneder.

5) Naar Nogen har aflagt falsk Forklaring for Retten, uden endnu at have bekræftet samme med Eed, ansees han med Straf efter Sagens Beskaffenhed af Fængsel paa Vand og Bröd i det mindste 3 Gange 5 Dage eller af Arbeide indtil 4 Aar. De strengere Grader af denne Straf blive at anvende, naar den Skyldige har handlet efter en bestemt, med Fasthed og Haardnakkethed forfulgt Plan, naar han ved givne eller lovede Fordele eller af Ondskab har ladet sig bevæge til Usandhed, men fremfor Alt, hvis han ved at paalyve Nogen en Forbrydelse har paafört denne Arrest eller andet betydeligt Onde. Under Omstændigheder af modsat Beskaffenhed bliver en mildere Straffegrad at vælge. Dersom den Paagjeldende af egen Drift tilbagekalder og berigtiger sin uden Eed aflagte usande Forklaring, bliver, selv naar ellers de Omstændigheder finde Sted, som efter det Foregaaende virke Skærpelse, Straffen at bestemme med Lempelighed, og uden slige skærpende Omstændigheder bliver efter Sagens Beskaffenhed Straffen

1840. 15. April. kun at bestemme enten til nogle Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Bröd, eller under særdeles for den Paagjeldende talende Omstændigheder til simpelt Fængsel.

6) Ligesom den fulde Straf for falsk Vidnesbyrd ogsaa er anvendelig paa dem, der paa Grund af deres Religionsgrundsætninger afgive deres edelige Bekræftelse paa anden end den sædvanlige i Loven foreskrevne Maade, naar den saaledes bekræftede Forklaring findes falsk, saaledes skal det og med Hensyn til de Tilfælde, hvor en Bekjender af den mosaiske Religion paa et Sted, hvor ingen Synagoge, ei heller noget synagogemæssig indrettet Bedehuus findes, aflægger sit Vidnesbyrd paa den i Forordningen 15. Septbr. 1747 § 14 foreskrevne Maade, have sit Forblivende ved hvad der sammesteds er foreskrevet om, at han, hvis hans Udsigende befindes lögnagtigt, skal straffes ligesaa fuldt, som om han havde gjort en corporlig Eed i Synagogen. Ogsaa hvor Lovene have hjemlet, at en skriftlig Bekræftelse under Eed træder istedetfor corporlig Eed (saasom i de udi Lovens 1—13—4 og Forordn. 3. Juni 1796 § 20 cfr. § 19 omhandlede Tilfælde), bliver det under hiin Eed aflagte falske Vidnesbyrd aldeles at straffe efter § 1 eller hvilkensomhelst anden § i denne Vor Anordning, som efter Tilfældets Beskaffenhed derpaa er anvendelig.

7) Naar Mænd, som af Retten eller Övrigheden ere udnævnte til at afholde Syns-, Skjöns- eller Taxationsforretninger, under Eed eller i udtrykkeligt Henhold til en forhen aflagt Eed, svigagtigen og mod bedre Overbeviisning afgive saadant Syn, Skjön eller Taxation, blive de at behandle som falske Vidner. Begaaes andre mindre strafværdige Misligheder af deslige Mænd, blive de i Forhold til Forseelsens Grad at ansee i det ringeste med simpelt Fængsel.

8) Hvor en Part har Adgang til at bekræfte sit Udsagn med Eed, bliver han, saafremt den saaledes aflagte Eed befindes falsk, at straffe lige med et falsk

Vidne. Forsaavidt den af den interesserede Part selv begaaede Meneed maatte være af en saadan Beskaffenhed, at Nogen derved blev udsat for saadant Onde, som i § 3 er omhandlet, f. Ex. naar Nogen i Medför af Lovens 6—17—10 beediger, at den Ting, der findes i en Andens Værge, er ham frakommen imod hans Villie, uagtet han frivillig har skilt sig ved Besiddelsen, bliver han endog at straffe i Overeensstemmelse med fornævnte §, hvorimod den almindelige Straf efter nærværende § bliver at formilde i de Tilfælde, hvor en Part ved sin falske Eed ikke har villet paaföre nogen Anden et Retstab, men alene har villet frie sig selv for et Onde, i hvilket Tilfælde Straffetiden efter Omstændighederne kan indskrænkes til 8 Maaneder. 1840. 15. April.

9) Hvor Nogen udenfor egentlige Retssager har at bekræfte Noget med sin Eed (f. Ex. hvor Eiendomsretten over det Skib med Ladning, hvorfor Söpasse skulde udfærdiges, legitimeres ved Rhederiets Eed), vil og den i § 1 foreskrevne Straf være anvendelig paa den, som ved slig Leilighed gjör sig skyldig i Meneed. Dog kan Straffen under særdeles formildende Omstændigheder nedsættes til 2 Aars Strafarbeide.

10) Skjöndt denne Vor Anordning ikke i Almindelighed er anvendelig paa Misligholdelse af et edeligt Löfte, men en saadan efter Beskaffenheden af den Forbrydelse, som deri indeholdes, maa ansees i Overeensstemmelse med de for samme givne særegne Love, saa bliver der dog stedse ved Straffegradens Bestemmelse, forsaavidt denne er overladt til Dommerens nærmere Skjön, at tage behörigt Hensyn til den Krænkelse af et edeligt Löfte, som indeholdes i den begaaede Pligtovertrædelse. 1 Særdeleshed skal under Iagttagelse af de Lovbestemmelser, som ere givne angaaende forskjellige Arter af Forbrydelser, hvorved Vore Embedsmænd ville svige den Eed, som de have svoret Os, Embedsfortabelse være den almindelige Straf for ethvert forsætligt Brud paa denne Eed, forsaavidt ikke deri

1840. maatte indeholdes en Forbrydelse, der efter Lovens
15. April. Forskrifter eller Grundsætninger kræver en endnu höiere Straf.

11) Den, som ved Trudsler, Löfter eller andre Forestillinger har forledet en Anden til nogen af de i de forestaaende Paragrapher omhandlede Forbrydelser, straffes som om han selv havde begaaet samme. Men, naar saadanne Midler ere anvendte, uden at dog den tilsigtede Forbrydelse virkelig er bleven udövet, vil en forholdsmæssig mildere Straf finde Sted.

12) Hvor Strafarbeide i Overeensstemmelse med denne Vor Anordning bliver at idömme Nogen paa 5 Aar eller kortere Tid, bliver samme, i Henhold til Vor Forordning angaaende Straffen for Tyveri m. fl. Forbrydelser, dat. 11. April d. A., § 82, at udstaae i Forbedringshuset. Men, hvor en længere Straffetid er forskyldt, bliver den Paagjeldende, hvis det er en Mandsperson, at hensætte i Rasphuset eller Fæstningen, men, hvis det er en Qvindesperson, i Tugthuset, dog at Plak. 27. Februar 1827 iagttages i Henseende til Mandspersoner under 20 Aar.

13) Hvad de Forbrydelser angaaer, som, uden at höre til de i nærværende Anordning omhandlede, dog have Lighed med disse, vil det vel indtil videre forblive ved de hidtil for samme gjeldende Lovbud; men, forsaavidt disse ikke have paabudt en aldeles bestemt Straf, har Dommeren ved Straffegradens Valg dog tillige at tage tilbörligt Hensyn til Grundsætningerne i denne Vor Anordning.

14) Ligesom Sagens Natur og Lovens almindelige Grundsætninger tilsige, at de Forbrydelser, for hvilke Straffen er bestemt i nærværende Anordning, med Undtagelse af de Tilfælde, hvor Straffen blot bestemmes til simpelt Fængsel, gjöre den Skyldige uværdig til enhver Bestilling, der forudsætter offentlig Tillid, saavel som til enhver hædrende Udmærkelse, og at i Særdeleshed den, som er funden skyldig i Meneed,

ikke kan komme i nogen Betragtning som Vidne, saaledes skal en Saadan heller ikke nogensinde være berettiget til at afgjöre en Sag ved sin egen Eed, hvorimod han i ethvert Tilfælde, hvor han ellers efter Loven kunde værge sig med sin Eed, maa taale, at Sagen afgjöres ved Modpartens Eed. 1840. 15. April.

Hvorefter alle Vedkommende sig have allerund. at rette. — Givet i Vor kongl. Residentsstad Kjöbenhavn den 15. April 1840.

Tilskipun, viðvíkjandi straffi fyrir falskan vitnisburð og önnur meinsæri, m. m.

Eptir tilskipun af 24. Januarii 1838 gildandi fyrir Ísland, með þeirri umbreytíng á nokkrum af þeim þarí ákvörðuðu ströffum, sem nefndrar tilskipunar §§ 3 og 4 fyriskrifa.

Vèr Christján hinn Áttundi &c. G. V.: að Oss, eptir að hafa tekið þær af Vorum trúu dönsku umdæmastöndum framsettu allraundirgefnustu hugleiðíngar yfir það fyrir þau framlagða framvarp til tilskipunar, viðvíkjandi straffi fyrir falskan vitnisburð og önnur meinsæri m. m., í uákvæmustu yfirveguu, allranáðugast hefir þóknazt að skipa sem fylgir:

1) Falsvottar skulu eptirleiðis, í staðinn fyrir að dæmast eptir laganna 1. bókar 13. kap. 9. art., setjast til straffserfiðis frá 4 til 10 ára. Þetta straff má heimfærast til sèrhvers vitnis, sem þannig hefir gjört falska eiðfesta skýrslu, að þekkjanlegt sè, að það með ásetníngi hafi vikið frá sannleikanum, hvort heldur sem svo stendur á, að það hafi sagt sig ekki vita það, sem samt var því kunnugt, eður það hefir sagt öðruvísi frá einhverju en það er á sig komið, hvartil það nátturlega og verður að reiknast, ef nokkurt vitni falsklega segist vita það af eigin reynslu, er það einúngis hefir heyrt aðra segja, án þess að sú trú, sem vitnið um það hefir, geti frá bægt straffsins álagi. Ei heldur getur sú kríng-

1840. umstæða frelsað nokkurt vitni frá fyrrgreindu straffi, að
15. April. það ekki með þeim ósannindum, í hverjum það er sekt orðið, hafi viljað skaða neinn, en að það þarámóti hafi látið sig leiða af þeim tilgángi, að bægja skaða og óhappi frá öðrum; alls ógild er og sú afbötun, að það hafi álitið þá kríngumstæðu, með tilliti til hverrar það hefir frá sannleikanum vikið, fyrir lítilvæga, þar það er vitnisins ófrávíkjanleg skylda, án nokkurs frekara tillits að segja hreinan sannleika og alls engu að leyna. — Annars eiga dómararnir, þegar þeir meðtaka vitnanna skýrslu og taka þau í eið, með mestu umhyggju að sorga fyrir að frábægja öllum misskilníngi eður gáleysi, er kynni að koma misjöfnum vitnisburði til leiðar, og þarhjá sèrlega að gæta þess sem fyriskrifað er í allrahæstri tilskipun af 10. Aprilis 1833.

2) Við straffsins nákvæmari ákvörðun á dómarinn ætíð að minnast þess, að sèrhver falskur vitnisburður inniheldur grófa vanrækt þeirrar innilegu virðíngar, er ber hinni hæstu veru, hverrar heilaga nafn brúkast til ósanninda staðfestíngar, og að þetta afbrot þaraðauki veikir máttarstólpa rèttarins og rèttlætisins viðurhald í mannlegu samfèlagi. — Hinir vægari straffsmátar eiga að brúkast þegar svo stendur á, að hinn seki var í einhverju slíku sambandi við þann málspart, fyrir hvers skuld hann hefir ætlað að leyna sannleikanum, að það leiddi af sèr mikilvæga freistíng til slíks afviks, eður þegar vitnið hefir þannig sýnt óstöðugleika í vitnisburði sínum, að þar af megi sjást, að þess ásetníngur um að víkja frá sannleikanum hafi verið miður fastur og fullkominn. Yfirhöfuð á, við ákvörðun straffsins tímalengdar, nákvæmlegt tillit að hafast bæði til þeirra meir eður miður skaðlegu afleiðínga, er vitnið gat vænt að fylgja mundu hinum falska vitnisburði, eptir hans ásigkomulagi, annaðhvort til að firra almenníng eður einstaka manneskju þeirri bevísíng, með hverrar hjálp sannleiki og rèttur eiga að ná sínu gildi, ellegar til að koma ósannindum og órètti fram, svo og til þeirra meir eður

miður kostgæfilegu uppáfinníngu, eptir hverjum skýrslan átti að lagast, eins og líka straung hegníng á að heimfærast til þess manns, sem hefir leiðast látið til falsks vitnisburðar af eigin gagni ellegar lyst til að skaða. 1840. 15. April.

3) Ef hinn falski vitnisburður kynni geta stuðlað til að olla öðrum nokkurs æru- eður frelsis-tjóns, getur straffið, eptir kríngumstæðunum, yfirstigið það í § 1 ákvarðaða hæsta straff, jafnvel til æfilángs erfiðis. En sè sá falski vitnisburður framfærður, er miði til að sakfella nokkurn fyrir drápsverðan misgjörníng, á hinn seki, ef tèð ódæði hefir útverkað dauðadóm yfir nokkrum manni og það straff þessvegna hefir á honum framkvæmt verið, að straffast eins og morðíngi, eins og líka sá, sem á slíkan hátt hefir reynt til að olla nokkrum dauðastraffs, án þess að hafa getað fullnægt þessum vonzkufulla tilgángi, á samkvæmt laganna 6—6—22 að álítast með lífsstraffi.

4) Þarámót má, eptir kríngumstæðunum, straffstíðin ákvarðast nokkuð vægar, en sú, sem annars eptir § 1 er hin minnsta, ef hinn seki, eptir að hafa gjört falska eiðfesta skýrslu, af sjálfsdáðum aptur kallar og rèttir hina sömu. Þegar hin síðari apturköllun frábægir öllum þeim skaðlegu afleiðíngum, er af ósannindunum kynnu hlotizt að hafa, hvartil það heyrir, að skynja megi, að vitnisins afvik frá sannleikanum ekki hafi rænt frá neinum nokkurri slíkri bevísíng, með hverri hann gæti varið sinn rètt, svo og þegar kríngumstæðurnar annars mæla fram með hinum seka, má straffstíðin lækkast til átta mánaða.

5) Hafi nokkur gjört ránga skýrslu fyrir rètti, án þess að staðfesta hana með eiði, álítist hann, eptir málsins ásigkomulagi, með fángelsis straffi við vatn og brauð, að minnsta kosti í þrisvar sinnum fimm daga, ellegar með erfiðis straffi, allt til fjögra ára. Harðari straffsmátar af því kyni mega heimfærast til hins seka, ef hann hefir fylgt áður ákvörðuðu, með kappi og þverlyndi vörðu undirlagi; ef hann af veittum eður lofuðum

1840. ábata, ellegar og af illsku, hefir látið leiða sig til ósann-
15. April. inda, en allra helzt ef hann með að ljúga einhverjum misgjörníngi á nokkurn mann hefir steypt honum í fángelsi eður aðra mikilvæga ólukku. Þegar kríngumstæðunum er gagnstæðlega varið, á mildari straffsmáti að veljast. Ef hinn seki af sjálfs dáðum aptur kallar og leiðrèttir sína án eiðs gjörðu ósönnu skýrslu, á, jafnvel þegar kríngumstæðunum annars er svo varið, að þær, eptir áðurskrifuðu, gætu ollað skerpíngu, straffið að ákvarðast með limfeldni, og án slíkra skerpandi kríngumstæðna á það jafnvel, eptir málsins ásigkomulagi, einúngis að ákvarðast til nokkrum sinnum 5 daga fángelsis við vatn og brauð, ellegar, þegar kríngumstæðurnar mæla sèrlega fram með þeim seka, til einfalds fángelsis.

6) Eins og fullt straff fyrir falskan vitnisburð eins vel er heimfæranlegt til þeirra, sem í krapti sinna trúarbragða eiðfesta sína skýrslu á annan hátt, en þann sem siðvanalega er fyriskrifaður í lögunum, þegar hin þannig staðfesta skýrsla prófast fölsk að vera, svo á og líka, með tilliti til þess tilfellis, hvar einhver sá, er fylgir Móiseslaga trúarbrögðum, á þeim stað, hvar hvorki er neitt samkundumusteri nè neitt á líkan hátt lagað bænahús, framfærir sinn vitnisburð á þann í tilskipuninni af 15. Septembr. 1747 § 14 fyriskrifaða máta, hið sama að gilda sem þar er fyriskrifað þarum, að ef hans sögusögn finnst lýgi að vera, hann þá samt straffist fullt eins hart, og hann hefði líkamlegan eið gjört í samkundumusterinu. Ogsvo þegar lögin heimila það, að skrifleg staðfestíng, undir eið, komi í staðinn fyrir líkamlegan eið (svo sem í þeim í laganna 1—13—14 og tilskipun af 3. Juni 1796 § 20, sbr. § 19, umgetnu tilfellum) á sá undir slíkan eið framborni falski vitnisburður öldúngis að straffast eptir § 1 eður hverri helzt grein þessarar Vorrar tilskipunar, sem eptir tilfellisins ásigkomulagi er heimfæranleg þartil.

7) Ef menn, sem af rèttinum eður yfirvaldinu eru skikkaðir til að halda skoðunar-, álits- eður virðíngargjörðir, undir eið eður með útþrykkilegri skýrskotan til eiðs nokkurs, er áður hefir unninn verið, sviksamlega eður mót betri sannfæríng fremja slíka skoðun, álit eður virðíngargjörð, eiga þeir að sæta sömu meðferð sem fölsk vitni. Gjöri þessháttar menn sig seka í miður straffsverðum afbrotum, eiga þeir, að minnsta kosti, að dæmast til einfalds fángelsis. 1840. 15. April.

8) Þegar nokkrum málsparti leyfist að staðfesta sinn framburð með eiði, á hann, ef sá þannig gjörði eiður finnst falskur að vera, að straffast eins og falsvottur. Að svo miklu leyti að því af hlutaðeiganda málsparti framda meinsæri kynni að vera þannig varið, að nokkrum þarmeð hleyptist í slíkan vanda, sem í § 3 er um getið, t. d. ef nokkur í meðhaldi laganna 6—17—10 eiðfestir, að einhver hlutur, sem finnst í annars manns vörzlum, sè frá sèr kominn án síns vilja, þótt hann góðviljuglega hafi hafnað hlutarins umráðum, á hann jafnvel að straffast samkvæmt fyrrnefndum §, hvarámót hið almenna straff eptir nærværanda § á að mildast í þeim tilfellum, hvar málsparturinn með sínum falska eiði ekki hefir ætlað að orsaka öðrum neitt rèttartjón, heldur einúngis viljað fría sjálfan sig úr einhverjum vanda; þegar svo stendur á, má straffstíðin, eptir kríngumstæðunum, takmarkast til 8 mánaða.

9) Þegar nokkur, fyrir utan eiginleg þíngamál, á að staðfesta nokkuð með sínum eiði (t. d. þegar eignarrèttur til kaupskips með farmi, hverju sjópassar eiga að veitast, sannast með reiðarans eiði) á líka það í § 1 fyriskrifaða straff að vera heimfæranlegt til þess, sem við slíka hentugleika gjörir sig sekan í meinsæri. Samt má straffið, þegar kríngumstæðurnar eru sèrlega mildandi, lækkast til tveggja ára straffserfiðis.

10) Þótt þessi Vor tilskipun ekki almennt sè heimfæranleg til misjafnrar uppfyllíngar eiðfests loforðs, en slík hegðun, eptir ásigkomulagi þess afbrots, sem þarí

1840. er innifalið, verði að álítast samkvæmt þeim þarum út-
15. April. gefnu sèrlegu lögum, svo á dómarinn samt jafnan, við straffsmátans ákvörðun, að svo miklu leyti hún sezt til hans nákvæmara álits, að hafa viðurkvæmilegt tillit til þeirrar krenkíngar eiðfests loforðs, sem innifalin er í þeirri skyldunnar yfirtroðslu, sem þannig er framin. Sèrílagi á, við aðgæzlu þeirra lagaboða, sem útgefin eru um ýmislega misgjörnínga, hvarmeð Vorir embættismenn vilja rjúfa þann eið, er þeir hafa Oss svarið, embættismissir að vera hið almenna straff slíks með ásettu ráði framins eiðrofs, að svo miklu leyti þarí ekki innifelast misgjörníngar, sem eptir laganna forskriptum eður grundvallarreglum útheimta enn frekara straff.

11) Hver, sem með hótunum, loforðum eður öðrum fortölum hefir lokkað annan mann til nokkurs af þeim í áðurskrifuðum greinum umtöluðu afbrotum, á að straffast eins og hann hefði framið þau sjálfur. En þegar slíkum meðölum hefir verið við komið, án þess að hið tilmiðaða afbrot hafi framið verið, á vægara straff, eptir rèttri tiltölu, að á leggjast.

12) Þegar einhver, samkvæmt þessari Vorri tilskipun, á að dæmast til straffserfiðis í 5 ár eður styttri tíð, á hinn seki, í tilliti til Vorrar tilskipunar viðvíkjandi straffi fyrir þjófnað og fleiri misbrot, dagsettri 11. Aprílis þessa árs, § 82, að sæta því í forbetrunarhúsinu. En þegar lengri straffstíð er verðskulduð, á hinn seki, sè hann karlmaður, að setjast í rasphúsið ellegar í festínguna, en sè það kvennmaður, í tugthúsið, þó svo, að opið brèf af 27. Febr. 1827 aðgætist, með tilliti til karlmanna, sem eru ýngri en tvítugir.

13) Viðvíkjandi þeim afbrotum, sem án þess að heyra til þeirra í nærverandi tilskipun umskrifuðu, samt nokkuð líkjast þeim, eiga þau híngaðtil þarum gildandi lagaboð fyrst um sinn að standa; en, að svo miklu leyti þau ekki hafa uppáboðið eitthvert fullkomlega tiltekið straff, á dómarinn, þegar hann ákvarðar straffsmátann,

viðurkvæmilega að gæta að grundvallarreglunum í þessari Vorri tilskipun. 1840. 15. April.

14) Eins og málsins eðli og laganna almennu grundvallarreglur áskilja, að þau misbrot, fyrir hver straff er ákvarðað í nærverandi tilskipun, að undanteknum þeim tilfellum, hvar straffið einúngis ákvarðast til einfalds fángelsis, gjöri hinn seka óverðugan til nokkurs þess umboðs, er krefur opinbers trúnaðartrausts, og líka til hvers eins sérlegs virðíngarmerkis, og að sérílagi sá, sem fundinn er að meinsæri, ekki megi takast til nokkurs álits sem vitni — svo má heldur ekki slíkur maður nokkurn tíma hafa rètt til að útkljá nokkurt mál með sjálfs síns eiði, hvarámót hann, í hverju því tilfelli, hvar hann annars, eptir lögunum, hefði mátt verja sig með eiði, hlýtur að þola, að mótpartsins eiður skeri úr þrætunni.

Hvareptir allir hlutaðeigendur sèr allraundirgefnast hegða eiga. Gefið í Vorum konúnglega aðseturstað Kaupmannahöfn þann 15. Aprilis 1840.

Kongelig Resolution ang. **Udredelse af de til Forsamlingen af islandske Embedsmænd** i Reykjavík medgaaede **Omkostninger**, samt **Trykningen af sammes Forhandlinger.** Khavn den 15. April 1840. — Canc. 3. Depart. Forestill. 1840, Nr. 43. *see* Canc. Skriv. 25. April 1840. 15. April.

Kongelig Resolution ang. **videnskabelig Understöttelse for Distriktslæge** Haalland **paa Vestmannöerne.** Khavn den 17. April 1840. — I Forestilling 15. April afgiver Directionen for Fonden ad usus publicos, ifölge kongl. Befaling i Reskr. 31. Marts, Erklæring over et Andragende fra den som Distriktslæge paa Vestmannöerne ansatte Andreas Iversen Haalland om en Understöttelse til Anskaffelse af de fornödne Apparater til naturvidenskabelige Undersögelser, navnlig et Udvalg af de didhörende natur- 17. April.

1840. 17. April. videnskabelige Værker, samt Mikroskop, Injections-Spröite med Tilbehör, Glas o. s. v., hvilket Directionen anbefaler, erindrende om, at de i Grönland ansatte Læger havde erholdt 200 Rbd. i lignende Öiemed. — Documenter henhörende til Fonden ad usus publicos, Journ. 10, Nr. 296.

Vi ville allernaad. have Districtschirurg paa Vestmannöe under Island, A. J. Haalland, bevilget i indbemeldte Öiemed en Understöttelse af 200 Rbd. af Fonden ad usus publicos. — Kjöbenhavn den 17. April 1840.

18. April. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Betaling af en Kirkes Gjæld til en fratrædende Beneficiarius.** Khavn den 18. April 1840. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1840, Nr. 1419.

Hr. Stiftamtm. og Deres Höiærv. have i behagelig Skrivelse 12. Februar d. A. henstillet til Cancelliet, om ikke den forhenværende Præst i Höskuldstade, Provst Petersen, maatte af Eftermanden i Kaldet successive godtgjöres hans Tilgodehavende hos Höskuldstade Kirke med det aarlige Overskud af dens Indtægter, dog saaledes, at denne Gjæld ikke skal paahvile Kirken længere end i 3 Aar, at regne fra Fardag 1839.

I Anledning heraf skulde man tjenstligst tilmelde Dem, til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, at herimod ikke haves Noget at erindre, i Betragtning af Omstændighederne. Forövrigt ansees det for rettest, at der for Fremtiden i slige Tilfælde tages den fornödne Reservation i Vacancen med Hensyn til den Godtgjörelse, som Eftermanden maatte ansees pligtig at tilsvare. — Det kgl. Danske Cancellie den 18. April 1840.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Afbetaling af en Kirkes Gjæld til en afdöd Beneficiarius's Bo.** Khavn den 18. April 1840. — Canc. 1. Depart. Brevb 1840, Nr. 1420. 1840. 18. April.

Hr. Stiftamtm. og Deres Höiærv. have ved behagelig Betænkning 23. Septbr. f. A. tilstillet Cancelliet til Afgjörelse en Ansögning fra afgangne Præst til Ripur inden Skagefjords Syssel Hannes Bjarnesens Enke, Sigridur Jonsdatter, om, paa en eller anden Maade at erholde Erstatning for den Gjæld af 240 Rbd. S. M., som Ripur Kirke, efter at den i 1838 er bleven opbygget af hendes Mand, nu staaer i til hans efterladte Stervbo.

Efter at Cancelliet i denne Sag har brevvexlet med det kgl. Rentekammer, skulde man tjenstligst tilmelde Dem til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse: at det ikke kan bevilges, hvorpaa der i Ansögningen er andraget, at Supplikantinden, for at erholde sit Tilgodehavende, fortsætter Administrationen af Kirkens Indtægter, saaledes at Overskudet, efter at hun havde udredet Kirkens nödvendigste Udgifter, tilfalder hende til Afdrag paa Gjælden; hvorimod det bifaldes, under Forudsætning af at Reservation i saa Henseende er tagen ved Kaldets Besættelse, at en billig Erstatning efter Hr. Stiftamtm.' og Deres Höiærv.' nærmere Bestemmelse tillægges hende af Kirkens aarlige Portions-Overskud. — Det kgl. Danske Cancellie den 18. April 1840.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Udstedelse af Auctionsskjöde, samt Beregning af Halvprocento-Afgiften** m. v. Khavn 18. April.

1840. den 18. April 1840[1]. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr.
18. April. 1400.

Grosserer P. C. Knudtzon har i et hertil indkommet Andragende af 10. Februar sidstl. paaanket, at Land- og Byfoged Gunnlögsen deels har under 15. Juni f. A. udstedt Auctionsskjöde til ham og Kjöbmand C. Wiibroe i Forening paa det Handelshuset Weil & Gersons Fallitbo forhen tilhörende Etablissement i Reikevig, uagtet Wiibroe ved Transport af 29. Marts næstforan har overdraget ham sin Andeel, deels har affordret ham Halvprocento-Afgiften efter Forordn. 8. Februar 1810 af hele Kjöbesummen for bemeldte Etablissement, 10,000 Rbd. r. S., endskjöndt under Salget var indbefattet ikke alene de til Salget hörende Bygninger, men ogsaa Handelens Varelager m. m.

Efterat Kammeret i Anledning heraf har brevvexlet med det Danske Cancellie, skulle vi ikke undlade herved tjenstligen at tilmelde Hr. Stiftamtmanden til videre Bekjendtgjörelse for Landfoged Gunnlögsen, at Grosserer Knudtzon med Hensyn til den foregaaende Transport maa have Adgang til at fordre Auctionsskjödet udstedt til sig alene, men at derimod Halvprocent-Afgiften er ret beregnet af den hele under Eet stipulerede Kjöbesum for samtlige under Salget af fornævnte Handelsetablissement indbefattede Gjenstande. I Overeensstemmelse hermed have vi under Dags Datum tilskrevet Grosserer Knudtzon det Fornödne. — Rentekammeret den 18. April 1840.

25. April. **Cancellie-Skrivelse** til Forsamlingen af islandske Embedsmænd i Reykjavík, ang. **Udgifterne ved Forsamlingen og Trykningen af dens Forhandlinger.** Khavn den 25. April 1840[2]. — Resol. i

[1]) Rentek. Skriv. 15. Decbr. 1838.
[2]) Canc. Skriv. 14. Decbr. 1841.

Canc. 3. Depart. Forestill. 1840, Nr. 43. — Canc. 3. Depart. Breve 1840, Nr. 1764—1766. Jfr. Tíðindi frá nefndarfundum íslenzkra embættismanna 1839, S. 54—60, 171—177. 1840. 25. April.

Efter at have modtaget Forsamlingens under 2. Juli f. A. afgivne Betænkning om, hvorledes de Omkostninger kunne være at tilveiebringe, som i Anledning af dens Möder medgaae i Diætpenge til dens Medlemmer og Betaling til Protokolföreren, har man desangaaende corresponderet med det kongl. Rentekammer, der i sin over Sagen afgivne Betænkning har erklæret sig enigt med Cancelliet i, at saavel de ovennævnte Omkostninger, som samtlige övrige ved Forsamlingen foranledigede Udgifter passende kunne paalignes de islandske Amters Repartitionsfonds, idet Kammeret har tilföiet, at Ligningen rettest antages at kunne skee efter Lösegodstiendens Capital for hvert Amt, ifölge hvilken Fordeling efter Middeltallet af Lösegodstiendens Capital i 5 Aar Sönder-Amtet vilde have at udrede $^2/_6$, Vester-Amtet $^1/_6$ og Nord- og Öster-Amtet $^3/_6$ af de omhandlede Omkostninger.

I Overeensstemmelse hermed har man nedlagt allerund. Forestilling, idet man i Forbindelse dermed har foredraget Hans Maj^t. Kongen den af Forsamlingen under 12. Juli f. A. indgivne Forestilling, hvori der andrages paa, at det maa tillades dem af dens Medlemmer, som den dertil maatte udnævne, under Formandens Tilsyn paa privat Bekostning i det islandske Sprog at bearbeide og ved Trykken bekjendtgjöre Indholdet af Forsamlingens Forhandlinger, og det har derefter behaget Hans Maj^t. under 15. dennes allern. at resolvere saaledes:

„Vi bifalde allern., at de Omkostninger, som medgaae i Anledning af den ved allerhöieste Resolution af 22. August 1838 allern. befalede Forsamling af Embedsmænd i Reikevig, blive at paaligne de islandske Amtsrepartitionsfonds til Udredelse efter Lösegodstiendens Capital for hvert Amt. Saa bifalde Vi og, at bemeldte

1840. 25. April. Forsamlings Forhandlinger ved et af sammes övrige Medlemmer dertil udnævnt Medlem, under Formandens Tilsyn og paa privat Bekostning kundgjöres ved Trykken i det islandske Sprog, dog at Formanden, naar Skriftet er trykt, har at tilstille Vort Danske Cancellie nogle Exemplarer af samme, tilligemed en dansk Oversættelse i Manuskript".

Hvilken allerhöieste Resolution man ikke skulde undlade herved tjenstligst at meddele. — Det kongel. Danske Cancellie den 25. April 1840.

25. April. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Udgifter ved Forsamlingen af islandske Embedsmænd i Reykjavik.** Khavn den 25. April 1840. — Canc. 3 Depart. Breve 1840, Nr. 1764—66 (blank i Brevbogen).

Idet man herved meddeler Approbation paa den i Hr. Stiftamtmands behagelige Skrivelse af 15. August f. A. omhandlede Indbetaling af 32 Rbd. r. S. til Lönning af tvende Extraskrivere i 5 Dage og Anskaffelse af 2 Protokoller, Skrivematerialier m. v. til Forhandlingerne af den ved allerhöieste Resol. af 22. August 1838 befalede Forsamling af Embedsmænd i Reikavig, skulde man tjenstl. tilföie, at disse Udgifter ville blive at afholde i Overeensstemmelse med den bemeldte Forsamling under Dags Dato communicerede allerhöieste Resolution af 15. dennes. — Det kgl. Danske Cancellie den 25. April 1840.

25. April. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Leiermaals-Forseelser og deres Eftergivelse.** Khavn den 25. April 1840. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1840, Nr. 1763.

I Anledning af Hr. Amtmands Skrivelse af 31. December f. A., hvori De andrager paa, at det, i Henhold

til de i Canc. Skriv. 3. Septbr. 1805, cfr. Canc. Skriv. 3. Mai 1823 indeholdte Bestemmelser, maa for Island udtrykkelig fastsættes, at den, der 3 Gange har forseet sig i Leiermaal med forskjellige Personer, bliver at fritage for Straf, naar samme enten 1/4 eller 1/2 Aar efter at den sidste Forseelse er begaaet har indladt sig i Ægteskab med den, med hvem Forseelsen er begaaet, skulde man herved tjenstl. tilmelde Dem, at de ovenanförte Cancellie-Skrivelser ikke kunne ansees anvendelige i Island, men at, naar vedkommende Övrighed maatte finde, at i Tilfælde af den ovennævnte Beskaffenhed Omstændighederne tale for Straffens Eftergivelse, bör den desangaaende indkomme med særlig Forestilling. — Det kongel. Danske Cancellie den 25. April 1840. 1840. 25. April.

Kongelig Resolution ang. **naturhistorisk Stipendium for Jonas Hallgrimsson.** Khavn den 27. April 1840. — I Forestilling 15. April anbefales et Andragende fra Cand. Jonas Hallgrimsson, som sögte Forlængelse af det ham ved kgl. Resol. 6. August 1836[1] bevilgede Stipendium til Naturvidenskabernes Dyrkelse, overeensstemmende med kgl. Resol. 23. Januar 1817. — Sager hörende til Fond. ad usus publicos Journ. 10, Nr. 263. 27. April.

Vi ville allern. have bevilget, at Stud. juris Jonas Hallgrimsen endnu for eet Aar maa nyde den ham af Fonden ad usus publicos tillagte temporaire Understöttelse af 150 Rbd. til hans naturvidenskabelige Studiers Fremme. — Kjöbenhavn den 27. April 1840.

Bekjendtgjörelse fra Stiftamtmanden over Island, C. E. v. Bardenfleth, ang. **Kong Christian den Ottendes Tronbestigelse.** Islands Stiftamtshus den 28. April 1840. — Bekjendtgjort som Amts- 28. April.

[1]) see Skrivelse 26. August 1836.

1840. skrivelse i Skaptafells og Rángárvalla Sysseler 1840. — Ori-
28. April. ginal-Aftryk paa et Blad i Qvarto.

Sú sorgarfregn er komin hèr til lands með kaupförum úr Danmörk, að vor ástsæli konúngur, Friðrik hinn Sjötti, sè leiddur úr þessum heimi þriðja dag December-mánaðar næstliðið ár.

Kristján konúngur Áttundi settist jafnskjótt að ríki feðra sinna, og hefir hann samdægurs í opnu brèfi birt sinn allrahæstan vilja, að öll opinber störf skuli fara fram jafnt og áður, samkvæmt þeim um það efni allranáðugast útgengnu tilskipunum, sem og, að allir af enum hásæla konúngi settu ellegar staðfestu embættismenn, skuli að svo stöddu halda áfram að gegna embættisstörfum þeirra, eptir þeim hollustu-eiði, er þeir áður höfðu unnið konúnginum.

þessu næst hefir konúnginum allranáðugast þóknazt að gefa mèr til vitundar í brèfi til mín af 26. Marts seinastl., að kærleikur hans konúnglegu hátignar nái til Íslands innbúa, eigi síður en til hans annara kæru og trúlyndu þegna; og þareð Íslendíngar sèu vegna fjærstöðu þeirra ymsum vankvæðum bundnir, og þurfi því, ef ske mætti, enn nákvæmari umhyggju en aðrir fyrir velferð þeirra, þá skuli þeir ei heldur fara hennar á mis af hálfu hans Konúnglegu hátignar, er jafnframt vili veita verðuga áheyrn frumvörpum þeim landinu til heilla, er sú nefnd embættismanna, sem í Reykjavík allranáðugast er tilskipuð, kunni á sínum tíma að bera fram fyrir skör hans hásætis. Loksins hefir hans Konúnglega hátign allranáðugast boðið mèr að heita öllu landsfólkinu, að hann vili vera þeim mildiríkur og góður konúngur.

þessu konúngsins allranáðugasta boði fullnægi eg nú allraundirgefnast, með því að auglýsa það, sem að framan er skrifað, fyrir öllum almenníngi.

Íslands stiptamtshúsi þann 28. April 1840.

Bardenfleth.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **nyt Oplag af den gamle islandske Kirkesangbog eller Graduale.** Khavn den 28. April 1840. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1840, Nr. 1669. 1840. 28. April.

Hr. Stiftamtm. og Deres Höiærv. have med behagelig Skrivelse af 17. Februar sidstl. indsendt til Cancelliet et Andragende fra en her i Staden sig opholdende islandsk Studerende, Sigurd Gissursen, hvori han har forespurgt om, hvorvidt der kunde være Noget til Hinder for, at islandske Studenter her i Staden besörgede et nyt Oplag af den ældre islandske Psalmebog, Grallari kaldet, i alt Fald saafremt Forpagteren af det islandske Stiftsbogtrykkerie ikke i Löbet af nærværende Aar vilde besörge den paany aftrykt. Med Andragendet er fulgt en af Forpagteren af det islandske Stiftsbogtrykkerie i Sagen afgiven Erklæring, hvori han har protesteret imod, at nogen Anden end Stiftsbogtrykkeriet meddeles Tilladelse til paany at oplægge den nævnte Psalmebog, og i alt Fald, for at conservere Stiftsbogtrykkeriets Forlagsret, har erklæret sig villig til ved förste Leilighed selv at foranstalte et nyt Oplag af samme trykt i Stiftsbogtrykkeriet.

Hr. Stiftamtm. og Deres Höiærv. have yttret, at De antage, at Foranstaltningen af et nyt Oplag af den ommeldte Psalmebog baade for Tiden er unödvendig, og, navnlig med Hensyn til den islandske Almues Vedhængen ved ældre Skrifter, kunde modvirke Udbredelsen af den ifölge allerhöieste Reskr. af 22. Juli 1796 udarbeidede nye islandske Psalmebog, som ifölge Cancelliets Skrivelse til den daværende Biskop over Island af 10. Juli 1802 maa, dog uden Tvang, indföres ved den offentlige Gudstjeneste overalt i Island.

Foranlediget heraf skulde man, ved at tilmelde Hr. Stiftamtm. og Deres Höiærv., at det efter det ommeldte allerhöieste Reskr. af 22. Juli 1796 ikke kan være til-

1840. ladt, hvor den nye Psalmebog engang er indfört, atter
28. April. at indföre den gamle, tjenstl. anmode Dem om at indhente og hertil indsende Erklæring fra Forpagteren af det islandske Stiftsbogtrykkerie, om han desuagtet paany vil oplægge den gamle Psalmebog. — Det kgl. Danske Cancellie den 28. April 1840.

29. April. **Kongelig Resolution** ang. **Sagefaldskassernes Henlæggelse til Justitskassen.** Khavn den 29. April 1840. — I Rentekammerets Forestilling 21. April bemærkes, at Roeskilde Stænderforsamling 1835 havde, i Anledning af det den forelagte Udkast til Forordning om Criminalvæsenet paa Island, blandt Andet henstillet, at de ved Reskr. 25. Juli 1808 § 4 oprettede Sagefaldskasser maatte blive ophævede, deres Beholdninger indbetales i Justitskassen og det i Plak. 4. Mai 1778 § 3 ommeldte Vrag i Fremtiden tilfalde sidstnævnte Kasse. Bestemmelser herom optoges i Forordn. 24. Januar 1838 § 17 og § 11, dog at det i den förstnævnte § forbeholdtes at bestemme, hvorledes der skulde forholdes med Sagefaldskassernes Beholdninger og med de övrige Indtægter, der hidtil havde tilfaldt samme.

Rentekammeret ansaae det i og for sig for mest consequent, at Beholdningerne faldt tilbage til den kgl. Kasse. De Indtægter, hvorved de vare fremkomne, tilkom nemlig oprindeligen den kgl. Kasse, og indtil i Aaret 1736 aflagde hver Sysselmand aarlig Regnskab for hans Distrikts Vedkommende saavel for uvisse Indkomster af Leiermaals- og andre Böder, som af Drivfisk og Tömmer. — Ved Resol. 26. Marts 1736 tillagdes Sysselmændene disse Indtægter — forbrudte Hovedeller Boeslodder, strandede Skibe og arvingslöst Gods undtagen — mod en vis aarlig Afgift til den kgl. Kasse. Denne Forandring var kun en forandret Oppebörselsmaade, thi saavel efter som för forudsættes disse Indtægter at tilkomme den kgl. Kasse. Ved Reskr. 25. Juli 1808 tillagdes de nævnte Indtægter Sagefaldskasserne, og den derfor bestemte Afgift bortfaldt til den kongl. Kasse. Man kunde saaledes sige, at den kgl. Kasse renoncerede paa Anvendelsen af de nævnte Indtægter, saalænge de maatte være nödvendige til de ved Reskr. 1808 bestemte Udgifter, men naar denne Anvendelse ikke

1840. 29. April.

længer ansaaes fornöden, vilde den kgl. Kasses Ret selvfölgelig indtræde paany. Men for det Tilfælde, at Kongen vilde renoncere paa denne Indtægt, havde Rentekammeret indhentet de fornödne Betænkninger fra Amtmændene i Island.

Af disse havde Amtmanden i Nord- og Öster-Amtet, Thorarensen, foreslaaet, at Sagefaldskassernes Beholdninger i dette Amt maatte anvendes til at betale Repartitionsfondens Gjæld til Justitskassen, samt at det Overskydende derefter maatte deles mellem Repartitionsfonden og Fattigvæsenet i de mest trængende Distrikter der i Amtet. Derimod havde Amtmand Thorsteinson og Stiftamtmand Bardenfleth stemt for Justitskassen, og denne Sidste navnlig bemærket, deels at Justitskassen, hvis ældre Beholdning vel var 3,070 Rbd., i den senere Tid havde en Underbalance af over 900 Rbd., der vilde foröges ved de nu forögede Udgifter, deels at, da Repartitionsfondene ikke have den Bestemmelse at oplægge Capitaler, vilde Fölgen af Henlæggelsen til disse Fonds kun blive, at disse Summer vilde blive forbrugte, for at undgaae at paalægge Amtets Beboere flere Byrder. Men denne Lettelse vilde kun være forbigaaende. Til denne Anskuelse slutter Kammeret sig, idet det bemærker, at Sagefaldskassernes Beholdninger, forsaavidt de vare indsatte til Forrentning i den islandske Jordebogskasse, belöb sig til 3000 à 4000 Rbd. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1840 B, Nr. 213. Algreen-Ussings Reskriptsamling 1840, S. 102.

Vi tillade allernaad., deels at de ifölge Forordn. af 24. Januar 1838 ophævede islandske Sagefaldskassers Beholdninger afgives til den islandske Justitskasse, deels at de hine Kasser tillagte Indtægter for Fremtiden indflyde i bemeldte Justitskasse, saaledes som allerede ved fornævnte Anordning er bestemt med Hensyn til Böderne for Lösagtighedsforseelser. — Kjöbenhavn den 29. April 1840[1].

---

[1]) Denne kgl. Resolution er communiceret Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, samt det Danske Cancellie, ved Rentekammer-Skrivelser 9. Mai 1840. Isl. Copieb. 13, Nr. 1515—1518.

1840. 2. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til det Danske Cancellie, ang. **Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af nogle almindelige Lovbud** fra Aarene 1835 til 1838. Khavn den 2. Mai 1840. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 1461.

Ved behagelig Skrivelse af 25. Februar sidstl. har det kgl. Danske Cancellie forlangt Kammerets Betænkning i Anledning af, at den ved allerhöi. Resolution af 22. August 1838 befalede Forsamling af Embedsmænd i Reykjavík har i hosfölgende Skrivelse foreslaaet, at efternævnte af de i Aarene 1835—1838 incl. igjennem velbemeldte Collegium for Danmark emanerede Anordninger maatte med de fornödne Modificationer gjöres anvendelige i Island, nemlig:

1) Plakat af 2. November 1836, angaaende Udvidelse af Udpantningsretten. — 2) Forordningen af 28. Decembr. 1836, angaaende hvad der i Strandingstilfælde skal iagttages. — 3) Plak. af 1. Marts 1837, hvorved de hidtil gjeldende Bestemmelser om Kirkers Salg forandres. — 4) Plak. af 1. Novbr. 1837, indeholdende nogle nærmere Bestemmelser i Forordn. af 27. Septbr. 1799 om Trykkefrihedens Grændser; samt — 5) Cancellie-Plakat af 25. Febr. 1837, hvorved den kgl. Resolution af 4. Oktbr. 1799 kundgjöres.

Og har Forsamlingen derhos indsendt Udkast til de forandrede Anordninger, som for Islands Vedkommende skulle træde istedenfor de under Nr. 1 og 2 nævnte, ligesom Forsamlingen ogsaa har formeent, at istedenfor Forordningen af 16. Novbr. 1836, angaaende en fremtidig Afsoning af Böder og visse andre Pengeforpligtelser, hvilken Anordning er uanvendelig i Island, den 9. § i Forordn. 24. Januar 1838 kunde udvides til at gjelde for private Böders Afsoning, og i Særdeleshed for Afsoningen af Alimentationsbidrag.

I Anledning heraf skulle vi ikke undlade tjenstl.

at melde, at Kammeret tiltræder de af det kgl. Danske Cancellie gjorte Bemærkninger ved det indsendte Udkast til en Plakat for Island angaaende Udvidelse af Udpantningsretten og nærmere Bestemmelse af Fremgangsmaaden ved Udpantninger. — I Henseende til Udkastet til en Forordning for Island, angaaende hvad der i Strandingstilfælde skal iagttages ad § 6, hvorom velbemeldte Collegium har bemærket, at det har været ulige Meninger underkastet, om ikke det i Forordn. af 28. Decembr. 1836 antagne Maximum for Bjergelönnen ikke ogsaa bör gjöres gjeldende i Island, maa Kammeret, med Hensyn til de Vanskeligheder, det Locale medförer for Indbjergning af strandet Gods, vel ansee det for betænkeligt, at fravige Bestemmelserne i Udkastet, i hvis Fölge Bjergelönnens Störrelse bliver at fastsætte af Amtmanden, eller i hans Fraværelse af Sysselmanden, men det kunde dog maaskee i den nye Anordning indskjærpes disse Embedsmænd, at de kun naar Bjergningen havde været forbunden med ualmindelig Fare og Besværlighed, burde overskride det ved Anordningen af 28. Decbr. 1836 bestemte Maximum. Angaaende § 15 formener Kammeret, at det ganske kunde forbigaaes at afgive Bestemmelse om, at Sysselmanden kan lade möde ved Fuldmægtig, deels for at gjöre det saameget mere bindende for ham selv at give Möde, deels fordi det fölger af sig selv, at Sysselmanden i Forfaldstilfælde nödsages til at lade sin Fuldmægtig möde, og er Kammeret iövrigt enigt i de af det kongel. Danske Cancellie ved Udkastet gjorte Bemærkninger.

1840. 2. Mai.

Forsaavidt det kongel. Collegium maatte finde det passende, at den 9. § i Forordn. af 24. Januar 1838 udvides til at gjelde for Afsoning af private Böder og Alimentationsbidrag, da maa Kammeret derved i Henhold til sin Skrivelse af 12. Novbr. 1836 alene bemærke, at det var önskeligt, at Fængselsstraffen kunde

1840. 2. Mai. blive indført overalt i Island, istedenfor den nu brugelige Straffemaade med Pidskning. — Hvad de øvrige Anordninger angaaer, da er, efter det kgl. Danske Cancellies Yttring i fornævnte Skrivelse, Plak. af 25. Febr. 1837 oversat paa Islandsk og Plak. af 1. Novbr. 1837 ligefrem anvendelig der i Landet, ligesom Kammeret heller ikke kan have Noget imod, at en Bestemmelse udvirkes, hvorved det bliver Sysselmændene paalagt, ved hvert Aars Udgang at indberette til Stiftsövrigheden i Island, hvorvidt nogen Kirke i den vedkommende Jurisdiction har skiftet Eier.

Endeligen troer Kammeret at burde henstille, om det ikke for Fremtiden kunde gjöres til Gjenstand for Overveielse, at bringe ikke alene de igjennem Cancelliet, men ogsaa igjennem de övrige Collegier emanerede Anordninger til Anvendelse paa Island, forsaavidt de dertil findes passende. — Rentekammeret den 2. Mai 1840.

5. Mai. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Refusion af Fattig-Understöttelse.** Khavn den 5. Mai 1840. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1840, Nr. 1892. Coll. Tid. for 1840, S. 902—903. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1840, S. 103—104.

I behagelig Skrivelse af 20. Oktobr. f. A. har Hr. Amtmand begjært Cancelliets Resolution, angaaende hvorvidt der, naar en Person, som har erholdt Understöttelse af Fattigvæsenet, fordi de af dens Slægtninge, som det efter Lovgivningen paalaae at underholde den, ikke havde Evne dertil, afgaaer ved Döden efter at være ophört at nyde Forsörgelse, og efterlader sig Midler, bör udredes Erstatning til Fattigvæsenet af den Arv, som efter den Afdöde tilfalder bemeldte hans Slægtninge, samt om saadan Erstatning paaligger disse ogsaa, naar de paa anden Maade end ved Arv efter

den Afdöde komme i den Stand, at de formaae at udrede den. 1840. 5. Mai.

I Anledning heraf undlader man ikke til behagelig Efterretning tjenstlig at melde, at Fattigvæsenet kun kan fordre Refusion for den tildeelte Understöttelse, naar den, som selv har nydt samme, afgaaer ved Döden. — Det kgl. Danske Cancellie den 5. Mai 1840.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Postgangen mellem Sönder- og Öster-Amtet.** Khavn den 9. Mai 1840. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 1508. 9. Mai.

Efter hvad Hr. Stiftamtmand Bardenfleth i behagelig Skrivelse af 8. Februar sidstl. har forklaret og oplyst om Gavnligheden af den Postgang, som ved vor Skrivelse af 22. April 1837 blev tilladt at maatte pröves i 2 à 3 Aar fra Vester-Skaptafells Syssel gjennem Öster-Skaptafells Syssel til Sönder-Mule Syssel, skulle vi ikke undlade, til videre Foranstaltning og Bekjendtgjörelse, herved tjenstligst at melde, at Kammeret bifalder, at fornævnte Postgang endnu fortsættes i 3 Aar, og udbede vi os i sin Tid Underretning om, hvorvidt den fremdeles har viist sig hensigtsmæssig. — Rentekammeret den 9. Mai 1840.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Tiende og Gjaftold af Qvilderne paa de forrige Skalholt Bispestol tilhörende Jorder.** Khavn den 12. Mai 1840. — Canc. 1. Dep Brevb. 1840, Nr. 1916—17. 12. Mai.

Det kongl. Rentekammer har tilstillet Cancelliet et af Hr. Stiftamtmands Betænkning af 12. Septbr. f. A. ledsaget Andragende fra Sysselmanden over Borgarfjords Syssel, hvori han forespörger om, hvorvidt der bör svares Tiende og Gjaftold af Qvilderne paa de

1840. 12. Mai. Skalholts Bispestol forhen tilhörende, men senere til Private afhændede Jorder, uagtet disse Jorder, som ere tiendefrie, ved Salget ere afhændede uden Besætning.

I Anledning heraf skulde Cancelliet tjenstl. tilmelde Hr. Stiftamtmand til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, at dette Spörgsmaals Afgjörelse, som beroende paa Forstaaelsen af de Auctions-Conditioner, hvorunder de ommeldte Jorder i sin Tid ere solgte fra Bispestolen, henhörer under Domstolene. — Det kongl. Danske Cancellie den 12. Mai 1840.

17. Mai. **Kongelig Resolution** ang. **Understöttelse til** Udarbeidelse af **historisk-kirkelig Statistik** over Island. Khavn den 17. Mai 1840. — I Forest. 13. Mai anförer Directionen for Fonden ad usus publicos, at Provst P. Pètursson, Præst til Staðastað i Island, havde opholdt sig i Kjöbenhavn eet Aar i videnskabeligt Öiemed, og i den Tid taget en academisk Grad, men önskede at forlænge sit Ophold for at samle Materialier til Udarbeidelsen af en historisk-kirkelig Statistik over Island, i hvilken Anledning han havde erholdt Adgang til Cancelliets Archiv. Til Fuldförelsen af dette Arbeide önskede han en Understöttelse af Fonden ad usus publicos af 800 Rbd., og anbefaledes dertil af Conferentsraad Engelstoft og Etatsraad Geheime-Archivarius Finn Magnusen. Directionen derimod havde erfaret, at han vilde kunne hjælpe sig frem med 600 Rbd., og anbefalede ham derfor til at erholde dette Belöb. — Sager henhörende til Fonden ad usus publ., Journ. 10, Nr. 312.

Vi ville allern. have Præst til Stadestad i Island, Provst Petersen, bevilget til indbemeldte Öiemed en Understöttelse af 600 Rbd. af Fonden ad usus publicos. — Sorgenfri den 17. Mai 1840.

20. Mai. **Kongelig Resolution** ang. **Oprettelsen af Althinget som en søregen Landsrepræsentation for**

Island. Khavn den 20. Mai 1840[1]. — I Cancelliets Forestilling 11. Mai bemærkes, at det ved For. 15. Mai 1834 blev bestemt, at Kongen forelöbig vilde udnævne 3 Mænd til at möde i Östifternes Stænderforsamling som Deputerede for Island og Færöerne, hvorhos Forordningen dog tilkjendegav, at denne midlertidige Indretning skulde bortfalde, saasnart Omstændighederne tillode at indföre et hensigtsmæssigt Valgsystem i bemeldte Lande, da det var H. Majts Villie, at Hans kjære og troe Undersaatter sammesteds, ikke mindre end Hans övrige Undersaatter, skulde nyde Rettighed til selv at vælge Medlemmer i Stændernes Forsamling. 1840. 20. Mai.

I Aaret 1838 modtog Cancelliet imidlertid gjennem Stiftamtmanden over Island en Ansögning fra endeel Beboere og Embedsmænd i Islands Sönder-Amt, hvori de anholde om, at der allernaad. maatte forundes Island en særlig Forsamling af raadgivende Provindsialstænder, der maatte holdes i Landet selv; skjöndt Supplikanterne med dybt fölt Taknemmelighed erkjendte Vigtigheden af den kgl. Gave, ved saaledes at deelagtiggjöre Island i den Ret, ved selvvalgte, af Folkets Midte udkaarne Mænd at meddele Regjeringen Raad og Oplysninger med Hensyn til Landets almeenvigtigste Anliggender, formente de dog, at den landsfaderlige Hensigt med Stænderinstitutionens Indstiftelse, forsaavidt Island angaaer, ikke fuldstændigt vilde blive opnaaet ved den nærværende Indretning, men kun, naar Island maätte forundes en særlig Forsamling, der formentlig, foruden af de af Kongen udnævnte Medlemmer, kunde bestaae af en Deputeret fra ethvert af Landets Sysseler.

De Grunde, hvorpaa Supplikanterne stöttede deres Andragende, vare i det Væsentlige fölgende:

1) at 3 Deputerede for hele Landet kun ufuldkomment vilde kunne repræsentere dette, da der, som en Fölge af dets vidtlöftige og udstrakte Areal, i dets forskjellige Egne gives mange og betydelige Forskjelligheder, saavel i Henseende til Retssædvaner som Næringsveie og de deraf udspringende Interesser, hvilke kun tilgavns kunne kjendes enten af dem, der ved et længere Ophold i de paagjeldende Egne ere blevne fortrolige med dem og deres praktiske Betydning, eller af dem, som ved en lang Bestyrelse af de offentlige Anliggender have erhvervet den i den omhandlede Henseende fornödne Indsigt og Overblik, hvilket Sidste især er Tilfældet med Overövrighederne,

[1]) Canc. Skriv. 20. Juni 1840; For. 8. Marts 1843.

1840. som derfor, fra denne Side betragtet, vilde være fortrinligen
20. Mai. skikkede til at vælges til Deputerede. Men foruden at deres idelige og langvarige Fraværelse fra deres vigtige Embede vilde medföre flere Uleiligheder, ville de derhos formentligen neppe blive valgte, eftersom der ikke derved vilde fremkomme noget nyt Organ, hvorigjennem Folkets Tarv og Önsker kunde udtales, da Overövrighedernes Erklæringer, efter Tingenes nuværende Orden, dog altid blive indhentede, forinden Landets Anliggender blive afgjorte. Flerheden af de Övrige, der kunne formodes at ville komme paa Valg, vil det praktiske Overblik fattes, uden hvilket en altfor snæver Synsmaade let vilde faae Indgang. Derimod formentes det, at naar Island fik en egen Stænderforsamling, denne vilde være i Besiddelse af en Masse af Indsigt, Local- og Sagkundskab, der forgjæves vilde söges enten hos de fra hinanden langt bortfjernede og derfor isoleret tænkende og virkende Embedsmænd alene, eller hos hvilkesomhelst 3 Mænd, der kunde blive valgte til at faae Sæde i Östifternes Stænderforsamling.

2) at Stænderinstitutionen under dens nærværende Indretning ikke vil opvække Folkets Interesse, men snart blive betragtet med Ligegyldighed, ja vel endog med Uvillie, forsaavidt den maatte medföre Byrder og Bekostninger, der ikke synes at staae i Forhold til den Nytte, Institutionen kan ventes at ville bevirke, medens derimod Baandet imellem Kongehuset og Folket vilde blive knyttet endnu fastere, naar Stænderindretningen fuldkomment kommer til at svare til dettes Önsker og Forhaabninger.

3) at Island, som en Fölge af Mangelen paa folkerige Steder, en dannet Middelstand og en periodisk Presse, samt Berörelse med Europas övrige Lande, i Forbindelse med Landets Fattigdom, Climatets Strenghed og Næringsveienes Besværlighed og ringe Udbytte, i langt höiere Grad trænger til Almeenaandens Oplivelse, end de övrige Dele af den danske Stat, men at dette med Stænderinstitutionen tilsigtede Formaal næppe vil befordres, naar Islands Andeel i Institutionen er indskrænket til at 3 Deputerede for samme tage Sæde i Östifternes Forsamling, hvorimod det formentligen vilde i höi Grad virke til Almeenaandens Oplivelse, naar Landet fik sin egen Stænderforsamling, hvis Forhandlinger, trykte i Landets Sprog, kunde blive en almindelig og almeennyttig Læsning.

4) at da Kundskaben om Island, som en Fölge af dets lange Fraliggenhed fra Moderlandet og dets store Forskjellig-

hed fra den danske Stats övrige Dele, er lidet udbredt udenfor Landets Grændser, maa det ansees som en Tilfældighed, hvis Nogen af Medlemmerne af Östifternes Forsamling skulde besidde nöiagtig Kundskab til det, eller kunne danne sig nogen grundet Mening om, hvorledes dets Anliggender mest hensigtssvarende kunde afgjöres, og at derhos Fölgen af, at de Sager, der udelukkende vedkomme Island og dets indre Forvaltning, forhandles i bemeldte Forsamling, vil blive, enten at de islandske Deputeredes Mening vil vinde Pluralitetens Bifald, naar de övrige Medlemmer, i Erkjendelse af deres Mangel paa Sag- og Local-Kundskab, stole paa hvad hine Deputerede, som præsumtiv bedre Underrettede, have forebragt, og at saaledes den alsidige og grundige Dröftning, der er fornöden til en Sags modne Afgjörelse, vil fattes, eller at et i sig hensigtsmæssigt og til Islands særegne Localforhold passende Forslag vil blive forkastet, fordi det ei stemmer med de almindelige Anskuelser, eller fordi det ei i alle Henseender er tilstrækkelig dröftet, og Forsamlingens Medlemmer af Mangel paa Sagkundskab ikke kunne foreslaae de fornödne Modificationer.

1840. 20. Mai.

5) at det, naar der alene skal vælges 1 Deputeret for hvert Amt, altsaa 3 Deputerede for hele Landet, som skulle reise ned til Danmark, vil blive en nödvendig Fölge, at Valgene maae skee middelbart, da det ikke alene vil blive umuligt at ordne Fremgangsmaaden ved Valgene saaledes, at et hensigtsmæssigt Valg af en eneste Deputeret umiddelbart kan udföres af alle Valgberettigede i et saa stort Distrikt, som et af Islands Amter, men Vælgerne desuden i Almindelighed kun ville kjende og have Tillid til dem, der boe i deres Nabolag, og altsaa vælge disse, hvoraf atter vilde flyde, at det Distrikt, der har de fleste Vælgere, vilde faae en udelukkende Indflydelse paa Valgene. Naar den Deputerede derhos skal nedreise til Danmark, ville Valgene formentligen ikke med Sikkerhed kunne betroes alle Valgberettigede, da den Deputerede, foruden at besidde saadanne Egenskaber, der kunne kjendes af Vælgerne og indgyde dem Tillid, tillige, for at han med Nytte skal kunne fremtræde og skaffe sig Gehör i et fremmed Land, maa besidde andre Egenskaber, som den islandske Almuesmand ikke kan bedömme. — Samtlige foranförte Inconvenientser formenes derimod at ville bortfalde, naar Landet fik sin egen særlige Forsamling, hvortil een Deputeret kunde vælges for hvert Syssel.

1840. 6) at man, naar de Deputerede fra Island skulle nedsendes
20. Mai. til Danmark, vilde være höist indskrænket i Valget, da der for Tiden formentligen ingen Islænder gives udenfor Embedsstanden, der med Nytte kunde fremtræde som Deputeret i en dansk Stænderforsamling, og der selv iblandt Embedsmændene kun ere faae, der i alle Henseender ville svare til de Fordringer, som bör gjöres til den Deputerede, idet Mange, skjöndt erfarne og indsigtsfulde Embedsmænd, mangle den fornödne Færdighed i det danske Sprog, andre ved deres Stilling ville være udelukkede fra at modtage Valgene, og atter andre, skjöndt de hverken mangle Kundskaber eller ved deres Stilling ere forhindrede fra at vælges, dog ikke ville komme i Betragtning, fordi de ikke ere i Besiddelse af den offentlige eller Vælgernes Tillid. Man vilde saaledes blive nödsaget til at söge Valg-Candidater enten blandt danske Embedsmænd, som forhen havde bestyret offentlige Embeder i Island, eller indfödte Islændere, der i længere Tid have været bosatte i Danmark; men foruden at de islandske Vælgere vanskelig ville kunne bedömme, hvorvidt disse besidde de Egenskaber, der udfordres til Valgbarhed, vil den Kundskab om Island, som saadanne Mænd engang tilforn have været i Besiddelse af, være utilstrækkelig til at meddele Raad og Oplysninger med Hensyn til Islands Anliggender i en senere Tid.

7) at Diætpengene for 3 Deputerede, som for at bivaane en dansk Stænderforsamling maatte afreise fra Island i August Maaned og först kunne komme tilbage den paafölgende Mai, vilde, saaledes som de ere bestemte i For. 15. Mai 1834, foruden Reiseomkostninger, udgjöre en Sum af over 3,250 Rbd. Sölv, hvilket vilde blive trykkende for Landet at udrede, medens derimod, naar Island fik sin egen Stænderforsamling, hvis Medlemmer ikke behövede at være længer forsamlede end 1 Maaned, og for hvilke Diætpengene ikke behövede at fastsættes höiere end til 1½ Rbd. Sölv om Dagen, Omkostningerne, Reise-Udgifterne iberegnede, for 18 Medlemmer kun vilde udgjöre 1000 Rbd. Sölv. — Vel indrömmedes det af Ansögerne, at Island ikke er saa folkerigt eller vigtigt i politisk Henseende, som nogen af de övrige Provindser, der have erholdt særlige Stænderforsamlinger, at den Mand, som det maatte blive paalagt at fungere som Commissair ved en islandsk Stænderforsamling, ikke vilde være istand til at meddele saa vigtige Oplysninger, eller give en saadan Veiledning, som den kgl. Commissair i de danske Stænderforsamlinger,

samt endelig, at en islandsk Stænderforsamling vilde komme til at staae meget langt tilbage for de sidstnævnte i Henseende til videnskabelig Dannelse, politisk Indsigt og parlamentarisk Takt; men det bemærkedes imidlertid paa den anden Side, at det ikke er Islands Folkemængde eller Vigtighed, der nærmest begrunder den formentlige Nödvendighed af, at det erholder en egen Stænderforsamling, men dets locale Forskjellighed fra de övrige danske Provindser og dets lange Afstand fra Moderlandet, og den deraf fölgende lidet udbredte Kundskab om samme, at den meerberörte Mangel i Henseende til Commissarii Virksomhed formentligen ikke kan komme i Betragtning, idet han, forsaavidt de kongl. Propositioner angaaer, af Collegierne fuldstændig kan meddeles Motiverne til samme, og det med Hensyn til de af Medlemmerne proponerede Andragender maa være Forsamlingens egen Sag at bedömme, om den derved vil finde sig foranlediget til at indgaae med en allerunderd. Petition eller ikke, samt endelig, at Forsamlingen, uagtet den vistnok vil komme til at staae tilbage for de danske Stænderforsamlinger, dog vil besidde saa megen Indsigt, Sag- og Local-Kundskab, at dens Raad med Hensyn til de Island vedkommende Sager vil komme til at svare til Deres Majestæts Öiemed, ligesom der ogsaa vil raades Bod paa Mangelen paa parlamentarisk Övelse, naar nogle af de dueligste indfödte og i Island bosatte Embedsmænd udnævntes til at tage Sæde i Östifternes Forsamling saa længe, indtil Island erholdt sin egen Forsamling.

1840. 20. Mai.

Vel erkjendte Cancelliet de Vanskeligheder, som vare forbundne med at Island blev repræsenteret i en af de danske Stænderforsamlinger, men paa den anden Side troede Collegiet dog ikke at kunne tilraade en særlig Repræsentantforsamling for Island, især med Hensyn til den liden Garantie, der havdes for, at Valgene vilde blive paalidelige, i hvilken Henseende det bemærkedes, at Island saa godt som ganske savner den Mellemklasse af Indvaanere, som ved Kundskaber og Uafhængighed mest qvalificerer sig til at være Repræsentanter i en Forsamling af Stænder. Derimod tillod man sig, i Overeensstemmelse med et af Stiftamtmanden over Island i sin over fornævnte Andragende afgivne Betænkning fremsat Forslag, allerund. at indstille, at det allern. maatte bestemmes, at der indtil videre af og til paa en af Stiftamtmanden over Island berammet bekvem Tid og under dennes Forsæde i Reikevig skulde finde en Forsamling Sted, bestaaende af Is-

1840. lands tre Amtmænd, Biskoppen over Island, samt en af Islands Provster, Justitiarius i den islandske Landsoverret, Landfogden og een Sysselmand af hvert af Islands Amter, hvilke skulde deliberere over de vigtigere Island i Almindelighed vedkommende Anliggender, der tilstilles dem fra vedkommende Collegier til derom at afgive Betænkning og Forslag, ligesom det ogsaa maatte være dem overladt at tage de Andragender eller Forslag af ovennævnte Beskaffenhed, som et eller andet Medlem af Commissionen maatte finde sig anlediget til at fremsætte, under Overveielse, og dernæst, hvis Sagen dertil ansees qvalificeret, at indsende samme med Betænkning til vedkommende Collegium. Efter at denne Indstilling allernaad. var bifaldt ved allerhöi. Resolution af 22. August 1838 med den nærmere Bestemmelse, at Commissionen indtil videre skulde forsamle sig hvert andet Aar, udfærdigedes i Overeensstemmelse hermed under samme Dato et allerhöieste Reskript, hvorved det derhos blev paalagt Forsamlingen at tage under Overveielse, hvorledes i Henhold til hvad derom er anført i For. 15. Mai 1834 § 1 et hensigtsmæssigt Valgsystem, med Hensyn til Valget af Deputerede for Island til Stænderforsamlingen for Sjællands med flere Stifter, kunde være at indföre, samt hvorledes Dækningen af de med Valgene og Repræsentanternes Ophold ved fornævnte Stænderforsamling medgaaende Omkostninger kunde tilveiebringes.

20. Mai.

I Overeensstemmelse hermed har Cancelliet nu modtaget et med Forsamlingens Betænkning ledsaget Udkast til en Valganordning for Island.

Forsamlingen anförer i sin Betænkning, at allerede under den forelöbige Forhandling af Sagen bleve alle Medlemmer fuldkomment overtydede om, at der med ethvert Valgsystem, der gik ud paa at regulere Fremgangsmaaden ved Valget af Deputerede fra Island til Stænderforsamlingen for Danmarks Östifter, samt at ordne det Övrige, som dermed staaer i en uadskillelig Forbindelse, vilde blive forbunden saa mange og store Ulemper og Forviklinger, hvilke Forsamlingen paa ingen Maade saae sig i Stand til at hæve eller undgaae, at den maatte ansee det for mere end tvivlsomt, om ikke hele den saaledes paatænkte Valgindretning og Repræsentationsmaade vilde blive fuldkommen uiværksættelig, og altsaa burde fraraades. Men da Forsamlingen paa den anden Side deels indsaae, at det for nærværende Tid vilde være betænkeligt at foreslaae eller tilraade nogen Forandring i de Stænderinsti-

tutionen vedkommende Lovbestemmelser, og deels paa Grund af den ovennævnte allerhöieste Befaling ansaae det for dens Pligt at fremkomme med et bestemt Forslag om, hvorledes et Valgsystem under de allerede lovbestemte Betingelser kunde for Islands Vedkommende være at indrette, saa blev det af Forsamlingen overdraget en dertil udnævnt Comittée at udarbeide et Udkast til en Valganordning for Island, hvilket senere gjentagne Gange er blevet dröftet og diskuteret af hele Forsamlingen.

1840.
20. Mai.

Det i Udkastet opstillede Valgsystem, hvilket Forsamlingen dog har troet at være det, der er forbundet med de færreste Vanskeligheder, er baade meget compliceret og byrdefuldt for alle Vedkommende, og ligeledes formedelst Valgmændenes Diæter og Reise-Udgifter, Omkostningerne til Expresbud og andet Mere, meget kostbart, og dog giver det, efter Forsamlingens Mening, kun liden Garanti for, at Valgene kunne blive hensigtsmæssige, da det ikke har været muligt at undgaae, at Valget af ikkun eet Individ udföres gjennem flere Valgafdelinger. Forsamlingen troer derfor, at dette Valgsystem, som tillige kun giver en middelbar Valgret, efter Sandsynlighed snarere vil bevirke en Misnöie hos Folket med dets Deelagtighed i Institutionen, end opvække nogen Interesse for samme, især da det næppe vil kunne undgaaes, at i Tidens Længde den Mening der i Landet vil danne sig og blive almindelig, at den Rettighed, som Lovgiveren har tildeelt de islandske Vælgere, har langt mindre at betyde end den, han har givet dens danske Medundersaatter. Det islandske Folk vil derfor snart betragte den det tilstaaede Deelagtighed i Stænderinstitutionen som en byrdefuld Indretning, der kun paaförer det trykkende Udgifter, men hvoraf det paa den anden Side kun seer liden eller ingen Nytte, da Islands Interesser, paa Grund af dette Lands mange Særegenheder med Hensyn til Naturbeskaffenhed, Næringsveie, Sædvaner, Leveviis og Retsforhold, umuligt kunne paa en tilbörlig Maade varetages af een eneste eller endog nogle faa Deputerede i den danske Stænderforsamling, hvis övrige Medlemmer Lidet eller Intet kjende til Islands mange eiendommelige og særegne Forhold, hvortil kommer, at Islands Beboere, paa meget faa Undtagelser nær, ville blive aldeles uvidende om de Forhandlinger, der ville foregaae i de danske Stænderforsamlinger, da den alle de danske Sager omfattende og i det danske Sprog affattede Stændertidende kan ventes at blive læst af höist enkelte Per-

1840. 20. Mai. soner, især da Interessen for hine Forhandlinger nödvendigviis maa næsten tilintetgjöres ved den yderst langsomme Meddelelse, der stundom endog afbrydes ved hele Aars Mellemrum. Forsamlingen er derfor overbeviist om, at Islands Deeltagelse i Stænderforsamlingen saaledes, eller paa en lignende Maade indrettet, som Udkastet til Valgloven forudsætter, hverken vil blive skikket til at opvække Almeenaand og Borgersind, eller blive betragtet som et nyt Tillæg til eller Fornyelse af Deres Majts landsfaderlige Velgjerninger mod Island, der med en dybt fölt og levende Erkjendtlighed paaskjönnes af Landets Indbyggere.

End mindre vil den foreslaaede Deeltagelse i Stænder-Institutionen efter Forsamlingens Mening blive skikket til gjennem hiin Indretning at meddele Regjeringen vel overlagte og paalidelige Raad angaaende Landets vigtigere Anliggender, eller frembringe moden og med tilbörligt Hensyn til Islands mange udenfor selve Landet lidet kjendte Eiendommeligheder affattede Forslag til Afskaffelsen af Misbrug eller til Forbedringer af Landets i mange Henseender mangelfulde ældre Lovgivning og Indretninger, da der i Almindelighed ikke kan ventes fra enkelte Mænd, saalænge disse staae isolerede, at ville udgaae nogen alsidig og paa de forskjellige Egnes fra hinanden afvigende Localiteter grundet Mening, hvilket Regjeringen ogsaa formentlig har anerkjendt ved Forsamlingens Sammenkaldelse.

Vel kunde en Deel af de oven antydede Forviklinger og Anomalier undgaaes ved Valget af 3 Deputerede, men Forsamlingen har dog ikke kunnet beslutte sig til at anbefale denne Forholdsregel. Den Tid, hvori den Deputerede for Island maatte være fraværende fra sit Hjem i de 6 Aar, hans Functionstid vedvarer, kan efter et Middeltal neppe regnes til mindre end 4 Aar, og Diætpenge samt Reise-Udgifter for hver i dette Tidsrum ville efter en rimelig Beregning oplöbe til en Sum af 6000 Rbd., hvilket maatte give en aarlig Repartition paa Landet af 1000 Rbd, og skulde denne Sum, ved Valget af 3 Deputerede, forögesd til det Tredobbelte, vilde denne Udgift medföre en yderst trykkende og paa nogle Steder Ydernes Kræfter aldeles overstigende Byrde. Det Öiemed, der med saa byrdefulde og trykkende Midler kan ventes opnaaet, staaer heller ikke i noget Forhold til de Udgifter, som dertil nödvendig maatte anvendes. Forsamlingen antager nemlig, at de islandske Deputeredes Virksomhed i den roeskildske Stænderforsamling

overhovedet vil indskrænke sig til de forholdsviis særdeles faae Sager, der specielt angaae Island, naar disse Sager da ere af den Natur, at de Forholdsregler, der intenderes trufne, modstride de til de danske Forholde passende, ville de islandske Deputeredes Anskuelser neppe trænge igjennem og gjöre sig gjeldende imod den store Majoritet af danske Deputerede; men finder der paa den anden Side ingen saadan Strid Sted, ville de enkelte islandske Deputeredes individuelle Meninger i en saadan Sag endog kunne have en altfor overveiende Indflydelse paa dens Afgjörelsesmaade. Hertil kommer endnu, at de islandske Sager, forinden der i samme kan udarbeides formelige Lovudkast, som oftest maae sendes til de locale Övrigheders Erklæring, eller nu til Forsamlingens Betænkning, at Landets Administration vilde lide betydeligt, naar tre af de dygtigste Embedsmænd i flere Aar skulde være fraværende fra deres Embeder som Stænderdeputerede, og at det uden Tvivl vil bidrage til at gjöre den hele Indretning end mindre populair, at Indvaanerne, foruden at udrede Omkostninger til den ved allerh. Reskr. af 22. Aug. 1838 paabudne Forsamling, hvilken dog almindelig erkjendes at kunne blive gavnlig for Landet, tillige skulde bære de Bekostninger, der foranlediges ved Deeltagelse i den danske Stænder-Institution, hvoraf Islands Indvaanere, som ovenanfört, kun love sig liden eller ingen Nytte.

1840.
20. Mai.

Uagtet alle de Vanskeligheder og Ulemper, der saaledes ville möde ved Islands Deeltagelse i den danske Stænderforsamling, hvilke Forsamlingens Medlem Amtmand Thorarensen dog ikke anseer for uovervindelige, hvorimod han antager det at være af Vigtighed for Landets Indvaanere, at de ved Deeltagelse erkjendes for danske active Statsborgere, har Forsamlingen dog ikke troet sig beföiet til at andrage paa nogen Forandring i Bestemmelserne i For. 28. Mai 1831, men har i Henhold til det Foranförte henstillet: om det under nærværende Omstændigheder ikke turde være rettest og mest overeensstemmende med Islands sande Tarv, at Deres Majt., i det mindste indtil videre, vedblev paa samme Maade som hidtil allern. at udnævne 1 eller 2 med Landets forskjellige Interesser saavidt muligt nöie bekjendte, i Danmark bosatte Mænd, til at tage Sæde i den roeskildske Stænderforsamling. Herved vilde man ikke alene aldeles undgaae alle de Bekostninger, Uleiligheder og Arbeider, der nödvendigviis maae blive forbundne med Valgene, hvilke efter Valglovens Beskaffenhed

1840. dog langtfra ikke altid kunne formodes at ville have et hel-
20. Mai. digt Udfald, men man vilde ogsaa undgaae en stor Deel af de betydelige Udgifter, som maae flyde af den Deputeredes Nedreise til Danmark, lange og unyttige Ophold sammesteds, saavel som hans Tilbagereise til Island m. m. Ligesom dette derfor er den Anskuelse af Sagen, som hele Forsamlingen, under de nu existerende Forhold, er mest stemt for, saaledes vilde Landets Indbyggere formentligen ogsaa finde sig ligesaa meget betryggede ved at overlade Valget af den eller de Deputerede til D. Majt., som ved selv at udöve samme igjennem byrdefuld, compliceret og et heldigt Valg kun lidet garanterende Valgindretning, og naar i Særdeleshed hensees til den store Formindskelse af aldeles uhensigtsmæssige Udgifter, som herved vilde bevirkes, er Forsamlingen overbeviist om, at den store Pluralitet af det islandske Folk under de givne Forhold ubetinget vil foretrække at overlade D. Majt. Valgretten.

Hvad dernæst angaaer Omkostningerne i Anledning af Valget af den Deputerede for Island, saafremt dette ikke destomindre skulde foregaae der i Landet, og hans Ophold ved Stænderforsamlingen, da har den islandske Forsamling indstillet, at disse indtil videre maae blive at dække ved indirecte Beskatning, eller et lempeligt Paalæg paa de Overdaadigheds-Artikler, der udföres fra Danmark til Island, i hvilken Henseende Forsamlingen dog ikke har seet sig i Stand til at indkomme med noget bestemt eller detailleret Forslag, eller, saafremt Omstændighederne ikke skulde tillade dette, at de da maatte blive at ligne enten paa Selveiergodset alene, saaledes at de aarlige Afgifter af samme til Jorddrotten blev gjort til Maalestok for Ligningen eller tillige paa Lösegodstiende-Capitalen, efter de samme Regler, som gjelde for Afgifterne til Amternes Repartitionsfond.

Det kgl. Rentekammer, hvis Betænkning Cancelliet har indhentet, har yttret, at det med Forsamlingen maa være aldeles enigt i, at der ikke for Tiden træffes Foranstaltning til Valg af Stænderdeputerede i Landet selv, men at det angaaende Islands Repræsentation, indtil videre, kunde have sit Forblivende ved Bestemmelserne i den 1. § af Forordn. af 15. Mai 1834. Bemeldte Kammer har derhos formeent, at Stænder-Omkostningerne for Islands Vedkommende, naar den nuværende Valgmaade af islandske Deputerede vedbliver, maae, uden at blive trykkende, kunne paalignes Amternes Repartitionsfond til Udredelse efter Lösegodstiendens Capital for hvert Amt.

Cancelliet har allerede i dets allerunderd. Forestillinger af 27. Mai 1831 og 30. Mai 1832 tilladt sig at fremhæve de Vanskeligheder, som Islands fjerne Afstand fra Danmark, dets særegne Forfatning, locale Beskaffenhed, Indbyggernes Sprog, Sæder og Formues-Omstændigheder m. m. frembyde for dette Lands Repræsentation i en af de danske Stænderforsamlinger. Det synes endogsaa at fremgaae af den fra ovennævnte Forsamling modtagne Betænkning — hvad der ligeledes stemmer med de Betænkninger, som man indhentede umiddelbar efter at Forordn. 28. Mai 1831 var udkommet, og hvis Indhold i Forbindelse med Cancelliets Bemærkninger blev allerunderd. foredraget i ovennævnte Forestilling af 30. Mai 1832, — at den anseer det for i sig selv unyttigt, at Islands Indvaanere udvælge Mænd til at deeltage i de Landet vedkommende Sagers Forhandling ved en dansk Stænderforsamling, eller at den i al Fald dog finder, at Nytten deraf ikke kan svare til de dermed forbundne Bekostninger, og Cancelliet kan ikke Andet end ansee disse Grunde for indlysende. 1840. 20. Mai.

Ligesom Collegiet imidlertid, som oven anført, tidligere ikke har troet at burde tilraade en særlig Repræsentantforsamling for Island, saaledes maa man i al Fald ansee det for upassende at andrage paa Organisationen af en saadan særlig Stænderforsamling, efter at det nu engang ved For. 28. Mai 1831 § 1 og For. 15. Mai 1834 § 1 er bestemt, at Island skal repræsenteres i Stænderforsamlingen for Östifterne, og ligesaa lidt drister man sig, efter Emanationen af fornævnte Lovbud, til nu at gjentage den Henstilling, man under 30. Mai 1832 tillod sig at gjöre, om, at det indtil videre maatte beroe med Medlemmernes Indtrædelse for Island i Stændernes Forsamling, og at, som Fölge deraf, de blot islandske Sager — hvorfra naturligviis maatte skjelnes de den övrige Stats Forhold til Island vedkommende Sager, hvilke Sager, saaledes som og skeet i 1835 og 1836 med Udkastet til en ny Handels-Anordning for Island, bleve at behandle ved samtlige 4 Stænderforsamlinger i Deres Maj^ts Stater — ogsaa indtil videre skulde blive udenfor bemeldte Forsamling. Vel vinder denne Henstilling, efter Cancelliets Formening, ny Styrke derved, at man i den ved allerhöi. Reskr. af 22. August 1838 trufne Indretning har fundet et langt paalideligere Middel til at erholde en paa Overveielse af Landets forstandigste Mænd grundet Mening om de islandske Sager, end det, een eller nogle faa hidsendte

1840. 20. Mai. Mænds Deeltagelse i Stænderforsamlingerne vilde medföre, samt at det ved disse Mænds Betænkning er bekræftet, at Islænderne ikke i Stænderinstitutionen finde nogen Borgen for de dem vedkommende Sagers Behandling i Overeensstemmelse med deres Tarv. — Men, foruden Alt, hvad der ellers kunde tale imod en saadan Forandring i For. 15. Mai 1834, er der Intet foregaaet, som vidner om — hvad der for Resten ikke er usandsynligt — at Færingerne ogsaa vilde være tilfreds med, at de dem vedkommende Sager bleve udenfor Stændernes Forhandling, ligesom der ikke er anordnet, maaskee ikke med Nytte for samme kunde anordnes, en saadan Forsamling i Landet selv, som den, der i 1838 blev organiseret for Island, og det vilde være anomalsk, om Island, der allerede efter Anordningen 28. Mai 1831 skulde indlemmes under Stænderforsamlingen for Östifterne, nu gik ud fra samme; Færöerne derimod, der först ved Forordn. 15. Mai 1834 ere satte i Forbindelse med Stænder, og desuden ere af mindre Betydenhed og formedelst deres Handelsforfatning endnu mere isoleret fra de almindelige Interesser, bleve i hiin Forbindelse.

Cancelliet skulde derimod, i Henhold til hvad man ovenfor har tilladt sig at anföre, holde for, at det i Henseende til Islands Repræsentation i Stænderforsamlingen hensigtsmæssigst indtil videre har sit Forblivende ved For. 15. Mai 1834 § 1, idet man med Hensyn hertil for Tiden skulde indskrænke sig til allerund. at andrage paa:

at det, dersom Deres Majt. desuagtet maatte finde, at et Valgsystem nu skal indföres paa Island, allernaad. maa blive Cancelliet paalagt, at nedlægge nærmere allerund. Forestilling angaaende Indretningen af et saadant, med særdeles Hensyn til det af den islandske Forsamling indsendte Forslag.

Hvad dernæst angaaer Udredelsen af Omkostningerne, da maatte det formentligen, om det end forbliver ved den nærværende Indretning, egentlig paaligge Island at betale sin Andeel i Stænderomkostningerne, da det blot er forelöbig, at de efter Plak. 1. Juni 1836 § 3 skulle udredes af den kgl. Kasse, og da de ikke kunne antages at ville overstige 800 à 1000 Rbd. hvert andet Aar, eller 400 à 500 Rbd. aarlig, maa Cancelliet med det kgl. Rentekammer være enigt i, at denne Udgift uden Tryk kan udredes af Amtsrepartitionsfondet. Da der imidlertid nu ikke blot er Spörgsmaal om Omkostningerne til de Stænderdeputerede, der udnævnes for Island, men Islænderne tillige ville have at bære de ikke ubetydelige Udgifter til

den locale Forsamling, der for dem har en langt större Interesse, og det saaledes upaatvivlelig vilde fremkalde Misfornöielse paa Island, naar Indbyggerne skulde bære Byrden af en Institution, der efter den almindelige Mening ikke er dem til nogen Nytte, maa Cancelliet holde for, at der for Deres Majt. kunde være Anledning til fremdeles allern. at forskaane Island for denne Udgift. 1840. 20. Mai.

Man skulde derfor, næst at bemærke, at i saa Fald ogsaa Færöerne maae fritages for hine Udgifter, i dybeste Underdanighed henstille: om Omkostningerne med Hensyn til de for Island og Færöerne udnævnte Deputerede ved Forsamlingen af de raadgivende Provindsialstænder for Östifterne fremdeles maae indtil videre udredes af den kgl. Kasse. — Canc. 3. Depart. Forestill. 1840, Nr. 76. Coll. Tid. for 1840, S. 617—623 (med Motiver). Rubr. i Algreen-Ussings Reskriptsamling 1840, S. 116. — Islandsk: i „Fréttir frá fulltrúaþínginu í Hróarskeldu viðvíkjandi málefnum Íslendínga". Khöfn 1840. 8. Viðbætir S. 71—72; jevnf. Ný Félagsrit I, 87—88.

Efter de Os allerund. foredragne Omstændigheder vil det indtil videre have sit Forblivende ved den forelöbige Bestemmelse, som Forordn. 15. Mai 1834 angaaende Provindsialstændernes Indretning for Sjællands, Fyens og Lolland-Falsters Stifter, samt Island og Færöerne § 1 indeholder, angaaende Islands Repræsentation i bemeldte Stænder ved dertil allern. udnævnte Mænd, ligesom og de dermed forbundne Bekostninger ville blive at bære af Vor Kasse, uden noget Vederlag af bemeldte Vort Land. Det er imidlertid Vort Önske, at de landsfaderlige Hensigter, hvori Provindsialstænderne ere indförte, maae med Hensyn til Vore kjære og troe Undersaatter paa Island kunne opnaaes paa en fuldkomnere Maade, end det kan skee ved den i For. 15. Mai 1834 § 1 trufne Bestemmelse, i Særdeleshed da Vi, efter hvad der er oplyst, maae antage, at den af Vor forevigede Forgjænger udtalte Villie, at hans islandske Undersaatter ikke mindre end de övrige skulle nyde Rettighed til selv at vælge Medlemmer af Stændernes Forsamling, ikke paa en tilfredsstillende Maade lader sig iværksætte, saalænge Island skal være for-

1840. bunden med adskillige af Vore övrige Provindser til
20. Mai. en fælles Stænderforsamling.

Vi ville derfor, at Vort Cancellie opfordrer den ved allerhöi. Resolution af 22. August 1838 anordnede Commission til, naar den i næste Aar samler sig, at tage under Overveielse, om det ikke maatte være hensigtsmæssigt, at der paa Island dannes en særlig raadgivende Forsamling, hvori ved Siden af nogle af Landets vigtigste Embedsmænd, som Vi dertil ville udnævne, et passende Antal af Landets Indvaanere dertil valgte Mænd kunde tage Sæde, hvor ofte denne Forsamling, hvis Virkekreds maatte være den samme som Vore övrige Provindsialstænders, skulde træde sammen, hvorledes Udgifterne paa dens Indretning skulde lignes paa Landet, og hvad der videre til Sagens Ordning maatte være nödvendigt; hvorhos det og i Særdeleshed vil blive at overveie, om ikke en saadan Forsamling rettest burde före Navn af „Althing" og, som det forrige Althing, holdes paa Thingvalle, samt iövrigt saavidt muligt have en lige Indretning med dette ældre Thing.

Naar Cancelliet herover har modtaget bemeldte Commissions Betænkning, har det allerund. at nedlægge Forestilling angaaende denne Sag.

Da iövrigt en lignende raadgivende Forsamling ikke hensigtsmæssigt kunde realiseres paa Færöerne, men det derimod endnu ikke er undersögt, hvorvidt et Valgsystem sammesteds lader sig indföre, saa ville Vi, at Vort Cancellie, efter i saa Henseende at have indhentet de fornödne Oplysninger, derom nedlægger allerunderd. Forestilling. — Kjöbenhavn den 20. Mai 1840.

20. Mai. **Kongelig Resolution** ang. **Husleiepenge for Landfogden** i Island. Khavn den 20. Mai 1840. — I Rentekammerets Forestilling 12. Mai bemærkes, at da det var befundet, at Landfogedboligen i Reykjavík trængte til en Hovedreparation, havde Kammeret forbeholdt sig at indhente de fornödne Oplysninger for at kunne foreslaae et af de Alter-

nativer, enten at lade en saadan Hovedreparation foretage, eller at foranstalte Eiendommen bortsolgt. Den nuværende Landfoged Gunlögsen foretrak Husleiehjælp for en fast Embedsbolig, Stiftamtmand Bardenfleth anbefalede det samme, og Kammeret tiltræder denne Anskuelse. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1840 C, Nr. 249. 1840. 20. Mai.

Efter de allerund. oplyste Omstændigheder bifalde Vi allernaad., at den Ret til fri Embedsbolig, som hidtil har tilkommet Landfogden i Island og Byfogden i Reikevig, for Fremtiden bortfalder, imod at vedkommende Embedsmand i Stedet herfor af den islandske Jordebogskasse tilstaaes en Husleiehjælp af 150 Rbd. r. S. aarligen, fra 1. August 1838 at regne. Og bliver, som Fölge heraf, den nuværende Landfogedbolig at bortsælge for Vor Kasses Regning, forsaavidt der ikke gives nogen anden offentlig Brug, hvortil Bygningen kan anvendes.

Derimod finde Vi Os ikke foranledigede til at bevilge Land- og Byfoged Gunlögsen det af ham ansögte Forskud paa nysnævnte aarlige Husleiehjælp for 5 Aar. — Kjöbenhavn den 20. Mai 1840 [1].

Kongelig Resolution ang. **en Sum til Understöttelse for Amterne** i Island. Khavn den 20. Mai 1840. — I Rentekammerets Forestilling 5. Mai bemærkes, at i Anledning af det for Island uheldige Aar 1835 blev en Commission ved kgl. Resol. 5. Decbr. s. A. nedsat, for at tage Sagen under Overveielse; man antog da, at en öieblikkelig Hjælp ikke var nödvendig, men at det vilde være hensigtsmæssigt at stille en vis Sum til Amtmændenes Disposition, for at udlaanes til enkelte trængende Communer. Dette 20. Mai.

[1]) Denne Resolution er communiceret Stiftamtmand Bardenfleth med Rentek. Skriv. 6. Juni 1840, hvori Kammeret udbeder sig Stiftamtmandens Erklæring om, hvorvidt den hidtilværende Landfogedbolig maatte egne sig til en eller anden offentlig Brug, og hvis ikke, da at iagttage en bekvem Leilighed til at foranstalte Huset solgt paa forventende Approbation. Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 1554*.

1840. blev bevilget ved kgl. Resol. 23. Marts 1836. Udfaldet blev
20. Mai. dog, at i 1836 blev kun et Laan af 100 Rbd. anviist til Fordeling mellem fire Fattigdistrikter i Sönder-Amtet. De to paafölgende Aar, 1837 og 1838, gik over uden at noget extraordinairt Tilskud behövedes for Fattigkasserne, derimod havde Tilstanden i 1839 været mere trykkende, saa at Stiftamtmand Bardenfleth saae sig nödsaget til at bevilge Grindavig Rep et Forskud paa 100 Rbd. mod Afbetaling i 10 Aar med 10 Rbd. aarlig. I Vester-Amtet havde Amtmand Thorsteinson foranstaltet indkjöbt 45 Tdr. Rug for 405 Rbd., til Uddeling for de mest Trængende i Stadarsveit, Breiðavík og begge Nes-Repper, paa Grund af Foraars-Fiskeriets totale Mislykkelse, hvilken Understöttelse Amtmanden dog ventede refunderet i endnu ikke bestemte Terminer. Ligeledes havde Amtmand Thorarensen i Nord- og Öster-Amtet bevilget Skeggjastad Rep i Norder-Mula Syssel et Laan paa 200 Rbd., at tilbagebetale i 3 Aar med ⅓ aarlig, saaledes at det förste Afdrag skulde erlægges i Sommeren dette Aar (1840).

Denne sidstnævnte Amtmand foreslog nu at maatte erholde en Sum af 1000 Rbd., efter Afdrag af fornævnte 200 Rbd., til Disposition, for at understötte flere forarmede Distrikter i fornödent Fald, og da Rentekammeret finder dette nödvendigt, for at kunne sikkre den fornödne Hjælp i betimelig Tid, indstilles Forslaget med nogle dertil knyttede Betingelser. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1840 C, Nr. 244.

Paa Grund af de allerund. forklarede Omstændigheder approbere Vi allernaad., at der i sidstafvigte Aar ere af den islandske Jordebogskasse, efter Anviisning af Stiftamtmanden over Island, blevne udbetalte fölgende Forskud til Afhjælpning af den störste Nöd i adskillige Distrikter paa bemeldte Öe, nemlig i Sönder-Amtet 100 Rbd. r. S., i Vester-Amtet 405 Rbd. r. S., og i Norder- og Öster-Amtet 200 Rbd. r. S., imod at disse Forskudde tilbagebetales i de Terminer, som Amtmændene have fastsat eller ville fastsætte.

Derhos tillade Vi lige allern., at der i Almindelighed for Fremtiden maa, for hvert af Islands tre Amter, sættes til vedkommende Amtmands Disposition en Sum af indtil 1000 Rbd. r. S. af fornævnte Jordebogskasse,

paa hvilken Sum Amtmændene i Nödstilfælde, naar det ikke maatte være en eller anden Commune muligt ved egne Midler at afhjælpe en ved extraordinaire Omstændigheder foraarsaget Trang, kunne anvise de fornödne Forskudde, Alt dog kun paa Vilkaar: a) at den nævnte Sum ingensinde overskrides, samt at navnligen de allerede i lignende Öiemed af Jordebogskassen udbetalte Forskudde ansees at være afholdte af hiin Sum; — b) at de Belöb, der i den fölgende Tid, i Henhold til denne Bestemmelse, maatte blive requirerede, udbetales til vedkommende Communers Fattigvæsen, dog saaledes, at Fattigbestyrelserne tillige drage Omsorg for, at ogsaa de, som, skjöndt ikke ellers henhörende under Fattigforsörgelsen, under extraordinaire Omstændigheder maatte være i öieblikkelig Nöd, erholde den fornödne Hjælp paa passende Vilkaar med Hensyn til sammes Tilbagebetaling til Fattigkasserne; — c) at Amtmændene, hvergang noget saadant Forskud tilstaaes, fastsætte de Terminer, hvori Tilbagebetalingen fra Fattigkassernes Side skal skee, og derefter paasee, at Bestemmelserne herom overholdes, og — d) at det nöie iagttages, at Forskud kun tilstaaes, naar Nöden uomgjængeligen kræver Saadant, og at vedkommende Fattigvæsen indestaaer for Forskuddenes Tilbagebetaling. — Kjöbenhavn den 20. Mai 1840 [1]. 1840. 20. Mai.

Kongelig Resolution ang. **Laan til Beboerne af Grimsö** i Öefjords Syssel. Khavn den 20. Mai 1840 [2]. — I Rentekammerets Forestilling 5. Mai bemærkes, at Beboerne paa Grimsö havde for flere Aar siden anholdt om rentefrit Laan til at anskaffe sig et Dæksfartöi. Amt- 20. Mai.

[1]) Denne Resolution er communiceret Stiftamtmanden, begge Amtmændene og Landfogden i Island ved Rentek. Skriv. 6. Juni 1840. Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 1550—1553.

[2]) Kgl. Resol. 3. April (Rentek. Skriv. 20. April) 1844.

1840. 20. Mai. manden havde da bemærket, at dette Andragende kun burde bevilges, naar Fartöiet kunde bygges i Nærheden, og Rentekammeret havde under 26. Novbr. 1836 bifaldet dette. Nu havde Amtmanden i Begyndelsen af 1839 modtaget Andragende fra Administratorerne Danielsen og Sæmundsen, samt Sognepræsten paa Grimsö, om Hjælp for Öboerne til Anskaffelse af et större Fartöi, da de kun eiede to sexaarede Baade, som hverken kunde bruges til Havkalvefangst eller Transporter. Da Amtmanden gik ind herpaa, byggede Danielsen et Fartöi paa omtrent 2½ Commercelæst, som kostede 500 Rbd., foruden en 50 Alen lang Tallielöber, der er skjænket af bemeldte Danielsen, og dette Fartöi var nu overdraget 10 Beboere af Grimsö, mod at de, ifald Kjöbesummen allern. forundtes dem som Laan, forpligtede sig til at tilbagebetale denne Sum i 5 paa hinanden fölgende Aar med 100 Rbd. aarlig, förste Afdrag den 1. Juli 1840; dog at de i enkelte Terminer kunde betale mere, hvis de önskede dette, samt at de gave Pant saavel i Fartöiet som i deres övrige Eiendele. Alle Indbyggerne paa Öen, saavel som Præsten, kunde være Deeltagere, Enhver kunde afhænde sin Andeel til en anden Öbo, men ikke til udenfor Boende. Udeblev en Participant med den bestemte Terminsbetaling, kunde en anden udlöse ham. Endelig skulde Fartöiet være under Repstyrerens Overopsyn, og enhver Brug af samme kun skee med hans Samtykke. Baaden havde staaet sin Pröve, thi Grimsöboerne havde kunnet rumme i den paa eengang alt hvad de behövede til et heelt Aar fra Handelsstedet, og de havde seilet fra Gjögrataa til Grimsö paa 2½ Time. Collegiet anbefaler saaledes Bevilgelsen af dette Anliggende. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1840 C, Nr. 245.

Af den islandske Jordebogskasse ville Vi allernaad. have de i Vort Rentekammers allerund. Forestilling omhandlede 10 Beboere paa Grimsö under Öster- og Norder-Amtet paa Island forundt et rentefrit Laan af 500 Rbd. r. S. i Anledning af Anskaffelsen af indbemeldte Fartöi, paa Vilkaar: 1) at de tilbagebetale dette Laan i 5 paa hinanden fölgende Aar med 100 Rbd. r. S. aarligen, saaledes at det förste Afdrag erlægges den 1. Juli d. A., og — 2) at der til Sikkerhed gives Pant i Laantagernes Indbo, saavel som i det anskaffede

Fartöi, samt iövrigt under de af disse vedtagne Conditioner. — Kjöbenhavn den 20. Mai 1840[1]. 1840. 20. Mai.

Kongelig Resolution ang. **Honorar for Udarbeidelse af en Choralbog** for den islandske Kirkesang. Khavn den 20. Mai 1840. — I Rentekammerets Forestilling 5. Mai bemærkes, at efter at det ved kgl. Resol. 23. Januar 1839 var bestemt, at et Orgel skulde anskaffes til Domkirken i Reykjavík, havde man anmodet Professor Weyse om, at udarbeide en Choralbog for Island, efter de Melodier, som den til Organist i Reykjavík bestemte Seminarist Pètur Guðjónsson maatte opgive for ham. Weyse havde nu indsendt en Choralbog med 60 Melodier og for dette Arbeide beregnet sig 200 Rbd., hvorhos han havde forpligtet sig til uden videre Betaling at bearbeide 10 à 12 Melodier, som Gudjonsson maatte senere nedsende fra Island. 20. Mai.

Gudjonsson havde besluttet at give Underviisning i Sang saavel i Börneskolen eller Almueskolen i Reykjavík, som udenfor samme, men for bedre at kunne lede denne Underviisning anholdt han om, at bemeldte Skole maatte skjænkes et Fortepiano tillige med nogle firstemmige Sange m. v. — Kammeret anslaaer hertil et Belöb af 200 Rbd., og androg tillige paa Approbation af en Gudjonsson tilstaaet Understöttelse til Equipering til Hjemreisen af 40 Rbd. r. S. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1840 C, Nr. 246.

For Udarbeidelsen af en Choralbog til Brug ved det til Reikevig Domkirke anskaffede Orgel ville Vi allern. have Professor Weyse tilstaaet et Honorar af 200 Rbd. r. S. af den islandske Jordebogskasse. — Derhos tillade Vi allernaad., at der til Afbenyttelse ved Sangunderviisningen i Reikevig Almueskole maa for bemeldte Kasses Regning indkjöbes et Fortepiano, samt nogle firstemmige Sange, med videre, for en Sum af

[1]) Resolutionen er meddeelt Amtmanden i Nord- og Öster-Amtet ved Rentek. Skriv. 6. Juni 1840, med Forskrift om Laanets Udlæg af Mödruvalla Klosters Administrations-Indtægter, og om dets Tilbagebetaling. Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 1556.

1840. 200 Rbd. r. S., imod at saavel Fortepianoet som Sang-
20. Mai. bögerne forblive Skolens Eiendom. — Endeligen har det Vort allerhöieste Bifald, at Seminarist Peter Gudjohnsen, der i dette Foraar er vendt tilbage til Island, for at bestyre den nysnævnte Skole, er, til Anskaffelsen af nogle nödvendige Klædningsstykker, forundt en Understöttelse af 40 Rbd. r. S. af titnævnte Kasse. — Kjöbenhavn den 20. Mai 1840.

21. Mai. **Cancellie-Skrivelse** til Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, ang. **Spörgsmaalet om Skolens Reorganisation og Flytning til Reykjavík.** Khavn den 21. Mai 1840. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1840, Nr. 2117.

Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler har under 9. Januar sidstleden, ved at tilstille Cancelliet vedlagte hermed tilbagefölgende Betænkninger fra Stiftamtmanden og Biskoppen over Island og fra den ifölge allerh. Resolution af 22. August 1838 sammenkaldte Forsamling af Embedsmænd paa Island, samt et Andragende fra Amtmand Thorarensen, Alt angaaende den paatænkte Reorganisation af det lærde Skolevæsen paa Island, behageligen begjært dette Collegii Tanker angaaende Maaden, hvorpaa saadan Reorganisation hensigtsmæssigst kunde iværksættes, og navnlig med Hensyn til Hovedspörgsmaalet, om nemlig Skolen bör omdannes paa Bessestad, hvor den nu befinder sig, eller forflyttes til sit tidligere Sæde Reikavig; hvorhos velbemeldte Direction ogsaa lod medfölge den ligeledes hermed tilbagefölgende Betænkning fra Consistorium over den foreslaaede Plan til Skolens Reorganisation og Oprettelsen af et med Skolen forbundet Institut for den höiere Dannelse af de tilkommende Præster paa Island.

I denne Anledning skulde Cancelliet ikke undlade tjenstligst at yttre, at det vistnok maa ansees særdeles

vanskeligt at have en bestemt Mening angaaende det 1840.
opkastede Hovedspörgsmaal, hvortil udentvivl behövedes 21. Mai.
et saa klart og bestemt Billede over de locale Forhold, som ikke kan faaes uden personligt Bekjendtskab med samme. Vel haves vidtlöftige Fremstillinger af Fordele og Uleiligheder saavel af Skolens Vedligeholdelse paa Bessestad som af dens Forflyttelse til Reikavig, men man vil have Vanskelighed ved at opfatte og vurdere disse forskjellige Momenter i deres individuelle Styrke, hvorpaa dog egentlig Alt kommer an. . Dog skjönner Pluraliteten af Cancelliets Medlemmer ikke rettere, end at overveiende Grunde tale for at lade Skolen forblive i Bessestad, naar Kirken tillige anvendes til Skolens Brug, for hvilken Mening ogsaa Pluraliteten i Forsamlingen af de islandske Embedsmænd har erklæret sig.

Tages blot Hensyn til Bekostningerne, da ere vel de aarlige Udgifter omtrent lige store, hvilket af disse Alternativer der end vælges. Efter hvad der indeholdes i den i Gjenpart modtagne Skrivelse af 5. Marts f. A. fra den kgl. Direction til Rentekammeret, have de aarlige Omkostninger ved Skolen paa Bessestad hidtil udgjort 6,200 Rbd.; hertil haves i Skolens aarlige Indtægter 4,960 Rbd. Ved den paatænkte Reorganisation af Skolen vil dennes Underballance omtrent foröges med 500 Rbd., hvilket af de to Alternativer der end vælges. Iövrigt maa man holde for, at Udgifterne baade efter den ene og den anden Plan ville blive större end de ere anslaaede til; thi det kan neppe antages, at man for saa ringe Gager, som foreslaaet, kan faae og beholde nogenlunde dygtige Mænd. At Bekostningerne ved Skolens Forflyttelse til Reikavig i det Hele ville blive större, end paa Bessestad, kan vel og med Sikkerhed antages; navnlig kan man neppe gjöre Regning paa den Assistence, man skulde kunne faae hos Domprovsten og Landphysikus, hvilken sidste Embedsmand paa ingen Maade burde binde sig til stadige For-

1840. retninger i Reikavig, der saa ofte maatte komme i Col-
21. Mai. lision med hans Embede.

Med Hensyn til de Bekostninger, der maae anvendes til Tilveiebringelsen af de fornödne Bygninger, vil betydelig Besparelse være forbunden med at vælge Bessestad. Her kan nemlig, naar Kirken tillige indrettes til Skolebygning, erholdes 2 solide grundmurede Bygninger af hensigtsmæssig Indretning for 13,000 Rbd., hvoraf dog de 5000 Rbd. under alle Omstændigheder maatte anvendes til Kirkens Reparation, saa at den egentlige Udgift for den kgl. Kasse ved Skolens Indretning kun vil belöbe 8000 Rbd. Forflyttes derimod Skolen til Reikavig, vil den fornödne Skolebygning, hvis den skal opföres af den paa Island brugelige Kampesteens-Grundmuur, koste 25,000 à 30,000 Rbd., og, hvis man vil indskrænke sig til en Bygning af Muur og Bindingsværk, der dog kun regnes at kunne staae i 50 à 60 Aar, vil Omkostningen hermed dog belöbe 12,000 à 14,000 Rbd., hvorhos man i sidste Fald maatte være betænkt paa aarligen at opsamle saameget, at den fornödne Capital til en ny Bygnings Opförelse kunde haves, naar den ældre ei længer var brugelig.

Imidlertid bör den större eller mindre Bekostning, som de forskjellige Planer ville medföre, ikke være Hovedmotivet ved Valget, især da de ældre Forandringer med Bispestolene og de dertil knyttede lærde Skoler neppe have været heldige eller vel overveiede, og Regjeringen derfor uden Tvivl bör tilskyde hvad der behöves, for omsider at bringe et nogenlunde godt Resultat ud deraf. Man skulde derfor ingenlunde fraraade Skolens Henflyttelse til Reikavig, saafremt det med Sikkerhed kunde antages, at afgjörende Fordele med Hensyn til Skolens egentlige Bestemmelse baade som lærd Skole og som höiere Dannelses-Anstalt fornemmelig for de Elever, der, uden at have Evne til at benytte Kjöbenhavns Universitet, vilde danne sig til at

indtræde i den geistlige Stand paa Island, derved vilde vindes; men dette skjönnes ikke at være Tilfældet. 1840. 21. Mai.

De Mangler, Stiftsövrigheden har udhævet ved den nuværende Indretning, vilde i det Væsentlige blive afhjulpne, naar Skolen reorganiseredes paa Bessestad efter den dertil udkastede Plan. Vel vilde den paatænkte höiere Dannelses-Anstalt ikke kunne realiseres i det Omfang paa Bessestad, hvori saadant vilde være muligt i Reikavig, ligesom Eleverne og ved Bessestads isolerede Beliggenhed vilde komme til at mangle den Leilighed til at vorde mere afslebne og udvortes dannede, som Opholdet i Reikavig formentlig vilde frembyde; men foruden at det vistnok er tvivlsomt, om Skolediseiplene, især naar de ere af simple Forældre, og altsaa mest kunde trænge til en dannende Omgang, vilde faae synderlig Adgang til de bedre Familier, ligesom en Deel Omgang, der ikke duede, vel og vilde forefalde, saa vilde vel og den udvortes Dannelse og især den, som det synes, höist fornödne Tilvænnelse til större Reenlighed dog tildeels kunne opnaaes paa Bessestad, naar de fleste Lærere, og deriblandt de gifte, fik Bopæl paa Skolen, hvortil kommer, at Bessestads isolerede Beliggenhed, der dog kun er 2 à 3 Timers Reise fra Reikavig, paa den anden Side vilde give Anledning til mindre Adspredelse og færre for Ungdommen farlige Fristelser, ligesom det i det Hele med Hensyn til Elevernes Dannelse allerede vil være en betydelig Vinding, naar man ved at foröge deres Antal kan optage disse i Skolen i en yngre Alder, end hidtil har været Tilfældet. Det synes og, selv om hine to Fordele, der dog efter hvad derved er bemærket synes temmelig precairt, virkelig kunne opnaaes ved Skolens Forflyttelse til Reikavig, at det efter de nærværende Forhold, hvori der neppe i rum Tid vil være en væsentlig Forandring at vente, kan være meget tvivlsomt, om de vilde have önskelige Fölger. Den höiere Kultur og Politur i Forbindelse med Vanen til en mindre

1840. tarvelig Kost, end den, den största Deel af Eleverne
21. Mai. havde nydt i deres Hjem, vilde nemlig medföre, at disse, naar de siden befordredes til de höist ringe Præstekald, hvortil de i Almindelighed alene kunde have Adgang, kun desto tungere vilde föle Savnet af hine tilvante Goder, og gjöre dem utilfredse med deres indskrænkede og tarvelige Stilling, og saaledes uskikkede til at stifte nogen Gavn i samme. Saalænge man derfor ikke har nogen Udsigt til i Almindelighed at kunne forbedre Præsternes Kaar paa Island, men disse Embeder for en stor Deel maae vedblive at være saa ringe aflagte, at Præsten, for at erhverve det daglige Bröd, maa udföre den simple Arbeidsmands Gjerning, tvivler man meget om, at den större Dannelse, der kunde erhverves i Kjöbstadlivet, vilde være en sand Velgjerning for dem.

Den Betragtning er vistnok ogsaa vigtig, at Opholdet i Reikavig virkelig vil blive kostbarere for Eleverne, hvilket med Hensyn til Pluralitetens Fattigdom og de ringe Udsigter, der erhverves, er af ikke liden Betydenhed.

I Henseende til Oeconomien ved Skolen formenes vel dens Forflyttelse til Reikavig at frembyde nogle Fordele, fornemmelig den, at Lærerne kunde befries for at före Tilsynet med samme; men paa den anden Side erkjender man dog, at dette Punkt frembyder Vanskeligheder, og det er vistnok, efter Alt, hvad herom er anfört, meget tvivlsomt, hvorvidt man paa en nogenlunde fyldestgjörende Maade vil være i Stand til at overvinde disse, in specie er det neppe at vente, at det vil lykkes, at faae den större Deel af Eleverne tingede i Kost hos dannede Familier, og saafremt dette ikke skulde være at opnaae, vilde Faren for deres Moralitet og Sædelighed blive saameget större, naar det formedelst en Forögelse af deres Antal blev muligt at optage disse, hvoraf vel den störste Deel i Reikavig

vilde leve fjernet fra Forældre og Venner, i en yngre Alder end hidtil. 1840. 21. Mai.

Det skjönnes heller ikke, at Tilsynet med Skolen vil være for vanskeligt, fordi den bliver i Bessestad, der som foranfört kun er omtrent 1 Miil fra Reikavig, og naar Skolen er forsynet med en paalidelig Rector, ere ingenlunde jevnlige Besög af Skoleephorerne fornödne eller önskelige, og at Biskoppen besöger det adskillige Gange om Aaret, Stiftamtmanden ogsaa et Par Gange om Aaret, kan vel let overkommes. Domprovsten kunde directe gjöres til Medephor.

Det maa derhos, efter hvad der er yttret under Ventilationen af denne Sag, antages, at Skolens Forflyttelse til Reikavig har den almindelige Mening paa Island imod sig.

Endelig vilde og Skolens Reorganisation paa Bessestad frembyde færre Vanskeligheder og Bekostninger for det Tilfælde, at dens Forflyttelse til Reikavig i Tiden skulde vise sig önskelig, end i det omvendte Tilfælde, hvis dens Forflyttelse til Reikavig nemlig skulde vise sig uhensigtsmæssig. Alt hvad der opoffres ved den förste Plans Udförelse vilde i hiint Tilfælde være 8000 Rbd., af hvilket Tab dog en Deel maatte kunne dækkes ved Salget af Skolens Eiendomme paa Bessestad; hvorimod man, saafremt det i Tiden skulde blive nödvendigt at flytte Skolen tilbage fra Reikavig til Bessestad, ei alene tildeels vilde tabe den Capital, som var anvendt paa Skolens Bygning, men desuden stöde paa ikke ubetydelige Vanskeligheder ved atter at etablere den paa sit ældre Sted, fornemmelig ved Savnet af den nuværende grundmurede Skolebygning, som det vel turde være vanskeligt at faae tilkjöbs igjen for en forholdsmæssig Priis, om man endog sögte at conservere Jorderne ved en midlertidig Bortbygsling, ligesom det heller ikke var afgjort, at Bessestad Kirke, som man formener uden Skade at kunne nedlægges, og hvis Vedligeholdelse koster den kgl. Kasse betyde-

1840. lige Summer, til den Tid endnu vilde existere som Kirke,
21. Mai. og saaledes kunde benyttes paa den Maade, hvortil der nu gives Leilighed.

Collegiets Pluralitet skjönner derfor ikke rettere, end at overveiende Grunde synes at tale for, for det förste at bestemme sig for Skolens Reorganisation paa Bessestad, hvilken Plan formentlig er den, der mest harmonerer med de nærværende Forhold, og hvorved der heller ikke vil lægges nogen Hindring af Betydenhed i Veien for, at man jo i Tiden kunde forflytte den til Reikavig, dersom Grundene for en saadan Forflyttelse under forandrede Forhold skulde vise sig mere afgjörende end de for Tiden forekomme at være. Collegiets Minoritet maa derimod med Stiftamtmanden og den betydelige Minoritet i den islandske Forsamling, det theologiske Fakultet og Universitets-Directionen være enig i, at Skolen forlægges til Reikavig, hvilket man, især deleshed naar man vil vente, at den tillige som höiere Læreanstalt for vordende Præster paa Island skal kunne stifte nogen sand Nytte, anseer for ubetinget nödvendigt.

Med Hensyn til Skolens Indretning, da maa den vel i det Væsentlige udföres efter den af Stiftsövrigheden udkastede Plan, hvorved det dog var önskeligt, at Læretiden ved den höiere Dannelses-Anstalt in specie for Theologerne kunde udvides til et virkeligt heelt Aar, eller, med Ferierne iberegnede, 1½ Aar; thi over denne Grændse tör man vel med Hensyn til de dermed forbundne forögede Bekostninger for Eleverne neppe gaae, ligesom man holder sig forvisset om, at den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler vil vaage over, at det höist vigtige Öiemed med denne Anstalt opnaaes i et saa udstrakt Omfang, som Omstændighederne gjöre muligt. — Iövrigt maatte det formentlig ved Oprettelsen af det foreslaaede Seminarium for Præster bestemmes, at Ingen, som for Fremtiden (dog fra en vis Tid at regne) dimitteres fra Skolen,

kan, naar han ikke underkaster sig theologisk Embeds-Examen ved Kjöbenhavns Universitet, ansættes i Præstekald paa Island, uden at have ladet sig examinere ved bemeldte Seminarium; ligesom og den Charakteer, de erholdt ved Examen, maatte tages i Betragtning ved Embeds-Befordring, hvilket Hans Majt. kunde forbeholde sig nærmere at ordne ved Lov. 1840. 21. Mai.

Sluttelig skulde Cancelliet, for det Tilfælde, at det maatte bestemmes, at Skolens Reorganisation skal foretages paa Bessestad, ikke undlade at tilföie, at man efter Omstændighederne ikke finder Noget at erindre mod Anvendelsen af Bessestad Kirke til Bygning for Skolen, samt at man, naar Skolens Reorganisation bestemmes paa denne Basis, er villig til at indlede nærmere Correspondence angaaende Maaden, hvorpaa Kirkens Nedlæggelse kunde skee. — Det kongel. Danske Cancellie den 21. Mai 1840.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Realisation af Alptanæs Kirkes Inventarium.** Khavn den 21. Mai 1840. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1840, Nr. 2127—28. 21. Mai.

I et hertil indkommet Andragende har Eieren af Alptanæs Kirke, John Sivertsen (= Jón Sigurðsson), ansögt om, at de bemeldte Kirke tilhörende 2 Hundreder i Hopper og 3 Hundreder i Kjedler og Sengklæder maatte fraskrives Kirken, eller at det maatte tillades ham at indlöse dem imod Betaling efter den gamle Maalestok med 4 Rbd. r. S. for hvert Hundrede, samt at dette Belöb maatte indsættes paa Rente i den kgl. islandske Jordebogskasse.

Deres Höiærv. har i Deres Ansögningen paategnede Betænkning af 6. Novbr. f. A. indstillet, at den ansögte Indlösning maatte bevilges, dog saaledes, at der for

1840. hvert Hundrede betales 8 Rbd. r. S., som i gamle Dage
21. Mai. var Betalingen for eet Hundrede.

Efter at Cancelliet i denne Anledning har brevvexlet med det kgl. Rentekammer, skulde man tjenstl. tilmelde Hr. Stiftamtm. og Deres Höiærv. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse, samt videre föiende Foranstaltning, at den ansögte Indlösning af de ommeldte Alptanæs Kirke tilhörende 5 Hundreder bevilges, imod en Betaling af 8 Rbd. r. S. for hvert Hundrede, samt at det herved indkommende Belöb, 40 Rbd. r. S., bör indsættes paa Rente i den kongl. islandske Jordebogskasse. — Det kgl. Danske Cancellie den 21. Mai 1840 [1].

23. Mai. **Plakat** angaaende **Straffen paa Vand og Bröd.** Khavn den 23. Mai 1840[2]. — Denne „Plakat, indeholdende Modificationer i Forordningen af 12. Juni 1816 angaaende Straffen af Fængsel paa Vand og Bröd", er publiceret 1841 paa Vestmannöerne, i Borgarfjords, Myra, Snæfellsnæs, Bardastrands, Hunavatns, Öefjords og begge Mula-Sysselerne. Siden er den forelagt Althinget, der har fraraadet dens Udvidelse (Tíðindi frá alþingi 1845, S. 523), som ikke heller er paafulgt. — Canc. 2. Departem. Registr. XLI, 155ᵇ (1840, Nr. 311ᵇ). Original-Aftryk hos Schultz. Colleg. Tid. 1840, S. 623—629 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1840, S. 175—177. Schou XXIII, 119—121.

23. Mai. **Plakat** ang. nogle Bestemmelser om **Appel i criminelle Sager.** Khavn 23. Mai 1840. — Denne „Plakat, indeholdende nærmere Bestemmelser angaaende nogle Appellen i criminelle Sager vedkommende Punkter", er bekjendtgjort 1841 paa Vestmannöerne, i Arnæs Syssel, samt i Borgarfjords, Myra, Snæfellsnæs, Dala, Bardastrands, Hunavatns, Skagafjords og begge Mula-Sysselerne. Den er antagen for at være ipso jure gjeldende, men önskes dog helst som

¹) s. D. Meddelelse herom til Rentekammeret. Brevb. sst.
²) Justitsmin. Skriv. 2. Juni 1848.

ugjeldende af Forsamlingen af islandske Embedsmænd i Reykjavík (Tíðindi frá nefndarf. isl. embættism. 1842, S. 126—127). Siden er den forelagt Althinget til Betænkning, og efter at det havde fraraadet dets Udvidelse til Island (Tíðindi frá alþingi 1845, S. 522—523) er denne ikke siden paafulgt. — Canc. 2. Depart. Registr. XLI, 155[b] (1840, Nr. 311[a]). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. 1840, S. 629—642 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1840, S. 172—175. Schou XXIII, 117—119.

1840. 23. Mai.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til det Danske Cancellie, ang. **Optagelsen af en islandsk Skolediscipel i danske Skoler.** Khavn den 23. Mai 1840. — Univ. Dir. Copieb. for Univers. og Skolerne 1840, Nr. 722.

23. Mai.

Ved Skrivelso af 25. f. M. har det kongel. Danske Cancellie begjært Directionens Yttringer i Anledning af den herhos tilbagefölgende Skrivelse fra Stiftamtmanden over Island, samt dermed fulgte Andragende, hvori Land- og Byfoged Gunlögsen i Reikavig anholder om, at hans 13 Aar gamle Halvbroder Sæmund Gunlögsen maatte tilstaaes en Gratistplads i en dansk Skole.

I denne Anledning skulde Directionen tjenstl. melde, at uagtet den kgl. Resolution af 10. Marts 1826, der hjemler unge Islændere, som ere fortrinlig begavede og trængende til Understöttelse, Ret til strax at blive optagne som Gratister i Metropolitanskolen, Roeskilde eller Slagelse (samt den nu nedlagte Helsingörs) Skole, med Nydelse af Skolens höieste Stipendium, som Betingelse for en saadan Begunstigelse fordrer, at saadanne Disciple skulle anbefales af Biskoppen over Island, der har at tilstille Directionen fuldstændige Beviisligheder angaaende deres Naturgaver og Fremgang, samt Trang til Understöttelse, og uagtet dette ikke i nærværende Tilfælde er iagttaget, vil Directionen dog efter Omstændighederne ikke nægte Disciplen Sæmund Gunlögsen Nydelsen af bemeldte Begunstigelse, saa-

1840. ledes at han, hvis det önskes, til næstkommende Efter-
23. Mai. aar optages som Gratist i en af ovennævnte 3 Skoler og efter Omstændighederne tillige tillægges Beneficium af 50 Rbd., enten strax eller efter nogen Prövetid, hvilket Stipendium iövrigt, efter indhentede Erklæringer, lettest vilde kunne forundes ham i Slagelse Skole, hvis denne maatte vælges.

Iövrigt maa Directionen til velbemeldte Collegium have henstillet, hvorvidt samme maatte finde sig foranlediget til at anbefale Sæmund Gunlögsen til endvidere af den almindelige Pensionskasse at forundes en Understöttelse til at bestride de Omkostninger, som hans Ophold her vilde udkræve, og hvortil Directionen under ingen Omstændigheder kan forskaffe ham anden Hjælp end det anförte Stipendium. — Den kongelige Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 23. Mai 1840.

23. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Beregning af Sportler for Paategning af et Handels-Skibs Papirer.** Khavn den 23. Mai 1840. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 1541.

Hr. Stiftamtmand Bardenfleth har med behagelig Skrivelse af 12. Novembr. f. A. hertil indsendt et Andragende, hvori Landfoged Gunlögsen har forespurgt, om det i Sportelreglementet af 10. Septbr. 1830 § 62 befalede Gebyr for Paategning af et Handelsskibs Papirer m. v. bliver at erlægge ogsaa i det Tilfælde, at et Skib ankommer til en Havn, men atter forlader samme, uden enten at losse eller lade sammesteds.

Efter at Kammeret i Anledning heraf har brevvexlet med det Danske Cancellie, skulle vi ikke undlade herved tjenstligen at melde Hr. Stiftamtmanden til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse for Landfoged Gunlögsen, at da det, for at Gebyr skal

kunne beregnes, i den nævnte § af Sportelreglementet af 10. Septbr. 1830 udtrykkelig forudsættes, enten at Skibet baade losses og lades, eller een af Delene, saa kan der intet Gebyr fordres i det omtalte Tilfælde. — Rentekammeret den 23. Mai 1840. 1840. 23. Mai.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til det theologiske Fakultet, ang. **Understöttelse for en Præst fra Island, til at fortsætte theologiske Studier i Kjöbenhavn.** Khavn den 26. Mai 1840. — Univ. Dir. Copiebog for Univers. og Skolerne 1840, Nr. 731. 26. Mai.

Efter at Directionen i Anledning af det theologiske Fakultets Indstilling i Skrivelse af 2. d. M. havde nedlagt allerund. Forestilling, har det behaget Hans Majt. Kongen ved allerhöi. Resolution af 15. næstefter allern. at forunde personel Capellan P. J. Mathiesen fra Island, som Hjælp til at fortsætte sit Ophold her i Staden, for at udvide sine theologiske Kundskaber, en extraordinair Understöttelse af Communitetets Kasse af 100 Rbd. Sedler, hvoraf Halvdelen bliver at udbetale ham strax, og den anden Halvdeel til næstkommende Efteraar, under Forudsætning af, at han med samme Alvor som hidtil fortsætter det begyndte Studium.

Denne allerhöi. Resolution communiceres herved tjenstl. det theologiske Fakultet til fornöden Efterretning og Foranstaltning, samt til Bekjendtgjörelse for Capellan Mathiesen, hvorhos man lader de med hans Ansögning indsendte Bilage hoslagte fölge tilbage. — Den kongelige Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 26. Mai 1840.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet i Island, ang. **Salg af Legat-Jorden Fjardar-** 30. Mai.

1840. 30. Mai. **horn i Stranda Syssel.** Khavn den 30. Mai 1840. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1840, Nr. 2333.

I Anledning af Hr. Amtmands Skrivelse af 30. Martii f. A. skulde man, forsaavidt De deri har indstillet, at den det Fjardarhornske Legat tilhörende Halvgaard Fjardarhorn maa stilles til offentlig Auction og Kjöbesummen forrentes til Fordeel for Fattigvæsenet i Broddanæs Rep, efter desangaaende at have corresponderet med det kgl. Rentekammer, til Efterretning og videre Foranstaltning tjenstligst melde, at Hr. Amtmands Indstilling herved bifaldes. — Det kgl. Danske Cancellie den 30. Mai 1840.

2. Juni. **Cancellie-Skrivelse** til Biskoppen over Island, ang. **Sognebeboernes Forpligtelse til at bekoste Lukke for Kirkegaardene.** Khavn den 2. Juni 1840. — Anført som publiceret 1841 i Borgarfjords, Hunavatns og Norder-Mula Sysseler. — Canc. 1. Depart. Brevbog 1840, Nr. 2367. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1840, S. 120.

Deres Höiærværdighed har i behagelig Skrivelse af 30. Novbr. f. A., i Anledning af, at Sognebönderne i Setberg Sogn, uagtet gjentagne Paamindelser, ikke ville erkjende det for deres Pligt, at anskaffe en Dör eller Grind med Tilbehör i det saakaldte Sjæleled paa Setbergs Kirkegaard, forespurgt hos dette Collegium, om det ikke er Sogneböndernes i den gjeldende Lovgivning grundede Pligt, paa deres egen Bekostning at forsyne Kirkegaardens Sjæleled med en behörig Dör eller Grind paa Hængsler inden tilhörende Dörstolper.

Efter at Cancelliet desangaaende har brevvexlet med det kgl. Rentekammer, skulde man tjenstligst tilmelde Deres Höiærv. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, at det ommeldte Lukke paa Kirkegaardens Indhegning bör, ligesom denne, bekostes af

vedkommende Sognebeboere. — Det kgl. Danske Cancellie den 2. Juni 1840. 1840. 2. Juni.

Kongelig Resolution angaaende Forslag om **Optagelsen af Reykjavík i de danske Kjöbstæders Brandassurance.** Khavn den 6. Juni 1840. — *see* Cancellie-Skrivelse 27. Februar 1841. 6. Juni.

Kongelig Resolution ang. **Understöttelse til Udgivelse af en islandsk Læsebog og Forskrifter.** Khavn den 6. Juni 1840. — I Forestilling 4. Juni beretter Directionen for Fonden ad usus publicos, at Stud. jur. Johan Haldorsson havde i det sidst afvigte Aar udgivet en „Julegave for Börn" paa Islandsk, og at dette Skrift havde vundet Bifald, hvorfor han nu agtede at udgive en större Læsebog med Forskrifter, og sögte dertil en Understöttelse, idet han anslog Bekostningerne til 200 Rbd. — Directionen anbefaler ham til 100 Rbd. — Sager henhörende til Fond. ad usus publ. Journ. 10, Nr. 351. 6. Juni.

Vi ville allern. have Studiosus juris Johan Haldorsen bevilget af Fonden ad usus publicos en Understöttelse af 100 Rbd. Sedler til Udgivelsen af indbemeldte Læsebog og Forskrifter. — Kjöbenhavn den 6. Juni 1840.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, angaaende **Uniformer for Politiebetjentene i Reykjavík.** Khavn den 13. Juni 1840. — Publiceret i Reykjavík 1840. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1840, Nr. 2499. 13. Juni.

I Anledning af Hr. Stiftamtmands behagelige Skrivelse af 29. Februar d. A., hvori De begjærer Cancelliets Bestemmelse betræffende Maaden, hvorpaa de Omkostninger skulle udredes, der have været forbundne med Anskaffelsen af Uniformer til Politiebetjentene i

1840. 13. Juni. Reikevig, skulde man, efter desangaaende at have corresponderet med det kgl. Rentekammer, til Efterretning og videre Foranstaltning tjenstl. melde, at det bifaldes, at bemeldte Omkostninger blive at udrede af Byens Kæmnerkasse. Iövrigt overlades det til Communalbestyrelsen at tage under Overveielse, om det ikke turde være rettest paa Amtets Approbation at tilstaae Politiebetjentene et vist aarligt Belöb, mod selv at holde sig med anstændig Uniform. — Det kgl. Danske Cancellie den 13. Juni 1840.

13. Juni. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Vaccinationens Fremgang** m. v. Khavn den 13. Juni 1840. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1840, Nr. 2500.

Efter at Cancelliet har corresponderet med det kgl. Sundheds-Collegium i Anledning af Hr. Amtmands hertil indsendte Forestilling af 10. Februar d. A., hvori De meddeler Underretning om Vaccinationens Fremgang i Nord- og Öst-Amtet, skulde man tjenstl., med Hensyn til hvad De deri har anfört om Distriktschirurg Skaptesen, tjenstligst anmode Dem om, at give ham en Paamindelse for det af ham udviste Forhold[1].

Forsaavidt Skaptesen iövrigt har andraget paa, at Vaccinations-Bestillingen ikke, saaledes som hidtil har været Tilfældet, maa være bundet til den geistlige Stand, undlader man ikke tjenstlig at melde, at der ikke findes Anledning til at foretage Noget i denne Henseende, da Amtet, i Henhold til Bestemmelserne i Reskr. 18. Juli 1821, maa være bemyndiget til, naar

[1]) Sk. havde nemlig, ifölge Amtmandens Beretning, ikke foretaget Vaccination fra i Oktober 1838, da han erholdt Vaccinematerie fra Amtmanden, indtil i November 1839, og havde „ligefrem tilstaaet" denne Forsömmelse, hvori dog adskillige Omstændigheder tillige vare medvirkende Aarsag.

en Præst befindes forsömmelig i Opfyldelsen af hans Pligter med Hensyn til Vaccinationen, at removere ham fra Vaccinationsbestillingen og autorisere en Anden i hans Sted. — Det kgl. Danske Cancellie den 13. Juni 1840. 1840. 13. Juni.

Cancellie-Skrivelse til den islandske Forsamling af Embedsmænd, ang. **en særlig raadgivende Forsamling for Island.** Khavn den 20. Juni 1840[1]. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1840, Nr. 2571—72. 20. Juni.

I Henhold til allerhöi. Reskript af 22. August 1838 har Forsamlingen, efter at have taget under Overveielse, hvorledes et hensigtsmæssigt Valgsystem med Hensyn til Valget af Deputerede fra Island til Stænderforsamlingen for Sjællands med flere Stifter kunde være at indföre, samt hvorledes Dækning af de med Valgene og Repræsentanternes Ophold ved fornævnte Stænderforsamling medgaaende Omkostninger kunde tilveiebringes, under 13. Juli f. A. afgivet Betænkning angaaende denne Sag. Efter foregaaende Correspondence med det kgl. Rentekammer har Cancelliet derpaa nedlagt allerund. Forestilling for Hans Majt. Kongen, og det har derefter behaget Allerhöistsamme under 20. f. M. allernaad. at resolvere saaledes:

„Efter de Os allerund. foredragne Omstændigheder .... [*see* kgl. Resol. 20. Mai 1840] .... nedlægge Forestilling angaaende denne Sag".

Ved at meddele denne allerhöi. Resolution skulde man i Henhold til samme tjenstl. have Forsamlingen anmodet om, ved dens næstforestaaende Möde at gjöre de i bemeldte Resolution omhandlede Punkter til Gjenstand for den nöieste Overveielse, og derpaa at afgive dens Betænkning derover, for at Sagen derefter gjennem dette Collegium kan vorde Hans Majt. Kongen foredraget til allerhöieste Afgjörelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 20. Juni 1840.

---

[1] For. 8. Marts 1843.

1840.
20. Juni.

Cancellie-Skrivelse til Rentekammeret, ang. **Udkast til en Anordning om Reykjavík Byes oeconomiske Forhold og Bestyrelse.** Khavn den 20. Juni 1840[1]. — Canc. 3. Departem. Breve 1840, Nr. 2570.

Efter at Cancelliet havde modtaget den med Bilage hosfölgende Forestilling fra Stiftamtmanden over Island af 29. Januar f. A., hvori han har andraget paa, at der maa foranstaltes udarbeidet en særegen Anordning angaaende Reikevig Byes oeconomiske Forhold og Bestyrelse, anmodede man under 16. April f. A. den ifölge allerhöi. Resol. 22. August 1838 befalede Forsamling af Embedsmænd i Reikevig om at tage denne Sag under Overveielse, og man har derefter ved hosfölgende Skrivelse fra Forsamlingen af 26. Juni f. A. modtaget vedlagte af Communalbestyrelsen forfattede Udkast til et Regulativ for Byens oeconomiske Bestyrelse, ledsaget af de Bemærkninger, hvortil Forsamlingen i Henseende til Udkastet har fundet sig foranlediget. Stiftamtmanden har derhos ved indsluttede Skrivelse af 25. Septbr. f. A. tilstillet Collegiet medfölgende Erklæringer fra Byfogden og Repræsentanterne samt Sysselmanden for Kjose og Guldbringe Sysseler og Repstyreren for Seltjarnarnæs Rep over det i Forsamlingens Betænkning indeholdte Forslag til en Ophævelse af den mellem Reikevig Byes og Seltjarnarnæs Reps Fattigvæsen hidtil bestaaende Forbindelse.

Cancelliet har med Hensyn til denne Sag fundet Fölgende at bemærke:

Hvad först det anförte Forslag angaaer, i hvis Fölge Reikevig og Seltjarnarnæs Rep skulde ophöre at udgjöre eet Fattigdistrikt, da maa Collegiet, navnlig med Hensyn til, at Byens Repræsentantere have yttret sig mod en saadan Adskillelse, og at Reppen kun betingelsesviis har erklæret sig derfor, ansee det betænkeligt for Tiden

[1]) Anordn. 27. Novembr. 1846.

1840. 20. Juni.

at andrage derpaa, og finder det i al Fald nödvendigt, at der forinden tilveiebringes Oplysning om de Indtægter og de Udgifter, som hver enkelt Deel af Fattigdistriktet har medfört, samt at det tages under Overveielse, deels paa hvilken Maade der bör forholdes med Hensyn til Delingen af Fattigvæsenets Activer og dets Byrder, deels hvorledes der bliver at forholde med de Individer, som paa den Tid, Forandringen indföres, have opholdt sig nogen Tid i Reikevig og nogen Tid i Seltjarnarnæs Rep, og vel ikke for Tiden ere Gjenstand for Fattigforsörgelse, men som mulig paa Grund af et samlet Ophold i 5 Aar i bemeldte, hidtil i eet Fattigvæsen forenede Distrikter, kunne i Fremtiden blive forsörgelsesberettigede. — Hvad dette sidste Spörgsmaal angaaer, da lod det sig maaskee antage, at den, som endnu ikke havde opholdt sig i fulde 5 Aar i fornævnte Distrikter, ikke kunde supplere hiint Qvinqvennium, uden ved at have enten i den ene eller anden Deel af det forhen fælles Fattigdistrikt haft uafbrudt Ophold deels för, deels efter den nye Anordning i fulde 5 Aar (saa at t. Ex. den, der havde været 3 Aar i Reikevig og derefter 1½ Aar i Seltjarnarnæs Rep, först om 3½ Aar blev forsörgelsesberettiget i denne, men hvis hans Trang viste sig tidligere, blev at forsörge af sin Födecommune eller den Commune, hvori han inden sin Ankomst til Reikevig eller Reppen havde erhvervet Forsörgelsesret). Dette kunde antages at stemme med de almindelige Regler for Rettigheders Erhvervelse ved et vist Tidslöb, hvilken ordentligviis maa bedömmes efter de Love, som gjelde paa den Tid, da Erhvervelsen skal finde Sted, ligesom der ogsaa, saavidt vides, ved andre Leiligheder, hvor et Fattigdistrikt er blevet udvidet eller indskrænket, hvilket t. Ex. paa flere Maader skete ved Reglem. 8. Januar 1834, ikke er fulgt nogen anden Regel. Det kan imidlertid ikke nægtes, at de andre Fattigdistrikter paa Landet dog kunne tabe derved, at en næsten allerede erhvervet Forsörgelsesret i det nuværende Reikevig-Seltjarnarnæs Distrikt standses

1840. ved dettes Oplösning i to Dele. I al Fald kunne dog
20. Juni. de Individer, som ved den nye Anordnings Emanation allerede ved skifteviis Ophold i Reikevig og Seltjarnarnæs Rep havde tilendebragt de 5 Aar, naar de i sin Tid bleve trængende, ikke kastes paa en anden Communo, men Spörgsmaal vil det da være, hvorledes de da skulle forsörges, enten ved Tilskud fra den ene eller begge disse Communer, eller alene af den blandt dem, hvori de paa den Tid, Anordningen udkom, opholdt sig, eller den, hvori de have opholdt sig den Tid, Qvinqvenniet er udlöbet, eller i den, hvori de havdo tilbragt den længste Deel af hiint Qvinqvennium m. v., ligesom det og blev et Spörgsmaal, om ikke et saadant Individ, naar det siden ved fortsat Ophold i den Commune, hvori det ved Forandringen opholdt sig, gjennem saa lang Tid, at dette, sammenholdt med det tidligere Ophold sammesteds, udgjorde 5 Aar, da vandt en ny Forsörgelsesret, eller om dertil krævedes 5 Aars Ophold fra den Tid, den nye Anordning udkommer (f. Ex.: A har i 4 Aar forud opholdt sig i Reikevig og i 1 Aar i Seltjarnarnæs Rep, og fortsætter efter den nye Anordning sit Ophold der i andre 4 Aar, indtil han bliver trængende, er han da, paa Grund af de 5 Aars Ophold i Seltjarnarnæs, blevet Reikevig uvedkommende, uagtet han ved Forordningens Indförelse var forsörgelsesberettiget i det samlede Reikevig-Seltjarnarnæs Distrikt og efter de den Tid bestaaende Forhold maatte ansees Reikevig, hvor han havde opholdt sig den længere Tid, nærmere, og han heller ikke siden havde, inden hans Trang opstod, opholdt sig saa længe i Seltjarnarnæs Rep, at en ny Forsörgelsescommune alene derved kunde stiftes). — Angaaende disse og flere Spörgsmaal burde haves en fast Mening, forinden der tages Bestemmelse med Hensyn til den omhandlede Afsondring, ligesom der og bliver at tage i Betragtning de sandsynlige Fölger, som Afsondringen vil have for hver af de forskjellige Bestanddele af det

fælles Fattigdistrikt, i hvilken Henseende det iövrigt maa bemærkes, at det ikke synes uantageligt, at Seltjarnarnæs Rep ved den nævnte Foranstaltning vil udsættes for et ubilligt Tab og Reikevig vinde paa dens Bekostning, da Reppen især er befolket af Dagleiere, der arbeide for Reikevig, og disse ville maaskee endnu mere blive holdt borte fra Reikevig selv, naar man, ved at bringe dem til at tage Ophold i Reppen, kan beholde Nytten af dem og dog kaste deres eventuelle Forsörgelse paa den, og allerlettest vil det lade sig udföre, at faae dem til at skifte mellem Reikevig og Seltjarnarnæs, hvorved de aldrig blive domicilierede paa det ene eller andet Sted. 1840. 20. Juni.

Hvad iövrigt det indsendte Udkast angaaer, da har Collegiet fundet Anledning til fölgende Bemærkninger:

ad 5 b. At der skal föres Beviis af den vordende Borger for, at han ikke har været i Tugthuset, ei er pidsket, synes ikke passende; foruden at det kunde blive yderst vanskeligt at præstere dette negative Beviis, vilde det være höist anstödeligt for Borgeropsynsmændene, at skulle söge Attester fra de forskjellige Straffeanstalter og Jurisdictioner. — De under b og c foreskrevne Beviisligheder ere formentlig og altfor bebyrdende for den, der vil være Borger i Reikevig, hvor han aldeles ikke behöver Borgerskab for at drive Næring, og altsaa kun kan attraa samme for Ærens Skyld. At Borgerskab ei meddeles den, om hvem der er Grund til at antage, at han er værnepligtig eller bunden ved Borgerskab i en anden Kjöbstad, er i sin Orden, men at bebyrde ham med positive Beviser for, at han ikke er i slig Stilling, er saa meget mere overflödigt, som de ham fra den Side paaliggende Pligter ikke kunne löses ved det ham meddeelte Borgerskab, ligesom det vist heller ikke er at befrygte, at Værnepligtige skulle tye til Island for at unddrage sig deres Værnepligt. Litr. f kan efter Collegiets Formening ikke ansees hensigtsmæssig. Naar det fremdeles skal forblive ved den

1840. nu bestaaende Tingenes Orden, at Alle og Enhver kan
20. Juni. drive ethvert hvilketsomhelst Haandværk uden at gjöre Prövestykke, saa er det ikke passende, at han blot for at opnaae Borgerværdighed (ikke Borgernæring) skal gjöre et Prövestykke, og Fölgen vil udentvivl blive, at ingen Haandværker bliver Borger. Prövens Bedömmelse i Island vilde vel og blive meget mislig. Efter det Foranförte kunde § 5 formentlig forfattes saaledes: „Borgerskab i Reikevig bör ikke meddeles Nogen, der ikke er fuldmyndig, ei heller Nogen, som der er overgaaet en vanærende Dom, ligesom Ingen kan vinde Borgerskab, som er værnepligtig eller endnu er Borger i en anden Kjöbstad i Danmark eller Hertugdömmene. Den Paagjeldendes Fuldmyndighed bör han, hvis den ei er notorisk, bevise med Döbeattest eller Bevilling, og hvis der er nogen særdeles Grund til at formode, at der iövrigt med Hensyn til det Foranförte er Noget til Hinder for Borgerskabet, bör han i saa Henseende legitimere sig inden Borgerskabsbrev meddeles ham".

Det bemærkes herved, at i Danmark vel en Person, der er overgaaet Dom for en vanærende Handling, kan vinde Borgerskab, naar han kun ikke har været anseet med Arbeide i en af Straffeanstalterne, hvorimod han dog udelukkes fra Medvirkning i Communeanliggender (Anordn. 24. Oktbr. 1837 §§ 5 og 6). Men da her i Riget Borgerskab ikke udelukkende sigter til at udöve activ Deeltagelse i Communalbestyrelsen, hvorimod Hovedsagen for det meste er at erhverve Ret til Næringsbrug, medens Borgerskab i Reikevig ikke behöves for Næringsbrugets Skyld, med Undtagelse af, at den Vedkommende vil drive Handel, saa kan hiin Forskjel, der i Danmark ikke indeholdt nogen Inconseqvents, og som maatte finde Sted, naar ikke endog en af de mindre betydelige Straffegrader skulde betage en Person Midlerne til hans Subsistents, ikke være passende efter Forholdene i Reikevig.

ad § 6. Denne kan formentlig, det Anförte uagtet, forblive uforandret, da der Intet kan være imod, at den, der engang har vundet Borgerskab i Reikevig, beholder dette Borgerskab, endskjöndt der overgaaer ham Dom for en i den offentlige Mening vanærende Handling, uden at han dog er ifalden saadan Straf, som er omhandlet i For. 29. Oktbr. 1824, kun at han ikke maa udöve Deelagtighed i Communalbestyrelsen. Iövrigt bör ved Siden af bemeldte Forordning For. 24. Januar 1838 § 4 Litr. a nævnes. 1840. 20. Juni.

ad § 7. At enhver Bygningseier, der finder for godt at tage Borgerskab, saa ringe end denne Bygning er, og hvor Lidet han end svarer i Commune-Afgifter, skulde være valgbar til Borgerrepræsentant, synes ikke principmæssigt. Det formenes, at Census for ham kunde være den samme som for Andre; naturligviis vilde dog ogsaa det Bidrag, han efter § 20 svarer som Bygningseier, være derunder at indberegne.

ad § 8. Det turde formentlig være nok saa passende, at Tjenestetiden for Repræsentanterne, under Forudsætning af, at Forbindelsen mellem Reikevig og Seltjarnarnæs Reps Fattigvæsen ophæves, og at Repræsentanternes Tal saaledes kun bliver 5, bestemtes til 5 Aar. Vel kan ogsaa, efter For. 24. Oktbr. 1837 § 2, Tallet af Repræsentanterne være 5, ligesom det og ellers kan være et saadant, der ei gaaer op med 6, men da denne Anordning skulde foreskrive almindelige Regler, saa kunde disse ikke ganske apteres efter hver enkelt By, hvorimod der dog i § 9 sidste Membrum blev taget tilbörligt Hensyn til hiin Omstændighed. — I en for en enkelt By given Communallov vilde det derimod være unaturligt, at Functionstiden og Repræsentanttallet ikke vare nöie afpassede.

ad § 9. Denne § bliver, naar den foregaaende modificeres paa den foranförte Maade, i Overeensstemmelse hermed at forandre. Men selv om § 8 forbliver

1840. 20. Juni. uforandret, kan dette dog ikke blive Tilfældet med § 9, thi, foruden at den er aldeles afvigende fra Analogien af For. 24. Oktobr. 1837 § 9, er dens Indhold modsigende, idet efter dens Begyndelse et nyt Valg skal foregaae strax efter Nytaar, medens det senere bestemmes, at dette kun skal skee, hvis nogen af de nærværende Repræsentanter ikke har den i § 7 fordrede Egenskab. Dette kunde iövrigt, efter Analogien af § 15, ikke gjöre nogen af nuværende Repræsentanters Udtrædelse fornöden.

ad § 13. Ved denne §'s Affattelse synes man formeget at have fulgt For. 24. Oktbr. 1837, uden at tage Hensyn blot til hvad der passer for Island, idet Amtmanden end ikke interimistisk kan decidere Qvæstionen om et Valgs Gyldighed, men Sagen, som i Danmark, skal indstilles til Cancelliet, medens det dog ved andre Leiligheder er iagttaget, at Amtmanden paa Island nödvendigviis maa have en större Myndighed, dog med Undtagelse af § 15, der refererer sig til § 13.

ad § 19. Denne § vil, saafremt § 1 bliver uforandret, ikke behöve den af Forsamlingen foreslaaede Forandring, men vil derimod være at modificere med Hensyn til den under 29. Mai f. A. udkomne Plakat angaaende en Bygningscommission i Reikevig.

ad § 21. Om de af Forsamlingen med Hensyn til denne § foreslaaede Forandringer gjelder hvad der ovenfor er anfört i Henseende til § 19. — At Skatteligningen foretages af 3 af Repræsentanterne (der udgjöre disses Pluralitet), synes ikke hensigtsmæssigt; naar ikke særskilte Taxereborgere skulle finde Sted, som vistnok vilde være vanskeligt i Reikevig, maa formentlig hele Repræsentationen udföre dette Hverv, ellers opstaaer og Spörgsmaal, om hine 3 Repræsentanter ogsaa skulde have Stemme i det i § 12 omhandlede Tilfælde, hvorimod det, naar samtlige Repræsentanter tage Deel i Skatteligningen, er klart, at det kun er ny

Overveielse efter modtagen Klage og Oplysning, hvorom der er Tale, men ikke om en Overinstants, der heller ikke passende kunde bestaae af Byfogden og Repræsentanternes Minoritet mod Communen og Repræsentanternes Pluralitet. 1840. 20. Juni.

ad § 23. Den i Forsamlingens Betænkning omhandlede Passus af denne § kan efter Collegiets Formening bortfalde.

Iövrigt forekommer det Cancelliet tvivlsomt, om Udkastet, der er affattet med Hensyn paa For. 24. Oktbr. 1837, i det Hele taget kan ansees hensigtsmæssigt for Reikevig, naar hensees til Byens Fraliggenhed, ringe Omfang og Befolkning, og fornemmelig til den totale Forskjel, der er mellem Næringsdrivende der og i de danske Kjöbstæder. Efter hvad Udkastets § 5 f forudsætter, behöves intet Borgerskab for at kunne frit drive Haandværk i Reikevig, og ved Siden heraf skjönnes det heller ikke, at der engang er givet Andre Adgang til at tage Borgerskab, end Bygningseierne. Det er saaledes, da det for disse er en blot Tilladelse, endog uvist, om der ikke vil blive kun ganske faa Borgere i Reikevig, thi det er ikke usandsynligt, at den med Borgerskab forbundne Forpligtelse til at bære de borgerlige Tyngder af de Fleste vil ansees for en större Byrde, end Anseelsen og Indvirkning paa Communens Anliggender for et Gode. Egentlig blive kun de Handlende tilbage, hvilke blive forpligtede til at tage Borgerskab, Noget, som Udkastet iövrigt ikke berörer, hvorhos dog § 7 forudsætter, at der ere Borgere, som ei ere Bygningseiere. Men ligesom derved kun et lidet Antal Borgere vilde fremkomme, er det formentlig ikke i Islændernes Interesse eller stemmende med deres Tænkemaade, fornemmelig at overgive Bestyrelsen til Handelsborgerne, der tildeels blot ere Kjöbenhavnske, Flensborgske osv. Kjöbmandsfaktorer, i Henseende til hvilke der ofte, om end i mange Tilfælde vistnok uden skjellig

1840. Grund, yttres den Formening, at de mere tage Hensyn
20. Juni. paa deres egen Interesse, end paa hvad der maa ansees stemmende med Landets Tarv i Almindelighed. Rettest turde det maaskee være, om det forblev ved Anordn. 17. Novbr. 1786, hvorefter Enhver, dog med de Modificationer, som Udkastets § 5, saaledes som den i det Foregaaende er foreslaaet forandret, indeholde, maa tage Borgerskab, hvorhos han dog, saaledes som § 4 og foreskriver med Hensyn til Bygningseierne, burde have personligt Hjem i Byen, men da maatte Borgerskab ikke give Stemmeret i Communens Anliggender, medmindre den Paagjeldende udreder den Afgift til Communen, som § 7 fordrer af Tomthusmændene, hvorhos det med Hensyn til Valgbarhed kunde forblive ved denne §'s Indhold.

Ved at meddele det kgl. Rentekammer forestaaende Bemærkninger, skulde man, forinden man i Overeensstemmelse hermed anmoder Forsamlingen om at tage Sagen under gjentagen Overveielse, tjenstl. udbede sig velbemeldte Kammers Yttringer ved Bilagenes Tilbagesendelse behageligen meddeelte. — Det kongl. Danske Cancellie den 20. Juni 1840.

22. Juni. **Reskript** til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Formildelse af Straf for Bigamie.** Khavn den 22. Juni 1840. — Canc. 3. Depart. Registrant 1840, Nr. 356b.

Christian den Ottende &c. V. G. Os er af Vort Danske Cancellie allerund. blevet foredraget en i Vor Höieste-Ret den 17. Juni f. A. afsagt Dom, hvorved Sivert (= Sigurðr) Breidfjord af Snefjeldnæs Syssel under det Dig anbetroede Amt, for at have ægtet Fruentimmeret Christine Illugadatter, medens han endnu levede i Ægteskab med Sigrid Nicolausdatter, er tilfunden Straf af 20 Slag Riis.

Efter at have taget denne Sag, tillige med de Os i denne Anledning allerunderd. foredragne Omstændigheder, i allerhöieste Overveielse, give Vi Dig hermed tilkjende, at Vi allernaad. ville have fornævnte Sivert Breidfjord fritaget for den ham ved forbemeldte Vor Höiesterets Dom, som herhos fölger, tilfundne Straf af 20 Slag Riis, imod at han erlægger en Mulkt af 20 Rbd. Sölv til Halbjarnaröres Hospital. — Derefter &c. — Kjöbenhavn den 22. Juni 1840. 1840. 22. Juni.

Kongelig Resolution ang. **Approbation paa Regulativ for et Fond til Fiskeres Efterladte** i Reykjavík og nærliggende Egne. Khavn den 24. Juni 1840. 24. Juni.
— Ifölge Rentekammerets Forestilling 9. Juni havde man i Island paatænkt at oprette et Fond til Understöttelse for forulykkede Fiskeres Efterladte, og at grunde dette Fond paa Overskudet af nogle i Aaret 1830 i Anledning af et da indtruffet Ulykkestilfælde samlede milde Gaver.

Paa Grund heraf havde Stiftamtmand Bardenfleth, efter at have indhentet Betænkninger fra Domprovsten, Byfogden og Sysselmanden, udarbeidet et Udkast til Reglement for et sligt Fond, og tilstillet Rentekammeret dette Udkast til videre Foranstaltning. Kammeret havde indhentet Cancelliets Betænkning, og fandt ligesaa lidet som dette Collegium Noget imod Udkastet at bemærke, hvorfor det indstilles til allerhöi. Approbation. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1840 D, Nr. 315.

Vi approbere allern. det af Stiftamtmand Bardenfleth forfattede Udkast til et Reglement for en Fond til Understöttelse for Enker og Börn efter saadanne, paa hvilketsomhelst Sted i Island hjemmehörende Fiskere, som maatte forulykke ved Fiskerie, der drives fra Reikevig By, samt fra Guldbringe og Kjose Sysseler, hvorhos Vi allernaad. have forundt bemeldte Fond en Gave af 100 Rbd. Sölv, der bliver at udrede af Islands Jordebogskasse. — Kjöbenhavn den 24. Juni 1840[1].

[1]) Denne Resolution er communiceret Stiftamtmanden over Island ved Rentek. Skriv. 1. August 1840, og under samme

1840.
24. Juni.

[Bilag].

Udkast til et Reglement for Fondet til Understöttelse for forulykkede Fiskeres Efterladte.

1) Nærværende Fond funderes ved den Capital, der haves i Behold fra Sammenskuddet til de i April Maaned 1830 forulykkede Fiskeres Efterladte, og som tillige med de alt opsparede Renter for Tiden udgjör 293 Rbd. 56 Sk. r. S., der ere indsatte til Forrentelse i den kgl. Jordebogskasse.

2) Fondets Indtægter ville bestaae af: 1) Renterne af den beholdne Capital. — 2) Frivillige Gaver, som til Fondet maatte kunne indkomme, i hvilken Hensigt Fondets Bestyrere kunne træffe passende Foranstaltninger til at opmuntre til saadanne Gaver. — 3) De Overskud, der kunne blive af saadanne Indsamlinger, som i Fremtiden muligen kunne skee i Anledning af lignende Ulykkestilfælde, som det, der indtraf paa den ovennævnte Tid.

3) Ved disse Indtægter bör Fondet foröges saalænge, indtil der er opsamlet en Capital af 1000 Rbd., forinden hvilken Tid altsaa Fondet ikke kan begynde sin Virksomhed; og en saadan Capital bör derefter bestandigen forblive urört som Grundfond, saa at der, hvis der derefter skulde indtræffe saadanne Ulykkestilfælde, at de löbende Indtægter ikke skulde ansees tilstrækkelige til at afgive de efter Omstændighederne nödvendige og passende Understöttelser, og man derfor maatte finde Anledning til ogsaa at anvende en Deel af den opsamlede rentebærende Capital, saa maa der dog aldrig af denne anvendes saa meget, at den forringes til under de ovennævnte 1000 Rbd. Iövrigt er det en Selvfölge, at Fondets rentebærende Capital, ogsaa efter at den er steget til 1000 Rbd., stedse bör

---

Dato er Landfogden tillagt Ordre, at betale 100 Rbd. af Jordebogskassen til Fondet. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 1634—1635.

söges forögel saavidt muligt ved Tillægget af de Indtægter, der ikke maatte være nödvendige til Understöttelse overeensstemmende med Fondets Öiemed. 1840. 24. Juni.

4) Fondets Bestemmelse er at understötte Enker og Börn efter saadanne, paa hvilketsomhelst Sted i Landet hjemmehörende Fiskere, som maatte forulykke ved Fiskerierne fra Reikevig By, samt Guldbringe og Kjose Sysseler, og kunne Understöttelserne enten gives eengang for alle eller ved en aarlig Hjælp i nogen Tid, men naturligviis alene til saadanne Personer, som maatte ansees værdige og trængende til Hjælp. Forsaavidt Fondets Ressourcer maatte tilstrække, kunne dog ogsaa saadanne fattige Fiskere i de ovenmeldte Distrikter, som ved et eller andet ulykkeligt Tilfælde maatte miste deres Baade eller Fiskeredskaber, nyde nogen Hjælp til Anskaffelse af nye Baade eller Fiskeredskaber.

5) Fondets Bestyrelse skal bestaae af Byfogden i Reikevig, Domkirkepræsten, en af Reikevig Byes Borgerrepræsentantere, som disse selv udvælge mellem dem (og om hvilket Valg der hver Gang Omskiftning foregaaer bör meddeles Amtet Underretning), Sysselmanden og Provsten for Guldbringe og Kjose Sysseler, samt en anden i denne Jurisdiction bosat oplyst Mand, som Amtet udnævner, og som er forpligtet til at vedblive at fungere idetmindste i 3 Aar. Denne Bestyrelse afgjör efter fleste Stemmer til hvem og hvormeget der skal ydes i Understöttelse, hvor stor en Deel af de löbende Indtægter der bör gjöres frugtbringende, og hvor stor en Deel forbeholdes til de löbende Udgifter m. v. Men ligesom Bestyrelsen, naar der for to forskjellige Meninger skulde blive lige Antal Stemmer, bör indstille Sagen til Amtets Afgjörelse, saaledes bör ogsaa Amtets Samtykke stedse indhentes, förend der til Anvendelse, overeensstemmende med Fondets Öiemed, optages nogen Deel af den Capital, som eengang maatte være gjort frugtbringende for Fondet.

1840. 24. Juni. 6) Bestyrerne udvælge imellem sig en Casserer, som har at opbevare de Fondet tilhörende Penge, modtage de til Fondet indkommende Gaver, hæve Renterne af Fondets Capitaler, udbetale de af den samlede Bestyrelse tilstaaede Understöttelser, og overhovedet udföre det forefaldende Arbeide ved Ind- og Udbetalinger af Fondets Penge. Ved hvert Aars Slutning aflægger han et Regnskab, som derefter, forsynet med de övrige Bestyreres Attestation, indsendes til Amtet og af samme decideres. Den udvalgte Casserer bör idetmindste vedblive sin Function i 3 Aar, forsaavidt han iövrigt inden denne Tid udtræder af Bestyrelsen.

7) Naar passende Leilighed gives til Regnskabets Offentliggjörelse ved Indrykkelse i en eller anden Tidende, da bör Bestyrelsen foranstalte det dertil videre Fornödne.

30. Juni. **Cancellie-Plakat** ang. **Bestemmelsen af Taxt for Medikamenter.** Khavn den 30. Juni 1840[1]. — Canc. 2. Depart. Registr. XLI, 200—201 (1840, Nr. 390ᵃ); Rubr. sst. fol. 190ᵇ. Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1840, S. 790—791. Qvart-Forr. for 1840, S. 258—259; Schou XXIII, 134—135. — Ved Canc. Skriv. 3. April 1841 (Canc. 3. Dep. Brevb. 1841, Nr. 1214) oversendes til Amtmanden i Nord- og Öster-Amtet, efter Begjæring, nogle Exemplarer af denne Cancellie-Plakat, samt af den ved Forordn. 28. Decbr. 1839 sanctionerede Pharmacopoea, og den deri ommeldte Taxt med Tillæg.

Cancellie-Plakat, angaaende Taxeringen af de i den ved Forordn. af 28. Decembr. f. A. sanctionerede Pharmacopoe anförte Medicamenter.

Da Omstændighederne ikke have tilladt, at den under Arbeide værende nye Medicinaltaxt, saaledes som der ved Udgivelsen af den allerhöieste Forordning af 28. Decbr. f. A., angaaende Indförelsen af en ny

[1]) Canc. Skriv. 1. Oktbr. 1842.

Pharmacopoe, blev forudsat, kunde blive færdig inden 1840.
1. Juni d. A., saa har det kongel. Sundheds-Collegium 30. Juni.
andraget, hvorledes visse interimistiske Forskrifter ville være fornödne med Hensyn til de Medicamina, som enten ikke findes i den ældre Pharmacopoe, eller hvis Præparation efter samme var forskjellig fra den, der ved den nye er anordnet, i hvilken Henseende bemeldte Collegium derhos har fremsat sine Forslag.

Efter at denne Sag af Cancelliet har været Hans Majt. Kongen allerund. foredragen, har det behaget Allerhöistsamme at bifalde, at en af den Commission, der er anordnet til at revidere og indgive Forslag til de fornödne Forandringer i den ældre i Aaret 1818 udgivne Medicinal-Taxt, udarbeidet Taxt paa de Medicamenter, som findes i den förste Deel af ovenmeldte Pharmacopoe og ikke ere anförte i den ældre Pharmacopoe eller Taxt, indtil videre skal være den gjeldende Regel. Saa har Hans Majt. og allern. bifaldet, at Taxeringen af de i Pharmacopoens anden Deel indeholdte Medicamenter, hvis Præparation er forskjellig fra de i den ældre Pharmacopoe anförte, eller som ikke ere anförte i denne, indtil videre skal være overladt Apothekerne selv efter de Principer, der hidtil have været gjeldende med Hensyn til de Præparater, der ei ere anförte i Pharmacopoeen af 1805 eller Taxten af 1818, men at alle övrige Medicamenter indtil videre taxeres efter sidstommeldte Taxt.

Hvilket herved tilkjendegives alle Vedkommende til fornöden Efterretning og allerund. Efterlevelse, med Tilföiende, at den ovenmeldte interimistisk sanctionerede Taxt af det kongel. Sundheds-Collegium samtidig med nærværende Plakat er foranstaltet trykt. — Det kongl. Danske Cancellie den 30. Juni 1840.

Plakat for Danmark, ang. **Fritagelse for Pligten** 1. Juli.
til at löse algiersk Söpas. Khavn den 1. Juli

1840. 1. Juli. 1840. — Emaneret igjennem General-Toldkammer og Commerce-Collegium. Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1840, S. 767. Qvart-Forr. for 1840, S. 259; Schou XXIII, 135. — En ligelydende Plakat paa Tydsk og Dansk er under s. D. udkommet for Hertugdömmerne Slesvig og Holsteen.

Plakat for Kongeriget Danmark, om at det for Fremtiden overlades Vedkommende, om de paa egen Fare ville undlade at löse saakaldet algiersk Söpas.

Vi Christian den Ottende &c. G. V. Til Lettelse for Vore Undersaatters Skibsfart ville Vi, paa Grund af flere Skibsrhederes derom indgivne Andragende, allern. have bestemt, at det for Fremtiden maa være Vedkommende overladt, om de paa egen Fare ville undlade at löse det ved Forordningen af 1. Mai 1747 anordnede saakaldte algierske Söpas, hvilket ellers traktatmæssig sikkrer imod Opbringelse af de marokkanske Krydsere.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet i Vor kongel. Residentsstad Kjöbenhavn den 1. Juli 1840.

7. Juli. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Consistorium ved Kjöbenhavns Universitet, ang. **Uddelingen af det Skulasonske Legat.** Khavn den 7. Juli 1840. — Univ. Direct. Copieb. for Univers. og Skolerne 1840, Nr. 975.

Fra det kongl. Rentekammer har Directionen modtaget Underretning om, at de forfaldne uoppebaarne Renter af den Capital 266 Rbd. Sölv, der udgjör Kjöbesummen for Gaarden Aas inden Öefjords Syssel i Island, hvilken Gaard i sin Tid er legeret af Biskop Thorlak Skulesen til Understöttelse for en trængende og værdig islandsk Student, ville for Tiden fra 11. December 1836, til hvilken Tid de bleve udbetalte til de ved Consistorii Skrivelse af 20. Mai 1837 denominerede

4 Studerende, K. Gislesen, C. Christiansen, G. Hjalmarsen og John Petersen, blive anviste til Udbetaling af den islandske Jordebogskasse. 1840. 7. Juli.

I Anledning heraf skulde Directionen, ved indsluttet at lade fölge en af ovennævnte Stud. juris John Petersen indgiven Ansögning med Bilage, om at forundes bemeldte Rentebelöb — der for et Tidsrum af $3^1/_2$ Aar vil udgjöre 37 Rbd. 23 Sk. — tjenstl. anmode De Herrer Rektor og Professorer om at denominere een, eller, om det maatte findes mere passende, flere trængende islandske Studerende, hvis Flid her ved Universitetet gjör dem værdige til saadan Understöttelse, hvorefter Directionen vil foranstalte det videre Fornödne, for at ovennævnte Sum til dem kan blive udbetalt. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 7. Juli 1840[1].

Forordning for Danmark, ang. **det offentlige Kasse- og Regnskabsvæsen.** Khavn den 8. Juli 1840[2]. — Denne „Forordning for Kongeriget Danmark, angaaende det offentlige Kasse- og Regnskabsvæsen i Almindelighed" er anfört som publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1841; ligeledes er den publiceret i flere Jurisdictioner i Island: 1840 i Reykjavík, 1841 i Borgarfjords, Myra og Hnappadals, Snæfellsnæs, Hunavatns, Öfjords og begge Mula Sysselerne. — Om dens Udvidelse til Island have forövrigt vidtlöftige Forhandlinger fundet Sted, hvis Resultat er blevet, at den er ikke bleven udvidet dertil, men i det Hele anseet som ikke gjeldende. Den er först bleven forelagt den i 1841 afholdte Forsamling af islandske Embedsmænd, der anbefalede den som enslags subsidiær Lov (Tíðindi frá nefndarfundum íslenzkra embættismanna 1841, S. 61—63), men herpaa vilde 8. Juli.

[1] ifölge Consistorii Bestemmelse blev Stipendium udbetalt til Stud. juris Jón Pètursson. Univ. Dir. Skriv. 29. Sept. Copieb. sst. Nr. 1356.

[2] Rentek. Skriv. 2. Marts 1842, 14. Januar 1843. Canc. Skriv. 22. Juli 1842.

1840. 8. Juli. Cancelliet ikke gaae ind. — I Forestilling til kgl. Resol. 10. Novbr. 1843 (Canc. Skriv. 1. Decbr. 1843), hvor Spörgsmaalet om de danske Kasseforordningers Udvidelse til Island omhandles, yttrer Collegiet sig nemlig saaledes (Canc. 3. Depart. Forestill. 1843, Nr. 170), at „en detailleret Omarbeidelse af samme for Island vilde være deels uhensigtsmæssig, deels ufornöden. At der udtrykkelig blev tillagt Forordningens almindelige Bestemmelser, der kunne modtage Anvendelse i Island, en subsidiair og analogisk Anvendelighed, hvilket maatte skee ved et nyt Lovbud, da maa Cancelliet holde for, at et saadant Forslag ikke fortjener at anbefales. Forsamlingen (af islandske Embedsmænd i Reykjavík) har selv erkjendt, hvad Cancelliet tiltræder, at disse Bestemmelsers Udvidelse til Island er ufornöden, men et Lovbud, som det foreslaaede, vilde deels stride mod Præmisserne til For. 21. Decbr. 1831, hvor det udtales som Lovgiverens Villie, at de Lovbestemmelser, som blive givne for Island, skulde udkomme som Forordninger, trykte baade i det danske og islandske Sprog; hvilket ikke fyldestgjöres ved Emanationen af en Lov, der tillægger en for Danmark udkommen Anordning en vis Kraft i Island, naar ikke denne Anordning selv oversættes i det islandske Sprog; deels være for ubestemt, eftersom der blev overladt altfor meget til det subjective Skjön. De eneste blandt Forordningens Bestemmelser, om hvis Udvidelse der, efter Collegiets Formening, som ogsaa af det kgl. Rentekammer er tiltraadt, kunde blive Spörgsmaal, vilde være de, som angaae Straf for Kassemangel og andre Misligheder, hvilke i Overeensstemmelse med For. 24. Januar 1838 § 7 ligefrem vilde komme til Anvendelse i Island, naar de der paa befalet Maade bleve kundgjorte"; men derved bemærkes dog, at mange af disse Straffebestemmelser knytte sig til forskjellige nye Forskrifter, som ikke attraaes eller fornödiges paa Island, og at der kun paa Island gives en eneste egentlig Oppebörselsbetjent, hvem Bestemmelserne kunde meddeles ved en Instrux, hvortil der imidlertid ikke er nogen Trang, da den kgl. Kasse er tilstrækkelig sikkret ved andre Foranstaltninger. — Endelig blev denne og de dermed i Forbindelse staaende Kasse-Anordninger forelagte Althinget i 1845, og deres Udvidelse fraraadet af Thinget (Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1845, S. 523), hvorefter den faldt bort. — Canc. 2. Depart. Registr. XLI, 206[b] (1840, Nr. 411[a]). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1840, S. 849—885, 889—902, 905—927, 929—956, 961—

972, 977—997 (med Indholdsfortegnelse og Motiver). Qvart-Forr. for 1840, S. 263—303.; Schou XXIII, 136—176. 1840.

8. Juli.

Forordning for Danmark, angaaende **Amtstue-Oppebörselerne** m. v. Khavn den 8. Juli 1840. — Dette Lovbud, hvis fuldstændige Titel er: „Forordning for Kongeriget Danmark, indtil videre med Undtagelse af Bornholm, angaaende Amtstue-Oppebörselerne og de Oppebörseler i Kjöbstæderne, der ere af samme Slags, som de, der paa Landet vedkomme Amtstuerne, m. v." — er ikke publiceret i Island og ikke udvidet dertil (jevnf. Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1845, S. 523). — Originalen indheftet i Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1840 E, Nr. 352, Bilag e; jfr. Rentek. Exped. Prot. 1840, S. 189. Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1840, S. 1001—1027 o. fl. Qvart-Forr. for 1840, S. 304—344. Schou XXIII, 176—217. 8. Juli.

Forordning ang. det under det **Danske Cancellie** hörende **Kasse- og Regnskabsvæsen.** Khavn den 8. Juli 1840. — Denne „Forordning angaaende det under det kongl. Danske Cancellie henhörende Kasse- og Regnskabsvæsen med Undtagelse af det, som angaaer Brandforsikkringen, men med Tilföining af den Rigtighed, der for adskillige med Retspleien og Skiftevæsenet forbundne Indtægter bliver at aflægge til det kgl. Rentekammer", er publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli Maaned 1841, ved Reykjavík Bything 1840, og 1841 i Borgarfjords, Myra og Snæfellsnæs Sysseler. — Canc. 2. Depart. Registr. XLI, 206b (1840, Nr. 411b). Original-Aftryk hos Schultz. Colleg. Tid. for 1840, S. 1124—1135 (Motiver i Ny Coll. Tid. 1841, Nr. 10). Qvart-Forr. for 1840, S. 358—370. Schou XXIII, 228—238. 8. Juli.

Kongelig Bekjendtgjörelse ang. **Resultaterne af Östifternes Stænderforsamling i 1838.** Khavn den 11. Juli 1840. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1841, og i nogle af Landets Jurisdictioner: 1840 i Reykjavík; 1841 i Borgarfjords og Isafjords Sysseler og 1842 i Öefjords og Sönder-Mula Sysseler. — Canc. 2. De- 11. Juli.

1840. partem. Registr. XLI, 206 (1840, Nr. 414*). Original-Aftryk
11. Juli. hos Schultz. Colleg. Tid. for 1840, S. 768. Qvart-Forr. for 1840, S. 385—400; Schou XXIII, 247—263. — **Uddrag.**

Allernaadigst Bekjendtgjörelse til Provindsialstænderne for Sjællands, Fyens og Lollands Falsters Stifter, samt for Island og Færöerne, om Resultaterne af deres under deres Forsamling fra den 24. Septbr. 1838 til den 24. Decbr. s. A. afgivne allerund. Betænkninger og övrige indgivne Andragender.

Vi Christian den Ottende &c. Vore troe Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter, samt for Island og Færöerne, Vor kgl. Hyldest og Naade. Af de Forhandlinger, som ere foregaaede ved Provindsialstænderne for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter, samt for Island og Færöerne, i Deres Forsamling fra den 24. Septembr. 1838 til den 24. Decbr. s. A., have Vi med allerhöieste Tilfredshed erfaret, hvorledes De med Indsigt og redelig Iver have virket for Kongens og Landets Bedste. Efter at saavel de Betænkninger, som De have afgivet over de Dem til Overveielse forelagte Lovudkast, som og Deres övrige allerunderd. Andragender, paa det Nöieste ere blevne prövede, ville Vi herved allern. give Dem en samlet Underretning om de Beslutninger, der i saa Henseende ere blevne tagne.

I. Af de Anordninger, hvortil Udkast enten i det Hele eller for en Deel have været Provindsialstænderne forelagte, ere fölgende udkomne:

.... 7) under 29. Mai 1839 Plakat, betræffende en Bygningscommission i Reikjavig paa Island; ... 13) under 6. Decbr. s. A. Plakat, angaaende en forandret Bestemmelse i Lovgivningen om Alimentationsbidrag til uægte Börn. ....

Af de foranförte Anordningers Indhold ville Vore troe Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter samt for Island og Færöerne er-

fare, hvorledes de Bemærkninger, der saavel af Dem som af Vore Provindsialstænder for Nörrejylland have været fremsatte ved de forelagte Udkast, ere blevne tagne under nöieste Overveielse, og hvorledes Udkastene i Overeensstemmelse dermed have modtaget adskillige Forandringer, nærmere Bestemmelser og Tilföininger. 1840. 11. Juli.

. . . . 24) Betræffende det af Vore Stænder indgivne Andragende om Udvidelse af Plakaten af 1. Juni 1821, da er der under 20. Marts f. A.[1] meddeelt Vort Rentekammer allerhöieste Bemyndigelse til, indtil videre at udstede Passe for fremmede Staters Undersaatter paa afgiftsfri Indförsel til Island af tilhuggede Træbygninger med samtlige til disses Opförelse fornödne Materialier og forarbeidede Bestanddele.

Til Bekræftelse paa forestaaende allern. meddeelte Resolutioner have Vi udfærdiget denne Vor Kundgjörelse, og forblive Vore troe Provindsialstænder i kgl. Naade bevaagen. — Givet i Vor kongl. Residentsstad Kjöbenhavn den 11. Juli 1840.

Kongelig Resolution ang. **Forandring ved den islandske Fortjenst-Medaille.** Khavn den 12. Juli 1840. — I Rentekammerets Forestilling 23. Juni bemærkes, at i Anledning af Tronskiftet maatte en passende Forandring foretages i Indskriften og Præget paa Adversen af den for driftige islandske Mænd bestemte Medaille. Indskriften maatte nu hedde: „Kristján hinn áttundi, Danmerkur konúngur", og til Præget önskedes afbenyttet den ved Kongens Regjeringstiltrædelse myntede Medaille. — Til at hædres med denne Medaille indstilles to Mænd, den Ene Præsten Guðni Guðmundsson til Olafsvellir (Arnæs Syssel), hvis Fortjenester vare, at han havde bekostet en Træbro over Bruaraa, faaet Kjökkenhaver indrettede paa alle Gaarde i Sognet og opmuntret Afbenyttelsen af Væverstole og Forarbeidelse af Vadmel som Omsætningsprodukt. — Den Anden var Bonden Sæmundr Steindórsson af Auðsholt i Ölfus, der ikke ubetydeligt havde for- 12. Juli.

[1]) see Plak. 22. Marts 1839.

1840. bedret sin Gaard. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1840 F, Nr. 369.

12. Juli. Vi bifalde allern., at den ved allerhöieste Resolutioner af 28. Februar 1829 og 25. Decbr. 1832 til Belönning for driftige Islændere bestemte Medaille gives den heri allerund. foreslaaede Forandring, og bliver det at overdrage til Medailleur Krohn at besörge det videre Fornödne ved denne Medailles Udprægning. — Derhos ville Vi allernaad. have Præst til Olafsvöllum i Arnæs Syssel, Gudme (Guðni) Gudmundsen og Repstyrer Sæmund Steindorsen af Audsholt tildeelt bemeldte Medaille. — Sorgenfri den 12. Juli 1840[1].

14. Juli. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Degne-Afgiften af Kirkjubæ Klosterkald.** Khavn den 14. Juli 1840. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1840, Nr. 2911.

Hr. Kammerherre og Deres Höiærv. have med behagelig Betænkning af 25. Februar sidstl. tilstillet Cancelliet en Ansögning fra Sognepræsten for Kirkebai Klosterkald i Skaptafells Syssel, Provst P. Paulsen, om, at den Afgift af 20 Specier aarlig, som indtil Aaret 1772 er bleven erlagt til en Degns Underholdning, men senere er bleven henlagt til Distriktschirurgernes Lönning, maa for Fremtiden tilfalde ham.

Cancelliet har i denne Anledning tilskrevet det kgl. Rentekammer, som i sit Svar har yttret, at Kammeret efter Omstændighederne og for Fölgernes Skyld ikke seer sig i Stand til at samtykke i, at forbemeldte ophævede Degnekalds Indtægter söges udvirkede Supplikanten eller Kirkebai Klosterkald. — Hvilket man

[1]) ved Rentek. Skrivelse 31. Oktobr. 1840 sendes disse Medailler til Stiftamtmanden over Island. Rentek. Isl. Copiebog 13, Nr. 1828.

herved tjenstl. skulde tilmelde Hr. Khre og D. Höiærv. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Provst Paulsen. — Det kgl. Danske Cancellie den 14. Juli 1840. 1840. 14. Juli.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Landphysici Visitatsreiser til Apothekerne.** Khavn den 18. Juli 1840. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1840, Nr. 2933—34. 18. Juli.

Hr. Stiftamtmand har ved behagelig Skrivelse af 22. Januar d. A. tilstillet Cancelliet et Andragende, hvori Landphysikus Thorstensen forespörger, om der tilkommer ham Friskyds og Diætpenge paa de Reiser, som han ifölge hans Instrux af 25. Februar 1824 § 15 skal foretage, for at visitere de i Landet værende Apotheker, som ere beliggende fjernt fra hans Bopæl.

I Anledning heraf skulde man, efter at have correspondere med det kongl. Rentekammer, ikke undlade tjenstl. at melde, at der ikke findes Noget at erindre imod, deels at det tillades Landphysikus Thorstensen at leie Befordring til de Visitationsreiser, han har at foretage til Apotheket paa Stikkesholm, og at hans Udgifter derved erstattes ham med $^1/_3$ af Sönder-Amtets og $^2/_3$ af Vest-Amtets Repartitionsfond, deels at der, saalænge han er paa sidstnævnte Reiser, tilstaaes ham daglig 2 Rbd. r. S. i Diætpenge af Vest-Amtets Repartitionsfond. — Det tilföies, at man i Overeensstemmelse hermed under Dags Dato har tilskrevet Amtmanden over sidstnævnte Amt det Fornödne. — Det kgl. Danske Cancellie den 18. Juli 1840[1].

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **et Fattiglems Forsörgelsessted og** 18. Juli.

[1] s. D. Canc. Skriv. til Amtmanden over Vester-Amtet af samme Indhold. Brevb. sst.

1840. 18. Juli. **Omkostningerne ved de derved foranledigede Undersögelser.** Khavn den 18. Juli 1840. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1840, Nr. 2932.

Hr. Stiftamtmand har i behagelig Skrivelse af 20. Mai d. A. begjært Cancelliets Resolution, angaaende hvor Fattiglem Benedikt Johnsen skal ansees forsörgelsesberettiget, hvorom der er opstaaet Spörgsmaal, idet han vel selv har forklaret, at han senest har opholdt sig uafbrudt i 9 Aar i Olufsvig, Brimilsvalle Rep, men Rigtigheden af denne Forklaring ved den desangaaende anstillede Undersögelse er bleven benægtet saavel af Stedets Præst og Repstyrer, som af nogle af de Personer, hos hvilke han efter sin Forklaring skulde have opholdt sig, idet Ingen af disse har villet erkjende, at han i 5 Aar har haft stadigt Ophold i den nævnte Rep. De har derhos indstillet til Collegiets Afgjörelse, hvorledes de Omkostninger blive at udrede, som ere foranledigede ved det af Sysselmanden i Sneefjeldsnæs Syssel optagne Forhör til Oplysning om bemeldte Benedikt Johnsens hafte Ophold i Brimilsvalle Rep.

Cancelliet skulde i Anledning heraf, ved Tilbagesendelsen af indsluttede Bilage, til Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at man bifalder hvad Hr. Stiftamtmand i Deres ovennævnte Skrivelse i begge foranförte Henseender har yttret[1]. — Det kgl. Danske Cancellie den 18. Juli 1840.

---

[1]) Stiftamtmanden havde i Henseende til det förste Punkt antaget, at den paagjeldende Persons Forklaring burde gjelde, „saa længe det ikke bevises, at den er urigtig", og in casu antog han ikke, at Reps-Protokollen og Ministerialbogen, som kun anförte den ommeldte Person 1 Aar (1819) som værende i Reppen, afgav noget afgjörende Beviis imod ham. — Med Hensyn til det andet Punkt antog Stiftamtmanden, at Amtets Repartitionsfond burde udrede Omkostningerne ved at tilveiebringe Beviisligheder

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Trykings-Omkostninger af Vaccinations-Attester.** Khavn den 18. Juli 1840[1]. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 1615. 1840. 18. Juli.

Ved behagelig Skrivelse af 13. Decbr. f. A. har Hr. Stiftamtmanden indstillet: at Udgiften for Trykning af Vaccinations-Attester i Islands Sönder-Amt maa, i Lighed med hvad derom er vedtaget for Nord- og Öster-Amtets Vedkommende, udredes af Amtsrepartitionsfonden.

I Anledning heraf skulle vi ikke undlade tjenstligen at melde, at fra Kammerets Side haves efter Omstændighederne ikke Noget imod, at forbemeldte Udgifter afholdes af Sönder-Amtets Repartitionsfond, og tillade vi, som Fölge heraf, at den desangaaende gjorte Udsættelsespost i sidstnævnte Amts Repartitionsfonds Regnskab for Tidsrummet fra 10. August 1834 til 31. Decembr. 1836 maa bortfalde. — Rentekammeret den 18. Juli 1840.

Det kgl. Danske **Landhusholdnings-Selskabs Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, Khre C. E. v. Bardenfleth, ang. **Anvendelsen af det Hansenske Legat til Præmier for oeconomiske Forbedringer** m. v. Khavn den 25. Juli 1840[2]. — Efter en velvilligen meddeelt Afskrift. 25. Juli.

---

om Fattiglemmernes hafte Opholdssteder (Amtmand Thorsteinson antog derimod, at disse Omkostninger burde udredes af det Steds Fattigvæsen, hvor Fattiglemmet erkjendes forsörgelsesberettiget).

[1] Canc. Skriv. 17. Oktobr. 1835; Indenrigsmin. Skrivelse 24. Marts 1849.

[2] *see* kgl. Resol. 7. April 1802.

1840. 25. Juli. Med Hensyn til Hr. Khrens i behagelig Skrivelse af 18. Februar sidstl. fremsatte Andragende fra det landoeconomiske Selskab for Islands Sönder-Amt, om at tillægges Andeel i de aarlige Renter af de 6000 Rd., som afg. Conferentsraad og Deputeret Hansen har legeret til Præmier for nyttige Anlæg og Foretagender paa Færöerne, Island, Grönland og Finmarken, maa man gjöre Dem opmærksom paa, at i den Tid, der er forlöben efter at Capitalen ved Legators Enkes i Aaret 1818 indtrufne Död overdroges Landhusholdningsselskabet, er over 4,500 Rd. anvendt alene for Island. Fordeles denne Sum paa 22 Aar (1818—1839 incl.), bliver det over 200 Rd. aarlig. Da Island saaledes har fortrinligen nydt godt af bemeldte Legatrenter, vil Rentesummen i de næste 5 Aar, fra dette Aars Begyndelse af at regne, altsaa indtil Udgangen af 1844, anvendes udelukkende til Gavn for Færöerne, som hidindtil har nydt en ulige mindre Andeel i Summen end navnlig Island. Efter disse 5 Aars Forlöb vil det da nærmere blive at tage under Overveielse, om enten Island eller Grönland burde for de næste 5 Aar nyde godt af den hele Rentesum.

Da iövrigt Island ogsaa i Löbet af den Tid, da det ingen Deel kan faae i de omhandlede Legatrenter, vil, lige med de övrige danske Provindser, have Adgang til at nyde godt af de Midler, hvorover Landhusholdningsselskabet ellers kan disponere til sine Formaals Fremme, vilde dette Selskab efter Evne og övrige forekommende Omstændigheder understötte det ovennævnte ligesom ethvert andet her i Riget bestaaende Amtsselskab i sammes almeennyttige Bestræbelser, naar det eller de Öiemed, hvori Hjælpen maatte attraaes, specielt opgives.

Hvilket man ikke skulde undlade tjenstl. at meddele Deres Höivelbaarenhed til videre behagelig Bekjendtgjörelse for det landoeconomiske Selskab for

Islands Sönder-Amt. — Det kongel. Landhusholdnings-selskab den 25. Juli 1840. [undertegn.] Collin. 1840. 25. Juli.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Betalingen af Klosterpræsternes Salarium.** Khavn den 25. Juli 1840. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 1619. 25. Juli.

I Anledning af Hr. Stiftamtmandens Forespörgsel i behagelig Skrivelse af 14. Septbr. f. A., angaaende det Klosterpræsterne i Island tilstaaede Salarium, skulle vi, til videre Bekjendtgjörelse for Administrator for Kirkjubæ Klostergods og Flögu Jorder J. Gudmundsen, ikke undlade herved tjenstligen at melde, at Kammeret ikke finder Noget at erindre imod, at bemeldte Salarium ligesom hidtil oppebæres: Halvdelen med Smör, Halvdelen med Naturalier, hvormed Landskyldsafgifterne ydes, og tillades som Fölge heraf, at den derom gjorte Udsættelsespost i det af fornævnte Gudmundsen aflagte Administrationsregnskab for Aaret til Fardag 1838 maa bortfalde. — Rentekammeret den 25. Juli 1840.

Rentekammer-Skrivelse til Finants-Deputationen, ang. **Planen til Bessastad Skoles Reorganisation og om Skolens Pengestatus.** Khavn den 25. Juli 1840. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 1620. 25. Juli.

En Reorganisation af det lærde Skolevæsen paa Island har i længere Tid været paatænkt, og er det, i Henseende til Maaden, hvorpaa saadan Reorganisation hensigtsmæssigst kunde iværksættes, kommet under Overveielse, om Skolen bör omdannes paa Bessestad, hvor den nu befinder sig, eller forflyttes til sit tidligere Sæde Reikevig, hvorhos det dog er antaget, at denne Sag er af saa stor Vigtighed for Island, at den större eller mindre Bekostning, som de forskjellige Planer ville

1840. 25. Juli. medföre, ikke bör være Hovedmotivet ved Valget. Til nærmere Oplysning om Skolevæsenets Tilstand i Island ansees det imidlertid nödvendigt at forudskikke fölgende Bemærkninger.

I ældre Tider var til Skalholts og Holums Bispedömme henlagt betydeligt Jordegods, saavel som Kongetienden af flere Sysseler, af hvis Indkomster Bisperne, Skolerne paa Skalholt og Holum og de derved ansatte Lærere havde Underhold, og paa denne Maade blev Stiftelsernes Oeconomie i længere Tid fört, saaledes at Bispestolene maatte afholde alle Udgifterne ved Skolerne. I Aaret 1785 indtraadte först en Forandring heri med Skolen paa Skalholt, idet en kgl. Resolution af 15. April i bemeldte Aar bestemte, at Skalholts Bispestols samtlige Jordegods skulde sælges, og at Kjöbesummen herfor, samt de til Bispestolene henlagte Tiender m. m., skulde inddrages i den kgl. Kasse, hvorimod til Underholdning for Biskoppen og Skolen paa Skalholt, som ifölge förnævnte allerhöieste Resolution forflyttedes til Reikevig, blev normeret en Sum af 2,500 Rd., hvoraf Biskoppen tillagdes 1,000 Rd. og Skolen 1,500 Rd. — Sildigere blev, ved kongel. Reskript af 2. Oktbr. 1801 Bispestolen i Holum nedlagt, Latinskolen sammesteds forflyttet til Reikevig og combineret med den derværende forrige Skalholtske Skole, samt derhos bestemt, at Lehnsjorderne til Holum, den derværende latinske Skole og de övrige Embedsjorder skulde sælges ved offentlig Auction, og at derefter af Holums Bispestols Indkomster skulde deels gives Biskoppen over Skalholts Stift, som Biskop over hele Landet, et aarligt Tillæg af 200 Rd., deels udredes Bekostningerne med Underholdningen af Disciplene fra Holum nedlagte Latinskole ved det forenede Skole-Institut i Reikevig, der senere er forflyttet til den samme ved allerhöieste Resolution af 17. Mai 1805 tillagte Kongsgaard Bessestad. Det blev derhos overdraget Rentekammeret, at besörge Salget af det Holumske Jordegods, ligesom ogsaa i sin

Tid, naar det hele Gods var solgt, at correspondere med det Danske Cancellie, under hvis Bestyrelse Stiftelsen paa den Tid hörte, og Finantscollegiet, angaaende: hvorledes, ligesom for Reikevig Skole, kunde bestemmes en reglementeret Fond for den nye Skoleindretning, saaledes at samme paa den ene Side kunde blive tilstrækkelig til Indretningens fornödne Udgifter, og paa den anden Side ikke blive til Tab eller Byrde for den kgl. Kasse; men da en saadan Fond ikke er bleven reguleret, ere Udgifterne til Skolen blevne anviste paa Sammes i Jordebogskassen i Island indestaaende Midler. I den sildigere Tid har det imidlertid været paatænkt, at see dette Forhold imellem Bessestad Skole og Jordebogskassen hævet, og derfor er Status over, hvad Skolen kunde antages at eie, bleven opgjort, hvorefter Skolens Fond vilde blive den 31. Juli 1834: 52,135 Rbd. 63 Sk. — Deels i Renter af denne Sum, deels i det saakaldte Skalholtske Æqvivalent, 2,500 Rbd., vilde Skolen altsaa skulde tilkomme af den kgl. Kasse aarlig 4,585 Rbd. 44 Sk., som i Forbindelse med Renter af tvende samme tilhörende kongel. Obligationer, samt Kongetienderne af Öefjords og Skagefjords Sysseler, vilde udgjöre en aarlig Indtægt af ialt . . . . . . 4,959 Rbd. 77 Sk.. hvoraf skulde udredes Biskoppens og Lærernes Gager, samt hvad der medgaaer til Skoleindretningens Oeconomie; men da Udgifterne dertil belöbe ialt . . . . . . 6,195 — 50 - udkommer en Underballance af . 1,235 Rbd. 69 Sk.

1840. 25. Juli.

Et saadant aarligt Tilskud, saavel som hvad videre der vil medgaae til Skolens nödvendige Reorganisation, naar den skal opfylde sit Öiemed og svare til Tidens Fordringer, har Directionen for Universitetet og de lærde Skoler erklæret ikke at kunne udredes af de Fonds, der tilhöre de danske Skoler, hvilke Fonds for en meget stor Deel hidröre fra private Velgjerninger, og derfor ikke kunne komme den islandske Skole tilgode, men

1840. at derimod den kongl. Jordebogskasse, hvis Indtægter
25. Juli. hidröre alene fra Island, maatte udrede de Summer, som i Fremtiden behöves for den islandske lærde Skole, forsaavidt de ikke kunne bestrides af de denne tillagte egne Ressourcer, saameget mere, som de ældre Forandringer med Bispestolene og de dertil knyttede lærde Skoler neppe have fört til noget heldigt Resultat, og det derhos i en Betænkning, som er indhentet over Sagen fra den Forsamling af Embedsmænd, der ifölge allerhöieste Resolution af 22. August 1838 i forrige Aars Sommer var samlet i Reikevig, er yttret, at den ikke har vidst nogensomhelst Udvei til, ved Paalæg i Island selv, at tilveiebringe nogen Andeel i de til Skolens Reorganisation fornödne Bekostninger. — I Henseende til det forudsatte Alternativ ved Reorganisationen, om Skolen bör omdannes paa Bessestad eller forflyttes til Reikevig, have Meningerne været meget delte imellem de Autoriteter, som have yttret sig i Sagen. Saaledes er Cancelliets Pluralitet kommet til det Resultat, at overveiende Grunde synes at tale for, for det Förste at bestemme sig for Skolens Reorganisation paa Bessestad, som den Plan, der formentligen mest harmonerer med det nærværende Forhold, som den, der mest stemmer med den almindelige Mening paa Island, og hvorved Manglerne ved den nuværende Indretning i det Væsentlige ville kunne afhjælpes; derimod har Collegiets Minoritet, Universitets-Directionen, Stiftamtmanden og den betydelige Minoritet i den islandske Forsamling samt det theologiske Fakultet, været enige i, at Skolen bör henlægges til Reikevig, hvilket Minoriteten, i Særdeleshed naar den tillige som höiere Læreanstalt for vordende Præster i Island skal kunne skaffe nogen sand Nytte, ansees for ubetinget nödvendigt. — De Opgjörelser, som angaaende Bekostningerne ved Skolens Reorganisation ere forfattede, have givet fölgende Resultater:

Naar Skolen forbliver paa Bessestad, og Bessestad Kirkebygning, efter Forslag fra Stiftsövrigheden i Island,

benyttes til Locale for Skolen, vil behöves en Capital af 13,000 Rbd., hvoraf dog de 5,000 Rbd. under alle Omstændigheder maatte anvendes til Kirkens Reparation, saafremt den ikke afstaaes til Skolen, saa at den egentlige Udgift for den kgl. Kasse ved Skolens Indretning kun vil blive 8000 Rbd. — Forflyttes derimod Skolen til Reikevig, vil den fornödne Skolebygning, hvis den skal opföres af den paa Island brugelige Kampesteens Grundmuur, koste 25,000 à 30,000 Rbd., og hvis man vil indskrænke sig til en Bygning af Muur og Bindingsværk, der dog kun regnes at kunne staae i 50 à 60 Aar, vil Omkostningerne hermed dog belöbe 12,000 à 14,000 Rbd. De aarlige Udgifter vil foröges paa Bessestad med 522 Rbd. 77 Sk., i Reikevig 664 Rbd. 49 Sk., hvorunder dog ikke, som naar Skolen bliver paa Bessestad, er beregnet en Sum til overordentlige Udgifter, Pensioner m. m., og naar et Pastoral-Seminarium blev indrettet, endvidere 1,120 Rbd. — Rentekammeret den 25. Juli 1840. 1840. 25. Juli.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Diætpenge for Sættedommere,** samt **Udredelse af Omkostningerne** i en beneficeret Sag, **afgjort ved Forlig.** Khavn den 28. Juli 1840. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1840, Nr. 3111. 28. Juli.

I behagelig Skrivelse af 22. Januar d. A. har Hr. Stiftamtm. begjært Cancelliets Resolution med Hensyn til tvende Spörgsmaal, der ere opstaaede i Anledning af en Sag, som Beneficiarius til Reinevalle Kirke i Kjose Syssel, Pastor Sigurdsen, efter dertil meddeelt fri Proces, har anlagt mod Opsidderne paa Kongens Jord Valdastadir, Reikevig Domkirkes Jord Hals og Selveiergaarden Laxanæs, betræffende Laxefiskeriet i den saakaldte Sjafarfoss, nemlig deels angaaende hvormeget der tilkommer Sysselmanden i Borgarfjords Syssel, Einarsen, der har været beskikket til Sættedommer i

1840. 28. Juli. Sagen, i Diætpenge, deels angaaende, hvem Udredelsen af de ved Sagen foranledigede Omkostninger paaligger, da den blev afgjort ved Forlig, uden at nogen Bestemmelse i fornævnte Henseende blev taget.

Foranlediget heraf skulde man, efter desangaaende at have corresponderet med det kongl. Rentekammer, tjenstl. melde, at Sættedommerens Diætpenge blive at bestemme efter de hidtil i Island gjeldende Regler, altsaa, efter hvad af Hr. Stiftamtm. er oplyst, i Henhold til Plak. 21. Martii 1800, til 1 Rbd. daglig; samt at de med Sagen forbundne Omkostninger, nemlig fornævnte Diætpenge efter det Anförte, Reiseomkostninger til vedkommende efter af Hr. Stiftamtm. approberede Regninger, og Salair til den befalede Sagförer efter Deres nærmere Bestemmelse, blive at udrede af Amtsrepartitionsfondet. — Det kgl. Danske Cancellie den 28. Juli 1840.

1. August. **Cancellie-Skrivelse** til Rentekammeret, ang. **Legitimation for Skibe til Erholdelse af islandsk Söpas.** Khavn den 1. August 1840. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1840, Nr. 3113°. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1840, S. 144.

Det kgl. Rentekammer har i behagelig Skrivelse af 27. f. M. begjært Cancelliets Betænkning over hosfölgende ved den ligeledes vedlagte Skrivelse fra Kjöbenhavns Magistrat Samme tilstillede Andragende, hvori Mægler Heckscher forespörger, om det ikke for Fremtiden kunde være tilstrækkeligt, at den, der önsker at erholde islandsk Söpas, foruden Maalebrev alene producerer Biilbrev, saafremt det indeholder Beviis for, at Skibet endnu tilhörer den, som begjærer Passet, men i modsat Fald kun det sidste Skjöde eller Overdragelses-Document.

Foranlediget heraf undlader man ikke tjenstligst at melde, at Collegiet med Kjöbenhavns Magistrat maa

være enigt i, at det kan ansees tilstrækkeligt, at det alene ved det sidste Skjöde godtgjöres, at Skibet tilhörer een af Hans Maj[ts] Undersaatter. — Det kongel. Danske Cancellie den 1. August 1840[1]. 1840. 1. August.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Ligningen af Reise-Omkostninger for Medlemmer af den islandske Forsamling af Embedsmænd.** Khavn den 1. August 1840[2]. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 1631[b]. 1. August.

Ligesom Kammeret i behagelig Skrivelse af 8. August f. A. fra Hr. Stiftamtmanden har modtaget Forslag, angaaende Fordeling paa Amterne i Island af de Udgifter, der ere medgaaede til leiede Befordringer for Medlemmerne af Forsamlingen af Embedsmænd i Reikevig, have vi modtaget lignende Forslag fra Amtmand Thorsteinson og Thorarensen.

Efter at have om denne Sag brevvexlet med det Danske Cancellie, skulle vi ikke undlade herved tjenstligen at tilmelde Hr. Stiftamtmanden, at det efter Omstændighederne er anseet rigtigst, at forbemeldte Udgifter paalignes Amternes Repartitionsfond til Udredelse efter Lösegodstiendens Capital for hvert Amt, saaledes at Sönder-Amtet kommer til at udrede 2/6, Vester-Amtet 1/6 og Nord- og Öster-Amtet 3/6 Dele; og have Vi i Overeensstemmelse hermed under Dags Datum tilskrevet Amtmændene Thorsteinson og Thorarensen det Fornödne. — Rentekammeret den 1. August 1840[3].

---

[1]) Rentek. Skriv. til Kjöbenhavns Magistrat 15. August 1840 af samme Indhold. Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 1656.

[2]) Canc. Skriv. 14. Decbr. 1841.

[3]) s. D. Rentekammer-Skrivelse af samme Indhold til Amtmændene i Vester-Amtet og i Nord- og Öster-Amtet. Rentek. Isl. Copieb. sst. Nr. 1632—1633.

1840. 15. August. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Beregning af Skatten i Island.** Khavn den 15. August 1840. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 1647.

I Anledning af et med Hr. Amtmand Thorarensens behagelige Skrivelse af 27. Septbr. f. A. hertil indkommet Andragende, hvori Sysselmand Arnesen har forespurgt, om Jordeiendom bör tages med i Betragtning ved Ansættelse til den Afgift, der i Island opkræves under Benævnelse af Skat, skulle vi ikke undlade tjenstligen at melde, at det efter Omstændighederne maa ansees rettest, indtil en Omregulering af de islandske Afgifter i Almindelighed kan komme i Stand, at der i den omspurgte Henseende forholdes paa samme Maade, som hidtil har fundet Sted. — Rentekammeret den 15. August 1840.

15. August. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, angaaende **Kongetienden i Öefjords Syssel.** Khavn den 15. August 1840. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 1648.

At Kammeret, i Betragtning af de af Hr. Amtmand Thorarensen i behagelig Skrivelse af 12. Oktobr. f. A. forklarede Omstændigheder, ikke finder Noget at erindre imod, at Sysselmand Borgen for Incassationen af Öefjord Syssels Kongetiende vedbliver indtil videre at beregne sig, ligesom hans Formand i Embedet, $^1/_4$ Deel af Kongetiendens Belöb, imod at han tilsvarer de övrige $^3/_4$ Dele af bemeldte Tiende med Penge efter Capitulstaxtens aarlige Medium, det skulde vi ikke undlade herved tjenstligen at melde Dem til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse for Sysselmand Borgen. — Rentekammeret den 15. August 1840.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Oprettelsen af Postgang i Norder Syssel.** Khavn den 15. August 1840. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 1653. 1840. 15. August.

Hr. Amtmand Thorarensen har, i Anledning af et Andragende fra Pastor Einarsen paa Saudanes, om at Sysselmanden for Norder Syssel maatte tilpligtes at holde en Fuldmægtig, der skulde boe nordenfor den saakaldte Reykjaheiði, ved i behagelig Skrivelse af 10. Februar d. A. nærmere at yttre Dem angaaende de Vanskeligheder, der ville være forbundne med bemeldte Forslags Udförelse, indstillet, at der til Lettelse for Communicationen i Sysselet maatte indrettes en Vinterpost fra Saudanes til Sysselmandens Bopæl, saaledes, at en Expres skulde aarlig afgaae henimod 20. Decbr. fra Sysselmandens Bopæl til Saudanes, og aflevere paa de for Henreisen nærmere bestemmende Stationer de med Postskibet ankomne og med Sönderlandsposten bragte Breve, og modtage Svar paa disse, tillige med de befalede aarlige Indberetninger m. v. fra Vedkommende paa Tilbagereisen. — Rentekammeret den 15. August 1840.

Admiralitets- og Commissariats-Collegii Skrivelse til Stiftamtmanden i Island, ang. **Udarbeidelse af Lodsreglement for Reykjaviks og Hafnarfjords Lodserier.** Khavn den 15. August 1840[1]. — Admiralitetets Copieb. 1840, Nr. 772. 15. August.

Efter at Collegiet havde meddeelt Commissionen, som er nedsat til at udarbeide Reglementer og Taxter for Lodserierne i Danmark, de i behagelig Skrivelse af 22. Januar d. A. meddelte Oplysninger og Bemærkninger, betræffende Reikevigs og Havnefjords Lodserier, og derhos havde anmodet den om at udarbeide Udkast

[1]) Reglem. 1. Decbr. 1841.

1840. 15. August. til et nyt Reglement med Taxt for disse Lodserier, har denne i vedlagte Skrivelse fremsat de Betænkeligheder, som den finder ved at forfatte disse Udkast, da den ikke har den fornödne fuldstændige Oplysning om de locale Forhold paa Island.

Det maa derfor, især efter Commissionens Erklæring, ansees önskeligt, om Hr. Stiftamtmanden, saaledes som De efter Deres Yttringer i behagelig Skrivelse af 22. Januar d. A. för har paatænkt, vilde paatage sig ved et nyt Udkast at rette de af det paapegede Mangler ved den ældre Instruction.

Collegiet skal da, dersom De i sin Tid vil indsende et saadant Udkast, allerund. forelægge H. Majt. samme, med de Bemærkninger, man muligen maatte finde Anledning til at vedföie. — Til behagelig Afbenyttelse har man ikke villet undlade at vedlægge samtlige til Sagen hörende Documenter, som udbedes tilbage i sin Tid. — Det kgl. Admiralitets- og Commissariats-Collegium den 15. August 1840.

22. August. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet i Island, ang. **Bortsalg af smaat Vrag.** Khavn den 22. August 1840. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 1660.

Ligesom Kammeret, efter hvad Hr. Amtmand Thorsteinson i behagelig Skrivelse af 31. Oktbr. f. A. har forklaret, bifalder, at De ved Auction har foranstaltet bortsolgt nogle ubetydelige Stykker Vrag, der ere opdrevne paa Arnestappens Ombuds Forstrande, og derhos meddeelt Administrator Thorsteinson fornöden Ordre angaaende Beregning af Auctions-Belöbet m. v. i hans næste Regnskab, saaledes finde vi heller ikke Noget at erindre imod, at der i Fremtiden, ved Beregning af smaat Vrag paa bemeldte Ombuds Forstrande forholdes paa lignende Maade, istedetfor directe at indsende Auctionsprovenüet til Islands Jordebogskasse, naar det

tilkjendegives Administrator, at han ikke deraf maa beregne sig Salarium. 1840. 22. August.

Dette skulde vi ikke undlade herved tjenstligen at melde Hr. Amtmanden til behagelig Efterretning. — Rentekammeret den 22. August 1840.

Cancellie - Circulaire til samtlige Amtmænd i Danmark, ang. **Indberetninger om Dödfödte**, m. v. Khavn den 25. August 1840. — Dette Circulaire er sandsynligviis sendt til Island, ligesom Canc. Circ. 21. Septbr. 1819, hvortil det henholder sig. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1840, Nr. 3510—30. Algreen - Ussings Reskriptsamling 1840, S. 151—153. 25. August.

I Forbindelse med dette Collegii Circulaire-Skrivelse af 21. Septbr. 1819, ved hvilket man anmodede samtlige Amtmænd i Danmark om, at paalægge vedkommende Physici i deres Amter inden hvert Aars Martii Maaneds Udgang at tilstille Biskoppen en Generaltabel efter et vedlagt Schema over de i det foregaaende Aars Löb dödfödte Börn, hvilken Tabel Biskoppen igjen havde at indsende til Cancelliet, for at vorde det kgl. Sundheds - Collegium tilstillet, skulde Cancelliet tjenstl. anmode (Tit.) om, at paalægge de i Deres Embedsdistrikt ansatte Physici for Fremtiden at indsende den ommeldte Generaltabel directe til det kgl. Sundheds - Collegium, istedetfor til Biskoppen.

Med Hensyn dernæst til, at Cancelliet i Circulaire til samtlige Biskopper af 21. Septbr. 1819, af hvilket en Gjenpart medfulgte det ovennævnte Circulaire af samme Dato, anmodede enhver af disse om at meddele Physikus en Afskrift af den Generaltabel over Födte og Döde, som af ham aarligen tilstilles dette Collegium, for at Physikus kunde blive sat i Stand til at kunne nöiagtigen besvare de Spörgsmaal, som i de befalede aarlige Medicinal - Beretninger ere Physici paalagte at besvare angaaende Mortaliteten i deres Embeds-Distrikt

1840. 25. August. m. m. — har Cancelliet ligeledes under Dags Dato tilkjendegivet samtlige Biskopper, at den ommeldte Afskrift til Brug for Physikus for Fremtiden kan bortfalde, eftersom Physici, hvad de Dödfödte angaaer, ville erholde de fornödne Oplysninger af Provsterne ifölge bemeldte dette Collegii Circulaire-Skrivelse af 21. September 1819 § 1, naar disse tillige indsende til Physici de i Cancelliets Circulair-Skrivelse af 24. Decbr. 1802 Jordemödrene paalagte fuldstændige Anmeldelser. — Hvilket man tjenstligst skulde tilmelde (Tit.) til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for vedkommende Physici i Deres Embeds-Distrikt. — Det kongl. Danske Cancellie den 25. August 1840.

25. August. **Cancellie-Circulaire** til samtlige Biskopper (i Danmark), ang. de aarlige **Tabeller over Födte og Døde.** Khavn den 25. August 1840. — Dette Circulaire er sandsynligviis ogsaa sendt til Biskoppen over Island, ligesom Circ. 21. Septbr. 1819, hvortil det refererer sig. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1840, Nr. 3531—36.

I Forbindelse med dette Collegii Circulair-Skrivelse af 21. Septbr. 1819, ved hvilket man anmodede enhver af Rigets Biskopper om at meddele Physikus en Afskrift af den Generaltabel over Födte og Döde, som han aarligen tilstiller dette Collegium, for at Physikus kunde blive sat i Stand til at kunne nöiagtigen besvare de Spörgsmaal, som i de befalede aarlige Medicinal-Beretninger ere Physici paalagte at besvare, angaaende Mortaliteten i deres Embeds-Distrikt m. m. — skulde man tjenstl. tilkjendegive Deres Höiærv., at den ommeldte Afskrift til Brug for Physikus for Fremtiden kan bortfalde ... [osv. som i foregaaende Skrivelse] ... fuldstændige Anmeldelser.

Med Hensyn til, at det derbos i det ommeldte Circulaire er bemærket, at man havde anmodet Amtmændene om at tilbolde samtlige Physici inden hvert Aars Martii Maaneds Udgang at tilstille vedkommende

Biskop en Generaltabel over de i deres Distrikt i det foregaaende Aars Löb dödfödte Börn, hvilken Tabel Biskoppen havde at indsende til dette Collegium, for herfra at vorde det kgl. Sundheds-Collegium tilstillet, skulde Cancelliet tjenstligst tilmelde Deres Höiærv., at man under Dags Dato har anmodet samtlige Amtmænd om at paalægge de i deres Embeds-Distrikt værende Physici for Fremtiden at iudsende den ommeldte Generaltabel directe til det kongel. Sundheds-Collegium istedetfor til Biskoppen. — Det kgl. Danske Cancellie den 25. August 1840. 1840. 25. August.

Patent angaaende **Valg af Deputerede til de danske Östifters Stænderforsamling.** Khavn den 28. August 1840. — Publiceret i Borgarfjords, Bardastrands, Öefjords og Norder-Mula Sysseler 1841. — Canc. 2. Depart. Registr. XLI, 251—252 (1840, Nr. 523[b]). Original-Aftryk hos Schultz paa et Heelark i Folio. Colleg. Tid. for 1840, S. 956—957. Schou XXIII, 264. 28. August.

Patent angaaende Valgene af Deputerede til en Stænderforsamling for Sjællands, Fyens og Lolland-Falsters Stifter, samt Island og Færöerne.

Vi Christian den Ottende &c. G. V.: Da det Tidsrum af 6 Aar, hvorpaa de Deputerede saavel som Suppleanterne til de raadgivende Provindsialstænders Forsamlinger ifölge Forordningen af 15. Mai 1834 § 7, cfr. allerhöieste Patent af 21. Mai 1834, ere valgte, i Henhold til Vor Bekjendtgjörelse af 9. Marts d. A. for Sjællands, Fyens og Lolland-Falsters Stifter, samt for Island og Færöerne, udlöber med 31. Decembr. indeværende Aar, og det derhos er Vor allerhöieste Villie, at der saavel i nærværende Aar som siden i ethvert Aar, ved hvis Slutning de Stænderdeputeredes Functionstid udlöber, træffes saadanne Foranstaltninger, at de nye Valg kunne fuldbyrdes enten i Slutningen af Aaret eller, hvis Stænderne maatte være forsamlede saalænge, at

1840. der ikke i den tilbagestaaende Deel af Aaret dertil
28. August. bliver den fornödne Tid, da inden Slutningen af Januar Maaned det paafölgende Aar, saa ville Vi allern., at i Overeensstemmelse hermed de ifölge det Ovenanförte fornödne nye Valg begyndes og tilendebringes.

Idet Vi herved allern. kundgjöre dette for samtlige Vore kjære og troe Undersaatter i Sjællands, Fyens og Lolland-Falsters Stifter, befale Vi tillige saavel de Embedsmænd, som efter de i forbemeldte Forordning af 15. Mai 1834 indeholdte Forskrifter skulle meddele Valgdirecteurerne de til Valglisternes Forfattelse nödvendige Efterretninger, Fortegnelser og Extracter, eller paa anden Maade skulle gaae dem tilhaande, som overhovedet Alle, hvem det ifölge Forskrifterne i Forordningen paaligger at udföre noget Arbeide eller medvirke ved Valghandlingen, at de lade det være sig magtpaaliggende det hurtigste muligt at udföre Vor allerhöieste Villie og derved bidrage til Opnaaelsen af Vort landsfaderlige Öiemed. — Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet i Vor Stad Altona den 28. August 1840.

29. August. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Anmeldelser fra Sysselmændene om Skibe, der ere expederede directe fra Island til Udlandet.** Khavn den 29. August 1840. — Rentek. Isl. Copieb. 13, Nr. 1696.

For at kunne ved Islands Jordebogskasse-Regnskaber före fornöden Control med, at den ved Plak. 28. Decembr. 1836 § 3 befalede Afgift af Skibe, der expederes directe fra Island til fremmede Steder, bliver berigtiget, og Gebyr for Passens Paategning efter bemeldte Plakats 15. § erlagt, maae vi tjenstligen anmode Hr. Stiftamtmanden om, behageligen at ville paalægge vedkommende Sysselmænd i Sönder-Amtet at meddele Dem in duplo de Anmeldelser, der ifölge meerbemeldte

Plakats 15. § Litr. e aarlig skulle afgives, forsaavidt intet Gebyr for Passes Paategning er oppebaaret, og vilde Hr. Stiftamtm. derhos drage Omsorg for, at ovennævnte Anmeldelser blive for hvert Aar inden Aarets Udgang afsendte, det ene Exemplar hertil og det andet til Landfogden, for at fremlægges ved hans Regnskaber for Islands Jordebogskasse. — Rentekammeret den 29. August 1840[1]. 1840. 29. August.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Recognition til Justitskassen af Justitiarius i Landsoverretten.** Khavn den 5. Septembr. 1840. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1840, Nr. 3478. — Algreen Ussings Reskriptsaml. 1840, S. 167—168. 5. Septbr.

I behagelig Skrivelse af 20. Mai d. A. har Hr. Stiftamtm. begjært Cancelliets Resolution for, deels om en Assessor i den islandske Landsoverret, der befordres til Justitiarius, overhovedet er pligtig at svare den i Anordn. 16. Novembr. 1764 § 10 anordnede Recognition, deels om Recognitionen for Justitiarii Vedkommende skal være 4 Rbd. eller 2 Rbd.

I Anledning heraf skulde man, efter at have correspondered med det kongelige Rentekammer, til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at det i Henhold til Bestemmelserne i fornævnte Anordning maa paaligge Justitiarius at udrede den ommeldte Kjendelse, men at den efter de i dette Tilfælde forhaandenværende Omstændigheder ikkun kan affordres ham med 2 Rbd. — Det kongel. Danske Cancellie den 5. Septembr. 1840.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Recognition til Skifteforvalteren i** 5. Septbr.

[1]) s. D. Rentek. Skrivelser til Amtmændene i Vester-Amtet og i Nord- og Öster-Amtet, af samme Indhold. Copieb. sst. Nr. 1697—1698.

1840. visse Tilfælde. Khavn den 5. Septembr. 1840.
5. Septbr. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1840, Nr. 3479.

I Anledning af den fra Sysselmand i Myre og Hnappadals Syssel, Lund, indkomne Skrivelse, hvori han forespörger, hvorvidt en Skifteforvalter paa Island, der efter vedkommende Arvingers Anmodning afholder sig fra at tage et Stervbo under Behandling, fordi Een af dem önskes meddeelt Venia sexus, er berettiget til, i Tilfælde af at Bevillingen gives, at paastaae Salair, skulde Cancelliet, efter at have ved Hr. Amtmands Skrivelse af 20. Juli sidstl. modtaget nærmere Oplysning angaaende det specielle Tilfælde, til hvilket der ved den anförte Forespörgsel er sigtet, til Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at Recognition in casu maa kunne fordres i Henhold til Cancellie-Skrivelse af 25. Januar 1825[1], som ikke kan ansees forandret ved Canc. Skriv. 24. Januar og 29. August 1829, der sigte til andre Omstændigheder in facto. — Det kongel. Danske Cancellie den 5. Septembr. 1840.

[1]) Canc. Skriv. til Amtmanden over Frederiksborg Amt, 25. Januar 1825 (Coll. Tid. 1825, S. 53—54; Fogtm. VII. 10, 26) antager, at der tilkommer Skifteretten Recognition hvor et Bo ikke tages under Behandling, skjöndt der i samme ere umyndige Arvinger, men som efter Dödsfaldet have indgivet Ansögning om Myndigheds-Bevilling. — I Canc. Skriv. 24. Januar 1829 (Fogtm. VII. 12, S. 33—34) hedder det til Amtmanden i Thisted Amt, at Recognition efter Omstændighederne maa bortfalde i et Bo, hvor de umyndige Arvinger erhverve Myndigheds-Bevilling, imedens Moderen hensidder med Boet uden Forsegling; og i Canc. Skriv. 29. August 1829 (Fogtm. sst. S. 363—64), at Skifteforvalteren ikke in casu kan være berettiget til at fordre Recognition i et Tilfælde, da der kun ere fælles Börn, og ikke tillige Særkuldsbörn paa den först Afdödes Side (som i det först anförte Tilfælde), med Hensyn til hvilke Skifteforvalterens Ret til Skiftehold, paa Grund af L. 5—2—2, sammenholdt med Art. 1, indtræder strax ved Dödsfaldet.

Finants-Deputationens Bekjendtgjörelse ang. **et forandret Præg paa Species.** Khavn den 12. Septembr. 1840. — Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1840, S. 997. Qvart-Forr. for 1840, S. 405; Schou XXIII, 265. 1840. 12. Septbr.

Ved Resolution af 8. Septembr. d. A. har Hans Maj. Kongen allern. bifaldet, at Præget paa Species for Fremtiden bliver: paa Adversen: Hans Majestæts Brystbillede med Omskrift: CHRISTIANUS VIII. D. G. DANIÆ V. G. REX, paa Reversen: det fuldstændige af 2 Vildmænd holdte kronede Rigsvaaben med begge Ordenskjæder under den kongelige Krone og Hermelinskappe; med Overskrift 1 SPECIES og under Vaabenet Aarstallet. Dette kundgjöres herved til almindelig Efterretning. — De Deputerede for Finantserne, den 12. Septembr. 1840.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Omkostninger paa Delinquenters Transport.** Khavn den 22. Septembr. 1840.[1] — Canc. 3. Depart. Brevb. 1840, Nr. 3724. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1840, S. 179. 22. Septbr.

Herr Stiftamtmand har, i Anledning af en imellem Dem og Amtmanden over Islands Nord- og Öst-Amt opstaaet Menings-Ulighed, i behagelig Skrivelse af 12. Juni d. A. begjært Cancelliets Resolution for, hvorvidt der kan tilstaaes Betaling for Deliquenters Transport til Straffestedet, samt hvorledes den i saa Fald bliver at udrede.

Efter at Collegiet i denne Henseende har brevvexlet med det kongel. Rentekammer, undlader man ikke tjenstl. at melde, at det ikke skjönnes rettere, end at Omkostninger ved Deliquenters Transport til Straffestedet maae henföres til de Udgifter, der efter den

[1]) Canc. Skriv. 2. Oktobr. 1841.

1840. 72. § i Sportel-Reglement af 10. Septembr. 1830 overlades til vedkommende Övrigheds Bestemmelse, og at de, i Lighed med hvad der finder Sted her i Danmark, maae blive at udrede paa samme Maade, som Sagens övrige Omkostninger. — Det kongel. Danske Cancellie den 22. Septembr. 1840.

22. Septbr.

22. Septbr. **Cancellie-Skrivelse til Forsamlingen af islandske Embedsmænd i Reykjavík, ang. Bestyrelsen af Reykjavik Byes Anliggender.** Khavn den 22. Septembr. 1840. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1840, Nr. 3679.

I Anledning af den af Hr. Stiftamtmand under 29. Januar f. A. hertil indgivne Forestilling, hvori De har andraget paa, at der maa foranstaltes udarbeidet en særegen Anordning ang. Reikevig Byes oekonomiske Forhold og Bestyrelse, har Forsamlingen i Overeensstemmelse med Cancelliets Anmodning ved behagelig Skrivelse af 26. Juni f. A. tilstillet Collegiet et samme forelagt af Communalbestyrelsen forfattet Udkast til et Regulativ for Byens oekonomiske Bestyrelse, ledsaget af de Bemærkninger, hvortil Forsamlingen i Henseende til Udkastet har fundet sig foranlediget. Hr. Stiftamtmand har derhos ved behagelig Skrivelse af 25. Septembr. f. A. hertil indsendt Erklæringer fra Byfogeden og Repræsentanterne, samt Sysselmanden for Guldbringe og Kjose Sysseler, og Repstyrerne for Seltjarnarnæs Rep, over det i velbemeldte Forsamlings Betænkning indeholdte Forslag til en Ophævelse af den mellem Reikevig Byes og Seltjarnarnæs Reps Fattigvæsen hidtil bestaaende Forbindelse.

Forinden man imidlertid allerund. foredrager Hans Maj^t. denne Sag, anseer Cancelliet, der forelöbigen ang. samme har correspondered med det kongel. Rentekammer, det fornödent, at samme gjöres til Gjenstand for Forsamlingens nærmere Overveielse i Henhold til de Bemærkninger, Collegiet i det Fölgende skal meddele.

Hvad först det anförte Forslag angaaer, i hvis Fölge Reikevigs og Seltjarnarnæs Rep skulde ophöre at udgjöre eet Fattigdistrikt, da finder Collegiet, navnlig med Hensyn til at Byens Repræsentanter have yttret sig imod en saadan Adskillelse, og at Reppen kun betingelsesviis har erklæret sig derfor, Betænkelighed ved for Tiden at andrage herpaa, og anseer det i al Fald for nödvendigt, at der forinden tilveiebringes Oplysning om de Indtægter og de Udgifter, som hver enkelt Deel af Fattigdistriktet har medfört, samt at det tages under Overveielse, deels paa hvilken Maade der bör forholdes med Hensyn til Delingen af Fattigvæsenets Activer og dets Byrder, deels hvorledes der bliver at forholde med de Individer, som paa den Tid Forordn. indföres have opholdt sig nogen Tid i Reikevig og nogen Tid i Seltjarnarnæs Rep, og vel ikke for Tiden ere Gjenstand for Fattigforsörgelse, men som mulig paa Grund af et samlet Ophold i 5 Aar i bemeldte, hidtil i eet Fattigvæsen forenede Distrikter, kunne i Fremtiden blive forsörgelsesberettigede. Hvad dette sidste Spörgsmaal angaaer, da lod det sig maaskee antage, at den, som endnu ikke havde opholdt sig i fulde 5 Aar i fornævnte Distrikter, ikke kunde supplere hint Qvinqvennium, uden ved at have enten i den ene eller den anden Deel af det forhen fælles Fattigdistrikt haft uafbrudt Ophold deels för, deels efter den nye Anordning i fulde 5 Aar, (saa at t. Ex. den, der havde været 3 Aar i Reikevig og derefter $1^1/_2$ Aar i Seltjarnarnæs Rep, först om $3^1/_2$ Aar blev forsörgelsesberettiget i denne, men, hvis hans Trang viste sig tidligere, blev at forsörge af sin Födecommune eller den Commune, hvori han inden sin Ankomst til Reikevig eller Reppen havde erhvervet Forsörgelsesret). Dette kunde antages at stemme med de almindelige Regler for Rettighedens Erhvervelse ved et vist Tidslöb, hvilken ordentligviis maa bedömmes efter de Love, som gjælde paa den Tid, da Erhvervelsen skal

1840. 22. Septbr.

1840. finde Sted, ligesom der ogsaa, saavidt vides, ved andre
22. Septbr. Leiligheder, hvor et Fattigdistrikt er blevet udvidet eller indskrænket, hvilket til Ex. paa flere Maader skete ved Reglem. 8. Januar 1834, ikke er fulgt nogen anden Regel. Det kan imidlertid ikke negtes, at de andre Fattigdistrikter paa Landet dog kunne tabe derved, at en næsten allerede erhvervet Forsörgelsesret i det nuværende Reikevig-Seltjarnarnæs Distrikt standses ved dettes Oplösning i to Dele. I al Fald kunne dog de Individer, som ved den nye Anordnings Emanation allerede ved skifteviis Ophold i Reikevig og i Seltjarnarnæs Rep havde tilendebragt de 5 Aar, naar de i sin Tid bleve trængende, ikke kastes paa en anden Commune, men Spörgsmaal vil det da være, hvorledes de da skulle forsörges, enten ved Tilskud fra den ene eller begge disse Fattigcommuner, eller alene af den blandt dem, hvori de paa den Tid, Anordningen udkom, opholdt sig, eller den, hvori de have opholdt sig den Tid Qvinqvenniet er udlöbet, eller i den, hvori de havde tilbragt den længste Deel af hint Qvinqvennium m. v., ligesom det og blev et Spörgsmaal, om ikke et saadant Individ, naar det siden ved fortsat Gjæld i den Commune, hvori det ved Forandringen opholdt sig, gjennem saa lang Tid at dette, sammenholdt med det tidligere Ophold, som sammesteds udgjorde 5 Aar, da vandt en ny Forsörgelsesret, eller om dertil krævedes fem Aars Ophold fra den Tid, den nye Anordning udkommer, (f. Ex. A har i 4 Aar forud opholdt sig i Reikevig og 1 Aar i Seltjarnarnæs Rep og fortsætter efter den nye Anordning sit Ophold der i andre 4 Aar, indtil han bliver trængende, er han da paa Grund af de 5 Aars Ophold i Seltjarnarnæs blevet Reikevig uvedkommende, uagtet han ved Forordningens Indförelse var forsörgelsesberettiget i det samlede Reikevig-Seltjarnarnæs Distrikt, og efter de den Tid bestaaende Forhold maatte ansees Reikevig, hvor han havde opholdt sig den længere

Tid, nærmere, og han heller ikke siden havde, inden hans Trang opstod, opholdt sig saalænge i Seltjarnarnæs Rep, at en ny Forsörgelsescommune alene derved kunde stiftes). — Angaaende disse og flere Spörgsmaal bör der haves en fast Mening, forinden der tages Bestemmelse med Hensyn til den omhandlede Afsondring, og Cancelliet skulde derfor tjenstl. anmode Forsamlingen om at tage under Overveielse, hvorledes slige Conflikter kunne hæves, ligesom og herved bliver at tage i Betragtning de sandsynlige Fölger, som Afsondringen vil have for hver af de forskjellige Bestanddele af det fælles Fattigdistrikt, i hvilken Henseende Collegiet maa bemærke, at man ikke anseer det uantageligt, at Seltjarnarnæs Rep ved den nævnte Foranstaltning vil udsættes for et ubilligt Tab og Reikevig vinde paa dens Bekostning, da Reppen især er befolket af Dagleiere, der arbeide for Reikevig, og disse ville maaskee endnu mere blive holdt borte fra Reikevig selv, naar man ved at bringe dem til at tage Ophold i Reppen, kan beholde Nytten af dem og dog kaste deres eventuelle Forsörgelse paa den, og allerlettest vil det lade sig udföre at faae dem til at skifte mellem Reikevig og Seltjarnarnæs, hvorved de aldrig blive domicilierede paa det ene eller andet Sted. 1840. 22. Septbr.

Hvad iövrigt det indsendte Udkast angaaer, da maa Collegiet herved bemærke Fölgende:

ad 5 b. At der skal föres Beviis af den vordende Borger for, at han ikke har været i Tugthuset, ei er pidsket, synes ikke passende; foruden at det kunde blive yderst vanskeligt at præstere dette negative Beviis, vilde det være höist anstödeligt for Borgeropsynsmændene at skulle söge Attester fra de forskjellige Straffeanstalter og Jurisdiktioner. — De under b og c foreskrevne Beviisligheder ere formeentlig og altfor bebyrdende for den, der vil være Borger i Reikevig, hvor han aldeles ikke behöver Borgerskab for at drive Næring, og altsaa kun kan attraae samme for Ærens

1840. 22. Septbr. Skyld. — At Borgerbrev ei meddeles den, om hvem der er Grund til at antage, at han er værnepligtig eller bunden ved Borgerskab i en anden Kjöbstad, er i sin Orden, men at bebyrde ham med positive Beviser for, at han ikke er i slig Stilling, er saameget mere overflödigt, som de ham fra den Side paaliggende Pligter ikke kunne löses ved det ham meddelte Borgerskab, ligesom det vist heller ikke er at befrygte, at Værnepligtige skulle tye til Island, for at unddrage sig deres Værnepligt. — Litr. f kan efter Collegiets Formening ikke ansees hensigtsmæssig. Naar det fremdeles skal forblive ved den nu bestaaende Tingenes Orden, at Alle og Enhver kan drive hvilketsomhelst Haandværk, uden at gjöre Prövestykke, saa er det ikke passende, at han blot for at opnaae Borgerværdighed (ikke Borgernæring) skal gjöre et Prövestykke, og Fölgen vil udentvivl blive, at ingen Haandværker bliver Borger. Prövens Bedömmelse i Island vilde vel og blive meget mislig. Efter det Foranförte kunde § 5 formentlig forfattes saaledes: „Borgerskab i Reikevig bör ikke meddeles Nogen, der ikke er fuldmyndig, ei heller Nogen, som der er overgaaet en vanærende Dom, ligesom Ingen kan vinde Borgerskab, som er værnepligtig eller endnu er Borger i en anden Kjöbstad i Kongeriget eller Hertugdömmerne. Den Paagjeldendes Fuldmyndighed bör han, hvis den ei er notorisk, bevise med Döbeattest eller Bevilling, og hvis der er nogen særdeles Grund til at formode, at der iövrigt, med Hensyn til det Foranförte, er noget til Hinder for Borgerskabet, bör han i saa Henseende legitimere sig, inden Borgerskabsbrev meddeles ham.

Det bemærkes herved, at i Danmark vel en Person, der er overgaaet Dom for en vanærende Handling, kan vinde Borgerskab, naar han kun ikke har været anseet med Arbeide i en af Straffeanstalterne, hvorimod han dog udelukkes fra Medvirkning i Communeanliggender (Anordn. 24. Oktbr. 1837 § 5 og 6). Men

da her i Riget Borgerskab ikke udelukkende sigter til 1840.
at udöve activ Deeltagelse i Communalbestyrelsen, 22. Septbr.
hvorimod Hovedsagen for det Meste er at erhverve Ret til Næringsbrug, medens Borgerskab i Reikevig ikke behöves for Næringsbrugets Skyld, med Undtagelse af, at den Vedkommende vil drive Handel, saa kan hiin Forskjel, der i Danmark ikke indeholdt nogen Inconseqvents, og som maatte finde Sted, naar ikke endog en af de mindre betydelige Straffegrader skulde betage en Person Midlerne til hans Subsistents, ikke vare passende efter Forholdene i Reikevig.

ad § 6. Denne kan formeentlig, det Anförte uagtet, forblive uforandret, da der Intet kan være imod, at den, der engang har vundet Borgerskab i Reikevig, beholder dette Borgerskab, skjöndt der overgaaer ham Dom for en i den offentlige Mening vanærende Handling, uden at han dog er ifaldet saadan Straf, som er omhandlet i For. 29. Oktbr. 1824, kun at han ikke maa udöve Deelagtighed i Communalbestyrelsen. Iövrigt bör, ved Siden af bemeldte Forordning, Forordningen af 24. Januar 1838 § 4 Litr. a nævnes.

ad § 7. At enhver Bygningseier, der finder for godt at tage Borgerskab, saa ringe end denne Bygning er, og hvor lidet han end svarer i Communeafgifter, skulde være valgbar til Borgerrepræsentant, synes ikke principmæssigt. Det formenes, at Census kunde være den samme for ham som for Andre; naturligviis vilde dog ogsaa det Bidrag, han efter § 20 svarer som Bygningseier, være derunder at indberegne.

ad § 8. Det turde formentlig være passende, at Tjenestetiden for Repræsentanterne, under Forudsætning af, at Forbindelsen mellem Reikevig og Seltjarnarnæs Reps Fattigvæsen ophæves, og at Repræsentanternes Tal saaledes kun bliver 5, bestemtes til 5 Aar. Vel kan ogsaa, efter For. 24. Oktbr. 1837 § 2, Tallet af Repræsentanterne være 5, ligesom det og ellers kan være et saadant, der ei gaaer op med 6, men da

1840. 22. Septbr. denne Anordning skulde foreskrive almindelige Regler, saa kunde disse ikke ganske apteres efter hver enkelt By, hvorimod der dog i § 9 sidste Membrum blev taget tilbörligt Hensyn til hiin Omstændighed. — I en for en enkelt By given Communallov vilde det derimod være unaturligt, at Functionstiden og Repræsentanttallet ikke vare nöie afpassede.

ad § 9. Denne § bliver, naar den foregaaende modificeres paa den foranförte Maade, i Overeensstemmelse hermed at forandre. Men selv om § 8 forbliver uforandret, kan dette dog ikke blive Tilfældet med § 9, thi, foruden at den er aldeles afvigende fra Analogien af For. 24. Oktobr. 1837 § 9, er dens Indhold modsigende, idet efter dens Begyndelse et nyt Valg skal foregaae strax efter Nytaar, medens det senere bestemmes, at dette kun skal skee, hvis nogen af de nærværende Repræsentanter ikke har den i § 7 fordrede Egenskab. Dette kunde iövrigt, efter Analogien af § 15, ikke gjöre nogen af nuværende Repræsentanters Udtrædelse fornöden.

ad § 13. I Henseende til denne § maa Collegiet bemærke, at man ved sammes Affattelse synes formeget at have fulgt For. 24. Oktbr. 1837, uden at tage Hensyn blot til hvad der passer for Island, idet Amtmanden end ikke interimistisk kan decidere Qvæstionen om et Valgs Gyldighed, men Sagen, som i Danmark, skal indstilles til Cancelliet, medens det dog ved andre Leiligheder er iagttaget, at Amtmanden paa Island nödvendigviis maa have en större Myndighed, dog med Undtagelse af § 15, der refererer sig til § 13.

ad § 19. Denne § vil, saafremt § 1 forbliver uforandret, ikke behöve den af Forsamlingen foreslaaede Forandring, men vil derimod være at modificere med Hensyn til den under 29de Mai f. A. udkomne Plakat angaaende en Bygningscommission i Reikevig.

ad § 21. Om de af Forsamlingen med Hensyn til denne § foreslaaede Forandringer gjelder hvad

ovenfor er anfört i Henseende til § 19. — At Skatte- 1840.
ligningen foretages af 3 af Repræsentanterne (der ud- 22. Septbr.
gjöre disses Pluralitet), synes ikke hensigtsmæssigt; naar ikke særskilte Taxereborgere skulle finde Sted, som vistnok vilde være vanskeligt i Reikevig, maa formentlig hele Repræsentationen udföre dette Hverv, ellers opstaaer og Spörgsmaal, om hine 3 Repræsentantere ogsaa skulle have Stemme i det i § 22 omhandlede Tilfælde, hvorimod det, naar samtlige Repræsentanter tage Deel i Skatteligningen, er klart, at det kun er ny Overveielse efter modtagen Klage og Oplysning, hvorom der er Tale, men ikke om en Overinstants, der heller ikke passende kunde bestaae af Byfogden og Repræsentanternes Minoritet mod Communen og Repræsentanternes Pluralitet.

ad § 23. Den i Forsamlingens Betænkning omhandlede Passus af denne § kan efter Collegiets Formening bortfalde.

Iövrigt forekommer det Cancelliet tvivlsomt, om Udkastet, der er affattet med Hensyn paa Forordn. 24. Oktober 1837, i det Hele taget kan ansees hensigtsmæssigt for Reikevig, naar hensees til Byens Fraliggenhed, ringe Omfang og Befolkning, og fornemmelig til den totale Forskjel, der er mellem Næringsdrivende der og i de danske Kjöbstæder. Efter hvad Udkastets § 5 f forudsætter, behöves intet Borgerskab, for at kunne frit drive Haandværk i Reikevig, og ved Siden heraf skjönnes det heller ikke, at der engang er givet Andre Adgang til at tage Borgerskab, end Bygningseierne. Det er saaledes, da det for disse er en blot Tilladelse, endog uvist, om der ikke vil blive kun ganske faa Borgere i Reikevig; thi det er ikke usandsynligt, at den med Borgerskab forbundne Forpligtelse til at bære de borgerlige Tyngder af de Fleste vil ansees for en större Byrde, end Anseelsen og Indvirkning paa Communens Anliggender for et Gode. Egentlig blive kun de Handlende tilbage, hvilke blive for-

1840. pligtede til at tage Borgerskab; noget som Udkastet
22. Septbr. iövrigt ikke berörer, hvorhos dog § 7 forudsætter, at der ere Borgere, som ei ere Bygningseiere. Men ligesom derved kun et lidet Antal Borgere vilde fremkomme, er det formeentlig ikke i Islændernes Interesse eller stemmende med deres Tænkemaade, fornemmelig at overgive Bestyrelsen til Handelsborgerne, der tildeels blot ere Kjöbenhavnske, Flensborgske o. s. v. Kjöbmands-Factorer, i Henseende til hvilke der ofte om end i mange Tilfælde vistnok uden skjellig Grund, yttres den Formening, at de mere tage Hensyn paa deres egen Interesse end paa hvad der maa ansees stemmende med Landets Tarv i Almindelighed. Rettest turde det maaskee være, om det forblev ved Anordningen af 17. Novbr. 1786, hvorefter Enhver, dog med de Modificationer, som Udkastets § 5, saaledes som den i det Foregaaende er foreslaaet forandret, indeholder, maa tage Borgerskab, hvorhos han dog, saaledes som § 4 og foreskriver med Hensyn til Bygningseierne, burde have personligt Hjem i Byen; men da maatte Borgerskab ikke give Stemmeret i Communens Anliggender, medmindre den Paagjeldende udreder den Afgift til Communen, som § 7 fordrer af Tomthuusmændene, hvorhos det med Hensyn til Valgbarhed kunde forblive ved denne §'s Indhold.

Naar Sagen med Hensyn paa ovenstaaende Bemærkninger har været taget under Forsamlingens gjentagne Overveielse, udbeder man sig dens nærmere behagelige Yttringer derover, og dermed de hermed fölgende Bilage tilbage. — Det kongel. Danske Cancellie den 22. Septbr. 1840.

14. Oktbr. **Declaration** ang. **Danske og Lybekske Skibes Behandling** i de gjensidige Havne. Khavn og Lybek den 14. Oktobr. 1840. — Declarationen er bragt til offentlig Kundskab ved Plak. 2. Januar 1841, see under dette.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Trykning af Forhandlingerne i Forsamlingen af islandske Embedsmænd.** Khavn den 17. Oktobr. 1840. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1840, Nr. 4038. 1840. 17. Oktbr.

I Anledning af Herr Kherres behagelige Skrivelse af 10. f. M. undlader man ikke herved tjenstl. at melde, at der fra Cancelliets Side Intet findes at erindre imod, at Forhandlingerne i den ved allerh. Reskript 22. Aug. 1838 befalede Forsamling af Embedsmænd bekjendtgjöres ved Trykken i et Hefteskrift,[1] hvori desuden indeholdes Fremstilling og Uddrag af den udkommende islandske Lovgivning, samt Landsoverrettens Domme, tilligemed Udsigt over de vigtigste Tidsbegivenheder. — Det kongel. Danske Cancellie den 17. Oktbr. 1840.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Forslag om Nedlæggelse af Asgard Kirke.** Khavn den 20. Oktbr. 1840. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1840, Nr. 4449. 20. Oktbr.

Efter at Cancelliet i Anledning af den med Hr. Khres og Deres Höiærv.* behagelige Betænkning af 12. Septembr. f. A. hertil indkomne Ansögning fra Eierne

[1]) I Stiftamtmand Bardenfleths ovenanförte Skrivelse anföres det som tilsigtet, at udgive Forsamlingens Forhandlinger i et Qvartalsskrift, der skulde redigeres af flere Embedsmænd, blandt hvilke nogle ikke vare Medlemmer af den omhandlede Forsamling, dog at selve de ommeldte Forhandlinger naturligviis redigeredes alene af et Medlem af Forsamlingen, og under Iagttagelse af de foreskrevne Vilkaar. Paa denne Maade mente man at kunne deels undgaae den pecuniaire Risiko, som vilde være forbunden med Udgivelsen af Forsamlingens Forhandlinger alene, og deels med dette Foretagende forene flere gavnlige Öiemed.

1840. af Bondegaarden Asgard i Dale Syssel under Islands
20. Oktbr. Vesteramt, Arngrim Johnsen, John Brandsen og Gudmund Gudbrandsen, om den paa Gaarden staaende Kirkes Nedlæggelse, — har corresponderet med det kgl. Rentekammer, skulde man, forinden videre foretages, tjenstl. anmode Hr. Khre og Deres Höiærv. om, behageligen at ville indhente og hertil indsende Supplikanternes Erklæring, om de attraae bemeldte Kirke nedlagt mod, foruden de af Dem i Deres ovenanförte Skrivelse foreslaaede Vilkaar, at de halve Qvilder, hvoraf Præsten ei nyder Smörleie, sælges og Kjöbesummen indsættes i den kongel. Kasse til Forrentning for Hovedkirken i Hvam og Annexkirken i Sælingsdalstunga —; hvorhos man lige tjenstl. skulde udbede sig Hr. Khres og Deres Höiærv.* behagelige Betænkning meddelt, om de sidst anförte tvende Kirkers Forstörrelse ved Asgard Kirkes Nedlæggelse maa ansees nödvendig, og om, i modsat Fald, Kjöbesummen for den nedlagte Kirke ikke burde anvendes til et geistligt Öiemed. — Det kongel. Danske Cancellie den 20. Oktober 1840.

20. Oktbr. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **verdslige Embedsmænds Tiendepligt.** Khavn den 20. Oktobr. 1840. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1840, Nr. 4450. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1840, S. 186.

Efterat Cancelliet under 3. Decembr. f. A. havde udbedet sig Hr. Khres og Deres Höiærv.* behagelige Betænkning i Anledning af et fra Sysselmanden for Skagafjords Syssel, Thorarensen, hertil indkommet Andragende, i hvilket han forlangte dette Collegii Resolution for, hvorvidt den de verdslige Embedsmænd i Island ved allerh. Resolution af 7. Marts 1774 formeentlig tilstaaede Fritagelse for at erlægge Tiende, undtagen til de Fattige, navnlig med Hensyn til Lösöretienden, er hævet ved dette Collegii Skrivelse til da-

værende Stiftamtmand og Biskop over Island af 1. August 1801 — som indeholder, at de af Sysselmændene paaboende Gaarde ved bemeldte allerh. Resolution vel ere blevne fritagne for at erlægge Tiende til Kongen, men at denne Befrielse ikke kan udstrækkes til de $^3/_4$ af Tienden, der skulle udredes til Præst, Kirke og Fattige, saa meget mindre, som Sysselmændene stedse uden Vægring have erlagt samme, — har Cancelliet modtaget Stiftamtets og Deres Höiærv.* behagelige Betænkning desangaaende af 31. Juli sidstl., i hvilken De yttre, at ligesom de verdslige Embedsmænd i Island, saavidt Dem bekjendt, i de for Tiendens Ydelse i de ældre Tider gjeldende Bestemmelser ingensteds ere fritagne for at svare Tiende, hverken af deres paaboende Gaarde, eller af de dem tilhörende Lösöre, saaledes er det Dem heller ikke bekjendt, at de ved Praxis have været fritagne for at svare Tiende til vedkommende Kirke, Præst eller Fattige, hvorimod den modsatte Mening ved flere Leiligheder er bleven antaget og gjort gjeldende af de vedkommende islandske Autoriteter. De have derhos bemærket, at den nævnte allerh. Resolution af 7. Marts 1774, der paaberaabes til Fordeel for den paastaaede Tiendefrihed, alene indeholder Befrielse for de verdslige Betjente paa Island for Erlæggelsen af de dem ved det kgl. Rentekammers Skrivelse af 7. Novbr. 1767 paalagte Skat og Tiende til den kongel. Kasse, saa at den ikkun omhandler Kongens Anpart af Tienden, men ikke har Hensyn til de övrige $^3/_4$ Dele af Tienden til Præst, Kirke og Fattige, om hvilke der Intet var bestemt i den ommeldte Rentekammer-Skrivelse, der har foranlediget Resolutionen.

1840.
20. Oktbr.

Endelig have De anfört, at denne Mening desuden bestyrkes ved det kongel. Reglement om Tienders Ydelse m. m. af 17. Juli 1782 §§ 5 og 6, der af verdslige Embedsmænd ikkun nævner Stiftamtmanden og Amtmændene som tiendefrie.

1840. Foranlediget heraf skulde man tjenstl. tilmelde Hr.
20. Oktbr. Khre og Deres Höiærv. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, at Cancelliet maa tiltræde denne Deres Mening, in specie hvad Fortolkningen af allerhöistbemeldte Resolution af 7. Marts 1774 angaaer, angaaende de verdslige Embedsmænds Forpligtelse til at svare de ommeldte Tiendedele. — Det kongel. Danske Cancellie den 20. Oktobr. 1840.

23. Oktbr. **Reskript** ang. **Omordning af Rentekammer-Collegium.** Khavn den 23. Oktober 1840. — Herved bestemmes, at Rentekammer-Collegium skal inddeles i tre Sectioner. Under anden Section skulde som 8de Comptoir höre „Expeditions- og Revisions-Comptoir for de islandske, grönlandske og færöeske Sager" (de bornholmske henlægges til danske). Til Tjenesten bestemmes een Comptoirchef, een Fuldmægtig og to gagerede Volontairer. Sectionen forestaaes af en Sectionschef, der var en af de Deputerede i Collegiet, og en Committeret [1]. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1840. see iövrigt kgl. Kundgjör. 30. Decbr. 1840.

15. Novbr. **Reskript** til Rentekammeret, ang. **Amtmændenes Uniformer.** Khavn den 15. Novbr. 1840. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1840. see Rentek. Skriv. 5. December 1840.

19. Novbr. **Cancellie-Skrivelse** til General-Toldkammer og Commerce-Collegium, ang. **de fornödne Legitimationer for at erholde algiersk Söpas.** Khavn

[1]) Reskr. 30. Decbr. 1840 beordrer Rentekammeret til at indkomme med Forslag til Personal- og Gageforholdene. Disse bestemmes ved Resol. 2. Marts 1841. Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1841 B, Nr. 135. Jevnf. Ný Félagsrit I, 135.

den 19. Novembr. 1840. — Canc. 2. Depart. Brevb. 1840, Nr. 3760. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1840, S. 223. 1840. 19. Novbr.

I Anledning af et det kgl. General-Toldkammer og Commerce-Collegium af Kjöbenhavns Magistrat tilstillet Andragende, hvori Mægler Heckscher paa de herværende Skibsrhederes Vegne forespörger, om det ikke for Fremtiden kunde være tilstrækkeligt, at den, der önsker at erholde algiersk Söpas, foruden Maalebrev alene producerer Biilbrev, saafremt det indeholder Beviis for, at Skibet endnu tilhörer den, som begjærer Passet, men i modsat Fald kun det sidste Skjöde eller Overdragelses-Document, istedetfor at Pas-Requirenten hidtil tillige har maattet producere alle mellemliggende Skjöder, forsaavidt Skibet fra den i Biilbrevet til den i sidste Skjöde nævnte Eier var gaaet igjennem flere Hænder, har velbemeldte Kammer i behagelig Skrivelse af 24. f. M. herover begjært Cancelliets Betænkning.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Underretning tjenstl. melde, at Collegiet, i Lighed med hvad man med Hensyn til en lignende Forespörgsel angaaende de islandske Söpasse, under 13. August d. A. yttrede for det kgl. Rentekammer, anseer det tilstrækkeligt, at det alene ved det sidste Skjöde godtgjöres, at Skibet tilhörer en af Hans Majts Undersaatter. — Det kongel. Danske Cancellie den 19. Novembr. 1840[1].

[1]) i Toldkamm. Skriv. 24. Oktbr. til Cancelliet er bemærket, at „vel foreskriver udtrykkeligt For. af 1. Mai 1747 § 5 Biilbrevets Foreviisning, og den attraaede Forandring, hvorved en, rigtignok kun tilfældig, Control faldt bort, kunde muligen give Anledning til, at der for adskillige Skibs-Transaktioner ikke blev udstedt de befalede formelige Documenter, og at saaledes Stempelpapirs-Intraderne hyppigere besvegedes (!); men da det ved de algierske Söpassers Meddelelse, ifölge den nævnte Forordnings § 3, dog kun fornemmeligt kommer an paa, at Skibene, der före samme, ere virkelig dansk Eiendom, saa vidste dette

1840. **Rentekammer-Skrivelse** til Licent. theol. Pètur
28. Novbr. Pètursson, ang. **Tilladelse til at benytte Rentekammerets Archiv,** for at **samle Materialier til Islands Kirkehistorie.** Khavn den 28. Novembr. **1840.** — Rentek. Isl. Copieb. 14, Nr. 39.

I Anledning af det fra Licent. theol. Hr. Provst P. Petersen hertil indkomne Andragende, om at erholde Adgang til Rentekammerets Archiv, for der at söge Oplysninger til en Fortsættelse af Biskop Finn Johnsens islandske Kirkehistorie, som De for nærværende Tid er beskjæftiget med at udarbeide, er Archivarius, Sekretair Kall anmodet om at lade Dem paa beleilig Tid tage de i ovennævnte Henseende fornödne Afskrifter; dog er denne Tilladelse med den Indskrænkning, at Protokoller m. v. alene maae benyttes i Archivet og vedkommende Contoir, samt at De for Archivarius, Sekretair Kall har at forevise de tagne Afskrifter til Bedömmelse af, om Noget maatte være til Hinder for deres Meddelelse.

Hvilket herved meldes Dem til behagelig Efterretning. — Rentekammeret den 28. Novembr. 1840.

5. Decbr. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, Kherre Bardenfleth, ang. **Amtmændenes Uniformer.** Khavn den 5. Decembr. 1840. — Rentek. Isl. Copieb. 14. Nr. 42.

Under 15. i f. M. har det behaget Hans Majestæt Kongen allern. at reskribere Rentekammeret saaledes:

„Ligesom Vi ved allerhöi. Reskript af 23. Septbr. f. A. have tilladt Amtmændene i Vore Hertugdömmer

---

Collegium intet Væsentligt at erindre imod, at, istedetfor de hidtil gjorte Fordringer, herefter det sidste Skjöde maatte være tilstrækkeligt til at bevise Skibets Nationalitet".

Slesvig og Holsteen paa deres Uniformer at bære Guld-epauletter, samt at anlægge blaae Uniforms-Overkjoler, saaledes ville Vi ogsaa have Amtmændene i Vort Kongerige tilladt at bære lignende Epauletter og Overkjole". 1840. 5. Decbr.

Hvilket herved communiceres Hr. Khre og Stiftamtmand Bardenfleth, med Tilföiende, at Dem i Henseende til fornævnte Uniforms-Overkjoler herfra vil vorde meddeelt nærmere fornöden Underretning, hvorimod Tegning til Epauletterne vil paa Forlangende blive foreviist her ved Kammeret. — Rentekammeret den 5. Decembr. 1840[1].

Cancellie-Skrivelse til Biskoppen over Island, angaaende **Optagelsen af en Dövstum fra Island i Institutet.** Khavn den 5. Decembr. 1840. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1840, Nr. 5210—14. 5. Decbr.

I Anledning af den med Deres Höiærv.' behagelige Betænkning af 7. August hertil indkomne Ansögning fra personel Capellan og adjungeret Provst i Dale Syssel i Vester-Amtet, Thorlev Johnsen, om, at der maatte bevilges hans dövstumme Sön Paul Thorlevsen fri Nedreise til Kjöbenhavn samt fri Underviisning og Underholdning paa det kgl. Dövstumme-Institut her i Staden, skulde Cancelliet herved tjenstl. tilmelde Deres Höiærv. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Ansögeren, at bemeldte Paul Thorlevsen vil blive modtagen paa bemeldte Institut, saasnart han dertil kan ankomme, og at der sammesteds er tilstaaet ham en Gratistplads, saa at han, under sit Ophold ved Institutet, aldeles ikke vil foraarsage sin Fader nogen Udgift; hvorhos man dog tjenstl. skulde anmode Deres Höiærv. om, behageligen at tilkjendegive Ansögeren, at hans Sön ved sin Ankomst til Institutet skal være for-

[1]) Ligelydende Rentek. Skriv. til begge Amtmændene. Copiebog sst. Nr. 43—44.

1840. synet med en fuldstændig Klædning, foruden den han
5. Decbr. er iført, samt med 6 Stkr. Linned, 3 Par Strömper og 1 Par Skoe; hvorhos önskes Oplysning, om han er vaccineret eller har haft de naturlige Kopper. — Det kgl. Danske Cancellie den 5. Decembr. 1840.

15. Decbr. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Foranstaltninger til Forebyggelse af Börnesygdom paa Vestmannöerne.** Khavn den 15. Decembr. 1840. — Canc. 3. Departem. Brevbog 1840, Nr. 4862a.

Det kgl. Sundheds-Collegium har tilstillet Cancelliet en fra Districtslæge Haalland paa Vestmannöe modtagen Indberetning, der i Gjenpart vedlægges, hvori han andrager paa, at der maa træffes Foranstaltninger mod den sammesteds hos nyfödte Börn endemisk herskende Sygdom, Ginklofi, der, efter hvad han anförer, er saa ödelæggende, at den allerstörste Deel af de Nyfödte (16 af 18) döe deraf, og hvortil Aarsagen, efter de af ham anstillede Iagttagelser, ikke kan ligge i Atmosphæren eller Vandet, men deels i Indvaanernes lave, fugtige og urene Boliger, deels i deres Spise, som næsten udelukkende bestaaer i animalske Sager og megen Nydelse af Brændeviin og stærk Caffe, ligesom og Behandlingen af de nyfödte Börn er höist uhensigtsmæssig, idet navnligen Navlestrengen hverken afbindes eller opbindes paa behörig Maade, og Moderen aldrig giver Die, men Barnet strax erholder Komælk og Vand, som det indsuger gjennem en Ravnefjer eller et huult Lammebeen.

Det kgl. Sundheds-Collegium har, næst at bemærke, at ogsaa Districtslæge Haallands Formand, Bataillonschirurg Bolbroe, i sine Medicinalberetninger har angivet Mangel paa Börnenes Pleie i den förste Tid efter deres Födsel som en af de væsentligste Aarsager til den nævnte Sygdom, samt at det ved de saavel i Udlandet

som paa den herværende Födselsstiftelse i den senere Tid foretagne ombyggelige Undersögelser er befundet, at en rigtig Behandling af Navlesnoren er af særdeles Vigtighed, foreslaaet, til Forebyggelse af meerbemeldte Sygdom, at en Kone fra Vestmannöe vælges til at lære Jordemoderkunsten paa Födselsstiftelsen her i Staden, for derefter at ansættes som Jordemoder paa Öen. — Tillige har Sundheds-Collegium anseet det önskeligt, om det kunde bevirkes, at Mödrene selv give deres Börn Die, da, netop under den der paa Öen herskende Levemaade, Diegivning maa ansees for et særdeles vigtigt Middel til at forskaffe Barnet passende Næring, forudsat, at Mödrene nogenlunde holdt sig fra Brændeviin.

1840. 15. Decbr.

Forsaavidt Distriktslægen, som et Middel for at standse det omhandlede Onde, har foreslaaet Opförelsen af en egen Bygning til Afbenyttelse for Barselqvinder og de Nyfödtes Forpleining, da har Cancelliet vel i flere Henseender fundet Betænkelighed ved dette Forslags Udförelse, men da det iövrigt, efter at man nu formener at være kommet paa Spor efter Sygdommens egentlige Aarsag, maa ansees magtpaaliggende snarest muligt at træffe Foranstaltninger, der kunne bidrage til dens Forebyggelse, og i Særdeleshed at forskaffe en paalidelig Hjælp for Barselqvinderne, der efter Lægens Beretning ikke kan erholdes hos den for Tiden paa Öen ansatte Jordemoder, saa skulde man tjenstl. anmode Hr. Kherren om, efter Conference med Landphysikus, om muligt strax at formaae en övet og duelig Jordemoder i Sönder-Amtet til at reise til Vestmannöe under passende Vilkaar, for indtil videre at assistere ved de der forefaldende Födsler, og maatte hun forelöbig af Landphysikus nærmere instrueres, navnlig i Henseende til Navlestrengens Behandling. — Derhos maatte Landphysikus behageligen anmodes om, i Henhold til de i Distriktslægens Beretning indeholdte Data, og efter egen Erfaring, at udarbeide kortfattede, be-

1840. 15. Decbr. stemte og tydelige Regler for Barselkvinders og Fosterets Behandling, hvoraf et passende Antal Exemplarer kunde besörges trykte og derefter meddeles Biskoppen, hvem man under Dags Dato har tilskrevet om, at anmode Præsten paa Vestmannöe om at besörge disse Reglers Uddelelse, og derhos i Forening med Lægen at bestræbe sig for at bevirke sammes behörige Efterlevelse. — Endelig skulde man tjenstligst anmode Hr. Kherre om, behageligen at foranledige, at en Kone fra Vestmannöe, som dertil er villig, bliver oversendt hertil, for at undervises paa Födselsstiftelsen, og skal der angaaende Udredelsen af de hermed forbundne Omkostninger blive meddeelt Dem nærmere Underretning, naar man har modtaget Svar fra det kgl. Rentekammer, med hvilket man desangaaende har indledet Brevvexling. — Det kgl. Danske Cancellie den 15. Decembr. 1840 [1].

15. Decbr. **Directionen for Universitetet** og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden paa Island, ang. **Afholdelsen af den aarlige Skolehöitidelighed paa Bessastad.** Khavn den 15. Decembr. 1840. — Univ. Direct. Copieb. for Universitetet og Skolerne 1840, Nr. 1814.

I Anledning af den ved en Skrivelse fra Stiftamtmanden Khre Bardenfleth indsendte Forespörgsel, i

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Biskoppen over Island, af det i det Foranstaaende anförte Indhold, nemlig at „kortfattede, bestemte og tydelige Regler for Barselqvindernes og Fosterets Behandling", som det var Landphysikus paalagt at udarbeide til Trykken, vilde blive Biskoppen i sin Tid meddelte fra Stiftamtet, og skulde han da „anmode Præsten paa Vestmannöe om at bestræbe sig for at bevirke, at Reglerne blive overholdte". — Ligeledes er under s. D. Cancellie-Skrivelser om denne Sag afgaaede til Sundheds-Collegium og til Rentekammeret. — Canc. 3. Departem. Brevb. sst.

Skrivelse af 12. Septembr. d. A. fra Stiftsövrigheden, skulde Directionen tjenstl. melde, at man med Samme maa være enig i at finde det rettest, at den aarlige Höitidelighed i Bessestad Skole, hvortil der ved Program indbydes, for Fremtiden bör holdes efter Hovedexamen i Mai Maaned, istedetfor som hidtil paa Hans Majestæt Kongens Födselsdag, og saaledes, at denne Dag bliver at ommelde i den Tale, som Lektor eller en anden af Skolens Lærere holder i Anledning af Skolens Aabning den 1. Oktober. 1840. 15. Decbr.

Hvad iövrigt Indbydelses-Programmets Udarbeidelse angaaer, da vil Directionen have overladt til Stiftsövrigheden i denne Henseende at foreskrive, hvad Samme maatte finde hensigtsmæssigst. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 15. Decembr. 1840.

Forordning angaaende **nödvendig Appel i criminelle Sager.** Khavn den 16. Decembr. 1840. 16. Decbr. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1841, samt i adskillige af Landets Jurisdictioner, nemlig 1841 i Reykjavík, Vestmannöe, Arnæs, Gullbringa og Kjosar, Myra og Hnappadals samt Snæfellsnæs Sysseler; 1843 i Thingö Syssel. Imidlertid findes denne Forordning hverken at være udvidet til at gjelde paa Island eller at være udgiven paa Islandsk, og mærkeligt nok findes den ikke engang omtalt hverken i Embedsmænds-Forsamlingen 1841 eller paa Althinget 1845, blandt de til Udvidelse forelagte almindelige Lovbud; imidlertid har man dog fundet det rettest at optage den, paa Grund af dens almindelige Indhold og Sammenhæng med den criminelle Lovgivning. — Canc. 2. Dep. Registr. XLI, 337b—338 (1840, Nr. 743b). Original-Aftryk hos Schultz. Ny Coll. Tid. for 1841, S. 12—18 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1840, S. 446—447; Schou XXIII, 291—292.

Forordning angaaende nödvendig Appel i criminelle Sager.

Vi Christian den Ottende &c. G. V.: Da Vi have anseet det for rettest, at det ved en ny Lov bestemmes, i hvilke Tilfælde nödvendig Appel af criminelle

1840. 16. Decbr. Sager skal finde Sted saavel til Overretten som til Höiesteret, saa have Vi ladet begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder forelægge et Udkast til en Forordning, der indeholder de Bestemmelser, som Vi i fornævnte Henseende have fundet hensigtsmæssige, og, efter at Vi derover have modtaget bemeldte Vore Provindsialstænders allerunderd. Betænkninger, byde og befale Vi herved allern., som fölger:

1) Naar Nogen ved en sædvanlig Underret er dömt til Frihedens Tab for Livstid, maa denne Dom, om end den Dömte dermed erklærer sig tilfreds, og Övrigheden heller ikke i Sagens særdeles Omstændigheder finder Anledning til at önske samme indstævnet til höiere Ret, dog ikke fuldbyrdes, förend den er bleven prövet ved Overretten. I de Tilfælde, hvor en Underretsdom staaer umiddelbart under Höiesterets Paakjendelse, bör i Sager af foranförte Betydenhed stedse Indstævning til denne överste Domstol finde Sted, hvilket imidlertid ikke finder Anvendelse med Hensyn til de af Vor Lands-Over- samt Hof- og Stadsret, som förste Instants for Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn, paakjendte Sager. Dödsdomme blive stedse at indstævne ikke blot til Overretten, men og til Vor Höiesteret, hvorfra, forsaavidt de der udfalde til Livsstraf, skeer Indberetning til Os. — 2) Udenfor de i § 1 nævnte Tilfælde vil derimod ingen Straffedom være at indstævne til höiere Ret, undtagen hvor det enten af den Domfældte begjæres, eller Övrigheden dertil finder en særdeles Anledning; ligesom den iövrigt ikke blot haver at foranstalte Dommens Indankning, hvor den finder, at den Paagjeldende ikke er dömt i den forskyldte Straf, men ogsaa naar der maatte være Anledning til at antage, at Dommen ved Appel kunde blive forandret til den Dömtes Fordeel, saaledes bör dette i Særdeleshed anvendes, saasnart der er nogen grundet Tvivl om, hvorvidt hans Sindstilstand tilsteder Tilregnelse, eller der

er Formodning om, at han formedelst Enfoldighed eller Ungdom ikke selv er i Stand til at paasee sit Tarv. 1840. 16. Decbr.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet i Vor kongl. Residentsstad Kjöbenhavn den 16. Decembr. 1840.

Plakat angaaende en **authentisk Fortolkning af Ordene** „fremmede Lande", med Hensyn til **Bodmeriebreve.** (D. L. 4—5—1). Khavn den 16. Decembr. 1840. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1841, samt ligeledes i flere af Landets Jurisdictioner, nemlig 1841 i Reykjavík, Vestmannöe, Arnæs, Gullbringa og Kjosar, Myra og Hnappadals samt Snæfellsnæs Sysseler; 1842 i Dala, Hunavatns, Öefjords og begge Mula Sysseler; 1843 i Thingö Syssel. — Denne Plakat er imidlertid ikke udvidet til Island eller udgiven paa Islandsk, men da den dog ogsaa tager Hensyn til Island, har man anseet det rettest at optage den her i Samlingen. — Canc. 2. Departem. Registr. XLI, 338ᵇ—339 (1840, Nr. 743ᵉ). Original-Aftryk hos Schultz. Ny Coll. Tid. for 1841, S. 49—53 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1840, S. 448—449; Schou XXIII, 292—293. 16. Decbr.

Plakat, indeholdende en authentisk Fortolkning af Lovens 4. Bogs 5. Capitel 1. Artikel.

Vi Christian den Ottende &c. G. V.: Da Vi have bragt i Erfaring, at der iblandt de Lovkyndige ere forskjellige Meninger angaaende den rette Forstaaelse af Lovens 4. Bogs 5. Cap. 1. Art., navnlig forsaavidt det deri forekommende Udtryk „fremmede Lande" betræffer, saa have Vi, efter i den Anledning at have modtaget Vore troe danske Provindsialstænders allerund. Betænkninger, anseet det rettest, ved en authentisk Fortolkning af bemeldte Lovsted at hæve de omhandlede Tvivl. Til den Ende byde og befale Vi, som fölger:

„De i Lovens 4. Bogs 5. Cap. omhandlede Bodmeriebreve bör vel ordentligviis ikke udstedes af danske Skippere, uden naar de med deres Skibe befinde sig i fremmede Lande, hvormed dog Island, Færöerne og

1840. 16. Decbr. Colonierne udenfor Europa maae staae ved Siden. Imidlertid maae Bodmeriebreve, som en Skipper udsteder i selve Kongeriget eller Hertugdömmene i Overeensstemmelse med den i Lovens 4—5—1 forkyndte almindelige Grundsætning, være i Kraft, naar det er oplyst, at Skipperen har befundet sig i et saadant Nödvendighedstilfælde, som bemeldte Lovsted forudsætter".

Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 16. Decembr. 1840.

21. Decbr. **Kongelig Resolution** ang. **Understöttelse til Udgivelse af Islands Kirkehistorie.** Khavn den 21. Decembr. 1840. — I Forestilling 14. November anförer Directionen for Fonden ad usus publicos, at Provst Pètur Pètursson, Præst til Staðastað, havde udarbeidet en fuldstændig Fortsættelse af Biskop Finn Johnsens islandske Kirkehistorie, der omfatter Tiden fra 1740 til 1840. Dette Værk var calculeret at ville blive 50 Ark i 4to og et Oplag deraf, stort 500 Exemplarer, anslaaes at ville koste henimod 600 Rbd., hvilket Belöb Directionen foreslaaer at maatte blive bevilget udredet af Fonden, i alt Fald imod, at Forfatteren siden efterhaanden indbetaler Belöbet for de Exemplarer, der sælges. — Sager henhörende til Fonden ad usus publicos, Journal 10, Nr. 501.

Vi bifalde allern., at der til Udgivelsen af Provst Petersens islandske Kirkehistorie maa af Fonden ad usus publicos anvendes et Belöb af indtil 600 Rbd., der bliver at beregne blandt Fondens Udgifter for Aaret 1841. — Kjöbenhavn den 21. Decembr. 1840.

30. Decbr. Kongelig **Kundgjörelse** ang. **Forandring i Collegiernes Organisation.** Khavn den 30. Decbr. 1840. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1841, samt ligeledes i nogle af Landets Jurisdictioner: 1841 i Arnæs, Gullbringa og Kjosar, Myra og Hnappadals Sysseler; 1842 i Dala, Hunavatns, Öefjords og begge Mula

Sysseler. — Canc. 2. Depart. Registr. XLI, 351b—354 (1840, Nr. 770a). Original-Aftryk hos Schultz. Ny Coll. Tid. for 1841, S. 19—21. Qvart-Forr. for 1841, S. 453—456; Schou XXIII, 294—297. 1840. 30. Decbr.

Allernaadigst Kundgjörelse angaaende en forandret Organisation i Finantsdeputationen, den kongel. Direction for Statsgjælden og den synkende Fond, det kgl. Rentekammer og det kgl. General-Toldkammer og Commerce-Collegium.

Vi Christian den Ottende &c. G. V.: Efter at Vi have taget under nöieste Overveielse, hvorledes Forbedringer i Statsforvaltningen, sigtende til at indföre en större Simpelhed i Forretniugsgangen og derved fremme Sagernes Afgjörelse, kunde være at iværksætte, have Vi i Henseende til Vore to finantsielle Departementers, Vort Rentekammers og Vort General-Toldkammer og Commerce-Collegii fremtidige Organisation, taget fölgende Bestemmelser, der fra 1. Januar 1841 træde i Kraft.

Den hidtil stedfindende Forbindelse imellem Rentekammeret og Finautsdeputationen, ifölge hvilken de Deputerede i Rentekammeret som saadanne tillige ere Medlemmer af Finantsdeputationen, skal for Fremtiden ophöre, hvorimod Finantsdeputationen fremtidig skal bestaae foruden af Finantsministeren, der ikke mere skal benævnes förste Deputeret for Finantserne, af tre Deputerede samt en virkelig Assessor, denne sidste dog uden Underskrift. — To af de Deputerede dele Finantsforretningerne med Hensyn til Kongeriget og med Hensyn til Hertugdömmeue, og den tredie skal fornemmelig varetage de Forretninger, der henhöre til de befalede Budgetters Affattelse og Bekjendtgjörelse samt Regnskabernes Opgjörelse, ligesom ogsaa udföre de Forretninger, der specielt overdrages ham af Finantsministeren. Expeditioner og navnlig Anviisninger skulle underskrives af i det mindste to af de Deputerede for Finantserne. — Vor Direction for Statsgjælden og den

1840. 30. Decbr. synkende Fond skal bestaae foruden af Finantsministeren og Conferentsraad Holten, der forestaaer de udenlandske Betalinger, endvidere af tre Medlemmer, hvoraf Een bestyrer Departementet for Statsgjældsvæsenet i Almindelighed, Een har Departementet for Aktiverne, forsaavidt Danmark og Colonierne angaaer, og Een forestaaer Departementet for Aktiverne i Hertugdömmene og Expeditionerne, der vedkomme disse, ligesom han tillige har at besörge Revisionen af Regnskaber, der aflægges af Contoiret for udenlandske Betalinger. — I Vort Rentekammer skal Kammerdirecteuren, hvis Charge er at ansee som midlertidig, have Referat i Vort Geheime-Statsraad i alle Kammersager og före Overtilsynet med hele Forretningsgangen i Collegiet. De under dets Ressort hörende Administrationsgjenstande ere henlagte til tre Sectioner: Til förste Section hörer Kammersekretariatet og Archivet, alle Domainesager, de Vore Slotte og Bygninger vedkommende Bygningssager, Forst- og Jagtsager paa Vore Domainer, de for Statsgjældskassens Regning administrerede Godsers Forvaltning. — Til anden Section höre alle Skatte- og Landvæsenssager, alle Korn- og Fouragesager, Matrikulsager, forsaavidt de ei behandles af Committeen for den nye Matrikuls Indförelse, Veisager, de islandske, færöiske og grönlandske Sager. — Til tredie Section ere henlagte alle slesvig-holsteen-lauenborgske Sager, med Undtagelse af Revisionen og Decisionen af Regnskaberne. — Hver Section forestaaes af en Deputeret som Chef. I hver Section ansættes derhos en Committeret, hvilke Embedsmænd overvære Collegiets Forhandlinger, men have ikke Stemme eller Underskrift, uden naar de vicariere i Sectionschefens Forfald. De besörge Kammersekretairforretningerne i hver Section, og overtage hvad Tilsyn med Contoirerne eller andre Forretninger Directeuren eller Sectionschefen overdrager dem. — Det under Collegiet hidtil hörende Revisionsvæsen adskilles fra Expeditionen og underlægges to

Revisionschefer eller General-Regnskabs-Decisorer, een 1840.
for de danske Regnskabssager og een for Hertugdömmenes. 30. Decbr.
Disse Embedsmænd udtræde af Collegiet, men have Rang og Gager som Deputerede. De kunne af Kammerdirecteuren tilkaldes i alle Forhandlinger, som vedkomme Revisionen og Udarbeidelsen af Lovforslag om Skattesager, ligesom deres skriftlige Betænkninger af ham kunne fordres, saa ofte han anseer det nödvendigt. Ved det danske Revisionsvæsen ansættes derhos en Committeret, fornemmelig med det Hverv, at foretage de befalede Kasseundersögelser. — Instructioner ville nærmere bestemme enhver af de ovennævnte Embedsmænds Virkekreds, og navnlig hvilke Forretningssager Sectionscheferne under Embedsansvar skulle expedere, og hvilke der skulle foretages i Collegiet. Forelöbig er det fastsat som Regel, at alle löbende Forretninger, Svar overeensstemmende med Anordningerne paa Forespörgsler udfærdiges og underskrives ene af Sectionschefen, og hvor Expeditionen udfærdiges af en Sections- eller Revisionschef alene, betegnes tillige Sectionen eller Revisionen, hvorfra den udgaaer; men underskriver Directeuren, da er det i det samlede Collegiums Navn.

Vort General-Toldkammer og Commerce-Collegium skal indtil videre forestaaes af en Directeur, der har Referat i Vort Geheime-Statsraad af bemeldte Collegii Sager. Under hans Overtilsyn ere de under Collegiet hidtil hörende Administrationsgjenstande, med Undtagelse af Regnskabs- og Kassevæsenet, henlagte til tre Sectioner. Til förste Section hörer Told- og Consumtionsvæsenet i Kongeriget Danmark samt de i Kattegattet og Östersöen stationerede Krydsfartöier, dog med Undtagelse af dem, som have fast Station paa den östlige Kyst af Hertugdömmene Slesvig og Holsteen. — Til anden Section hörer Toldvæsenet i Hertugdömmene Slesvig, Holsteen og Lauenborg, Canal-, Elb- og Stecknitztolden,

1840. samt Krydsfartöierne paa Vestkysten af Jylland indtil
30. Decbr. Fanö, samt af Hertugdömmene Slesvig og Holsteen, og de Krydsfartöier, der have fast Station paa Hertugdömmenes östlige Kyst. — Til tredie Section höre Handels- og Consulat- samt Colonialsagerne, Industri- og Fabrikfagene, Canal-, Havne- og Fyrsagerne, samt Öresunds- og Strömtoldsagerne.

Hver Section forestaaes af en Deputeret som Chef, og i hver Section er derhos ansat en Committeret, som udförer de Arbeider, der overdrages ham af Collegiets Directeur eller af den ham foresatte Sectionschef, og som vicarierer i Sectionschefens Forfald. — Det under Collegiet hidtil hörende Regnskabs- og Kassevæsen bestyres under Directeurens Overtilsyn af en egen Revisionschef, der har Rang som Deputeret i Collegiet og er forpligtet til at deeltage i Collegiets Forhandlinger, naar han tilkaldes af Directeuren. — Sagerne skulle, i Overeensstemmelse med en allern. autoriseret provisorisk Instruction for Collegiet og sammes Regnskabs- og Kassevæsen, enten overveies og besluttes i Plenar-Forsamlinger, eller forberedes og afgjöres umiddelbart af Sectionscheferne og Revisionschefen. — Ligeledes underskrives Expeditionerne for Fremtiden enten af det samlede Collegium eller af vedkommende Sectionschef eller den, som træder i hans Sted, eller af Revisionschefen, enten i Forening med Directeuren eller alene, og hvor Expeditionen udfærdiges af én Sections- eller Revisionschef alene, betegnes tillige Sectionen eller Revisionen, hvorfra den udgaaer; men underskriver Directeuren, da er det i det samlede Collegiums Navn.

Alle Vedkommende have uvægerligen at efterkomme eller rette sig efter de af Vort Rentekammer og Vort General-Toldkammer og Commerce-Collegium afgivne Resolutioner og udfærdigede Expeditioner, som maatte være meddelte under een af de ovennævnte Former.

Indberetninger, Forespörgsler og Ansögninger stiles fremdeles som forhen til det kgl. Rentekammer og det kgl. General-Toldkammer- og Commerce-Collegium. — 1840. 30. Decbr.

Hvorefter de Vedkommende kunne vide sig allerund. at rette. — Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 30. Decembr. 1840.

REGISTER.

1837.	2. Mai.	Canc. Skriv. ang. Udredelse af Omkostningerne i offentlige Sager.
—	22. Novbr.	For. ang. Selveierbönders Testationsfrihed.
1838.	6. Oktbr.	Rentek. Circ. ang. Beregning af Salair for Executores Testamenti.
1839.	9. April.	Canc. Skriv. ang. Udvidelse af almindelige Anordninger fra 1835 til 1838 (For. 22. Novbr. 1837).
—	16. April.	Canc. Skriv. ang. Værgers Rettigheder i Island.
1840.	2. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af nogle almindelige Lovbud fra Aarene 1835 til 1838.
—	5. Mai.	Canc. Skriv. ang. Refusion af Fattigunderstöttelse.
—	5. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Recognition til Skifteforvalteren i visse Tilfælde.

Assurance, *see* Reykjavík.

Auctioner, *jevnf.* Sportelvæsenet.

1839.	16. April.	Canc. Skriv. ang. Beregningen af Auktions-Salair m. v.
1840.	18. April.	Rentek. Skriv. ang. Udstedelse af Auktions-Skjöde, samt Beregning af Halvprocento-Afgiften, m. v.
—	22. August.	Rentek. Skriv. ang. Bortsalg af smaat Vrag.

Beneficium paupertatis, *see* Retterne.

Bevillinger.

1838.	24. Marts.	Canc. Skriv. ang. nogle Punkter med Hensyn til Udfærdigelsen af Bevillinger.
—	26. Mai.	Bevilling til Oprettelse af et Apothek i Stykkesholm.
—	11. Septbr.	Bevilling til at bruge uvedkommende Præst.
1840.	28. Marts.	Canc. Kundg. ang. Indsendelse af Cancellie-Expeditioner til Confirmation.
—	11. April.	Bevilling til Gjenoprettelse af et Apothek paa Handelsstedet Öefjord (Akureyri).

1837. 6. Mai.		Rentek. Skriv. ang. Bevilgelse af Portofrihed med Posterne for Maanedskriftet Sunnanpóstur.
— 1. Novbr.		Plak. ang. nærmere Bestemmelser om Trykkefrihedens Grændser.
— 29. Decbr.		Kgl. Confirm. paa Provst Guttorm Thorsteinsons Gavebrev paa et Legatfond til Præmier for almeennyttige Skrifter.
— 30. Decbr.		Canc. Skriv. ang. Provst Guttorm Thorsteinsons Fond til Præmier for nyttige Skrifter.
1838. 2. Oktbr.		Kgl. Resol. ang. Understöttelse til Udgivelse af Mynsters Betragtninger over de christelige Troeslærdomme i islandsk Oversættelse.
1839. 9. April.		Canc. Skriv. ang. Udvidelse af almindelige Anordninger fra 1835 til 1838 (Plak. 25. Febr. 1837 og Plak. 1. Novbr. s. A.).
— 25. Mai.		Kgl. Resol. ang. Understöttelse til geistlige Læseselskaber i Island.
1840. 28. April.		Canc. Skriv. ang. nyt Oplag af den gamle islandske Kirkesangbog eller Graduale.
— 2. Mai.		Rentek. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af nogle almindelige Lovbud fra Aarene 1835 til 1838 (Plak. 25. Febr. 1837 og Plak. 1. Novbr. s. A.).
— 17. Mai.		Kgl. Resol. ang. Understöttelse til Udarbeidelse af historisk-kirkelig Statistik over Island.
— 20. Mai.		Kgl. Resol. ang. Honorar for Udarbeidelse af en Choralbog for den islandske Kirkesang.
— 6. Juni.		Kgl. Resol. ang. Understöttelse til Udgivelse af en islandsk Læsebog og Forskrifter.
— 17. Oktbr.		Canc. Skriv. ang. Trykning af Forhandlingerne i Forsamlingen af islandske Embedsmænd.
— 28. Novbr.		Rentek. Skriv. ang. Tilladelse til at benytte Rentekammerets Archiv, for at samle Materialier til Islands Kirkehistorie.

1840.	21. Decbr.	Kgl. Resol. ang. Understöttelse til Udgivelse af Islands Kirkehistorie.	

Capitelstaxt,

jevnf. Jordegods-Administration, Skatter og Afgifter.

1837.	19. Januar.	Capitelstaxt for Hunavatns og Skagafjords Sysseler i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1837 til samme Tid 1838.
—	19. Januar.	Capitelstaxt for Öefjords Syssel i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1837 til samme Tid 1838.
—	19. Januar.	Capitelstaxt for Norder Syssel i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1837 til samme Tid 1838.
—	19. Januar.	Capitelstaxt for Nordermula og Söndermula Sysseler i Öster-Amtet, fra Medio Mai 1837 til samme Tid 1838.
—	8. Febr.	Capitelstaxt for Sönder-Amtet, fra Medio Mai 1837 til samme Tid 1838.
—	13. Febr.	Capitelstaxt for Vester-Amtet fra Medio Mai 1837 til samme Tid 1838.
—	27. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Udredelse af723Trryknings-Omkostninger for Capitelstaxten af Amtsrepartitionsfondet.
1838.	18. Januar.	Capitelstaxt for Hunavatns og Skagafjords Sysseler i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1838 til samme Tid 1839.
—	18. Januar.	Capitelstaxt for Öefjords Syssel i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1838 til samme Tid 1839.
—	18. Januar.	Capitelstaxt for Thingöe Syssel i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1838 til samme Tid 1839.
—	18. Januar.	Capitelstaxt for Nordermula og Söndermula Sysseler i Öster-Amtet, fra Medio Mai 1838 til samme Tid 1839.
—	12. Febr.	Capitelstaxt for Vester-Amtet fra Medio Mai 1838 til samme Tid 1839.

1838.	22. Febr.	Capitelstaxt for Sönder-Amtet fra Medio Mai 1838 til samme Tid 1839.
1839.	17. Januar.	Capitelstaxt for Norder-Amtets fire Sysseler, fra Medio Mai 1839 til samme Tid 1840.
—	17. Januar.	Capitelstaxt for Nordermula og Söndermula Sysselerne i Öster-Amtet, fra Medio Mai 1839 til samme Tid 1840.
—	14. Febr.	Capitelstaxt for Sönder-Amtet fra Medio Mai 1839 til samme Tid 1840.
—	14. Febr.	Capitelstaxt for Vester-Amtet fra Medio Mai 1839 til samme Tid 1840.
1840.	17. Januar.	Capitelstaxt for Hunavatns og Skagafjords Sysseler i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1840 til samme Tid 1841.
—	17. Januar.	Capitelstaxt for Öefjords og Thingöe Sysseler i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1840 til samme Tid 1841.
—	17. Januar.	Capitelstaxt for Mula-Sysselerne i Öster-Amtet, fra Medio Mai 1840 til samme Tid 1841.
—	8. Febr.	Capitelstaxt for Vester-Amtet fra Medio Mai 1840 til samme Tid 1841.
—	12. Febr.	Capitelstaxt for Sönder-Amtet fra Medio Mai 1840 til samme Tid 1841.

Christfæ-Jorder.

1838.	11. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Gyldigheden af Bygselbrev for Christfæjorden Arnheidarstadir.
1839.	7. Mai.	Kgl. Confirm. paa Gavebrev af Provst Benedikt Vigfusson paa Jorden Utanverdunes til forældrelöse Börn.

Collect.

1837.	1. Juli.	Rentek. Skriv. ang. Opgjörelsen af den islandske Collect.

1839.	20. April.	Canc. Skriv. ang. Fængselsvæsenet i Island.
—	23. April.	Canc. Skriv. ang. Amtmændenes Myndighed i Henseende til Formildelse af Horstraf.
—	6. August.	Canc. Skriv. ang. Lön for Arrestforvareren i Reykjavík.
1840.	11. April.	For. ang. Straffen for Tyveri, Bedrageri, Falsk o. s. v.
—	15. April.	For. ang. Straffen for falsk Vidnesbyrd og anden Meneed m. M.
—	23. Mai.	Plak. ang. Straffen paa Vand og Bröd.
—	23. Mai.	Plak. ang. nogle Bestemmelser om Appel i criminelle Sager.
—	22. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Omkostninger paa Delinquenters Transport.
—	16. Decbr.	For. ang. nödvendig Appel i criminelle Sager.

Daab, *see* Geistligheden.

Delinquenter, Delinquent-Omkostninger, Delinquent-Sager, *see* Criminalvæsenet, Retterne.

Degne, *see* Geistligheden.

Dimissioner, *see* Skolen, Universitetet.

Distriktslæger, *see* Medicinalvæsenet.

Donationer, *see* Legater og Stiftelser.

Dövstumme.

1840.	5. Decbr.	Canc. Skriv. ang. Optagelsen af en Dövstum fra Island i (Dövstumme)-Institutet.

Eleemosynarii, *see* Geistligheden.

Embeder, Embedsmænd, m. v.,

jevnf. Collegierne, Geistligheden, Medicinalvæsenet, Retterne, Sportelvæsenet.

1837.	6. Mai.	Kgl. Resol. ang. Bestemmelse om Gage for en constitueret Byfoged i Reykjavík.
—	4. Juli.	Rentek. Skriv. ang. Stiftamtmandens Control med Landfogdens Regnskabsvæsen.

1837.	15. Juli.	Canc. Skriv. ang. Godtgjörelse for constituerede Assessorer i Landsoverretten.
—	12. August.	Rentek. Skriv. (kgl. Resol. 16. Mai) ang. Stiftamtmandens Bemyndigelse til at tilstaae Gageforskud.
—	7. Oktbr.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 4. Novbr.) ang. Forandring med Hensyn til Afgifterne af Dala Syssel.
—	1. Novbr.	Reskr. til Stiftamtm., ang. Bemyndigelse for ham til at bevilge fri Proces for Overretten.
1838.	27. Febr.	Canc. Skriv. ang. Stiftamtets Myndighed med Hensyn til Landsoverretten, samt om Assessorernes Habilitet til at före Sager.
—	24. Marts.	Canc. Skriv. ang. Forslag til en Central-Regjering i Island.
—	9. Juni.	Canc. Skriv. ang. Udredelsen af visse Udgifter i offentlige Sager.
—	22. August.	Kgl. Resol. ang. en raadgivende Forsamling af Embedsmænd i Island.
—	22. August.	Reskr. til Stiftamtm. o. Fl. at sammentræde i en raadgivende Commission om Landets Anliggender.
—	11. Septbr.	Canc. Skriv. ang. en raadgivende Forsamling af Embedsmænd i Reykjavík.
—	26. Septbr.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 29. Sept.) ang. Regulering af Sysselernes Forpagtnings-Afgifter.
—	28. Septbr.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 29. Sept.) ang. Kjöb af Gaarden Laugarnæs til Bispebolig.
1839.	23. April.	Canc. Skriv. ang. Amtmændenes Myndighed i Henseende til Formildelse af Horstraf.
—	5. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Sysselmænds Diæter ved Udmaaling af Nybyggersteder.
—	19. Novbr.	Canc. Circ. ang. Bevaring af Protokoller og Documenter.
1840.	25. Januar.	Rentek. Skriv. ang. Betaling til Sysselmanden for Udmaaling af Nybyggersteder.

1840. 24. Marts. Canc. Skriv. ang. Politilovgivningen m. v.
— 25. Marts. Patent ang. Bestallingers og Benaadningsbreves Indsendelse til Confirmation.
— 11. April. Rentek. Skriv. ang. Procento-Skat af Land- og Byfoged-Embedet i Reykjavík.
— 11. April. For. ang. Straffen for Tyveri, Bedrageri, Falsk osv. (§ 69).
— 20. Mai. Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 6. Juni) ang. Husleiepenge for Landfogden i Island.
— 15. August. Rentek. Skriv. ang. Kongetienden i Öefjords Syssel.
— 5. Septbr. Canc. Skriv. ang. Recognition til Justitskassen af Justitiarius i Landsoverretten.
— 5. Septbr. Canc. Skriv. ang. Recognition til Skifteforvalteren i visse Tilfælde.
— 20. Oktbr. Canc. Skriv. ang. verdslige Embedsmænds Tiendepligt.
— 15. Novbr. Reskr. ang. Amtmændenes Uniformer.
— 5. Decbr. Rentek. Skriv. ang. Amtmændenes Uniformer.

Erichsenske Collect (til Geistligheden i Holum Stift), *see* Geistligheden, Legater og Stiftelser.

Extrapaabud, *see* Embeder, Embedsmænd.

Fattigvæsenet,

jevnf. Hospitaler, Legater og Stiftelser.

1837. 21. Febr. Canc. Skriv. ang. Ansættelse af Handelsbetjente og Haandværkssvende til Fattigbidrag.
— 15. April. Canc. Skriv. ang. Berettigelse til Fattigforsörgelse.
— 1. Juli. Canc. Skriv. ang. Tomthusmænd og Strandsiddere i Reykjavík By og Seltjarnarnæs Rep.
— 12. August. Canc. Skriv. ang. Fattigvæsenet paa Island.
— 23. Septbr. Canc. Skriv. ang. Udbetaling af de Fattigvæsenet tilhörende Obligationer.

1837.	26. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Afgjörelsen af Fattiges Berettigelse til Forsörgelse för deres Flytning.
—	9. Decbr.	Kgl. Confirmation paa Jón Sveinssons Gavebrev til Vallna Rep, til Understöttelse for fattige Bönder-Enker eller Bönder i Reppen.
1838.	1. Mai.	Canc. Skriv. ang. Forsörgelse af et Fattiglem.
—	19. Mai.	Gavebrev af Jón Sveinsson, hvorved en Sum Penge bestemmes til Understöttelse for Trængende i Vallna Rep i Öefjords Syssel.
—	4. August.	Canc. Skriv. ang. Fortolkning af nogle Punkter i Fattig-Reglementet.
—	4. August.	Canc. Skriv. ang. Beregning af Tiende af Jorden Næs ved Seltjörn.
—	11. August.	Canc. Skriv. ang. Fattigforsörgelse for en Sindssvag.
—	11. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Gyldigheden af Bygselbrev for Christfæjorden Arnheidarstadir.
1839.	23. April.	Canc. Skriv. ang. Anskaffelse af de nödvendigste Læreböger til fattige Börn for Fattigvæsenets Regning.
1840.	4. Januar.	Canc. Skriv. ang. Fattigbidrag af Handels-Etablissementers Eiere i Island.
—	4. Januar.	Canc. Skriv. ang. Handlendes Bidrag til Fattigvæsenet.
—	4. Januar.	Canc. Skriv. ang. Understöttelse til en Commune af Amtets Repartitionsfond.
—	5. Mai.	Canc. Skriv. ang. Refusion af Fattigunderstöttelse.
—	20. Mai.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 6. Juni) ang. en Sum til Understöttelse for Amterne i Island.
—	24. Juni.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 1. Aug.) ang. Approbation paa Regulativ for et Fond til Fiskeres Efterladte i Reykjavík og nærliggende Egne.

1837.	15. April.	Canc. Skriv. ang. Myndighedsbevilling for en Student til at ordineres.
—	25. April.	Canc. Skriv. ang. Enke-Pension af Reykholt Præstekald.
—	29. April.	Rentek. Skriv. ang. Mensaljord for Sognepræsten til Sólheimar og Dyrhólar.
—	27. Mai.	Canc. Skriv. ang. Godtgjörelse og Gratification til en Præst for Udflytning af en Gaards Bygninger.
—	6. Juni.	Canc. Skriv. ang. Forslag til Forbedring af Stad Præstekald i Grindavík.
—	6. Juni.	Canc. Skriv. (kgl. Resol. 31. Mai) ang. Formindskelse af Stöd Præstekalds Inventarii-Qvilder.
—	7. Juni.	Reskr. ang. Forening af Præstekaldene Ofanleiti og Kirkjubær paa Vestmannöerne.
—	17. Juni.	Canc. Skriv. ang. Gratiale til en Præst for Opbyggelse af Præstegaarden.
—	27. Juni.	Canc. Skriv. ang. Forslag om Vaccinationsvæsenet.
—	9. Septbr.	Canc. Circ. (Reskr. 7. Septbr.) ang. Bön i Kirkerne for Kongen og de kongelige Personer.
—	3. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Bestemmelse af Enkepensionen af Vestmannöe Præstekald.
—	3. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Enkepensionerne af Thingeyra og Mödruvalla Klosterkald m. v.
—	31. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Schemata til Tabeller over Ægteviede, Födte og Döde.
—	11. Novbr.	Canc. Skriv. ang. Udredelsesmaaden af Omkostningerne i en Retssag.
1838.	14. Marts.	Reskr. ang. Forening af Munkathveraa Præstekald med Hrafnagil.
—	20. Marts.	Canc. Skriv. ang. Besættelsen af det forenede Hrafnagil, Kaupang og Munkathveraa Sognekald.

1838.	23. Mai.	Kgl. Resol. ang. Overgivelse af den halve Præstegaard Arnæs til Præstekaldet.
—	12. Juni.	Canc. Skriv. ang. Godtgjörelse af Proces-Omkostninger i en Sag om Præstekalds Rettigheder.
—	3. Juli.	Canc. Skriv. ang. Overdragelse af den halve Gaard Arnæs til Præstekaldet.
—	10. Juli.	Canc. Skriv. angaaende Fritagelse for Indlösning af Testimonium publicum.
—	14. Juli.	Kgl. Resol. ang. midlert. aarl. Understöttelse til Præsterne i Island.
—	18. August.	Rentek. Skriv. ang. en midlertidig aarlig Understöttelse til Præster i Island.
—	21. August.	Canc. Skriv. ang. Enkepensionen af Præstekaldet Hrafnagil med Munkathveraa.
—	11. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Oversendelse af Exemplarer af Circulaire om schematiske Tabeller over Copulerede, Födte og Döde.
—	11. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Gyldigheden af Bygselbrev for Christfæjorden Arnheidarstadir.
—	11. Septbr.	Bevilling til at bruge uvedkommende Præst.
—	28. Septbr.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 29. Septbr.) ang. Kjöb af Gaarden Laugarnæs til Bispebolig.
—	10. Novbr.	Canc. Skriv. ang. Indlösning af Testimonium publicum.
1839.	23. April.	Canc. Skriv. ang. Andragende om Henlæggelse af et Fjeldland til Storanup Præstekald.
—	14. Mai.	Kgl. Confirmation paa Provst Benedikt Vigfussons og Hustrues testamentariske Disposition til Fordeel for Geistligheden.
—	25. Mai.	Kgl. Resol. angaaende Understöttelse til geistlige Læseselskaber i Island.
—	24. August.	Canc. Skriv. ang. Understöttelse af den Erichsenske Collect til Istandsættelse af en Præstegaard.

Haandværker, Haandværkere.

Handel og Skibsfart,

jevnf. Capitelstaxt, Fiskerie, Kjöbstæder, Pengevæsenet, Söpas, Traktater.

1838.	23. Mai.	Kgl. Resol. ang. Tilladelse til midlertidig at beseile Seydisfjord.
—	30. Juni.	Rentek. Skriv. ang. Afgift af Kjöbesummer for mindre Fartöier.
—	22. Septbr.	Rentek. Circ. angaaende Verification af Ladnings-Documenter, efter Toldforordningen for Hertugdömmerne.
—	7. Novbr.	Kgl. Resol. ang. Bemyndigelse for Rentekammeret til at meddele Fremmede Beseilingspasse for frit at indföre Tömmerbygninger til Island.
—	10. Novbr.	Canc. Skriv. ang. Halvprocento Afgiften af et solgt Handelssted paa Vestmannöerne m. m.
—	15. Decbr.	Rentek. Skriv. ang. Beregning af Halvprocent-Afgiften ved Salg af et Handelssted.
—	31. Decbr.	Gen. Toldk. Circ. ang. Toldafgifter af islandske Varer m. m.
1839.	19. Januar.	Rentek. Skriv. ang. Sportler for Paategning af Skibspapirer.
—	23. Febr.	Gen. Toldk. Skriv. ang. Tilkjöbs-Afgift af Skibe.
—	16. Marts.	Rentek. Skriv. ang. Andragende om Fritagelse for Tilkjöbs-Afgift af Skibe.
—	22. Marts.	Rentek. Plak. ang. Tilförsel til Island af tilhuggede Træbygninger m. v.
—	23. Marts.	Rentek. Skriv. ang. Andragende om Opseiling af Flatö i Norder Syssel.
—	20. April.	Rentek. Skriv. ang. Begunstigelse for Apothekeren i Stykkesholm.
—	29. Mai.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 8. Juni) ang. Thorshavns Beseiling i Norder-Syssel.
1840.	4. Januar.	Canc. Skriv. ang. Fattigbidrag af Handels-Etablissementers Eiere i Island.
—	25. Januar.	Rentek. Skriv. ang. Sundheds-Attester for Skibe.
—	26. Febr.	Kgl. Resol. ang. Pasfrihed for Fartöier, tilhörende de kongelige engelske Jagtklubber.
—	7. Marts.	Canc. Circ. ang. det samme.

1840. 1. April.	Kgl. Resol. ang. nye tabellariske Indberetninger om den islandske Handel.
— 9. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Schemata til Handelstabeller (S. 491 Anm.).
— 20. Mai.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 6. Juni) ang. Laan til Beboerne af Grimsö i Öefjords Syssel.
— 23. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Beregning af Sportler for Paategning af et Handelsskibs Papirer.
— 1. Juli.	Plak. for Danm., ang. Fritagelse for Pligten til at löse algiersk Söpas.
— 11. Juli.	Kgl. Bekjendtg. ang. Resultaterne af Östifternes Stænderforsamling i 1838 (Plak. 22. Marts 1839).
— 1. August.	Canc. Skriv. ang. Legitimation for Skibe til Erholdelse af islandsk Söpas.
— 15. August.	Admiralit Coll. Skriv. ang. Udarbeidelse af Lodsreglement for Reykjavíks og Hafnarfjords Lodserier.
— 29. August.	Rentek. Skriv. ang. Anmeldelse fra Sysselmændene om Skibe, der ere expederede direkte fra Island til Udlandet.
— 14. Oktbr.	Declaration ang. Danske og Lybekske Skibes Behandling i de gjensidige Havne.
— 19. Novbr.	Canc. Skriv. ang. de fornödne Legitimationer for at erholde algiersk Söpas.
— 16. Decbr.	Plak. ang. en authentisk Fortolkning af Ordene „fremmede Lande" med Hensyn til Bodmeriebreve (D. L. 4—5—1).

Hoer, *see* Lösagtighed.

Hospitaler.

1838. 22. August.	Reskr. ang. Formildelse af Straf, imod Erlæggelse af Böder til et Hospital.

1839.	8. Mai.	Kgl. Resol. ang. Depositioner i Jordebogskassen i Island, m. v.
—	18. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Bestemmelser om Depositioner af Penge i den islandske Jordebogskasse.

Jordegods-Administration,

jevnf. Capitelstaxt, Geistlighed, Landbovæsenet, Skatter og Afgifter.

1837.	7. Januar.	Rentek. Skriv. ang. Betingelserne for Opförelsen af Tomthuse paa Vestmannöerne.
—	5. April.	Kgl. Resol. ang. Udlæggelse af Jorden Fell istedenfor Götur til Mensaljord for Præsten til Dyrhólar.
—	29. April.	Rentek. Skriv. ang. Mensaljord for Sognepræsten til Sólheimar og Dyrhólar.
—	13. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Jordafgifterne i Gullbringa Syssel.
—	13. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Jordafgifternes Betaling af de kongelige Godser i Skaptafells Sysseler.
—	30. Septbr.	Rentek. Skriv. ang. Termin for Indsendelse af General-Extrakt af Jordebogskasse-Regnskabet.
—	9. Decbr.	Rentek. Skriv. ang. Indsættelse af Leieqvilder paa Reyuistad Klosters Gods.
1838.	3. Juli.	Canc. Skriv. ang. Overdragelse af den halve Gaard Arnæs til Præstekaldet
1839.	17. April.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 4. Mai) ang. Betaling af Jordafgifter i Vester-Amtet efter den gamle Evaluationsmaade.
—	31. August.	Rentek. Skriv. ang. Trykning af Blanquetter til Bygselbreve for de kongelige Leilændinger i Sönder-Amtet, m. v.
—	7. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Betalingen for Oversættelse af Akter og Documenter i Sager vedkommende Klostergodserne.

1840.	7. April.	Canc. Skriv. ang. nogle forrige Laugarnæs Kirke tilhörende Qvilder.
—	11. April.	Rentek. Skriv. ang. Afgifterne af Kirkjubæ Klostergods.
—	14. Juli.	Canc. Skriv. ang. Degne-Afgiften af Kirkjubæ Klosterkald.
—	25. Juli.	Rentek. Skriv. ang. Betalingen af Klosterpræsternes Salarium.
—	28. Juli.	Canc. Skriv. ang. Diætpenge for Sættedommere, samt Udredelse af Omkostningerne i en beneficeret Sag, afgjort ved Forlig.
—	22. August.	Rentek. Skriv. ang. Bortsalg af smaat Vrag.

Jordemodervæsenet, *see* Medicinalvæsenet.

Jurisdictions-Forhold, *see* Embeder, Embedsmænd.

Justitskassen,

jevnf. Criminalvæsenet, Retterne m. v.

1837.	27. Juni.	Canc. Skriv. ang. Udredelsen af Omkostningerne i beneficerede Sager.
—	11. Novbr.	Canc. Skriv. ang. Udredelsesmaaden af Omkostningerne i en Retssag.
1838.	24. Januar.	For. ang. Criminalvæsenet paa Island (§ 11).
—	24. Januar.	Reskr. ang. Indretning af et Fængsel i Reykjavík, m. m.
1839.	20. April.	Canc. Skriv. ang. Fængselsvæsenet i Island.
—	23. April.	Canc. Skriv. ang. Amtmændenes Myndighed i Henseende til Formildelse af Horstraf.
—	6. August.	Canc. Skriv. ang. Lön for Arrestforvareren i Reykjavík.
1840.	29. April.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 9. Mai) ang. Sagefaldskassernes Henlæggelse til Justitskassen.
—	5. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Recognition til Justitskassen af Justitiarius i Landsoverretten.

1840.	21. Mai.	Canc. Skriv. ang. Realisation af Alptanæs Kirkes Inventarium.
—	2. Juni.	Canc. Skriv. ang. Sognebeboernes Forpligtelse til at bekoste Lukke for Kirkegaardene.
—	20. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Forslag om Nedlæggelse af Asgard Kirke.

Kjöbstæder, *jevnf.* Handel og Skibsfart, Reykjavík.

1837.	21. Febr.	Canc. Skriv. ang. Ansættelse af Handelsbetjente og Haandværkssvende til Fattigbidrag.
—	28. April.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 27. Mai) ang. Opförelse af en ny Kirkegaard og Lighus i Reykjavík.
—	17. Juni.	Canc. Skriv. ang. Brandvæsenet i Reykjavík, m. m.
—	2. Septbr.	Rentek. Skriv. ang. Grundene i Öefjord Kjöbstad.
1838.	16. Januar.	Canc. Skriv. ang. Approbation paa Instrux for Borgerrepræsentanterne i Reykjavík.
—	24. Januar.	Reskr. ang. Indretning af et Fængsel i Reykjavík, m. m.
1839.	29. Mai.	Plak. ang. Oprettelsen af en Bygnings-Commission i Reykjavík.
—	8. Juni.	Canc. Skriv. ang. Udslettelse af Sörullen ved Erhvervelse af Borgerskab i Reykjavík.
—	28. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Brandforsikkring for Kjöbstaden Reykjavík.
1840.	18. April.	Rentek. Skriv. ang. Udstedelse af Auctionsskjöde, samt Beregning af Halvprocento-Afgiften m. v.
—	6. Juni.	Kgl. Resol. ang. Forslag om Optagelsen af Reykjavík i de danske Kjöbstæders Brandassurance.

Kongen, Kongehuset m. v.

1837.	9. Septbr.	Canc. Circ. (Reskr. 7. Septbr.) ang. Bön i Kirkerne for Kongen og de kongelige Personer.
1839.	3. Decbr.	Aabent Brev ang. Kong Christian den Ottendes Tronbestigelse.
—	3. Decbr.	For. ang. Klokkernes Ringning m. v. i Anledning af Kong Frederik den Sjettes Död.

1838.	19. Mai.	Gavebrev af Jón Sveinsson, hvorved en Sum Penge bestemmes til Understöttelse for Trængende i Vallna Rep i Öefjords Syssel.
—	8. August.	Kgl. Resol. ang. Afhændelse af Thorchilii Legats Jordeiendom Litla-Höfn.
—	11. August.	Canc. Skriv. ang. aarlige Forklaringer om nogle Legater.
—	14. August.	Canc. Skriv. ang. Afhændelse af Jorden Litla-Höfn fra Thorchilii Legat.
—	18. August.	Rentek. Skriv. ang. Rente-Afskrivning paa Obligationer tilhörende offentlige Stiftelser og Umyndige.
1839.	30. Januar.	Kgl. Resol. ang. Afhændelse af en Thorchilii Legat tilhörende Jord.
—	9. Febr.	Canc. Skriv. ang. Afhændelse af en af Thorchilii Legats Jorder.
—	7. Mai.	Kgl. Confirmation paa Gavebrev af Provst Benedikt Vigfusson paa Jorden Utanverðunes til forældrelöse Börn.
—	14. Mai.	Kgl. Confirm. paa Provst Benedikt Vigfussons og Hustrues testamentariske Disposition til Fordeel for Geistligheden.
—	24. August.	Canc. Skriv. ang. Understöttelse af den Erichsenske Collect til Istandsættelse af en Præstegaard.
—	16. Oktbr.	Kgl. Resol. ang. Nedsættelse i Renten af de i den kgl. Kasse indestaaende Umyndiges og offentlige Stiftelsers Midler.
—	5. Novbr.	Canc. Plak. ang. Nedsættelse af Renten af de i den kgl. Kasse indestaaende Midler.
—	30. Novbr.	Canc. Circ. ang. Nedsættelse af Renten af Umyndiges og offentlige Stiftelsers Midler.
1840.	30. Mai.	Canc. Skriv. ang. Salg af Legat-Jorden Fjardarhorn i Stranda Syssel.
—	24. Juni.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 1. Aug.) ang. Approbation paa Regulativ for et Fond til Fiskeres Efter-

Medaille.

1840. 12. Juli. Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 31. Oktbr.) ang. Forandring ved den islandske Fortjenst-Medaille.

Medicinalvæsenet, *jevnf.* Politievæsenet, Vaccination.

1837. 22. Marts. Kgl. Resol. (Canc. Skriv. 4. April) ang. Bestemmelse om Politiebetjentes og Jordemödres Antagelse og Entledigelse i Island.

— 22. Juli. Rentek. Skriv. ang. Betaling for Oplærelsen af en Jordemoder fra Island.

— 15. Decbr. Kgl. Resol. ang. Lönningsforholdet for en Læge i Hunavatns Syssel.

1838. 2. Januar. Canc. Skriv. ang. Ansættelse af en Læge i Hunavatns Syssel.

— 30. Januar. Plak. ang. en forenet medicinsk-chirurgisk Examen ved Kjöbenhavns Universitet, m. m.

— 24. Marts. Canc. Skriv. ang. Forslag om en Central-Regjering i Island.

— 26. Mai. Bevilling til Oprettelse af et Apothek i Stykkesholm.

— 26. Mai. Canc. Skriv. ang. Oprettelsen af et Apothek t Stykkesholm.

— 20. Juni. Plak. ang. Ophævelse af ældre Lovbud om Forebyggelsesmidler mod Börnekopper og Mæslinger.

— 2. Oktbr. Canc. Skriv. ang. Forbud mod uexaminerede Lægers Praxis i Island.

— 2. Oktbr. Canc. Skriv. ang. samme.

1839. 23. Febr. Canc. Skriv. ang. chirurgiske Candidaters Fritagelse for at löse Testimonium publicum.

— 5. Marts. Univ. Dir. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Adgang for en chirurgisk Candidat til medicinsk Examen.

— 27. Marts. Kgl. Resol. (Canc. Skriv. 13. April) ang. Fattigmedicin til Lægen i Hunavatns Syssel.

— 20. April. Rentek. Skriv. ang. Begunstigelse for Apothekeren i Stykkesholm.

— 8. Mai. Kgl. Resol. ang. Ansættelse for en Distriktslæge paa Vestmannöerne.

1839.	11. Mai.	Canc. Skriv. ang. Indskjærpelse af Lægernes Pligter ved legale Obductioner.
—	4. Septbr.	Kgl. Resol. (Canc. Skriv. 14. Septbr.) ang. Lön for en Distriktslæge i Arnæs Syssel.
—	21. Septbr.	Kgl. Resol. (Canc. Skriv. 5. Oktbr.) ang. vedkommende Distriktslæges Bopæl i Stykkesholm, m. m.
—	28. Septbr.	Rentek. Skriv. ang. Refusion af Vaccinations-Omkostninger fra Repartitionsfondet.
—	28. Decbr.	Forordn. ang. Indförelsen af en ny Pharmacopoea Danica.
1840.	21. Marts.	Rentek. Skriv. ang. Forslag til Reform af Hospitalerne i Island.
—	28. Marts.	Canc. Skriv. ang. Beskikkelse af Jordemödre i Reykjavík, og deres Lön.
—	11. April.	Bevilling til Gjenoprettelse af et Apothek paa Handelsstedet Öefjord (Akureyri).
—	17. April.	Kgl. Resol. ang. videnskabelig Understöttelse for Distriktslæge Haalland paa Vestmannöerne.
—	30. Juni.	Canc. Plak. ang. Bestemmelsen af Taxt for Medikamenter.
—	14. Juli.	Canc. Skriv. ang. Degne-Afgiften af Kirkjubæ Klosterkald.
—	18. Juli.	Canc. Skriv. ang. Landphysici Visitatsreiser til Apothekerne.
—	25. August.	Canc. Skriv. ang. Indberetninger om Dödfödte m. v.
—	25. August.	Canc. Skriv. ang. de aarlige Tabeller over Födte og Döda.
—	15. Decbr.	Canc. Skriv. ang. Foranstaltninger til Forebyggelse af Börnesygdom paa Vestmannöerne.

Mineralier.

1839.	30. April.	Rentek. Skriv. ang. Andragende fra en engelsk Forening om at foretage Undersögelser efter Svovl o. s. v. i Island.
—	14. Mai.	Kgl. Resol. ang. Foretagelse af en videnskabelig Reise til Island,

til Undersögelse af Svovlminerne o. s. v.

1839. 30. Mai. Rentek. Skriv. ang. Undersögelser fra England efter Svovl og flere Jordprodukter i Island.

Myntvæsenet, *see* Pengevæsenet.

Nybyggere, *jevnf.* Landbovæsenet.

1839. 5. Oktbr. Canc. Skriv. ang. Sysselmænds Diæter ved Udmaaling af Nybyggersteder.

1840. 25. Januar. Rentek. Skriv. ang. Betaling til Sysselmanden for Udmaaling af Nybyggersteder.

Obligationer, *see* Jordebogskassen.

Oeconomie, oeconomisk Selskab, *see* Landbovæsenet, Sönder-Amtets oeconomiske Selskab, Vester-Amtets oeconomiske Fond.

Pantevæsenet, *see* Skjöde og Pantevæsenet.

Pas, Pasgebyrer, Pasvæsen, *see* Söpas.

Pengevæsenet.

1837. 10. Juni. Rentek. Skriv. ang. Ombytning af Dansk Courant Skillemynt.

— 22. Juli. Rentek. Skriv. ang. fremmede gamle Mynter.

1839. 8. Mai. Kgl. Resol. ang. Depositioner i Jordebogskassen i Island, m. v.

— 18. Mai. Rentek. Skriv. ang. Bestemmelser om Depositioner af Penge i den islandske Jordebogskasse.

1840. 11. April. For. ang. Straffen for Tyveri, Bedrageri, Falsk, o. s. v. (§ 70—74).

— 12. Septbr. Finants-Deput. Bekjendtg. ang. et forandret Præg paa Species.

Politievæsenet,
jevnf. Medicinalvæsenet, Retterne.

1837. 25. Febr. Canc. Plak. ang. Bekjendtgjörelse af en kongelig Resolution (4. Oktbr. 1799) om adskillige Punkter, vedkommende For. om Trykkefrihedens Grændser.

1837.	22. Marts.	Kgl. Resol. (Canc. Skriv. 4. April) ang. Bestemmelser om Politiebetjentes og Jordemödres Antagelse og Entledigelse i Island.
—	1. Novbr.	Plak. ang. nærmere Bestemmelser om Trykkefrihedens Grændser.
1838.	24. Januar.	For. ang. Criminalvæsenet paa Island (§ 2).
—	21. Marts.	Kgl. Resol. ang. Qvarantaine-Forordningerne med Hensyn til Island.
—	20. Juni.	Plak. ang. Ophævelse af ældre Lovbud om Forebyggelsesmidler mod Börnekopper og Mæslinger.
—	20. Septbr.	Reglement for Pasgebyrer og andre Omkostninger til Qvarantainevæsenet i Danmark og Hertugdömmene.
1839.	9. April.	Canc. Skriv. ang. Udvidelse af almindelige Anordninger fra 1835 til 1838 (Plak. 25. Febr. og 1. Novbr. 1837.)
—	19. Novbr.	Canc. Skriv. ang. hvorvidt de danske Politielove skulle gjelde i Island.
1840.	18. Januar.	Canc. Skriv. ang. Æderfugles Fredning paa Island.
—	25. Febr.	Reskr. (til Stiftamtm. og Amtmænd.) ang. en almindelig Folketælling i Landet.
—	25. Febr.	Canc. Skriv. ang. Udvidelse af almindelige Anordninger fra 1835 til 1838 (Plak. 25. Febr. og 1. Novbr. 1837).
—	24. Marts.	Canc. Skriv. ang. Politielovgivningen m. v.
—	2. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af nogle almindelige Lovbud fra Aarene 1835 til 1838 (Plak. 1. Novbr. og Canc. Plak. 25. Febr. 1837).
—	13. Juni.	Canc. Skriv. ang. Uniformer for Politiebetjentene i Reykjavík.

Postvæsenet.

1837.	22. April.	Rentek. Skriv. ang. Oprettelsen af en Postforbindelse mellem Skaptafells og Mula-Sysselerne.

1837.	6. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Bevilgelse af Portofrihed med Posterne for Maanedskriftet Sunnanpóstur.
—	27. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Postgangen i Öster- Amtet.
—	27. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Postgangen over Hunavatns Syssel.
—	27. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Indretning af Postgangen i Vester-Amtet.
1839.	7. Mai.	Kgl. Resol. ang. Bevilgelse af Laan til et islandsk Selskab for Tilveiebringelsen af en bedre Communication mellem Island og Kjöbenhavn.
—	18. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Bevilling af Laan til et islandsk Interessentskab for Communicationens Forbedring mellem Island og Khavn.
—	28. Septbr.	Rentek. Skriv. ang. Postskibets Befragtning til et Interessentskab.
1840.	11. April.	For. ang. Straffen for Tyveri o. s. v. (Posttyveri § 9).
—	9. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Postgangen mellem Sönder- og Öster-Amtet.
—	15. August.	Rentek. Skriv. ang. Oprettelsen af Postgang i Norder-Syssel.

Privat-Dimissioner, *see* Skolen, Universitetet.

Program, *see* Skolen og Skolevæsenet.

Provindsialstænderne, *jevnf.* Althinget.

1837.	12. April.	Rentek. Plak. ang. Repartition af de til Provindsialstændernes Forsamling forskudsviis udbetalte Summer.
1838.	4. August.	Patent ang. Sammenkaldelsen af Östifternes Stænderforsamling.
—	22. August.	Kgl. Resol. ang. en raadgivende Forsamling af Embedsmænd i Island.
—	22. August.	Reskr. til Stiftamtm. og Fl. at sammentræde i en raadgivende Commission om Landets Anliggender.
—	11. Septbr.	Canc. Skriv. ang. en raadgivende Forsamling af Embedsmænd i Reykjavik.

1838.	19. Septbr.	Kgl. Bekjendtg. ang. Resultaterne af Östifternes Provindsialstænder-Forsamling i den förste Session.
1839.	6. April.	Canc. Skriv. ang. Suppleanter til den islandske Forsamling af Embedsmænd.
—	14. August.	Rentek. Plak. ang. Repartition af de til Östifternes Stænderforsamling i Aaret 1838 forskudsviis udbetalte Summer.
1840.	21. Januar.	Canc. Skriv. ang. Islands Repræsentation i de danske Stænderforsamlinger.
—	7. Marts.	Rentek. Skriv. ang. Bekostningerne ved Islands Repræsentation i de danske Stænderforsamlinger.
—	9. Marts.	Patent ang. Sammenkaldelse af Östifternes Stænderforsamling.
—	9. Marts.	Kgl. Bekjendtg. ang. Beregning af Valgperioden til Provindsialstænderne.
—	15. April.	Kgl. Resol. ang. Udredelse af de til Forsamlingen af islandske Embedsmænd i Reykjavík medgaaede Omkostninger, samt Trykningen af sammes Forhandlinger.
—	25. April.	Canc. Skriv. ang. Udgifterne ved Forsamlingen og Trykningen af dens Forhandlinger.
—	25. April.	Canc. Skriv. ang. Udgifter ved Forsamlingen af islandske Embedsmænd i Reykjavík.
—	20. Juni.	Canc. Skriv. ang. en særlig raadgivende Forsamling for Island.
—	11. Juli.	Kgl. Bekjendtg. ang. Resultaterne af Östifternes Stænderforsamling i 1838.
—	1. August.	Rentek. Skriv. ang. Ligningen af Reise-Omkostninger for Medlemmer af den islandske Forsamling af Embedsmænd.
—	28. August.	Patent ang. Valg af Deputerede til de danske Östifters Stænderforsamling.
—	17. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Trykning af Forhandlingerne i Forsamlingen af islandske Embedsmænd.

1839.	8. Juni.	Canc. Skriv. ang. Udslettelse af Sörullen ved Erhvervelse af Borgerskab i Reykjavík.
—	6. August.	Canc. Skriv. ang. Lön for Arrestforvareren i Reykjavík.
—	28. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Brandforsikkring for Kjöbstaden Reykjavík.
—	19. Novbr.	Canc. Skriv. ang. hvorvidt de danske Politielove skulle gjelde i Island.
1840.	28. Marts.	Canc. Skriv. ang. Beskikkelse af Jordemödre i Reykjavík, og deres Lön.
—	11. April.	Rentek. Skriv. ang. Procento-Skat af Land- og Byfoged-Embedet i Reykjavík.
—	18. April.	Rentek. Skriv. ang. Udstedelse af Auctions-Skjöde, samt Beregning af Halvprocento-Afgiften m. v.
—	21. Mai.	Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Skolens Reorganisation og Flytning til Reykjavík.
—	6. Juni.	Kgl. Resol. ang. Forslag om Optagelsen af Reykjavík i de danske Kjöbstæders Brandassurance.
—	13. Juni.	Canc. Skriv. ang. Uniformer for Politiebetjentene i Reykjavík.
—	20. Juni.	Canc. Skriv. ang. Udkast til en Anordning om Reykjavík Byes oeconomiske Forhold og Bestyrelse.
—	24. Juni.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 1. August) ang. Approbation paa Regulativ for et Fond til Fiskeres Efterladte i Reykjavík og nærliggende Egne.
—	— —	Regulativ for Fondet til Fiskeres Efterladte (S. 660—662).
—	11. Juli.	Kgl. Bekjendtg. ang. Resultaterne af Östifternes Stænderforsamling i 1838 (Plak. 29. Mai 1839).
—	15. August.	Admir. Coll. Skriv. ang. Udarbeidelse af Lodsreglement for Reykjavíks og Hafnarfjords Lodserier.

1840. 11. April. Rentek. Skriv. ang. Procento-Skat af Land- og Byfoged-Embedet i Reykjavik.
— 12. Mai. Canc. Skriv. ang. Tiende og Gjaftold af Qvilderne paa de forrige Skalholt Bispestol tilhörende Jorder.
— 15. August. Rentek. Skriv. ang. Beregning af Skatten i Island.
— 15. August. Rentek. Skriv. ang. Kongetienden i Öefjords Syssel.
— 5. Septbr. Canc. Skriv. ang. Recognition til Skifteforvalteren i visse Tilfælde.

Skibsfart, *see* Handel og Skibsfart.

Skiftevæsenet, *see* Arv og Skifte.

Skilsmisse, *see* Ægteskab.

Skjöde og Pantevæsenet.

1839. 19. Novbr. Canc. Circ. ang. Bevaring af Protokoller og Documenter.

Skolen og Skolevæsenet.

1837. 8. April. Univ. Direct. Skriv. ang. Bevilling til tvende Disciples Optagelse i Bessastad Skole.
— 17. Juni. Univ. Direct. Skriv. ang. Lönnen for Oeconomus ved Bessastad Skole.
— 18. August. Kgl. Resol. ang. Bestemmelser med Hensyn til Privat-Dimissioner i Island.
1838. 10. Febr. Univ. Dir. Skriv. ang. Opreisning for en Skole-Discipel.
— 24. Marts. Canc. Skriv. ang. Forslag om en Central-Regjering i Island.
— 10. April. Univ. Dir. Skriv. ang. Bessastad Skoles Reorganisation.
— 28. April. Univ. Dir. Skriv. ang. Anbringelse af en islandsk Discipel i danske Skoler.
— 3. Novbr. Univ. Dir. Skriv. ang. Bestemmelser om Privatistpenge af Privatdimitterede fra Island.

1839.	6. April.	Univ. Dir. Skriv. ang. Alders-Bevilling for en Skole-Discipel.
—	6. April.	Univ. Dir. Skriv. ang. Aldersbevilling for en skolesögende Discipel.
—	14. Septbr.	Univ. Dir. Skriv. ang. Programmers Udgivelse og disses Indhold.
—	16. Novbr.	Univ. Dir. Skriv. ang. Format og Typer for Skoleprogrammerne.
—	16. Novbr.	Univ. Dir. Circ. ang. Indsendelse af Fortegnelse over ældre Documenter i Skolernes Archiver.
1840.	11. April.	Univ. Dir. Skriv. ang. Alders-Bevilling for en skolesögende Discipel.
—	11. April.	Univ. Dir. Skriv. ang. Andragende om Aldersbevilling til Optagelse i Skolen.
—	21. Mai.	Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Skolens Reorganisation og Flytning til Reykjavík.
—	23. Mai.	Univ. Dir. Skriv. ang. Optagelsen af en islandsk Skolediscipel i danske Skoler.
—	25. Juli.	Rentek. Skriv. ang. Planen til Bessastad Skoles Reorganisation og om Skolens Pengestatus.
—	15. Decbr.	Univ. Dir. Skriv. ang. Afholdelsen af den aarlige Skolehöitidelighed paa Bessastad.

Sportelvæsenet.

1838.	3. Febr.	Rentek. Skriv. ang. Paategning af Gebyr paa viserede Söpasser.
—	1. Mai.	For. ang. Told- og Skibs-Afgifter i Danmark.
—	1. Mai.	Toldforordning for Hertugdömmerne Slesvig og Holsteen.
—	9. Juni.	Canc. Skriv. ang. Udredelsen af visse Udgifter i offentlige Sager.
—	22. Septbr.	Rentek. Circ. ang. Beregningen af Sportler for Söpassers Visering.
1839.	19. Januar.	Rentek. Skriv. ang. Sportler for Paategning af Skibspapirer.
—	16. April.	Canc. Skriv. ang. Beregningen af Auktions-Salair m. v.

1839.	5. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Sysselmænds Diæter ved Udmaaling af Nybyggersteder.
1840.	28. Marts.	Canc. Skriv. ang. Fortolkning af en Bestemmelse i Sportel-Reglementet.
—	23. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Beregning af Sportler for Paategning af et Handels-Skibs Papirer.
—	5. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Recognition til Skifteforvalteren i visse Tilfælde.

Statistik, *jevnf.* Capitelstaxt.

1837.	31. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Schemata til Tabeller over Ægteviede, Födte og Döde.
1838.	11. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Oversendelse af Exemplarer af Circulaire om schematiske Tabeller over Copulerede, Födte og Döde.
1840.	25. Febr.	Reskr. (til Stiftamtm. og Amtmænd.) ang. en almindelig Folketælling i Island.
—	25. Febr.	Reskr. (til Biskoppen) ang. Iværksættelsen af en almindelig Folketælling.
—	19. Marts.	Commiss. for stat. Tabelværks Skriv. (til Biskoppen) ang. Regler og Schemata for en almindelig Folketælling i Island.
—	19. Marts.	Commiss. for stat. Tabelværks Skriv. (til Stiftamtm.) ang. en almindelig Folketælling paa Island.
—	19. Marts.	Commiss. for stat. Tabelværks Skriv. (til Amtmændene) ang. den almindelige Folketælling paa Island.
—	1. April.	Kgl. Resol. ang. nye tabellariske Indberetninger om den islandske Handel.
—	17. Mai.	Kgl. Resol. ang. Understöttelse til Udarbeidelse af historisk-kirkelig Statistik over Island.
—	25. August.	Canc. Circ. ang. Indberetninger om Dödfödte, m. v.

1839. 2. April. Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af nogle almindelige Lovbud fra 1834 (Plak. 18. April og 23. Septbr.).

— 9. April. Canc. Skriv. ang. Udvidelse af almindelige Anordninger fra 1835 til 1838 (Plak. 17. Juni 1836).

— 23. Juli. Canc. Plak. ang. Afdragsrettens Ophævelse med Republiken Venezuela.

1840. 20. Febr. Canc. Plak. ang. Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark og Frankfurt am Main.

— 14. Oktbr. Declaration ang. Danske og Lybekske Skibes Behandling i de gjensidige Havne.

Tyende.

1837. 29. April. Canc. Skriv. ang. Forældres Ret til Disposition som Lön for et Barns Tjeneste.

Tyverie, *see* Criminalvæsenet.

Umyndige, *jevnf.* Arv og Skifte, Legater og Stiftelser.

1837. 6. Mai. Rentek. Skriv. ang. Fremgangsmaaden ved Ombytning af Obligationer fra Sedler til rede Sölv.

1838. 18. August. Rentek. Skriv. ang. Rente-Afskrivning paa Obligationer tilhörende offentlige Stiftelser og Umyndige.

1839. 16. April. Canc. Skriv. ang. Værgers Rettigheder i Island.

— 24. April. For. ang. Umyndiges og Mindreaariges Gjældsforpligtelser.

— 8. Mai. Kgl. Resol. ang. Depositioner i Jordebogskassen i Island m. v.

— 18. Mai. Rentek. Skriv. ang. Bestemmelser om Depositioner af Penge i den islandske Jordebogskasse.

— 16. Oktbr. Kgl. Resol. ang. Nedsættelse i Renten af de i den kgl. Kasse indestaaende Umyndiges og offentlige Stiftelsers Midler.

— 5. Novbr. Canc. Plak. ang. Nedsættelse af Renten af de i den kgl. Kasse indestaaende Midler.

1837.	14. Novbr.	Canc. Skriv. ang. Revaccination paa Island.
1839.	28. Septbr.	Rentek. Skriv. ang. Refusion af Vaccinations-Omkostninger fra Repartitionsfondet.
1840.	13. Juni.	Canc. Skriv. ang. Vaccinationens Fremgang m. v.
—	18. Juli.	Rentek. Skriv. ang. Tryknings-Omkostninger af Vaccinations-Attester.

Vester-Amtets oeconomiske Fond.

1838.	28. Septbr.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 29. Sept.) ang. Understöttelse til Vester-Amtets oeconomiske Fond.

Vestmannöerne.

1837.	7. Januar.	Rentek. Skriv. ang. Betingelserne for Opförelsen af Tomthuse paa Vestmannöerne.
—	7. Juni.	Reskr. ang. Forening af Præstekaldene Ofanleiti og Kirkjubær paa Vestmannöerne.
—	10. Juni.	Canc. Skriv. ang. Vestmannöe Præstekalds Specification (S. 70 Anm.).
—	3. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Bestemmelse af Enkepensionen af Vestmannöe Præstekald.
—	10. Novbr.	Canc. Skriv. ang. Halvprocento-Afgiften af et solgt Handelssted paa Vestmannöerne m. m.
—	15. Decbr.	Rentek. Skriv. ang. Beregning af Halvprocent-Afgiften ved Salg af et Handelssted.
1839.	8. Mai.	Kgl. Resol. ang. Ansættelse af en Distriktslæge paa Vestmannöerne.
1840.	17. April.	Kgl. Resol. ang. videnskabelig Understöttelse for Distriktslæge Haalland paa Vestmannöerne.
—	15. Decbr.	Canc. Skriv. ang. Foranstaltninger til Forebyggelse af Börnesygdom paa Vestmannöerne.

Vrag.

Ægteskab.

Lbs - Íslandssafn
100493399 - 0

